POLIROM

Adam Johnson

Povestea lui Jun Do

BIBLIOTECA POLIROM

Premiul Pulitzer 2013

Adam Johnson

Povestea lui Jun Do

Traducere din limba engleză şi note
de Mihaela Negrilă

POLIROM
2013

Adam Johnson, *The Orphan Master's Son*
© 2013 by Editura POLIROM, pentru traducerea în limba română

www.polirom.ro
Editura POLIROM
Iaşi, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506
Bucureşti, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1, et. 1;
sector 4, 040031, O.P. 53, C.P. 15-728

ISBN ePub: 978-973-46-4258-8
ISBN PDF: 978-973-46-4259-5
ISBN print: 978-973-46-4084-3

Coperta: Carmen Parii
Foto copertă: © Adelin Petrişor

Această carte în format digital (e-book) este protejată prin copyright şi este destinată exclusiv utilizării ei în scop privat pe dispozitivul de citire pe care a fost descărcată. Orice altă utilizare, incluzând împrumutul sau schimbul, reproducerea integrală sau parţială, multiplicarea, închirierea, punerea la dispoziţia publică, inclusiv prin internet sau prin reţele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informaţiei, altele decât cele pe care a fost descărcată, revânzarea sau comercializarea sub orice formă, precum şi alte fapte similare săvârşite fără permisiunea scrisă a deţinătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislaţiei cu privire la protecţia proprietăţii intelectuale şi se pedepsesc penal şi/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Lectura eco - un supererou al lumii moderne!

Versiune digitală realizată în colaborare cu Libris.ro

ADAM JOHNSON este licenţiat în jurnalism la Arizona State University şi a urmat studii postuniversitare la McNeese State University şi la Florida State University. În prezent predă cursuri de *creative writing* la Stanford University, ca profesor invitat. În 2002 a fost ales de Amazon.com cel mai bun scriitor debutant al anului. În 2010 a cîştigat Premiul Gina Berriault, iar trei ani mai tîrziu, Premiul Pulitzer pentru romanul *Povestea lui Jun Do*, acelaşi roman aducîndu-i şi Dayton Literary Peace Prize.

Lui Stephanie – soarele, luna,
steaua şi satelitul meu

Cetăţeni, strângeţi-vă laolaltă în jurul difuzoarelor, căci vă dăm veşti importante! Oriunde se află difuzorul vostru – în bucătărie, în birou, în hala fabricii –, daţi sonorul mai tare!

La ştirile locale: Iubitul Conducător Kim Jong-il a fost văzut dând îndrumări la faţa locului inginerilor care adâncesc canalul de pe râul Taedong. Pe când Iubitul Conducător vorbea cu operatorii maşinilor de dragare, mai mulţi porumbei au fost zăriţi zburând în stol deasupra sa, planând astfel încât să-i ofere Veneratului General un pic din umbra atât de necesară într-o zi de caniculă. Trebuie relatat, de asemenea, că există o solicitare din partea Ministerului Siguranţei Publice de la Phenian, care cere ca, deşi sezonul capturării porumbeilor este în plină desfăşurare, capcanele cu piedică şi cele cu resort să nu fie ţinute la îndemâna celor mai tineri dintre tovarăşii noştri. Şi nu uitaţi, cetăţeni: interdicţia cu privire la visatul cu ochii deschişi este încă în vigoare.

Mai târziu în transmisiunile noastre, vom dezvălui reţeta câştigătoare din concursul de gătit de luna aceasta. Au intrat în concurs sute de reţete, dar numai una poate fi declarată cea mai bună de preparat supa din coajă de dovleac! Dar mai întâi, ştiri importante din Marea de Est, unde agresorii americani cochetează cu acte de război în toată regula după ce au oprit şi jefuit un vas de pescuit nord-coreean. Încă o dată, yankeii au violat apele teritoriale coreene pentru a fura conţinutul valoros al unei nave aparţinând unui stat suveran, acuzându-ne în acelaşi timp de tot felul de lucruri, de la banditism şi răpire la cruzime faţă de rechini. Întâi de toate, americanii şi marionetele lor sunt piraţii mării. În al doilea rând, oare nu de curând o americancă a vâslit în jurul lumii pentru a fugi în

măreaţa noastră patrie, un paradis al muncitorilor în care cetăţenii nu duc lipsă de nimic? Şi numai acest lucru, şi ar trebui să constituie o dovadă suficientă că aceste acuzaţii neîncetate de răpire sunt ridicole.

Dar *cruzime faţă de rechini*? Ar trebui să ne ocupăm de această acuzaţie. Cunoscut drept prietenul pescarului, rechinul are o străveche tovărăşie cu poporul coreean. Nu rechinii au fost cei care, în anul 1592, şi-au oferit peştele din gură pentru a-i ajuta pe marinarii amiralului Yi să reziste în timpul asedierii portului Okpo? Nu şi-au dezvoltat rechinii puteri de prevenire a cancerului pentru a-şi ajuta prietenii oameni să trăiască mai mult şi mai sănătos? Oare nu chiar Comandantul Ga, câştigătorul Centurii de Aur, mănâncă un castron de supă din aripioare de rechin înainte de fiecare meci triumfător de *taekwondo*? Şi, cetăţeni, n-aţi văzut cu ochii voştri un film intitulat *O adevărată fiică a patriei*, chiar aici, în Cinematograful Moranbong din Phenian? Atunci, cu certitudine vă amintiţi secvenţa în care Sun Moon[1], actriţa noastră naţională, s-a răsturnat cu barca în Golful Inchon în timp ce încerca să împiedice un atac-surpriză american. A fost un moment de groază pentru noi toţi când rechinii au început să o înconjoare, neputincioasă în mijlocul valurilor. Însă rechinii nu au recunoscut, oare, modestia coreeană a lui Sun Moon? Nu au simţit mirosul patriotismului din sângele ei fierbinte şi nu au ridicat-o pe înotătoarele lor pentru a o duce în siguranţă la mal, unde a putut să se alăture iureşului luptei pentru a-i respinge pe invadatorii imperialişti?

Şi numai prin aceste fapte, cetăţeni, trebuie să ştiţi că zvonurile care circulă prin Phenian – potrivit cărora Comandantul Ga şi Sun Moon ar fi altfel decât extrem de îndrăgostiţi – sunt minciuni nefondate! Neîndreptăţit este abordajul vaselor noastre de pescuit nevinovate de către puterile străine şi nefondate sunt acuzaţiile ciudate de răpire îndreptate împotriva noastră de către japonezi. Oare japonezii cred că uităm că *ei* sunt cei care cândva ne înrobeau soţii şi le transformau cu sila în

prostituate pe soţiile noastre? *Nefondat* e să crezi că vreo femeie îşi iubeşte soţul mai mult decât Sun Moon. N-au văzut cetăţenii cum i-a acordat Sun Moon Centura de Aur proaspătului ei soţ, îmbujorată de sfială şi de dragoste? Nu v-aţi strâns în Piaţa Kim Ir-sen pentru a fi martori oculari la asta?

Ce veţi crede, cetăţeni? Zvonuri şi minciuni sau ceea ce aţi văzut cu ochii voştri?

Dar să revenim la restul programului de astăzi, care include o redifuzare a gloriosului discurs al lui Kim Ir-sen din 15 aprilie, Juche[2] 71, şi un anunţ public al Tovarăşului Buc de la Ministerul Achiziţiilor pe tema prelungirii vieţii becurilor fluorescente compacte. Dar mai întâi, cetăţeni, o surpriză plăcută: ne face plăcere să vă anunţăm că Phenianul are o nouă cântăreaţă de operă. Iubitul Conducător a supranumit-o Frumoasa Vizitatoare. Şi iat-o acum, cântând pentru plăcerea voastră patriotică arii din *Marea de sânge*. Aşa că întoarceţi-vă la strungurile voastre industriale şi la maşinile voastre de ţesut vinalon[3], cetăţeni, şi dublaţi-vă norma în timp ce-o ascultaţi pe această Frumoasă Vizitatoare cântând povestea celei mai minunate ţări din lume, Republica Populară Democrată Coreeană!

1. Nume cu rezonanţă coreeană, dar care în limba engleză se traduce cu *Soare Lună*.
2. Calendarul Juche este folosit în Coreea de Nord începând cu anul 1997; variaţie a calendarului gregorian, are la bază data naşterii lui Kim Ir-sen, 15 aprilie 1912; anul 1912 figurează, aşadar, ca anul 1 în Juche.
3. Fibră sintetică obţinută în 1939 de japonezii Ichiro Sakurada, Ri Sung Gi şi H. Kawakami, ignorată în Coreea de Nord până în anul 1950, când Ri Sung Gi a fugit acolo. Producţia în masă a acestei fibre sintetice a început aici în 1961, odată cu darea în folosinţă a imensului combinat de vinalon de la Hamhung. Cunoscut în Coreea de Nord şi sub denumirea de „fibra Juche“, vinalonul a devenit fibra textilă naţională a acestei ţări, depăşind bumbacul şi nailonul.

Partea întâi

Biografia lui Jun Do

Mama lui Jun Do fusese cântăreaţă. Asta era tot ce voia să spună despre ea Directorul Orfanilor, tatăl lui Jun Do. În cămăruţa sa de la Lungile Zile de Mâine, Directorul Orfanilor păstra fotografia unei femei. Era destul de frumoasă – ochi mari care priveau pieziş, buze strânse ca pentru a da glas unui cuvânt rămas nerostit. Cum femeile frumoase din provincii erau trimise la Phenian, cu siguranţă asta se întâmplase şi cu mama lui Jun Do. Adevărata dovadă a acestui fapt era însuşi Directorul Orfanilor. Acesta bea nopţile şi, din barăcile lor, orfanii îl auzeau plângând şi jeluindu-se, tocmindu-se abia auzit cu femeia din fotografie. Numai Jun Do avea voie să îl consoleze şi să îi ia, în cele din urmă, sticla din mâini.

Fiind cel mai mare băiat de la Lungile Zile de Mâine, Jun Do avea responsabilităţi – împărţea porţiile de mâncare, repartiza paturile de campanie, reboteza băieţii noi cu nume de pe lista celor 114 Mari Martiri ai Revoluţiei. Chiar şi aşa, Directorul Orfanilor era foarte strict în a nu arăta nici un favoritism faţă de fiul său, singurul băiat de la Lungile Zile de Mâine care nu era orfan. Când crescătoria de iepuri era murdară, Jun Do era cel care-şi petrecea noaptea închis acolo. Când băieţii făceau în pat, Jun Do era cel care curăţa urina îngheţată de pe podea. Jun Do nu se lăuda în faţa celorlalţi băieţi că era fiul Directorului Orfanilor, şi nu vreun copil lăsat acolo de părinţi în drum spre un lagăr 9-27[1]. Dacă vreunul voia să-şi dea seama de asta, era foarte evident – Jun Do se afla acolo dinaintea venirii oricăruia dintre ei toţi, iar motivul pentru care nu fusese niciodată adoptat era că tatăl lui n-ar fi lăsat niciodată pe cineva să-i ia singurul fiu. Şi era de înţeles că, după ce Phenianul o furase pe mama lui, tatăl

solicitase singurul loc de muncă prin care i se permitea atât să-şi câştige existenţa, cât şi să aibă grijă de fiul său.

Cea mai sigură dovadă că femeia din fotografie era mama lui Jun Do era lipsa de reţineri cu care Directorul Orfanilor îl alegea pe el pentru a fi pedepsit. Asta nu putea să însemne decât că Directorul Orfanilor o vedea, în chipul lui Jun Do, pe femeia din fotografie, o reamintire zilnică a suferinţei eterne pe care o simţea din cauza pierderii ei. Numai un tată cu o asemenea durere putea, în plină iarnă, să-i ia copilului încălţămintea. Numai un tată adevărat, în carne şi oase, putea să ardă un fiu cu vârful fumegând al lopeţii pentru cărbuni.

Din când în când, vreo fabrică adopta un grup de copii, iar primăvara, oameni cu accent chinezesc veneau să aleagă dintre băieţi. În afara acestor ocazii, băieţii puteau fi luaţi cu ziua de oricine-şi permitea să le dea lor de mâncare şi Directorului Orfanilor o sticlă de băutură. Vara umpleau saci cu nisip, iarna curăţau pojghiţele de gheaţă de pe docuri cu ajutorul unor drugi din metal. În halele uzinelor, în schimbul unui castron de *chap chai*[2] rece, luau cu lopata spire de metal uleios împroşcate de strungurile industriale. Depoul feroviar îi hrănea cu cel mai bun, deşi condimentat, *yukejang*[3]. Odată, după ce au descărcat cu lopata nişte vagoane de marfă, au măturat o pudră care semăna cu sarea. Abia apoi au început să transpire şi li s-au înroşit mâinile, faţa şi dinţii. Trenul fusese plin cu substanţe chimice pentru fabrica de vopsea. Au fost roşii săptămâni în şir.

Şi apoi, în anul Juche 85, au venit inundaţiile. Trei săptămâni de ploaie, însă difuzoarele n-au spus nimic despre alunecările de teren, digurile de pământ care au cedat, satele care s-au prăbuşit, în cascadă, unele în altele. Armata se chinuia să salveze fabrica Sungli 58 din calea apelor tot mai mari, aşa că băieţii de la Lungile Zile de Mâine au primit funii şi cângi cu mânere lungi ca să încerce să prindă oamenii din râul Chongjin înainte să fie duşi de ape în port. Râul devenise o învolburare furioasă de cherestea, tancuri petroliere şi butoaie de latrine. Din valuri au

apărut o anvelopă de tractor, un frigider sovietic. Au auzit bubuiturile vagoanelor de marfă care se rostogoleau pe fundul râului. Partea de sus a unui camion militar a trecut pe lângă ei învârtindu-se, cu o familie care zbiera agăţată de el. Apoi din apă s-a ridicat o femeie tânără, cu gura larg deschisă, dar fără să scoată un sunet, şi orfanul pe nume Bo Song a apucat-o cu cangea de braţ – imediat curentul apei l-a tras în râu. Când venise la orfelinat, Bo Song era un băiat plăpând, iar când au descoperit că nu auzea, Jun Do i-a dat numele de Un Bo Song, după cel de-al 37-lea Martir al Revoluţiei, faimos pentru că-şi umpluse urechile cu pământ ca să nu poată auzi gloanţele în timp ce se năpustea asupra japonezilor.

Cu toate astea, băieţii au strigat „Bo Song, Bo Song“ în timp ce alergau pe maluri, gonind pe lângă fâşia de râu în care-ar fi trebuit să se afle Bo Song. Au alergat pe lângă ţevile de evacuare de la Oţelăria Unirea şi pe cărările noroioase ale bazinelor de filtrare de la Ryongsong, dar Bo Song n-a mai fost văzut niciodată. Băieţii s-au oprit în port; apele lui întunecate erau vâscoase din cauza cadavrelor, mii de leşuri în valurile agitate, semănând cu o brânză de mei lipicios care începe să sară când se încinge tigaia.

Deşi n-au ştiut, acesta a fost începutul foametei – mai întâi s-a oprit curentul electric, apoi serviciul feroviar. Când fluierele întrecerii socialiste s-au oprit, Jun Do a ştiut că era de rău. Într-o zi, flota de pescuit a ieşit în larg şi nu s-a mai întors. Odată cu iarna a apărut obiceiul de a şterge cu degetul şi ultimele resturi de mâncare de pe fundul castroanelor, iar bătrânii au început să-şi dea obştescul sfârşit. Aşa au fost doar primele luni, cu mult înainte să apară mâncătorii de scoarţă de copac. Difuzoarele au denumit foametea Marşul Istovitor, dar vocea aceea venea de la Phenian. Jun Do nu auzise pe nimeni din Chongjin spunându-i aşa. Ce li se întâmpla nu avea nevoie de un nume – era totul, fiecare unghie pe care-o rodeai şi o înghiţeai, fiecare ridicare a pleoapei, fiecare drum poticnit până la latrina unde încercai să caci afară cocoloaşele de rumeguş. Când a

dispărut orice speranţă, Directorul Orfanilor a ars toate paturile de campanie, iar băieţii au dormit în jurul godinului care lumina ultima lor noapte. Dimineaţa, a oprit un ZIL sovietic, un camion militar pe care l-au poreclit „cioara“ din cauza acoperişului de pânză neagră din spate. Rămăseseră doar vreo doisprezece băieţi, care încăpeau numai bine în spatele ciorii. În cele din urmă, toţi orfanii sunt sortiţi armatei. Însă acesta a fost modul în care Jun Do, la paisprezece ani, a devenit soldat de tunel, antrenat în arta luptei pe întuneric.

Şi acolo îl găsi Ofiţerul So, opt ani mai târziu. Bătrânul veni efectiv sub pământ ca să-l examineze pe Jun Do, care-şi petrecuse tura de noapte cu echipa sa într-un tunel care se întindea pe zece kilometri sub Zona Demilitarizată, aproape până la suburbiile Seulului. Când ieşeau dintr-un tunel, mergeau întotdeauna cu spatele, pentru a-şi lăsa ochii să se acomodeze, iar el mai că se ciocni de Ofiţerul So, ai cărui umeri laţi şi torace mare vorbeau despre o persoană ajunsă la maturitate în vremurile bune, înainte de campaniile Chollima[4].

— Tu eşti Pak Jun Do? întrebă el.

Când Jun Do se întoarse, un cerc de lumină străluci în spatele părului alb, tuns foarte scurt, al bărbatului. Pielea de pe faţa lui era mai închisă la culoare decât scalpul sau maxilarul, făcându-l să pară că tocmai şi-a ras barba şi claia de păr.

— Eu sunt, zise Jun Do.

— Ăsta e nume de Martir, zise Ofiţerul So. E-o însuşire de orfan?

— Da, zise Jun Do, dând din cap. Dar eu nu sunt orfan.

Ochii ofiţerului fixară insigna roşie de *taekwondo* de la pieptul lui Jun Do.

— Corect, zise Ofiţerul So aruncându-i un sac.

În el erau o pereche de blugi, un tricou galben cu un ponei de polo şi nişte pantofi denumiţi Nike, din care Jun Do mai văzuse pe vremuri, când orfelinatul era folosit pentru a întâmpina feriboturi pline de coreeni care

fuseseră ademeniţi, cu promisiuni de slujbe şi apartamente puse la dispoziţie de Partid în Phenian, să vină înapoi din Japonia. Orfanii fluturau pancarte şi cântau cântece patriotice, astfel încât coreenii-japonezi să coboare pasarelele, în ciuda situaţiei groaznice din Chongjin şi a ciorilor care aşteptau să-i transporte pe toţi în lagărele de muncă *kwan li so*. Parcă ieri se uita la băieţii aceia perfecţi, cu pantofii lor sport noi, care veneau în sfârşit acasă.

Jun Do ridică tricoul, arătându-i-l ofiţerului:

— Ce-ar trebui să fac cu ăsta? întrebă el.

— Este noua ta uniformă, zise Ofiţerul So. N-ai rău de mare, nu-i aşa?

*

Nu avea. Luară trenul până la portul răsăritean Cholhwang, unde Ofiţerul So rechiziţionă un vas de pescuit al cărui echipaj fu atât de înspăimântat de oaspeţii militari, încât oamenii îşi purtară insignele cu Kim Ir-sen tot drumul cât au traversat marea până la coasta Japoniei. Pe mare, Jun Do văzu peştişori zburători şi o ceaţă de dimineaţă târzie atât de groasă, că îţi lua cuvintele din gură. Nu existau difuzoare care să ţiuie toată ziua şi toţi pescarii aveau tatuate pe piept portretele nevestelor. Marea era spontană într-un mod pe care nu-l mai văzuse niciodată – îţi ţinea trupul într-o permanentă incertitudine; nu ştiai în ce direcţie să te înclini, însă puteai să ajungi să te împaci cu asta. Vântul din velatură părea să se afle în comunicare cu valurile care se loveau de carcasa navei, şi noaptea, când stătea întins deasupra timoneriei, cu stelele deasupra, lui Jun Do i se părea că acela era un loc în care puteai să-ţi închizi ochii şi să-ţi dai frâu liber.

Ofiţerul So mai adusese un bărbat pe nume Gil, pe post de interpret. Gil citea romane japoneze pe punte şi asculta în căştile ataşate la un mic casetofon. Jun Do a încercat o singură dată să stea de vorbă cu Gil,

apropiindu-se de acesta pentru a-l întreba ce ascultă. Însă înainte să apuce să deschidă gura, Gil a oprit casetofonul şi a rostit cuvântul „Operă“.

Mergeau să ia pe cineva – cineva de pe o plajă – şi să aducă acea persoană cu ei acasă. Asta fu tot ce spuse Ofiţerul So despre călătoria lor.

A doua zi, la căderea nopţii, zăriră luminile îndepărtate ale unui oraş, dar căpitanul nu vru să ducă vasul mai aproape.

— Aici e Japonia, zise el. N-am hărţi pentru apele astea.

— Eu spun cât de aproape mergem, îi zise Ofiţerul So căpitanului şi, cu un pescar care să sondeze apa, atent la fundul mării, se îndreptară spre ţărm.

Jun Do se îmbrăcă, strângând cureaua pentru a ţine blugii rigizi la locul lor.

— Astea sunt hainele ultimului tip pe care l-aţi răpit? întrebă Jun Do.

— N-am mai răpit pe nimeni de mulţi ani, răspunse Ofiţerul So.

Jun Do simţi că i se încordează muşchii feţei şi îl trecu un fior de groază.

— Calmează-te, am făcut asta de o sută de ori, zise Ofiţerul So.

— Serios?

— De fapt, de douăzeci şi şapte de ori.

Ofiţerul So adusese o bărcuţă uşoară şi, când se aflară aproape de ţărm, le ordonă pescarilor s-o lase la apă. Către vest, soarele apunea peste Coreea de Nord, iar afară se răcorea, vântul schimbându-şi direcţia. Barca e mică, se gândi Jun Do, abia dacă încape în ea o singură persoană, darămite trei oameni plus victima unei răpiri, care se zbate. Cu un binoclu şi un termos, Ofiţerul So coborî în bărcuţă. Gil îl urmă. Când Jun Do îşi ocupă locul lângă Gil, apa neagră sări peste marginile bărcuţei şi pantofii i se udară imediat. Se gândi dacă să dezvăluie că nu ştia să înoate.

Gil tot încerca să-l facă pe Jun Do să repete fraze în japoneză. Bună seara – *Konban wa*. Scuzaţi-mă, m-am rătăcit – *Chotto sumimasen, michi*

ni mayoimashita. Mă puteţi ajuta să-mi găsesc pisica? – *Watashi no neko ga maigo ni narimashita?*

Ofiţerul So îndreptă botul bărcii către ţărm, bătrânul forţând mult prea tare motorul suspendat, un Vpresna sovietic obosit. Când virară spre nord ca să meargă paralel cu coasta, barca se înclină spre ţărm ridicându-se pe hula formată, după care se legănă înapoi spre largul apei când valul o aşeză din nou jos.

Gil luă binoclul, dar în loc să-l îndrepte spre plajă, studie clădirile înalte, felul în care prindeau viaţă luminile de neon din centru.

— În locul ăsta n-a existat nici un Marş Istovitor, vă zic eu, spuse Gil.

Jun Do şi Ofiţerul So făcură schimb de priviri.

— Spune-i din nou cum se zice „ce mai faci“, îi ceru lui Gil Ofiţerul So.

— *Ogenki desu ka*, zise Gil.

— *Ogenki desu ka*, repetă Jun Do. *Ogenki desu ka*.

— Spune-o ca şi cum ai zice „Ce mai faci, concetăţene?“. *Ogenki desu ka*, spuse Ofiţerul So. Nu de parcă ai zice „Ce mai faci, am de gând să te culeg de pe afurisita asta de plajă“.

— Aşa numeşti dumneata operaţiunea asta, cules? întrebă Jun Do.

— Cu mult timp în urmă, aşa o numeam, afişă el un zâmbet prefăcut. Să fii amabil când zici fraza aia.

— De ce să nu-l trimitem pe Gil? El e ăla care vorbeşte japoneza, zise Jun Do.

Ofiţerul So îşi îndreptă din nou ochii spre apă.

— Ştii de ce te afli aici.

— De ce se află aici? întrebă Gil.

— Pentru că luptă pe întuneric, răspunse Ofiţerul So.

Gil se răsuci spre Jun Do:

— Vrei să zici că tu cu asta te ocupi, asta e meseria ta? întrebă el.

— Conduc o echipă de incursiune, zise Jun Do. În general, alergăm pe întuneric, dar da, ne mai şi luptăm.

— Şi eu care credeam că meseria mea era nasoală, zise Gil.

— Care era meseria ta? întrebă Jun Do.

— Înainte să merg la şcoala de limbi străine? întrebă Gil. Minele explozive.

— Adică să le dezamorsezi?

— Aş fi vrut eu, zise Gil.

Se apropiară la câteva sute de metri de ţărm, apoi se vânturară de-a lungul plajelor din Prefectura Kagoshima. Cu cât lumina pălea mai mult, cu atât Jun Do o vedea mai elaborat reflectată în arhitectura fiecărui val care îi legăna.

— Acolo, arătă Gil cu mâna. E cineva pe plajă. O femeie.

Ofiţerul So lăsă motorul la ralanti şi luă binoclul. Îl ţinu nemişcat şi îl reglă, înălţându-şi şi coborându-şi sprâncenele albe şi groase în timp ce făcea asta.

— Nu, zise el dându-i binoclul înapoi lui Gil. Uită-te mai bine, sunt două femei. Se plimbă împreună.

— Credeam că noi căutăm un tip, zise Jun Do.

— Nu contează, cât timp persoana respectivă e singură, zise bătrânul.

— Cum adică, trebuie să înşfăcăm pe oricine?

Ofiţerul So nu răspunse. O vreme, nu se auzi decât zgomotul motorului. Apoi Ofiţerul So spuse:

— Pe vremea mea, eram o întreagă divizie, aveam un buget. Vorbesc de barcă rapidă, de pistol tranchilizant. Supravegheam, ne infiltram, alegeam pe sprânceană. Nu culegeam familişti şi niciodată nu luam copii. Am ieşit la pensie cu un dosar perfect. Acum uită-te la mine. Cred că numai eu am rămas. Pun pariu că sunt singurul pe care-au putut să-l găsească şi care mai ţine minte cum se face treaba asta.

Gil fixă cu binoclul ceva de pe plajă. Şterse lentilele, dar de fapt era prea întuneric să se vadă ceva. Îi dădu binoclul lui Jun Do:

— Tu ce zăreşti? întrebă el.

Când Jun Do luă binoclul, abia dacă distinse silueta unui bărbat care mergea pe plajă, pe lângă apă – de fapt, era doar o pată mai deschisă profilată pe o pată mai închisă. Apoi, lui Jun Do îi atrase atenţia o mişcare. Un animal alerga pe plajă spre bărbat – trebuie să fi fost un câine, dar era mare, cât un lup. Bărbatul făcu ceva şi câinele alergă de lângă el.

— E un bărbat. Are un câine cu el, zise Jun Do întorcându-se spre Ofiţerul So.

— E singur? întrebă Ofiţerul So, ridicându-se în capul oaselor şi punând o mână pe motorul suspendat.

Jun Do aprobă dând din cap.

— E un câine akita?

Jun Do nu cunoştea rasele. O dată pe săptămână, orfanii făcuseră curat la o fermă de câini din zonă. Câinii erau animale împuţite care se năpusteau la tine cu orice prilej – se vedea unde atacaseră stâlpii de la ţarcuri, rozând lemnul cu colţii. Era tot ce avea nevoie Jun Do să ştie despre câini.

— Nu-i nici o problemă atât timp cât câinele dă din coadă. Doar de asta trebuie să ţii cont, spuse Ofiţerul So.

— Japonezii îşi dresează câinii să facă mici giumbuşlucuri, zise Gil. Spune-i câinelui „Căţeluş cuminte, şezi“. *Yoshi yoshi. Osuwari kawaii desu ne.*

— Mai taci cu japoneza aia, zise Jun Do.

Jun Do vru să întrebe dacă exista vreun plan, dar Ofiţerul So îndreptă pur şi simplu barca spre ţărm. La el, în Panmunjom, Jun Do conducea un detaşament din tunel, aşa că avea o raţie de alcool şi un credit săptămânal

pentru una dintre femei. Peste trei zile avea sferturile de finală din campionatul de *taekwondo* al Armatei Populare Coreene.

Detaşamentul lui Jun Do cerceta temeinic, o dată pe lună, fiecare tunel de sub Zona Demilitarizată; lucrau fără lumini, ceea ce însemna să alerge mulţi kilometri într-un întuneric total, folosindu-şi lanternele roşii doar când ajungeau la capătul unui tunel şi trebuiau să inspecteze sigiliile şi capcanele. Lucrau ca şi cum i-ar fi putut întâlni pe sud-coreeni în orice moment şi, cu excepţia anotimpului ploios, când tunelurile erau prea înnoroite pentru a fi folosite, se antrenau zilnic în lupta corp la corp pe întuneric. Se zicea că soldaţii Coreei de Sud aveau infraroşii şi ochelari americani pentru vedere nocturnă. Singura armă pe care o aveau băieţii lui Jun Do era întunericul.

Când valurile deveniră puternice şi simţi că-l cuprinde panica, Jun Do se întoarse spre Gil:

— Şi care e munca asta mai nasoală decât dezamorsarea minelor explozive?

— Cartografierea lor, răspunse Gil.

— Cu un detector de mine, adică?

— Detectoarele de metal nu-s de nici un folos, zise Gil. Americanii folosesc acum mine explozive din plastic. Alcătuiam hărţi cu locurile probabile în care se găseau mine, folosindu-ne de psihologie şi de teren. Când o cărare te obliga s-o iei într-o anumită direcţie sau când trei rădăcini erau îndreptate spre picioarele tale, acolo presupuneam că se afla o mină şi o însemnam pe hartă. Ne petreceam toată noaptea pe un câmp de mine, riscându-ne viaţa la fiecare pas. Şi pentru ce? Când se făcea dimineaţă, minele se aflau tot acolo, inamicul tot acolo era.

Jun Do ştia cine primea cele mai rele munci – misiuni de recunoaştere în tuneluri, submarine cu echipaje alcătuite din doisprezece oameni, mine explozive, arme biochimice – şi brusc îl văzu pe Gil într-un mod diferit.

— Deci eşti orfan, îi zise el.

Gil păru şocat.

— Nu. Tu eşti?

— Nu, răspunse Jun Do. Nu sunt.

Detaşamentul lui Jun Do era alcătuit din orfani, deşi în cazul lui Jun Do era vorba de o greşeală. Adresa de pe livretul său militar fusese Lungile Zile de Mâine, şi asta îl condamnase. Era o greşeală birocratică pe care nimeni din Coreea de Nord nu părea capabil s-o remedieze, iar acum asta era soarta lui. Îşi petrecuse viaţa printre orfani, le înţelegea situaţia specială, aşa că nu-i ura, cum o făceau majoritatea oamenilor. Doar că nu era unul dintre ei.

— Şi acum eşti interpret? îl întrebă Jun Do.

— Dacă lucrezi suficient de mult timp pe terenuri minate, eşti răsplătit, zise Gil. Te trimit undeva la loc călduţ, de pildă într-o şcoală de limbi străine.

Ofiţerul So râse slab, cu amărăciune.

Spuma albă a valurilor care se spărgeau de ţărm sărea acum în barcă.

— Chestia groaznică e că atunci când merg pe stradă, mă gândesc „Aici aş pune o mină“, zise Gil. Sau mă pomenesc că nu păşesc pe anumite locuri, cum ar fi pragurile sau în faţa unui pisoar. Nici măcar într-un parc nu mai pot să merg.

— Parc? întrebă Jun Do, care nu văzuse niciodată un parc.

— Ajunge, zise Ofiţerul So. E timpul să ducem un nou profesor de japoneză la şcoala aia de limbi străine.

Lăsă motorul la ralanti şi resacul[5] deveni zgomotos, barca răsucindu-se într-o parte în valuri.

Putură să zărească silueta unui bărbat de pe plajă care se uita la ei, dar nu mai aveau ce să facă acum, când erau la doar douăzeci de metri de ţărm. Când simţi barca începând să se dea peste cap, Jun Do sări afară să o echilibreze şi, deşi apa era adâncă doar până la brâu, căzu în valuri. Apa îl rostogoli pe fundul nisipos, după care Jun Do ieşi la suprafaţă tuşind.

Bărbatul de pe plajă nu spuse nimic. Era aproape întuneric când Jun Do ajunse cu greu la mal. Respiră adânc, apoi îşi şterse apa din păr.

— *Konban wa*, îi zise el străinului. *Odenki kesu da.*

— *Ogenki desu ka*! strigă Gil din barcă.

— *Desu ka*, repetă Jun Do.

Câinele veni alergând, cu o minge galbenă în gură. Pentru o clipă, bărbatul nu se mişcă. Apoi făcu un pas înapoi.

— Prinde-l! urlă Ofiţerul So.

Omul o luă la goană şi Jun Do porni în urmărirea lui în blugii uzi, cu pantofii plini de nisip. Câinele mare şi alb sălta de plăcere. Japonezul alerga în linie dreaptă pe plajă, aproape invizibil de n-ar fi fost câinele care se mişca dintr-o parte în alta a lui. Jun Do fugea din toate puterile. Se concentra doar asupra bufniturilor surde, ca bătăile de inimă, ale picioarelor care alergau prin nisip în faţa sa. Apoi închise ochii. În tuneluri, Jun Do dobândise capacitatea de a simţi oamenii pe care nu-i putea vedea. Dacă se aflau acolo, putea să-i simtă şi, dacă reuşea să ajungă suficient de aproape de ei, putea să se arunce asupra lor. Tatăl lui, Directorul Orfanilor, îi dăduse mereu sentimentul că mama sa murise, dar asta nu era adevărat, ea trăia bine-mersi, doar că foarte departe. Şi, deşi nu primise niciodată veşti despre ce se întâmplase cu Directorul Orfanilor, Jun Do simţea că tatăl lui nu se mai afla pe lumea asta. Cheia în lupta pe întuneric era aceeaşi: trebuia să-ţi percepi duşmanul, să-l simţi şi să nu-ţi foloseşti niciodată imaginaţia. Întunericul din capul tău e ceva ce imaginaţia ta umple cu poveşti care n-au nici o legătură cu bezna reală din jurul tău.

Din faţă se auzi bufnitura unui corp căzut în întuneric, un zgomot pe care Jun Do îl auzise de foarte multe ori. Jun Do se opri în dreptul locului în care bărbatul se ridica din nou în picioare. Chipul acestuia era palid ca un spectru din cauza stratului de nisip. Amândoi răsuflau din greu, aburii respiraţiei lor reunite zărindu-se albi în întuneric.

Adevărul era că Jun Do nu se descurca niciodată prea bine în concursurile din campionate. Când luptai pe întuneric, o lovitură bruscă doar îi spunea adversarului tău unde te aflai. Pe întuneric, trebuia să loveşti cu pumnul ca şi cum ai fi lovit prin oameni. Ceea ce conta era maximum de extensie – swinguri nimicitoare şi lovituri directe rapide de jur împrejur, care cuprindeau porţiuni mari de spaţiu şi erau menite să-i culce pe oameni la pământ. Însă într-o competiţie adversarii puteau să vadă mişcările de la o poştă. Pur şi simplu se dădeau la o parte. Dar un om ghemuit pe plajă, noaptea? Jun Do execută spre capul străinului o lovitură rotindu-şi piciorul în spate şi bărbatul căzu la pământ.

Câinele era plin de energie – entuziasm, poate, sau frustrare. Bătu cu labele în nisipul de lângă bărbatul inconştient, apoi îşi aruncă mingea din gură. Jun Do vru să azvârle mingea, dar nu îndrăzni să se apropie de colţii aceia. Coada câinelui nu se mişca, îşi dădu seama Jun Do, brusc. Zări o sclipire în întuneric, care se dovedi a fi de la ochelarii bărbatului. Îi puse la ochi şi lumina neclară de peste dune se transformă în puncte clare de lumină la ferestrele oamenilor. În loc de cazărmi imense, japonezii locuiau în barăci mai mici, individuale.

Jun Do băgă ochelarii în buzunar, apoi îl apucă de glezne pe bărbat şi începu să-l tragă după el. Câinele mârâia şi scotea lătrături scurte, agresive. Când Jun Do privi peste umăr, câinele mârâia spre faţa bărbatului şi-l zgâria cu labele pe obraji şi pe frunte. Jun Do lăsă capul în jos şi trase. Prima zi într-un tunel nu e o problemă, dar când te trezeşti a doua zi din bezna unui vis în adevărata beznă, atunci ochii trebuie să ţi se deschidă. Dacă-ţi ţii ochii închişi, mintea îţi arată tot felul de filme nebuneşti, cum ar fi un câine care te atacă pe la spate. Dar cu ochii deschişi, tot ce aveai de înfruntat era nimicnicia a ceea ce făceai de fapt.

Când Jun Do găsi, în cele din urmă, barca pe întuneric, îşi lăsă povara să cadă între traversele de susţinere din aluminiu. Bărbatul deschise ochii o dată şi privi în jur, fără să înţeleagă ce se petrecea.

— Ce i-ai făcut la faţă? întrebă Gil.

— Tu unde ai fost? Tipul ăsta era greu, zise Jun Do.

— Eu sunt doar interpretul, replică Gil.

Ofiţerul So îl bătu pe spate pe Jun Do, spunându-i:

— Nu-i rău, pentru un orfan.

— Nu sunt un afurisit de orfan, se răsuci Jun Do spre el. Şi cine dracului eşti dumneata, care zici că ai făcut asta de zeci de ori? Venim aici fără nici un plan, în afară că eu pun pe cineva la pământ? Dumneata nici măcar n-ai coborât din barcă.

— Trebuia să văd din ce aluat eşti făcut, zise Ofiţerul So. Data viitoare, o să ne folosim creierul.

— N-o să existe o dată viitoare, spuse Jun Do.

Gil şi Jun Do întoarseră barca spre valuri. Fură bătuţi zdravăn de valuri în timp ce Ofiţerul So porni motorul. După ce toţi patru fură în barcă, îndreptându-se spre larg, Ofiţerul So zise:

— Ştii, devine mai uşor cu timpul. Pur şi simplu nu te gândi la asta. Am mâncat rahat când ţi-am zis că am răpit douăzeci şi şapte de oameni. N-am ţinut niciodată socoteala. Pe măsură ce se adună, uită pur şi simplu de ei, unul după altul. Prinde-i cu mâinile, apoi lasă-i să-ţi zboare din minte. Fă opusul la a ţine socoteala.

Chiar şi peste zgomotul făcut de motor, auzeau câinele de pe plajă. Oricât de mult se îndepărtau în larg, lătratul lui era purtat peste apă, iar Jun Do ştiu că avea să audă mereu câinele ăla.

*

Stăteau la o bază Songun[6], nu departe de portul Kinjye. Era înconjurată de buncărele de pământ ale rachetelor sol-aer, iar când apunea soarele se vedeau şinele albe ale lansatoarelor, strălucind în lumina lunii. Deoarece fuseseră în Japonia, trebuiau să stea încartiruiţi separat de

ceilalţi soldaţi. Cei trei fură cazaţi la infirmerie, o cămăruţă cu şase paturi de campanie. Singurul semn că acolo era o infirmerie era un dulăpior stingher plin cu instrumente pentru recoltarea sângelui şi un frigider chinezesc vechi având o cruce roşie pe uşă.

Pe japonez îl închiseseră în una dintre cuştile supraîncălzite de pe terenul de instrucţie, iar Gil era acum acolo, exersându-şi japoneza prin gaura pentru stropit din uşă. Jun Do şi Ofiţerul So stăteau rezemaţi de tocul ferestrei de la infirmerie, împărţind o ţigară în timp ce se uitau la Gil, care stătea jos în ţărână, cizelându-şi expresiile idiomatice cu un om la a cărui răpire ajutase. Ofiţerul So clătină din cap, semn că acum le-a văzut pe toate. La infirmerie era un singur pacient, un soldat micuţ de vreo şaisprezece ani, cu coastele lipite de şira spinării de înfometat ce era. Zăcea pe un pat de campanie, clănţănind din dinţi. Fumul de la ţigara lor îi provoca accese de tuse. Îi mutară patul cât mai departe posibil în camera mică, dar el tot nu încetă cu tusea.

Nu exista doctor. Infirmeria era doar un loc unde erau adăpostiţi soldaţii bolnavi până când era clar că nu se vor vindeca. Dacă tânărului soldat nu-i era mai bine până dimineaţă, soldaţii de la Poliţia Militară aveau să-i bage un cateter pentru a lua patru unităţi de sânge de la el. Jun Do mai văzuse asta şi, din câte îşi putea da el seama, era cel mai bun mod de a muri. Dura doar câteva minute – mai întâi bolnavii deveneau somnoroşi, apoi aveau o expresie uşor visătoare şi, dacă-i vizita vreun pic o ultimă panică la sfârşit, nu mai conta, fiindcă nu mai puteau să vorbească şi, în cele din urmă, înainte să se dea stingerea, păreau confuzi într-un fel plăcut, ca un greier cu antenele smulse.

Generatorul cazărmii se opri – încet, luminile păliră; frigiderul amuţi.

Ofiţerul So şi Jun Do se duseră la paturile lor.

A fost odată un japonez. A ieşit să-şi plimbe câinele. Şi apoi n-a mai fost de găsit nicăieri. Pentru cei care l-au cunoscut, avea să fie veşnic de negăsit nicăieri. Asta crezuse Jun Do despre băieţii aleşi de oamenii cu

accent chinezesc. Acum erau aici şi apoi nu mai erau nicăieri, duşi, asemenea lui Bo Song, în locuri neştiute. Aşa crezuse despre majoritatea oamenilor – îţi apăreau în viaţă ca nişte copii abandonaţi în prag, doar pentru a fi măturaţi de acolo mai târziu ca de o viitură. Însă Bo Song nu plecase nicăieri – indiferent că s-a scufundat şi a fost mâncat de ţiparii-lup[7] ori că s-a umflat şi a fost dus de ape spre nord, la Vladivostok, a mers undeva. Şi japonezul era undeva – în cuşca supraîncălzită, chiar acolo, afară, pe terenul de instrucţie. Iar mama lui Jun Do, îşi dădu el seama brusc, era şi ea pe undeva, chiar în clipa aceea, poate într-un anumit apartament din capitală, privindu-se în oglindă în timp ce-şi pieptăna părul înainte de culcare.

Pentru prima oară după mulţi ani, Jun Do închise ochii şi se lăsă în voia amintirii chipului ei. Era periculos să visezi la oameni aşa. Dacă o făceai, curând aveau să fie în tunel cu tine. I se întâmplase asta de multe ori când îşi aducea aminte băieţi de la Lungile Zile de Mâine. O singură greşeală şi, dintr-odată, un băiat te urmărea prin întuneric. Îţi spunea lucruri, te întreba de ce n-ai fost tu cel care a murit de frig, de ce n-ai fost tu cel care a căzut în cada cu vopsea, şi aveai senzaţia că, în orice clipă, vei fi lovit peste faţă de degetele de la picioare ale cuiva.

Însă mama lui era acolo. În timp ce stătea întins, ascultând tremuratul soldatului, auzi vocea ei. *Arirang*, cânta ea cu glas uşor îndurerat, aproape şoptit, care venea dintr-un loc necunoscut. Până şi nenorociţii ăia de orfani ştiau unde le erau părinţii.

Noaptea târziu, Gil intră clătinându-se. Deschise frigiderul, ceea ce era interzis, şi puse ceva înăuntru. Apoi se aruncă pe patul lui. Gil stătea cu braţele şi picioarele răşchirate peste marginile patului, iar Jun Do ghici că, în copilărie, Gil trebuie să fi avut un pat doar al lui. Interpretul a adormit într-o clipă.

Jun Do şi Ofiţerul So se ridicară pe întuneric şi se duseră la frigider. Când Ofiţerul So trase de mâner, frigiderul emană o răsuflare slabă,

răcoroasă. Din spate, de după teancurile cu pungi pătrate pentru sânge, Ofiţerul So pescui o sticlă de *soju*[8], pe jumătate plină. Închiseră uşa repede, deoarece sângele trebuia să ajungă la Phenian, iar dacă se strica, era vai şi-amar.

Duseră sticla la fereastră. În depărtare, câinii lătrau în crescătoriile lor. La orizont, deasupra buncărelor rachetelor sol-aer, cerul licărea de la lumina lunii reflectată de pe ocean. În spatele lor, Gil începu să tragă vânturi în somn.

Ofiţerul So bău din sticlă.

— Nu cred că amicul Gil e obişnuit cu un regim compus din turte de mei şi supă de sorg.

— Cine dracu’ e Gil ăsta? întrebă Jun Do.

— Nu te mai gândi la el, zise Ofiţerul So. Nu ştiu de ce a reînceput Phenianul afacerea asta după o groază de ani, dar să sperăm că vom scăpa de Gil într-o săptămână. O singură misiune şi, dacă totul merge bine, nu-l mai vedem niciodată pe tipu’ ăsta.

Jun Do bău o duşcă – stomacul i se strânse din cauza fructelor, a alcoolului.

— Care-i misiunea? întrebă el.

— Mai întâi, încă o misiune de antrenament, răspunse Ofiţerul So. Apoi ne ducem după cineva special. Opera din Tokyo îşi petrece verile la Niigata. E acolo o soprană. O cheamă Rumina.

Următoarea duşcă de *soju* alunecă uşor pe gât.

— Operă? întrebă Jun Do.

Ofiţerul So ridică din umeri:

— Probabil că vreun mahăr din Phenian a auzit o înregistrare ilegală şi a vrut musai ca ea să fie a lui.

— Gil zicea că a supravieţuit unui tur pe teren minat, zise Jun Do. Şi că pentru asta a fost trimis la şcoala de limbi străine. E adevărat că merge aşa, că eşti răsplătit?

— Ne-am pricopsit cu Gil, bine? Dar să nu-l asculţi. De mine să asculţi.

Jun Do rămase tăcut.

— De ce, ţi s-a pus pata pe ceva? întrebă Ofiţerul So. Ştii şi ce ai vrea drept răsplată?

Jun Do scutură din cap.

— Atunci nu-ţi mai face griji pentru asta.

Ofiţerul So se duse la colţ şi se aplecă deasupra găleţii ce le servea ca latrină. Se sprijini de perete şi se chinui o bună bucată de vreme. Nu se întâmplă nimic.

— Am reuşit câteva minuni la viaţa mea, zise el. Am fost răsplătit. Acum uită-te la mine. Şi adăugă clătinând din cap: Răsplata pe care s-o vrei e asta: să nu ajungi ca mine.

Jun Do se uită lung pe fereastră, spre cuşca supraîncălzită.

— Ce-o să se întâmple cu el?

— Te referi la bărbatul cu câinele? întrebă Ofiţerul So. Probabil că în trenul care vine de la Phenian sunt chiar acum nişte oameni de la Pubyok[9] care vin după el.

— Da, dar ce-o să se *întâmple* cu el?

Cu o ultimă sforţare, Ofiţerul So încercă să scoată un jet de urină.

— Nu pune întrebări prosteşti, zise el printre dinţi.

Jun Do se gândi la mama lui aflată într-un tren spre Phenian.

— Poţi să ceri, ca răsplată, o persoană?

— Ce, o femeie? Ofiţerul So îşi scutură frustrat *umkyoung*-ul. Da, ai putea să ceri asta.

Se duse înapoi şi bău restul băuturii din sticlă, lăsând doar o duşcă pe fund. Pe aceasta o turnă, picătură cu picătură, pe buzele soldatului muribund. Ofiţerul So îl bătu pe piept în semn de adio, apoi îndesă sticla goală la îndoitura braţului ud de transpiraţie al băiatului.

*

Rechiziţionară un nou vas de pescuit, făcură încă o traversare. În Bazinul Tsushima, auziră clicurile puternice, asemenea unor lovituri de pumn în piept, ale caşaloţilor care vânau în adânc, iar când se apropiară de insula Dogo, din mare se ridicară brusc turle de granit cu vârfuri albe de la excrementele de păsări, iar mai jos galbene din cauza imenselor îngrămădiri de stele de mare. Jun Do se holbă în sus, spre promontoriul din nord al insulei, din rocă vulcanică neagră, smălţat cu molizi pitici. Era o lume făurită cu migală pentru propria ei plăcere, fără mesaj sau scop, un peisaj care n-avea să lase nici o mărturie pentru supremaţia vreunui conducător asupra altuia.

Pe insulă era o celebră staţiune, iar Ofiţerul So credea că vor putea să prindă un turist singur pe plajă. Însă când ajunseră la adăpostul insulei, pe apă era o barcă goală, o barcă gonflabilă neagră Avon, de şase locuri, cu un motor suspendat Honda de 50 cai-putere. Se apropiară cu barca lor uşoară pentru a cerceta. Avonul era părăsit, în apă nu se zărea nici ţipenie. Urcară la bord şi Ofiţerul So porni motorul, apoi îl opri. Scoase canistra de benzină din bărcuţă şi apoi o răsturnară pe aceasta din urmă în apă – se umplu repede, ducându-se la fund cu partea din spate înainte din cauza greutăţii motorului Vpresna.

— Acum suntem o echipă aşa cum trebuie, zise Ofiţerul So în timp ce-şi admirau noua barcă.

În clipa aia apăru la suprafaţă scafandrul.

Ridicându-şi masca, afişă o expresie de mirare şovăielnică atunci când descoperi trei bărbaţi în barca sa. Însă dădu sus un sac de scoici şi acceptă mâna lui Gil ca să-l ajute să urce la bord. Scafandrul era mai voinic decât ei, părând musculos în costumul lui.

— Spune-i că barca noastră s-a stricat şi s-a scufundat, îi zise Ofiţerul So lui Gil.

Gil vorbi cu scafandrul, care gesticulă energic şi râse.

— Ştiu că vi s-a scufundat barca, traduse Gil răspunsul. Era să-mi aterizeze în cap.

Apoi scafandrul observă în larg vasul de pescuit. Îşi înălţă capul în direcţia lui.

Gil îl bătu pe spate şi îi spuse ceva. Scafandrul se uită lung în ochii lui Gil şi apoi intră în panică. Se dovedi că scufundătorii care culegeau scoici aveau la ei un cuţitaş special, pe care-l purtau la gleznă, aşa că lui Jun Do îi luă ceva timp să-l înfrângă. În cele din urmă, Jun Do îl apucă pe scafandru de spate şi-l încleştă, iar apa îi sări din costum când îi dădu cu picioarele o lovitură-foarfecă.

Când cuţitul se agita prin aer, Gil sărise peste bord.

— Ce dracu’ i-ai zis? vru să ştie Jun Do.

— Adevărul, răspunse Gil, călcând apa.

Ofiţerul So se alesese cu o tăietură zdravănă pe antebraţ. Închise ochii din cauza durerii.

— Mai mult exerciţiu, fu tot ce putu să spună.

*

Îl puseră pe scafandru în cala vasului de pescuit şi o porniră spre uscat. În noaptea aceea, în largul oraşului Fukura, lăsară la apă barca Avon. Lângă lungul debarcader pentru pescuit din Fukura se ridicase pe timpul verii un parc de distracţii, cu lampioane înşirate şi oameni în vârstă care cântau karaoke pe o scenă. Jun Do, Gil şi Ofiţerul So plutiră într-acolo, dincolo de locul în care valurile se spărgeau de ţărm, şi aşteptară stingerea tuburilor de neon de pe *montagne russe* şi amuţirea maimuţărelii pe muzică de orgă. Într-un târziu, la capătul debarcaderului apăru o siluetă solitară. Când văzură roşul mocnit al unei ţigări aprinse ştiură că era vorba de un bărbat. Ofiţerul So porni motorul.

Înaintară cu motorul mergând încet, debarcaderul profilându-se amenințător deasupra lor când ajunseră cu pupa la el. Acolo unde pilonii intrau în valurile puternice, era haos: unele valuri se năpusteau în sus, altele deviau în larg, perpendicular cu țărmul.

— Folosește-ți japoneza, îi zise Ofițerul So lui Gil. Spune-i că ți-ai pierdut căţeluşul sau ceva de genul ăsta. Apropie-te de el, apoi împinge-l peste balustradă. O să cadă de la înălțime mare şi apa e rece. Când o să iasă la suprafață, o să se chinuie să urce în barcă.

Gil coborî când ajunseră la mal.

— Mă descurc, zise el. Ăsta-i al meu.

— Ah, nu. Mergeți amândoi, zise Ofițerul So.

— Serios, cred că mă descurc, protestă Gil.

— Coboară, îi spuse Ofițerul So lui Jun Do. Să porți afurisiții ăia de ochelari.

Cei doi traversară linia valurilor şi ajunseră la o piațetă, unde erau bănci, o terasă mică şi un stand de ceai părăginit. Nu părea să existe nici o statuie şi nu-şi puteau da seama ce anume glorifica piața. Pomii erau plini de prune, atât de coapte încât li se crăpa coaja, şi ei se umplură de suc pe mâini. Părea ceva imposibil, un lucru în care nu trebuia să se aibă încredere. Pe o bancă dormea un bărbat murdar, iar ei se minunară de asta – o persoană care dormea unde dorea.

Gil de uită atent la toate casele orăşeneşti din jurul lor. Păreau tradiționale, cu bârne negre şi acoperişuri ceramice, dar se vedea că erau noi-nouțe.

— Vreau să deschid toate uşile alea, zise Gil. Să mă aşez pe scaunele lor, să ascult muzica lor.

Jun Do se holbă la el.

— Ştii, doar aşa, ca să văd cum e, spuse Gil.

Tunelurile se terminau întotdeauna cu o scară care ducea într-o vizuină de iepure. Oamenii lui Jun Do se luau la întrecere ca să se strecoare afară

pentru a hoinări o vreme prin Coreea de Sud. Se întorceau cu poveşti despre maşinării care dădeau bani şi oameni care strângeau rahaţii de la câini şi îi puneau în punguţe de plastic. Jun Do nu s-a uitat niciodată. Ştia că televizoarele erau imense şi că exista orez pe săturate. Totuşi, nu voia nimic din toate astea – îi era teamă că dacă le-ar fi văzut cu ochii lui, întreaga lui viaţă n-ar mai fi însemnat nimic. Să furi napi de la un bătrân care orbise de foame? Ar fi fost degeaba. Să trimită un alt băiat în locul lui să cureţe căzile de la fabrica de vopsea? Degeaba.

Jun Do aruncă pruna mâncată pe jumătate.

— Am mâncat şi mai bune, zise el.

Pe debarcader, merseră pe scânduri pe care anii numeroşi de pescuit cu momeală lăsaseră urme. În faţă, la capătul debarcaderului, zăriră un chip luminat de licărirea albastră a unui telefon mobil.

— Tu doar împinge-l peste balustradă, zise Jun Do.

Gil respiră adânc şi repetă:

— Peste balustradă.

Debarcaderul era plin de sticle goale şi mucuri de ţigări. Jun Do păşea calm înainte; lângă el, îl simţea pe Gil încercând să copieze asta. De dedesubt se auzea bolborositul gutural al unui motor suspendat care mergea la ralanti. Persoana din faţa lor se opri din vorbitul la telefon.

— *Dare?* strigă o voce la ei. *Dare nano?*

— Să nu răspunzi, şopti Jun Do.

— E voce de femeie, zise Gil.

— Nu răspunde, repetă Gil.

Persoana îşi trase gluga de la haină spre spate, dezvăluind chipul unei tinere femei.

— Nu-s făcut pentru aşa ceva, spuse Gil.

— Ţine-te de plan.

Paşii lor păreau extrem de zgomotoşi. Lui Jun Do îi trecu brusc prin minte că într-o zi nişte bărbaţi veniseră exact la fel după mama lui, că

acum era şi el un astfel de bărbat.

Pe urmă se repeziră asupra ei. Pe sub haină, era micuţă. Deschise gura ca pentru a ţipa, iar Jun Do văzu că pe toţi dinţii avea o lucrare delicată din metal. O apucară de braţe şi o urcară cu forţa pe balustradă.

— *Zenzen oyogenai'n desu*, zise ea şi, cu toate că Jun Do nu vorbea japoneza, ştiu că era o mărturisire neprefăcută, imploratoare, de genul „Sunt virgină".

O aruncară peste balustradă. Căzu în tăcere, fără să scoată un cuvânt sau măcar să-şi tragă răsuflarea. Totuşi, Jun Do văzu în ochii ei o umbră – nu era teamă sau lipsa de sens a ceea ce i se întâmpla. Îşi dădu seama că fata se gândea la părinţii ei şi la faptul că nu vor şti niciodată ce i s-a întâmplat.

De jos se auzi o bufnitură în apă şi un motor care accelera.

Jun Do nu reuşi să alunge expresia din ochii ei.

Pe debarcader era telefonul ei. Îl ridică şi îl duse la ureche. Gil încercă să spună ceva, dar Jun Do îl reduse la tăcere.

— Mayumi? întrebă o voce de femeie. Mayumi?

Jun Do apăsă nişte taste pentru a opri telefonul. Când se aplecă peste balustradă, barca se legăna pe valuri.

— Unde e fata? întrebă Jun Do.

Ofiţerul So se uita atent în apă.

— S-a dus la fund, răspunse el.

— Cum adică s-a dus la fund?

— A aterizat în apă şi apoi a dispărut, răspunse Ofiţerul So, ridicându-şi mâinile.

Jun Do s-a întors spre Gil:

— Ce a spus fata?

— A zis „Nu ştiu să înot".

— „Nu ştiu să înot"? întrebă Jun Do. A zis că nu ştie să înoate şi tu nu m-ai oprit?

— Să o arunc peste balustradă, ăsta era planul. Ai zis să mă ţin de el.

Jun Do privi din nou în apa neagră, adâncă la capătul debarcaderului. Fata era acolo jos, cu haina aia mare semănând cu o pânză în curentul apei, cu trupul legănându-se pe fundul nisipos.

Sună telefonul. Licărea albastru şi vibra în mâna lui Jun Do. El şi Gil se holbară la telefon. Gil îl luă şi ascultă, cu ochii larg deschişi. Jun Do putu să ghicească, chiar şi de unde se afla, că era o voce de femeie, vocea unei mame.

— Aruncă-l, îi zise Jun Do. Pur şi simplu aruncă-l.

Gil privea cu ochi rătăciţi în timp ce asculta. Îi tremura mâna. Dădu aprobator din cap de mai multe ori. Când zise „*Hai*“, Jun Do îi smulse telefonul. Împunse tastele cu degetul. Acolo, pe ecranul micuţ, apăru o poză cu un bebeluş. Azvârli telefonul în mare.

Jun Do se duse la balustradă.

— Cum ai putea să nu ţii socoteala? urlă el în jos la Ofiţerul So. Cum ai putea să nu ţii socoteala?

*

Cu asta se încheiară exerciţiile lor practice. Sosise timpul să o răpească pe femeia de la operă. Ofiţerul So urma să traverseze Marea Japoniei într-un vas de pescuit, în vreme ce Jun Do şi Gil luau feribotul de noapte de la Chongjin la Niigata. La miezul nopţii, cu cântăreaţa în mâini, aveau să se întâlnească pe plajă cu Ofiţerul So. Simplitatea, spunea Ofiţerul So, era cheia planului lor.

Jun Do şi Gil luară din Chongjin trenul de după-amiază spre nord. În gară, familii dormeau sub vagoanele de marfă de tip platformă, aşteptând întunericul pentru a putea călători până la Sinuiju, de unde până în China nu mai era decât o mică distanţă de parcurs înot în râul Tumen.

O luaseră pe jos spre portul Chongjin, trecând de Topitoria Reunificării, cu imensele ei macarale ruginite rămase acolo şi fără conductele de cupru către furnal, de multă vreme furate pentru fier vechi. Blocurile de locuinţe se înălţau goale, cu ferestrele pentru livrarea raţiilor acoperite cu hârtie de împachetat cerată. Nici un fel de rufe atârnate la uscat, nici un miros de ceapă prăjită în aer. Toţi copacii fuseseră tăiaţi în timpul foametei, iar acum, după nişte ani, puieţii erau de aceeaşi mărime, cu trunchiuri cât glezna, cu tulpini iţindu-se din cele mai neaşteptate locuri – din butoaie de ploaie şi canale de scurgere, unul avântându-se afară dintr-o latrină în care un schelet uman eliminase seminţele nedigerabile ale copacului.

Când ajunseră la Lungile Zile de Mâine, locul nu păru mai mare decât infirmeria.

Jun Do n-ar fi trebuit să arate spre el, căci Gil insistă ca ei să intre.

Era plin doar cu umbre. Totul fusese smuls pentru a fi folosit drept combustibil – până şi tocurile uşilor fuseseră puse pe foc. Lista celor 114 Mari Martiri ai Revoluţiei, vopsită pe perete, era singurul lucru rămas.

Gil nu crezu că Jun Do botezase toţi orfanii.

— Chiar ai memorat toţi Martirii? întrebă el. Cine e numărul 11?

— Ha Shin, răspunse Jun Do. Când a fost capturat, şi-a tăiat singur limba pentru ca japonezii să nu scoată nici o informaţie de la el. Era aici un băiat care nu putea să vorbească – i-am dat numele ăsta.

Gil merse cu degetul în josul listei.

— Uită-te şi pe tine, zise el. Martirul numărul 76, Pak Jun Do. Care-i povestea lui?

Jun Do atinse negreala de pe jos în locul unde odinioară fusese soba.

— Cu toate că a ucis mulţi soldaţi japonezi, revoluţionarii din unitatea lui Pak Jun Do n-aveau încredere în el, fiindcă era de viţă impură. Pentru a-şi dovedi loialitatea, el s-a spânzurat.

Gil se holbă la Jun Do:

— Ţi-ai dat singur numele ăsta? De ce?

— A trecut cel mai important test de loialitate.

Camera Directorului Orfanilor se dovedi acum a nu fi mai mare decât un pat. Iar din portretul femeii tulburătoare, Jun Do mai găsi doar gaura lăsată de cui.

— Aici dormeai? întrebă Gil. În camera Directorului Orfanilor?

Jun Do îi arătă gaura de la cui.

— Aici era atârnat portretul mamei mele.

Gil examină gaura.

— Da, aici a fost un cui, zise el. Spune-mi, dacă locuiai cu tatăl tău, cum de ai nume de orfan?

— Nu putea să-mi dea numele lui, căci toată lumea ar fi văzut ruşinea felului în care era silit să-şi crească fiul. Şi n-a putut suporta să-mi dea numele altui bărbat, nici măcar al unui martir. Eu a trebuit să fac asta.

Gil înmărmurise.

— Şi mama ta? întrebă el. Cum o chema?

Auziră în depărtare sirena feribotului Mangyongbong-92.

— De parcă a pune un nume problemelor mele ar rezolva ceva, zise Jun Do.

*

În noaptea aceea, Jun Do stătu la pupa întunecată a navei, privind în jos în apele agitate din siajul elicei. *Rumina*, se gândea el întruna. Nu-i ascultă vocea şi nici nu-şi permise s-o vadă. Se întrebă doar cum şi-ar petrece ea această ultimă zi dacă ar şti de venirea lui.

Era dimineaţa târziu când intrară în Portul Bandai-jima, unde gheretele de la vamă îşi etalau steagurile internaţionale. Mari nave de transport, vopsite în albastrul misiunilor umanitare, erau încărcate cu orez la danele de acostare. Jun Do şi Gil aveau documente false şi, îmbrăcaţi în

tricouri polo, blugi şi tenişi, coborâră pasarela în centrul oraşului Niigata. Era o zi de duminică.

În timp ce-şi croiau drum spre sala de concert, Jun Do văzu un avion de pasageri traversând cerul, lăsând în urmă o imensă dâră albă. Rămase cu gura căscată, cu gâtul întins – uimitor! Atât de nemaipomenit, că hotărî să se prefacă a i se părea normal totul, de pildă luminile colorate care controlau traficul sau felul în care autobuzele se lăsau în jos, ca nişte boi care îngenunchează, pentru a permite urcarea persoanelor în vârstă. Normal că parcometrele vorbeau şi uşile de la magazine se deschideau când treceau pe lângă ele. Normal că nu era nici un butoi cu apă la baie şi nici polonic.

Matineul consta într-un potpuriu de lucrări pe care trupa de operă avea să le pună în scenă în sezonul următor, aşa că toţi cântăreţii interpretau pe rând arii scurte. Gil părea să ştie cântecele, căci fredona împreună cu ei. Rumina – micuţă, lată în umeri – urcă pe scenă într-o rochie de culoarea grafitului. Ochii ei negri erau acoperiţi de un breton foarte bine definit. Jun Do putea să-şi dea seama că Rumina cunoscuse tristeţea, dar, cu toate acestea, ea n-avea cum să ştie că abia de-acum încolo urmau cele mai mari încercări ale ei, că în seara aceea, după căderea întunericului, viaţa ei avea să devină ca o operă, că Jun Do era personajul malefic de la sfârşitul actului întâi, care o duce pe eroină într-o vale a plângerii.

Rumina cântă în italiană, apoi în germană şi pe urmă în japoneză. Când, în final, cântă şi în coreeană, fu limpede de ce o alesese Phenianul. Cântecul era frumos – vocea ei era veselă acum, povestind despre doi îndrăgostiţi pe un lac – şi nu era despre Iubitul Conducător sau despre înfrângerea imperialiştilor ori despre mândria unei fabrici nord-coreene. Era despre o fată şi un băiat dintr-o barcă. Fata avea un *choson-ot*[10] alb, băiatul – o privire încărcată de emoţie.

Femeia cânta în coreeană, îmbrăcată în rochia ei ca grafitul, şi-ar fi putut la fel de bine să cânte despre un păianjen care-şi ţese pânza albă, că

tot şi-ar fi captivat ascultătorii. Prizonieri ai acelui fir de păianjen, Jun Do şi Gil cutreierară străzile din Niigata prefăcându-se că nu erau pe cale s-o răpească din satul artiştilor aflat în apropiere. În mintea lui Jun Do se repeta întruna un vers – despre cum, în mijlocul lacului, cei doi îndrăgostiţi hotărăsc să nu vâslească mai departe.

Mergeau pe jos prin oraş ca în transă, aşteptând lăsarea serii. Asupra lui Jun Do aveau un efect deosebit mai ales reclamele. În Coreea de Nord nu existau reclame, iar aici vedeai aşa ceva pe autobuze şi pe stâlpi, pe ecrane video. Chiar acolo, implorând – cupluri care se îmbrăţişau, un copil trist; îl întrebă pe Gil ce spunea fiecare reclamă, dar răspunsurile trimiteau la asigurări auto şi tarife la telefon. Printr-o vitrină, văzură femei coreene care le tăiau unghiile de la picioare unor japoneze. Ca să se distreze, folosiră un automat de vânzare şi primiră o pungă de mâncare portocalie pe care nici unul dintre ei nu vru să o guste.

Gil se opri în faţa unui magazin în care se vindea echipament pentru explorări submarine. În vitrină era o geantă mare pentru depozitarea echipamentului de scufundări. Era neagră, din nailon, şi vânzătorul le arătă cum avea să încapă în ea tot ce era nevoie pentru o aventură submarină în doi. O cumpărară.

Întrebară un bărbat care împingea un cărucior pentru cumpărături dacă puteau să-l împrumute, iar el le spuse că-şi puteau lua unul în supermarket. În magazin, era aproape imposibil să-ţi dai seama ce conţineau majoritatea cutiilor şi pachetelor. Lucrurile importante, precum baniţele cu ridichi sau coşurile cu castane, nu se vedeau nicăieri. Gil cumpără o rolă de bandă adezivă şi, de la raionul de jucării, un set de acuarele într-o cutiuţă din tablă. Măcar Gil avea pe cineva căruia să-i cumpere un suvenir.

Se lăsă întunericul, faţadele magazinelor se luminară brusc cu neoane roş-albastre, iar sălciile fură iluminate feeric de dedesubt. Farurile automobilelor îi sclipeau în ochi. Jun Do se simţea expus, arătat cu

degetul. Unde era obligatoria oră de stingere? De ce japonezii nu respectau noaptea, ca oamenii normali?

Se opriră în faţa unui bar, ca să-şi mai omoare timpul. Înăuntru, lumea râdea şi vorbea.

Gil scoase banii pe care îi aveau în yeni, spunând:

— N-are rost să ducem înapoi din ei.

În bar, comandă whisky. La tejgheaua barului erau şi două femei, iar Gil le luă de băut. Ele zâmbiră şi-şi reluară conversaţia.

— Le-ai văzut dinţii? întrebă Gil. Atât de albi şi perfecţi, ca nişte dinţi de copii. Relaxează-te, bine? Nu mai fi aşa de ţeapăn, zise Gil când Jun Do nu-l aprobă.

— Ţie îţi este uşor, spuse Jun Do. Nu tu trebuie să pui jos pe cineva la noapte. Şi-apoi să traversezi cu ea tot oraşul. Iar dacă nu-l găsim pe Ofiţerul So pe plaja aia…

— De parcă ăsta ar fi cel mai rău lucru, zise Gil. Nu vezi pe nimeni aici complotând să fugă în Coreea de Nord. Nu-i vezi venind să culeagă oameni de pe plajele noastre.

— Genul ăsta de discuţie nu ajută la nimic.

— Hai, bea, spuse Gil. O s-o bag eu în geantă pe cântăreaţă la noapte. Nu eşti singurul tip capabil să bată o femeie, să ştii. Cât de greu poate să fie?

— Mă ocup eu de cântăreaţă, zise Jun Do. Tu doar nu te pierde cu firea.

— Pot să îndes o cântăreaţă într-o geantă, bine? Pot să împing un cărucior pentru cumpărături. Tu pune mâna şi bea, căci probabil n-o să mai vezi niciodată Japonia.

Gil încercă să intre în vorbă cu japonezele, dar ele zâmbiră şi-l ignorară. Apoi el îi făcu cinste cu o băutură barmaniţei. Aceasta veni în dreptul lui şi vorbi cu el în timp ce turna băutura. Avea umeri înguşti, dar cămaşa ei era mulată şi părul extrem de negru. Băură împreună, iar el îi

zise ceva care-o făcu să râdă. Când ea se duse să onoreze o comandă, Gil se întoarse spre Jun Do:

— Dacă te-ai culca cu vreuna din fetele astea, ai şti că s-a întâmplat pentru că ea a vrut, nu cum stă treaba cu o prostituată a armatei, care încearcă să facă rost de nouă ştampile pe zi în carnetul de raţii, sau cu o fată de la fabrică, măritată de consiliul repartiţiilor de locuinţe. Acasă, fetele drăguţe nici măcar nu-şi ridică ochii spre tine. Nu poţi nici să bei un ceai fără ca tatăl ei să pună la cale o căsătorie.

Fetele drăguţe? se gândi Jun Do.

— Pe mine, lumea mă crede orfan, ăsta-i blestemul meu, îi zise Jun Do. Dar cum de-ai ajuns tu, băiat din Phenian, să faci meserii din astea nasoale?

Gil mai comandă de băut, deşi Jun Do abia dacă se atinsese de paharul lui.

— Mersul la orfelinatul ăla ţi-a stricat mintea rău, zise Gil. Doar pentru că nu-mi mai suflu nasul în palmă nu înseamnă că nu sunt un băiat de la ţară, din Myohsun. Ar trebui să avansezi şi tu un pic. În Japonia poţi să fii oricine vrei să fii.

Auziră o motocicletă oprindu-se şi în faţa vitrinei văzură un bărbat parcând-o cu spatele în rând cu alte câteva motociclete. După ce scoase cheia din contact, o ascunse sub muchia de la rezervor. Gil şi Jun Do se uitară rapid unul la altul.

Gil îşi bău whisky-ul, rotindu-l prin pahar şi apoi înclinându-şi capul pentru a-l gâlgâi delicat.

— Nu bei ca un băiat de la ţară.

— Nici tu nu bei ca un orfan.

— Nu sunt orfan.

— Ei, asta-i bine, zise Gil. Fiindcă toţi orfanii din unitatea mea de genişti nu ştiau decât cum să ia – să-ţi ia ţigările, şosetele, *soju*-ul. Nu deteşti să-ţi ia cineva *soju*-ul? În unitatea mea, înfulecau tot ce găseau în

jur, cum îşi înghite rahatul un câine, iar drept mulţumire îţi lăsau grămăjoarele lor de căcat.

Jun Do afişă zâmbetul acela care-i linişteşte pe oameni în clipa de dinainte să-i loveşti.

— Însă tu eşti băiat de treabă, continuă Gil. Eşti loial, la fel ca tipul din povestea cu martirul. N-ai nevoie să-ţi spui că taică-tău a fost aşa şi maică-ta a fost pe dincolo. Poţi să fii oricine vrei tu să fii. Reinventează-te pentru o noapte. Uită de beţivanul ăla şi de gaura de cui din perete.

Jun Do se ridică. Făcu un pas îndărăt pentru a obţine distanţa corectă pentru o lovitură cu piciorul răsucit. Închise ochii; putea să simtă spaţiul, putea să vizualizeze şoldul care se răsucea, piciorul care se ridica, lovitura ca de bici a scobiturii gleznei atunci când o răsucea. Jun Do avusese de-a face cu aşa ceva toată viaţa, cu imposibilitatea oamenilor din familii normale de a concepe existenţa unui bărbat atât de îndurerat, că nu-şi poate recunoaşte propriul fiu, că nu era nimic mai rău decât o mamă care-şi părăseşte copilul, deşi asta se întâmpla tot timpul, că „necaz“ era un cuvânt pe care lumea îl folosea pentru aceia care aveau atât de puţin de dat, încât era incomensurabil.

Când Jun Do deschise ochii, Gil îşi dădu seama brusc ce urma să se întâmple.

— Ho, zise el, mânuindu-şi cu stângăcie băutura. Am greşit, bine? Sunt dintr-o familie mare, nu ştiu nimic despre orfani. Ar trebui să plecăm, avem o treabă de făcut.

— Bine, atunci, spuse Jun Do. Să vedem cum le tratezi pe fetele alea drăguţe din Phenian.

*

În spatele sălii de concert era satul artiştilor – nişte căsuţe aşezate în jurul unui izvor termal. Puteau să vadă firicelul de apă, încă scoţând aburi,

care curgea din baia publică. De un alb mineral, apa se rostogolea spre mare peste nişte stânci golaşe, decolorate de soare.

Ascunseră căruciorul pentru cumpărături, apoi Jun Do îi făcu vânt lui Gil peste gard. Când acesta veni roată ca să-i deschidă lui Jun Do poarta din metal, Gil ezită o clipă şi cei doi se priviră prin grilaj înainte ca Gil să tragă zăvorul şi să-l lase pe Jun Do să intre.

Conuri micuţe de lumină iluminau dalele din piatră ale aleii care ducea la bungaloul Ruminei. Deasupra lor, verdele-închis şi albul magnoliilor ascundeau stelele. În aer plutea miros de conifere şi cedru şi un iz oceanic. Jun Do rupse două fâşii de bandă adezivă şi le agăţă de mânecile lui Gil.

— În felul ăsta, vor fi gata pregătite, şopti Jun Do.

Expresia din ochii lui Gil era înfrigurată de emoţie şi neîncrezătoare.

— O să dăm pur şi simplu buzna înăuntru? întrebă el.

— Eu deschid uşa, zise Jun Do. Şi tu îi pui banda aia peste gură.

Jun Do smulse o dală mare de pe alee şi o duse la uşă. O lipi de încuietoare şi, când se împinse puternic cu şoldul în ea, uşa se deschise cu un pocnet. Gil alergă spre femeie, care stătea în capul oaselor în pat, luminată doar de un televizor. Jun Do privi din prag cum Gil îi punea banda adezivă peste gură, însă apoi în aşternut şi în patul moale situaţia păru să se schimbe. Gil rămase fără un smoc de păr. Apoi femeia îl apucă de guler, pe care-l folosi pentru a-l dezechilibra. În cele din urmă, el o luă de gât şi se rostogoliră amândoi pe podea, unde el se urcă peste ea cu toată greutatea, durerea făcând-o să-şi îndoaie picioarele. Jun Do se holbă îndelung la degetele ei de la picioare: unghiile erau date cu roşu aprins.

La început, Jun Do se gândise *Apuc-o de-acolo, apas-o acolo,* dar apoi fu cuprins de greaţă. În timp ce cei doi se rostogoleau pe jos, Jun Do observă că femeia făcuse pe ea şi brutalitatea acestui fapt, cruzimea a ceea ce se petrecea, îi deveni brusc limpede. Gil o aducea la ascultare legându-i încheieturile de la mâini şi gleznele cu bandă adezivă, iar ea stătea acum

în genunchi, în vreme ce el întindea geanta şi-i desfăcea fermoarul. Când el deschise geanta, pregătind-o pentru cântăreaţă, ochii ei – larg deschişi şi înlăcrimaţi – se închiseră şi trupul i se clătină, ameţit. Jun Do îşi scoase ochelarii şi înceţoşarea îmbunătăţi lucrurile.

Afară, Jun Do respiră adânc. Îl auzea pe Gil luptându-se s-o facă pe femeie să încapă în geantă. Stelele de deasupra oceanului, neclare acum, îl făcură să-şi aducă aminte de cât de liber se simţise în prima noapte când a traversat Marea Japoniei, de cât de în largul său se simţea pe un vas de pescuit. Întors înăuntru, văzu că Gil trăsese fermoarul de la geantă astfel încât Ruminei i se zărea doar faţa, cu nările fremătând după oxigen. Gil stătea aplecat deasupra ei, epuizat dar zâmbitor. Îşi apăsă ţesătura de la pantaloni sub vintre, pentru ca ea să-i poată vedea conturul erecţiei. Când ochii femeii se deschiseră larg, el închise fermoarul.

Îi verificară rapid lucrurile. Gil vârî în buzunar yenii şi un colier din pietre roşii şi albe. Jun Do nu ştia ce să înhaţe. Pe o masă erau sticluţe cu medicamente, cosmetice, un teanc de fotografii de familie. Când dădu cu ochii de rochia de culoarea grafitului, o trase de pe umeraş.

— Ce dracu’ faci? întrebă Gil.

— Nu ştiu, îi spuse Jun Do.

Căruciorul pentru cumpărături, burduşit, scotea un ţăcănit la fiecare crăpătură de pe trotuar. Nu vorbeau. Gil era zgâriat şi avea cămaşa ruptă. Arăta de parcă fusese dat cu machiaj şi acum acesta i se întinsese pe faţă. Pe crusta formată în locul de unde-i lipsea păr, apăruse un fluid galben, limpede. La curbe, când betonul era în pantă, roţile aveau tendinţa să se învârtă ciudat şi să răstoarne căruciorul, aruncând încărcătura pe trotuar.

Pachete din carton se înşiruiau pe străzi. Maşini de spălat vase curăţau resturile de pe farfurii, evacuându-le în rigole. Un autobuz lucitor şi gol trecu pe lângă ei ca o vijelie. În apropiere de parc, un bărbat plimba un câine mare, alb, care se opri să se uite la ei. Geanta se agită o vreme, apoi

rămase nemişcată. La un colţ, Gil îi spuse lui Jun Do să cotească la stânga şi acolo, la poalele unui deal abrupt, dincolo de o parcare, se afla plaja.

— Eu rămân în urmă, să ne asigur spatele, zise Gil.

Căruciorul voia s-o ia la vale, aşa că Jun Do îşi dublă forţa cu care ţinea de mâner.

— Bine, răspunse el.

Din spate, Gil spuse:

— Am sărit calul la bar, cu discuţia aia despre orfani. Nu ştiu cum e să ai părinţi care sunt morţi sau care te-au abandonat. Am greşit, îmi dau seama acum.

— Nu-i nici o problemă. Nu sunt orfan, zise Jun Do.

— Povesteşte-mi despre ultima oară când ţi-ai văzut tatăl, spuse Gil, aflat tot în urma lui Jun Do.

Căruciorul încerca întruna s-o ia singur la vale. De fiecare dată, Jun Do trebuia să se lase spre spate şi să pună frână proptindu-şi bine picioarele în pământ.

— Păi, n-a existat vreo petrecere de rămas-bun sau ceva de genul ăsta.

Căruciorul o luă înainte clătinându-se şi-l târî după el pe Jun Do câţiva metri înainte ca acesta să-l strunească.

— Mă aflam acolo de mai multă vreme ca oricine – n-aveam să fiu niciodată adoptat, căci tata n-avea de gând să lase pe nimeni să-i ia singurul băiat. Oricum, într-o noapte a venit la mine – ne arseserăm paturile de campanie, aşa că eram pe jos… Gil, ajută-mă aici!

Brusc, căruciorul o luase la goană. Jun Do se prăbuşi când îi scăpă din mâini, pornind-o repede la vale de unul singur.

— Gil!! urlă el, privind căruciorul.

Acesta prinse viteză când traversă parcarea bălăbănindu-se şi, lovindu-se de bordură, sări mult în aer, aruncând geanta neagră în nisipul închis la culoare.

Jun Do se întoarse, dar Gil nu se vedea nicăieri.

Alergă pe nisip, trecând de geantă, care se aşezase într-o poziţie ciudată. La marginea apei, se uită cu atenţie după Ofiţerul So, dar în valuri nu se zărea nimic. Îşi verifică buzunarele – n-avea nici hartă, nici ceas, nici lanternă. Cu mâinile pe genunchi, nu reuşea să-şi tragă răsuflarea. Rochia de culoarea grafitului trecu pe lângă el, umflându-se din cauza vântului, rostogolindu-se pe nisip până când dispăru în noapte.

Se duse la geantă şi o întoarse pe cealaltă parte. Desfăcu un pic fermoarul. Din geantă se revărsă un val de aer cald. Scoase banda adezivă de pe faţa femeii, brăzdată de zgârieturi de la nailonul abraziv. Ea i se adresă în japoneză.

— Nu înţeleg, zise el.

Atunci, ea zise în coreeană:

— Slavă Domnului că m-ai salvat.

El îi studie faţa. Ce roşie şi umflată era!

— Un psihopat m-a băgat aici, zise ea. Slavă Domnului că ai trecut pe aici, credeam că am murit şi-apoi ai apărut tu, să mă eliberezi.

Jun Do se uită din nou după vreun semn al prezenţei lui Gil, dar ştia că nu exista nici unul.

— Îţi mulţumesc că m-ai scos de acolo, zise ea. Îţi mulţumesc mult că m-ai eliberat.

Jun Do încercă fâşia de bandă adezivă cu degetele, dar ea-şi pierduse mare parte din puterea de lipire. O suviţă de păr rămăsese lipită de bandă. El o desprinse, lăsând-o să fluture în aer.

— O, Doamne! exclamă ea. Eşti unul dintre ei.

Vântul suflă nisip în geantă, în ochii femeii.

— Crede-mă că ştiu prin ce treci, spuse el.

— Nu trebuie să fii un om rău, zise ea. Există bunătate în tine, pot să-mi dau seama. Lasă-mă să plec şi o să cânt pentru tine. N-o să-ţi vină să crezi cum pot să cânt.

— Cântecul tău m-a tulburat, spuse el. Cel despre băiatul care, în mijlocul lacului, alege să nu mai vâslească.

— Aceea a fost doar o arie, zise ea. Dintr-o întreagă operă, plină de intrigi secundare, inversări de situaţie şi trădări.

Jun Do se apropie de ea, aplecându-se.

— Băiatul se opreşte din vâslit pentru că a salvat fata şi pe mal va trebui să le-o dea superiorilor săi? Ori a furat fata şi, prin urmare, îl aşteaptă o pedeapsă?

— E o poveste de dragoste, zise ea.

— Înţeleg asta. Dar care e răspunsul? Ar putea fi acela că el ştie că a fost ales pentru un lagăr de muncă?

Femeia îi cercetă chipul, de parcă *el* ştia răspunsul.

— Cum se termină? întrebă Jun Do. Ce se întâmplă cu ei?

— Lasă-mă să ies şi o să-ţi spun, zise ea. Deschide geanta asta şi o să-ţi cânt finalul.

Jun Do apucă fermoarul şi îl închise. Vorbi către nailonul negru din locul în care se aflase faţa ei:

— Ţine ochii deschişi. Ştiu că nu e nimic de văzut, dar, indiferent ce se întâmplă, nu-i închide. Întunericul şi spaţiile închise nu-ţi sunt duşmani.

Jun Do târî geanta până la apă. Oceanul, înspumat şi rece, îi trecu peste pantofi în timp ce scruta valurile după Ofiţerul So. Când un val mai înalt ajunse pe ţărm şi atinse geanta, ea ţipă dinăuntru. Jun Do nu mai auzise niciodată un astfel de răcnet. De departe de pe plajă, o lanternă sclipi spre el. Ofiţerul So o auzise pe femeie. Aduse la ei barca gonflabilă neagră şi Jun Do trase geanta în apă. Folosind mânerele, cei doi bărbaţi rostogoliră geanta în barcă.

— Unde-i Gil? întrebă Ofiţerul So.

— A dispărut, răspunse Jun Do. Acum era chiar lângă mine, iar în clipa următoare nu mai era.

Intraseră în apă până la genunchi, echilibrând barca. Luminile oraşului se reflectau în ochii ofiţerului So.

— Ştii ce-au păţit ceilalţi ofiţeri din misiunile astea? întrebă el. Eram patru. Acum am rămas doar eu. Ceilalţi sunt în Închisoarea 9 – ai auzit de locul ăsta, tunelarule? Toată închisoarea e sub pământ. E o mină, iar după ce intri acolo nu mai vezi soarele niciodată.

— Uite ce e, faptul că mă sperii n-o să schimbe cu nimic lucrurile. Nu ştiu unde e.

Ofiţerul So continuă:

— La intrarea în mină e o poartă din fier şi, odată ce ai trecut de ea, gata – înăuntru nu sunt gardieni, doctori, cantină sau toalete. Doar sapi în beznă şi, când ai ceva minereu, îi târăşti la suprafaţă ca să-l schimbi, printre gratii, pe hrană, bomboane şi târnăcoape. Nici măcar cadavrele nu ies de acolo.

— Ar putea fi oriunde, zise Jun Do. Gil vorbeşte japoneza.

— Pot să vă ajut eu, se auzi din geantă vocea Ruminei. Cunosc Niigata ca-n palmă. Lăsaţi-mă să ies şi jur c-am să-l găsesc.

Cei doi bărbaţi o ignorară.

— Cine e tipul ăsta? întrebă Jun Do.

— Copilul răsfăţat al unui ministru, răspunse Ofiţerul So. Aşa mi s-a spus. Tatăl lui l-a trimis aici ca să-l călească. Ştii cum e – fiul eroului e întotdeauna cel mai puţin curajos.

Jun Do se întoarse şi se uită cu atenţie la luminile din Niigata.

— Tu eşti un bun soldat, zise Ofiţerul So punându-şi o mână pe umărul lui Jun Do. Când vine vremea să acţionezi, acţionezi. Scoase mânerul pentru umăr al genţii şi făcu un laţ la unul din capete, spunând: Gil ne-a băgat cu gâtul în şţreang. Acum e rândul lui.

*

Jun Do mergea prin cartierul depozitelor cu un calm straniu. Luna, aşa cum era, se reflecta identic în fiecare băltoacă, iar când un autobuz se opri în dreptul lui, şoferul îi aruncă doar o privire şi nu îi ceru bani pentru călătorie. În afară de doi coreeni în vârstă aşezaţi în spate, autobuzul era gol. Bătrânii încă îşi purtau pălăriile din hârtie albă, de bucătari de minuturi. Jun Do li se adresă, însă ei clătinară din cap.

Jun Do avea nevoie de motocicletă pentru a avea o şansă să-l găsească pe Gil în oraşul acela. Dar dacă Gil avea cât de cât minte, el şi motocicleta dispăruseră de mult. Când Jun Do dădu în sfârşit colţul spre barul în care băuseră whisky, motocicleta neagră lucea lângă bordură. Îşi trecu piciorul peste şa, atinse ghidonul. Însă când pipăi pe sub marginea rezervorului, nu găsi cheia. Se răsuci spre vitrina barului şi prin geam îl zări pe Gil, care râdea cu barmaniţa.

Se aşeză lângă Gil, care era ocupat cu pictarea unei acuarele. Setul de acuarele era deschis şi Gil îşi înmuia pensula într-un păhărel cu apă în nuanţe de purpuriu şi verde. Era un peisaj, cu crânguri de bambus şi cărări care şerpuiau printre pietre. Gil ridică privirea spre Jun Do, apoi îşi udă pensula, rotindu-i vârful în galben pentru a evidenţia tulpinile bambuşilor.

— Eşti al naibii de prost, zise Jun Do.

— Tu eşti ăla prost, replică Gil. Aveai cântăreaţa – cine s-ar întoarce după mine?

— Eu, răspunse Jun Do. Dă-mi cheia.

Cheia de la motocicletă era pe bar; Gil i-o împinse.

Gil îşi roti degetul în aer, semnalând că mai voia un rând de băutură. Barmaniţa veni la el. Purta la gât colierul Ruminei. Gil vorbi cu ea, apoi luă jumătate din yeni şi i-i dădu lui Jun Do.

— I-am spus că faci tu cinste cu rândul ăsta, zise Gil.

Barmaniţa turnă trei pahare cu whisky, apoi zise ceva care-l făcu pe Gil să râdă.

— Ce-a spus? întrebă Jun Do.

— A zis că pari foarte puternic, dar mare păcat că eşti un fricos.

Jun Do se uită la Gil, care dădu din umeri, spunând:

— S-ar putea să-i fi zis că noi doi ne-am luat la bătaie din cauza unei fete. I-am spus că eu câştigam lupta, până când m-ai tras de păr.

— Încă mai poţi să scapi basma curată. Noi n-o să spunem nimic, jur. O să ne întoarcem pur şi simplu înapoi şi va fi ca şi cum n-ai fi fugit niciodată.

— Ţi se pare că fug? întrebă Gil. În afară de asta, nu pot să-mi părăsesc iubita.

Gil îi dădu fetei acuarela, iar ea o prinse cu o ţintă de perete, să se usuce, lângă o altă pictură, care o înfăţişa pe ea, radioasă cu colierul roşu cu alb. Mijindu-şi ochii de la distanţă, Jun Do pricepu deodată că Gil nu pictase un peisaj, ci luxurianta hartă a unui câmp cu mine explozive.

— Deci ai fost pe câmpuri minate, zise el.

— Mama m-a trimis la Mansudae să studiez pictura, zise Gil. Însă tata a decis că terenurile minate vor face din mine bărbat, aşa că a tras nişte sfori. Gil se văzu nevoit să râdă la gândul de a trage sfori pentru a fi repartizat într-o misiune sinucigaşă. Am găsit un mijloc să fac hărţile, în loc să fac cartografierea propriu-zisă pe teren.

În timp ce vorbea, Gil lucra repede la o altă acuarelă, o femeie cu gura larg deschisă, luminată de jos astfel încât orbitele ochilor erau întunecate. Desenul căpătă imediat o asemănare precisă cu Rumina, deşi nu-ţi dădeai seama dacă femeia cânta cu mare pasiune sau ţipa, aflată în pericol de moarte.

— Spune-i că o să mai bei un ultim pahar, zise Jun Do, dându-i fetei toţi yenii.

— Îmi pare foarte rău pentru toate astea, zise Gil. Zău îmi pare rău. Dar n-o să merg nicăieri. Consideră cântăreaţa de operă un cadou şi transmite regretele mele.

— Tatăl tău e cel care a vrut-o pe cântăreaţă? De-aia ne aflăm aici?

Gil îl ignoră. Începu să picteze un portret cu el şi Jun Do, fiecare făcând, cu degetul mare ridicat, semnul universal al aprobării. Afişau zâmbete forţate, ţipătoare, şi Jun Do nu vru ca Gil să termine desenul.

— Să mergem, zise Jun Do. Nu trebuie să întârzii la seara de karaoke de la Yanggakdo[11] sau de la orice altceva faceţi voi, elitele, ca să vă distraţi.

Gil nu se mişcă. Accentua muşchii lui Jun Do, făcându-i supradimensionaţi, ca ai unei gorile.

— E adevărat, zise Gil. Am gustat carne de vită şi de struţ. Am văzut filmul *Titanic* şi am navigat pe internet în zece ocazii diferite. Şi da, există karaoke. În fiecare săptămână e o masă goală la care obişnuia să stea o familie, dar acum au dispărut, nu se mai pomeneşte de ei, iar cântecele pe care le cântau lipsesc din tonomat.

— Îţi promit, stărui Jun Do. Vino înapoi şi nimeni nu va afla niciodată.

— Întrebarea nu e dacă să merg sau nu cu tine. Ci de ce nu vii tu cu mine.

Dacă Jun Do ar fi vrut să fugă din ţară, ar fi putut s-o facă de nenumărate ori. Era uşor, la capătul unui tunel nu trebuia decât să urce o scară şi să deschidă o trapă acţionată de un dispozitiv cu arc.

— În toată ţara asta stupidă, zise Jun Do, singurul lucru pe care l-am priceput au fost femeile coreene care stăteau în genunchi ca să cureţe picioarele japonezelor.

— Te-aş putea duce mâine la ambasada Coreei de Sud. E doar un drum cu trenul. Peste şase săptămâni ai fi la Seul. Le-ai fi foarte util, o adevărată comoară.

— Mama ta, tatăl tău – vor fi trimişi în lagăre.

— Indiferent dacă eşti un cântăreţ de karaoke bun sau prost, până la urmă îţi vine rândul. E doar o chestiune de timp.

— Cum rămâne cu Ofiţerul So – un whisky scump te va face să uiţi că el sapă în bezna din Închisoarea 9?

— El reprezintă motivul pentru care pleci, zise Gil. Ca să nu devii ca el.

— Ei bine, îţi transmite salutările sale, spuse Jun Do şi trase laţul din nailon peste capul lui Gil, trăgând de porţiunea întinsă astfel încât şireangul să fie strâns în jurul gâtului.

Barmaniţa văzu lesa.

— *Homo janai*, zise ea, acoperindu-şi gura.

— Cred că nu trebuie să traduc asta, zise Gil.

Jun Do trase un pic de lesă şi amândoi se ridicară în picioare.

Gil îşi închise cutia de acuarele, apoi se înclină către barmaniţă.

— *Chousenjin ni turesarareru yo*, îi zise el.

Fata le făcu o poză celor doi cu telefonul, apoi îşi turnă ceva de băut. Ridică paharul în cinstea lui Gil înainte de a-l bea.

— Ale naibii japoneze, zise Gil. Trebuie să le iubeşti, n-ai încotro. I-am zis că sunt răpit pentru a fi dus în Coreea de Nord şi uită-te la ea.

— Uită-te cu mare atenţie, spuse Jun Do şi luă de pe bar cheia de la motocicletă.

*

Dincolo de zona în care oceanul se spărgea de mal, intrară cu barca în valurile înteţite de vânt. Barca gonflabilă se ridica şi apoi cădea la baza valurilor. Toţi se ţineau de funia de siguranţă pentru a-şi păstra echilibrul. Rumina stătea la prora, cu mâinile legate cu o fâşie nouă de bandă adezivă. Ofiţerul So o înfăşurase în jacheta lui – în afară de asta, trupul ei era dezgolit şi vânăt de frig.

Jun Do şi Gil stăteau faţă în faţă în barcă, dar Gil nu se uita la el. Când ajunseră în larg, Ofiţerul So încetini, astfel încât Jun Do să se poată face

auzit peste zgomotul motorului.

— I-am dat lui Gil cuvântul meu, îi zise el ofiţerului. I-am spus că vom uita c-a încercat să fugă.

Rumina stătea cu spatele în vânt şi părul i se învolbura pe faţă.

— Bagă-l în geantă, spuse ea.

— Cântăreaţa de operă are dreptate, zise Ofiţerul So, râzând copios când o auzi. Ai prins un transfug, băiete. Era ca şi cum ne pusese un afurisit de pistol la tâmple. Însă n-a reuşit să fie mai isteţ ca noi. Începe să te gândeşti la răsplată. Începe s-o savurezi.

Ideea unei recompense, a găsirii mamei lui şi a salvării ei de la soarta pe care o avea la Phenian, îi făcea acum greaţă. În tuneluri, hoinăreau uneori printr-o cortină de gaze. Nu se puteau detecta – doar te apuca o durere de cap groaznică şi vedeai întunericul pulsând roşu. Asta simţea acum, când Rumina îl privea cu duşmănie. Se întrebă deodată dacă nu cumva la el se referise. La faptul că Jun Do ar trebui să fie băgat în geantă. Însă nu el o bătuse şi o îngrămădise în geantă. Nu tatăl lui ordonase să fie răpită. Şi ce avea el de ales, cu privire la orice? Nu putea schimba faptul că era dintr-un oraş care ducea lipsă de curent electric, căldură şi combustibil, unde fabricile erau amorţite în rugină, în care bărbaţii apţi fizic erau fie în lagăre de muncă, fie moleşiţi de foame. Nu era vina lui că toţi băieţii aflaţi în grija lui erau năuci din cauza abandonului şi deznădejdii la gândul că vor fi recrutaţi ca gardieni în închisoare sau încorporaţi în detaşamente sinucigaşe.

Gil avea încă laţul în jurul gâtului. Din pură plăcere, Ofiţerul So se aplecă şi trase tare de el, doar ca să-l simtă strângându-se.

— Te-aş rostogoli peste bord, zise el. Dar aş rata ce ţi se va face.

Gil tresări de durere.

— Acum Jun Do ştie cum se face asta, replică el. Vei fi înlocuit şi trimis într-un lagăr, ca să nu mai poţi vorbi niciodată despre treaba asta.

— Nu ştii nimic, zise Ofiţerul So. Eşti slab şi molâu. Eu sunt afurisitul care a inventat jocul ăsta. Eu l-am răpit pe bucătarul personal de sushi al lui Kim Jong-il. Eu l-am cules pe doctorul Iubitului Conducător dintr-un spital din Osaka, ziua în amiaza mare, cu mâinile astea.

— Nu ştii cum merg treburile la Phenian, ripostă Gil. Când o vor vedea ceilalţi miniştri, or să vrea toţi câte o cântăreaţă de operă.

Fură loviţi de un jet alb şi rece de picături pulverizate. Asta o făcu pe Rumina să inspire adânc, ca şi cum fiecare lucruşor încerca să-i ia viaţa. Se întoarse spre Jun Do, uitându-se din nou cu furie la el. Jun Do îşi dădu seama că femeia voia să spună ceva – pe buze i se forma un cuvânt.

Desfăcu ochelarii şi îi puse la ochi – putu să vadă acum vânătaia de pe gâtul ei, felul în care mâinile i se umflaseră şi i se înroşiseră sub banda adezivă de la încheieturi. Zări o verighetă şi o cicatrice lăsată de o cezariană. Femeia se uita întruna la el, cu ochi duşmănoşi. Ochii ei vedeau deciziile pe care Jun Do le luase. Îşi dădeau seama că el alesese care orfani mâncau primii şi care erau lăsaţi la urmă, cu puţinele resturi apoase. Ştiau că el era cel care repartizase paturile de campanie de lângă sobă şi pe cele din hol, unde pândea gerul. El îi alesese pe băieţii care-au ajuns să orbească din cauza furnalului cu arc electric. El îi alesese pe băieţii care au mers la uzina chimică atunci când aceasta a îngălbenit cerul. El îl trimisese pe Ha Shin, băiatul care nu putea să vorbească, acela care nu putea să spună nu, să cureţe căzile la fabrica de vopsea. Jun Do pusese cangea în mâinile lui Bo Song.

— Aveam de-ales? o întrebă Jun Do.

Avea cu adevărat nevoie să ştie, tot aşa cum trebuia să ştie ce se întâmpla cu băiatul şi fata la finalul ariei.

Femeia îşi ridică piciorul şi îi arătă lui Jun Do unghiile, oja roşie vibrând în întunericul de platină. Rosti un cuvânt, apoi îl pocni cu piciorul în faţă.

Sângele era negru. Picăturile i se scurseră încet pe cămaşă, care fusese purtată ultima oară de bărbatul pe care-l culeseseră de pe plajă. Unghia de la degetul ei mare de la picior îi tăie gingiile, dar era în regulă, se simţi mai bine, acum ştia cuvântul, cuvântul care se aflase pe buzele ei. Nu trebuia să vorbească japoneza ca să înţeleagă cuvântul „mori“. Era, de asemenea, şi finalul operei, era sigur. Asta se întâmpla cu băiatul şi fata din barcă. Nu era o poveste tristă, de fapt. Era una de dragoste – băiatul şi fata măcar îşi cunoşteau soarta şi nu aveau să fie niciodată singuri.

1. Lagăre de muncă (*kwuan li so*) în care majoritatea deţinuţilor se află din motive politice.
2. Tocană de legume.
3. Supă condimentată din legume şi carne de vită.
4. Mişcare promovată de statul nord-coreean în vederea unei dezvoltări economice rapide. Iniţiată în 1956, s-a soldat cu o creştere masivă a cantităţii producţiei în detrimentul calităţii, cu preţul epuizării forţei de muncă şi a resurselor ţării.
5. Val marin sau oceanic cu aspect de explozie, produs prin întoarcerea violentă a apei care a lovit un obstacol şi care se combină continuu cu valul direct.
6. *Seon'gun* sau *Songun*, numele politicii de tip „armata pe locul întâi“ din Coreea de Nord, care pune pe primul plan Armata Populară Coreeană în problemele de stat şi alocă resursele naţionale cu prioritate armatei. Această ideologie ridică Armata Populară Coreeană pe cea mai importantă poziţie în conducerea Coreei de Nord şi în societatea acestei ţări.
7. *Anarrhichthys ocellatus*, specie de peşti asemănătoare cu ţiparul, atingând dimensiuni de până la 2 metri şi 18 kg, care trăieşte în apele din partea nordică a Oceanului Pacific, de la Marea Japoniei şi Insulele Aleutine până în nordul Californiei.

8. Băutură alcoolică specific coreeană şi asemănătoare votcii la gust, obţinută prin distilarea orezului, cu adaos de zahăr.
9. Pavilion care face parte dintr-un celebru templu din Phenian şi, în această carte, denumirea unei echipe de anchetatori torţionari.
10. Îmbrăcăminte tradiţională coreeană.
11. Yanggakdo International Hotel, cel mai mare hotel şi a doua clădire ca înălţime din Coreea de Nord.

Aveau să mai fie multe răpiri – ani în şir, de fapt. A fost bătrâna peste care au dat într-o baltă rămasă în urma refluxului, pe insula Nishino. Avea pantalonii suflecaţi şi privea cu atenţie într-un aparat de fotografiat instalat pe un trepied din lemn. Avea părul cărunt şi ciufulit şi a mers cu ei fără să protesteze, în schimbul unui portret cu Jun Do. A fost climatologul japonez pe care l-au descoperit pe un aisberg în Strâmtoarea Tsugaru. I-au cules şi echipamentul ştiinţific şi caiacul roşu. Au mai fost un cultivator de orez, un inginer portuar, o femeie care zicea că venise pe plajă ca să se înece.

Apoi răpirile au luat sfârşit, la fel de neaşteptat pe cât începuseră. Jun Do a fost trimis la o şcoală de limbi străine, să petreacă un an învăţând engleza. L-a întrebat pe ofiţerul de cadre din Kyongsong dacă noul post era o răsplată pentru că l-a împiedicat să fugă pe fiul ministrului. Ofiţerul luă uniforma militară veche a lui Jun Do, cartela pentru raţiile de alcool şi carnetul cu cupoane pentru prostituate. Când ofiţerul văzu că acesta din urmă era aproape plin, zâmbi. „Desigur“, zise el.

La Majon-ni, în Munţii Onjin, era mai frig decât fusese vreodată la Chongjin. Jun Do era recunoscător pentru căştile albastre pe care pe purta toată ziua, căci înăbuşeau zgomotul produs de nesfârşitele exerciţii cu tancul ale Diviziei a Noua Mecanizate, staţionată acolo. Funcţionarii şcolii nu aveau nici un interes să-l înveţe pe Jun Do să vorbească engleza. Trebuia pur şi simplu să transcrie fonetic, să înveţe vocabularul şi gramatica la căşti şi, tastă cu tastă, să le reproducă papagaliceşte la maşina lui de scris manuală. „Aş dori să cumpăr un căţeluş“, spunea vocea unei femei în căşti, şi asta dactilografia Jun Do. Măcar, spre sfârşit, şcoala

primi un profesor uman, un bărbat destul de trist, înclinat spre depresie, pe care Phenianul îl dobândise din Africa. Omul nu vorbea deloc coreeană şi îşi petrecea orele de curs punându-le studenţilor întrebări elaborate, la care era imposibil de răspuns, fapt care le spori semnificativ stăpânirea modului interogativ.

Timp de patru anotimpuri, Jun Do reuşi să evite şerpii veninoşi, şedinţele de autocritică şi tetanosul, care lovea soldaţii aproape în fiecare săptămână. Începea destul de inocent – o înţepătură în sârma ghimpată, o tăietură în marginea gamelei de tablă –, dar în curând apăreau febra, tremurăturile şi, în final, o răsucire a musculaturii care lăsa corpul mult prea contorsionat şi rigid pentru a putea fi pus în sicriu. Răsplata lui Jun Do pentru aceste realizări fu un post de radiotelegrafist în Marea de Est, la bordul vasului de pescuit Junma. Cabina lui era jos, în cala din pupa a Junmei, o încăpere din oţel, mare cât să încapă o masă, un scaun, o maşină de scris şi un maldăr de aparate de radio-recepţie şterpelite de pe avioanele americane doborâte în război. Cala era luminată doar de strălucirea verde a echipamentului de ascultare, ce se reflecta în luciul apei cu peşti care se infiltra pe sub pereţii despărţitori şi făcea ca podeaua să fie permanent alunecoasă. Chiar şi după trei luni de când era la bordul vasului, Jun Do nu reuşea să nu vizualizeze ce se afla de cealaltă parte a pereţilor din metal: camerele frigorifice cu peşti înghesuiţi, dându-şi ultima suflare în întunericul îngheţat.

Se aflau în apele internaţionale de câteva zile, cu steagul nord-coreean coborât, ca să nu dea de necaz. Mai întâi urmăriră nişte macrouri care înotau la mare adâncime, apoi bancuri de scrumbii neastâmpărate, care ţâşneau la suprafaţă în scurtele perioade cu soare. Acum urmăreau rechini. Junma îi pescuise la lansetă toată noaptea la marginea fosei oceanice, iar în zori Jun Do auzi deasupra lui scârţâitul vinciului şi zgomotul făcut de rechini când erau scoşi din apă şi se loveau de carcasa navei.

De la apusul la răsăritul soarelui, Jun Do monitoriza transmisiile obişnuite: în general, căpitani de vase de pescuit, feribotul care făcea legătura între Uichi şi Vladivostok, chiar şi intervenţia de fiecare seară a celor două americance care vâsleau în jurul lumii – una vâslea toată noaptea, cealaltă toată ziua, năruind teoria echipajului de pe Junma cum că mergeau spre Marea de Est în scopul de a face sex între fete.

În velatura şi tangoanele Junmei era ascunsă o antenă radar puternică, iar deasupra cârmei era o antenă direcţională care se putea roti la 360°. SUA, Japonia şi Coreea de Sud îşi criptau toate transmisiile militare, care semănau doar cu nişte chiuituri şi behăituri. Însă pentru Phenian părea foarte important să se ştie cât de multe zgomote fuseseră, unde şi când. Atât timp cât ţinea o strictă evidenţă a acestora, putea să asculte orice dorea.

Era limpede că echipajului nu-i plăcea că el se afla la bord. Avea nume de orfan şi toată noaptea ţăcănea la maşina lui de scris acolo jos, în cală, pe întuneric. Era ca şi cum ar fi avut la bord o persoană cu misiunea de a sesiza şi consemna ameninţările făcute de echipaj, tineri din portul Kinjye, şi de asemenea de a adulmeca aerul pentru a depista pericolul. Şi mai era şi căpitanul. Avea motiv să fie prudent şi, de fiecare dată când Jun Do îl punea să schimbe cursul pentru a urmări un semnal neobişnuit, avea nevoie de sforţări imense pentru a-şi stăpâni furia cauzată de ghinionul de a trebui să aibă la post pe vasul său de pescuit un ofiţer radiotelegrafist. Abia când Jun Do începu să povestească echipajului noutăţile despre cele două americance dând la rame în jurul lumii, oamenii începură să-l înghită.

După ce-şi îndeplinea rechiziţia zilnică de sunete militare, Jun Do cutreiera spectrul de unde radio. Leproşii emiteau transmisii radio, la fel şi orbii şi familiile deţinuţilor încarceraţi în Manila, care transmiteau ştiri în închisori – toată ziua, familiile stăteau la coadă pentru a vorbi despre carnete de note de la şcoală, dinţii bebeluşilor şi noi perspective de locuri

de muncă. Exista Dr. Rendezvous, un britanic care-şi transmitea în fiecare zi „visele“ erotice, precum şi coordonatele următorului loc în care avea să fie ancorat vasul său. Era un post de radio din Okinawa care transmitea portrete ale familiilor pe care militarii SUA refuzau să le revendice. O dată pe zi, chinezii transmiteau mărturii ale prizonierilor şi nu conta că acestea erau forţate, false şi într-o limbă pe care el n-o înţelegea – Jun Do abia dacă reuşea să priceapă ceva din ele. Şi apoi apărea fata aceea care vâslea noaptea. În fiecare noapte, făcea o pauză pentru a-şi comunica informaţiile cu privire la coordonate, starea fizică şi condiţiile atmosferice. Adesea, observa diverse lucruri – siluetele păsărilor care migrau noaptea, un rechin-balenă care se hrănea cu crustacee mici în larg, la prora ei. Fata zicea că avea o capacitate crescândă de a visa în timp ce vâslea.

Ce era cu vorbitorii de limbă engleză, ce anume le permitea să vorbească în transmiţătoare ca şi cum cerul era un jurnal personal? Dacă şi coreenii ar fi vorbit astfel, poate că Jun Do i-ar fi înţeles mai bine. Poate că ar fi înţeles de ce unii oamenii îşi acceptau soarta, în timp ce alţii nu. Poate că ar fi aflat de ce uneori oamenii colindau prin toate orfelinatele în căutarea unui anume copil, când orice copil ar fi fost la fel de bun, când existau peste tot copii cât se putea de buni. Ar fi ştiut de ce toţi pescarii de pe Junma aveau tatuate pe piept portretele nevestelor, în vreme ce el era un bărbat care purta căşti în întunericul unei cale cu peşte de pe un vas aflat pe mare douăzeci şi şapte de zile pe lună.

Nu că îi invidia pe cei care vâsleau ziua. Lumina, cerul, apa, toate erau lucruri *prin* care te uitai în timpul zilei. Noaptea, erau lucruri *la* care te uitai. Te uitai *la* stele, te uitai *la* valurile lungi, mari, întunecate, care se îndreptau spre ţărm, şi la surprinzătoarea sclipire de platină a coamei lor. Nimeni nu se uita vreodată la capătul aprins al unei ţigări în timpul zilei şi, cu soarele sus pe cer, cine să pună un „cart de veghe“ pe navă? Noaptea, pe Junma exista acuitate, linişte, repaus. Ochii membrilor

echipajului puteau privi şi spre depărtări, şi spre interior. Probabil că mai exista un cunoscător de engleză, pe-un vas de pescuit similar, care asculta fără rost transmisii radio din zori şi până seara. Era, de bună seamă, tot un tip umil, care transcria fonetic, ca şi el. Auzise că şcoala de limbi străine la care învăţai *să vorbeşti* engleză se afla la Phenian şi era plină de *yangban*-i, copii de ştabi care erau în armată ca prim pas obligatoriu spre o funcţie în Partid şi apoi spre o carieră în diplomaţie. Jun Do putea să-şi imagineze numele lor patriotice şi hainele chinezeşti elegante purtate în timp ce-şi petreceau zilele în capitală exersând dialoguri despre cum să comande o cafea şi să cumpere medicamente din străinătate.

Deasupra lui, un alt rechin căzu pe punte cu un plesnet puternic şi Jun Do decise să-şi încheie treaba pentru noaptea aceea. În timp ce-şi închidea instrumentele, auzi transmisia-fantomă: cam o dată pe săptămână, prindea o transmisie în engleză, puternică şi de scurtă durată, care după câteva minute dispărea. În noaptea aceea, vorbitorii aveau accente americane şi ruseşti şi, ca de obicei, transmisia era din mijlocul unei conversaţii. Cei doi vorbeau despre o traiectorie, o manevră de acostare şi combustibil. Cu o săptămână în urmă, fusese şi un vorbitor de japoneză cu ei. Jun Do acţionă manivela care rotea încet antena direcţională, însă, indiferent în ce direcţie ar fi orientat-o, puterea semnalului era aceeaşi, fapt care era imposibil de înţeles. Cum putea un semnal să vină de peste tot?

Din senin, transmisia păru să se încheie, dar Jun Do îşi luă receptorul UHF[1] şi o antenă parabolică de mână şi plecă sus, pe punte. Vasul era o navă sovietică veche, cu carcasă din oţel, construită pentru ape reci, iar prova ei înaltă o făcea să plonjeze adânc în valuri şi să sară peste văile create de apa despicată.

Se ţinu de parapet şi îndreptă antena spre negura dimineţii, mişcând-o rapid pe toată linia orizontului. Prinse o discuţie amicală a unor piloţi de pe o navă port-container, iar spre Japonia prinse toate recomandările de zbor pentru avioane, intersectate de transmisia pe unde VHF[2] a unui post

de radio creştin. Pe punte era sânge şi cizmele militare ale lui Jun Do lăsară urme ca de om beat pe toată lungimea punţii, până la pupa, unde singurele transmisii recepţionate fură cârâiturile şi ţăcăniturile mesajului criptat al marinei militare americane. Trecu rapid cu antena prin aer, prinzând un pilot de pe un avion al companiei Taiwan Air care se plângea că se apropie de spaţiul aerian al Republicii Populare Democrate Coreene. Însă nu mai era nimic, semnalul dispăruse.

— Ceva despre care ar trebui să ştiu? întrebă căpitanul.

— Păstraţi cursul, îi răspunse Jun Do.

Căpitanul dădu din cap înspre antena direcţională de deasupra cârmei, care era construită astfel încât să semene cu un megafon.

— Aia e niţeluş mai subtilă, zise el.

Exista un acord conform căruia Jun Do nu trebuia să facă nimic prostesc, precum aducerea pe punte a unui echipament pentru spionat. Căpitanul era mai în vârstă. Fusese un om voinic, dar făcuse puşcărie la bordul unui vas penitenciar rusesc şi asta îl făcuse să slăbească, astfel că acum pielea lui lăsată atârna. Îţi dădeai seama că odinioară fusese un căpitan vajnic, care dădea ordine chibzuite, chiar dacă trebuiau să pescuiască în ape contestate de Rusia. Şi îţi dădeai seama că fusese un prizonier puternic, care muncea cu atenţie şi fără să se plângă, sub o supraveghere atentă. Iar acum se părea că era ambele.

Căpitanul îşi aprinse o ţigară, îi oferi una şi lui Jun Do, apoi se apucă din nou de numărarea rechinilor, folosind un calculator de birou pe care tasta fiecare rechin tras cu vinciul la bord de ofiţerul maşinist. Rechinii stătuseră agăţaţi de lansete în larg, aşa că erau amorţiţi din cauza cantităţii reduse de oxigen atunci când ieşeau din apă şi se loveau de carcasă înainte de a fi ridicaţi. Pe punte, se mişcau încet, răsucindu-şi botul ca nişte căţeluşi orbi, închizând şi deschizând gura ca şi cum ar fi încercat să spună ceva. Sarcina navigatorului, deoarece era tânăr şi nou pe vas, era să recupereze cârligele, în timp ce secundul tăia aripioarele rechinului din

şapte tăieturi rapide, de la cea dorsală până la cea anală, după care îl rostogolea înapoi în apă, unde, incapabil să facă vreo manevră, acesta nu avea încotro să gonească decât în jos, dispărând în beznă şi lăsând în urmă doar o dâră subţire de sânge.

Jun Do se aplecă peste bord şi privi cum plonja un rechin, urmărindu-l în jos cu antena sa parabolică. Apa care trecea prin branhiile rechinului îi reînvia acestuia mintea şi simţurile. Se aflau acum deasupra fosei oceanice, adâncă de aproape patru kilometri, deci urma probabil o cădere liberă de vreo jumătate de oră, iar în căştile lui Jun Do şuieratul de fundal al abisului semăna mai mult cu pocnetul înfiorător, neliniştitor, al morţii provocate de presiune. Nu se auzea nimic acolo jos – toate submarinele comunicau în rafale de frecvenţă ultra-joasă. Totuşi, Jun Do îndreptă antena parabolică spre valuri şi o mişcă încet de pe prora la pupa. Transmisia-fantomă trebuia să vină de undeva. Cum putea să pară că venea din toate direcţiile dacă nu provenea de dedesubt? Simţi ochii echipajului aţintiţi asupra sa.

— Ai găsit ceva acolo jos? întrebă ofiţerul maşinist.

— De fapt, am pierdut ceva, răspunse Jun Do.

În zori, Jun Do dormea, în timp ce echipajul – pilotul, ofiţerul maşinist, secundul, navigatorul şi căpitanul – îşi petrecu ziua punând aripioarele de rechin în lădiţe, între straturi de sare şi gheaţă. Chinezii plăteau cu valută forte şi erau foarte pretenţioşi când venea vorba de aripioarele lor.

Jun Do se trezi înainte de cină, care pentru el era ora micului dejun. Trebuia să dactilografieze rapoartele înainte de lăsarea întunericului. Pe Junma avusese loc un incendiu care distrusese cambuza, toaleta şi jumătate din paturile de campanie, cruţând doar farfuriile din tablă, o oglindă neagră şi un vas de toaletă crăpat în două din cauza căldurii. Însă plita funcţiona încă şi era vară, aşa că toată lumea se aşeza să mănânce pe tambuchi, de unde puteau să privească un asfinţit rar. La orizont era un

grup de portavioane din flota americană, nave atât de mari, încât nu păreau să se poată mişca, darămite să plutească. Semănau cu un lanţ de insule, atât de nemişcate şi de vechi, încât aveau propriii locuitori, propria limbă şi propriii zei.

Prinseseră la lansetă un epinefel, ale cărui fălci le mâncară pe loc, crude, şi o ţestoasă, ceva ce de obicei nu li se prindea în cârlige. Dura o zi să se facă tocana din ţestoasă, dar peştele îl băgară la cuptor întreg şi îl desprinseră de pe şiră cu degetele. În lansetă se prinsese şi un calamar, însă căpitanul nu-i suporta la bord. Considera caracatiţa drept cel mai inteligent animal din ocean, iar calamarul – cel mai fioros.

Îşi dădură jos cămăşile şi fumară, chiar şi când soarele apuse. Junma naviga fără pilot, galopând pe valuri, cu colacii de salvare rostogolindu-se liberi pe punte; până şi cablurile şi tangoanele aveau o strălucire portocalie în lumina colorată de cuptor. Viaţa de pescar era bună – nu existau norme nesfârşite de îndeplinit, iar pe vas nu era un difuzor la care să răsune toată ziua ştiri oficiale. Mâncare era. Şi chiar dacă erau suspicioşi fiindcă aveau un ofiţer de ascultare la bord, asta însemna că Junma primea toate cupoanele de combustibil de care avea nevoie, iar dacă Jun Do cerea ca vasul să meargă într-o direcţie care micşora captura de peşte, toţi primeau cartele de raţie suplimentare.

— Ei, consilierule de siguranţă, ce mai fac fetele noastre? întrebă pilotul.

Aşa îl numeau uneori pe Jun Do, în glumă, consilier de siguranţă[3].

— Se apropie de Hokkaido, le spuse Jun Do. Sau cel puţin se apropiau azi-noapte. Vâslesc treizeci de kilometri pe zi.

— Tot dezbrăcate sunt? întrebă ofiţerul maşinist.

— Doar fata care vâsleşte noaptea, răspunse Jun Do.

— Să vâsleşti în jurul lumii, zise navigatorul. Numai o femeie sexy ar face asta. E ceva atât de inutil şi de arogant. Numai americancele sexy ar crede că lumea e ceva ce trebuie învins.

Navigatorul nu putea să aibă mai mult de douăzeci de ani. Pe pieptul lui, tatuajul cu soţia era nou şi se vedea limpede că ea era o frumuseţe.

— Cine a zis că sunt sexy? întrebă Jun Do, cu toate că şi el şi le imagina aşa.

— Ştiu eu, zise navigatorul. O fată sexy crede că poate să facă orice. Crede-mă, mă lovesc de asta în fiecare zi.

— Dacă nevastă-ta e atât de grozavă, cum de n-a fost luată să fie animatoare la Phenian? întrebă ofiţerul maşinist.

— E simplu, răspunse navigatorul. Tatăl ei n-a vrut ca ea să ajungă barmaniţă sau prostituată în Phenian, aşa că a tras nişte sfori şi-a reuşit să fie repartizată la fabrica de peşte. O fată atât de frumoasă, dar iată c-am apărut eu.

— O să cred când o să văd, zise secundul. Trebuie să fie un motiv pentru care nu vine să te conducă atunci când pleci.

— Aveţi răbdare, zise navigatorul. Încă se obişnuieşte cu situaţia. O s-o fac eu să priceapă.

— Hokkaido, zise pilotul. Pe timp de vară, gheaţa de-acolo e şi mai groaznică. De ţărm se desprind blocuri de gheaţă, iar curenţii le mărunţesc. Gheaţa pe care n-o vezi, aia îţi vine de hac.

Căpitanul începu să vorbească. Fără cămaşă, i se vedeau toate tatuajele ruseşti. Păreau laborioase în lumina piezişă, de parcă pielea lui lăsată era cauzată de ele.

— Pe timp de iarnă, totul îngheaţă acolo, zise el. Pişatul din puţă şi sângele de peşte sărit în barbă. Dacă încerci să pui un cuţit jos, nu-i poţi da drumul din mână. Odată, tăiam peşte pe punte, când nava s-a lovit de un gheţar. S-a zdruncinat tot vasul şi am căzut în maţele de peşte. De pe jos, ne-am uitat cum gheţarul s-a dat de-a dura lângă laterala navei, înfigându-şi zimţii în carcasa ei.

Jun Do privi la pieptul căpitanului. Tatuajul cu soţia lui era neclar, atât de estompat, încât semăna cu o acuarelă. Într-o bună zi, când căpitanul

vasului nu se întorsese, nevestei lui i se dăduse un soţ înlocuitor, astfel că acum căpitanul era singur. În plus, anii în care fusese la închisoare i se adăugaseră la serviciul obligatoriu către stat, astfel că n-avea să iasă la pensie.

— Frigul poate să comprime o navă, zise căpitanul deodată, poate să contracte totul, cadrul metalic de la uşi, închizătorile, să te prindă în capcană în tancurile pentru reziduuri şi nimeni, absolut nimeni, n-are să vină cu o găleată de apă caldă să te scoată de-acolo.

Căpitanul nu aruncă nimănui vreo privire, dar Jun Do se întrebă dacă nu cumva pomenirea închisorii era îndreptată spre el, pentru că-şi adusese echipamentul de ascultare pe punte, pentru că ridica asupra lor spectrul posibilităţii ca totul să se repete.

*

Când se lăsă întunericul şi ceilalţi se duseră jos, Jun Do îi oferi navigatorului trei pachete de ţigări ca să se urce deasupra timoneriei şi să se caţăre pe catargul pe care era montat megafonul.

— O s-o fac, zise navigatorul, dar în loc de ţigări vreau să le-ascult pe fetele care vâslesc.

Băiatul îl întreba mereu pe Jun Do cum erau oraşe ca Seul şi Tokyo şi nu-i venea să creadă că Jun Do nu fusese niciodată la Phenian. Puştiul nu era un căţărător rapid, însă era curios cu privire la modul de funcţionare a radioreceptoarelor, iar asta nu era tot. Jun Do îl pusese să exerseze tragerea cuiului spintecat, astfel încât antena direcţională să poată fi ridicată şi orientată spre apă.

După aceea, se aşezară pe caseta de control a troliului, care era caldă încă, şi fumară. Vântul le vâjâia în urechi, făcându-le ţigările să pâlpâie. Pe apă nu se vedea altă lumină, iar linia orizontului delimita negrul complet al mării de întunericul lăptos al cerului înstelat. Câţiva sateliţi

traversară cerul, iar la nord se vedeau dârele lăsate de nişte stele căzătoare.

— Fetele alea din barcă…, zise navigatorul. Crezi că sunt măritate?

— Nu ştiu, răspunse Jun Do. Contează?

— Cât durează să vâsleşti în jurul lumii? Câţiva ani? Chiar dacă n-au soţi, cum rămâne cu restul lumii, cu oamenii lăsaţi în urmă? Fetele alea nu dau doi bani pe nimeni?

Jun Do îşi îndepărtă de pe limbă nişte tutun şi se uită la băiat, care stătea cu mâinile sub cap în timp ce privea la stele cu ochi mijiţi. Era o întrebare bună – *Cum rămâne cu oamenii lăsaţi în urmă?* –, însă era ciudată venind din partea navigatorului.

— Mai devreme, erai cu totul de acord cu fete sexy care vâslesc. Fac ceva care te enervează? întrebă Jun Do.

— Doar mă întreb: ce le-a apucat, să plece pur şi simplu să vâslească în jurul lumii?

— Tu n-ai face asta, dacă ai putea?

— Tocmai asta vreau să zic, că nu se poate. Cine-ar putea reuşi – cu toate apele şi gheţurile alea, în bărcuţa aia? Cineva ar fi trebuit să le oprească. Cineva ar fi trebuit să le scoată din cap ideea asta prostească.

Puştiul părea să nu fie obişnuit să gândească atât de adânc. Jun Do hotărî să-l liniştească un pic.

— Au reuşit deja să facă jumătate din drum, remarcă el. În plus, sigur sunt nişte sportive foarte bune. Sunt antrenate pentru asta, probabil că asta le place foarte mult. Iar când zici „barcă“, nu se poate să te gândeşti la găleata asta. Fetele alea sunt americance, vasul lor e de înaltă tehnologie, cu tot confortul şi aparatură electronică – doar nu ţi le imaginezi ca pe nişte soţii de şefi din Partid, dând la rame într-o cutie de tablă.

Navigatorul nu-l asculta cu adevărat.

— Şi ce se-ntâmplă dacă chiar reuşeşti să faci ocolul lumii – cum aştepţi din nou la coadă la toaleta căminului în care dormi, ştiind că ai fost

în America? Poate că meiul avea un gust mai bun într-o altă ţară şi difuzoarele nu erau atât de micuţe. Brusc, ţi se pare că apa de la robinetul *tău* e cea care nu miroase prea bine – ce te faci atunci?

Jun Do nu-i răspunse.

Luna se înălţa pe cer. Deasupra, zăriră un avion cu reacţie care venea dinspre Japonia – îşi începu încet, printr-un viraj larg, manevra de îndepărtare de spaţiul aerian nord-coreean.

— Probabil că rechinii or să le vină de hac, zise navigatorul după un răstimp. Îşi azvârli ţigara. Şi care-i treaba cu toate astea – direcţionarea antenei şi restul? Ce e acolo jos?

Jun Do nu fu sigur cum să răspundă.

— O voce.

— În ocean? Ce e? Ce zice?

— Sunt voci americane şi un rus care vorbeşte engleza. O dată, un japonez. Discută despre ancorare şi manevrare. Chestii de-astea.

— Fără supărare, dar asta seamănă cu vorbăraia conspirativă pe care-o poartă mereu văduvele bătrâne din blocul social în care stau eu.

Suna, într-adevăr, un pic paranoic atunci când navigatorul o spuse cu glas tare. Însă adevărul era că pe Jun Do îl atrăgea ideea de conspiraţie. Că oamenii comunicau, că lucrurile aveau un plan, că exista intenţie, semnificaţie şi scop în ceea ce făceau oamenii – avea nevoie să creadă asta. Înţelegea că oamenii obişnuiţi n-aveau nevoie de o astfel de gândire. Fata care vâslea ziua avea orizontul locului de unde venea, iar dacă se întorcea, orizontul locului spre care se îndrepta. Însă fata care vâslea pe întuneric avea doar plecăitul apei la fiecare lovitură de vâslă şi convingerea că toate loviturile de vâslă, însumate, o vor duce acasă.

— Se apropie ora la care transmite fata care vâsleşte noaptea, zise Jun Do uitându-se la ceas. Sau o vrei pe fata care vâsleşte în timpul zilei?

— Ce fel de întrebare e asta? se ofensă brusc navigatorul. Ce contează care? N-o vreau pe nici una dintre ele. Soţia mea e cea mai frumoasă

femeie din blocul nostru. Când mă uit în ochii ei, ştiu exact la ce se gândeşte. Ştiu ce are de gând să zică dinainte să vorbească. Asta-i definiţia iubirii, întreabă orice bătrân.

Navigatorul mai fumă o ţigară şi apoi o aruncă în mare.

— Să zicem că ruşii şi americanii sunt pe fundul oceanului – ce te face să crezi că pun la cale ceva rău?

Jun Do se gândea la toate definiţiile populare ale iubirii – că înseamnă două mâini goale care strâng un tăciune aprins, pentru a-l păstra viu, că e o perlă care străluceşte veşnic, chiar şi în burta ţiparului care înghite scoica, că iubirea e un urs care-ţi dă să mănânci miere chiar din labele sale. Jun Do şi le închipui pe cele două fete făcând cu schimbul la muncă şi la solitudine, momentul când îşi dădeau vâslele una alteia.

— Americanii şi ruşii sunt acolo jos şi pun ceva la cale, sunt sigur, zise Jun Do arătând spre apă. Ai auzit vreodată să lanseze cineva un submarin în numele păcii şi al afurisitei de frăţii între popoare?

— Nu, cred că nu, răspunse navigatorul rezemându-se de cabina de control a troliului, sub cerul imens de deasupra lor.

Căpitanul ieşi de la timonerie şi îi spuse navigatorului să cureţe găleţile de căcat. Jun Do îi oferi căpitanului o ţigară, dar după ce băiatul plecă jos, căpitanul o refuză.

— Nu-i băga prostii în cap, zise el şi traversă hotărât pasarela întunecată care ducea la prova Junmei, ce sălta sus pe valuri.

O navă mare se târa pe lângă ei, cu puntea ticsită de maşini noi. În timp ce trecea, probabil îndreptându-se dinspre Coreea de Sud spre California, lumina lunii străluci într-o succesiune rapidă pe sute de parbrize noi.

*

Peste câteva nopţi, calele Junmei erau pline şi vasul se îndrepta spre vest, acasă. Jun Do fuma cu căpitanul şi pilotul când zăriră lumina roşie stingându-se şi aprinzându-se în cabina timoneriei. Vântul sufla dinspre nord, stabilindu-le viteza, aşa că puntea era calmă, făcând să pară că stăteau nemişcaţi. Lumina roşie se aprinse şi se stinse din nou.

— Ai de gând să răspunzi la aia? îl întrebă pilotul pe căpitan.

— Ce rost are? zise căpitanul, scoţându-şi ţigara din gură şi uitându-se la ea.

— Cum ce rost are?

— Da, ce rost are? Pentru noi e nasol oricum ar fi.

În cele din urmă, căpitanul se ridică şi-şi aranjă jacheta. Prizonieratul în Rusia îl vindecase de alcool, dar cu toate astea se îndreptă spre cabina timoneriei ca sub imperiul unei băuturi, nu al unui apel radio de la funcţionarul maritim din Chongjin.

— Omul ăsta a trecut prin atât de multe, zise pilotul, iar când lumina roşie se stinse, ştiură că deja căpitanul răspunsese la apelul radio.

Nu c-ar fi avut de ales. Junma nu se afla niciodată în afara razei de comunicare radio. Ruşii care avuseseră nava o echipaseră cu un radio luat de la un submarin – antena sa lungă era menită să transmită din adâncuri şi era pusă în funcţiune de o baterie cu electrolit lichid de 20 de volţi.

Jun Do privi silueta căpitanului profilată în cabina timoneriei şi încercă să-şi imagineze cam ce spunea la aparatul de recepţie-transmisie radio după felul în care-şi împingea şapca spre ceafă şi se freca la ochi. În cală, Jun Do doar recepţiona. Nu transmisese nimic în viaţa lui. Construia în taină un transmiţător pe uscat şi, cu cât se apropia mai mult de finalizarea acestuia, cu atât devenea mai neliniştit cu privire la ce avea să spună în el.

Când căpitanul se întoarse, se aşeză la despicătura din şina unde deasupra era agăţat vinciul, cu picioarele atârnându-i peste margine. Îşi

scoase şapca, o chestie soioasă pe care o purta doar uneori, şi o puse alături. Jun Do se uită cu atenţie la emblema din alamă cu secera şi ciocanul stampate peste cadranul unei busole cu un harpon. Nici măcar nu se mai făceau astfel de şepci.

— Ei, ce vor? întrebă pilotul.

— Creveţi, răspunse căpitanul. Creveţi vii.

— În apele astea? întrebă pilotul. În timpul ăsta din an? Nici pomeneală, nu se poate, clătină el din cap.

— De ce nu cumpără pur şi simplu nişte creveţi? întrebă Jun Do.

— I-am întrebat asta, zise căpitanul. Creveţii trebuie să fie nord-coreeni, au zis.

O astfel de cerere nu putea să vină decât de sus, poate de sus de tot. Auziseră că la Phenian creveţii de apă rece erau la mare căutare. Era acolo o modă nouă, să fie mâncaţi cât încă erau vii.

— Ce să facem? întrebă pilotul.

— Ce-i de făcut, ce-i de făcut, zise căpitanul.

— Păi nu e nimic de făcut, spuse Jun Do. Ni s-a ordonat să facem rost de creveţi, aşa că trebuie să facem rost de creveţi, nu?

Căpitanul nu zise nimic. Se lăsă pe spate pe punte cu picioarele peste margine şi închise ochii.

— Era partizană, ştiţi, zise căpitanul. Soţia mea. Credea că socialismul era singurul lucru care ne-ar face din nou puternici. Zicea mereu că are să fie o perioadă mai grea, nişte sacrificii. Şi că apoi lucrurile se vor îndrepta. Nu credeam că-mi va fi dor de asta, să ştiţi. Nu mi-am dat seama cât de mult aveam nevoie de cineva care să-mi spună întruna *de ce*.

— De ce? întrebă pilotul. Fiindcă alţi oameni depind de tine. Toată lumea de-aici are nevoie de tine. Imaginează-ţi cum ar fi dacă navigatorul nu te-ar avea pe tine să-ţi pună întrebări prosteşti toată ziua.

Căpitanul flutură din mână, ca pentru a-i respinge afirmaţiile.

— Ruşii mi-au dat o pedeapsă de patru ani, zise el. Patru ani pe-o navă de tranşat peşte, mereu pe mare, nu mergeam niciodată într-un port. Am obţinut de la ruşi să-mi elibereze echipajul. Erau tineri, majoritatea băieţi de la ţară. Dar data viitoare? Mă îndoiesc.

— O să mergem în larg după creveţi şi, dacă n-o să prindem nici unul, asta e, nu prindem nici unul, zise pilotul.

Căpitanul nu spuse nimic de acest plan.

— Traulerele[4] veneau întruna, continuă el. Stăteau în larg cu săptămânile şi-apoi veneau la noi pentru a-şi transfera captura pe vasul nostru închisoare. Nu ştiai niciodată ce-o să aducă. Erai jos, pe puntea de tranşare, şi auzeai motoarele unui trauler apropiindu-se la pupa şi apoi porţile hidraulice deschizându-se; uneori, ne urcam pe mesele de tăiat fiindcă pe jgheab veneau, ca un val, mii de peşti – carangide[5], cod, lutianide[6], chiar şi sardine micuţe – şi, brusc, erai înconjurat de peşti până la brâu şi dădeai drumul la fierăstraiele pneumatice, fiindcă nimeni nu ieşea de acolo până nu scoteai măruntaiele peştilor, ca să-şi croiască drum. Uneori, peştii erau plini de chiciură de la statul în cală timp de şase săptămâni, alteori fuseseră prinşi chiar în dimineaţa aceea şi mai aveau un strop de viaţă în ei. Spre după-amiază, se dădea drumul la stăvilarul de golire şi maţele de peşte – mii de litri – erau deversate în mare. Mergeam întotdeauna sus să privim asta. De nicăieri apăreau nori de păsări marine, apoi peşti de suprafaţă şi rechini – o adevărată nebunie, credeţi-mă. Iar apoi, din adâncuri se ridicau calamarii, unii uriaşi din Marea Arctică, iar culoarea lor albinoasă semăna cu laptele în apă. Când deveneau agitaţi, corpul li se făcea roşu şi alb, roşu şi alb, iar apoi, când loveau pentru a-şi paraliza victimele, se aprindeau ca o lanternă, strălucind cât de tare poţi să-ţi imaginezi. Era ca şi cum te-ai fi uitat la un fulger subacvatic când îi vedeai atacând. Într-o zi, două traulere au decis să prindă calamarii ăia. Unul a lăsat în adâncuri o plasă. Capătul plasei era priponit de celălalt trauler, care era pe post de remorcă. Calamarii, unii dintre ei de vreo sută

de kilograme, au ieşit la suprafaţă încet şi, când au început să-şi schimbe culorile, plasa s-a tras sub ei şi s-a închis sus. Priveam cu toţii de pe punte. Am strigat de bucurie, dacă vă vine să credeţi. Apoi ne-am întors la muncă de parcă n-ar fi urmat ca sute de calamari, agitaţi de furie, să vină în jos pe jgheab şi să ne potopească. Trimiteţi jos o mie de rechini, vă rog – n-au zece braţe şi ciocuri negre. Rechinii nu se înfurie, nici nu au ochi imenşi sau tentacule cu dinţi ascuţiţi. Dumnezeule, ce zgomot făceau calamarii când se rostogoleau în jos pe jgheab, ce jeturi de cerneală, cum li se loveau ciocurile de oţelul inoxidabil, ce culori aveau, mereu schimbătoare. Era la bord un vietnamez tinerel, n-o să-l uit niciodată. Un tip de treabă, cam necopt, care semăna mult cu tânărul nostru navigator, şi l-am luat sub aripa mea. Era un puşti, nu ştia mai nimic despre lume. Să-i fi văzut încheieturile mâinilor. Nu erau mai mari de-atât.

Jun Do ascultă povestirea ca şi cum ar fi fost transmisă de undeva de departe, dintr-un loc necunoscut. Poveştile adevărate, ca aceasta, poveştile oamenilor te puteau băga la închisoare, şi nu conta despre ce anume erau. Nu conta că era vorba despre o bătrână sau despre atacul unor calamari – dacă-ţi distrăgea atenţia de la Iubitul Conducător, era periculoasă. Jun Do avea nevoie de maşina de scris, trebuia să consemneze relatarea asta, era singurul motiv pentru care asculta în întuneric.

— Cum îl chema? îl întrebă el pe căpitan.

— Chestia e că nu ruşii sunt cei care mi-au luat soţia. Ruşii n-au vrut decât patru ani din viaţa mea, atât. După patru ani, m-au lăsat să plec. Dar aici nu se termină niciodată. Aici, nu există limită la nimic.

— Ce înseamnă asta? întrebă pilotul.

— Înseamnă să întorci nava, îi zise căpitanul. Ne îndreptăm din nou spre nord.

— N-ai de gând să faci ceva prostesc, nu? zise pilotul.

— Am de gând să facem rost de creveţi.

— Erai la pescuit de creveţi când te-au prins ruşii? îl întrebă Jun Do.

Însă căpitanul închisese ochii.

— Vu, zise el după aceea. Pe băiat îl chema Vu.

*

În noaptea următoare, luna strălucea puternic şi ei erau departe la nord, în apele puţin adânci din Juljuksan, un lanţ de insule din recife vulcanice generator de dispute. Căpitanul îi spusese toată ziua lui Jun Do să asculte în căutarea oricărui semnal – „orice sau oricine, oriunde în apropiere de noi“ –, dar când se apropiară de atolul aflat cel mai la sud, căpitanul ordonă ca totul să fie oprit, pentru ca bateriile să poată furniza energie pentru reflectoare.

Nu după mult timp auziră zgomotele făcute de valurile care spărgeau, iar priveliştea spumei albe a apei care se lovea de invizibila piatră ponce neagră era descurajantă. Nici măcar luna nu era de ajutor când stâncile nu se puteau vedea. Căpitanul era cu pilotul la cârmă, în timp ce secundul se afla la prova cu reflectorul cel mare. Folosind lanterne de mână, navigatorul era la tribord, iar Jun Do la babord, toată lumea luminând apa în efortul de a-i măsura adâncimea. Având calele pline, Junma se scufunda mult în apă şi răspundea greu la comenzi, aşa că maşinistul era la motor, în caz că ar fi fost nevoie repede de mai multă putere.

Exista un singur canal care şerpuia printre câmpurile de lavă îngheţată peste care până şi mareei îi era greu să se târască, iar în curând fluxul începu să-i tragă repede şi aproape lateral prin canal. Luminat de lanterna lui Jun Do, fundul apei scotea un zumzăit sub barca lor.

Căpitanul părea revigorat, având pe faţă un zâmbet sălbatic, de om care n-are nimic de pierdut.

— Ruşii numesc canalul ăsta foxtrot, zise el.

Acolo, în valuri, Jun Do zări o navă. Îl strigă pe secund şi o luminară împreună. Era un vas de patrulă sfărâmat, eşuat într-o parte pe un banc de

stridii. Nu mai rămăsese nici un marcaj şi se afla acolo de ceva vreme. Antena era mică şi spiralată, aşa că Jun Do se gândi că aparatul de radiorecepţie nu merita recuperat.

— Pun pariu că vasul a crăpat în altă parte şi mareea l-a adus aici, zise căpitanul.

Jun Do nu era atât de sigur de asta. Pilotul nu spuse nimic.

— Uitaţi-vă după barca de salvare, le zise căpitanul.

Navigatorul era supărat că se afla pe partea greşită a navei.

— Ca să vedem dacă au existat supravieţuitori? întrebă el.

— Tu doar ocupă-te de lumina aia, îi ceru pilotul.

— E ceva? întrebă căpitanul.

Secundul scutură din cap.

Jun Do zări culoarea roşie a unui extinctor prins în curele la pupa vasului şi, oricât de mult şi-ar fi dorit ca Junma să aibă la bord un extinctor, îşi ţinu gura. Cu un fâşâit rapid, trecură pe lângă epavă şi acesta dispăru.

— Presupun că nici o barcă de salvare nu merită riscul de a te scufunda, se lamentă căpitanul.

Folosiseră găleţile pentru a stinge incendiul de pe Junma, aşa că nu sosise niciodată momentul abandonării navei, când navigatorului să i se dezvăluie că nu aveau barcă de salvare.

— Care-i treaba cu barca lor de salvare? întrebă navigatorul.

— Tu vezi de lumina aia, îi zise pilotul.

Ieşiră din zona de spargere a valurilor şi, ca eliberată dintr-un pripon, Junma se instală în apă mai calmă. Fundul stâncos al insulei se afla deasupra lor, iar la adăpostul lui era, în sfârşit, o lagună mare pe care curenţii din larg o mişcau permanent. Aici era posibil să se strângă creveţi. Stinseră luminile, apoi opriră motorul şi intrară în lagună prin forţa inerţiei. Curând, mergeau încet cu spatele în valurile lipsite de direcţie.

Curentul era constant şi liniştit, în creştere, şi nici atunci când coca navei atinse nisipul nimeni nu păru să se îngrijoreze.

Sub malul înclinat şi abrupt de obsidian era o plajă neagră, sticloasă şi alunecoasă, a cărei strălucire metalică o făcea să pară suficient de ascuţită pentru a-ţi răni picioarele. În nisip se ancorau copaci pitici, strâmbi şi noduroşi, iar în lumina albastră se putea vedea că vântul le îndoise până şi acele. Pe suprafaţa apei, luna dezvăluia grămezi de resturi aduse din strâmtori.

Maşinistul extinse furcheţii, apoi înmuie plasele, pentru ca ele să se scufunde în timp ce le treceau prin apă pentru a captura creveţi. Marinarii prinseră bine parâmele şi scripeţii, apoi ridicară plasele să vadă dacă se prinseseră ceva creveţi. În plasa verde din nailon câţiva creveţi săltau spre trapă, însă mai era şi altceva acolo.

Răsturnară plasele şi pe punte, printre cele câteva duzini de creveţi fosforescenţi şi săltăreţi, găsiră câţiva pantofi sport. Erau desperecheaţi.

— Asta e încălţăminte americană, zise maşinistul.

— Nike, zise Jun Do, citind cuvântul scris pe un adidas.

Navigatorul înhăţă unul. Jun Do îi citi expresia din ochi.

— Nu-ţi face griji, îi zise el. Fetele care vâslesc în jurul lumii sunt departe de-aici.

— Citeşte eticheta, îi ceru navigatorul. E încălţăminte de femeie?

Căpitanul veni la ei şi examină un adidas. Îl mirosi, apoi îndoi talpa ca să vadă câtă apă se storcea din ea.

— Nu te deranja, zise căpitanul. Adidasul ăsta n-a fost purtat niciodată.

Apoi îi spuse pilotului să aprindă reflectoarele, care dezvăluiră sute de adidaşi care dansau în apa gri-verzuie. Mii, poate.

Pilotul cercetă valurile.

— Sper că nu se învârte nici un container de marfă în copaia asta, cu noi, aşteptând să ne străpungă coca.

— Prinzi vreun apel de urgenţă? întrebă căpitanul, întorcându-se spre Jun Do.

— Ştii regula cu privire la ele, zise Jun Do.

— Care e regula privind apelurile de urgenţă? întrebă navigatorul.

— Ştiu regula, zise căpitanul. Vreau doar să aflu dacă nu cumva se îndreaptă spre noi o ceată de nave, ca răspuns la un apel de urgenţă.

— N-am auzit nimic, răspunse Jun Do. Însă acum nu se mai ţipă la radio, există semnale de urgenţă, chestii care transmit automat coordonatele GPS către sateliţi. Nu pot să prind aşa ceva. Pilotul are dreptate – probabil că un container cu marfă a căzut de pe o punte şi apa l-a adus aici.

— Noi nu răspundem la apelurile de urgenţă? întrebă navigatorul.

— Nu cu el la bord, răspunse căpitanul, dându-i un adidas lui Jun Do. Bine, domnilor, haideţi să punem plasele astea înapoi în apă. O să fie o noapte lungă.

Jun Do găsi un post de radio obişnuit, emiţând cât se putea de clar din Vladivostok, şi îi dădu drumul pe punte cu ajutorul unui difuzor. Se transmitea muzică de Strauss. Începură să plimbe plasele prin apa neagră şi nu mai fu timp să se minuneze de pantofii americani care începură să se strângă în grămadă deasupra tambuchiurilor.

În timp ce, sus, echipajul pescuia adidaşi cu năvodul, Jun Do îşi puse căştile. Erau o mulţime de sunete ascuţite şi de ţăcănituri, iar asta avea să facă foarte fericit pe cineva, undeva. Pierduse confesiunile chineze rostite imediat după apusul soarelui, ceea ce era mai bine, căci vocile i se păreau întotdeauna deznădăjduit de triste şi, prin urmare, vinovate. Prinse familiile din Okinawa, care făceau apel la taţii care ascultau de pe navele lor, însă îi era greu să-i pară prea rău de nişte copii care aveau mame şi fraţi. În plus, îndemnul vesel „adoptaţi-ne“ era suficient pentru a scârbi pe cineva. Când familiile ruse nu transmiteau decât încurajări pentru taţii deţinuţi, era pentru a le da bărbaţilor putere. Dar să încerci să convingi un

părinte să se întoarcă? Cine s-ar lăsa momit de aşa ceva? Cine ar vrea să stea lângă un copil atât de disperat, atât de jalnic?

Jun Do adormi la postul său, ceea ce i se întâmpla rar. Se trezi pe vocea fetei care vâslea pe întuneric. Aceasta zicea că vâsleşte dezbrăcată, sub un cer cu „volane negre, ca o garoafă ţinută cu tulpina în tuş“. Avusese o viziune cum că, într-o bună zi, oamenii aveau să se întoarcă în oceane, crescându-le înotătoare şi orificii respiratoare, că omenirea avea să redevină una singură în oceane şi că nu va mai exista intoleranţă sau război. Biată fată, ia-ţi o zi liberă, se gândi Jun Do, hotărând să nu-i dea navigatorului aceste ultime informaţii.

*

Dimineaţa, Junma se îndrepta din nou spre sud, cu năvodul plin şi legănându-se puternic cu încărcătura sa uşoară alcătuită din pantofii sport. Pe punte erau sute de adidaşi, secundul şi navigatorul legându-i de şireturi în funcţie de model. Aceste ghirlande erau atârnate de toţi tacheţii, ca să se usuce la soare. Era limpede că găsiseră doar câteva perechi complete. Totuşi, deşi nu dormiseră, păreau să fie foarte binedispuşi.

Secundul găsi o pereche, alb cu albastru, şi o băgă sub pat. Pilotul se minuna de nişte adidaşi mărimea 50, întrebându-se ce fel de fiinţă omenească ajungea la dimensiunea aceea, iar maşinistul făcuse o grămadă înaltă de adidaşi; voia s-o pună pe soţia lui să-i încerce. Adidaşii aceia, argintii şi roşii, cu accente stridente şi benzi reflectorizante, albul cel mai pur, reprezentau aur curat: echivalau cu hrană, cadouri, şpăgi şi favoruri. Când erai încălţat cu ei, ţi se părea că n-ai nimic în picioare. Adidaşii făceau şosetele marinarilor să pară cu adevărat groaznice, iar picioarele lor păreau pătate şi arse de soare în mijlocul unor culori atât de puternice. Navigatorul examină fiecare pantof până când găsi o pereche de ceea ce el numi „pantofi americani“. Ambii adidaşi erau de damă. Unul era roşu cu

alb, celălalt era albastru. Îşi azvârli peste bord proprii pantofi, apoi traversă puntea având în fiecare picior un alt model Nike.

În faţă, la est, se formase o masă de nori de joasă altitudine, cu un vârtej de păsări marine deplasându-se la marginea ei din faţă. Era un curent ascendent – apa din adâncul fosei oceanice se ridica la suprafaţă şi condensa aerul. În apa asta de adâncime vânau caşaloţii, apa asta o considerau rechinii-pescar casa lor. În acel curent ascendent de apă aveau să se ridice la suprafaţă meduze negre, calamari şi creveţi de adâncime, albi şi orbi. Se zicea că din astfel de creveţi, cu ochii mari, închişi, mânca însuşi Iubitul Conducător cât încă se mişcau, presărându-i cu caviar.

Căpitanul luă binoclul şi cercetă locul. Apoi bătu clopotul şi marinarii ţâşniră în picioare în adidaşii lor noi.

— Haideţi, băieţi, vom fi eroi ai revoluţiei, le zise căpitanul.

Se apucă el însuşi să manevreze plasele, în timp ce Jun Do îl ajuta pe maşinist să construiască un bazin din două butoaie pentru apa de ploaie şi o pompă de balast, în care să păstreze vie captura. Numai că intrarea în curentul ascendent se dovedi mai dificilă decât crezuseră. Ceea ce la început părea o ceaţă deveni o masă de nori joşi de câţiva kilometri adâncime. Valurile veneau în unghiuri ciudate, aşa că le era greu să-şi păstreze echilibrul, iar insuliţele de ceaţă goneau de-a lungul crestelor valurilor, alcătuind păduri şi pajişti de vizibilitate, într-o succesiune rapidă.

Prima captură fu un succes. Creveţii erau transparenţi în apă, albi când plasa fu ridicată şi din nou transparenţi când căzură în apa agitată din bazin, scoţându-şi şi retrăgându-şi antenele lungi. Când căpitanul ordonă ca plasele să fie scoase din nou, păsările dispăruseră şi pilotul începu să manevreze vasul prin ceaţă ca să le găsească.

Nu era posibil să-şi dea seama în ce direcţie o luau în apă, dar marinarii aranjară plasele şi le sprijiniră de valuri. La suprafaţă se iscă o zvârcolire subită.

— I-au găsit tonii! strigă căpitanul, iar secundul lăsă din nou plasa în apă.

Pilotul întoarse cârma şi începu o „încercuire“, în timp ce rezistenţa opusă de plase aproape că răsturnă vasul. Două valuri se apropiară unul de altul, aruncând Junma în adâncitura dublă ca mărime creată de apa dislocată de ele şi făcând ca adidaşii lăsaţi liberi să se rostogolească în mare; totuşi, plasa rezistă şi, când maşinistul acţionă vinciul ca s-o ridice în aer, în ea se vedeau o mulţime de luminiţe, de parcă se duseseră la pescuit de candelabre. Apoi creveţii din bazin, ca prin nişte metode de comunicare secretă, începură să devină fosforescenţi, din simpatie cu cei recent prinşi.

Fu nevoie de toată lumea lângă bazin ca să răstoarne captura din plasă, care s-ar fi putut legăna în orice direcţie după ce era adusă pe punte. Maşinistul opera vinciul, dar în ultimul moment căpitanul îi strigă să ţină bine de manivelă, căci plasa se mişca foarte puternic. La copastie, căpitanul privea cu atenţie prin ceaţă. Toţi ceilalţi se opriră şi ei, zgâindu-se fără să fie siguri la ce, neliniştiţi de o asemenea nemişcare în timp ce vasul se izbea de valuri şi plasa plină se rotea în aer. Căpitanul îi făcu semn pilotului să sune din sirenă şi aşteptară cu toţii un răspuns din beznă.

— Du-te jos şi spune-mi ce auzi, îi zise căpitanul lui Jun Do.

Însă era prea târziu. Peste o clipă, cum ceaţa se risipi un pic, se zări prova solidă a unei fregate americane. Junma intră într-un tangaj violent, dar nava americană abia dacă se mişcă; pe puntea ei, la balustradă, erau aliniaţi bărbaţi cu binocluri în mâini. Apoi, spre ei se îndreptă o barcă gonflabilă şi americanii aruncară parâme la bordul Junmei. Sosiseră bărbaţii care purtau încălţăminte mărimea 50.

În primele câteva minute, americanii fură foarte ocupaţi, urmând o procedură care implica ridicarea şi poziţionarea precisă a puştilor lor negre. Îşi croiră drum prin cabina timonei şi prin cambuză la cabinele de

dedesubt. De pe punte, se auzeau cum se deplasau prin navă, strigând mereu „liber-liber-liber“.

Americanii aveau cu ei un ofiţer de marină sud-coreean, care rămase sus în timp ce americanii verificau vasul. Ofiţerul Republicii Coreea, pe numele lui Pak, era ţeapăn în uniforma sa albă. Casca lui era alb cu negru, cu dungi de un albastru deschis, garnisită pe margini cu argintiu lucios. El ceru manifestul navei şi documentele de înregistrare a originii acesteia, precum şi licenţa căpitanului, însă pe Junma n-aveau nimic din toate astea. Pak vru să ştie unde le era steagul şi de ce nu răspunseseră la semnalizare.

Creveţii se legănau în plasă. Căpitanul îi spuse secundului să îi răstoarne în bazin, însă, arătând spre Jun Do, Pak zise:

— Nu, el va face asta.

Jun Do se uită la căpitan, iar acesta aprobă din cap. Jun Do se duse la plasă şi încercă să-i oprească balansul provocat de mişcarea navei. Deşi văzuse de multe ori cum se răsturna o captură, nu participase niciodată efectiv la asta. Găsi mecanismul de deschidere a trapei. Pândi momentul în care plasa era deasupra bazinului, gândindu-se că toţi creveţii vor ţâşni afară când va trage de cablu; asta şi făcu, iar creveţii ieşiră într-un şuvoi care se revărsă în bazin, însă apoi plasa se legănă înapoi şi creveţii se împrăştiară pe toată puntea, pe scândurile de scurgere şi, în final, pe încălţămintea lui.

— Nu arăţi a pescar, zise Pak. Uită-te la pielea ta, la mâinile tale. Dă-ţi jos cămaşa, ordonă el.

— Eu dau ordinele aici, zise căpitanul.

— Dă-ţi jos cămaşa, spionule, sau îi pun pe americani să ţi-o dea ei jos.

Fu de ajuns ca Jun Do să se descheie doar la doi-trei nasturi pentru ca Pak să vadă că pe pieptul lui nu exista un tatuaj.

— Nu sunt însurat, zise Jun Do.

— Nu eşti însurat, repetă Pak.

— A spus că nu e însurat, zise căpitanul.

— Nord-coreenii nu ţi-ar da voie pe mare dacă n-ai fi însurat. Pe cine-ar mai arunca la închisoare dacă tu ai fugi din ţară?

— Uite ce e, interveni căpitanul. Suntem pescari şi ne îndreptăm înapoi spre port. Asta e toată povestea.

— Cum îl cheamă? i se adresă Pak navigatorului, arătând spre Jun Do.

Navigatorul nu răspunse nimic. Se uită la căpitan.

— Nu te uita la el, zise Pak apropiindu-se cu un pas. Care-i poziţia lui?

— Poziţia lui?

— Pe vas, zise Pak. Bine, ce poziţie ai tu?

— Navigator.

— Bine, navigatorule. Şi tipul ăsta de aici, care n-are nume, ce poziţie deţine? întrebă Pak, arătând din nou spre Jun Do.

— Consilier de siguranţă, răspunse navigatorul.

Pak începu să râdă.

— O, da, consilier de siguranţă. Minunat, asta e bună. O să scriu un roman de spionaj şi o să-i pun titlul *Consilierul de siguranţă*. Spioni nenorociţi, îmi faceţi silă. Spionaţi ţări libere, încercaţi să subminaţi democraţii.

O parte dintre americani veniră sus. Aveau dâre negre pe feţe, de la cum se strecuraseră prin coridoarele strâmte, pe jumătate arse. Cum terminaseră verificarea, aveau puştile la spate şi erau relaxaţi, făceau glume. Surprinzător cât de tineri erau, o imensă navă de război pe mâinile unor puştani. Abia acum părură să observe adidaşii. Un marinar luă unul de jos.

— Măi să fie! exclamă el. Ăştia sunt noul model Air Jordan, nici măcar nu se găsesc în Okinawa.

— Asta-i o dovadă, zise Pak. Tipii ăştia sunt cu toţii spioni, piraţi şi bandiţi, iar noi o să-i arestăm.

Marinarul care avea adidasul în mână se uită la pescari cu admiraţie.

— Fumaţi, fumaţi? întrebă el, oferindu-le tuturor o ţigară.

Numai Jun Do îi acceptă oferta, un Marlboro, foarte tare. Bricheta marinarului era împodobită cu un blazon reprezentând o rachetă de croazieră care zâmbea, având drept aripă un biceps încordat.

— Aşa, amice, zise marinarul. Nord-coreenii fac toate relele.

Alţi doi marinari clătinau din cap la vederea stării în care se găsea vasul, mai ales la cât de ruginite erau buloanele ce fixau funiile de salvare.

— Spioni? întrebă unul dintre ei. Nici măcar n-au radar. Se folosesc de o busolă amărâtă. Nu e nici o hartă în camera hărţilor. Le e imposibil să calculeze ca lumea poziţia vasului.

— Tu nu ştii cât de prefăcuţi sunt nord-coreenii, replică Pak. Toată societatea lor se bazează pe înşelăciune. Aşteaptă un pic, o să desfacem vasul în bucăţi şi-o să vezi că am dreptate, zise el, aplecându-se să deschidă tambuchiul de la cala din faţă. Înăuntru se aflau mii de macrouri mici, cu gurile deschise din cauză că fuseseră îngheţate de vii.

Jun Do înţelese imediat că vor râde de echipamentul lui dacă îl găseau, că-l vor smulge de la locul său ca să-l aducă la lumina puternică şi vor râde de modul în care îl aranjase el. Şi pe urmă nu avea să mai audă niciodată o povestire erotică de la Dr. Rendezvous, nu va afla dacă deţinuţii ruşi au reuşit să se elibereze condiţionat şi va fi un mister etern dacă vâslaşele lui au reuşit să ajungă acasă. Iar el se săturase de mistere eterne.

Din timonerie ieşi un marinar înfăşurat ca într-o capă în steagul Republicii Populare Democrate Coreene.

— Nenorocitule, îl acostă un alt marinar. Cum dracu’ te-ai pricopsit cu ăla? Eşti cel mai jalnic marinar din Marină şi o să-ţi iau ăla.

De sub punte urcă un alt marinar. Pe ecusonul lui scria „Locotenent Jervis“ şi avea un *clipboard* în mână.

— Aveţi veste de salvare? întrebă el echipajul.

Jervis încercă să mimeze o vestă, dar echipajul de pe Junma clătină din capete în semn că nu aveau aşa ceva. Jervis bifă o căsuţă de pe lista lui.

— Dar pistol cu rachete de semnalizare? întrebă el, mimând împuşcături în aer.

— Niciodată, zise căpitanul. Pe vasul meu nu sunt arme.

Jervis se întoarse spre Pak:

— Eşti interpret sau ce? îl întrebă el.

— Sunt ofiţer de informaţii, răspunse Pak.

— Vrei să traduci naibii odată?

— Nu m-ai auzit? Sunt spioni!

— Spioni? întrebă Jervis. Vasul lor e pe jumătate ars. N-au nici măcar o căcăstoare pe chestia asta. Întreabă-i dacă au un extinctor.

Ochii lui Jun Do deveniră atenţi.

— Uite, ăla înţelege tot ce spui, zise Pak. Probabil că toţi vorbesc engleza.

Jervis mimă un extinctor, cu tot cu efectele de sunet.

Maşinistul îşi împreună mâinile ca pentru rugăciune.

Deşi avea o staţie radio de emisie-recepţie, Jervis urlă în direcţia navei:

— Ne trebuie un extinctor!

Pe navă avu loc o discuţie, apoi sosi şi răspunsul:

— E un incendiu la bord?

— Of, Doamne! ţipă Jervis. Trimiteţi unul încoace.

— Îl vor vinde pe piaţa neagră, zise Pak. Sunt bandiţi, sunt un popor de bandiţi.

Când Jun Do văzu un extinctor roşu coborând cu o funie de pe nava de război, pricepu brusc că americanii aveau de gând să le dea drumul. Nu vorbise niciodată în engleză până atunci, căci asta nu făcuse parte din pregătirea lui, însă acum rosti cu glas tare:

— Barcă de salvare.

Jervis se uită la el.

— N-aveţi barcă de salvare?

Jun Do făcu semn din cap că nu.

— Şi trimiteţi jos o barcă gonflabilă! urlă el în sus spre nava de război.

Pak era pe punctul de a-şi ieşi din fire. Îşi dădu jos casca şi-şi trecu degetele prin părul tuns periuţă.

— Nu este evident de ce nu li se permite să aibă barcă de salvare?

— Trebuie să recunosc, cred că ai avut dreptate că ăla de colo înţelege engleza, îi zise Jervis lui Pak.

În timonerie, nişte marinari se distrau cu radioul. Se auzea cum transmiteau mesaje. Unul luă receptorul şi zise:

— Acesta este un mesaj personal către Kim Jong-il de la Tom Johnson. Ţi-am interceptat vasul de împopoţănare, dar nu am putut să-ţi găsim fixativul, indispensabilii şi pantofii care te fac să pari mai înalt[7], terminat.

Căpitanul se aştepta la o barcă de salvare, aşa că, atunci când pe funie veni o legătură galbenă nu mai mare decât un sac de 20 de kilograme de orez, el fu nedumerit. Jervis îi arătă mânerul roşu pentru desfacerea bărcii şi mimă cu braţele larg deschise cum se va umfla aceasta.

Toţi americanii aveau mici aparate de fotografiat şi când unul dintre ei se apucă să facă poze, făcură poze şi toţi ceilalţi – la mormanele de adidaşi Nike, la chiuveta maro unde se bărbierea echipajul, la carapacea de ţestoasă care se usca la soare, la tăietura făcută de maşinist în parapet pentru ca ei să se poată căca în mare. Un marinar puse mâna pe calendarul căpitanului cu actriţa Sun Moon, ilustrat cu secvenţe din cel mai nou film

al ei. Râdeau de faptul că fetele din calendarele nord-coreene purtau rochii lungi, însă căpitanul nu permise aşa ceva: se duse la ei şi le smulse calendarul înapoi. Apoi, unul dintre marinari ieşi din timonerie cu portretul înrămat al lui Kim Jong-il. Reuşise să îl scoată de pe perete şi îl ţinea ridicat în sus.

— Ia uitaţi-vă la ăsta, zise el. E chiar el.

Echipajul de pe Junma rămase împietrit.

— Nu, nu, nu! zise Pak, punându-se imediat în mişcare. Asta e foarte grav. Trebuie să-l pui la loc.

Marinarul nu voia să renunţe la portret.

— Ai spus că sunt spioni, nu? Ce-am găsit al meu să fie, nu-i aşa, domnule locotenent?

Locotenentul Jervis încercă să liniştească lucrurile.

— Lasă-i pe băieţi să-şi ia câte ceva ca amintire, zise el.

— Dar cu tabloul nu e de glumit, zise Pak. Oamenii fac închisoare pentru aşa ceva. În Coreea de Nord, asta ar putea însemna moartea.

Un alt marinar ieşi din timonerie, aducând cu el portretul lui Kim Ir-sen, pe care îl scosese de pe perete.

— L-am luat pe fratele lui, anunţă el.

— Staţi! zise Pak, întinzând mâinile. Voi nu înţelegeţi. S-ar putea să-i trimiteţi pe oamenii ăştia la moarte. Trebuie reţinuţi şi interogaţi, nu condamnaţi.

— Ia uitaţi-vă ce-am luat, zise un alt marinar, ieşind din timonerie purtând şapca căpitanului.

Din doi paşi, navigatorul fu lângă marinar, ţinându-i la gât cuţitul pentru rechini.

Şase puşti fură aşezate în poziţie de tragere şi făcură un *clic* aproape instantaneu. Deasupra, pe puntea fregatei, toţi marinarii înlemniră cu cafelele în mână. În tăcerea subită se auzi familiarul scârţâit al

greementului şi apa care se revărsa din bazinul cu creveţi vii. Jun Do simţea cum valurile împinse de prova fregatei zgâlţâiau Junma.

— E doar o şapcă, fiule, îi strigă căpitanul navigatorului, pe un ton foarte calm.

— Nu poţi să mergi prin lume făcând orice-ţi place. Există reguli şi regulile trebuie respectate. Nu poţi să vii să furi şepcile oamenilor, îi răspunse navigatorul căpitanului, dar fără să-şi ia ochii de la marinar.

— Lasă marinarul în pace, îi zise Jun Do.

— Ştiu unde e limita, spuse navigatorul. Eu nu o depăşesc – ei fac asta. Cineva trebuie să-i oprească, cineva trebuie să le scoată ideile astea din cap.

— Pak, zise Jervis, cu braţul paralel cu pământul. Te rog să traduci că omul ăsta e pe cale să fie împuşcat.

Jun Do făcu un pas înainte. Ochii navigatorului erau nemiloşi, arzând de nesiguranţă, iar marinarul se uită la el după ajutor. Jun Do luă cu grijă şapca de pe capul marinarului, apoi puse mâna pe umărul navigatorului.

— Omul trebuie oprit înainte să facă o prostie, zise navigatorul, apoi se dădu înapoi şi azvârli cuţitul în mare.

Cu puştile ridicate, marinarii aruncară o privire spre Jervis. Acesta se apropie de Jun Do:

— Îţi sunt îndatorat că l-ai ajutat pe omul vostru să se potolească, zise el şi, cu o strângere de mână, îi strecură lui Jun Do cartea sa de vizită. Dacă te vei afla vreodată în lumea liberă, adăugă el, apoi se uită lung, pentru ultima oară, spre Junma. Nu e nimic aici, continuă. Să ne retragem controlat, domnilor.

Iar apoi, aproape ca într-un balet – puşca jos, retragere, schimbarea dintr-o mână în alta, repoziţionare, puşca sus – cei opt americani părăsiră bordul Junmei în aşa fel încât şapte puşti să fie aţintite tot timpul spre echipaj; totuşi, într-o scurtă înşiruire de clipe tăcute, puntea se goli şi şalupa de abordaj se îndepărtă.

Pilotul se duse imediat la cârmă pentru a manevra Junma. Ceaţa ascundea deja marginile chilei gri a fregatei. Jun Do închise ochii pe jumătate, încercând să privească atent în ea, să-şi imagineze puntea de comunicaţii şi echipamentul de acolo, modul în care acesta putea să sesizeze tot, cum avea puterea de a înţelege tot ce se rostea în lume. Se uită la cartea de vizită din mâna lui. Nu era deloc o fregată, ci o navă de interceptare, USS Fortitude[8], şi, îşi dădu el seama, ghetele lui erau pline de creveţi.

*

Cu toate că aveau puţin combustibil, căpitanul ordonă un curs spre vest, iar echipajul speră că el îndrepta nava spre siguranţa apelor nord-coreene, nu spre vreun golfuleţ cu apă puţin adâncă, în care să scufunde Junma dezonorată. Navigau rapid pe valuri şi, cum se vedea pământul, era ciudat să nu le fâlfâie un steag deasupra. La cârmă, pilotul se uita întruna la cele două pătrate albe de pe perete, acolo unde fuseseră portretele celor doi lideri.

Jun Do, epuizat în miezul zilei, mătură în şanţurile de deversare creveţii pe care îi răsturnase, aruncându-i de pe vas, restituindu-i lumii care îi crease. Însă măturatul ăsta era muncă prefăcută, aşa cum o prefăcătorie era şi munca pe care marinarii o făceau în jurul bazinului, tot la fel cum şi vinciul pe care îl ţinea maşinistul era un obiect de recuzită. Căpitanul făcea turul punţii, din ce în ce mai supărat, judecând după felul în care bombănea de unul singur, şi, deşi nimeni nu voia să se afle în preajma lui când era aşa, totuşi nimeni nu voia să-l scape din ochi.

Căpitanul trecu din nou pe lângă Jun Do. Pielea bătrânului era roşie, iar pe acest fond tatuajele sale negre pur şi simplu săreau în ochi.

— Trei luni, zise el. Trei luni ai stat pe vasul ăsta şi nu poţi nici măcar să te prefaci că eşti pescar? Ne-ai văzut de sute de ori golind plasa pe

puntea asta – nu mănânci din aceeaşi farfurie cu noi şi nu te caci în aceeaşi găleată?

Îl urmăriră cu toţii pe căpitan ducându-se la prova şi, când se întoarse, marinarii nu se mai prefăcură că muncesc, iar pilotul veni afară de la cârmă.

— Stai la post acolo jos, cu căştile pe urechi, reglezi butoanele şi ţăcăni toată noaptea la maşina aia de scris. Când ai venit la bord, ne-au spus că ştii *taekwondo*, ne-au spus că poţi să ucizi. Am crezut că, dacă va fi nevoie, la timpul potrivit vei fi puternic. Dar ce fel de ofiţer de informaţii eşti – nu poţi nici măcar să te prefaci că eşti un ţăran neştiutor ca noi.

— Nu sunt ofiţer de informaţii, zise Jun Do. Sunt doar un tip care a fost trimis la şcoala de limbi străine.

Însă căpitanul nu-l asculta.

— Ceea ce a făcut navigatorul a fost prostesc, dar el a acţionat, ne apăra pe noi, nu ne punea în pericol. Însă tu, tu ai înlemnit, iar acum s-ar putea să fim terminaţi.

Secundul încercă să spună ceva, dar căpitanul se uită urât la el.

— Ai fi putut să zici că eşti reporter şi că pregăteşti un articol despre pescarii simpli. Ai fi putut să spui că eşti de la Universitatea Kim Ir-sen şi că studiezi creveţii. Ofiţerul ăla nu încerca să fie prieten cu tine. Nu-i pasă deloc de tine. Iar ei – arătă căpitanul înspre ţărm – sunt şi mai răi. Oamenii nu înseamnă nimic pentru ei, absolut nimic.

Jun Do se uită fix în ochii căpitanului, fără vreun efect.

— Înţelegi? întrebă căpitanul.

Jun Do aprobă din cap.

— Atunci spune-o.

— Oamenii nu înseamnă nimic pentru ei, zise Jun Do.

— Corect, întări căpitanul. Le pasă doar de povestea pe care le-o vom spune şi dacă povestea aia le va fi sau nu de vreun folos. Când vei fi

întrebat ce s-a întâmplat cu steagul şi cu portretele noastre, ce poveste ai de gând să le spui?

— Nu ştiu, răspunse Jun Do.

Căpitanul se întoarse spre maşinist, iar acesta zise:

— A avut loc un alt incediu, de astă dată în timonerie, şi, din păcate, portretele au ars. Am putea să aprindem focul şi, când o să pară totul destul de ars, să-l stingem cu extinctorul. Ar fi bine pentru noi ca vasul să fumege încă atunci când vom intra în port.

— Bine, bine, aprobă căpitanul.

Îl întrebă pe maşinist care va fi rolul său.

— Mi-am ars mâinile încercând să salvez portretele, răspunse acesta.

— Şi cum a început incendiul? întrebă căpitanul.

— Combustibil chinezesc de proastă calitate, răspunse navigatorul.

— Bine, zise căpitanul.

— Combustibil sud-coreean stricat, zise secundul.

— Şi mai bine, fu căpitanul de acord.

— Iar mie mi s-a pârlit părul când încercam să salvez steagul, interveni pilotul.

— Dar tu, consilierule de siguranţă? Care a fost rolul tău în incendiu? întrebă căpitanul.

— Hmm, făcu Jun Do, gândindu-se. Am turnat apă cu găleata?

Căpitanul îl privi cu silă. Luă un adidas şi se uită la culorile acestuia – verde şi galben, cu diamantul Braziliei.

— N-avem cum să explicăm în nici un fel ăştia, zise el şi aruncă adidasul peste bord. Apoi mai luă unul, alb, cu logoul Nike de culoare argintie. Îl azvârli şi pe acesta peste bord şi spuse: Nişte simpli pescari se aflau în larg în bogatele ape nord-coreene, aducându-şi contribuţia, prin truda lor, la belşugul celei mai democrate ţări din lume. Deşi erau obosiţi şi deşi îşi depăşiseră cu mult norma revoluţionară, ştiau că se apropie ziua

de naştere a Marelui Conducător Kim Ir-sen şi că demnitari din întreaga lume vor veni în vizită pentru a-şi aduce omagiul.

Secundul aduse perechea de adidaşi pe care o păstrase. Oftând adânc, îndurerat, îi aruncă în mare, zicând:

— Ce puteau să facă aceşti pescari simpli pentru a-şi arăta respectul faţă de Marele Conducător? Au hotărât să pescuiască nişte delicioşi creveţi nord-coreeni, pentru care toată lumea ne invidiază.

— Întru slava Marelui Conducător, creveţii au sărit de bunăvoie din ocean în plasele pescarilor, zise pilotul, şutând într-un adidas şi aruncându-l în mare.

Maşinistul se apucă să împingă peste bord mormane întregi de adidaşi.

— Ascunşi în ceaţă, ca nişte laşi, erau americanii, într-o navă uriaşă cumpărată cu banii pătaţi de sânge ai capitalismului, spuse el.

Navigatorul închise ochii o clipă. Îşi dăduse adidaşii şi acum nu mai avea nici unul. Expresia din privirea lui spunea că lucrul cel mai incorect care se întâmplase vreodată se petrecea chiar în acel moment. Se prefăcea că priveşte spre orizont, pentru ca nimeni să nu-i vadă faţa.

Căpitanul se întoarse către Jun Do:

— Ce rol ai jucat în această agresiune imperialistă făţişă, cetăţene?

— Am fost martor la tot, zise Jun Do. Tânărul navigator e prea modest ca să vorbească despre propriu-i curaj, dar eu am văzut, am văzut totul – cum s-au urcat la bord americanii într-un atac-surpriză, cum un ofiţer sud-coreean i-a condus prin toată nava ca pe nişte câini în lanţ. I-am văzut insultându-ne patria şi făcând paradă cu drapelul nostru, dar când s-au atins de portretele Conducătorilor noştri, navigatorul, iute ca fulgerul, în spiritul adevăratului sacrificiu de sine, şi-a scos cuţitul şi s-a năpustit asupra întregului pluton de porci americani. Peste câteva clipe, americanii s-au retras ca să scape cu viaţă, atât de mari au fost curajul şi zelul revoluţionar ale navigatorului.

Căpitanul se duse şi-l bătu pe spate pe Jun Do. Cu asta, toţi adidaşii Nike ajunseră în mare, lăsând în urmă o suprafaţă catifelată. Ce le luase o noapte întreagă să adune se duse peste bord în câteva minute. Apoi căpitanul ceru să i se aducă extinctorul.

Maşinistul i-l aduse la marginea vasului şi toată lumea se uită cum căzu în apă. Cu vârful înainte, o străfulgerare de roşu, şi apoi se scufundă rapid în adâncuri. Pe urmă fu rândul bărcii de salvare, pe care o ţinură în echilibru pe parapet. Se uitară la ea pentru ultima oară, aşa galben-intens cum era în lumina după-amiezii, şi când secundul se duse să-i facă vânt peste bord, căpitanul îl opri:

— Aşteaptă, zise el, acordându-şi un moment pentru a-şi întări hotărârea. Măcar să vedem cum funcţionează.

Trase de mânerul roşu şi, aşa cum li se promisese, barca se umflă brusc înainte chiar de a atinge apa. Era foarte nouă şi curată, cu parapeţi dubli şi un coviltir pentru vreme rea, suficient de mare pentru ei toţi. Deasupra strălucea o luminiţă roşie. Priviră cum barca lor de salvare se îndepărta fără ei.

*

Jun Do dormi până când ajunseră în port la Kinjye în după-amiaza aceea. Toţi membrii echipajului îşi puseră insignele roşii de Partid. La debarcader îi aştepta un grup numeros – câţiva soldaţi, funcţionarul maritim din Chongjin, câţiva oficiali de Partid locali şi un reporter de la biroul regional al cotidianului *Rodong Sinmun*[9]. Auziseră cu toţii despre insultătoarele transmisii radio americane, deşi ultimul lucru pe care aveau de gând să-l facă era să provoace flota americană şi să salveze Junma.

Jun Do îşi spuse povestea şi, când reporterul îl întrebă cum îl cheamă, el zise că nu contează, căci era doar un umil cetăţean al celei mai mari naţiuni din lume. Reporterului îi plăcu asta. La debarcader era un domn

mai în vârstă pe care Jun Do nu-l observase la început. Purta un costum gri şi părul lui alb era tuns periuţă. Mâinile sale, însă, erau imposibil de uitat – fuseseră rupte şi se vindecaseră greşit. Arătau de parcă fuseseră prinse în vinciul Junmei. Când se termină totul, bărbatul în vârstă şi reporterul îl luară pe navigator de acolo pentru a confirma relatarea şi a obţine mai multe declaraţii.

Când se lăsă întunericul, Jun Do o luă pe cărările făcute de cărucioarele pentru peşte, care duceau la noua fabrică de conserve. Vechea fabrică avusese o tranşă proastă de conserve şi mulţi cetăţeni muriseră de botulism. Cum problema se dovedi imposibil de localizat, se construi o nouă fabrică, chiar lângă cea veche. Trecu pe lângă vasele de pescuit şi de Junma, legată cu parâma ei, pe care bărbaţi cu cămăşi descheiate o descărcau deja. Ori de câte ori birocraţii din Chongjin era prinşi că arătaseră mai puţin decât extremă obedienţă, ei trebuiau să facă un pelerinaj până la Wonsan sau Kinjye pentru a face câteva săptămâni de muncă revoluţionară, de pildă să care manual peşte zi şi noapte.

Jun Do stătea în casa directorului fabricii, o locuinţă spaţioasă şi frumoasă în care nu voia nimeni să stea, din cauza a ceea ce se întâmplase cu directorul fabricii şi cu familia acestuia. Jun Do ocupa doar o singură cameră, bucătăria, unde avea tot ce îi trebuia: un bec, o fereastră, o masă, o sobă şi un pat de campanie pe care şi-l instalase el. Nu era pe uscat decât câteva zile pe lună, iar dacă existau fantome, acestea nu păreau să-l deranjeze.

Pe masă era împrăştiat transmiţătorul pe care îl construia. Dacă emitea în reprize scurte, aşa cum făceau americanii de pe fundul oceanului, era posibil să îl folosească fără să fie detectat. Însă cu cât se apropia de finalizarea aparatului, cu atât lucra mai încet, fiindcă despre ce naiba ar fi putut să transmită? Să vorbească despre soldatul care zisese „Fumaţi, fumaţi?“. Poate că avea să povestească lumii despre expresia de pe chipul căpitanului când au navigat spre sud, pe lângă plajele întinse şi pustii din

Wonsan, locul unde li se spunea tuturor funcţionarilor din Phenian că vor merge când vor ajunge în paradisul pensionării.

Jun Do îşi făcu în bucătărie o ceaşcă de ceai şi se bărbieri pentru prima oară după trei săptămâni. Se uita pe fereastră la bărbaţii care descărcau Junma pe întuneric, oameni care în mod sigur se rugau pentru clipa în care avea să se stingă curentul electric şi se puteau retrage în barăcile lor. Mai întâi rase clăbucul din jurul gurii şi apoi, în loc să-şi termine de băut ceaiul, trase câte o duşcă de whisky chinezesc în timp ce dădea cu lama, care scotea un sunet ce semăna cu cel făcut de un cuţit în pielea unui rechin. Îl trecuseră oarece fiori povestindu-i reporterului gogoriţa aia şi era uimitor cât de multă dreptate avusese căpitanul: reporterul nici măcar nu insistase să-i afle numele.

Mai târziu în noaptea aceea, după ce lumina s-a stins şi luna a apus, Jun Do merse pe acoperiş prin bezna totală şi îşi găsi drumul pe pipăite până la coşul sobei. Spera să instaleze o antenă care să se întindă de la coş prin tragerea unei funii. În noaptea aceea doar punea cablul, şi chiar şi asta trebuia făcut la adăpostul întunericului absolut. Auzea oceanul în apropiere, îi simţea vecinătatea în aerul de pe faţă. Şi totuşi, când se aşează pe panta acoperişului, nu putu să-l distingă. Văzuse marea la lumina zilei, navigase pe mare de nenumărate ori, dar dacă n-ar fi făcut asta? Ce ar fi crezut cineva că se afla acolo, în bezna inimaginabil de nesfârşită ce se întindea înaintea sa? Rechinii fără aripioare măcar văzuseră ce era în adâncul oceanului, iar consolarea lor era că ştiau încotro se îndreptau.

În zori răsunară fluierele întrecerii în muncă, de obicei semnalul lui Jun Do pentru a merge la culcare. Difuzorul porni şi începu să răcnească anunţurile de dimineaţă.

„Salutare, cetăţeni!“ veni din aparat.

Se auzi un ciocănit în uşă, iar când Jun Do deschise uşa, se pomeni cu navigatorul. Tânărul era foarte beat şi era limpede că luase parte la o încăierare serioasă.

— Ai auzit vestea? îl întrebă navigatorul. M-au făcut Erou al Revoluţiei Eterne – asta vine cu tot cu medalii şi o pensie de erou când voi atinge vârsta.

Navigatorul avea urechea sfâşiată. Trebuiau să-l roage pe căpitan să-i coasă rana de la gură. Băiatul avea toată faţa umflată, cu câteva cucuie izolate. La piept avea prinsă o medalie, Steaua Purpurie.

— Ai lichior de şarpe? întrebă el.

— Ce-ar fi să ne limităm la bere? răspunse Jun Do înainte de a desface capacele la două sticle de Ryoksong.

— Îmi place asta la tine – mereu eşti gata să bei dimineaţa. Pentru ce bem? *Cu cât e noaptea mai lungă, cu atât e dimineaţa mai scurtă.*

Când navigatorul bău din sticlă, Jun Do observă că nu avea urme de la lovituri pe articulaţiile degetelor.

— Se pare că ţi-ai făcut prieteni noi azi-noapte, zise el.

— Dă-mi voie să-ţi zic: faptele de eroism sunt uşoare, dar să devii erou e-al naibii de nasol, spuse navigatorul.

— Să bem în cinstea faptelor de eroism, atunci.

— Şi a recompenselor pentru ele, adăugă navigatorul. Că veni vorba, trebuie să-mi vezi nevasta – stai să apuci să vezi cât de frumoasă e.

— Abia aştept, îi zise Jun Do.

— Nu, nu, nu. Navigatorul se duse la geam şi arătă spre o femeie care stătea singură pe drumul pentru cărucioarele de peşte: Uită-te la ea. Nu-i aşa că e foarte frumoasă? Spune tu dacă nu e frumoasă.

Jun Do privi cu atenţie pe fereastră. Fata avea ochii umezi, depărtaţi unul de altul. Jun Do cunoştea expresia de pe chipul ei: parc-ar fi vrut cu disperare să fie adoptată, dar nu de părinţii veniţi în vizită în ziua aceea.

— Spune-mi dacă nu-i frumoasă, zise navigatorul. Arată-mi una mai frumoasă.

— Nu se poate tăgădui asta, spuse Jun Do. Să ştii că poate să intre, e bine-venită aici.

— Îmi pare rău, zise navigatorul aruncându-se înapoi pe scaun. Nu vrea să pună piciorul în locul ăsta. Se teme de fantome. La anul, probabil c-o să-i fac un copil – pe urmă sânii ei se vor umfla din cauza laptelui. Pot să-i spun să vină mai aproape dacă vrei s-o vezi mai bine. Poate o pun să cânte. Ai să cazi de la fereastră când o s-auzi cum cântă.

Jun Do luă o gură de bere.

— Pune-o să cânte melodia aia cu eroii adevăraţi care refuză toate recompensele.

— Ai un simţ al umorului cam sucit, zise navigatorul ţinându-şi sticla cu bere rece lipită de coaste. Copiii eroilor merg la şcoli cu etaje roşii, ştiai? Poate c-o să fac o mulţime de pui şi-o să locuiesc într-o casă ca asta. Poate chiar în asta.

— Cu plăcere, din partea mea. Dar se pare că soţia n-o să stea cu tine.

— O, ea-i un copil. O să facă orice îi zic. Serios, o s-o chem înăuntru. O să vezi, pot s-o pun să facă orice.

— Dar cu tine cum rămâne? Ţie nu ţi-e frică de fantome? întrebă Jun Do.

Navigatorul privi în jur, examinând casa dintr-o nouă perspectivă.

— N-aş vrea să mă gândesc prea mult la cum s-au terminat lucrurile pentru copiii directorului fabricii, zise el. Unde s-a întâmplat?

— La etaj.

— În baie?

— Există o cameră a copiilor.

Navigatorul îşi lăsă capul pe spate şi se uită la tavan. Apoi închise ochii. O clipă, Jun Do crezu că navigatorul a adormit. Apoi acesta zise:

— Copiii. La asta se rezumă totul, nu? Aşa se zice.

— Aşa se zice, aprobă Jun Do. Însă oamenii fac anumite lucruri pentru a supravieţui, iar după ce supravieţuiesc nu mai pot să trăiască la gândul a ce au făcut.

Navigatorul fusese copil în anii ’90, aşa că pentru el anii de după foamete trebuie să fi fost unii de abundenţă glorioasă. Bău o înghiţitură mare de bere.

— Dacă toţi care au dus-o nasol s-ar ticăloşi, lumea s-ar împuţi până peste cap, pricepi ce vreau să zic? întrebă navigatorul.

— Cred că da.

— Aşa că nu cred în fantome, bine? Cuiva îi moare canarul şi aude un ciripit în întuneric şi se gândeşte: *Oh, este fantoma păsării mele.* Dar dacă mă întrebi pe mine, o fantomă e chiar opusul. E ceva ce poţi să simţi, ceva ce ştii că e acolo, dar nu ştii sigur unde. Cum s-a întâmplat cu căpitanul de pe Kwuan Li. Doctorii au fost nevoiţi să-i amputeze braţul. Nu ştiu dacă ai auzit sau nu asta.

— Nu, îi răspunse Jun Do.

— La spital, când s-a trezit, a întrebat: „Unde mi-e braţul?“. Iar doctorii i-au zis: „Ne pare rău, dar a trebuit să-l amputăm“. Şi căpitanul a spus: „Ştiu că nu-l mai am, dar unde este?“. Însă ei n-au vrut să-i spună. Căpitanul zicea că-şi simţea braţul cum strânge pumnul, de unul singur. În cadă, simţea apa fierbinte cu braţul lipsă. Dar unde era braţul – la gunoi sau ars? Ştia că era undeva, putea să-l simtă la propriu, dar căpitanul nu avea nici o putere.

— După mine, toţi greşesc când cred despre fantome că sunt moarte, zise Jun Do. Din ce-am observat eu, fantomele sunt alcătuite doar din vii, despre care ştii că sunt acolo, undeva, dar care rămân pentru totdeauna oameni de neatins.

— Cum e nevasta căpitanului?

— Cum e nevasta căpitanului.

— Eu n-am întâlnit-o niciodată, zise navigatorul. Dar îi văd chipul pe căpitan şi e greu să nu mă întreb unde e, cu cine e şi dacă se mai gândeşte încă la căpitan.

Jun Do ridică berea şi bău în cinstea acestei idei profunde.

— Sau cum sunt americanii tăi de pe fundul oceanului, continuă navigatorul. Îi auzi plimbându-se acolo jos, ştii că sunt importanţi, dar pur şi simplu îţi scapă. Are sens, ştii, se potriveşte perfect cu profilul tău.

— Profilul meu? Care-i profilul meu?

— O, nimic. Doar ceva despre care a vorbit căpitanul odată.

— Da?

— A zis doar că eşti orfan, că orfanii aleargă mereu după lucruri pe care nu le pot avea.

— Zău? Eşti sigur că n-a spus asta din cauză că orfanii încearcă să fure viaţa altora?

— Nu te supăra. Căpitanul a zis doar că n-ar trebui să fiu prea prietenos cu tine.

— Sau că, atunci când mor, orfanilor le place să ia cu ei şi alţi oameni? Sau că întotdeauna există un motiv pentru care cineva devine orfan? Sunt tot felul de lucruri pe care oamenii le spun despre orfani, să ştii.

— Uite ce e, zise navigatorul ridicând mâna. Căpitanul doar mi-a spus că pe tine nu te-a învăţat nimeni ce e loialitatea.

— De parcă tu ştii ceva despre asta. Şi dacă te interesează adevărul, nici măcar nu sunt orfan.

— A zis că vei spune asta. Căpitanul nu încerca să fie răutăcios. A zis doar că armata culege toţi orfanii şi le face o instrucţie specială, care îi face să n-aibă sentimente când altora li se întâmplă lucruri rele.

Pe fereastră, se vedea cum soarele începea să strălucească în velatura flotei de pescuit. Iar tânăra femeie de afară se dădea la o parte din drum de fiecare dată când trecea un cărucior cu două roţi care transporta peşte.

— Ce-ar fi să-mi spui ce cauţi aici? zise Jun Do.

— Ţi-am zis, am vrut să ţi-o arăt pe nevastă-mea. E foarte frumoasă, nu crezi?

Jun Do îi aruncă lui o privire.

— Sigur că e, continuă navigatorul. E ca un magnet, ştii, nu poţi rezista frumuseţii ei. Tatuajul meu nu arată cât e de frumoasă în realitate. Şi, practic, avem deja o familie. Acum sunt erou, desigur, şi e mai mult ca sigur c-o să ajung căpitan într-o bună zi. Vreau doar să zic că sunt un om care are multe de pierdut. Navigatorul şovăi, alegându-şi cuvintele. Dar tu, tu n-ai pe nimeni. Stai pe un pat de campanie în bucătăria casei unui monstru. Femeia de afară îl chemă printr-un gest, dar navigatorul îi făcu semn cu mâna să-l lase în pace. Dacă i-ai fi tras pur şi simplu un pumn în faţă americanului, acum ai fi la Seul, ai fi liber. Asta nu pricep. Dacă un om nu are obligaţii, ce-l reţine?

Cum să-i spună navigatorului că singura metodă de a scăpa de fantomele tale e să le găseşti şi că singurul loc în care Jun Do putea să facă asta era chiar acolo? Cum să explice visul recurent în care se făcea că ascultă la aparatul de radio-recepţie şi aude fragmente de mesaje importante, de la mama lui, de la alţi băieţi din orfelinat? Mesajele erau greu de prins şi se trezea înainte să le intercepteze exact, cu mâna pe stâlpul patului, de parcă era butonul de căutare a frecvenţelor ultra-înalte de la radioul lui. Uneori, mesajele erau de la oameni care retransmiteau mesaje din partea altor oameni care vorbiseră cu oameni care o văzuseră pe mama lui. Mama lui voia să-i transmită mesaje urgente. Voia să-i spună unde e, voia să-i spună de ce, îşi repeta întruna numele, iar şi iar, deşi el nu reuşea să-l desluşească bine. Cum să explice că ştia că, la Seul, mesajele ar înceta?

— Vino, zise Jun Do. Ar trebui să mergem la căpitan, să-ţi pună nişte copci.

— Glumeşti? Sunt un erou. Acum pot să merg la spital.

*

Când Junma părăsi din nou portul, aveau la bord noi portrete cu Iubiţii Conducători Kim Ir-sen şi Kim Jong-il. Aveau o masă nouă în cambuză şi, de asemenea, o toaletă nouă, căci nu era corect ca un erou să se cace în găleată, cu toate că eroii din Coreea de Nord au îndurat lucruri mult mai rele şi au făcut-o fără să se plângă. Aveau şi un drapel nou al Republicii Populare Democrate Coreene, pe care îl coborâră de pe catarg când ajunseră la 11 kilometri de ţărm.

Căpitanul era foarte bine dispus. Pe punte se afla un cheson nou şi, cu un picior pe acesta, căpitanul chemă echipajul. Din cheson scoase mai întâi o grenadă de mână.

— Asta mi-a fost dată în eventualitatea în care se întorc americanii, zise el. Trebuie să o arunc în cala de la pupa şi să scufund Junma, scumpa noastră navă.

— De ce să n-o arunci în sala maşinilor? întrebă Jun Do, făcând ochii mari.

Maşinistul îi aruncă o privire care spunea „du-te dracului“.

Apoi căpitanul aruncă grenada în mare, unde nu făcu nici măcar un *bum* când ajunse dincolo de suprafaţa apei.

— Nu-ţi face griji, aş fi bătut la uşă mai întâi, i se adresă căpitanul lui Jun Do, apoi deschise chesonul cu o lovitură de picior.

Dădu la iveală o barcă de salvare pneumatică, în mod evident luată de pe un vechi avion de pasageri sovietic. Cândva fusese portocalie, dar acum avea o culoare ştearsă, iar lângă mânerul roşu era un avertisment copios împotriva fumatului în timpul umflării bărcii.

— După ce explodează grenada şi iubitul nostru vas se scufundă în valuri, mi s-a ordonat să umflu *asta*, ca să nu pierdem viaţa eroului nostru de la bord. Nu trebuie să vă spun câtă încredere ni se acordă prin primirea unui astfel de dar.

Navigatorul făcu un pas în faţă, aproape ca şi cum s-ar fi temut de barcă, pentru a examina scrisul chirilic.

— E mai mare decât cealaltă, zise el.

— În barca aia au loc toţi pasagerii unui avion, îi spuse maşinistul. Sau măreţia unui singur erou.

— Da, zise secundul. Eu, unul, aş fi onorat să calc apa lângă o barcă în care s-ar afla un adevărat Erou al Revoluţiei Eterne.

Însă căpitanul nu terminase.

— Şi cred că a sosit timpul să facem din consilierul de siguranţă un membru oficial al echipajului nostru, continuă el, scoţând din buzunar o coală de hârtie cerată împăturită. În interiorul ei erau nouă ace de cusut subţiri, lipite laolaltă prin încălzire. Vârfurile acelor erau înnegrite de la atâtea tatuaje. Eu nu sunt rus, îi zise el lui Jun Do, dar o să vezi c-am devenit foarte priceput la asta. Iar aici nu trebuie nici măcar să ne facem griji că va îngheţa tuşul.

În cambuză, îl întinseră pe Jun Do pe o masă şi-l puseră să-şi dea jos cămaşa.

— Ah, un virgin, zise pilotul când văzu pieptul gol al lui Jun Do, şi toată lumea râse.

— Uite ce e, protestă Jun Do. Nu sunt sigur de asta. Nici măcar nu sunt însurat.

— Linişteşte-te, spuse căpitanul. O să-ţi dau cea mai frumoasă soţie din lume.

În timp ce pilotul şi secundul răsfoiau calendarul cu actriţa Sun Moon, căpitanul presără praf de tuş într-o lingură, puse câţiva stropi de apă, apoi amestecă până se făcu o pastă moale. Calendarul fusese atârnat multă vreme în timonerie, dar Jun Do nu-i acordase niciodată prea multă atenţie deoarece deborda de patriotismul care se revărsa din difuzoare. Văzuse doar vreo două filme în viaţa lui, şi acelea fuseseră nişte filme de război chinezeşti, proiectate în unitatea lui pe timp de vreme rea. Desigur,

existau afişe cu filmele lui Sun Moon peste tot, însă probabil că i se păruse că nu i se adresau şi lui. Acum, privindu-i pe pilot şi pe secund răsfoind prin afişele de film, discutând care avea cea mai bună poză şi expresie pentru un tatuaj, Jun Do fu gelos pe felul în care ei rememorau secvenţe şi replici celebre cu actriţa naţională a Coreei de Nord. Observă o profunzime şi o tristeţe în ochii lui Sun Moon şi avu nevoie de toată puterea sa pentru a înăbuşi amintirea Ruminei. După aceea, ideea unui portret – al oricărei persoane – pus peste inimă pentru totdeauna îi păru irezistibilă. Cum se făcea că oamenii nu se plimbau cu fiecare persoană care conta tatuată pe ei pentru eternitate? Şi atunci Jun Do îşi aduse aminte că n-avea pe nimeni care să conteze pentru el, că din această cauză tatuajul lui avea să fie cu o actriţă pe care nu a văzut-o niciodată, luat dintr-un calendar de la cârma unui vas de pescuit.

— Dacă e o actriţă atât de faimoasă, atunci toţi din Coreea de Nord o vor recunoaşte şi vor şti că nu e soţia mea, zise Jun Do.

— Tatuajul e pentru americani şi sud-coreeni, zise căpitanul. Pentru ei, va fi doar un chip de femeie.

— Sincer, nici măcar nu ştiu de ce faceţi asta, zise Jun Do. Ce rost are să-ţi tatuezi chipul nevestei pe piept?

— Pentru că eşti pescar, de-aia, răspunse navigatorul.

— Ca să ţi se poată face identificarea cadavrului, completă pilotul.

— Pentru ca, ori de câte ori te gândeşti la ea, să fie acolo, zise maşinistul cel liniştit.

— Oh, asta sună superb, spuse secundul. Dar e pentru a le oferi nevestelor linişte sufletească. Ele cred că nici o altă femeie n-ar vrea să se culce cu un bărbat care are un asemenea tatuaj, dar bineînţeles că există metode, există fete care fac asta.

— Există un singur motiv, interveni căpitanul. Pentru că o aşază pe soţie în inima ta pentru totdeauna.

Jun Do se gândi la asta. Îi veni în minte o întrebare copilărească, una care arăta că nu cunoscuse niciodată nici un fel de iubire:

— O s-o aşezi pe Sun Moon în inima mea pentru totdeauna?

— Oh, tinere consilier de siguranţă, zise căpitanul zâmbindu-le celorlalţi. E actriţă. Când vezi filme cu ea, aia nu este cu adevărat ea. Alea sunt doar personajele pe care le joacă.

— Nu i-am văzut filmele, spuse Jun Do.

— Foarte bine, atunci, zise căpitanul. Nu ai de ce să-ţi faci griji.

— Ce fel de nume e ăsta, Sun Moon? întrebă Jun Do.

— Nume de celebritate, bănuiesc, răspunse căpitanul. Poate că toţi *yangban*-ii din Phenian au nume ciudate.

Aleseră o imagine din *Tiranii zdrobiţi*. Era un prim-plan şi, în loc să privească atent, aşa cum cerea datoria, spre o armată imperialistă îndepărtată sau să ridice privirea spre Muntele Paektu, pentru îndrumare, Sun Moon se uita aici la spectator cu respect pentru tot ceea ce vor fi pierdut împreună atunci când avea să se deruleze genericul de final al filmului.

Pilotul ţinu calendarul nemişcat, iar căpitanul începu cu ochii ei. Avea o tehnică bună – trăgea acele spre înapoi, înfigându-le şi scoţându-le uşor din piele, cu genul de tremurat folosit pentru a strânge un nod marinăresc. În felul ăsta durerea era mai mică, iar vârful acelor intra în piele pieziş, fixând tuşul. Căpitanul folosea o cârpă udă pentru a şterge tuşul în exces şi sângele.

În timp ce lucra, căpitanul se întrebă cu glas tare:

— Ce ar trebui să ştie consilierul de siguranţă despre proaspăta lui soţie? cugetă el. Frumuseţea ei este evidentă. E din Phenian, un loc pe care nici unul dintre noi nu-l va vedea vreodată. A fost descoperită de însuşi Iubitul Conducător şi distribuită în primul film nord-coreean, *O adevărată fiică a patriei*. Câţi ani avea pe atunci?

— Şaisprezece, zise secundul.

— Pare corect, spuse pilotul. Tu câţi ani ai? îl întrebă el pe navigator.

— Douăzeci.

— Douăzeci, repetă pilotul. Filmul ăla a fost făcut în anul în care te-ai născut tu.

— A fost favorita Iubitului Conducător şi a fost singura actriţă, zise căpitanul, pe care ruliul navei nu părea să-l deranjeze deloc. Nimeni altcineva nu putea să joace rolul principal într-un film, şi asta a durat ani de zile. De asemenea, în ciuda frumuseţii ei sau tocmai din această cauză, Iubitul Conducător nu i-a dat voie să se mărite, astfel că toate rolurile ei au fost doar roluri, de vreme ce ea însăşi nu cunoştea ce-i dragostea.

— Dar apoi a apărut Comandantul Ga, interveni maşinistul.

— Apoi a apărut Comandantul Ga, repetă căpitanul pe tonul absent al cuiva pierdut în treburi minuţioase. Da, el e motivul pentru care nu trebuie să-ţi faci griji că Sun Moon e aşezată prea adânc în inima ta.

Jun Do auzise de Comandantul Ga – practic, era proslăvit în armată ca omul care a condus şase misiuni de asasinare în Coreea de Sud, care a câştigat Centura de Aur la *taekwondo* şi a curăţat armata de toţi homosexualii.

— Comandantul Ga s-a luptat până şi cu un urs, interveni navigatorul.

— Nu sunt foarte sigur în legătură cu asta, spuse căpitanul, schiţând contururile subtile ale gâtului lui Sun Moon. Când Comandantul Ga a mers în Japonia şi l-a înfrânt pe Kimura[10], toată lumea a ştiut că, la întoarcerea sa la Phenian, el îşi va alege premiul. Iubitul Conducător l-a numit Ministru al Minelor-Închisori, care este un post râvnit, căci nu trebuie să faci nici o muncă. Însă Comandantul Ga a solicitat posesia actriţei Sun Moon. Timpul a trecut, a fost mare tulburare în capitală. În cele din urmă, Iubitul Conducător s-a înduplecat, cu amărăciune. Cuplul s-a căsătorit, a avut doi copii, iar acum Sun Moon stă retrasă, tristă şi singură.

Tăcură toţi când căpitanul spuse asta, iar lui Jun Do i se făcu brusc milă de ea.

— E adevărat? îl întrebă navigatorul pe căpitan, aruncându-i o privire îndurerată. Ştii sigur că aşa a ajuns?

— Aşa ajung toate nevestele, zise căpitanul.

*

Târziu în noaptea aceea, pe Jun Do îl duru pieptul. Tânjea să o audă pe fata care vâslea pe întuneric. Căpitanul îi spusese că apa de mare va împiedica infectarea tatuajului, dar Jun Do nu vru să-şi asume riscul de a rata transmisiunea ei urcând pe punte după o găleată cu apă. Se simţea, din ce în ce mai mult, de parcă era singurul din lume care o înţelegea. Era ghinionul lui Jun Do că muncea de noapte într-o ţară fără curent electric în intervalul acela, dar în acelaşi timp era şi datoria lui, la fel cum era să iei o pereche de vâsle la asfinţit sau să laşi difuzoarele să-ţi umple capul în timp ce dormeai. Până şi echipajul se gândea la ea ca vâslind spre zorii zilei, de parcă zorii erau o metaforă pentru ceva transcendent sau utopic. Jun Do înţelegea că ea vâslea *până* în zori, când, obosită şi mulţumită, putea să se ducă la culcare. Abia în toiul nopţii reuşi să-i găsească, în sfârşit, semnalul, slab din cauză că se deplasa atât de departe spre nord.

— S-a stricat sistemul de ghidare, zise ea. Indică întruna lucruri eronate. Nu ne aflăm unde arată el că suntem, nu se poate să fim acolo. E ceva în larg, pe apă, dar nu se vede ce.

Semnalul se întrerupse, iar Jun Do învârti butonul ca să regleze frecvenţa.

— Merge ăsta? se auzi ea din nou. Funcţionează? În larg e o navă, o navă fără lumini. Am tras o rachetă de semnalizare spre ea. Dunga roşie a ricoşat în carcasa navei. E cineva acolo, poate să ne salveze cineva?

Cine o ataca? se întrebă el. Ce pirat ar ataca o femeie care nu voia nimic mai mult decât să vâslească prin întuneric? Jun Do auzi un pocnet pe linie – era oare pocnetul unui foc de armă? – şi îi veniră în minte, unul după altul, toate motivele pentru care era imposibil să o salveze: că ea se afla mult prea departe spre nord, că aveau să o găsească americanii, că ei nici măcar nu aveau hărţi pentru acele ape. Toate motivele invocate erau adevărate, dar bineînţeles că motivul real era el. Jun Do era motivul pentru care nu puteau stabili un curs ca s-o salveze. Se aplecă înainte şi închise aparatul de recepţie, iar verdele imaginii remanente a scalei îi stărui în ochi. Simţi brusca energie statică a aerului rece atunci când îşi scoase căştile. Sus pe punte, scană orizontul, căutând singuraticul arc roşu al rachetei ei de semnalizare.

— Ai pierdut ceva? întrebă căpitanul.

Vocea venea din timonă.

Jun Do se răsuci şi zări vârful strălucitor al ţigării căpitanului.

— Mda, cred că da, răspunse el.

— Băiatul ăla e foarte necăjit acum, zise căpitanul, fără să părăsească timoneria. Ultimul lucru de care are nevoie e cine ştie ce tâmpenie din partea ta.

Cu ajutorul unei saule de siguranţă, Jun Do pescui o găleată de apă din mare, apoi şi-o turnă pe piept. Simţi durerea ca pe o amintire, ca pe ceva de demult. Mai privi un răstimp pe cuprinsul mării. Valuri negre se ridicau şi se spărgeau cu zgomot, iar în adânciturile dintre ele puteai să-ţi imaginezi că se afla orice. *Cineva o să te salveze*, se gândi el. *Dacă vei rezista suficient de mult, cineva sigur o să te salveze.*

*

Echipajul lăsă la apă năvoadele toată ziua, iar la asfinţit, când se trezi Jun Do, pescarii aduceau la bord primii rechini. Acum că fuseseră

abordaţi de americani, căpitanului nu-i mai era frică de asta. Îi ceru lui Jun Do să transmită canalele recepţionate prin radio printr-un difuzor de pe punte. Jun Do îi avertiză că avea să fie târziu când va intra în emisie fata care vâslea dezbrăcată, dacă asta sperau să audă.

Era o noapte senină, cu valuri mari şi regulate dinspre nord-est, iar luminile de pe punte băteau până departe în adâncul apei, dezvăluind strălucirea roşie a creaturilor care, aflându-se la o adâncime un pic prea mare, nu puteau fi identificate precis. Jun Do folosi antena şi plimbă echipajul prin tot spectrul, de la bubuiturile ultra-joase ale comunicaţiilor dintre submarine, la păcănitul transponderelor care ghidau prin noapte aparatura de autopilotare a avioanelor cu reacţie. Îi lăsă să asculte interferenţa care apărea atunci când radarul unor nave îndepărtate trecea prin toate frecvenţele. În vârful scalei era pârâitul ascuţit al unui emiţător de carte în limbajul braille, iar sus de tot era şuieratul ca în transă al radiaţiei solare din centurile Van Allen. Pe căpitan îl interesa mai mult cântecul unor ruşi beţi care operau o platformă de foraj din larg. Fredona tot al patrulea sau al cincilea vers şi le zise că, dacă i-ar acorda o clipă de răgaz, ar putea să le spună titlul cântecului.

Primii trei rechini pe care îi ridicară la bord fuseseră mâncaţi de un rechin mai mare şi nu mai rămăsese nimic din ei mai jos de branhii. Jun Do găsi o femeie din Djakarta care citea sonete englezeşti pe frecvenţa de unde scurte, iar el le oferi o traducere aproximativă în timp ce căpitanul şi membrii echipajului examinau circumferinţa muşcăturii şi se uitau cu atenţie prin capetele goale ale rechinilor. Le puse transmisia a doi bărbaţi din ţări necunoscute care încercau să rezolve o problemă de matematică prin intermediul unor aparate de radio de amatori, dar conversaţia lor se dovedi a fi foarte greu de tradus. Pentru o vreme, Jun Do se zgâi la orizont spre nord, apoi îşi impuse să nu se mai uite. Ascultară avioane, vapoare şi ecourile stranii care veneau de la curbura pământului. Jun Do încercă să le explice noţiuni precum FedEx, iar oamenii dezbătură dacă un colet putea

fi, într-adevăr, trimis de la o persoană la alta de pe planetă în douăzeci şi patru de ore.

Navigatorul întreba întruna de fata care vâslea dezbrăcată.

— Pun pariu că are sfârcurile ca nişte ţurţuri, zise el. Iar coapsele ei sunt sigur albe, cu pielea ca de găină.

— Nu vom auzi veşti de la ea până în zori, spuse Jun Do. N-are rost să vorbim despre asta până atunci.

— Trebuie să te fereşti de picioarele alea mari, americane, zise maşinistul.

— În general, vâslaşii au spate puternic, spuse secundul. Pariez că ea ar putea să rupă un macrou în două.

— Să mă rupă pe mine în două, vă rog, zise navigatorul. Staţi să vedeţi când o să afle că sunt erou. Aş putea fi ambasador, am putea să facem un pic de pace.

— Şi aşteaptă până când o să afle că-ţi place încălţămintea de damă, interveni căpitanul.

— Pun pariu că ea poartă încălţăminte bărbătească, zise pilotul.

— Rece pe dinafară, fierbinte pe dinăuntru, spuse navigatorul. Doar aşa poate să fie.

— Vrei să taci din gură în legătură cu asta? se răsuci spre el Jun Do.

Noutatea supravegherii radio încetă brusc să mai prezinte interes. Radioul mergea în continuare, dar membrii echipajului munceau în tăcere, nu se mai auzeau decât vinciul, lipăitul aripioarelor ventrale şi sunetul cuţitelor. Secundul rostogolea un rechin ca să-i taie aripioara anală când se deschise un fel de valvă şi din ea fu ejectat, vâscos şi acoperit de ceva asemănător cu un gălbenuş, un săculeţ cu pui de rechin, majoritatea încă respirând din sacii amniotici. Cu o lovitură de picior, căpitanul îi aruncă în apă, după care dădu o pauză echipajului. În loc să se scufunde, puii de rechin rămaseră întinşi pe suprafaţa apei, plutind împreună cu vasul, ochii lor pe jumătate formaţi bulbucându-se într-o parte şi alta.

Pescarii fumară ţigări Konsol şi, cocoţaţi pe bocaporţi, stăteau cu feţele în bătaia vântului. În astfel de momente, nu priveau niciodată spre Coreea de Nord, ci întotdeauna spre est, către Japonia, sau chiar mai departe, peste cuprinsul Pacificului nemărginit.

În ciuda tensiunii, pe Jun Do îl cuprinse un sentiment pe care-l avea uneori când era copil, după ce muncea pe câmpurile orfelinatului sau în vreo fabrică la care fusese dus în ziua respectivă. Acest sentiment îl cuprindea când, împreună cu grupul lui de băieţi, muncise din greu şi, deşi mai era mult de cărat, se apropia terminarea lucrului iar în curând avea să fie o cină comună, cu mei, varză şi, poate, nişte supă din coajă de pepene. Apoi somnul, tot în comun, o sută de băieţi înghesuiţi în paturi de campanie suprapuse pe patru nivele, epuizarea lor comună fiind articulată ca o singularitate. Semăna foarte mult cu apartenenţa, un sentiment care nu era deosebit de profund sau de intens, ci doar cel mai bun pe care el năzuia să-l obţină. Îşi petrecuse cea mai mare parte din viaţă încercând să fie singur, însă la bordul Junmei existau momente când se simţea *o parte*, iar asta venea cu o satisfacţie care nu era localizată înăuntru, ci printre.

Scanerele radio treceau de la o frecvenţă la alta, difuzând scurte selecţii din fiecare, şi navigatorul fu primul care înălţă capul la sunetul unor voci pe care le mai auzise.

— Ei sunt. Americanii-fantomă, zise şi îşi dădu jos cizmele, apoi începu să se caţăre desculţ pe timonerie. Sunt din nou acolo jos. Însă de data asta i-am prins.

Căpitanul opri motorul vinciului, ca să se audă mai bine.

— Ce zic? întrebă el.

Jun Do alergă la aparatul de recepţie şi izolă transmisia, reglând-o deşi recepţia era puternică.

— Regină la cal patru, răspunse Jun Do. Sunt americanii. Unul are accent rusesc, altul pare japonez.

Toţi americanii râdeau, la fel de clar ca un clopot la microfon. Jun Do traduse:

— Păzea, domnule comandant. Dmitri întotdeauna vrea să ia turnul.

Căpitanul se duse la parapet şi se uită cu atenţie în apă. Miji ochii şi clătină din cap.

— Dar acolo e fosa oceanică, zise el. Nimic nu poate să meargă atât de adânc.

— Doar i-ai auzit, i se alătură secundul. Joacă şah acolo jos.

Jun Do îşi lungi gâtul spre navigator, care se căţărase pe catarg şi încerca să desfacă antena direcţională.

— Fii atent la cablu! îi strigă el, apoi se uită la ceas; auzeau această transmisie de aproape două minute.

Apoi crezu că aude nişte interferenţe coreene peste transmisie, o voce care vorbea despre experimente sau ceva de genul ăsta. Jun Do se grăbi să îngusteze recepţia ca să elimine cealaltă transmisie, dar nu reuşi să scape de ea. Dacă nu era interferenţă… Încercă să nu se gândească la faptul că acolo jos se afla şi un coreean.

— Ce zic americanii? întrebă căpitanul.

Jun Do se opri ca să traducă:

— Prostănacii de pioni se îndepărtează întruna.

Căpitanul se uită din nou în apă.

— Ce fac acolo jos?

Atunci navigatorul reuşi să desfacă antena direcţională de pe catarg şi echipajul amuţi când el o îndreptă spre adâncuri. Aşteptară în tăcere în timp ce el plimba antena peste apă, sperând să localizeze exact sursa transmisiei, însă nu auziră nimic.

— Ceva nu e-n regulă, îi zise Jun Do. Cu siguranţă o fi ieşit cablul.

Jun Do zări atunci o mână care arăta spre cer. Era mâna căpitanului şi era îndreptată spre un punct de lumină care se deplasa cu repeziciune printre stele.

— Acolo sus, fiule, zise căpitanul şi, în timp ce navigatorul ridica antena şi o alinia cu arcul de lumină, se auzi un sunet de răspuns ascuţit, prelung, şi li se păru deodată că glasul american, cel rusesc şi cel japonez se aflau chiar acolo cu ei, pe vas.

— Rusul tocmai a zis „Şah mat“, iar americanul zice „Aiurea, piesele s-au îndepărtat plutind, asta justifică o nouă partidă“, şi acum rusul îi spune americanului „Haide, lasă tabla de şah. S-ar putea să avem timp pentru o revanşă Moscova contra Seul înainte de următoarea orbită“.

Se uitară la navigator cum urmărea punctul de lumină până la orizont, iar când lumina trecu dincolo de curbura planetei, transmisia dispăru. Echipajul se holbă în continuare la navigator, iar navigatorul continuă să se holbeze la cer.

— Sunt împreună în spaţiu, zise el în cele din urmă, privind în jos spre ceilalţi. Se presupune că sunt inamicii noştri, dar ei sunt acolo sus, râd şi se prostesc. Lăsă în jos antena şi se uită la Jun Do: Te-ai înşelat, chestia asta se face pentru pace şi afurisita de frăţie între popoare, îi zise el.

*

Jun Do se trezi pe întuneric. Se ridică în coate pe patul său de campanie, tăcut, ca să asculte – ce? Simţea cum aburii propriei respiraţii ocupă spaţiul din faţa lui. Era doar atâta lumină cât să zărească pelicula de apă de pe jos, mişcându-se odată cu vasul. Din cauza frigului, uleiul de peşte care se infiltra prin îmbinările pereţilor despărţitori, de obicei un luciu negru care aluneca pe nituri, era întărit şi avea culoarea laptelui. Jun Do avu impresia că una dintre umbrele din cămăruţa lui era o persoană, perfect nemişcată, care abia dacă respira. Pentru o vreme, îşi ţinu şi el respiraţia.

Aproape în zori, Jun Do se trezi din nou. Auzi un foşnet slab. Se răsuci în somn către exteriorul navei, astfel încât să-şi poată închipui, prin

oţel, cuprinsul apei în cea mai întunecată culoare a sa, chiar înainte de răsăritul soarelui. Îşi lipi fruntea de metal, ascultând, şi simţi prin piele bufnitura surdă a ceva ce înghiontea coasta navei.

Sus, vântul rece lovea puntea, făcându-l pe Jun Do să mijească ochii. Timoneria era goală. Apoi zări ceva masiv în apropiere de pupa: era gri-galben şi se târa pe valuri. Se holbă la obiectul acela până să-şi dea seama ce era, până să înţeleagă că era barca de salvare de la avionul cu reacţie rusesc. Acolo unde era priponită de vas, erau puse teanc câteva conserve de mâncare. Jun Do se lăsă în genunchi şi apucă funia, nevenindu-i să creadă.

Navigatorul îşi iţi capul de pe barca de salvare ca să ia ultimele conserve.

— Oh, făcu el la vederea lui Jun Do. Respiră adânc şi îşi ţinu firea. Vrei să-mi dai conservele alea? zise el.

— Am văzut cândva un om care a dezertat, îi răspunse, dându-i conservele jos. Şi am văzut ce a păţit când a fost adus înapoi.

— Dacă vrei să vii şi tu, vino, zise navigatorul. N-o să ne găsească nimeni. Aici, curentul merge spre sud. N-o să ne aducă nimeni înapoi în ţară.

— Şi cum rămâne cu soţia ta?

— A luat o decizie şi nimic nu i-o va schimba, răspunse navigatorul. Acum dă-mi funia.

— Dar căpitanul şi noi, restul?

Navigatorul se întinse şi dezlegă singur funia. Se împinse de lângă vas.

— Noi suntem cei de pe fundul oceanului. Tu m-ai ajutat să pricep asta, zise el, plutind liber.

*

Dimineaţa, lumina era directă şi strălucitoare, iar când echipajul se duse pe punte să-şi spele rufele, descoperi că navigatorul dispăruse. Pescarii stătură lângă chesonul gol, încercând să scaneze orizontul, însă lumina reflectată de crestele valurilor făcea să pară că se uitau în o mie de oglinzi. Căpitanul îl puse pe maşinist să facă inventarul cabinei, dar în final se dovedi că lipseau foarte puţine lucruri în afară de barca de salvare. Cât despre cursul navigatorului, pilotul ridică din umeri şi arătă spre est, către soare. Aşa că rămaseră acolo, privind şi nevăzând ceea ce ajunsese să se întâmple.

— Săraca nevastă-sa, zise maşinistul.

— Sigur va fi trimisă într-un lagăr, spuse secundul.

— S-ar putea să fim trimişi cu toţii, zise maşinistul. Şi nevestele, şi copiii noştri.

— Uitaţi cum facem, interveni Jun Do. Vom spune că a căzut peste bord. Că a fost luat de un val uriaş venit pe neaşteptate.

— Chiar în prima noastră ieşire în larg cu o barcă de salvare? întrebă căpitanul, care fusese tăcut până atunci.

— O să spunem că valul a măturat peste bord barca de salvare. O să aruncăm peste bord şi chestiile alea, zise Jun Do arătând spre plase şi balizele de semnalizare a acestora.

Căpitanul îşi scoase şapca şi cămaşa, aruncându-le alături fără să se uite unde aterizează. Se aşeză în mijlocul punţii şi îşi luă capul în mâini. Abia atunci oamenii părură cuprinşi de o teamă adevărată.

— Nu pot să mai trăiesc asta o dată. Nu mai am alţi patru ani de dat, zise el.

— N-a fost vorba de un val uriaş, ci de siajul de elice al unei nave port-container sud-coreene, sugeră pilotul. Aproape că ne-a scufundat.

— Haideţi să facem vasul să eşueze în apropiere de Wonsan şi să ne salvăm înotând până la ţărm, propuse secundul. Şi atunci, ştiţi, navigatorul

pur şi simplu nu a scăpat cu viaţă. O să ne îndreptăm spre o plajă plină cu pensionari şi vor fi o mulţime de martori.

— Nu există pensionari, zise căpitanul. Ţi se spune asta doar ca să continui să trăieşti.

— Am putea să mergem să-l căutăm, interveni Jun Do.

— N-ai decât, spuse căpitanul.

— Credeţi că poate supravieţui acolo? întrebă Jun Do, punându-şi mâna pavăză la ochi şi uitându-se din nou peste valuri. Credeţi că poate să scape?

— Săraca şi-afurisita de nevastă-sa, zise secundul, mergând lângă el.

— Fără barca de salvare sau fără om, am încurcat-o, zise căpitanul. Dacă ambele lipsesc, nu vom fi crezuţi niciodată. Pe punte erau cântare pentru peşte, uscate şi strălucitoare în lumină. Căpitanul îşi trecu un deget pe câteva dintre ele. Dacă Junma se scufundă şi noi ne scufundăm odată cu ea, nevestele pescarilor primesc o pensie, nevasta maşinistului primeşte pensie, nevasta pilotului primeşte pensie. Vor fi toate în viaţă.

— Vor trăi cu soţi înlocuitori, zise secundul. Cum rămâne cu copiii mei, care vor fi crescuţi de un străin?

— Vor trăi, zise căpitanul. Nu vor ajunge în lagăre.

— Americanii au fost furioşi, zise Jun Do. S-au întors şi l-au luat.

— Ce înseamnă asta? întrebă căpitanul, apărându-şi ochii cu mâna şi uitându-se în sus la Jun Do.

— Au vrut răzbunare, răspunse el. Şi au venit înapoi ca să-l ia pe omul care i-a înfrânt în luptă. Ne-au abordat din nou şi l-au răpit pe navigator.

Căpitanul zăcea pe spate pe punte într-o poziţie ciudată. Arăta de parcă tocmai ar fi căzut de pe greement şi se afla în clipa când nu te mişti, ci doar încerci să îţi dai seama dacă ţi-ai rupt ceva.

— Dacă Phenianul va crede cu adevărat că un cetăţean a fost răpit de americani, n-o să se potolească niciodată, zise căpitanul. Vor bate monedă la nesfârşit despre asta şi în cele din urmă adevărul va ieşi la lumină. În

plus, nu există nici o dovadă că americanii au venit înapoi – singurul lucru care ne-a salvat data trecută au fost idioţii ăia care se prosteau cu radioul.

Jun Do scoase din buzunar cartea de vizită pe care i-o lăsase Jervis, împodobită cu sigiliul Marinei Militare a Statelor Unite. I-o dădu căpitanului, spunând:

— Poate că americanii au vrut ca Phenianul să ştie exact cine a venit şi a făcut prăpăd. De fapt, au fost exact aceiaşi tipi – cu toţii i-am văzut foarte bine. Am putea să spunem aproape aceeaşi poveste.

— Pescuiam la plase când americanii au venit la bord, zise maşinistul. Ne-au luat prin surprindere. L-au înhăţat pe navigator şi şi-au bătut joc de el o vreme, apoi l-au aruncat la rechini.

— Da, aprobă pilotul. Stăteau acolo cu armele lor, râzând în timp ce tovarăşul nostru murea.

Căpitanul cercetă cartea de vizită. Întinse mâna şi îl ajutară să se ridice. În privire avea o lucire sălbatică.

— Şi atunci, unul dintre noi, fără să ţină cont de propria-i siguranţă, a sărit în marea plină de rechini ca să-l salveze pe navigator, adăugă el. Acest membru al echipajului a suferit răni groaznice din cauza muşcăturilor, dar nu i-a păsat deoarece se gândea doar la salvarea navigatorului, un erou al Republicii Populare Democrate Coreene. Însă era prea târziu – pe jumătate mâncat de rechini, navigatorul a fost înghiţit de valuri. Ultimele sale cuvinte au fost de omagiere a Iubitului Conducător, şi abia în ultima clipă noi l-am tras înapoi la bordul Junmei pe celălalt membru al echipajului, care sângera şi era mai mult mort decât viu.

Totul se linişti brusc.

Căpitanul îi spuse maşinistului să pornească vinciul.

— Vom avea nevoie de un rechin proaspăt, zise el.

Căpitanul se duse la Jun Do şi îi cuprinse gâtul cu palma, trăgându-l tandru spre el, până când frunţile aproape li se lipiră. Nimeni nu-i mai

făcuse aşa lui Jun Do şi i se păru ca şi cum numai el era pe lume.

— Şi asta nu pentru că tu i-ai băgat în cap navigatorului toate ideile alea prosteşti, zise căpitanul. Sau fiindcă ai tatuată pe piept o actriţă, în loc de o femeie reală, aflată acasă şi care să depindă de tine. Nu pentru că ai făcut pregătire militară pentru suportarea durerii. Ci pentru că nimeni nu te-a învăţat niciodată despre familie şi despre sacrificiu, despre a face orice este nevoie pentru a-i proteja pe ai tăi.

Ochii căpitanului erau deschişi, calmi şi atât de aproape de ai lui Jun Do, că părea că ei doi comunicau într-un mod pur, fără cuvinte. Mâna de la ceafa lui era fermă, iar Jun Do se pomeni că dă aprobator din cap.

— N-ai avut niciodată pe cineva care să te îndrume, dar sunt eu aici şi-ţi spun că aşa e corect să faci, continuă căpitanul. Oamenii ăştia sunt familia ta şi ştiu că ai face orice pentru ei. N-a mai rămas decât să dovedeşti asta.

Rechinul rămăsese atârnat în năvod toată noaptea şi era amorţit de iminenta moarte. Când ieşi din apă, avea ochii albi, iar ajuns pe punte îşi deschise şi îşi închise gura mai mult ca pentru a încerca să expire ceva ce îl omora lent decât ca pentru a încerca să inspire oxigen.

Căpitanul îi ceru pilotului să îl apuce zdravăn de braţ pe Jun Do, însă acesta din urmă zise că nu, că avea să şi-l ţină întins el singur. Secundul şi maşinistul ridicară rechinul, care avea aproape doi metri lungime.

Jun Do respiră adânc şi se întoarse spre căpitan:

— Rechini, arme şi răzbunare, zise el. Ştiu că eu am născocit asta, dar nu e o poveste care să poată fi crezută cu adevărat de cineva.

— Ai dreptate, spuse căpitanul. Însă e o poveste de care se pot folosi.

*

După ce solicitară ajutor prin radio, o navă a patrulei de coastă îi escortă până la Kinjye, unde o mulţime de oameni se adunase la rampa de

transportare a peştelui. Erau de faţă câţiva reprezentanţi de la Ministerul Siguranţei, doi reporteri de la *Rodong Sinmun* şi nişte tipi de la pază pe care nu-i întâlneai niciodată decât dacă beai. De la fabrica de conserve ieşeau aburi, ceea ce însemna că se aflau într-un ciclu de sterilizare, aşa că muncitorii stăteau pe găleţile întoarse, aşteptând să-l zărească pe omul care se luptase cu rechinii. Până şi golanii şi copiii infirmi veniseră să privească scena cu atenţie prin sticla de la bazinele cu peşti vii, care le făcea feţele să pară mari şi deformate în timp ce pe lângă ele înotau bancuri de *aji*[11].

Un medic se apropie de Jun Do cu o pungă de sânge pentru transfuzie. Căută o venă în braţul rănit, dar Jun Do îl opri:

— Dacă veţi pune sângele în braţul ăsta, n-o să se scurgă tot afară? întrebă el.

— Uite ce e, eu tratez numai eroi, răspunse doctorul. Aşa că ştiu ce să fac cu sângele. Iar locul de unde se scurge este exact cel în care ar trebui să meargă sângele.

Apoi introduse cateterul într-o venă din spatele articulaţiei unui deget, lovind-o uşor ca s-o găsească şi dându-i apoi punga de sânge lui Jun Do, să o ţină ridicată cu braţul sănătos. Doctorul scoase tricoul însângerat în care era înfăşurat braţul, dând la iveală o rană în toată regula. Dinţii rechinului, asemenea unei sticle opalescente, intraseră cu totul în carne, iar când adânciturile din carne se irigau, la baza lor era vizibil luciul alb al osului.

Jun Do le făcu reporterilor şi funcţionarilor un rezumat succint al întâlnirii sale cu agresiunea americană. Aceştia nu îi puseră multe întrebări. Confirmarea prin fapte a adevărului era cea care părea să-i intereseze. Brusc, în faţa lui apăru bărbatul mai în vârstă, cu părul tuns periuţă şi cu mâinile infirme, care îl luase pe navigator rândul trecut. Purta acelaşi costum gri şi, de aproape, Jun Do văzu că avea pleoape foarte grele, care-l făceau să pară că-şi odihnea ochii în timp ce vorbea.

— Va trebui să verific detaliile relatării tale, zise el fluturându-i scurt o insignă care nu avea numele unei instituţii.

Era doar o imagine cu un zid gros de beton, care plutea deasupra pământului.

Jun Do fu condus pe o cărare, cu braţul sănătos ţinând punga de sânge, iar cu celălalt prins într-un bandaj. În faţă era căpitanul, care vorbea cu soţia navigatorului. Stăteau lângă un morman de cărămizi. Femeia nu plângea. Se uită la bătrân şi apoi la Jun Do, după care se întoarse spre căpitan, care îşi puse un braţ în jurul ei ca să o consoleze. Jun Do privi în spate la aglomeraţia de pe chei, la tovarăşii săi care gesticulau larg în timp ce relatau păţania, însă i se părură brusc foarte departe.

Bătrânul îl duse la fabrica de conserve părăsită. Din clădirea cu tavan înalt mai rămăseseră doar giganticele camere de aburi, singuratice conducte de gaze şi ruginitele şine îngropate în betonul pardoselii. Prin găurile acoperişului pătrundeau raze de lumină. Erau acolo o masă şi două scaune pliante.

Pe masă se afla un termos. Bătrânul se aşeză şi desfăcu încet capacul cu mâinile lui care se mişcau de parcă ar fi avut mănuşi groase. Păru din nou că-şi odihneşte ochii închizându-i, dar asta-i venea de la bătrâneţe.

— Deci, dumneata eşti vreun inspector sau ceva de genul ăsta? întrebă Jun Do.

— Cum să spun? cugetă bătrânul. Am fost foarte neînfricat în război. Şi după ce am câştigat, încă eram gata pentru orice. Se aplecă înainte, în lumină, şi Jun Do văzu că avea multe cicatrice în părul cărunt şi scurt. Pe vremea aceea, mi-aş fi spus inspector.

Jun Do hotărî să nu se joace cu focul, aşa că zise:

— Bărbaţi extraordinari ca dumneata au fost cei care au câştigat războiul şi i-au alungat pe agresorii imperialişti.

Bătrânul turnă ceai în capacul termosului, dar nu-l bău – doar ţinu paharul aburind cu ambele mâini, răsucindu-l lent.

— Tristă povestea asta a tânărului tău prieten pescar. Ciudat e că el chiar era un erou. Eu însumi am verificat şi-am confirmat fapta lui. Chiar a luptat şi i-a învins pe americanii înarmaţi, având asupra lui doar un cuţit de pescar. Ceva atât de nebunesc te face să câştigi respect, dar să pierzi prieteni. Ştiu bine cum stă treaba cu aşa ceva. Poate că asta s-a petrecut între echipaj şi tânărul pescar.

— Navigatorul nu le-a cerut americanilor să se întoarcă, zise Jun Do. Nu căuta necazuri, darămite moartea. Ai auzit cum a fost mâncat de viu de rechini, nu?

Bătrânul nu spuse nimic.

— N-ar trebui să ai un creion sau nişte hârtie sau ceva? întrebă Jun Do.

— L-am găsit pe prietenul tău într-o barcă de salvare azi-dimineaţă. S-a-ntâmplat încă înainte ca tu să transmiţi prin radio despre aşa-zisul atac asupra voastră. Avea ţigări din belşug, dar scăpase chibriturile şi erau ude. Mi s-a spus că prietenul tău plângea din cauza a ceea ce făcuse, că nu se mai putea opri din plâns.

Jun Do îşi concentră mintea asupra acestui fapt. Sărmanul băiat prostănac, se gândi el. Jun Do crezuse că erau împreună în tărăşenia asta, dar acum înţelese că era singur şi tot ce avea era povestea.

— Mi-aş dori ca minciuna pe care tocmai ai spus-o să fie adevărată, zise Jun Do. Fiindcă atunci navigatorul ar fi în viaţă, n-ar fi murit în faţa noastră, a tuturor. Atunci, căpitanul n-ar fi fost nevoit să-i spună soţiei lui că n-o să-l mai vadă niciodată.

— Nu va mai fi văzut niciodată, de asta poţi să fii sigur, zise bătrânul. Apoi păru din nou că adormise. Nu vrei să ştii de ce a fugit din ţară? Cred că ţi-a pomenit numele.

— Navigatorul mi-era prieten şi era un erou, spuse Jun Do. Poate c-ar trebui să arăţi un pic de respect pentru mort.

— Poate că ceea ce ar trebui să fac este să verific relatarea *ta*, zise bătrânul ridicându-se în picioare.

Primul atac care urmă fu scurt şi frontal – câteva lovituri zgomotoase peste faţă. Cu un braţ rănit şi cu celălalt ocupat să ţină punga cu sânge, Jun Do nu putu decât să le încasese.

— Spune-mi a cui a fost ideea, îi ceru bătrânul, lovindu-l pe Jun Do câte o dată în fiecare claviculă. De ce nu l-ai lansat la apă mult mai la sud, mai aproape de Zona Demilitarizată?

Jun Do era prins pe scaun ca în capcană şi două lovituri puternice în coastele flotante îl ţintuiră acolo definitiv.

— De ce n-au fugit mai mulţi dintre voi? Sau l-aţi alungat?

Într-o succesiune rapidă, durerea îl fulgeră în gât, în nas şi în ureche, iar apoi ochii săi părură să nu mai vadă bine.

— S-au întors americanii, zise Jun Do. Urlau nişte cântece. Purtau haine de stradă, inclusiv încălţăminte cu nişte semne argintii. Unul dintre ei a ameninţat că dă foc la vas. Avea o brichetă cu o rachetă de croazieră pe ea. Făcuseră glume pe seama noastră pentru că nu aveam toaletă, dar acum au făcut glume pe seama noastră pentru că aveam.

Bătrânul îi trase lui Jun Do un pumn direct în piept şi, din cauza tatuajului său recent, tânărul simţi chipul lui Sun Moon ca pe un contur arzător peste inima sa. Bătrânul se opri ca să-şi mai toarne nişte ceai, însă nu-l bău. Doar îşi încălzi mâinile pe pahar. Jun Do înţelese cum urmau să se desfăşoare lucrurile. În armată, instructorul lui pentru durere fusese Kimsan. Pe toată durata primei săptămâni, au stat la o masă asemănătoare cu aceea de acum şi s-au uitat la o lumânare aprinsă între ei. Exista flacăra, mică şi fierbinte în capăt. Exista lumina, caldă pe feţele lor. Şi mai era întunericul de dincolo de lumină. „Nu lăsa niciodată durerea să te împingă în întuneric“, zicea Kimsan. „Acolo eşti un nimeni şi eşti singur. Odată ce ţi-ai întors privirea de la flacără, s-a terminat.“

Bătrânul începu iar, de data asta întrebând nu despre navigator în barca de salvare, ci despre navigator pe Junma, despre câţi rechini fuseseră, cât de mari erau valurile, dacă puştile americanilor aveau siguranţa pusă. Bătrânul îşi doza loviturile, aplicându-i lui Jun Do serii lungi, lente, în obraji, în gură şi peste urechi, mutând loviturile pe zone moi al corpului atunci când mâinile păreau să-l doară. „La flacăra lumânării, vârfurile degetelor dor, deşi tot restul corpului se află în strălucirea caldă a luminii ei. Menţine-ţi durerea în vârful degetelor şi trupul în lumină.“ Jun Do îşi activă delimitările – o lovitură în umăr trebuia să provoace durere doar în umăr şi el separă mental acea durere de restul corpului. Iar când loviturile îi erau aplicate pe faţă, Jun Do îşi ajusta poziţia capului astfel încât două lovituri să nu nimerească acelaşi loc. „Menţine flacăra pe degete, ţine degetele în mişcare, lasă-ţi restul corpului să se relaxeze în lumină.“

Chipul bătrânului fu străbătut de o grimasă de durere şi acesta se opri, să se îndrepte de spate.

— E multă vorbărie despre război, zise el îndoindu-se încolo şi încoace. Practic, oricine a fost numit erou. Până şi copacii au fost numiţi eroi. E-adevărat. Toţi cei din divizia mea sunt eroi de război, cu excepţia oamenilor noi, desigur. Poate că prietenul tău a devenit erou şi nu ţi-a plăcut asta. Poate că şi tu voiai să fii erou.

Jun Do încercă să rămână în lumină, dar îi era greu să se concentreze. Se întreba întruna când avea să vină următorul pumn.

— Dacă mă întrebi pe mine, eroii sunt labili şi imprevizibili, zise bătrânul. Fac treaba, dar să dea naiba dacă nu-i greu de lucrat cu ei. Crede-mă, ştiu asta, spuse el arătând o cicatrice lungă de pe braţul său. În divizia mea, toţi oamenii noi sunt genul de tipi care-au făcut colegiul.

Când îi reveni strălucirea metalică în ochi, bătrânul îl apucă de ceafă pe Jun Do ca să se sprijine. Apoi urmă o serie de lovituri uşoare, dar continue, în stomac.

— Cine l-a aruncat în apă? întrebă el, aplicând o lovitură în stern. Care au fost ultimele lui cuvinte? Urmară una, două, trei lovituri. De ce nu ştii ce făcea căpitanul? Loviturile de pumni îl lăsară pe Jun Do fără aer în plămâni. De ce n-ai cerut ajutor prin radio? Apoi bătrânul răspunse chiar el la toate întrebările pe care le pusese: Pentru că americanii n-au venit deloc. Pentru că v-aţi săturat de tinerelul ăla nebun, l-aţi ucis şi l-aţi aruncat peste bord. O să mergeţi toţi în lagăre, ştii asta, s-a decis deja. Aşa că ai putea tot la fel de bine să-mi spui.

Bătrânul se desprinse de el. Se potoli o clipă, cu mâinile una în alta şi ochii închişi din cauza a ceea ce părea a fi uşurare. Atunci Jun Do auzi glasul lui Kimsan, ca şi cum acesta s-ar fi aflat foarte aproape, chiar în încăperea aceea. „Tu eşti flacăra. Bătrânul atinge întruna, doar cu mâinile, flacăra fierbinte care eşti tu.“ Kimsan îi spunea să lovească şi cu coatele, antebraţele, picioarele şi genunchii, „dar numai mâinile lui îţi ating flacăra şi ia priveşte cât de tare îl arde“.

— Nu pot să zic că gândeam, zise Jun Do. Dar când am sărit, apa sărată care-mi atingea tatuajul proaspăt m-a făcut să intru în panică. Rechinii te muşcă întâi cu muşcături mici înainte de a se apuca să te muşte zdravăn, iar americanii râdeau cu gura până la urechi, de li se vedeau toţi dinţii, şi lucrurile astea două au devenit unul singur în capul meu.

Bătrânul reveni la el, frustrat.

— Ba nu, zise el. Toate astea sunt minciuni.

Apoi se apucă să-l lovească iar. Pe măsură ce loviturile cădeau, îi spunea lui Jun Do tot ce nu era corect în relatarea lui: îi spuse că ei erau invidioşi pe noul statut al navigatorului, că Jun Do nu putea să-şi aducă aminte hainele oamenilor, că…

„…flacăra e micuţă. Ar dura o zi întreagă să-ţi ardă toată suprafaţa corpului. Trebuie să rămâi în lumină. Nu trebuie să intri niciodată în întuneric, căci acolo eşti singur şi oamenii nu se întorc de acolo.“ Kimsan spunea că aceasta era cea mai dificilă lecţie pentru Jun Do, fiindcă asta

făcuse când era copil, intrase în întuneric. Asta era lecţia pe care-l învăţaseră părinţii lui, indiferent cine erau. Dacă intrai în întunceric, dacă te închideai astfel, puteai să faci orice – puteai să cureţi rezervoarele de la fabrica de vopsea din Pangu până când îţi zvâcnea capul de durere şi tuşeai vapori roz, iar cerul de deasupra devenea galben. Puteai să zâmbeşti cu bunăvoinţă când alţi copii erau adoptaţi de topitorii şi fabrici de carne, iar când erai ghemuit în întuneric puteai să zici „Norocosule“ şi „La revedere“ când veneau oamenii cu accent chinezesc.

Era greu de spus de cât timp îl lovea bătrânul. Toate propoziţiile lui se contopeau în una singură, care nu avea sens. Jun Do se afla acolo, în apă, putea să-l vadă pe navigator.

— Încercam să-l prind pe navigator, zicea Jun Do, dar corpul lui sălta şi se mişca şi ştiam ce-i făceau rechinii. Ştiam ce se petrecea sub suprafaţa apei. În mâinile mele, nu cântărea nimic, era de parcă încercam să salvez o pernă pentru scaun, doar atât mai rămăsese din el, şi totuşi nu puteam s-o fac.

După ce Jun Do delimită zvâcnirea din ochi şi sângele fierbinte din nas, după ce împiedică spintecătura din buze şi durerea înţepătoare din urechi să intre înăuntrul său, după ce-şi blocă orice simţire în braţe, tors şi umeri, după ce toate acestea fură blocate, rămase doar interiorul său, iar ceea ce descoperi acolo înăuntru fu un băieţel care zâmbea prosteşte, care habar n-avea de ce i se întâmpla bărbatului din exterior. Şi, brusc, relatarea fu adevărată, i se impregnase prin lovituri, şi începu să plângă pentru că navigatorul murise, iar el n-avea cum să mai facă nimic în legătură cu asta. Deodată, putea să se vadă pe el însuşi în apa neagră, putea să vadă întreaga scenă luminată de strălucirea roşie a unei singure rachete de semnalizare.

— N-am putut să-mi salvez prietenul, zise el cu lacrimile şiroindu-i pe faţă. Era singur şi apa era neagră. N-am reuşit să salvez nici măcar o bucăţică din el. Mă uitam în ochii lui, dar el nu ştia unde se află. Striga

după ajutor, zicea „Cred că am nevoie de ajutor“ cu o voce calmă şi nepământeană, şi după aceea piciorul mi-a trecut peste parapet şi am ajuns în apă.

Bătrânul făcu o pauză. Rămase acolo cu braţele ridicate, ca un chirurg. Erau pline de salivă, de mucus şi sânge.

Jun Do vorbea întruna:

— „E întuneric, nu ştiu unde mă aflu“, a spus el. „Aici sunt“, i-am zis eu, „ascultă sunetul vocii mele“. M-a întrebat: „Eşti acolo?“. Mi-am pus mâna pe faţa lui, care era rece şi palidă. „N-am cum să fiu acolo unde cred eu că sunt“, a zis el. „E o navă acolo – nu reuşesc să-i văd luminile“. Ăsta e ultimul lucru pe care l-a zis.

— „Nu reuşesc să-i văd luminile“? De ce să spună asta? întrebă bătrânul. Cum Jun Do nu răspunse, continuă să-l întrebe: Însă ai încercat să-l salvezi, nu? Că doar aşa ai fost muşcat de rechin. Iar americanii ziceai că aveau armele aţintite spre tine, corect?

Punga de sânge din mâna lui Jun Do cântărea o tonă şi se străduia din răsputeri s-o ţină ridicată. Când reuşi să-şi concentreze privirea, văzu că punga era goală.

— Poftim? întrebă Jun Do, uitându-se la bătrân.

— Mai devreme ai spus că ultimele lui cuvinte au fost „Slavă lui Kim Jong-il, Iubitul Conducător al Republicii Democrate Populare Coreene“. Recunoşti că e o minciună.

Lumânarea se stinsese. Flacăra, lumina, întunericul – toate dispărură brusc, iar acum nu mai era nimic. Kimsan nu vorbise niciodată despre ce să faci după durere.

— Dumneata nu înţelegi? zise Jun Do. Totul e o minciună. De ce n-am cerut ajutor prin radio? De ce n-am convins echipajul să întreprindă o acţiune de salvare adevărată? Dacă tot echipajul ar fi acţionat împreună, l-am fi putut salva. Ar fi trebuit să implor echipajul, ar fi trebuit să mă pun

în genunchi. Dar n-am făcut nimic. Doar m-am udat. Singurul lucru pe care l-am simţit a fost usturimea din tatuajul meu.

Bătrânul se aşează pe celălalt scaun. Îşi turnă ceai proaspăt şi de data asta bău din el.

— Nimeni altcineva nu s-a udat, zise el. Nu se vede nimeni altcineva cu o muşcătură de rechin. Privi în jur la clădirea în care se aflau, de parcă s-ar fi întrebat pentru prima oară ce fel de loc era. O să ies la pensie în curând, continuă el. În curând, toţi bătrânii vor muri. Nu ştiu ce-o să se-aleagă de ţara asta.

— Ce-o să se întâmple cu ea? întrebă Jun Do.

— Cu nevasta navigatorului? Nu-ţi face griji, o să-i găsim pe cineva cumsecade. O să găsim pe cineva demn de memoria lui.

Bătrânul îşi scoase o ţigară din pachet şi, chinuindu-se un pic, o aprinse. Era marca Chollima, cea care se fuma la Phenian.

— Se pare că vasul vostru e o adevărată fabrică de eroi, zise el.

Jun Do tot încerca să lase punga de sânge jos, dar mâna lui nu voia să-i dea drumul. O persoană putea să înveţe să se delimiteze de propriul braţ, să-l împiedice să funcţioneze, astfel încât să nu simtă nimic din ceea ce i se întâmpla, dar cum îl făcea să funcţioneze din nou?

— Te declar erou, zise bătrânul. Povestea ta se confirmă ca fiind adevărată.

Jun Do se întoarse spre el:

— Despre ce poveste vorbeşti?

— Ce poveste? întrebă bătrânul. Eşti erou acum.

Bătrânul îi oferi lui Jun Do o ţigară, dar acesta nu putu s-o ia.

— Dar faptele nu se potrivesc, zise Jun Do. Unde sunt răspunsurile?

— Nu există fapte. În lumea mea, toate răspunsurile pe care trebuie să le ştii vin de aici, zise bătrânul arătând spre el însuşi, şi Jun Do nu-şi dădu seama dacă bătrânul se referea la inima, burta sau testiculele sale.

— Dar unde sunt răspunsurile? întrebă Jun Do. Putea s-o vadă pe fata care vâslea cum trăgea cu pistolul de semnalizare rachete înspre el, putea să simtă chipul rece al navigatorului în timp ce rechinii îl trăgeau în adâncuri. Le vom găsi vreodată? întrebă el.

1. Frecvenţe ultra-înalte.
2. Frecvenţe foarte înalte.
3. În orig., *Third Mate*, funcţie deţinută de al patrulea om în ierarhia unui echipaj maritim; acesta se ocupă de siguranţa la bord, dar şi de alte sarcini, în funcţie de tipul navei.
4. Vase de pescuit care folosesc plase de mari dimensiuni, trase în urma lor fie pe fundul apei, fie la o anumită adâncime.
5. Familie de peşti răpitori de mare, din care face parte şi stavridul.
6. În eng., *snapper*, specie de peşte asemănătoare bibanului.
7. În orig., *elevator shoes* – tehnic, este vorba despre pantofi cu inserţie de toc pe interior, meniţi să adauge înălţime persoanelor (mai ales bărbaţi) foarte scunde. Am preferat o parafrază termenului de pantofi-platformă pentru a păstra conotaţia ironică din original.
8. În lb. engleză, acest cuvânt înseamnă tărie sufletească sau de caracter, dar şi curaj, forţă.
9. Ziarul oficial al Comitetului Central al Partidului Muncitorilor din Coreea.
10. Ambiguitate cu efect ironic, probabil voită de autor. Referinţa îl poate viza pe japonezul Masahiko Kimura (1917-1993), luptător profesionist de judo şi karate; pe de altă parte, Kimura este un nume de familie foarte comun în Japonia.
11. Scrumbii mici, subspecie din familia macroului.

Jun Do visa rechini care îl muşcau, pe actriţa Sun Moon clipind şi mijindu-şi ochii aşa cum făcuse Rumina când îi intrase nisip în ochi. Îl visa pe navigator plutind din ce în ce mai departe în lumina aceea intensă. Îl cuprinse un junghi de durere. Era treaz sau dormea? Ochii i se plimbară pe sub pleoapele închise din cauza umflăturilor. Permanent mirosea a peşte. Fluierele care chemau la întrecerea în muncă anunţau zorii şi ştia că a sosit seara când zumzăitul micului frigider înceta, odată cu oprirea curentului electric.

Îşi simţea toate încheieturile înţepenite şi dacă respira prea adânc era ca şi cum ar fi deschis gura de încărcare a unui furnal al durerii. Când braţul nevătămat putu, în cele din urmă, să-l examineze pe cel rănit, Jun Do simţi nişte perişori groşi de tăun, firele grosolane de la copcile chirurgicale. Avea o amintire vagă despre cum îl cărase căpitanul pe scări în sus în blocul social în care locuise navigatorul cu soţia sa.

Difuzorul – *Cetăţeni!* – avea grijă de el în timpul zilei. După-amiezile, venea ea de la fabrica de conserve, având încă pe mâini un miros slab de ulei de maşină. Ceainicul micuţ fluiera şi ea fredona odată cu *Marşul lui Kim Jong-il*, care anunţa finalul ştirilor. Apoi mâinile ei, reci ca gheaţa din cauza spirtului, îi dezinfectau rănile. Mâinile acelea îl rostogoleau spre stânga şi spre dreapta pentru a schimba cearşaful şi a-i goli vezica, iar el era sigur că simţea pe degetele ei urma verighetei.

În curând, umflăturile se retraseră, iar acum urdoarea, nu inflamaţia, era cea care-i lipea ochii, menţinându-i închişi. Faţa se afla acolo, cu o cârpă fierbinte, pentru a-i deschide ochii cu ajutorul aburilor.

— Şi iată-l, zise ea când el îşi recăpătă în sfârşit vederea. Bărbatul care o iubeşte pe Sun Moon.

Jun Do îşi înălţă capul. Se afla pe un pat improvizat pe podea, complet gol pe sub cearşaful galben-deschis. Recunoscu ferestrele cu obloane ale blocului social. Prin cameră erau înşiraţi bibani care se uscau pe sârme, ca nişte rufe.

— Tata credea că dacă se va mărita cu un pescar, fata lui n-o să moară niciodată de foame, zise ea.

În faţa ochilor îi apăru nevasta navigatorului.

— La ce etaj suntem? întrebă el.

— Zece.

— Cum m-ai adus până aici sus?

— N-a fost chiar aşa de greu. La cum te descria soţul meu, am crezut că eşti mult mai mare. Ea îi dădu cu cârpa fiebinte pe piept, iar Jun Do încercă să nu tresară. Sărmana ta actriţă, are faţa cu negru şi albastru. O face să pară bătrână, trecută. I-ai văzut filmele?

Când clătină din cap în semn că nu, îl duru gâtul.

— Nici eu, zise ea. Nu în oraşul ăsta mizer. Singurul film pe care l-am văzut a fost unul străin, de dragoste. Fata băgă din nou cârpa în apă fierbinte, apoi înmuie marginile tuturor cicatricelor lui. Era despre un vapor care se loveşte de un aisberg şi toată lumea moare.

Se urcă pe patul improvizat, lângă el. Cu ambele braţe, îl sili să se dea mai încolo, pe o parte. Apropie un borcan de el şi îl manevră până când *umkyoung*-ul lui fu înăuntru.

— Haide, zise ea, apoi îl lovi uşurel pe spate de câteva ori, ca să-l facă să urineze.

Trupul lui pulsă de durere, apoi firicelul de urină începu să curgă. Când Jun Do termină, ea ridică borcanul spre lumină. Lichidul era tulbure şi ruginiu.

— Începi să fii mai bine, îl anunţă ea. În curând o să mergi pe coridor până la toaleta de la etajul zece, ca un băiat mare.

Jun Do încercă să se întoarcă singur pe spate, dar nu reuşi, aşa că rămase ghemuit pe o parte. Pe perete, sub portretele Iubiţilor Conducători, era un mic raft pe care stăteau adidaşii din „America“ ai navigatorului. Jun Do încercă să ghicească cum reuşise navigatorul să-i aducă acasă, când tot echipajul îi văzuse căzând în apă. Prinsă cu piuneze pe perete era principala hartă de navigaţie de pe Junma. Înfăţişa toată Marea Coreei şi era harta la care făceau referire toate celelalte hărţi de navigaţie de la bordul vasului. Crezuseră că arsese odată cu celelalte în incendiu. Pe ea erau marcate cu ace de gămălie toate locurile de pescuit pe care le vizitaseră, iar cu creionul erau trasate coordonatele câtorva poziţii dinspre nord.

— Ăla e traseul vâslaşelor? întrebă Jun Do.

— Vâslaşe? întrebă ea. Asta e o hartă cu toate locurile pe unde a fost. Acele cu gămălie roşie sunt oraşele de care a auzit. Mereu vorbea despre locurile în care avea să mă ducă.

Ea îl privi în ochi pe Jun Do.

— Ce? întrebă el.

— Chiar a făcut asta? Chiar a băgat un cuţit în militarii din comandoul american sau asta-i o minciună gogonată născocită de voi?

— De ce m-ai asculta?

— Pentru că eşti ofiţer de informaţii, zise ea. Pentru că nu dai doi bani pe nimeni din fundătura asta. Când misiunea ta se va încheia, o să te întorci la Phenian şi n-o să te mai gândeşti niciodată la pescari.

— Şi care e misiunea mea?

— Urmează să fie un război pe fundul oceanului, spuse ea. Poate că soţul meu n-ar fi trebuit să-mi zică, dar mi-a zis.

— Nu te păcăli singură, spuse el. Sunt doar un radio-recepţionist. Şi da, soţul tău chiar s-a năpustit la marinarii militari americani cu un cuţit.

Ea clătină din cap cu admiraţie tăcută.

— Avea atât de multe planuri nebuneşti, zise ea. Auzind ce-mi spui, îmi vine să cred că, de-ar fi trăit, poate că ar fi dus vreunul până la capăt.

Îi dădu lui Jun Do să bea apă de orez îndulcită dintr-un polonic, apoi îl rostogoli pe spate, acoperindu-l din nou cu un cearşaf. În cameră se lăsa întunericul şi în curând avea să se ia curentul.

— Ascultă, trebuie să plec, zise ea. Dacă ai vreo urgenţă, dă un strigăt şi o să vină funcţionara de pe etaj. Vine la uşă şi dacă cineva de aici trage un vânt.

Femeia luă cu ea un burete de baie lângă uşă, unde el nu putea să o vadă. Auzea doar sunetul slab făcut de cârpă pe pielea ei şi zgomotul apei când i se scurgea de pe corp în ligheanul în care stătea ghemuită. Jun Do se întrebă dacă era aceeaşi cârpă pe care o folosise pe el.

Înainte de a ieşi, veni lângă Jun Do într-o rochie şifonată de la cum fusese stoarsă cu mâna şi apoi atârnată să se usuce. Deşi o contempla cu privirea înceţoşată a ochilor săi abia deschişi, era clar că fata era o adevărată frumuseţe – înaltă, lată în umeri, totuşi acoperită de un strat moale şi subţire de grăsime, ca bebeluşii. Avea ochi mari şi imprevizibili, iar faţa rotundă era încadrată de păr negru, tuns scurt. Ţinea în mână un dicţionar englez.

— Am văzut oameni care s-au rănit la fabrica de conserve, zise ea. Tu o să te faci bine. Apoi adăugă, în engleză: Vise plăcute.

*

Dimineaţa, se trezi tresărind – un vis încheiat cu o străfulgerare de durere. Cearşaful mirosea a ţigări şi transpiraţie şi ştiu că fata dormise cu el. Lângă patul improvizat era un borcan plin cu urină care avea nuanţa tincturii de iod. Măcar era limpede. Se întinse pentru a atinge borcanul – era rece. Când reuşi să se ridice în capul oaselor, nu zări nici urmă de fată.

Lumina era amplificată de mare şi umplea încăperea. Dădu cearşaful la o parte. Vânătăi aprinse i se întindeau pe piept ca un evantai, iar la coaste avea tăieturi din cauza loviturilor. Copcile lui prinseseră crustă şi, după ce le mirosi, ştiu că vor trebui să fie curăţate de lichid. Difuzorul îl salută cu: „Cetăţeni, astăzi s-a anunţat că o delegaţie urmează să viziteze America pentru a se ocupa de unele dintre problemele cu care se confruntă cele două temute naţiuni ale noastre“. Apoi emisiunea continuă în formula obişnuită: dovezi ale admiraţiei internaţionale pentru Coreea de Nord, un exemplu din înţelepciunea divină a lui Kim Jong-il, o nouă metodă pentru a-i ajuta pe cetăţeni să evite înfometarea şi, în final, avertizări ale diverselor ministere către populaţie.

O pală de curent intrată pe fereastră făcu peştii uscaţi să se legene pe sârme, cartilajul de la aripioarele lor având culoarea hârtiei pentru lampioane. De pe acoperiş se auzi o serie de lătrături şi scheunături şi ţăcănit constant de gheare pe ciment. Pentru prima oară după multe zile, Jun Do simţi împunsătura foamei.

Atunci se deschise uşa şi intră soţia navigatorului, respirând greu.

Căra o valiză şi două bidoane de cinci litri de apă. Era transpirată, dar pe chip avea un zâmbet ciudat.

— Ce părere ai despre valiza mea cea nouă? întrebă ea. A trebuit să fac troc pentru ea.

— Şi ce anume ai dat la schimb?

— Nu fi nesimţit, zise ea. Îţi vine să crezi că n-aveam valiză?

— Bănuiesc că n-ai fost niciodată nicăieri.

— Bănuiesc că n-am fost niciodată nicăieri, zise ea ca pentru sine.

Îi turnă lui Jun Do cu polonicul nişte apă de orez într-un pahar din plastic. El bău o înghiţitură şi o întrebă:

— Sunt câini pe acoperiş?

— Aşa e viaţa la ultimul etaj, răspunse ea. Lift defect, acoperiş ciuruit, guri de aerisire de la toalete. Nici măcar nu mai bag de seamă câinii. Sunt

crescuţi de administraţia blocului. Să-i auzi duminica.

— De ce-i cresc? Stai – ce se întâmplă duminica?

— Tipii de la barul de karaoke zic că la Phenian câinii sunt ilegali.

— Asta zic ei.

— Civilizaţie, spuse ea.

— N-or să înceapă să-ţi simtă lipsa la fabrica de conserve?

Ea nu-i răspunse. În schimb, îngenunche şi se apucă să cotrobăie prin buzunarele valizei, căutând orice dovadă a posesorului ei anterior.

— Te vor băga într-o şedinţă de critici, zise Jun Do.

— Nu mă întorc la fabrica de conserve, zise ea.

— Niciodată?

— Niciodată. Plec la Phenian.

— Pleci la Phenian.

— Exact, întări ea. Într-o cută a căptuşelii valizei găsi nişte permise de călătorie expirate, vizate la fiecare punct de control dintre Kaesong şi Chongjin. De obicei, durează câteva săptămâni, dar nu ştiu, am senzaţia că s-ar putea întâmpla cât de curând.

— Ce anume s-ar putea întâmpla?

— Să mi se găsească un soţ înlocuitor.

— Şi crezi că el e la Phenian?

— Sunt soţie de erou, zise ea.

— Văduvă de erou, vrei să spui.

— Nu rosti cuvântul ăsta, urăsc să-l aud.

Jun Do îşi termină apa de orez şi, foarte încet, se întinse din nou pe spate.

— Uite ce e, zise ea, este groaznic ce i s-a întâmplat soţului meu. Nici măcar nu pot să mă gândesc la asta. Serios, de câte ori îmi zboară gândul într-acolo, ceva dinăuntrul meu pur şi simplu se îndepărtează. Însă eram căsătoriţi doar de câteva luni, iar el era cu voi pe vas aproape tot timpul.

Fu nevoie de mult efort din partea lui ca să se ridice în fund, iar când capul atinse patul improvizat, alinarea de a se abandona epuizării depăşi disconfortul însănătoşirii. Îl durea aproape tot, însă cu toate astea trupul îi fu cuprins de o senzaţie de bună stare, de parcă trudise toată ziua cu tovarăşii săi. Închise ochii şi simţi zumzetul activităţii. Când îi deschise din nou, era după-amiază. Jun Do avu impresia că fusese trezit de zgomotul făcut de uşă atunci când ea ieşise. Se răsuci un pic, ca să poată vedea colţul camerei. Acolo era ligheanul în care fata obişnuia să se spele. Jun Do îşi dori să poată ajunge la el. Să verifice dacă apa era caldă încă.

Când se lăsă amurgul, trecu pe acolo căpitanul. Aprinse vreo două lumânări şi se aşeză pe un scaun. Uitându-se în sus la el, Jun Do văzu că adusese o pungă.

— Ascultă aici, fiule, a sosit vremea să te întremezi, zise căpitanul scoţând din plasă o bucată de ton şi două beri Ryoksong.

Căpitanul desfăcu sticlele şi tăie tonul cu cuţitul lui marinăresc.

— În cinstea eroilor, zise căpitanul şi băură amândoi, cam fără tragere de inimă.

Tonul, însă, era exact ce-i trebuia lui Jun Do. Savură în cerul gurii grăsimea de mare.

— A fost o captură bună? întrebă Jun Do.

— Forfoteală mare în ape, răspunse căpitanul. N-a fost la fel fără tine sau navigator, desigur. Am primit câţiva oameni de pe Kwan Li, ca să ne ajute. Ai auzit cum şi-a pierdut braţul căpitanul lor, nu-i aşa?

Jun Do aprobă din cap.

— Ştii, îmi pare foarte rău de cum ai fost bătut, clătină căpitanul din cap. Am vrut să te previn, dar n-ar fi contat prea mult.

— Ei, s-a terminat, zise Jun Do.

— Greul s-a terminat şi te-ai descurcat bine, nimeni n-ar fi putut face ce ai făcut tu. Acum vine partea cu răsplata. O să ţi se lase ceva timp să te vindeci, să-ţi dai seama exact cum vor sta lucrurile, şi apoi vor vrea să te

etaleze. Un erou care şi-a riscat viaţa în bătaia puştii pentru a salva un alt erou care fusese dat de mâncare la rechini de către americani? Haide, o să fii o poveste grozavă. Or să obţină un folos de pe urma ta. După chestia aia cu directorul fabricii de conserve şi apoi căpitanul de pe Kwan Li, au nevoie de o ştire bună. Vei putea să ceri orice doreşti.

— Am fost deja la şcoala de limbi străine, zise Jun Do. Crezi că e posibil, ţinând seama de curenţi şi de tot, ca el să se poată întoarce? întrebă el.

— Toţi îl îndrăgim pe puşti, răspunse căpitanul. Şi s-au făcut greşeli, dar el nu se poate întoarce. Nu mai face parte din poveste. Nu aşa se derulează povestea acum. Asta trebuie să-ţi fie limpede în cap. Fata se descurcă bine cu asta, nu?

Înainte ca Jun Do să apuce să răspundă, căpitanul observă harta de pe perete. În cameră era semiîntuneric şi el se ridică în picioare cu lumânarea în mână.

— Ce dracu’, zise începând să smulgă acele şi să le arunce pe jos. A trecut o săptămână şi puştiul ăla încă mă chinuie! Trase de hartă, scoţând-o de pe perete. Ascultă, e ceva ce ar trebui să ştii. Înainte, când credeam că navigatorul nu luase nimic cu el, de fapt nu ne uitaserăm cu destulă atenţie. Nu ne-am gândit să verificăm şi jos în cală, unde era echipamentul tău.

— Ce vrei să zici?

— Unul dintre aparatele tale de radio-recepţie a dispărut. A luat un radio cu el.

— Pe ăla negru? întrebă Jun Do. Sau pe cel cu mânere argintii?

— Pe ăla cu scale verzi, răspunse căpitanul. Asta va fi o problemă? O să ne afecteze?

Jun Do îşi putea imagina foarte clar acum: navigatorul plecase în larg în barca de salvare, în beznă, fără nimic altceva decât o baterie, lumina verde a radioului şi ţigări fără chibrituri.

— Radioul ăla e foarte simplu, zise Jun Do. Putem să încropim altul.

— Aşa te vreau, spuse căpitanul afişând un zâmbet. Poftim, poftim, ce prost sunt, mai ia nişte ton. Şi fata, ce crezi despre ea? Am stat de vorbă cu ea, ştii. Are o impresie foarte bună despre tine. Ce pot să-ţi aduc? Ai nevoie de ceva?

Berea curgea direct prin Jun Do, aşa că răspunse:

— Borcanul ăla de colo. Poţi să mi-l dai?

— Sigur, sigur, zise căpitanul, însă când îl luă de jos, îl privi cu mare suspiciune.

Căpitanul părea că vrea să-l miroasă, dar apoi i-l dădu pur şi simplu lui Jun Do.

Jun Do se răsuci pe-o parte şi băgă borcanul sub cearşaf, cu el. Apoi în cameră se auzi doar zgomotul urinei care umplea borcanul cu răbufniri şi ţârâieli intermitente.

Căpitanul vorbi peste acest zgomot:

— Ei, o să trebuiască să te gândeşti puţin. Acum eşti un erou şi vei fi întrebat ce vrei. Ce zici de asta, e ceva ce ai alege?

După ce termină, Jun Do deschise ochii, apoi îi dădu cu grijă borcanul căpitanului.

— Un singur lucru mi-ar plăcea: să rămân pe Junma, răspunse Jun Do. Mă simt bine acolo.

— Bineînţeles că te simţi bine. Echipamentul tău e acolo.

— Şi noaptea e curent electric.

— Şi noaptea e curent electric, repetă căpitanul. Consideră lucrul ăsta ca şi făcut. Acum locuieşti pe Junma. Măcar atât pot să fac. Dar ce vrei cu adevărat, un lucru pe care numai oficialii pot să ţi-l ofere?

Jun Do şovăi. Luă o gură de bere şi încercă să se gândească la singurul lucru care i-ar face viaţa mai bună şi pe care i-l putea oferi Coreea de Nord.

Căpitanul îi simţi ezitarea şi se apucă să-i descrie pe alţii care făcuseră fapte mari şi recompensele pe care le ceruseră:

— De exemplu, tipii din Yongbyon care au stins incendiul la centrala electrică – unul a primit o maşină, a scris în ziar. Altul a vrut telefon – şi s-a făcut, fără nici o discuţie, i-au instalat post telefonic în apartament. Când eşti un erou, aşa merge treaba.

— Ar trebui să mă gândesc la asta, zise Jun Do. M-ai prins niţel pe nepregătite. Nu sunt foarte bun când sunt luat pe nepregătite.

— Vezi, am ştiut eu, spuse căpitanul. Am ştiut asta despre tine fiindcă suntem o familie. Eşti genul de om care nu vrea nimic pentru el însuşi. Eşti un tip care n-are nevoie de prea multe, dar când vine vorba de alţi oameni, nu există limită. Ai demonstrat asta de curând, chiar ai dovedit asta, iar acum te porţi ca un membru al familiei. Eu am mers la închisoare pentru echipajul meu, să ştii. Nu sunt un erou, dar am acceptat să fac patru ani pentru ca băieţii mei să poată merge acasă. Aşa am demonstrat eu acest lucru.

Căpitanul părea agitat, chiar îngrijorat. Ţinea încă borcanul cu urină, iar Jun Do vru să-i spună să-l pună jos. Căpitanul se trase pe marginea scaunului, ca şi cum ar fi vrut, poate, să se aşeze pe patul improvizat.

— Poate că-i doar din cauză că sunt bătrân, zise el. Adică, alţi oameni au probleme. O mulţime de oameni au avut de tras mai rău decât mine, însă pur şi simplu nu pot să trăiesc fără ea, pur şi simplu nu pot. Acolo îmi zboară mintea, întotdeauna mi se îndreaptă înapoi la asta şi nu sunt supărat sau ranchiunos pentru cum s-a întâmplat, ci doar am nevoie de soţia mea, trebuie s-o recapăt. Şi, vezi, tu poţi face asta, eşti în poziţia de a face să se întâmple asta. Foarte curând, vei putea să spui ce vrei şi orice se poate întâmpla.

Jun Do încercă să vorbească, dar căpitanul îl întrerupse:

— E bătrână – ştiu ce gândeşti. Şi eu sunt bătrân, dar vârsta n-are nici o legătură cu asta. De fapt, pare să fie chiar mai rău cu fiecare an. Cine ar

fi crezut c-o să fie mai rău? Nu-ţi spune nimeni asta, nimeni nu vorbeşte niciodată despre partea asta.

Căpitanul auzi nişte câini mergând pe acoperiş şi privi spre tavan. Puse borcanul jos şi se ridică în picioare.

— Am fi străini o vreme, continuă el. După ce aş primi-o înapoi, ar exista lucruri despre care ea n-ar putea să vorbească, ştiu asta. Însă ar începe un fel de descoperire, sunt sigur. Şi apoi, ceea ce am avut cândva ar reveni.

Căpitanul îşi ridică harta.

— Nu spune nimic, zise el. Nu spune absolut nimic. Doar gândeşte-te la asta, e tot ce te rog.

Apoi, la lumina lumânărilor, căpitanul făcu harta sul, rulând-o strâns cu ambele mâini. Era un gest pe care Jun Do îl văzuse la căpitan de nenumărate ori. Însemna că fusese ales un curs de navigare, că oamenilor li se împărţiseră sarcinile şi că, indiferent dacă plasele erau pline sau goale în faţa lor, se luase o decizie, evenimente fuseseră puse în mişcare.

*

De jos, din curte, se auzi un urlet urmat de un sunet care ar fi putut să fie un râset sau un plânset şi, cumva, Jun Do ştiu că în mijlocul acelor oameni beţi se afla nevasta navigatorului. De sus se auzi ţăcănitul ghearelor de câini care se deplasau ca să se uite cu interes, iar el urmări zgomotele făcute de ei în timp ce mergeau spre marginea acoperişului. Chiar şi la etajul zece, ferestrele reuşeau să capteze sunetele, şi din tot blocul se auzea scârţâitul provocat de oamenii care-şi deschideau obloanele ca să vadă care cetăţean se ţinea de rele.

Jun Do se împinse în sus pentru a se ridica în picioare şi, ajutându-se de un scaun ca de un cadru, se îndreptă spre fereastră. Pe cer, luna era doar cât un ciob îngust. Foarte jos, în curte, localiză câţiva oameni după

râsetele lor stridente, deşi nu reuşi să le distingă decât luciul întunecat. Însă îşi putu închipui strălucirea părului ei, a gâtului şi a umerilor.

Oraşul Kinjye era în beznă – cooperativa de panificaţie, judecătoria, şcoala, centrul de distribuire a raţiilor. Până şi generatorul barului de karaoke era tăcut, cu lumina sa albastră de neon stinsă. Vântul şuiera prin vechea fabrică de conserve, iar din camerele de aburi din fabrica nouă emanau valuri de căldură. Se zărea conturul casei directorului fabricii de conserve, iar în port era o singură lumină – căpitanul care citea la bordul Junmei. Dincolo de port, marea întunecată. Jun Do auzi sunet de adulmecare şi privind în sus văzu iţindu-se două lăbuţe şi botul unui căţeluş, care se uita în jos spre el.

Când ea intră în cameră, păşind nesigur peste pragul uşii, Jun Do avea aprinsă o lumânare şi stătea pe un scaun, acoperit cu un cearşaf. Se vedea că fata plâsese.

— Nesimţiţii, zise ea şi îşi aprinse o ţigară.

— Vino înapoi! se auzi o voce strigând de jos, din curte. Doar glumeam şi noi cu tine.

Ea se duse la fereastră şi aruncă în ei cu un peşte.

— La ce te holbezi? întrebă, întorcându-se spre Jun Do. Din sertarele unei comode, înşfăcă nişte haine de-ale soţului ei. Pune o cămaşă pe tine, bine? îi zise aruncându-i un maiou alb.

Cămaşa îi era mică şi mirosea înţepător, ca navigatorul. Fu un adevărat chin să-şi vâre braţele în cămaşă.

— Poate că barul de karaoke nu e un loc potrivit pentru tine, zise el.

— Nesimţiţii, repetă ea, fumând aşezată pe celălalt scaun şi privind în sus, ca şi cum încerca să-şi clarifice ceva. Toată noaptea au toastat în cinstea soţului meu, eroul. Îşi trecu o mână prin păr. Mai mult ca sigur am băut vreo zece pahare de lichior de prune. Apoi au început să aleagă cântece triste la automatul de karaoke. Când am ajuns să cânt *Pochonbo*,

eram, practic, mangă. După care s-au luat la bătaie, care să mă facă să nu mă mai gândesc la asta.

— De ce-ţi petreci timpul cu indivizii ăia?

— Am nevoie de ei, zise ea. În curând îmi va fi ales soţul. Oamenii trebuie să-şi facă o impresie bună despre mine. Trebuie să afle că ştiu să cânt. Asta e şansa mea.

— Tipii ăia sunt funcţionari locali. Nişte nimeni.

Ea se ţinu de burtă, avea o crampă.

— M-am săturat să capăt paraziţi de la peşte şi-apoi să trebuiască să iau pastile cu clor. Miroase-mă, put din cauza lor. Îţi vine să crezi că tata mi-a făcut asta? Cum să ajung la Phenian, când miros a peşte şi a clor?

— Ascultă, ştiu că pare un târg crud, dar cred că tatăl tău ştia alternativele. Cu siguranţă a ales-o pe cea mai bună pentru tine.

I se păru înjositor şi urât să îi servească aceeaşi replică pe care le-o spusese de atâtea ori celorlalţi băieţi: „Nu ştiţi prin ce treceau părinţii voştri, nu v-ar fi dat la orfelinat dacă asta n-ar fi fost cea mai bună alegere a lor, poate chiar singura“.

— De câteva ori pe an, veneau în oraş nişte tipi. Aliniau toate fetele, iar cele drăguţe pur şi simplu – îşi lăsă capul pe spate şi suflă fumul – dispăreau. Tata avea o relaţie, prindea mereu de veste când veneau, şi în ziua aceea rămâneam acasă, bolnavă. Apoi m-a trimis pe coastă, în locul ăsta. Dar ce rost are, ştii? De ce să fii în siguranţă, de ce să supravieţuieşti dacă pentru cincizeci de ani o să tot cureţi măruntaie de peşte?

— Ce sunt fetele alea acum? întrebă Jun Do. Barmaniţe, cameriste, *mai rău*? Crezi că dacă faci asta cincizeci de ani e mai bine?

— Dacă aşa merg lucrurile, spune-o. Dacă asta li se întâmplă, spune-mi.

— N-am cum să ştiu. N-am fost niciodată în capitală.

— Atunci nu le face curve, zise ea. Fetele alea erau prietenele mele. Îi aruncă o privire furioasă. La o adică, ce fel de spion eşti tu?

— Sunt doar un radio-recepţionist.

— Oare de ce nu te cred? De ce n-ai un nume adevărat? Tot ce ştiu despre tine e că soţul meu, care gândea ca un copil de treisprezece ani, te venera. De-aia se prostea cu radiourile tale. De-aia aproape că a făcut scrum vasul, citindu-ţi dicţionarele la lumânare, în toaletă.

— Ia stai, zise el. Maşinistul a spus că incendiul a fost cauzat de firele electrice.

— Cum preferi.

— El a pornit incendiul?

— Vrei să ştii şi celelalte lucruri despre care nu ţi-a spus?

— L-aş fi învăţat eu un pic de engleză. Trebuia numai să mă roage. De ce voia să ştie engleză?

— Oh, era plin de planuri ridicole.

— Să plece din ţară?

— Zicea că soluţia era o mare distragere a atenţiei. Spunea că directorul fabricii de conserve a avut o idee bună – să creezi o scenă atât de cumplită, încât nimeni să nu vrea să se apropie de ea. Apoi poţi s-o ştergi.

— Dar familia directorului fabricii – ei n-au şters-o.

— Nu, ei n-au şters-o.

— Iar după distragerea atenţiei, care era planul?

Ea înălţă din umeri.

— Eu n-am vrut niciodată cu adevărat să plec din ţară, zise fata. El voia lumea de-afară. Eu vreau la Phenian. Până la urmă, l-am făcut să priceapă asta.

Tot acest efort îl epuiză pe Jun Do. Îşi trase mai bine pe lângă talie cearşaful galben, dar nu voia decât să se întindă.

— Pari obosit, spuse ea. Eşti pregătit pentru borcan?

— Cred că da.

Ea luă borcanul, dar când Jun Do întinse mâna să-l ia, fata nu vru să-i dea drumul. Îl ţinură amândoi. Ochii ei păreau foarte adânci în lumina lumânării.

— Frumuseţea nu înseamnă nimic aici, zise ea. Contează doar câţi peşti poţi să procesezi. Nimănui nu-i pasă că ştiu să cânt, în afară de băieţii care vor să mă facă să nu mă mai gândesc la ce s-a întâmplat. Dar la Phenian există teatru, operă, televiziune, cinematografie. Doar la Phenian voi conta. În ciuda tuturor defectelor lui, asta încerca soţul meu să-mi ofere.

Jun Do inspiră adânc. După ce folosea borcanul, seara se încheia, iar el nu voia asta deoarece atunci când fata stingea lumânarea, camera era la fel de întunecată ca marea şi navigatorul de pe ea.

— Aş vrea să am radioul, zise el.

— Ai un radio? întrebă ea. Unde e?

Arătă cu capul înspre fereastră, spre casa directorului fabricii de conserve:

— E la mine în bucătărie.

*

Jun Do dormi toată noaptea, apoi se trezi dimineaţa, atât de inversat era bioritmul lui acum. Toţi peştii care fuseseră înşiraţi pe sârme prin cameră dispăruseră. Pe scaun era aşezat radioul lui, cu părţile detaşabile într-un castron din plastic. Când începură ştirile, simţi cum întregul bloc zumzăia din cauza celor două sute de difuzoare. Se holbă la locul de pe perete în care fusese harta, în timp ce era informat despre apropiatele negocieri din America, despre vizita Iubitului Conducător la o fabrică de ciment din Sinpo, despre faptul că echipa de badminton a Coreei de Nord o învinsese pe cea a Libiei, câştigând toate seturile, în final reamintindu-

se că este ilegal consumul de rândunele, deoarece ele ţin sub control populaţiile de insecte care se hrănesc cu răsadurile de orez.

Jun Do se ridică stângaci şi făcu rost de o bucată de hârtie maro. Apoi îşi trase pe el pantalonii plini de sânge pe care-i purtase cu patru zile în urmă, când se întâmplase totul. Afară, la capătul holului, era coada din faţa toaletei etajului zece. Cum toţi adulţii erau la fabrica de conserve, coada era formată din bătrâni şi copii, fiecare aşteptând cu o bucată de hârtie în mână. Când îi veni rândul, însă, Jun Do văzu coşul de gunoi plin cu pagini din *Rodong Sinmun* făcute cocoloaşe, ceea ce era ilegal, căci nu era voie să rupi ziarul, darămite să te ştergi cu el la fund.

Stătu înăuntru mult timp. În cele din urmă, turnă două polonice de apă în toaletă. Când să plece, o bătrână de la coadă îl opri:

— Tu eşti cel care locuieşte în casa directorului fabricii de conserve, zise ea.

— Aşa e, confirmă Jun Do.

— Ar trebui să se dea foc la casa aia, zise ea.

Uşa de la apartament era deschisă când se întoarse. Înăuntru, îl găsi pe bătrânul care-l interogase. Ţinea în mâini perechea de adidaşi Nike.

— Ce dracu’ e pe acoperişul tău? întrebă el.

— Câini, îi răspunse Jun Do.

— Murdare animale. Ştii că în Phenian sunt ilegale. Aşa şi ar trebui să fie. În afară de asta, prefer oricând carnea de porc. Ce sunt ăştia? întrebă el ridicând adidaşii.

— Sunt un fel de încălţăminte americană, îi spuse Jun Do. I-am găsit într-o noapte în plasele noastre.

— Nu mai spune. Pentru ce sunt?

Era greu de crezut că un anchetator de la Phenian nu văzuse niciodată pantofi sport frumoşi. Totuşi, Jun Do îi răspunse:

— Sunt pentru sport, cred.

— Am auzit asta, zise bătrânul. Că americanii fac munci lipsite de sens ca distracţie. Şi ăsta? întrebă el arătând spre radio.

— Are legătură cu munca mea. Îl repar.

— Deschide-l.

— Nu e asamblat complet, zise Jun Do arătând spre castronul din plastic. Şi chiar dacă era, nu există antenă.

Bătrânul puse adidaşii la loc şi se duse la fereastră. Soarele era sus, dar încă răsărea, iar unghiul făcea ca apa, în ciuda adâncimii, să sticlească într-un albastru pal.

— Ia priveşte, zise el. M-aş putea uita la asta la nesfârşit.

— Este o mare foarte frumoasă, domnule, zise Jun Do.

— Dacă un om s-ar duce pe debarcaderul ăla şi-ar arunca undiţa-n apă, ar prinde vreun peşte? întrebă bătrânul.

— Da, cred că da, îi răspunse Jun Do, deşi locul în care se putea prinde peşte era un pic mai la sud, unde conductele de deşeuri de la fabrica de conserve deversau resturile de peşte în mare.

— Iar în nord, în Wonsan, sunt plaje acolo, nu?

— Nu le-am vizitat niciodată, îi spuse Jun Do. Dar de pe nava noastră am putut să văd nisipul.

— Poftim, ţi-am adus asta, zise bătrânul înmânându-i lui Jun Do o cutie din catifea roşie. Este medalia ta pentru eroism. Ţi-aş prinde-o eu în piept, dar îmi dau seama că nu eşti genul care să poarte medalii. Îmi place asta la tine.

Jun Do nu deschise cutia.

— Pentru a supravieţui în lumea asta, trebuie să fii de multe ori un laş, dar măcar o dată un erou, spuse bătrânul anchetator uitându-se din nou pe fereastră. Cel puţin aşa mi-a zis odată un tip când îl băteam măr, adăugă el, râzând.

— Eu vreau doar să mă întorc pe vasul meu, spuse Jun Do.

Bătrânul anchetator îi aruncă o privire lui Jun Do.

— Cred că apa sărată ţi-a făcut cămaşa să se micşoreze, zise el, apoi suflecă mâneca pentru a se uita la cicatrice – erau roşii, cu lichid la capete.

Jun Do îşi trase braţul.

— Uşurel, tigrule. O să ai timp berechet să pescuieşti. Mai întâi, trebuie să-i învăţăm minte pe americanii ăia. Trebuie să-şi ia răsplata. Am auzit că s-a pus la cale un plan. Aşa că trebuie să te facem să fii prezentabil. În clipa asta, pare că rechinii au câştigat.

— Toată chestia asta e un soi de test, nu-i aşa?

— Ce vrei să spui? zâmbi bătrânul anchetator.

— Să întrebi despre Wonsan ca un prost, când toată lumea ştie că nimeni nu se duce acolo la pensie. Toată lumea ştie că e doar un loc unde se duc în vacanţă conducătorii armatei. De ce nu-mi spui pur şi simplu ce vrei de la mine?

Pe chipul anchetatorului trecu o umbră de incertitudine, care se modifică vag în cântărirea interlocutorului, după care se transformă într-un zâmbet.

— Hei, eu sunt ăla care-ar trebui să te scuture pe tine, zise el. Râse. Totuşi, serios acum, amândoi suntem eroi din punct de vedere legal. Suntem în aceeaşi echipă. Misiunea noastră e să profităm de americanii care ţi-au făcut asta. Mai întâi, însă, trebuie să ştiu dac-ai avut ceva de împărţit cu căpitanul. Nu putem s-avem vreo surpriză.

— Despre ce vorbeşti acolo? Niciodată, nici vorbă.

Jun Do privi pe fereastră. Jumătate din flota de pescuit era în larg, dar Junma avea plasele întinse pe punţi, puse la uscat pentru a putea fi reparate.

— Bine, atunci. Uită că te-am întrebat. Dacă n-ai spus nimic care să-l scoată din sărite, te cred.

— Căpitanul e familia mea, zise Jun Do. Dacă ai ceva de spus despre el, atunci mai bine spune.

— Nu e nimic. Doar c-a venit la mine şi m-a întrebat dac-aş putea să te pun pe un alt vas.

Jun Do se holbă la el, neîncrezător.

— Căpitanul zicea că s-a săturat de eroi, că i-a mai rămas o groază de timp şi că vrea doar să-şi facă treaba şi să pescuiască. Eu nu mi-aş face griji – căpitanul e om capabil, o mână zdravănă, dar când îmbătrâneşti îţi pierzi flexibilitatea. Am văzut de multe ori asta.

— E din cauza soţiei lui, zise Jun Do aşezându-se pe un scaun. Asta trebuie să fie. E ceva ce i-aţi făcut voi, dând-o pe soţia lui altcuiva.

— Mă îndoiesc că aşa s-a întâmplat. Nu cunosc prea bine cazul, dar era o femeie bătrână, nu? Nu foarte mulţi soţi înlocuitori cer insistent o femeie bătrână. Căpitanul a intrat la închisoare, iar ea l-a părăsit. Asta pare foarte probabil. Aşa cum spune Iubitul Conducător, „Cel mai simplu răspuns este, de obicei, răspunsul corect“.

— Şi soţia navigatorului? Dumneata te ocupi de caz?

— E o fată frumoasă, o să-i fie bine. Nu trebuie să-ţi faci griji pentru ea. N-o să mai locuiască mult timp cu câini deasupra, asta-i sigur.

— Ce se va întâmpla cu ea?

— Cred că e un director de închisoare din Sinpo printre primii pe listă, iar în Chongwang e un oficial de partid pensionar care face un pic de gălăgie ca să pună mâna pe ea.

— Credeam că fetele ca ea sunt trimise la Phenian.

— Nu e virgină, zise bătrânul, înclinându-şi capul. În plus, are douăzeci de ani şi e încăpăţânată. Majoritatea fetelor care merg la Phenian au şaptesprezece ani – tot ce ştiu e să asculte. Dar ce-ţi pasă? Doar n-o vrei pentru tine, nu?

— Nu, chiar deloc.

— Fiindcă aşa ceva nu prea mai e eroic. Dacă vrei o fată, putem să-ţi dăm. Dar soţia unui tovarăş căzut în luptă, asta e ceva ce nu se încurajează.

— N-am zis că asta vreau. Dar sunt un erou, am drepturi, zise Jun Do.

— Privilegii, îl corectă bătrânul. Ai nişte privilegii.

*

Lucră toată ziua la radio. La pervazul ferestrei avea lumină bună. Acolo, folosi capătul turtit al unei sârme pe post de şurubelniţă fină şi topi firele subţiri de aliaj pentru lipit cu flacăra de la lumânare. De asemenea, de acolo putea să supravegheze portul, ca să-l observe pe căpitan plimbându-se de colo până colo pe punţi.

Aproape când se lăsă amurgul, fata se întoarse acasă. Era binedispusă, radia de fericire.

— Văd că o parte din tine încă funcţionează, zise ea.

— Nu pot să stau în pat fără nici un peşte la care să mă uit. Ei erau sportul meu.

— Ce impresie aş fi făcut, zise ea. Să apar la Phenian cu o valiză doldora de peşte. Apoi îşi trase părul spre spate pentru a dezvălui o pereche nouă de cercei, făcuţi din firişoare subţiri de aur. N-a fost un târg prost, nu? Va trebui să-mi port părul strâns, ca să se poată vedea. Merge? întrebă ea, ducându-se la aparatul de radio.

— Da. Am făcut o antenă. Însă ar trebui s-o montăm pe acoperiş înainte să se ia curentul.

— Bine. Dar mai întâi trebuie să fac ceva, spuse ea şi luă perechea de adidaşi Nike.

Coborâră cu grijă scările până la etajul şase. Trecură pe lângă nişte apartamente din care răsunau certuri familiale, însă majoritatea erau cufundate într-o tăcere stranie. Aici, pereţii erau pictaţi cu slogane în cinstea Iubiţilor Conducători, însoţite de imagini cu copii care cântau din cărţile de cântece ale revoluţiei şi de ţărani opriţi în mijlocul recoltelor

bogate, cu secerile sus, pentru a privi la lumina pură a înţelepciunii veşnice.

Soţia navigatorului ciocăni la o uşă, aşteptă o clipă, apoi intră. Ferestrele erau acoperite cu hârtie de la raţii, iar în cameră mirosea a iritaţia inghinală răspândită prin tunelurile din Zona Demilitarizată. Acolo găsiră un bărbat care stătea pe un scaun de bucătărie din plastic, cu un picior bandajat ridicat pe un taburet. După forma bandajelor, îţi dădeai seama că nu era loc pentru degetele de la picioare. Purta o salopetă de la fabrica de conserve, iar pe ecusonul cu numele lui scria „Şef de echipă Gun“. Ochii lui Gun se luminară la vederea adidaşilor. Îi ceru făcând un semn din mână, apoi îi răsuci pe toate părţile şi îi mirosi.

— Poţi să faci rost de mai mulţi? o întrebă el pe fată.

— Poate că da, răspunse ea. Zări o cutie pe o masă, cam de mărimea unui tort pentru înmormântare. Ăsta e? întrebă ea.

— Da, zise bărbatul, minunându-se de adidaşi. N-a fost uşor de făcut rost, să ştii, arătă el spre cutie. Direct din sud.

Fără să se uite înăuntru, fata îşi puse cutia sub braţ.

— Ce vrea prietenul tău? o întrebă Gun.

Jun Do privi prin cameră, la vitrinele cu lichioruri chinezeşti neobişnuite şi la lăzile cu haine vechi, la firele libere unde ar fi trebuit să se afle conectat un difuzor. Într-o colivie pentru păsări erau înghesuiţi iepuri.

— Nu-mi trebuie nimic, răspunse chiar Jun Do.

— Ah, dar eu am întrebat ce vrei, nu ce-ţi trebuie, zise Gun, zâmbind pentru prima oară. Haide, acceptă un dar. Cred că am o curea care ţi s-ar potrivi.

Se întinse cu greu spre o pungă din plastic aflată pe jos, plină de curele folosite.

— Nu te deranja, îi spuse Jun Do.

Soţia navigatorului zări nişte pantofi care îi plăcură. Erau negri şi aproape noi. În timp ce fata îi proba, Jun Do se uită la toate lăzile cu marfă. Ţigări ruseşti, punguţe cu pastile, cu etichete scrise de mână, un vas plin cu ochelari de soare. Un teanc de tigăi, cu mânerele orientate în direcţii diferite, care i se părură aproape tragice.

Pe o mică etajeră cu cărţi, îşi găsi dicţionarele de engleză şi se uită peste vechile lui notiţe de pe margini, observând toate expresiile idiomatice care cândva i se păruseră imposibile, precum „dry run“ şi „close but no cigar“[1]. Cotrobăind mai departe, găsi pământuful de ras care aparţinuse căpitanului. Jun Do nu-l condamna pe navigator că şterpelise lucruri, chiar lucruri personale, dar când se întoarse şi o observă pe soţia navigatorului privindu-se în oglindă cu pantofii negri, pentru el conta brusc cine le vânduse acolo, ea sau soţul ei.

— Bine, îi vreau, zise ea.

— Arată bine, spuse Gun. E piele japoneză, să ştii, cea mai bună. Îmi mai aduci o pereche de Nike şi facem schimb.

— Nu, zise ea. Adidaşii sunt mult prea valoroşi. Când o să fac rost de încă o pereche, o să vedem ce ai tu care să fie egal ca valoare.

— Când o să faci rost de altă pereche, adu-i la mine. De acord.

— De acord, zise fata.

— Bine, spuse Gun, ia pantofii şi rămâi datoare la mine.

— Îţi rămân datoare, acceptă ea.

— Nu face asta, îi zise Jun Do.

— Nu mi-e frică, spuse fata.

— Bine, spuse Gun. Când va veni vremea să-mi poţi face un serviciu, voi veni la tine şi-atunci vom fi chit.

Ea şi Jun Do dădură să plece, fata ţinând cutia sub braţ. Însă pe o măsuţă ceva îi atrase privirea lui Jun Do. Ridică obiectul. Era un ceas de impiegat, prins de un lănţişor. Directorul orfelinatului avusese un astfel de ceas şi cu ajutorul lui conducea viaţa tuturor, din zori până la ora stingerii,

în timp ce-i trimitea pe băieţi să cureţe tancurile septice sau să fie puşi să coboare în puţuri cu ajutorul unor simple funii, ca să golească petrolul din colectoare. Fiecare moment trecea după ceasul ăla, iar directorul nu le spunea niciodată băieţilor cât era ora, însă ei învăţaseră după expresiile de pe faţa lui cum aveau să meargă lucrurile până când el verifica din nou ceasul.

— Ia ceasul, zise Gun. Îl am de la un bătrân care zicea c-a mers perfect o viaţă întreagă.

Jun Do puse ceasul jos. După ce plecară şi uşa se închise în spatele lor, o întrebă pe fată:

— Ce-a păţit?

— S-a rănit la picior anul trecut, din cauza unei linii de aburi sub presiune sau ceva de genul ăsta.

— Anul trecut?

— Nu i se închide rana, aşa zice meşterul.

— N-ar fi trebuit să faci târgul ăla cu el, spuse Jun Do.

— Când va veni după plată, eu nu voi mai fi de mult aici, zise ea.

Jun Do o privi. În clipa aceea, îi fu sincer milă de fată. Se gândi la bărbaţii care făceau presiuni pentru ea, directorul de închisoare din Sinpo şi bătrânul ştab de partid din Chongwang, bărbaţi care chiar în acel moment îşi pregăteau casele pentru sosirea ei. Le fusese arătată vreo fotografie cu ea, li se povestise ceva, sau doar auziseră la difuzor vestea tragică despre eroul ucis de rechini, care lăsa în urmă o soţie tânără şi frumoasă?

Urcară scara în spirală către acoperiş, apoi împinseră uşa de metal şi ieşiră în întunericul smălţat cu stele. Câinii adulţi erau lăsaţi liberi. Sperioşi, îi urmăreau din ochi. În centrul acoperişului era un şopron din plasă pentru a feri de muşte carnea de câine – frecată cu sare grunjoasă şi boabe pisate de piper verde – atârnată pentru a se conserva în aerul oceanic.

— E frumos aici sus, zise el.

— Uneori vin aici ca să mă gândesc, spuse fata. Priviră în depărtare peste apă. Cum e acolo? întrebă ea.

— Când nu te mai vezi de pe mal, poţi fi oricine, de oriunde. E ca şi cum n-ai avea trecut. În larg, acolo totul e spontan, fiecare picătură de apă care sare, fiecare pasăre care apare de nicăieri. Pe calea undelor radio, oamenii spun lucruri pe care nu ţi le-ai închipui niciodată. Aici, nimic nu e spontan.

— Abia aştept să aud radioul ăla, zise ea. Poţi să prinzi posturile cu muzică pop din Seul?

— Nu e genul ăla de radio, spuse el, apoi vârî antena printr-un ochi de plasă de la crescătoria de căţeluşi, aceştia luând-o la fugă înspăimântaţi.

— Nu înţeleg.

Jun Do azvârli cablul peste ieşindul terasei acoperişului, de unde îl puteau recupera de la fereastra de dedesubt.

— Acest radio nu recepţionează transmisii, ci le transmite, zise el.

— Ce rost are asta?

— Avem de trimis un mesaj.

În apartament, degetele lui lucrară repede, conectând cablul antenei şi un mic microfon.

— Am avut un vis, spuse el. Ştiu că nu are nici un sens, dar am visat că soţul tău avea un radio, că era pe o barcă de salvare, îndreptându-se spre o apă sclipitoare, strălucitoare ca o mie de oglinzi.

— Bine.

Jun Do deschise radioul şi amândoi se uitară cu atenţie la lumina galbenă a scalei. Jun Do îl setă la 63 MHz, apoi apăsă comutatorul:

— Consilierul de siguranţă către navigator, consilierul de siguranţă către navigator, consilierul de siguranţă către navigator, recepţie. Jun Do repetă asta, ştiind că, tot aşa cum el însuşi nu putea să audă, navigatorul

nu putea să răspundă. În cele din urmă, spuse: Prietene, ştiu că eşti acolo şi nu trebuie să disperi.

Jun Do ar fi putut să-i explice cum să desfacă un singur fir de liţă din cupru de la firele acumulatorului, apoi să conecteze liţa la ambele capete, astfel încât să se încălzească îndeajuns pentru a aprinde o ţigară. Jun Do ar fi putut să-i spună navigatorului cum să facă o busolă din magnetul aflat în bobina radioului sau că în jurul condensatorilor electrici se află o folie metalică pe care putea s-o folosească pe post de oglindă semnalizatoare.

Însă abilităţile de supravieţuire de care avea nevoie navigatorul priveau suportarea singurătăţii şi tolerarea necunoscutului, subiecte în legătură cu care Jun Do avea oarecare practică.

— Dormi în timpul zilei, îi spuse Jun Do. Noaptea, gândurile tale vor veni clare. Ne-am uitat la stele împreună – cartografiază-le în fiecare noapte. Dacă sunt în locurile corecte, te descurci bine. Foloseşte-ţi imaginaţia doar cu privire la viitor, niciodată la prezent sau la trecut. Nu încerca să-ţi imaginezi chipurile oamenilor – vei fi deznădăjduit dacă ele nu ţi se vor arăta clare. Dacă eşti vizitat de oameni de departe, nu te gândi la ei ca la nişte fantome. Tratează-i ca pe membrii familiei, pune-le întrebări, fii o gazdă bună. Vei avea nevoie de un ţel. Ţelul căpitanului era să ne aducă teferi înapoi acasă. Ţelul tău va fi să rămâi puternic, astfel încât să o poţi salva pe fata care vâsleşte pe întuneric. Are necazuri şi are nevoie de ajutor. Eşti singurul de acolo din larg care o poate ajuta. Scrutează orizontul noaptea, uită-te după lumini şi rachete de semnalizare. Trebuie să o salvezi pentru mine. Îmi pare rău că te-am dezamăgit. Era datoria mea să am grijă de tine. Eu trebuia să te salvez şi am dat greş. Tu ai fost adevăratul erou. Când au venit americanii, ne-ai salvat pe toţi, iar când tu ai avut nevoie de noi, noi nu ţi-am fost alături. Cumva, într-o bună zi, voi îndrepta lucrurile.

Jun Do încetă să mai transmită şi indicatorul de pe scală se opri.

Soţia navigatorului doar se uită la el, apoi zise:

— Trebuie să fi fost un vis trist. Fiindcă ăsta a fost cel mai trist mesaj pe care l-a trimis vreodată cineva cuiva. Când Jun Do aprobă din cap, ea adăugă: Cine era fata care vâsleşte pe întuneric?

— Nu ştiu. Pur şi simplu era în vis. Cred că ar trebui să-i spui ceva, zise el, dându-i microfonul.

Ea nu-l luă.

— Asta are legătură cu visul tău, nu cu al meu. Ce să zic? întrebă ea. Ce să-i spun?

— Ce i-ai fi spus dacă ai fi ştiut că n-o să-l revezi niciodată? întrebă Jun Do. Sau nu trebuie să-i spui nimic. Mi-a povestit cât de mult îi plăcea cum cânţi.

Jun Do se lăsă în genunchi, se întoarse şi se rostogoli pe patul improvizat. Întins pe spate, respiră adânc de câteva ori. Când încercă să-şi dea jos cămaşa, descoperi că nu putea.

— Nu asculta, îi zise ea.

Jun Do îşi băgă degetele în urechi, simţindu-se la fel ca atunci când avea căşti, şi-i urmări buzele mişcându-se. Ea vorbi doar puţin, cu ochii aţintiţi spre ferestre, iar când el îşi dădu seama că fata cânta, îşi destupă urechile şi întâmpină cu bucurie sunetul, un cântec de leagăn:

ı e în leagăn, iar bebeluşu-i în copac.
ıpra, păsările toate tocănesc cu ciocul.
în tunel, gata de furtună,
ine mama, ce de bătături pe mână!
inde şorţul, copilul să-l vadă,
rezător pruncu-şi dă drumul să cadă.

Fata avea o voce simplă şi cristalină. Toţi îşi ştiau cântecele de leagăn, dar cum să şi le ştie Jun Do pe ale lui? Oare i le cântase vreodată cineva, într-o vreme de care nu-şi mai putea aduce aminte?

Când termină, fata opri radioul. În curând urma să se întrerupă curentul, aşa că ea aprinse o lumânare. Veni lângă Jun Do. În ochii ei era

ceva nou.

— Aveam nevoie de asta, zise ea. N-am ştiut că aveam nevoie de asta. Mă simt de parcă mi s-ar fi ridicat o apăsare, adăugă respirând adânc.

— A fost frumos, zise Jun Do. Am recunoscut cântecelul ăla de leagăn.

— Bine-nţeles că l-ai recunoscut. Toată lumea îl ştie. Mă tot plimb cu asta pe aici, dar n-ai întrebat nici măcar o dată ce e, zise ea punându-şi mâna pe cutie.

— Atunci, arată-mi.

— Închide ochii, îi ceru fata.

El îi închise. Mai întâi se auzi desfăcându-se fermoarul de la combinezonul de lucru de la fabrică, apoi auzi tot procesul, deschiderea cutiei, foşnetul puternic al satinului rigid, foşnetul uşor făcut când ea îşi trase de jos în sus articolul de îmbrăcăminte, apoi şoapta scoasă de acesta când i se răsuci pe corp, mişcarea din umeri şi din şolduri pentru a-l aranja şi apoi, aproape fără un sunet, braţele ei care se vârau în mâneci.

— Acum poţi să-ţi deschizi ochii, îi spuse, însă el nu voia să facă asta.

Cu ochii închişi, îi putea zări pielea în scânteieri lungi, în felul comod al cuiva neobservat. Fata avea încredere totală în el, iar el nu voia în ruptul capului ca asta să se sfârşească.

Ea îngenunche din nou lângă el, iar când Jun Do deschise ochii văzu că era îmbrăcată într-o rochie strălucitoare galbenă.

— Aşa se poartă în vest, zise ea.

— Eşti frumoasă.

— Hai să dăm jos cămaşa aia.

Ea îşi lăsă un picior să alunece peste mijlocul lui, poala rochiei acoperind talia lui Jun Do. Încălecându-l, fata îl trase de braţe până când Jun Do stătu în capul oaselor, apoi, apucându-l de cămaşă, lăsă gravitaţia să facă restul: cămaşa se trase ca o coajă atunci când el se lăsă din nou pe spate.

— Cerceii ăia se văd de aici, zise el.

— Poate că nu-i nevoie să mă tund, atunci.

El se uită în sus la fată. Galbenul rochiei lucea în negrul părului ei.

— Cum de nu te-ai căsătorit niciodată? îl întrebă ea.

— *Songbun*[2] nesănătoasă.

— Oh! exclamă ea. Părinţii tăi au fost denunţaţi?

— Nu. Lumea crede că sunt orfan.

— Asta e suficient, zise ea, apoi ezită. Scuză-mă, a sunat rău.

Ce era de spus? Jun Do înălţă din umeri.

— Ai zis că ţelul soţului meu e să o salveze pe fata care vâslea în visele tale.

— I-am spus asta doar ca să se menţină puternic şi concentrat. Misiunea este întotdeauna să rămâi în viaţă.

— Soţul meu nu e în viaţă, nu-i aşa? Mi-ai spune, da?

— Da, ţi-aş spune. Dar nu, nu e în viaţă.

— Cântecul meu de leagăn, ar putea să audă cineva transmisia aceea? îl întrebă privindu-l în ochi.

— Oricine aflat pe Marea de Est.

— Dar la Phenian, acolo s-ar putea auzi?

— Nu. E prea departe, sunt munţi. Peste apă, semnalul ajunge mai departe.

— Dar oricine care ascultă…

— Vapoare, staţii de navigare, mici ambarcaţiuni, toţi au auzit. Şi sunt sigur că şi el te-a auzit.

— În visul ăla al tău?

— Da, în visul meu, zise Jun Do. Visul cu el plutind în depărtare, cu luminile puternice, cu radioul lui. Este la fel de real precum rechinii care se înalţă din apa neagră, precum colţii din braţul meu. Ştiu că ceva e real şi altceva e vis, dar uit întruna care cum e, amândouă sunt foarte adevărate. Nu pot să-mi mai dau seama. Nu ştiu care…

— Alege povestea frumoasă, cu lumini strălucitoare, cea în care el ne poate auzi, îi spuse fata. Aceea este adevărată. Nu povestea înspăimântătoare, nu rechinii.

— Dar nu e cu mult mai înspăimântător să fii singur pe apă, complet izolat de toată lumea, fără prieteni, fără familie, fără direcţie, fără nimic altceva decât un radio ca alinare?

— Asta e povestea ta, îi zise ea atingându-l pe obraz. Încerci să-mi spui povestea ta, aşa-i?

Jun Do o privi lung.

— Oh, sărăcuţul de tine, zise ea. Bietul băieţel. Nu trebuie să fie aşa. Vino afară din apă, lucrurile pot fi diferite. N-ai nevoie de radio, eu sunt chiar aici. Nu trebuie să alegi singurătatea.

Se aplecă aproape de el şi-l sărută cu tandreţe pe frunte, apoi pe fiecare obraz. Se ridică şi se uită la el. Îi mângâie mâna. Când se aplecă din nou, ca pentru a-l săruta, fata şovăi, privindu-i cu atenţie pieptul.

— Ce e? întrebă Jun Do.

— O prostie, zise ea acoperindu-şi gura.

— Ba nu, spune-mi, insistă el.

— Sunt obişnuită să îmi privesc soţul şi să-mi văd chipul în dreptul inimii lui. Nu am ştiut niciodată altceva.

*

În zori, când se auziră fluierele întrecerii în muncă, iar blocul deveni un stup de difuzoare, Jun Do şi fata ieşiră pe acoperiş să scoată antena. Soarele dimineţii strălucea puternic peste valuri, dar încă nu avea forţa de a reînvia muştele sau duhoarea excrementelor de la câini. Deşi toată ziua păreau să mârâie şi să se înhăiteze, acum erau strânşi într-o masă adormită în aerul rece al începutului de zi, cu blana albă de rouă.

Soţia navigatorului merse până la marginea acoperişului şi se aşeză cu picioarele atârnate peste margine. Jun Do i se alătură, dar priveliştea curţii aflate mai jos cu zece etaje îl făcu să închidă ochii pentru o clipă.

— Nu voi mai putea să folosesc multă vreme doliul drept pretext, zise ea. La serviciu, se va ţine o şedinţă de critică despre mine şi mi se va reinstitui norma.

Jos, o procesiune constantă de muncitori în combinezoane de lucru străbătea curtea, traversând cărările făcute de cărucioarele pentru transportul peştelui şi trecând prin dreptul casei directorului fabricii pentru a ajunge la porţile noii fabrici de prelucrare a peştelui.

— Nu privesc niciodată în sus, zise ea. Stau aici tot timpul şi mă uit la ei. Nici măcar unul n-a ridicat vreodată ochii să mă surprindă.

Jun Do găsi curajul de a se uita spre ei şi era ca şi cum ar fi privit în adâncurile oceanului. Treizeci de metri de aer sau de mare te-ar ucide, însă apa te-ar purta, încet, către un nou tărâm.

Spre mare, soarele era acum greu de privit din cauza strălucirii apei. Dacă asta îi amintea cumva de visul lui Jun Do cu soţul ei, fata n-o arătă. Junma se putea distinge acum de celelalte vase din port, cu ciudatul ei tangaj prova-pupa provocat până şi de cel mai uşor siaj al unui vas care trecea pe lângă ea. Plasele sale erau din nou la bord şi curând avea să plece iar în larg. Punându-şi mâna pavăză şi mijindu-şi ochii, Jun Do reuşi să zărească o siluetă la parapet, care se uita în jos, în apă. Numai căpitanul se uita aşa în apă.

Jos, în curte, apăru un Mercedes negru. Merse foarte încet peste micile cărări făcute de cărucioarele pentru transportul peştelui şi se opri în iarba din curte. Din el coborâră doi bărbaţi în costume albastre.

— Nu-mi vine să cred, zise fata. Se întâmplă.

Bărbaţii de jos îşi apărară ochii de soare cu mâinile şi evaluară clădirea dintr-o privire scurtă. La zgomotul făcut de portierele maşinii, câinii se ridicară şi-şi scuturară umezeala din blană.

— Chiar se întâmpă, zise fata întorcându-se spre Jun Do.

Apoi se îndreptă spre uşa din metal de la casa scării.

Primul lucru pe care îl făcu fu să se îmbrace cu rochia galbenă, iar de data asta nu-i ceru lui Jun Do să închidă ochii. Se fâţâia fără astâmpăr prin apartamentul cu o singură cameră, aruncând lucruri în valiză.

— Nu pot să cred că au venit deja, spuse ea şi privi în jur prin încăpere, cu expresia că nu-şi amintea de tot ce avea nevoie. Nu sunt gata. N-am apucat să mă tund. Nu sunt câtuşi de puţin pregătită.

— Îmi pasă de ce se întâmplă cu tine, îi zise Jun Do. Nu-i pot lăsa să-ţi facă aşa ceva.

— Drăguţ, spuse ea scoţând lucruri din comodă. Şi eşti drăguţ şi tu, dar asta e soarta mea, trebuie să merg.

— Trebuie să te scoatem de aici, zise Jun Do. Poate reuşim să ajungem la tatăl tău. El o să ştie ce e de făcut.

— Eşti nebun? Din cauza lui am ajuns aici.

Din nu se ştie ce motiv, fata îi puse în braţe un teanc de haine.

— E ceva ce ar fi trebuit să-ţi spun, zise el.

— Ce?

— Bătrânul anchetator. I-a descris pe tipii care au fost aleşi pentru tine.

— Ce tipi?

— Înlocuitorii pentru soţul tău.

Fata se opri din împachetat.

— Există mai mult de unul? se miră ea.

— Unul este director de închisoare în Sinpo. Celălalt tip e bătrân, un oficial de partid din Chongwang. Anchetatorul nu ştia care dintre ei te va obţine.

— Trebuie să fie o greşeală, zise ea lăsându-şi capul într-o parte, nedumerită.

— Hai să plecăm de-aici, propuse Jun Do. Asta o să te facă să câştigi un pic de timp până când vor veni din nou.

— Nu, se opuse ea, aţintindu-l cu privirea. Poţi să faci ceva în legătură cu asta, eşti un erou, ai nişte puteri. Nu poţi fi refuzat.

— Nu prea cred. Nu cred că merge aşa, de fapt.

— Spune-le să plece, spune-le că te însori tu cu mine.

Se auzi un ciocănit în uşă.

— Spune-le că te însori tu cu mine, repetă fata, apucându-l de braţ.

Jun Do îi cercetă chipul, pe care se aşternuse o expresie vulnerabilă – n-o mai văzuse niciodată aşa.

— Tu nu vrei să te căsătoreşti cu mine, îi spuse el.

— Eşti un erou. Iar eu sunt soţia unui erou. Trebuie doar să vii la mine. Îşi apucă poala rochiei şi o ţinu ridicată ca pe un şorţ: Tu eşti copilaşul din copac şi trebuie doar să ai încredere în mine.

Jun Do se duse la uşă, dar şovăi înainte de a o deschide.

— Vorbeai de ţelul soţului meu, zise ea. Dar cum rămâne cu al tău? Dacă ţelul tău sunt eu?

— Nu ştiu dacă am un ţel, îi spuse Jun Do. Dar tu ţi-l cunoşti pe al tău – Phenian, nu un radio-recepţionist din Kinjye. Nu te subestima – vei supravieţui.

— Voi supravieţui aşa, ca tine? întrebă ea.

Jun Do nu zise nimic.

— Ştii ce eşti? Un supravieţuitor fără nimic pentru care să trăiască.

— Şi ce ai prefera, să mor pentru ceva la care ţin?

— Soţul meu asta a făcut.

Uşa fu deschisă cu forţa. Erau cei doi bărbaţi de jos. Nu păreau prea încântaţi de toate scările pe care le urcaseră.

— Pak Jun Do? întrebă unul, iar când Jun Do aprobă din cap, îi zise: Va trebui să vii cu noi.

— Ai un costum? îl întrebă celălalt bărbat.

1. Expresiile înseamnă „repetiţie generală“, respectiv „pe aproape“, dar pentru cineva cu sumare cunoştinţe de limba engleză şi care le-ar traduce literal, ele par lipsite de logică, deoarece ar însemna „curs uscat“, respectiv „aproape, dar fără trabuc“ (expresia se foloseşte când cineva ratează la mustaţă un premiu şi îşi are originea într-un obicei din sec. al XIX-lea, de a li se oferi câştigătorilor de la carnavaluri un trabuc drept premiu).
2. „Origine“, în coreeană, în original. Termenul desemnează sistemul politic de discriminare a populaţiei în accederea la un anumit statut.

Bărbaţii la costum îl duseră pe Jun Do cu maşina pe cărările de la fabrica de conserve, după care o luară pe un drum militar care şerpuia în sus pe dealurile care înconjurau Kinjye, ducând dincolo de acestea. Jun Do se întoarse şi privi cum totul rămânea în urmă, în privelişti întrezărite prin geamul din spate. Prin deschizături ale şoselei, văzu vasele săltând, albastre, în port şi ţiglele ceramice sclipind pe acoperişul casei directorului fabricii de conserve. Pentru o clipă, zări turla roşie a oraşului, cinstind data de 15 aprilie. Brusc, oraşul semăna cu unul dintre frumoasele sate pictate pe laterala clădirilor în care se distribuiau raţiile. Când merseră peste deal, se mai zări doar un fuior de aburi ridicându-se în înalt de la fabrica de conserve, o ultimă frântură de ocean, iar apoi nu mai văzu nimic. Viaţa reală revenise – i se repartizase o nouă misiune de lucru, iar Jun Do nu-şi făcea nici o iluzie cu privire la ce fel de muncă ar putea implica. Se întoarse spre bărbaţii îmbrăcaţi la costum. Vorbeau despre un coleg de serviciu care era bolnav. Îşi dădeau cu presupusul dacă bolnavul avea sau nu o rezervă de mâncare şi cine i-ar primi apartamentul dacă murea.

Mercedesul avea ştergătoare de parbriz, ceva ce nu vedeai niciodată, iar radioul din dotare era capabil să prindă posturi din Coreea de Sud şi Vocea Americii. Simpla încălcare a legii privind ascultarea de posturi radio te putea face să ajungi la închisoare într-un lagăr minier, asta dacă nu se întâmpla să fii deasupra legii. În timp ce bărbaţii vorbeau, Jun Do observă că dinţii lor aveau plombe din aur, ceva posibil doar la Phenian. Da, asta putea fi cea mai groaznică misiune a lui de până atunci, se gândi eroul.

Cei doi bărbaţi îl duseră pe Jun Do în interiorul ţării, la o bază aeriană părăsită. O parte din hangare fuseseră transformate în sere, iar pe pajiştile care înconjurau pista Jun Do văzu avioane de transport prăbuşite cărora le fusese îndepărtată partea de sus. Zăceau încolo şi încoace pe iarbă, cu fuselajele servind acum drept crescătorii de struţi – prin geamurile neclare ale cabinei, capetele mici ale păsărilor îl priveau cum trecea. Apoi ajunseră la un mic avion de pasageri, cu motoarele pornite. Pe scările acestuia au coborât doi bărbaţi în costume albastre. Unul era mai în vârstă şi foarte micuţ, ca un bunic îmbrăcat în hainele de gală ale nepotului. Cel în vârstă îi aruncă o privire lui Jun Do, apoi se întoarse spre bărbatul de lângă el:

— Unde-i este costumul? întrebă el. Tovarăşe Buc, ţi-am spus că trebuie să aibă costum.

Tovarăşul Buc era tânăr şi subţirel şi purta nişte ochelari rotunzi. Insigna sa Kim Ir-sen era aşezată perfect. Însă deasupra ochiului drept avea o cicatrice adâncă, verticală. Se vindecase urât, astfel că sprânceana lui era tăiată în două părţi care nu se aliniau cum trebuie.

— L-aţi auzit pe dr. Song, le zise el celor doi şoferi. Bărbatul trebuie să aibă costum.

Tovarăşul Buc îl pofti pe şoferul mai scund lângă Jun Do şi le compară umerii. Apoi îl puse pe şoferul mai înalt să stea spate în spate cu Jun Do. Când Jun Do simţi omoplaţii celuilalt bărbat, începu să-şi dea seama că, de fapt, probabil că n-avea să mai ajungă din nou pe mare, că nu va şti niciodată ce se va întâmpla cu soţia navigatorului, dincolo de imaginea poalei rochiei sale galbene pipăite de un bătrân director de închisoare din Sinpo. Se gândi la toate transmisiile pe care avea să le rateze, la vieţile care urmau să continue dincolo de el. În întreaga lui viaţă, i se încredinţaseră misiuni fără vreo avertizare sau explicaţie. Nu avusese nici un rost să pună întrebări sau să facă presupuneri cu privire la de ce –

nu s-ar fi schimbat cu nimic treaba care trebuia făcută. Numai că înainte nu avusese nimic de pierdut.

— Haide, haide, dă-l jos, îi zise dr. Song şoferului mai înalt.

— Costumul ăsta e de la Shenyang, se plânse şoferul, apucându-se să-şi dea jos sacoul.

— L-ai luat din Hamhung şi ştii foarte bine asta, zise Tovarăşul Buc, nevrând să audă nici un protest.

Şoferul descheie nasturii de la cămaşă, apoi pe cei de la manşete, iar când îşi dădu cămaşa jos, Jun Do îi oferi în schimb cămaşa de lucru a navigatorului.

— Nu vreau cămaşa ta nasoală, zise şoferul.

Înainte ca Jun Do să apuce să-ţi pună cămaşa cea nouă, dr. Song îi spuse:

— Nu aşa de repede. Hai să aruncăm o privire la muşcătura aia de rechin a ta.

Dr. Song îşi coborî ochelarii şi se aplecă foarte aproape. Atinse foarte delicat rana şi roti braţul lui Jun Do pentru a examina copcile. În lumina soarelui, Jun Do văzu roşeaţa din jurul cusăturilor, felul cum marginile supurau.

— Foarte convingător, zise dr. Song.

— Convingător? Aproape că am murit din cauza asta, spuse Jun Do.

— Sincronizarea e perfectă, zise Tovarăşul Buc. Copcile alea vor trebui scoase curând. O să-l puneţi pe unul dintre doctorii lor s-o facă sau va fi mai grăitor dacă le vom scoate chiar noi?

— Ce fel de doctor eşti dumneata? întrebă Jun Do.

Dr. Song nu-i răspunse. Ochii lui apoşi erau aţintiţi asupra tatuajului de pe pieptul lui Jun Do.

— Văd că eroul nostru este un suporter al cinematografiei, zise dr. Song. Cu un deget, bătu darabana pe braţul lui Jun Do, în semn să se îmbrace, apoi îl întrebă: Ştiai că Sun Moon este iubita Tovarăşului Buc?

Tovarăşul Buc zâmbi, tratându-l pe bătrân cu deosebită indulgenţă.

— E vecina mea, corectă el.

— La Phenian? întrebă Jun Do. Ştiu imediat că întrebarea arăta că era un prostănac necultivat. Pentru a-şi masca ignoranţa, zise: Înseamnă că îl cunoaşteţi pe soţul ei, Comandantul Ga?

Dr. Song şi Tovarăşul Buc tăcură.

— A fost câştigătorul Centurii de Aur la *taekwondo*, continuă Jun Do. Se zice că a scăpat armata de homosexuali.

Strălucirea jucăuşă din ochii lui dr. Song dispăru. Tovarăşul Buc privi în altă direcţie.

Şoferul îşi scoase din buzunare un pieptăn şi un pachet de ţigări, îi dădu sacoul lui Jun Do şi începu să se descheie la pantaloni.

— Să lăsăm isprăvile Comandantului Ga, zise dr. Song.

— Da, spuse Tovarăşul Buc. Să vedem cum îţi vine sacoul ăla.

Jun Do îşi puse sacoul. N-avea cum să ştie dacă-i venea bine sau nu. Şoferul, în lenjerie de corp, îi dădu pantalonii şi apoi ultimul obiect de îmbrăcăminte, o cravată din mătase. Jun Do o studie, plimbându-şi repede ochii de la capătul gros până la capătul subţire.

— Uitaţi-vă, nici măcar nu ştie cum să-şi lege cravata! zise şoferul, aprinzându-şi o ţigară şi scoţând fumul afară.

— Vino, spuse dr. Song, luând cravata. O să-ţi arăt subtilităţile occidentale ale purtării cravatei. Să folosim nodul dublu Windsor sau nodul simplu Windsor? îl întrebă el pe Tovarăşul Buc.

— Nod plat, zise Buc. Asta poartă tinerii acum.

Împreună, îl conduseră pe Jun Do în sus pe scări. De pe treapta de sus, Tovarăşul Buc se întoarse spre şofer:

— Completează un formular de rechiziţie la funcţionarul regional de distribuire a bunurilor. Asta o să te pună la rând pentru un costum nou.

Jun Do privi înapoi, la hainele lui vechi de pe jos, care în curând aveau să fie împrăştiate printre crescătoriile de struţi de turbulenţa de siaj

a avionului.

*

În cabină, portrete în rame aurite cu Iubitul Conducător şi cu Marele Conducător erau aşezate în pereche pe pereţii despărţitori. În avion mirosea a ţigări şi vase murdare. Jun Do era sigur că la bord fuseseră urcate nişte potăi. Se uită cu atenţie la rândurile de locuri goale, dar nu zări nici urmă de animale. Chiar în faţă stătea un bărbat singur, în costum negru şi şapcă militară cu bor înalt. Era servit de o însoţitoare de bord cu piele perfectă. Spre coada avionului, vreo şase tineri erau adânciţi în hârţoage. Unul dintre ei utiliza un computer care se plia pentru a se deschide şi închide. Jun Do zări, aruncată peste câteva scaune, o barcă de salvare cu mâner roşu pentru umflat şi cu instrucţiuni în rusă. Îşi puse mâna pe ea – marea, soarele, o conservă de carne. Atât de multe zile pe apă.

— Ţi-e frică de zbor? îl întrebă Tovarăşul Buc, apropiindu-se.

— Nu ştiu, răspunse Jun Do.

Motoarele începură să duduie şi avionul se îndreptă spre capătul îndepărtat al pistei.

— Eu mă ocup de achiziţii, zise Tovarăşul Buc. Avionul ăsta m-a purtat prin toată lumea – la Minsk după caviar proaspăt, în Franţa după coniac luat direct din cramă. Aşa că nu-ţi face griji că s-ar putea prăbuşi.

— Ce caut eu aici? întrebă Jun Do.

— Vino, zise Tovarăşul Buc. Dr. Song vrea să faci cunoştinţă cu tovarăşul ministru.

Jun Do dădu aprobator din cap şi se apropiară de partea din faţă a avionului, unde dr. Song vorbea cu ministrul.

— Adresează-i-te doar cu „tovarăşe ministru“, îi şopti Tovarăşul Buc. Şi nu-i vorbi niciodată direct, ci doar prin intermediul dr. Song.

— Tovarăşe ministru, zise dr. Song, iată-l pe Pak Jun Do – un erou de bună credinţă al Republicii Populare Democrate Coreene, nu?

Ministrul clătină din cap fără interes. Chipul îi era brăzdat de mustăţi cărunte, iar smocuri din sprâncene îi ascundeau ochii.

— Desigur, tovarăşe ministru, continuă dr. Song. Se vede că băiatul e puternic şi chipeş, aşa-i?

Ministrul admise acest lucru printr-o înclinare a capului.

— Poate că vom petrece cu toţii mai mult timp împreună în curând? zise dr. Song.

Ministrul înălţă din umeri şi afişă o expresie care spunea poate că da, poate că nu.

Aceasta fu toată discuţia lor.

După ce se îndepărtară de acolo, Jun Do întrebă:

— La ce minister e ministru?

— La benzină şi la presiune din roţi, zise dr. Song râzând. E şoferul meu. Dar nu-ţi face griji, omul ăsta a văzut cam tot ce e de văzut în lume. E puternic. Singura lui îndatorire e să nu spună nimic în această călătorie şi să joace câte un „da“ sau „nu“ la sfârşitul întrebărilor mele. Te-ai prins, nu-i aşa, de felul în care îi ghidam răspunsurile? Asta o să-i ţină pe americani ocupaţi în timp ce noi ne vom face treaba.

— Pe americani? întrebă Jun Do.

— Şoferii ăia nu ţi-au spus nimic?

Avionul pivotă la capătul pistei şi începu să accelereze. Jun Do se ţinu bine pe intervalul dintre scaune.

— Nu cred că eroul nostru a mai zburat, zise Tovarăşul Buc.

— E adevărat, n-ai mai zburat? întrebă dr. Song. Atunci trebuie să te punem pe un scaun, urmează să decolăm.

Cu formalism mandarin, dr. Song îi conduse la scaunele lor.

— Iată centura de siguranţă, îi zise el lui Jun Do. Un erou poate să o poarte sau nu, după cum doreşte. Eu sunt bătrân şi nu mai am nevoie de

siguranţă, dar, Tovarăşe Buc, dumneata trebuie să-ţi pui centura. Eşti tânăr, ai nevastă şi copii.

— Doar pentru că vă preocupă foarte mult asta, zise Tovarăşul Buc, punându-şi centura de siguranţă.

Aeronava Iliuşin se înălţă în vântul de vest, apoi viră rapid spre nord, astfel încât zona de coastă rămase la tribord. Jun Do vedea umbra avionului tremurând pe suprafaţa apei şi, dincolo de ea, întinderea albastră a mării. Nu zărea apa în care pescuise câteva sezoane cu căpitanul de pe Junma, ci curenţii care-l purtaseră în misiunile din Japonia, fiecare dintre ele o luptă. Cea mai rea parte era întotdeauna lungul drum înapoi, când asculta ţipetele persoanelor răpite aflate jos în cală, lovind în jur în timp ce încercau să se elibereze din strânsoarea funiilor. Privi prin cabina avionului, închipuindu-şi victima unei răpiri legată în unul dintre scaunele acelea. Îşi imagină cum ar fi fost să târască acolo un american şi apoi să petreacă şaisprezece ore cu el la bordul acestui avion.

— Cred că aţi greşit omul pentru treaba voastră, spuse Jun Do fără a fi întrebat. Poate că dosarul meu sugerează că sunt expert în răpiri, şi e adevărat, am condus multe misiuni şi doar câteva ţinte au murit în grija mea. Dar nu mai sunt omul acela. Mâinile astea reglează acum frecvenţe radio. Nu mai ştiu să facă ce vreţi voi să facă.

— Atât de direct şi de onest, zise dr. Song. Nu crezi, Tovarăşe Buc?

— Aţi ales bine, dr. Song, spuse Tovarăşul Buc. Americanii vor fi impresionaţi de aşa sinceritate.

— Tinere, zise dr. Song întorcându-se spre Jun Do. În misiunea asta îţi vei folosi cuvintele, nu pumnii.

— Dr. Song merge în Texas pentru a pune bazele negocierilor viitoare, zise Tovarăşul Buc.

— Astea sunt negocierile dinaintea negocierilor, explică dr. Song. Nimic oficial, fără delegaţii, fără fotografii, fără gărzi de corp – doar deschidem un canal.

— Negocieri despre ce? întrebă Jun Do.

— Nu contează subiectul, zise dr. Song. Numai ţinuta. Yankeii vor câteva lucruri de la noi. Şi noi vrem nişte lucruri – printre care foarte important este ca ei să înceteze abordajul vaselor noastre de pescuit. Ştii că le folosim pentru multe sarcini importante. Când va fi momentul potrivit, vei povesti despre cum a fost aruncat prietenul tău la rechini de către marina militară americană. Americanii sunt foarte civilizaţi. O poveste ca asta va avea impact asupra lor, mai ales asupra soţiilor.

Însoţitoarea de bord îi aduse dr. Song un pahar cu suc, ignorându-i pe Jun Do şi pe Tovarăşul Buc.

— E o frumuseţe, aşa-i? întrebă dr. Song. Se caută temeinic prin toată ţara pentru a le găsi. Vouă, tinerilor, vă pasă doar de plăcere. Ştiu, ştiu. Nu mă puteţi minţi. Pun pariu că abia aştepţi să cunoşti o agentă CIA. Ei bine, pot să te asigur că nu seamănă deloc cu seducătoarele frumoase de prin filme.

— N-am văzut niciodată un film, zise Jun Do.

— N-ai văzut niciodată un film? întrebă dr. Song.

— N-am văzut un film de la cap la coadă, răspunse Jun Do.

— O, americancele alea or să-ţi mănânce din palmă. Stai să-ţi vadă rana, Jun Do. Stai să-ţi audă povestea!

— Dar povestea mea e atât de neplauzibilă, zise Jun Do. Abia o cred eu însumi.

— Te rog, prietene, ne aduci tigrul? i se adresă dr. Song Tovarăşului Buc.

După ce Buc plecă, dr. Song se întoarse spre Jun Do:

— De unde suntem noi, poveştile sunt bazate pe fapte. Dacă un ţăran este declarat de stat virtuoz în muzică, toată lumea ar face bine să înceapă să i se adreseze cu „maestre“. Şi, în taină, ar fi înţelept din partea lui să înceapă să exerseze la pian. Pentru noi, povestea e mai importantă decât persoana. Dacă un om şi povestea lui se contrazic, omul e cel care trebuie

să se schimbe. În acel moment, dr. Song luă o gură de suc, iar degetul pe care-l ridică tremură uşor. Apoi continuă: Însă în America, poveştile oamenilor se schimbă tot timpul. În America, omul e cel care contează. Poate că-ţi vor crede povestea, poate că nu, însă pe tine, Jun Do, *pe tine* te vor crede.

Dr. Song o chemă pe însoţitoarea de zbor:

— Omul ăsta este un erou al Republicii Populare Democrate Coreene şi trebuie să bea suc. După ce ea se duse repede să i-l aducă, dr. Song zise: Vezi? Şi clătină din cap: Însă încearcă să explici toate astea la buncărul central.

Aici, dr. Song arătă în jos şi Jun Do ştiu că se referea la însuşi Iubitul Conducător Kim Jong-il.

Tovarăşul Buc reveni cu o ladă frigorifică, pe care i-o dădu lui Jun Do, zicând:

— Tigrul.

Înăuntru era o felie groasă de carne, înfăşurată într-o pungă de plastic murdară. De carne, caldă la atingere, erau lipite firicele de iarbă.

— Poate că ar fi necesară nişte gheaţă, zise Jun Do.

— O, zâmbi dr. Song. Americanii, parcă le văd feţele.

— Tigru! Închipuiţi-vă reacţia lor! râse Tovarăşul Buc. Mi-ar face plăcere, dar am mâncat tigru la prânz, zise el în engleză.

— Pare delicioasă, spuse dr. Song. Ce păcat că eu sunt la regim cu carne doar de leopard.

— Stai să vezi când va intra în scenă ministrul, zise Tovarăşul Buc.

— Tovarăşul ministru ar dori să o gătească personal, da? întrebă dr. Song. Tovarăşul ministru insită că toţi americanii trebuie să mănânce din ea, da?

Jun Do se uită la lada frigorifică, pe care era o cruce roşie. Mai văzuse aşa ceva – era genul de ladă frigorifică în care se transporta de obicei sângele la Phenian.

— Două lucruri despre americani, zise dr. Song. Primul, mintea le e rapidă şi încercă să rezolve orice. Trebuie să le oferi o ghicitoare ca să le abaţi mintea la altceva. Aşa că li-l oferim pe ministru. În al doilea rând, ei trebuie să aibă superioritate morală. Nu ştiu cum să negocieze fără ea. Negocierile lor se deschid întotdeauna cu drepturile omului, libertăţile individuale şi aşa mai departe. Însă tigrul va schimba asta. Oripilarea lor la gândul că noi am mânca în mod obişnuit o specie pe cale de dispariţie îi va pune imediat în poziţie de superioritate. Şi-atunci putem să trecem la afaceri.

— Poftiţi, domnule senator, să vă dau platoul, zise Tovarăşul Buc în engleză.

— Da, domnule senator, trebuie să mai serviţi o porţie, spuse dr. Song.

Râseră amândoi până când văzură faţa lui Jun Do.

— Îţi dai seama că în lada aia frigorifică e doar carne de vacă, zise dr. Song. Chestia cu tigrul e doar o poveste. Asta o să le servim de fapt, o poveste.

— Dar dacă o vor mânca? întrebă Jun Do. Dacă ei cred că e tigru, însă, din dorinţa de a nu jigni, o mănâncă şi se simt degradaţi moral, nu se vor răzbuna pe dumneavoastră la negocieri?

Tovarăşul Buc se întoarse spre dr. Song, aşteptându-i răspunsul.

— Dacă americanii îşi vor folosi mintea şi-şi vor păstra capul limpede, atunci nici o poveste cu un tigru nu-i va prosti, zise dr. Song. Îşi vor da seama după gust că e vacă. Dar dacă americanii doar se vor juca cu noi, dacă n-au de gând să caute faptele şi să negocieze serios, atunci li se va părea tigru.

— Credeţi că dacă vor înghiţi povestea cu tigrul, atunci vor crede şi povestea mea, zise Jun Do.

Dr. Song înălţă din umeri.

— Povestea ta va fi, cu certitudine, o carne mai greu de mestecat, zise el.

Unul dintre tinerii din echipa de achiziţii a Tovarăşului Buc veni cu trei ceasuri de mână identice. Tovarăşul Buc le luă.

— Unul pentru tovarăşul ministru, zise el, iar pe celelalte le dădu lui Jun Do şi dr. Song. Sunt fixate pe ora Texasului. Toată lumea primeşte unul la fel. Le transmite americanilor un mesaj cu privire la egalitatea şi solidaritatea coreeană.

— Şi dumneata? întrebă Jun Do. Unde-ţi este ceasul?

— Ah, eu n-am nici o treabă în Texas, răspunse Tovarăşul Buc.

— Din păcate, Tovarăşul Buc nu ne va însoţi, zise dr. Song. El are altă misiune.

— Da, zise Tovarăşul Buc, ridicându-se în picioare. Ar trebui să merg să-mi pregătesc echipa.

Însoţitoarea de bord trecu pe lângă ei cu prosoape fierbinţi şi îi dădu unul lui dr. Song.

— Ce trebuie să fac? întrebă Tovarăşul Buc, după plecarea ei.

— Fata nu se poate abţine, zise dr. Song. Femeile răspund în mod natural atracţiei unui bărbat mai în vârstă. Este un fapt real că doar un bărbat mai în vârstă poate cu adevărat să satisfacă o femeie.

— Credeam că spuneţi mereu că doar un bărbat mic de statură poate să satisfacă o femeie, râse Tovarăşul Buc.

— Eu nu sunt mic de statură, se apără dr. Song. Am exact aceleaşi dimensiuni ca Iubitul Conducător, până şi numărul de la pantofi.

— Este adevărat, îi confirmă Tovarăşul Buc lui Jun Do. Eu fac achiziţiile pentru Iubitul Conducător. Sunt amândoi la fel.

*

Jun Do se aşeză pe un scaun de la geam când zburară peste Sahalin, Kamceatka şi Marea Ohotsk, unde fusese la închisoare căpitanul, undeva acolo jos, în acel albastru. Se deplasau mai repede decât asfinţitul soarelui

pentru că zburau spre nord, în lumina verii perpetue. Făcură o escală la baza aeriană militară rusească din Anadîr pentru a realimenta rezervoarele de combustibil şi toţi piloţii mai bătrâni veniră să se minuneze de aparatul Iliuşin Il-62, despre care conchiseră că avea patruzeci şi şapte de ani. Îşi trecură mâinile pe burta avionului şi discutară despre toate problemele care au fost remediate la modelele ulterioare; fiecare avea o poveste care-ţi făcea părul măciucă despre zburatul cu acest tip de avion înainte ca rămăşiţele flotei să fie expediate cu vaporul în Africa, la sfârşitul anilor ’80. Operatorul din turnul de control, un bărbat masiv, veni în faţă şi Jun Do putu să vadă locurile în care avusese cândva degerături. Operatorul zise că până şi înlocuitorii aeronavei Iliuşin, primele avioane Antonov şi Topolev, erau rare acum.

— Am auzit că ultimul Iliuşin Il-62 s-a prăbuşit în Angola în anul 1999, adăugă el.

— Este lamentabil, interveni dr. Song în ruseşte, că naţiunea cândva măreaţă care a creat acest minunat aparat de zbor nu mai este capabilă să facă aşa ceva.

— Să ştiţi, vă rog, că vestea despre colapsul total al ţării voastre a fost primită cu tristeţe pe meleagurile noastre, adăugă Tovarăşul Buc.

— Da, zise dr. Song. Poporul vostru şi poporul nostru au fost cândva farurile gemene ale comunismului. Din păcate, acum purtăm singuri această povară.

Tovarăşul Buc deschise o valiză cu bancnote americane de o sută de dolari, noi, ca să plătească pentru combustibil, însă operatorul clătină din cap, în semn că nu.

— Euro, preciză el.

— Sunt prieten bun cu primarul din Vladivostok, zise dr. Song, indignat.

— Euro, repetă operatorul.

Se dovedi că Tovarăşul Buc avea încă o valiză, plină cu bani europeni.

În timp ce plecau, dr. Song le ceru piloţilor să transmită un mesaj nonverbal. În timpul decolării, aceştia turară puternic motoarele, zgâlţâind zgomotos fuselajul, într-o înspăimântătoare etalare a manevrelor de decolare.

Insulele Aleutine, linia internaţională de schimbare a datei şi nouă mii de metri înălţime, contururile clar definite ale navelor port-container pe fundalul împestriţat în verde şi alb al mării. Căpitanul îi spusese lui Jun Do că în apropiere de coasta de est a Japoniei oceanul are o adâncime de nouă mii de metri, iar acum înţelese ce însemna asta. Martor la vastitatea Pacificului – cât de extraordinar era că putea fi traversat vâslind! –, înţelese cât de rare fuseseră contactele sale radio.

Unde era braţul căpitanului de pe Kwan Li? se întrebă deodată Jun Do. În mâinile cui erau acum vechile lui dicţionare şi ce persoană s-a bărbierit în dimineaţa aceea folosind pământuful căpitanului? În ce tunel alerga acum echipa lui şi ce se întâmplase cu bătrâna pe care o răpiseră, cea care zisese că va merge de bunăvoie dacă o lăsa să-l fotografieze? Ce expresie luase atunci chipul lui şi ce poveste spunea barmaniţa din Niigata despre noaptea în care a băut cu răpitorii? În minte îi veni brusc soţia navigatorului, în combinezonul ei de lucru, cu pielea lucind de ulei de peşte, cu părul ciufulit de aburi, şi rochia aceea galbenă, foşnitoare îl acoperi complet, adâncindu-l în somn.

Undeva deasupra Canadei, dr. Song strânse pe toată lumea pentru o şedinţă de informare pe tema americanilor. Se adresă ministrului şi lui Jun Do, precum şi echipei de şase oameni a Tovarăşului Buc. Copilotul şi însoţitoarea de bord traseră cu urechea. Dr. Song prefaţă totul cu un preambul despre nenorocirile capitalismului şi o relatare detaliată a crimelor de război americane împotriva popoarelor subjugate. Apoi începu să abordeze noţiunea de Iisus Hristos, examinând cazul special al afro-americanilor şi enumerând motivele pentru care mexicanii fugeau în Statele Unite. În continuare, explică de ce americanii înstăriţi îşi

conduceau singuri maşinile şi vorbeau cu servitorii ca şi cum le-ar fi fost egali.

Un tânăr întrebă cum să se poate dacă ar întâni un homosexual.

— Evidenţiază că asta e o experienţă nouă pentru tine, de vreme ce nu există astfel de indivizi acolo de unde vii tu, zise dr. Song. Apoi tratează-l aşa cum ai trata orice cărturar Juche aflat în vizită din locuri îndepărtate, precum Burma, Ucraina sau Cuba.

Dr. Song trecu apoi la lucruri practice. Spuse că era în regulă să porţi pantofi înăuntru. În America, femeile erau libere să fumeze, aşa că n-ar trebui să le critice. În America, disciplinarea copiilor altora nu era privită cu ochi buni. Le desenă pe o coală de hârtie forma unei mingi de fotbal american. Cu mare jenă, se referi la standardele americane de igienă personală, iar apoi ţinu o mică predică despre zâmbit. Încheie cu o precizare despre câini, spunând că americanii sunt foarte sentimentali, cu o slăbiciune deosebită faţă de canine. Nu trebuia să răneşti niciodată un câine în America, zise el. Câinii erau consideraţi membri ai familiei şi li se dădeau nume, la fel ca oamenilor. De asemenea, aceştia aveau paturi, jucării, doctori şi case, care nu trebuiau denumite coteţe.

Când în sfârşit îşi începură coborârea, Tovarăşul Buc îl abordă pe Jun Do:

— În legătură cu dr. Song, zise el. A avut o carieră lungă şi faimoasă, dar la Phenian eşti în siguranţă doar cât ai succes.

— În siguranţă? întrebă Jun Do. În siguranţă faţă de ce?

— Tu doar ajută-l să aibă succes, zise Tovarăşul Buc, atingând ceasul pe care-l purta acum Jun Do.

— Dar dumneata de ce nu vii cu noi?

— Eu? Am la dispoziţie douăzeci şi patru de ore ca să ajung la Los Angeles, să cumpăr DVD-uri de 300.000 de dolari şi apoi să vin înapoi. E adevărat că n-ai văzut niciodată un film?

— Nu sunt un prostănac, doar că n-am avut niciodată ocazia.

— Acum e şansa ta, zise Tovarăşul Buc. Dr. Song a cerut un film despre soprane.

— N-aş avea mijloacele să văd un DVD, îi spuse Jun Do.

— Ai găsi o modalitate.

— Dar Sun Moon? Aş vrea să văd un film în care joacă ea.

— În America nu se vând filmele noastre.

— E adevărat că este tristă?

— Sun Moon? Tovarăşul Buc aprobă din cap. Soţul ei, Comandantul Ga, şi Iubitul Conducător sunt rivali. Comandantul Ga e mult prea celebru pentru a putea fi pedepsit, aşa că soţia lui nu mai primeşte roluri în filme. O auzim în locuinţa alăturată. Cântă la *gayageum*[1] toată ziua, învăţându-şi copiii sunetul acela trist, hoinar.

Jun Do şi-o putea imagina ciupind corzile cu degetele, fiecare notă scăpărând, arzând şi pierzându-şi timbrul la fel ca un băţ de chibrit care arde până se stinge, scoţând fum.

— Ultima ocazie pentru un film american, zise Tovarăşul Buc. Ele sunt singurul motiv pentru a învăţa engleza.

Jun Do încercă să cântărească natura ofertei. Zări în ochii Tovarăşului Buc o expresie pe care o cunoştea bine din copilărie, expresia unui băiat care credea că a doua zi va fi mai bine. Băieţii aceia nu rezistau niciodată. Totuşi, lui Jun Do de ei îi plăcea cel mai mult.

— Bine, zise el. Care e cel mai bun?

— *Casablanca*, îi răspunse Tovarăşul Buc. Se spune că ăsta e cel mai grozav.

— *Casablanca*, repetă Jun Do. O să-l iau pe ăsta.

*

Era dimineaţă când aterizară la Baza Aeriană Militară Dyess, la sud de Abilene, Texas.

Programul nocturn al lui Jun Do îi era de folos acum, în cealaltă parte a lumii. Era treaz şi alert – prin geamurile îngălbenite ale avionului Iliuşin reuşi să vadă că două maşini mai vechi opriseră pe asfaltul pistei, ca să-i întâmpine. Erau trei americani cu şepci, doi bărbaţi şi o femeie. Când avionul îşi opri motoarele, aceştia întinseră o scară din metal.

— Peste douăzeci şi patru de ore, îi zise dr. Song Tovarăşului Buc, drept rămas-bun.

Tovarăşul Buc se înclină scurt şi apoi deschise uşa avionului. Aerul era uscat. Mirosea a metal încins şi a coceni de porumb păliţi. Avioane de luptă strălucitoare – un şir întreg – erau parcate la o oarecare distanţă – erau lucruri pe care Jun Do le văzuse doar în picturi murale motivaţionale.

Cele trei gazde îi aşteptau la baza scării. În centru stătea Senatorul, care era, poate, mai în vârstă decât dr. Song, însă înalt şi bronzat, îmbrăcat în pantaloni albaştri şi cămaşă brodată. Jun Do zări în urechea Senatorului un dispozitiv medical. Dacă dr. Song avea şaizeci de ani, atunci Senatorul trebuie să fi avut cu zece ani mai mult.

Tommy era prietenul Senatorului, un bărbat de culoare, cam de aceeaşi vârstă, deşi mai zvelt, cu părul încărunţit şi o faţă ridată mai adânc. Şi mai era şi Wanda. Era tânără, cu trup îndesat şi o coadă de cal bălaie, care-i ieşea prin gaura din spatele şepcii de baseball pe care scria „Blackwater“. Era îmbrăcată într-o cămaşă roşie în carouri, cu capse argintii.

— Domnule ministru, zise senatorul.

— Domnule senator, răspunse ministrul, şi schimbară cu toţii saluturi între ei.

— Haideţi, îi invită Senatorul. Am plănuit o mică vizită care se abate de la traseul principal.

Senatorul îl conduse pe ministru la o maşină americană veche. Când ministrul dădu să deschidă portiera din dreptul şoferului, senatorul îl conduse cu delicateţe de cealaltă parte a maşinii.

Tommy arătă spre o decapotabilă albă, ale cărei litere cromate o proclamau a fi un „Mustang“.

— Trebuie să merg cu el, zise dr. Song.

— Sunt într-un Thunderbird, spuse Wanda. E o maşină cu doar două locuri.

— Dar nu vorbesc aceeaşi limbă, protestă dr. Song.

— Jumătate din Texas nu vorbeşte aceeaşi limbă, zise Tommy.

Mustangul, decapotat, se ţinu după Thunderbird pe un drum de ţară. Jun Do stătea pe bancheta din spate cu dr. Song. Tommy era la volan.

Wanda îşi înălţă capul în adierea vântului, mişcându-şi-l înainte şi înapoi, bucurându-se de senzaţie. Departe în faţa şi în spatele lor, Jun Do reuşi să distingă contururile negre ale maşinilor de pază şi protecţie. Marginea drumului lucea de la sticlă spartă. De ce ar fi împrăştiate într-o ţară cioburi ascuţite ca nişte lame? Lui Jun Do i se părea că la fiecare pas avusese loc o tragedie. Şi unde erau toţi oamenii? Treceau pe lângă un gard din sârmă ghimpată care dădea senzaţia că se aflau într-o zonă obişnuită de control al permiselor de circulaţie. Însă în loc de stâlpi din beton cu izolare pentru curentul electric, stâlpii de aici erau din crengi contorsionate, albite de intemperii, care semănau cu membre fracturate sau oase vechi, ca şi cum ceva murise pentru a se construi fiecare cinci metri din acel gard.

— E foarte specială maşina aceasta, remarcă dr. Song.

— E a Senatorului, preciză Tommy. Suntem prieteni de pe vremea când eram în armată. Braţul lui Tommy atârna în afara maşinii, în vânt. Lovi de două ori metalul caroseriei, apoi continuă: Trecusem prin războiul din Vietnam. Şi făcusem cunoştinţă cu învăţăturile lui Iisus, dar abia când am împrumutat Mustangul ăsta, cu scaunele din spate rabatabile, am cunoscut-o pe Mary McParsons şi-am respirat pentru prima oară ca bărbat.

Wanda râse.

Dr. Song se foi jenat pe scaunul tapiţat cu piele.

Jun Do putu să vadă pe chipul lui dr. Song cât de insultat s-a simţit să i se spună că era aşezat pe locul unde, cândva, Tommy făcuse sex.

— Oh, mă înfior când mă gândesc la bărbatul care am fost, continuă Tommy. Slavă Domnului că nu mai sunt aşa. Apropo, m-am însurat cu femeia aia. Da, da, aşa am făcut, fie-i ţărâna uşoară.

Dr. Song observă o pancartă politică, înfăţişând imaginea Senatorului şi steagul american.

— Se apropie alegerile, nu? întrebă el.

— Da, răspunse Tommy. Senatorul a obţinut din partea unui stat federal o candidatură la alegerile prezidenţiale din august.

— Jun Do, suntem norocoşi să fim martori ai democraţiei americane în acţiune, zise dr. Song.

Jun Do încercă să se gândească la cum ar răspunde Tovarăşul Buc.

— Foarte incitant, zise el.

— Senatorul îşi va păstra poziţia de reprezentant? întrebă dr. Song.

— Mai mult ca sigur, răspunse Tommy.

— Mai mult ca sigur? întrebă dr. Song. Asta nu sună foarte democratic.

— Nu aşa am învăţat că funcţionează democraţia, zise Jun Do.

— Spuneţi-mi, i se adresă dr. Song lui Tommy, care va fi rata de participare la vot?

— Din alegătorii înregistraţi pe liste? întrebă Tommy, uitându-se la ei prin oglinda retrovizoare. La un tur direct pentru prezidenţiale, cam 50 %.

— 50 %? exclamă dr. Song. Rata de participare la vot în Republica Populară Democrată Coreeană este de 99 % – cea mai democratică ţară din lume! Totuşi, Statele Unite n-ar trebui să se simtă ruşinate. Ţara voastră poate fi, totuşi, un far călăuzitor pentru ţările cu rate de participare la vot mai mici, precum Burundi, Paraguay şi Cecenia.

— O participare de 99 %? se minună Tommy. Cu o democraţie ca asta, sunt sigur că în curând veţi depăşi 100 %.

Wanda râse, dar apoi se uită în spate, surprinse privirea lui Jun Do şi-i oferi un zâmbet însoţit de o expresie complice, părând să-l includă în umorul creat.

Tommy se uită din nou la ei prin oglinda retrovizoare şi întrebă:

— Nu credeţi cu adevărat chestia asta cu „cea mai democratică ţară“, nu-i aşa? Ştiţi adevărul despre locul din care veniţi, da?

— Nu le pune astfel de întrebări, îi zise Wanda. Răspunsul greşit i-ar putea băga în bucluc la întoarcerea acasă.

— Spuneţi-mi că măcar ştiţi că Sudul a câştigat războiul, spuse Tommy. Vă rog, măcar atâta să ştiţi.

— Dar vă înşelaţi, dragul meu Tommy, zise dr. Song. Cred că de fapt Confederaţia e cea care-a pierdut războiul. Nordul e cel care a câştigat[2].

— Te-a luat la faza asta, zise Wanda zâmbindu-i lui Tommy.

— Să ştii că da, râse Tommy.

Ieşiră de pe şosea în dreptul unui magazin cu articole pentru cowboy. Parcarea era goală, cu excepţia automobilului Thunderbird şi a unei maşini negre parcate alături. Înăuntru, câţiva vânzători aşteptau să-i îmbrace pe vizitatori în ţinute western. Dr. Song îi traduse ministrului că cizmele de cowboy erau un dar din partea Senatorului şi că putea să-şi aleagă orice pereche dorea. Ministrul era fascinat de cizmele exotice şi încercă mai multe perechi – din piele de şopârlă, din piele de struţ şi din piele de rechin. În cele din urmă, rămase la una din piele de şarpe, iar personalul începu să caute o pereche care să fie măsura lui.

Dr. Song vorbi un pic cu ministrul, apoi anunţă:

— Tovarăşul ministru trebuie să facă o defecare.

Fu clar că americanii ar fi vrut să râdă, dar nu îndrăzneau. Ministrul lipsi mult timp. Jun Do găsi nişte cizme negre care îl atraseră, dar în cele din urmă le lăsă deoparte. Apoi scotoci printr-o mulţime de cizme de

damă până să găsească o pereche care credea că i se vor potrivi soţiei navigatorului. Erau galbene şi rigide, cu nişte cusături deosebite la vârfuri.

Doctorului Song i se oferiră mărimi din ce în ce mai mici până când, în cele din urmă, i se potrivi o pereche de cizme negre simple, de la copii. Pentru a-l ajuta să-şi păstreze demnitatea, Jun Do se întoarse spre dr. Song şi-l întrebă cu voce tare:

— Este adevărat că aveţi aceeaşi mărime la încălţăminte ca Iubitul Conducător Kim Jong-il?

Toată lumea privi cum dr. Song făcu o plimbare ţanţoşă în cizme, cu pantofii de gală în mâini. Se opri în faţa unui manechin în haine de cowboy şi zise:

— Observă, Jun Do, în loc de cele mai frumoase femei ale lor, americanii folosesc oameni artificiali pentru a expune îmbrăcămintea.

— Foarte ingenios, spuse Jun Do.

— Poate că cele mai frumoase femei ale noastre au altceva de făcut, interveni Wanda.

— Desigur, zise dr. Song, plecându-se în faţa acestui adevăr. Câtă obtuzitate din partea mea!

Pe perete, montat în spatele unei bucăţi de sticlă, era un topor.

— Priveşte, zise dr. Song. Americanii sunt mereu pregătiţi pentru o izbucnire bruscă de violenţă.

Senatorul se uită la ceas şi Jun Do îşi dădu seama că se săturase de jocul acesta.

Ministrul se întoarse şi i se dădu o pereche de cizme. Fiecare solz din pielea de şarpe părea să reflecte lumina. Evident încântat, ministrul făcu vreo câţiva paşi încălţat cu ele, ca un pistolar din Vestul Sălbatic.

— Aţi văzut filmul ăsta, *High Noon*[3]? îi întrebă dr. Song. Este filmul preferat al tovarăşului ministru.

Şi, brusc, Senatorul fu din nou zâmbitor.

— Se potrivesc perfect, nu? îl întrebă dr. Song pe ministru.

Ministrul privi cu tristeţe în jos, la noile lui cizme. Clătină din cap.

— Mai aduceţi nişte cizme aici! le zise Senatorul vânzătorilor, pocnind din degete.

— Îmi pare rău, spuse dr. Song, după care se aşează pentru a-şi da jos cizmele. Dar ministrul crede că ar fi o insultă faţă de Iubitul Conducător să primească în dar nişte cizme noi, când Iubitul Conducător nu a primit.

Jun Do dădu înapoi cizmele pe care le alesese pentru soţia navigatorului. Era, oricum, o idee fantezistă, ştia asta. Ministrul se aşează şi el să-şi scoată cizmele din picioare.

— Asta se poate rezolva uşor, zise Senatorul. Bineînţeles că îi putem trimite o pereche de cizme şi domnului Kim. Ştim că poartă acelaşi număr ca dr. Song, aici de faţă. Vom lua pur şi simplu încă o pereche.

Dr. Song îşi puse din nou pantofii de gală, legându-se la şireturi.

— Singura insultă ar fi ca un umil diplomat ca mine să poarte încălţăminte potrivită pentru cel mai venerat conducător al celei mai de seamă naţiuni de pe pământ, zise dr. Song.

Wanda se uita când la unul, când la altul. Privirea ei căzu asupra lui Jun Do, iar acesta ştiu că în legătură cu el însuşi era nedumerită, încercând să-l ghicească.

Plecară fără cizme.

*

Ferma fusese pregătită pentru a le oferi coreenilor o idee cu privire la viaţa din Texas. Pentru a intra pe proprietate, trecură peste un prag opritor pentru vite, apoi se mutară în camionete. Senatorul merse din nou cu ministrul, în timp ce restul grupului îi urmă într-o camionetă utilitară cu patru uşi. O luară pe un drum de nisip şi pietriş din şist argilos şi trecură printre tufişuri îndoite de vânt şi copaci încovoiaţi, care păreau arşi şi despicaţi, având până şi ramurile înalte răsucite până la pământ. Era un

câmp de plante ţepoase, ca nişte colţi strălucitori de rechin. Fiecare ieşea pe bâjbâite într-un fel aparte din solul stâncos, lui Jun Do părându-i-se că semănau cu gesturile celor îngropaţi în pământ.

În timpul drumului cu maşina până la fermă, americanii părură să-i ignore pe coreeni, făcând comentarii despre vite a căror urmă Jun Do n-o observă deloc şi apoi trecând la o vorbire rapidă, prescurtată, din care el nu pricepu nimic.

— Blackwater, îi zise Tommy Wandei. De la ei te îmbraci mai nou?

Se îndreptau spre un pâlc de copaci în care se legănau fibre albe, asemănătoare cu vinalonul.

— Blackwater?

— Aşa scrie pe şapca ta.

— A, e doar o şapcă promoţională, zise ea. Acum, cred că lucrez pentru o filială civilă a unui contractor al guvernului pentru armată. N-are rost să încerc să le disting corect. Am trei carduri Homeland, dar n-am călcat niciodată în vreunul din magazinele lor.

— S-a dus înapoi la Bagdad? întrebă el.

— Vineri, răspunse ea, privind la stratul compact de sol texan.

Soarele era sus pe cer când coborâră din camioneta mare. Lui Jun Do i se umplură cu nisip pantofii eleganţi. Fusese aranjată o masă cu un răcitor cu limonadă şi trei coşuri-cadou, fiecare ambalat în celofan. Acestea conţineau o pălărie de cowboy, o sticlă de o litră de burbon, un bax de ţigări American Spirit, nişte fâşii de carne uscată de vită, o sticlă cu apă, loţiune de plajă, un batic roşu şi o pereche de mănuşi din piele moale de viţel.

— E opera soţiei mele, zise Senatorul.

Senatorul îi invită să ia pălăriile şi mănuşile din coşuri. Erau acolo un motofierăstrău şi o motocoasă, iar coreenii îşi puseră ochelari de protecţie pentru a tăia vegetaţia. Prin plasticul ochelarilor, ochii lui dr. Song fumegau de indignare.

Tommy trase de dispozitivul de pornire al motocoasei şi i-o dădu ministrului, care păru să găsească o plăcere neobişnuită în a mişca lama încolo şi încoace prin rugii sterpi.

— Se pare că şi eu am plăcerea, zise dr. Song când îi veni rândul. Îşi potrivi ochelarii, după care dădu iama cu motocoasa prin tufişuri şi iarbă şi blocă lama în nisip. Mă tem că nu prea am aptitudini gospodăreşti, îi zise dr. Song Senatorului. Dar, aşa cum recomandă Măreţul Conducător Kim Ir-sen, „Nu întreba ce poate face pentru tine Republica Populară Democrată Coreeană; întreabă ce poţi face tu pentru Republica Populară Democrată Coreeană“[4].

Senatorul trase aer printre dinţi.

— Nu tot măreţul conducător a regretat că cetăţenii săi nu au decât o viaţă pe care să şi-o dea pentru patrie? întrebă retoric Tommy.

— Ei bine, haideţi să ne încercăm norocul la pescuit, zise Senatorul.

Pe marginea unui iaz pentru adăpatul vitelor, alimentat de pompe de adâncime, îi aşteptau nişte undiţe. Soarele era nemilos şi, în costumul lui închis la culoare, dr. Song părea nesigur pe picioare. Senatorul luă două scaune pliante de pe platforma camionetei şi el şi dr. Song se aşezară la umbra unui copac. Deşi îşi făcea vânt cu pălăria aşa cum făcea şi Senatorul, dr. Song nu-şi slăbi nodul de la cravată.

Tommy i se adresă ministrului încet, respectuos. Jun Do traduse:

— Aruncaţi undiţa dincolo de trunchiului acelui copac căzut. Zgâlţâiţi încet vârful undiţei pentru a face momeala să se mişte când înfăşuraţi guta pe mulinetă.

Wanda se apropie de Jun Do cu două pahare de limonadă.

— Am pescuit cândva cu cabluri electrice. Foarte eficient, zise ministrul.

Era prima oară în ziua aceea când ministrul vorbea. Lui Jun Do nu-i veni în minte nici o modalitate de a îndulci această afirmaţie. În cele din urmă, i-o traduse lui Tommy astfel:

— Tovarăşul ministru crede că victoria e aproape.

Jun Do acceptă limonada oferită de Wanda, care avea o sprânceană înălţată, bănuitor. Asta îl făcu pe Jun Do să fie sigur că nu era o simplă stewardesă cu ten de porţelan care oferea băuturi bărbaţilor aflaţi în poziţii de putere.

Ministrul avu nevoie de câteva lansări pentru a prinde şpilul, după sfaturile mimate ale lui Tommy.

— Poftim, iată contribuţia mea la coşul tău cadou, îi zise Wanda lui Jun Do, înmânându-i o lanternă cu LED micuţă. Se oferă la târgurile de comerţ. Eu le folosesc tot timpul.

— Lucrezi pe întuneric? o întrebă el.

— În buncăre, răspunse ea. Asta-i specialitatea mea. Analizez buncăre fortificate. Mă cheamă Wanda, apropo. N-am apucat să mă prezint.

— Pak Jun Do, zise el, strângând mâna pe care i-o întinsese. Cum l-ai cunoscut pe Senator?

— A vizitat Bagdadul şi i-am făcut un tur al Complexului Saladin al lui Saddam. O construcţie foarte impresionantă. Tuneluri cu şine pentru mare viteză, triplă filtrare a aerului, rezistenţă la bombă atomică. După ce vezi buncărul cuiva, ştii totul despre el. Primiţi ştiri despre război?

— Tot timpul, răspunse Jun Do. Apăsă butonul de pornire al lanternei şi îşi făcu palma căuş deasupra razei pentru a-i măsura luminozitatea. Americanii folosesc lanterne în luptele corp la corp din tuneluri?

— Cum să nu le foloseşti?

— Armata voastră nu are ochelari cu care vezi pe întuneric?

— Sincer, nu cred că americanii au mai luptat în felul ăsta din vremea războiului din Vietnam. Unchiul meu a fost unul dintre ei, un şobolan de tunel. Acum, dacă s-ar ivi ceva care să impună prezenţa în tuneluri, s-ar trimite un *bot*.

— Un *bot*?

— Un robot, ştii, cu telecomandă, explică ea. Armata are aşa ceva, o splendoare.

Undiţa ministrului se îndoi când un peşte muşcă momeala şi începu să înoate cu ea. Ministrul îşi azvârli pantofii din picioare şi intră în apă până la glezne. Peştele se zbătea extraordinar de mult, undiţa mişcându-se încoace şi încolo, iar Jun Do se gândi că existau, de bună seamă, şi specii de înotătoare mai apatice cu care să se populeze un iaz. Cămaşa ministrului era leoarcă de transpiraţie când reuşi, în cele din urmă, să înfăşoare guta mai mult, aducând peştele aproape. Tommy îl aduse pe uscat. Un peşte gras, alb. Tommy scoase cârligul şi apoi ridică peştele, să-l vadă toată lumea, ţinându-i un deget în gura căscată pentru a-i arăta fălcile. Apoi Tommy eliberă peştele înapoi în apă.

— Peştele meu! ţipă ministrul, făcând un pas înainte, mânios.

— Tovarăşe ministru! îl strigă dr. Song, ducându-se repede la el. Îşi puse mâinile pe umerii ministrului, care se înălţau şi coborau. Tovarăşe ministru, zise dr. Song mai blând.

— Ce-ar fi să trecem direct la tragerea la ţintă? propuse Senatorul.

Parcurseră o scurtă distanţă prin deşert. Lui dr. Song îi era greu să meargă cu pantofii săi eleganţi pe terenul denivelat, dar nu vru să accepte nici un ajutor.

Ministrul vorbi şi Jun Do traduse:

— Tovarăşul ministru a auzit că în Texas trăieşte un şarpe foarte veninos. Doreşte să împuşte unul, ca să poată vedea dacă acesta este mai puternic decât temuta viperă de stâncă[5] din ţara noastră.

— Ziua în amiaza mare, şerpii cu clopoţei sunt băgaţi în găurile lor, la răcoare, zise Senatorul. Dimineaţa, atunci e momentul din zi când umblă pe afară.

Jun Do îi spuse acest lucru ministrului, care zise:

— Spune-i senatorului american să-l pună pe ajutorul său negru să toarne apă în vizuina şarpelui, iar eu voi împuşca specimenul când va ieşi

afară.

Auzind răspunsul, Senatorul zâmbi şi clătină din cap:

— Problema e că şarpele cu clopoţei este protejat.

Jun Do traduse, însă ministrul era nedumerit.

— Protejat de ce? vru el să ştie.

— De ce anume este protejat şarpele? îl întrebă Jun Do pe Senator.

— De oameni, răspunse Senatorul. Este o specie protejată prin lege.

Asta i se păru ministrului foarte nostim, ca un şarpe nemilos, care omora oameni, să fie protejat de victimele sale.

Ajunseră la un rastel pe care erau aliniate câteva revolvere din Vestul Sălbatic. La o oarecare distanţă, erau aşezate diverse cutii din tablă, pe post de ţinte. Revolverele de calibru 45 erau grele şi uzate şi, îi asigură Senatorul, toate omorâseră oameni. Străbunicul Senatorului fusese şerif în acel comitat, iar pistoalele fuseseră înregistrate ca probe în cazuri de crimă.

Dr. Song refuză invitaţia de a trage.

— Nu am încredere în mâinile mele, zise el, aşezându-se la umbră.

Senatorul spuse şi el că vremurile sale de tras cu arma trecuseră.

Tommy se apucă să încarce armele.

— Avem multe pistoale, îi spuse el Wandei. O să ne oferi o demonstraţie?

— Cine, eu? întrebă ea, prinzându-şi mai bine coada de cal. Nu cred. Senatorul s-ar înfuria dacă i-aş pune pe oaspeţii noştri într-o situaţie stânjenitoare.

Ministrul, însă, era în elementul lui. Se apucă să umble cu pistoalele de parcă şi-ar fi petrecut timpul fumând, stând la taclale şi trăgând în lucruri pe care i le aruncau la distanţă servitorii, şi nu parcat la marginea bordurii, citind ziarul *Rodong Sinmun* şi aşteptând ca şeful, dr. Song, să-şi termine şedinţele.

— Coreea e o ţară muntoasă, zise dr. Song. Împuşcăturile răsună imediat în pereţii canionului. Aici, împuşcătura se aude la distanţă fără vreun ecou.

Jun Do fu de acord. Era cu adevărat un lucru trist ca o astfel de gălăgie să fie înghiţită de peisaj, ca zgomotul împuşcăturii să nu producă nici un ecou.

Ministrul ţintea surprinzător de bine şi în curând se prefăcea că scoate rapid arma, încercând trucuri de pistolar în timp ce Tommy îi reîncărca armele. Îl priviră cu toţii pe ministru cum scotocea în cutiile cu muniţii, trăgând cu două mâini, cu o ţigară între buze, în cutiile care bufneau şi săreau. În ziua aceea, *el* era ministrul, lumea îl plimba pe *el* cu maşina, *el* apăsa pe trăgaci.

Ministrul se întoarse spre ei, adresându-li-se în engleză:

— *Bunul, răul şi urâtul*[6], zise el, suflând fumul de la capătul ţevii.

*

Casa fermei avea un singur nivel şi era aproape ascunsă de copaci, întinzându-se înşelător. Într-un ţarc din apropiere fuseseră puse mese de picnic şi un grătar portabil, ca pe vremea bucătăriei mobile înjghebate de cowboy dintr-o căruţă cu coviltir. Câţiva oameni stăteau la rând să-şi ia prânzul. Cicadele erau active, iar Jun Do simţea mirosul cărbunilor pentru gătit. Adia o briză de amiază, îndreptându-se spre nori sub formă de nicovală[7], aflaţi prea departe pentru a promite o ploaie. Câini lăsaţi liberi săreau înăuntru şi afară din ţarc. La un moment dat, câinii observară ceva mişcându-se într-un tufiş îndepărtat. Rămaseră pe loc, atenţi, cu perii din blană ridicaţi. Trecând pe lângă ei, Senatorul zise:

— Vânaţi!

La această comandă, câinii plecară în goană pentru a speria un grup de păsări mici care alergau repede prin tufiş.

Când câinii veniră înapoi, Senatorul le dădu câte ceva bun din buzunar, iar Jun Do înţelese că în comunism câinele e adus la ascultare prin ameninţări, pe când în capitalism ascultarea se obţine prin mită.

Coada la mâncare nu ţinea cont de rang sau privilegii – stăteau cu toţii acolo şi-şi aşteptau rândul: Senatorul, muncitorii de la fermă, angajaţii domestici, agenţii de pază şi protecţie îmbrăcaţi în costumele lor negre şi soţiile oficialilor texani. În timp ce ministrul se aşeză la o masă de picnic şi mâncarea îi fu adusă de soţia Senatorului, dr. Song şi Jun Do se aşezară la coadă ţinând în mână farfurii din carton. Tânărul de lângă Jun Do şi dr. Song se prezentă drept doctorand de la universitate. Scria o teză despre programul nuclear nord-coreean.

— Ştiţi că Sudul a câştigat războiul, da? le zise el încet, aplecându-se mai aproape de ei.

Li se serviră coaste de vită, porumb copt, roşii marinate şi o lingură mare de macaroane. Dr. Song şi Jun Do se îndreptară spre locul în care mâncau ministrul, Senatorul şi soţia acestuia. Câinii se ţinură după ei.

Dr. Song se aşeză la masă.

— Stai cu noi, te rog, îi zise el lui Jun Do. E destul loc, nu?

— Îmi cer scuze, sunt sigur că aveţi chestiuni importante de discutat, le spuse Jun Do.

Se aşeză singur la o masă de picnic din lemn, care fusese vandalizată cu iniţiale de oameni. Carnea era deopotrivă dulce şi picantă, roşiile acrişoare, însă porumbul şi macaroanele miroseau foarte puternic, neplăcut, de la unt şi brânză, substanţe pe care le cunoştea doar din dialogurile pe care le auzise recitate pe casetele de la şcoala de limbi străine. „Aş dori să cumpăr nişte brânză. Dă-mi untul, te rog.“

O pasăre mare zbura deasupra lor. Nu ştiu ce specie era.

Wanda veni să se aşeze lângă el. Lingea o linguriţă din plastic alb.

— Dumnezeule, să nu ratezi plăcinta cu nuci pecan, îi zise ea.

Jun Do tocmai terminase de mâncat o coastă şi avea mâinile pline de sos. Wanda dădu din cap spre capătul mesei, unde un câine stătea răbdător, uitându-se fix. Avea ochii de un albastru deschis şi blana împestriţată cu nuanţe de gri. Cum putea un câine, evident bine hrănit, să afişeze exact privirea unui băiat orfan, trimis la coada rândului?

— Dă-i-l, de ce nu? zise Wanda.

Jun Do aruncă osul, care se rupse în aer.

— Acela e un câine Catahoula[8], spuse ea. Un dar din partea guvernatorului din Louisiana pentru ajutorul oferit după uragan.

Jun Do mai luă o coastă. Nu se putea abţine să le mănânce, chiar şi atunci când simţi că plesneşte.

— Cine sunt toţi oamenii ăştia? întrebă el.

Wanda privi în jur şi-i răspunse:

— Vreo câţiva consilieri, nişte membri ai unor ONG-uri şi simpli spectatori. Ştii, nu vin în vizită în fiecare zi nord-coreeni.

— Dar tu? Eşti consilier sau simplu spectator? o întrebă el.

— Eu sunt misterioasa persoană de la contrainformaţii, zise ea.

Jun Do se holbă la ea.

— Oh, haide, par eu misterioasă? îl întrebă Wanda, zâmbind. Sunt o tipă cu informaţii culese din surse publice. Îmi place să le împărtăşesc. Poţi să mă întrebi orice vrei.

Tommy traversă ţarcul ţinând un pahar cu ceai cu gheaţă, venea de pe unde depozitase undiţele şi pistoalele. Jun Do îl privi pe Tommy aşezându-se la rând şi primind de mâncare, mulţumind printr-o înclinare a capului când i se dădu farfuria.

— Te uiţi la mine de parcă n-aş mai fi văzut niciodată un negru, îi zise Jun Do Wandei.

— E posibil, înălţă ea din umeri.

— M-am întâlnit cu marina militară americană, zise Jun Do. Mulţi tipi de acolo sunt negri. Iar profesorul meu de engleză era din Angola.

Singurul negru din Republica Populară Democrată Coreeană. Zicea că nu se simte singur atât timp cât ne învăţa pe toţi accente africane.

— Am auzit o poveste cum că în anii ’70 un soldat american, un puşti din Carolina de Nord care era beat sau ceva de genul ăsta, a trecut Zona Demilitarizată. Nord-coreenii l-au făcut profesor de engleză, dar au fost nevoiţi să pună capăt acestui demers după ce el i-a învăţat pe toţii agenţii să vorbească precum sărăntocii[9].

Jun Do nu ştiu ce înţelegea ea prin „biscuiţi“.

— N-am auzit povestea asta, zise el. Şi nu sunt agent, dacă asta sugerezi.

Wanda se uită la el cum se înfigea într-o altă coastă.

— Mă mir că n-ai profitat de oferta mea de a-ţi răspunde la orice întrebare, zise ea. Aş fi pariat c-o să mă-ntrebi dacă vorbesc coreeană.

— Vorbeşti? o întrebă.

— Nu, răspunse ea. Dar îmi dau seama când cineva face varză o traducere. De-aia mă gândesc că eşti aici în altă calitate decât cea de interpret prost pregătit.

Dr. Song şi ministrul se ridicară de la masa lor de picnic.

— Tovarăşul ministru doreşte să le ofere daruri domnului Senator şi soţiei sale, zise dr. Song. Pentru domnul Senator, *Operele alese ale lui Kim Jong-il*.

În acel moment, dr. Song scoase la iveală setul de unsprezece volume legate în piele.

O mexicancă trecu pe lângă ei cu o tavă plină cu mâncare.

— EBay, îi zise ea Wandei.

— Vai, Pilar, ce rea eşti! strigă Wanda în urma femeii.

Senatorul primi darul cu un zâmbet.

— Sunt cu autograf? întrebă el.

Chipul lui dr. Song trădă o umbră de nesiguranţă. Discută ceva cu ministrul. Jun Do nu putea să-i audă, dar schimbul de cuvinte dintre ei era

rapid. Apoi dr. Song zâmbi şi spuse:

— Iubitul Conducător Kim Jong-il ar fi fericit să semneze cărţile personal, dacă domnul Senator ne-ar face o vizită ca oaspete la Phenian.

La rândul său, Senatorul îi oferi ministrului un iPod încărcat cu muzică country.

Dr. Song începu apoi să vorbească în public despre frumuseţea şi amabilitatea soţiei Senatorului, în timp ce ministrul se pregăti să-i dăruiască răcitorul.

Mirosul acelei cărni reveni în nările lui Jun Do. Puse coasta la o parte şi privi în altă direcţie.

— Ce? Ce e în răcitorul ăla? îl întrebă Wanda.

Acesta părea, cumva, un punct de cotitură – până în acel moment, manevrele lui dr. Song erau toate în glumă, dar trucul cu tigrul era de un alt fel – o singură adulmecare şi americanii aveau să ştie că era o carne care mirosea groaznic, că se juca un joc urât, şi totul avea să fie diferit.

— Trebuie să aflu, o întrebă Jun Do. Ai vorbit serios?

— Desigur, zise ea. În legătură cu ce?

El o luă de mână. Cu un pix, îi scrise în palmă numele navigatorului.

— Trebuie să ştiu dacă a reuşit, zise Jun Do. A scăpat?

Cu ajutorul telefonului, Wanda îşi făcu o poză la palmă. Tastă un mesaj folosind ambele degete mari şi apoi apăsă *Trimite*.

— Hai să aflăm, spuse ea.

Dr. Song îşi încheie omagiul adus frumuseţii soţiei Senatorului, iar ministrul îi înmână răcitorul.

— Din partea cetăţenilor Republicii Populare Democrate Coreene, zise el. Carne de tigru proaspătă, luată de curând de la un animal maiestuos ucis pe culmile Muntelui Paektu. Nu vă puteţi închipui cât de albă îi era blana. Tovarăşul ministru doreşte să ne ospătăm cu toţii din ea diseară, da?

Ministrul dădu din cap cu mândrie.

Dr. Song afişă un zâmbet viclean, apoi îi zise soţiei Senatorului:

— Şi ţineţi minte, când mâncaţi din tigru, deveniţi asemenea tigrului.

Lumea se opri din mâncat pentru a urmări reacţia soţiei Senatorului la aceste cuvinte, dar ea nu spuse nimic. Norii erau mai groşi acum şi în aer se simţea mirosul unei ploi care probabil că n-avea să vină. Senatorul luă răcitorul de pe masă.

— Să văd dacă pot să mă ocup eu de asta, zise el cu un zâmbet profesional. Tigrul sună a treabă de bărbat.

Soţia Senatorului îşi îndreptă atenţia către un câine de lângă ea; îi luă urechile în căuşul palmelor şi îi vorbi blând.

Ceremonia cadourilor părea să-i fi scăpat din mână lui dr. Song. Habar n-avea ce nu mersese. Veni la Jun Do.

— Cum rezişti, fiule? întrebă el. Îmi dau seama că braţul ăla te doare rău, aşa-i?

— Da, dar o să fiu bine, dr. Song, răspunse Jun Do rotindu-şi umărul de câteva ori. O să mă descurc.

— Nu, nu-i nevoie, fiule, zise dr. Song părând agitat. Ştiam că va veni momentul ăsta. Nu este lipsă de curaj să ceri atenţie medicală. Se uită la Wanda şi o întrebă: N-aveţi un cuţit sau o foarfecă pe care le-am putea folosi?

Wanda se uită la Jun Do.

— Te doare braţul? îl întrebă ea.

Când el aprobă din cap, Wanda o strigă pe soţia Senatorului şi Jun Do o observă cu adevărat pentru prima oară: o femeie zveltă, cu părul până la umeri şi ochi deschişi la culoare, perlaţi.

— Cred că prietenul nostru e rănit, îi spuse Wanda.

— Se poate să facem rost de nişte spirt medicinal şi un cuţit? o întrebă dr. Song pe soţia Senatorului. Nu e o urgenţă. Trebuie doar să scoatem nişte copci.

— Sunteţi doctor doctor? întrebă soţia Senatorului.

— Nu, răspunse dr. Song.

Femeia se întoarse spre Jun Do:

— Unde te doare? îl întrebă ea. Am practicat medicina.

— Nu e grav, zise dr. Song. Probabil c-ar fi trebuit să scoatem copcile înainte să plecăm.

Soţia Senatorului se răsuci spre dr. Song, cu ochii scăpărând de supărare. Lipsa ei de răbdare faţă de el aruncă flăcări până când dr. Song privi în altă parte. Ea scoase o pereche de ochelari şi şi-i puse pe vârful nasului.

— Arată-mi, îi ceru lui Jun Do.

El îşi scoase sacoul şi apoi cămaşa. Îi întinse braţul soţiei Senatorului, spre examinare. Ea-şi înălţă capul pentru a folosi lentilele. Găurelele de la copcile suturilor erau roşii şi inflamate. Când apăsă cu degetul pe ele, supurară.

— Da, zise ea. Astea trebuie scoase. Vino, în bucătărie am lumină bună.

*

Nu peste mult timp, soţia Senatorului şi Wanda îl puseră să stea, fără cămaşă, pe blatul de lucru. Bucătăria era de un galben aprins, cu pereţii îmbrăcaţi în tapet cu imprimeu cu pătrăţele albastre şi cu floarea soarelui. Pe frigider erau prinse cu magneţi fotografii cu copii, dar şi cu grupuri de tineri care se îmbrăţişau. O poză îl înfăţişa pe Senator într-un costum portocaliu de astronaut, cu casca pusă la subraţ.

Soţia Senatorului se spălă bine pe mâini cu apă fierbinte de la chiuvetă. La fel făcu şi Wanda, în caz că era nevoie de ea. Femeia pe care Wanda o strigase cu numele de Pilar intră în bucătărie aducând răcitorul cu carne de tigru. Zise ceva în spaniolă când îl zări pe Jun Do fără cămaşă, apoi zise altceva în spaniolă când îi văzu rana.

Soţia Senatorului se spălă până mai sus de coate. Fără să-şi ia privirea de la ce făcea, ea zise:

— Jun Do, ea e Pilar, ajutorul special al familiei noastre.

— Eu sunt menajera, spuse Pilar. John Doe? Nu e ăsta numele care se dă unei persoane dispărute[10]?

— Eu sunt Pak Jun Do, o corectă el, apoi pronunţă rar: *Juun Doo*.

Pilar se uită la răcitor, studiind felul în care cineva încercase să râcâie de pe el semnul Crucii Roşii.

— Nepotul meu Manny conduce o camionetă care transportă organe, ochi şi alte chestii de la un spital la altul, zise ea. Şi foloseşte un răcitor exact ca ăsta.

Soţia Senatorului îşi puse mănuşi chirurgicale.

— De fapt, zise ea, nu cred că John Doe înseamnă persoană dispărută. Cred că se foloseşte atunci când ai persoana, doar că identitatea ei e necunoscută.

— Un John Doe are identitate precisă, zise Wanda punându-şi mănuşile din latex şi privind cu atenţie pacientul. Numai că trebuie să fie descoperită.

Soţia Senatorului turnă apă oxigenată pe braţul lui Jun Do, masându-l ca să intre în rană.

— Asta va slăbi suturile, zise ea.

O clipă, există doar sfârâitul de pe braţul său alb, înspumat. Nu durea propriu-zis, se simţea ca şi cum nişte furnici, poate, intrau şi ieşeau din el

— E în regulă că eşti tratat de un medic femeie? îl întrebă Wanda.

Jun Do dădu aprobator din cap, apoi adăugă:

— Majoritatea medicilor din Coreea sunt femei. Deşi eu n-am văzut vreodată.

— Un medic femeie? întrebă Wanda.

— Sau nici un fel de medic? întrebă soţia senatorului.

— Nici un fel de medic, răspunse el.

— Nici măcar în armată, la controlul medical? întrebă soţia Senatorului.

— Cred că n-am fost niciodată bolnav, zise el.

— Cine te-a cusut?

— Un prieten.

— Un prieten?

— Un tip cu care lucrez.

În timp ce rana spumega de la apa oxigenată, soţia Senatorului îi ridică braţele, le întinse larg, apoi le aduse în faţă, privirea ei urmărind nişte linii invizibile pe corpul lui. Jun Do se uită la ea în timp ce-i observa arsurile de pe partea interioară a braţelor – semne de la arsurile cu lumânarea de pe vremea antrenamentului pentru suportarea durerii. Îi atinse marginile cicatricelor cu vârfurile degetelor.

— Nasol loc să te arzi, zise ea. Pielea este foarte sensibilă aici. Îşi trecu apoi mâna peste pieptul lui, până la claviculă. Deformarea asta de aici. E o fractură recentă a claviculei, care a început să se vindece. Îi duse mâinile în sus, ca şi cum ar fi avut de gând să sărute un inel, şi-i studie alinierea oaselor de la degete. Vrei să te examinez? Te doare ceva?

Nu mai era la fel de musculos ca pe vremea când era în armată, dar trupul său era puternic şi Jun Do simţi că femeile se uitau la el.

— Nu, zise el. Doar copcile astea. Mă mănâncă rău.

— Le scoatem numaidecât, zise ea. Pot să te întreb ce s-a întâmplat?

— E o poveste pe care aş prefera să n-o spun, zise el. Dar un rechin a făcut asta.

— *Madre de Dios*, spuse Pilar.

Wanda stătea în picioare lângă soţia Senatorului. Ţinea deschisă o trusă de prim-ajutor de mărimea unei valize.

— Vrei să zici din ăla cu înotătoare, care trăieşte în ocean? întrebă Wanda.

— Am pierdut mult sânge, zise Jun Do.

Ele se holbau la el.

— Prietenul meu n-a fost la fel de norocos, adăugă el.

— Înţeleg, zise soţia Senatorului. Respiră adânc.

Jun Do inspiră.

— Foarte adânc, îi ceru ea. Înalţă-ţi umerii.

El respiră cât de adânc putu. Asta îl făcu să se strâmbe un pic de durere.

Soţia Senatorului dădu din cap.

— Coasta a unsprezecea, zise ea. Încă se vindecă. Serios, dacă vrei un examen medical complet, acum e şansa ta.

Oare îi adulmecase respiraţia? Jun Do avea senzaţia că erau lucruri pe care ea le observa, dar nu le mai comenta.

— Nu, doamnă, îi răspunse.

Wanda luă o pensetă şi o forfecuţă cu lame mici şi vârfuri ascuţite. Avea în total nouă tăieturi, fiecare închisă cu un fir, şi soţia Senatorului se uită cu atenţie la cea mai lungă, de-a lungul părţii superioare a bicepsului.

— Ea cine e? întrebă Pilar, arătând spre pieptul lui.

Jun Do privi în jos. Nu ştia ce să spună.

— E soţia mea, răspunse.

— E foarte frumoasă, remarcă Wanda. Şi tatuajul e frumos. Te deranjează dacă fac o poză?

Lui Jun Do i se făcuse poză doar cu acel singur prilej, de către bătrâna cu aparat foto din lemn, iar el nu văzuse niciodată fotografia realizată. Încă îl bântuia ce anume o fi văzut ea. Totuşi, nu ştiu cum să refuze.

— Grozav, zise Wanda şi, cu un aparat mic, îi fotografie imaginea de pe piept, apoi braţul rănit şi, în final, ridică aparatul spre faţa lui şi în ochi îi luci flash-ul.

— E tot interpretă? întrebă Pilar.

— Soţia mea e actriţă, zise el.

— Cum o cheamă? întrebă Wanda.

— Cum o cheamă? repetă Jun Do. O cheamă Sun Moon.

Numele era frumos, observă el, şi îl simţea plăcut în gură, rostit cu voce tare în faţa celor trei femei. Numele soţiei sale. *Sun Moon*.

— Ce e chestia asta? întrebă soţia Senatorului, ţinând ridicat un fir de la copca pe care o scosese.

Transparenţa lui varia, era galben şi, pe alocuri, ruginiu.

— Gută de pescuit, răspunse el.

— Bănuiesc că dacă ai fi făcut tetanos, am fi ştiut deja până acum, zise ea. La facultatea de medicină ne-au învăţat să nu folosim niciodată fir monofilament, dar nu-mi amintesc nici să mă omori de ce.

— Ce ai de gând să-i duci? Ca suvenir din călătoria ta în Texas? întrebă Wanda.

Jun Do clătină din cap.

— Ce-mi sugerezi? o întrebă el.

— Cum e ea? întrebă, cu gândul în altă parte, soţia Senatorului.

— Îi plac rochiile tradiţionale. Rochia ei galbenă e preferata mea. Îşi poartă părul pieptănat spre spate, ca să i se vadă cerceii din aur. Îi place să cânte la karaoke. Îi plac filmele.

— Nu, zise Wanda. Cum e ea ca personalitate?

Jun Do se gândi un moment.

— Are nevoie de multă atenţie, zise el, apoi ezită, nesigur de cum să continue. Nu e liberă în iubirea ei. Tatălui său i-a fost teamă că bărbaţii vor profita de frumuseţea ei, că vor fi atraşi de ea din motive greşite, aşa că, atunci când avea şaisprezece ani, i-a făcut rost de o slujbă într-o fabrică de conserve de peşte, unde nu putea fi găsită de bărbaţii din Phenian. Experienţa aceea a modelat-o, a făcut-o să încerce din răsputeri să realizeze ce voia. Totuşi, a găsit un soţ care e dominator. Se spune că poate să fie un adevărat nemernic. Şi e prinsă ca într-o capcană de către stat. Nu-şi poate alege rolurile în filme. În afară de karaoke, poate să cânte doar cântecele pe care i le cer ei. Ceea ce contează, presupun, e că, în

ciuda succesului şi celebrităţii, a frumuseţii şi copiilor ei, Sun Moon e o femeie tristă. Este groaznic de singură. Cântă toată ziua la *gayageum*, ciupind pe corzi note singuratice şi triste.

Urmă o pauză şi Jun Do îşi dădu seama că toate cele trei femei se holbau la el.

— Nu eşti un soţ nemernic, zise Wanda. Ştiu cum arată unul.

Soţia Senatorului încetă să mai tragă de fire şi, fără nici un fel de viclenie, îi examină ochii. Se uită la tatuajul de pe pieptul lui Jun Do, apoi îl întrebă:

— Există vreo modalitate să pot vorbi cu ea? Dac-aş putea să stau de vorbă cu ea, aş putea să fiu de ajutor. Pe blatul de lucru era un telefon, unul cu fir plin de bucle care conecta receptorul de baza aparatului. Poţi să o suni?

— Sunt puţine telefoane, zise Jun Do.

— Am minute internaţionale, se oferi Pilar, deschizându-şi telefonul mobil.

— Nu cred că se poate da telefon aşa în Coreea de Nord, spuse Wanda.

Soţia Senatorului aprobă din cap şi termină de scos copcile. Când fu gata, irigă din nou rănile, apoi îşi scoase mănuşile.

Jun Do îşi trase pe el cămaşa şoferului pe care o purta de două zile. Îşi simţea braţul la fel de umflat şi de dureros ca în ziua muşcăturii. Cât despre cravată, o ţinu în mână cât soţia Senatorului îl încheie la nasturi – degete puternice şi îndemânatice în timp ce băgau fiecare nasture în butoniera sa.

— Senatorul a fost astronaut? o întrebă el.

— S-a pregătit pentru asta, dar n-a fost niciodată solicitat, răspunse ea.

— Ştiţi satelitul? Cel care e pe orbită şi are la bord oameni din multe ţări?

— Staţia spaţială? întrebă Wanda.

— Da, zise Jun Do. Ea trebuie să fie. Spuneţi-mi, e construită pentru pace şi frăţie între popoare?

Femeile se uitară una la alta, apoi soţia Senatorului îi răspunse:

— Da, cred că da.

Soţia Senatorului scotoci prin sertarele din bucătărie până când găsi câteva mostre de antibiotice. Îi strecură în buzunarul de la cămaşă două blistere, explicându-i:

— Pentru mai târziu, dacă te îmbolnăveşti. Ia-le dacă ai febră. Poţi să faci deosebirea între o infecţie bacteriană şi una virală?

El aprobă din cap.

— Nu, nu cred că poate, îi zise Wanda soţiei Senatorului.

— Dacă ai febră şi expectorezi mucus verzui sau maroniu, atunci să iei câte trei din astea pe zi până când încetează, îi spuse soţia Senatorului. Scoase prima capsulă din blister şi i-o dădu: Începem o serie chiar acum, pentru orice eventualitate.

Wanda îi turnă un pahar cu apă, dar după ce Jun Do băgă pastila în gură şi o mestecă, el zise:

— Nu, mulţumesc, nu mi-e sete.

— Fii binecuvântat, zise soţia Senatorului.

— Vai, exclamă Pilar, deschizând răcitorul şi apoi închizându-l repede. Ce-ar trebui să fac cu asta? Diseară e mâncare Tex-Mex[11].

— Vai de mine, tigrul, zise soţia Senatorului, clătinând din cap.

— Nu ştiu, parcă aş încerca, spuse Wanda.

— Ai mirosit-o? întrebă Pilar.

— Wanda, am putea să ajungem cu toţii în iad pentru ce este în răcitorul ăsta, zise soţia Senatorului.

Jun Do sări jos de pe blatul de lucru. Cu o singură mână, începu să-şi bage cămaşa în pantaloni.

— Dacă soţia mea ar fi aici, mi-ar spune să arunc carnea asta şi s-o înlocuiesc cu fleică de vită. Ar zice că, oricum, nu se poate simţi diferenţa

şi toată lumea ar mânca şi nimeni n-ar pierde din prestigiu. La cină, aş vorbi despre cât de bună e carnea, că e cea mai bună pe care am mâncat-o vreodată, iar asta ar face-o să zâmbească.

Pilar se uită la soţia Senatorului şi o întrebă:

— *Taco* din carne de tigru?

— *Taco* din carne de tigru, răspunse soţia Senatorului, articulând cuvintele ca şi cum ar fi vrut să vadă cum sună.

*

— Pak Jun Do, ce-ţi trebuie acum e odihnă, zise soţia Senatorului. O să te conduc în camera ta, adăugă ea cu o vehemenţă potolită, de parcă ar fi încălcat cumva vreo regulă fiind singură cu el.

Casa avea multe holuri, în care erau puse şi mai multe fotografii de familie, în rame din lemn şi metal. Uşa de la camera în care avea să doarmă el era întredeschisă, iar când o împinseră ca să se deschidă larg, de pe pat sări un câine. Soţia Senatorului nu păru preocupată de asta. Patul era acoperit cu o cuvertură din petice şi, trăgând un pic de ea ca s-o întindă perfect, înlătură urma lăsată de câine.

— Bunica mea confecţiona cuverturi din petice, zise ea, apoi îl privi pe Jun Do în ochi. Asta înseamnă să faci o pătură din frânturi din viaţa ta. Nu necesită bani, iar pătura spune o poveste. Apoi îi arătă lui Jun Do cum să interpreteze cuvertura: Era o moară din Odessa care tipărea pe sacii de făină casete cu istorisiri din Biblie. Casetele acelea erau ca nişte ferestre de la biserică – îi lăsau pe oameni să vadă povestea. Bucata asta de dantelă e de la fereastra casei pe care a părăsit-o bunica atunci când s-a măritat, la cincisprezece ani. În caseta asta este Exodul şi aici este călătoria lui Iisus în pustie, ambele de pe saci cu făină. Catifeaua neagră este din marginea materialului de rochie cu care a fost înmormântată mama ei, care a murit la scurt timp după ce bunica mea a venit în Texas,

iar familia i-a trimis această bucăţică de material negru. Aici începe o perioadă tristă din viaţa ei – un petic din păturica de bebeluş a unui copil mort, o bucăţică de material dintr-o rochie pentru absolvire pe care a cumpărat-o, dar n-a mai apucat s-o poarte, bumbacul spălăcit de la uniforma soţului ei. Dar ia uite aici, vezi ce culori şi ţesături a folosit de la o nouă căsătorie, cu alţi copii şi prosperitate? Şi, desigur, ultima casetă reprezintă Grădina Edenului. Bunica a trebuit să sufere multe pierderi şi nesiguranţă până să închidă ochii. Dac-aş fi putut să dau de soţia ta, Sun Moon, despre asta i-aş fi vorbit.

Pe noptieră era o Biblie, pe care i-o aduse lui Jun Do.

— Wanda are dreptate, nu eşti un soţ nemernic, zise ea. Îmi dau seama că ţii la soţia ta. Sunt doar o femeie pe care nu o cunoaşte, din cealaltă parte a lumii, dar ai putea să-i dai asta din partea mea? Cuvintele astea îmi aduc întotdeauna alinare. Scriptura va fi mereu acolo, indiferent ce uşi îi sunt închise soţiei tale.

Jun Do ţinu cartea în mână, pipăindu-i coperta moale.

— Aş putea să citesc un pic cu tine, zise ea. Ştii despre Iisus Hristos?

— Am fost informat pe scurt despre el, zise Jun Do, dând aprobator din cap.

Îi dădu cartea înapoi, spunând:

— Îmi pare rău, cartea asta este interzisă acolo de unde vin. Deţinerea ei atrage o pedeapsă foarte mare.

— Nu ştii cât mă îndurerează să aud asta, zise ea, apoi se duse la uşă, de care era agăţată o *guayabera*[12] albă. Apă fierbinte pe braţul ăla, ai auzit? Şi pune-ţi cămaşa asta diseară.

După ce ea plecă, câinele sări înapoi în pat.

Jun Do îşi dădu jos cămaşa elegantă şi privi prin camera de oaspeţi. Era plină cu suveniruri ale Senatorului – poze cu el alături oameni ţanţoşi, plachete din aur şi bronz. Era acolo un mic pupitru pentru scris, unde pe o carte albă era pus un telefon. Jun Do ridică receptorul şi ascultă sunetul

puternic de ton. Scoase cartea de sub el şi o răsfoi. În ea erau mii de nume. Îi luă o vreme să priceapă că erau trecuţi în ea toţi oamenii din centrul Texasului, cu numele complet şi adresa. Nu-i venea să creadă că puteai să cauţi pe oricine în cartea aia, că tot ce trebuia să faci pentru a dovedi că nu erai orfan era să deschizi o carte şi să-ţi indici părinţii. Era de neînchipuit că exista o legătură permanentă către mame, taţi şi prieteni pierduţi, că aceştia erau fixaţi pentru totdeauna în litere tipărite. Dădu paginile. Donaldson, Jimenez, Smith – aveai nevoie doar de o carte, o cărticică putea să te scutească de o întreagă viaţă de incertitudine şi de presupuneri. Îşi urî brusc ţara mică, înapoiată, o ţară a misterelor, fantomelor şi identităţilor eronate. Rupse o pagină de la sfârşitul cărţii şi scrise sus: „Vii şi nevătămaţi în Coreea de Nord“. Dedesubt, scrise numele tuturor celor la a căror răpire contribuise. Lângă Mayumi Nota, fata de pe debarcader, puse o steluţă pentru a marca excepţia.

În baie, era un coşuleţ plin cu lame noi, tuburi miniaturale cu pastă de dinţi şi săpunuri ambalate individual. Nu se atinse de ele. În schimb, se uită lung în oglindă, văzându-se aşa cum îl văzuse soţia Senatorului. Îşi atinse tăieturile, clavicula ruptă, cicatricele de la arsuri, coasta a unsprezecea. Apoi atinse chipul lui Sun Moon, femeia frumoasă din centrul acestei aureole de răni.

Se duse la vasul de toaletă şi se holbă la gaura lui. Carnea îi veni înapoi într-o clipă, trei bucăţi, şi apoi se simţi gol. Pielea i se făcuse rigidă şi se simţea slăbit.

La duş, făcu apa să fie fierbinte. Stătu acolo în picioare, înmuindu-şi rana în jetul de apă pe care-l simţea ca un foc pe braţ. Când închise ochii, fu din nou ca atunci când fusese îngrijit de soţia navigatorului, atunci când încă avea ochii umflaţi şi ea era doar mirosul unei femei, sunetele făcute de o femeie, iar el avea febră şi nu ştia unde era şi trebuia să-şi imagineze chipul femeii care avea să-l salveze.

*

Spre amurg, Jun Do se îmbrăcă în cămaşa *guayabera* albă, cu gulerul ei ţeapăn şi cusăturile elegante. Pe fereastră, îi văzu pe dr. Song şi pe ministru ieşind dintr-o casă mobilă neagră, strălucitoare, unde stătuseră la discuţii cu Senatorul toată după-amiaza. Câinele se ridică şi veni la marginea patului. La gât avea o zgardă. Era oarecum un lucru trist, un câine fără crescătorie. Undeva începu să cânte o formaţie, cu voci în spaniolă, poate. Când Jun Do se răsuci de la fereastră ca să iasă afară, câinele îl urmă.

Holul era tapetat cu fotografii ale familiei Senatorului, mereu zâmbind. Deplasarea spre bucătărie era ca o călătorie înapoi în timp, pozele de la absolvire devenind poze de la diverse activităţi sportive, apoi cluburi de cercetaşi, codiţe, petreceri la zile de naştere şi, în cele din urmă, pozele cu bebeluşi. Asta era o familie, aşa creştea ea, direct, ca dinţii copiilor? Sigur, era pe-acolo un braţ bandajat şi, cu timpul, bunicii dipăruseră din fotografii. Ocaziile se schimbaseră, la fel şi câinii. Dar asta era o familie, de la început până la sfârşit, fără războaie sau foamete ori închisori politice, fără un străin care să vină în oraş să-ţi înece fiica.

Afară, aerul era uscat şi răcoros şi mirosea a nervuri de cactus şi a rezervoare din aluminiu pentru apa destinată animalelor. Stelele sclipeau în timp ce Texasul emana ultimele rămăşiţe de căldură. Jun Do se ţinu după sunetele cântăreţilor mexicani şi ale unui blender zumzăitor până la ţarc, unde bărbaţii purtau cămăşi albe şi femeile erau înfăşurate în şaluri viu colorate. Focul de sub o pirostrie lumina feţele lucioase ale oamenilor. Era o idee incitantă – să dai foc unor lemne doar pentru ca oamenii să poată socializa şi să se bucure de companie pe întuneric. Lângă lumina pâlpâitoare, Senatorul cânta la scripcă şi din voce un cântec intitulat *Trandafirul galben din Texas*.

Wanda trecu ţinând atât de multe lime, că trebuia să le sprijine la piept. Când Jun Do se opri, se opri şi câinele, cu blana lui portocalie cu

negru în lumina focului.

— Bine, câine, zise Jun Do mângâindu-i capul aşa cum ar fi făcut un american, dar cu gesturi ţepene.

Wanda stoarse limele cu un lemn lunguieţ, în timp ce Pilar răsturna sticle de lichior în blender. Wanda sincroniză butonul acestuia cu muzica, apoi Pilar umplu cu mare îndemânare un şir de pahare din plastic galben. Când îl văzu, Wanda îi duse un pahar cu băutură.

Jun Do se uită lung la sarea de pe marginea paharului.

— Ce-i asta? întrebă el.

— Haide, bea, îl îndemnă ea. Fii de gaşcă. Ştii ce avea Saddam în cea mai tainică încăpere din buncărul său? Adică dedesubtul sălilor de război şi al centrelor de comandă bine fortificate. Avea un joc video Xbox, cu o singură comandă.

El o privi nedumerit.

— Toată lumea are nevoie să se distreze, îi zise ea.

Jun Do gustă din băutură – uşor acrişoară şi seacă, i se păru că seamănă cu setea însăşi.

— M-am interesat de prietenul tău, spuse Wanda. Japonezii şi sud-coreenii n-au pe nimeni care să corespundă descrierii. Dacă a trecut fluviul Yalu în China, atunci cine ştie. Şi poate că nu-şi foloseşte numele real. Cu timpul, s-ar putea să apară. Uneori, transfugii reuşesc să ajungă până în Thailanda.

Jun Do despături bucata de hârtie şi i-o dădu Wandei.

— Poţi să dai mai departe acest mesaj din partea mea? o rugă el.

— „Vii şi nevătămaţi în Coreea de Nord“, citi ea. Ce-i asta?

— E o listă cu japonezi căzuţi victime răpirilor.

— Toate răpirile alea au ajuns subiecte de ştiri, zise Wanda. Oricine-ar fi putut să facă lista asta. Nu dovedeşte nimic.

— Să dovedească? întrebă Jun Do. Dar nu încerc să dovedesc nimic. Încerc să-ţi spun ceea ce nimeni altcineva nu poate – că nici unul din

oamenii ăştia n-a pierit, c-au supravieţuit răpirii şi că sunt bine, în viaţă. Să nu ştii, asta e cel mai groaznic. Lista aia nu-i pentru tine – e un mesaj din partea mea pentru familiile lor, pentru liniştea lor sufletească. E tot ce pot să le ofer.

— Sunt cu toţii vii şi nevătămaţi, zise ea. Cu excepţia celei cu steluţă?

— Mayumi, se forţă Jun Do să-i rostească numele.

Ea bău din pahar şi îl privi pieziş.

— Vorbeşti japoneza? îl întrebă.

— Suficient, răspunse el. *Watashi no neko ga maigo ni narimashita?*

— Ce-nseamnă asta?

— „Poţi să mă ajuţi să-mi găsesc pisicuţa?“

Wanda îi aruncă o privire, apoi îşi strecură hârtia în buzunarul de la spate.

*

Abia la cină reuşi Jun Do să se uite bine la dr. Song. Încercă să ghicească cum merseseră discuţiile din felul în care dr. Song turna margherita pentru doamne şi dădea aprobator din cap la gustul picant al sosului de salsa. Masa era rotundă, de opt persoane. Pilar punea şi lua vesela. Spuse denumirea tuturor felurilor de mâncare de pe platoul rotativ din mijlocul mesei, care includea *flauta*, *mole*, *relleno*, şi *taco*[13] pe care să-i prepari singur: exista un dispozitiv pentru încălzit *tortilla* şi diverse talere cu coriandru, ceapă, roşii tăiate cubuleţe, varză tocată, smântână mexicană, fasole boabe neagră şi tigru.

Când dr. Song gustă din porţia sa de carne de tigru, chipul îi fu străbătut de o expresie de satisfacţie pură.

— Spuneţi-mi că nu-i cel mai bun tigru pe care l-aţi mâncat vreodată, zise el. Spuneţi-mi dacă tigrul american poate să egaleze asta. Nu e tigrul coreean mai proaspăt, mai vital?

Pilar mai aduse un platou de carne.

— *Bueno*, zise ea. Ce păcat că nu există tigri mexicani!

— Te-ai întrecut pe tine însăţi, Pilar, zise soţia Senatorului. Cea mai bună mâncare Tex-Mex pe care ai gătit-o până acum.

Dr. Song se uită la amândouă cu suspiciune.

— Da, zise în engleză ministrul, ţinând ridicat un *taco*.

Tommy îşi mâncă *taco*-ul şi aprobă din cap.

— Cea mai bună carne pe care am mâncat-o vreodată a fost într-o permisie cu nişte amici, zise el. Am lăudat întruna cina, am mâncat până n-am mai putut. Am lăudat mâncarea atât de mult, că l-au adus pe bucătarul-şef, care ne-a zis c-o să ne pregătească şi ceva să luăm la pachet, fiindcă nu era nici o problemă, căci mai avea un câine în spate.

— Vai, Tommy! exclamă soţia Senatorului.

— Eram odată cu o miliţie tribală, zise Wanda. Preparau un ospăţ din purceluşi nefătaţi, fierţi în lapte de capră. E cea mai fragedă carne pe care-am gustat-o vreodată.

— Destul, zise soţia Senatorului. Alt subiect, vă rog.

— Orice în afară de politică, spuse Senatorul.

— Trebuie să ştiu ceva, zise Jun Do. Când eram pe apă, în Marea Japoniei, am urmărit transmisiile radio a două americance. N-am aflat niciodată ce s-a întâmplat cu ele.

— Fetele care vâsleau, spuse Wanda.

— Ce poveste groaznică, zise soţia Senatorului. Mare păcat.

Senatorul i se adresă lui Tommy:

— Au găsit barca, nu? întrebă el.

— Au găsit barca, dar fetele – nu, răspunse Tommy. Wanda, ai vreo informaţie neoficială despre ce s-a întâmplat de fapt?

Wanda stătea aplecată asupra farfuriei ca să mănânce, iar pe mână îi curgea un firicel de sos de la *taco*.

— Am auzit că barca era parţial arsă, răspunse ea cu gura plină. S-a găsit sânge de la una dintre ele, dar nimic de la cealaltă. O crimă urmată de sinucidere, probabil.

— Fata care vâslea noaptea a fost, interveni Jun Do. A folosit un pistol de semnalizare.

La masă se făcu linişte.

— Vâslea cu ochii închişi, continuă Jun Do. Ăsta a fost necazul ei. Aşa a ieşit de pe ruta stabilită.

— De ce-ai întreba ce s-a întâmplat cu fetele alea dacă ştii deja? întrebă Tommy.

— Nu ştiam ce s-a întâmplat, răspunse Jun Do. Ştiam doar cum s-a întâmplat.

— Povesteşte-ne ce ai păţit tu, îl rugă soţia Senatorului. Ziceai că ai petrecut un timp pe mare. Cum ai ajuns să capeţi o astfel de rană?

— Este prea curând, îi avertiză dr. Song. Rana e încă proaspătă. Povestea asta e la fel de greu de auzit pe cât îi este de greu prietenului meu s-o relateze. Se întoarse spre Jun Do şi-i spuse: Cu altă ocazie, da.

— E în regulă, zise Jun Do. Pot să povestesc.

Şi se-apucă să relateze foarte detaliat întâlnirea lor cu americanii, cum a fost abordată Junma, cum s-au mişcat soldaţii cu puştile şi cum s-au înnegrit de la funingine. Explică despre adidaşii pe care îi găsise şi cum erau punţile ticsite cu ei, descrise cum fumau soldaţii şi cum căutau printre adidaşi după ce verificaseră vasul, cum începuseră să fure suveniruri, inclusiv portretele sacre ale Iubiţilor Conducători, şi cum s-a scos un cuţit şi americanii au fost siliţi să se retragă. Pomeni de extinctor. Le spuse cum se uitau şi beau cafea ofiţerii de pe nava americană. Descrise racheta de coazieră cu bicepşii încordaţi de pe bricheta unui marinar.

— Dar cum te-ai rănit, fiule? întrebă Senatorul.

— S-au întors, răspunse Jun Do.

— De ce să se întoarcă? întrebă Tommy. Vă verificaseră deja vasul.

— Întâi de toate, ce căutai tu pe un vas de pescuit? întrebă Senatorul.

— În mod clar, interveni dr. Song cu oarece forţă, americanilor le-a fost ruşine că un singur nord-coreean, înarmat doar cu un cuţit, a pus pe fugă o întreagă unitate americană înarmată.

Jun Do luă o gură de apă.

— Tot ce ştiu e că abia mijise de ziuă, soarele era la tribord, continuă Jun Do. Nava americană s-a ivit din lumină şi am fost brusc abordaţi. Navigatorul era pe punte, cu pilotul şi căpitanul. Era ziua de spălat rufe, aşa că fierbeau apă de mare. S-au auzit ţipete. Am urcat pe punte cu maşinistul şi secundul. Bărbatul de mai înainte, locotenentul Jervis, îl ţinea pe navigator lipit de parapet. Ţipau la el în legătură cu cuţitul.

— Stai o clipă, de unde ştii numele acelui marinar? întrebă Senatorul.

— Pentru că mi-a dat cartea lui de vizită, răspunse Jun Do. Voia să ştim cine reglase scorul.

Jun Do îi dădu cartea de vizită Wandei, care citi numele „Locotenent Harlan Jervis“.

Tommy se duse să ia cartea de vizită.

— Fortitude, Flota a cincea, îi zise el Senatorului. Trebuie să fie unul dintre vasele lui Woody McParkland.

— Woody n-ar tolera uscături în unitatea sa, spuse Senatorul.

Soţia Senatorului îi opri cu o ridicare din mână.

— Ce s-a întâmplat în continuare? întrebă ea.

— Pe urmă a fost aruncat la rechini şi eu am sărit în apă ca să-l salvez, răspunse Jun Do.

— Dar de unde-au apărut rechinii? întrebă Tommy.

— Junma este un vas de pescuit, rechinii se ţineau mereu după noi, explică Jun Do.

— Deci exista pur şi simplu un grup de rechini? întrebă Tommy.

— Puştiul a ştiut ce i se întâmplă? întrebă Senatorul.

— Locotenentul Jervis a spus ceva? întrebă Tommy.

— Păi, la început n-au fost mulţi rechini, zise Jun Do.

— Tipul ăsta, Jervis, l-a aruncat el însuşi pe puşti în apă, cu mâinile lui? întrebă Senatorul.

— Sau a ordonat unuia dintre marinarii lui s-o facă? întrebă Tommy.

— Poveste… reală, declară ministrul în engleză, punându-şi palmele pe masă.

— Nu! protestă soţia Senatorului.

Jun Do se întoarse spre ea. Ochii ei de femeie în vârstă erau spălăciţi şi înneguraţi.

— Nu, repetă ea. Înţeleg că, pe timp de război, nici o tabără nu deţine monopolul asupra grozăviilor de nedescris. Şi nu sunt suficient de naivă să cred că motoarele celor drepţi nu sunt alimentate de combustibilul nedreptăţii. Însă aici e vorba despre cei mai buni băieţi ai noştri, sub cea mai bună comandă a noastră, arborând culorile acestei naţiuni. Aşa că nu, domnule, te înşeli. Nici un marinar de-al nostru n-a săvârşit vreodată un astfel de act. Ştiu asta. Ştiu asta sigur, încheie ea, ridicându-se de la masă.

Jun Do se ridică şi el.

— Îmi cer scuze că v-am tulburat, zise el. N-ar fi trebuit să spun povestea asta. Însă trebuie să mă credeţi că m-am uitat în ochii rechinilor, i-am văzut năuciţi de moarte. Când eşti lângă ei, la distanţă de-un braţ, ochii lor devin albi. Se răsucesc pe o parte şi îşi înalţă capul când vor să te vadă mai bine înainte de a te muşca. N-am simţit colţii în carne, dar atunci când au ajuns la os a fost ceva rece ca gheaţa, electric. Simţeam mirosul sângelui în apă. Ştiu ce simţi când vezi un băiat chiar în faţa ta şi e pe cale să dispară. Înţelegi brusc că n-o să-l mai vezi niciodată. Am auzit ultimele cuvinte nedesluşite pe care le rosteşte o persoană. Când cineva dispare în apă, chiar în faţa ta, nu te părăseşte niciodată neîncrederea cu privire la ceea ce ai văzut. Iar lucrurile pe care le lasă în urmă oamenii – un pămătuf pentru bărbierit, o pereche de pantofi – cât de prosteşti par, le poţi ţine în

mână, poţi să te uiti la ele cât vrei, dar nu înseamnă nimic fără acea persoană. Jun Do adăugă, tremurând acum: Am ţinut văduva în braţe, *văduva lui*, cu braţele astea, în timp ce-i cânta un cântec de leagăn, oriunde s-ar fi aflat el.

*

Mai târziu, Jun Do se afla în camera sa. Căuta toate numele coreene din Texas, sute de Kim şi Lee, şi aproape că ajunsese la Pak şi Park când câinele, care stătea în patul lui, se ridică deodată în picioare.

La uşă era Wanda – ciocăni uşor de două ori, apoi deschise.

— Conduc un Volvo, zise ea din prag. Mi l-a pasat tata. Când eram puştioaică, el lucra la pază în port. Avea întotdeauna un scaner radio maritim, ca să poată afla când un căpitan avea necazuri. Am şi eu unul şi-i dau drumul când nu pot să dorm.

Jun Do doar se uită cu atenţie la ea. Câinele se întinse la loc.

— Am aflat câte ceva despre tine, zise Wanda. Cum ar fi cine eşti, de fapt. M-am gândit că e cinstit să-ţi împărtăşesc câteva lucruri despre mine, înălţă ea din umeri.

— Indiferent ce zice dosarul tău despre mine, e greşit. Nu mai fac rău oamenilor. Ăsta e ultimul lucru pe care-l doresc.

Şi, la o adică, cum de avea un dosar despre el, se întrebă Jun Do, când Phenianul nici măcar nu putea să-şi ţină informaţiile în ordine?

— Am introdus în computer numele soţiei tale, Sun Moon, şi-ai apărut imediat, Comandante Ga. Îl studie aşteptându-i reacţia şi, când el nu schiţă nici una, zise: Ministru al Minelor-Închisori, deţinătorul Centurii de Aur la *taekwondo*, campion contra lui Kimura în Japonia, tată a doi copii, câştigătorul Stelei Roşii pentru fapte de eroism nespecificate şi aşa mai departe. Nu erau fotografii actuale, aşa că sper că nu te superi că am încărcat fotografiile pe care ţi le-am făcut.

— Ai făcut o greşeală, zise Jun Do, închizând cartea de telefoane. Şi nu trebuie să-mi spui niciodată aşa în faţa celorlalţi.

— Comandante Ga, zise Wanda, de parcă savura numele. Îşi ridică telefonul şi zise: Există o aplicaţie care prevede orbita Staţiei Spaţiale. Va trece deasupra Texasului peste opt minute.

El o urmă afară, la marginea deşertului. Calea Lactee se întindea deasupra lor, iar din munţi cobora miros de creozot şi granit uscat. Când un coiot urlă, câinele veni între ei, cu coada tremurându-i palpitant, şi toţi trei aşteptară ca un alt coiot să răspundă.

— Tommy…, zise Jun Do. El este cel care vorbeşte coreeană, aşa-i?

— Da, confirmă Wanda. Marina militară l-a trimis la post acolo timp de zece ani.

Îşi împreunară mâinile şi se uitară cu atenţie la cer, căutând arcul descris de mişcarea satelitului.

— Nu înţeleg nimic din toate astea, zise Wanda. Ce caută în Texas Ministrul Minelor-Închisori? Cine este celălalt bărbat care pretinde că este ministru?

— Nimic din toate astea nu este din vina lui. El doar face ce i se spune. Trebuie să înţelegi – acolo de unde e el, dacă ţi se spune că eşti orfan, atunci eşti orfan. Dacă ţi se spune să cobori într-o gaură, ei bine, dintr-odată eşti un tip care coboară într-o gaură. Dacă ţi se spune să răneşti oameni, atunci începi s-o faci.

— Să răneşti oameni?

— Vreau să zic că dacă i se spune să meargă în Texas să spună o poveste, brusc el nu e decât povestea aia.

— Te cred, zise ea. Încerc să înţeleg.

Wanda fu prima care zări Staţia Spaţială Internaţională, strălucitoare ca un diamant în deplasarea ei rapidă pe cer. Jun Do o identifică şi el, la fel de mirat ca atunci când i-o arătase întâia oară căpitanul, deasupra mării.

— N-ai de gând să încerci să fugi din ţară, nu? întrebă ea. Dac-ai încerca să fugi, asta ar provoca multe probleme. Crede-mă. S-ar putea face, ia aminte, nu spun că e imposibil.

— Dr. Song, ministrul… ştii ce ar păţi. N-aş putea să le fac aşa ceva, zise Jun Do.

— Desigur.

La mare distanţă, la prea mulţi kilometri depărtare pentru a estima cu precizie, se zăreau fulgere la orizont. Totuşi, lumina lor era suficientă pentru a dezvălui conturul lanţurilor muntoase aflate mai aproape şi a oferi indicii despre altele aflate şi mai departe. Scăpărarea stroboscopică a unuia le oferi imaginea fugară a unei bufniţe negre, surprinsă în plin zbor în timp ce vâna în tăcere printre copacii înalţi, din specii de conifere.

— Te simţi liber? îl întrebă Wanda, întorcându-se spre el şi lăsându-şi capul într-o parte. Ştii cum e să fii liber?

Cum să-i explice ţara lui? se întrebă el. Cum să explice că plecarea dintre graniţele ei pentru a naviga pe Marea Japoniei însemna să fii liber. Sau că, mic fiind, să se furişeze afară din adăpost ca să alerge o oră cu alţi băieţi prin mormanele de zgură, chiar dacă erau paznici pretutindeni, *tocmai pentru că* erau paznici pretutindeni –, asta însemna cea mai pură libertate. Cum să facă pe cineva să înţeleagă că apa roşiatică pe care-o făceau din orezul ars pe fundul unei cratiţe avea gust mai bun decât orice limonadă din Texas?

— Aici sunt lagăre de muncă? întrebă el.

— Nu, zise Wanda.

— Căsătorii obligatorii, şedinţe de critică obligatorii, difuzoare?

Ea clătină din cap.

— Atunci nu sunt sigur că m-aş putea simţi vreodată liber aici.

— La ce-mi foloseşte asta? întrebă Wanda, aproape supărată pe el. Nu mă ajută să înţeleg nimic.

— Când eşti în ţara mea, totul are sens, un înţeles clar. E cel mai necomplicat loc de pe pământ.

Ea privi înainte, spre deşert.

— Tatăl tău a fost un şobolan de tunel, da? zise Jun Do.

— Unchiul meu, îl corectă ea.

— Bine, unchiul. Majoritatea oamenilor din jur nu se gândesc la faptul că sunt vii. Dar când unchiul tău era pe cale să intre într-un tunel inamic, pun pariu că nu se gândea decât la asta. Iar când reuşea să iasă, probabil că se simţea mai viu decât ne vom simţi noi vreodată, cel mai viu din lume, iar asta până la următorul tunel; nimic nu putea să-l atingă, era invincibil. Întreabă-l dacă s-a simţit mai viu aici sau acolo.

— Ştiu ce spui, zise Wanda. Când eram mică, povestea mereu despre tuneluri chestii care-ţi făceau părul măciucă, de parcă nu era mare scofală. Dar acum, când merge în vizită la tata, dacă te trezeşti în toiul nopţii pentru un pahar cu apă, îl găseşti stând în bucătărie, treaz de-a binelea, pur şi simplu stând acolo-n picioare, holbându-se la chiuvetă. Asta nu înseamnă invincibil. Nu înseamnă că-ţi doreşti să fii înapoi în Vietnam, unde te simţeai viu. Înseamnă că-ţi doreşti ca nici măcar să nu fi văzut locul ăla vreodată. Gândeşte-te la ce face asta din comparaţia ta despre libertate.

Jun Do o privi întristat – recunoscuse starea aceea.

— Ştiu visul pe care-l are unchiul tău, zise el. Cel care-l trezeşte şi-l face să meargă în bucătărie.

— Nu-l cunoşti pe unchiul meu, crede-mă, spuse ea.

— Corect, zise Jun Do, dând din cap.

— Bine, zise Wanda după ce-l fixă cu privirea, aproape enervată din nou. Dă-i drumul şi povesteşte.

— Încerc doar să te-ajut să-l înţelegi.

— Povesteşte.

— Când se prăbuşea un tunel…

— În minele-închisori?

— Da. Când se prăbuşea un tunel în mină, trebuia să mergem să săpăm ca să scoatem oamenii afară. Globii lor oculari erau plaţi, acoperiţi de un strat de pământ. Iar gurile lor erau întotdeauna larg deschise şi pline cu ţărână. Asta era ceea ce nu suportai să priveşti – un gât îndesat cu pământ, cu limba cafenie, scoasă afară. Era cea mai mare frică a noastră, să sfârşim stând toţi în picioare, în cerc, holbându-ne la panica din ultima clipă. Aşa că atunci când îl găseşti pe unchiul tău la chiuvetă în miez de noapte, asta înseamnă c-a avut visul în care respiri ţărână. În vis, totul este întunecat. Îţi ţii răsuflarea, ţi-o tot ţii, şi când nu mai poţi să rezişti, când eşti gata-gata să respiri ţărână, atunci te trezeşti, gâfâind. Trebuie să mă spăl pe faţă după visul ăsta. O vreme, nu fac nimic altceva decât să respir, dar mi se pare că n-o să primesc niciodată aerul înapoi.

— O să-ţi dau ceva, bine? îi zise Wanda, după ce îl studie o clipă.

Îi întinse un aparat foto mic, care îi încăpu lui Jun Do în palmă. Mai văzuse unul asemănător în Japonia.

— Fă-mi o poză, îi ceru ea. Doar îndrepţi aparatul spre mine şi apeşi pe buton.

El ţinu aparatul ridicat în întuneric. Avea un mic ecran pe care cu greu reuşea să distingă silueta ei. Apoi urmă un flash.

Wanda băgă mâna în buzunar şi scoase un telefon celular roşu-aprins. Când îl ridică, fotografia pe care i-o făcuse el se afla pe ecranul acestuia.

— Aparatele astea au fost făcute pentru Irak, îi explică Wanda. Le dau localnicilor, oamenilor care sunt prietenoşi. Când ei cred că e ceva ce trebuie să văd, fac o poză. Poza ajunge la un satelit şi apoi doar la mine. Aparatul foto n-are memorie, aşa că nu păstrează fotografiile. Nimeni n-ar putea afla vreodată la ce anume ai făcut poză sau unde s-a dus ea.

— La ce vrei să fac poză?

— La nimic anume. La orice. E la alegerea ta. Dacă va fi vreodată ceva ce ţi-ar plăcea să-mi arăţi, ceva care m-ar ajuta să-ţi înţeleg ţara, doar

apasă pe butonul ăsta.

Jun Do privi în jurul său, ca şi cum încerca să se hotărască ce anume din lumea aceea întunecată să fotografieze.

— Nu-ţi fie teamă de aparat, îi spuse aplecându-se aproape de el. Întinde mâna şi fă o poză cu noi, îl îndemnă ea.

El o simţi atingându-l cu umărul, cu braţul pe după spatele lui. Făcu poza, apoi se uită la ea pe ecran.

— Trebuia să zâmbesc? întrebă el, întinzându-i aparatul.

Ea privi fotografia.

— Cât de intim, zise ea râzând. Mda. Puteai să fii un pic mai relaxat. Un zâmbet nu strică.

— Intim, repetă el. Nu ştiu cuvântul ăsta.

— Apropiat, înţelegi… Când doi oameni îşi împărtăşesc totul, când nu există secrete între ei.

— Intim, zise el iar, uitându-se la fotografie.

*

În noaptea aceea, în somn, Jun Do îl auzi pe orfanul Bo Song. Pentru că nu auzea nimic, Bo Song era unul dintre cei mai gălăgioşi băieţi când încerca să vorbească, iar în visul lui era şi mai rău, ţipând întruna în noapte, cu vorbirea sa lentă de surd. Jun Do îi dăduse un pat pe hol, unde frigul îi amorţea pe majoritatea băieţilor – avea să se audă clănţănit de dinţi o vreme, apoi se lăsa tăcerea. Însă nu era valabil şi pentru Bo Song – asta nu-l făcea decât să vorbească şi mai tare în somn. În noaptea aceea, Jun Do putu să-l audă plângându-se şi văicărindu-se. Cumva, în visul lui Jun Do începu să-l înţeleagă pe băiatul surd. Sunetele sale incoerente începură să formeze cuvinte şi, deşi Jun Do nu reuşea să le lege în propoziţii, ştiu că Bo Song încerca să-i spună adevărul despre ceva. Era un adevăr important şi groaznic şi, chiar când cuvintele orfanului începură

să capete sens, chiar când băiatul cel surd se făcea în sfârşit auzit, Jun Do se trezi.

Deschise ochii şi zări botul câinelui, care se furişase sus în pat pentru a împărţi perna cu el. Jun Do văzu că, în spatele pleoapelor, ochii câinelui se mişcau şi tresăreau la fiecare geamăt uşor din propriul lui coşmar. Întinzând mâna, Jun Do îl mângâie pe blană, liniştindu-l, şi gemetele şi vaietele încetară.

Jun Do îşi trase pantalonii pe el şi-şi puse cămaşa cea nouă. Desculţ, o luă spre camera lui dr. Song, care era goală, în afară de o valiză gata făcută, care aştepta jos, lângă pat.

În bucătărie nu era nimeni, nici în sufragerie. Jun Do îl găsi pe dr. Song afară, în ţarc, aşezat la o masă de picnic din lemn. Adia vântul nopţii. Norii treceau peste faţa lunii care răsărise. Dr. Song se schimbase la loc într-un costum cu cravată.

— Tipa de la CIA a venit să mă vadă, îi zise Jun Do.

Dr. Song nu-i răspunse. Se uita fix la vatra focului, groapa în care cărbunii încă degajau căldură, iar când adierea vântului răscolea cenuşa, tăciunii pulsau rozalii.

— Ştii ce m-a întrebat? M-a întrebat dacă mă simt liber.

Pe masă era pălăria de cowboy a lui dr. Song, pe care acesta îşi ţinea o mână, ca să n-o ia vântul.

— Şi ce i-ai spus curajoasei noastre americance?

— Adevărul, răspunse Jun Do.

Dr. Song dădu aprobator din cap. Chipul lui părea oarecum umflat, cu ochii aproape închişi din cauza vârstei înaintate.

— A fost un succes? întrebă Jun Do. Ai obţinut de-aici ceea ce ai vrut, indiferent care era lucrul care-ţi trebuia?

— Dacă am obţinut ce-mi trebuia? se întrebă dr. Song. Am o maşină cu şofer şi un apartament pe Dealul Moranbong. Soţia mea, când am avut o soţie, era întruchiparea iubirii. Am văzut nopţile albe la Moscova şi am

făcut turul Oraşului Interzis. Am ţinut cursuri la Universitatea Kim Ir-sen. Am gonit cu un jet-ski împreună cu Iubitul Conducător pe un lac rece de munte şi am văzut zece mii de femei făcând acrobaţii la unison la Festivalul Arirang[14]. Iar acum am mâncat grătar texan.

Genul ăsta de vorbărie îl făcu pe Jun Do să nu se simtă în largul său.

— E ceva ce trebuie să-mi spui, dr. Song? întrebă el.

Dr. Song pipăi vârful pălăriei.

— Am rezistat mai mult ca toţi, zise el. Colegi, prieteni, i-am văzut trimişi la cooperative agricole şi în lagăre miniere, iar unii pur şi simplu au plecat. Am înfruntat toţi atât de multe greutăţi… Fiecare dificultate, fiecare impas. Şi totuşi iată-mă aici, bătrânul dr. Song. Nu-i rău pentru un orfan de război, încheie el, bătându-l părinteşte pe picior pe Jun Do.

Lui Jun Do încă i se părea că se află în vis, că i se spunea ceva important într-o limbă aproape înţeleasă. Privi în urma sa şi văzu câinele, care se ţinuse după el şi privea de la distanţă, blana sa părând să-şi schimbe modelul în bătaia vântului.

— Chiar în clipa asta soarele s-a înălţat bine deasupra Phenianului – totuşi, trebuie să încercăm să dormim un pic, zise dr. Song, apoi se ridică şi-şi puse pălăria pe creştet. În filmele despre Texas, se numeşte picoteală, adăugă el îndepărtându-se cu paşi greoi.

*

Dimineaţa, nu avură loc mari scene de rămas-bun. Pilar umplu un coş cu brioşe şi fructe pentru călătoria cu avionul şi toată lumea se strânse în faţă, unde Senatorul şi Tommy aduseseră automobilele Thunderbird şi Mustang. Dr. Song traduse urările de rămas-bun ale ministrului, care erau de fapt invitaţii de a veni curând să-l viziteze la Phenian adresate tuturor, mai ales lui Pilar, căreia avea să-i fie greu să se întoarcă dintr-un paradis al muncitorilor, dacă mergea acolo.

Dr. Song le oferi tuturor doar o mică plecăciune.

Jun Do se apropie de Wanda. Aceasta era îmbrăcată într-un top mulat pentru jogging, aşa că el putu să-i vadă pieptul şi umerii puternici. Părul ei era, pentru prima oară, lăsat liber, încadrându-i faţa.

— Cărări plăcute, îi zise el. E o urare texană, nu?

— Da, zâmbi ea. Ştii cum se răspunde la ea? „Până când ne vom revedea.“

Soţia Senatorului ţinea un căţeluş, mângâindu-i cutele moi de blană cu vârful degetelor. Se uită lung la Jun Do un răstimp.

— Vă mulţumesc că mi-aţi îngrijit rana, zise el.

— Am depus un jurământ. Să le ofer asistenţă medicală tuturor celor care au nevoie.

— Ştiu că nu credeţi povestea mea.

— Cred că vii dintr-o ţară a suferinţei, spuse ea cu glas măsurat şi răspicat, aşa cum vorbise când discutase despre Biblie. Cred, de asemenea, că soţia ta e o femeie bună, care are nevoie doar de un prieten. Toată lumea îmi spune că nu am voie să-i fiu eu acel prieten. Aşa că asta e tot ce pot să fac, zise ea, apoi sărută căţeluşul şi i-l întinse lui Jun Do.

— Un gest din inimă, spuse dr. Song zâmbind. Din păcate, câinii sunt ilegali în Phenian.

— Nu te lua după el şi regulile lui, insistă ea punând căţeluşul în braţele lui Jun Do. Gândeşte-te la soţia ta. Găseşte o modalitate.

Jun Do acceptă câinele.

— Rasa Catahoula e crescută pentru a muta cirezile, îi zise ea. Aşa că atunci când căţeluşul ăsta va fi supărat pe tine, o să te muşte de călcâie. Iar când va dori să-ţi arate dragostea lui, o să te muşte de călcâie.

— Trebuie să prindem avionul, interveni dr. Song.

— Noi îl strigăm Brando, zise soţia Senatorului. Dar poţi să-l botezi cum vrei.

— Brando?

— Da. Vezi semnul ăsta de pe pulpa lui? Acolo i s-ar pune un brand.

— Un brand?

— Un brand e un semn permanent care arată că ceva e al tău.

— Ca un tatuaj?

— Ca tatuajul tău, aprobă ea din cap.

— Atunci, Brando rămâne.

Ministrul începu s-o ia spre Thunderbird, dar Senatorul îl opri.

— Nu, dumnealui, zise Senatorul arătând spre Jun Do.

Jun Do se uită la Wanda, care ridică din umeri, de acord cu schimbarea. Tommy stătea cu braţele încrucişate, afişând un zâmbet mulţumit.

Jun Do se aşează în maşină. Senatorul i se alătură, umerii lor aproape atingându-se, şi începură să ruleze încet pe drumul de pietriş.

— Noi am crezut că vorbăreţul îl manipula pe prostănac, zise Senatorul clătinând din cap. Când colo, s-a dovedit că dumneavoastră aţi fost acela tot timpul. Aveţi vreun motiv anume? Şi să-l controlaţi aşa, cu da-uri şi nu-uri la sfârşitul fiecărei propoziţii… Cât de proşti ne credeţi? Ştiu că trebuie să jucaţi cartea cu ţara înapoiată şi că aveţi pretextul voi-fi-azvârlit-într-un-gulag. Dar să veniţi tocmai până aici ca să pretindeţi că sunteţi un nimeni? De ce să spuneţi povestea aia prostească despre rechini? Şi cu ce dracu’ se ocupă un ministru al minelor-închisori, mai precis?

Accentul Senatorului devenea tot mai puternic pe măsură ce vorbea şi, deşi Jun Do nu reuşea să-i înţeleagă toate cuvintele, ştiu exact ce voia să spună.

— Pot să explic, zise Jun Do.

— Oh, ascult.

— Este adevărat. Tovarăşul ministru nu este cu adevărat ministru.

— Şi atunci cine e?

— E şoferul lui dr. Song.

— Dumnezeule atotputernic! exclamă Senatorul râzând, nevenindu-i să creadă. V-aţi gândit vreodată să fiţi oneşti cu noi? Nu vreţi să vă abordăm vasele de pescuit, asta e ceva despre care trebuie discutat. Să ne aşezăm la discuţii în aceeaşi încăpere. Noi sugerăm să nu folosiţi, totuşi, vasele de pescuit pentru a face contrabandă cu componente de rachete balistice Taepodong, bani falşi, heroină şi aşa mai departe. Apoi ajungem la un acord. În loc de asta, îmi pierd timpul stând de vorbă cu prostănaci, în timp ce dumneavoastră făceaţi ce, admiraţi priveliştea?

— Să presupunem că aţi fi tratat cu mine, zise Jun Do, deşi habar n-avea despre ce vorbea. Ce anume aţi fi vrut?

— Ce aş fi vrut? întrebă Senatorul. N-am auzit deloc ce aveaţi de oferit, mai exact. Am vrea ceva ferm, ceva ce poţi să pui pe etajera de pe şemineu. Şi-ar trebui să fie valoros. Toată lumea ar trebui să ştie că l-a costat mult pe conducătorul vostru.

— Pentru aşa ceva, ne-aţi da ceea ce vrem?

— Vasele de pescuit? Bineînţeles că am putea să le lăsăm în pace, dar de ce? Fiecare dintre afurisitele alea de vase este încărcat cu haos şi are cursul stabilit spre necazuri. Dar jucăria Iubitului Conducător? Senatorul fluieră printre dinţi, apoi continuă: Asta e altceva. Pentru a da înapoi chestia aia, am putea la fel de bine să facem pipi pe piersicul primului-ministru al Japoniei.

— Dar recunoaşteţi că îi aparţine Iubitului Conducător, că reţineţi ceva ce este proprietatea sa? întrebă Jun Do.

— Negocierile s-au încheiat, zise Senatorul. Au avut loc ieri şi n-au dus nicăieri.

Senatorul luă apoi piciorul de pe acceleraţie.

— Mai există, însă, o chestiune, Comandante, zise Senatorul în timp ce se trăgeau cu maşina la marginea drumului. Şi n-are nici o legătură cu negocierile sau cu ce jocuri veţi fi jucând voi toţi.

Mustangul trecu pe lângă ei. De pe scaunul din dreapta, cu mâna scoasă pe geam, Wanda îl întrebă pe Senator:

— Sunteţi bine, băieţi?

— Doar lămurim nişte lucruri, răspunse Senatorul. Nu ne aşteptaţi, venim imediat.

Wanda lovi cu palma portiera Mustangului şi Tommy porni mai departe. Jun Do apucă să-l zărească fugar pe dr. Song pe bancheta din spate, dar nu-şi dădu seama dacă bătrânul avea ochii strânşi de teamă sau îngustaţi de trădare.

— Uitaţi ce e, zise Senatorul, privindu-l ţintă pe Jun Do în ochi. Wanda zice că aţi făcut anumite fapte şi că aveţi dosarul pătat cu sânge. Eu v-am invitat la mine acasă. Dumneavoastră, un criminal, aţi dormit în patul meu, v-aţi plimbat printre oamenii mei. Mi s-a spus că viaţa nu valorează mare lucru acolo de unde veniţi, însă toţi oamenii ăştia pe care i-aţi întâlnit aici înseamnă foarte mult pentru mine. Am mai avut de-a face cu criminali. De fapt, voi trata cu dumneavoastră data viitoare. Însă astfel de lucruri n-au loc pe nepregătite, astfel de oameni nu stau la masă ca să ia cina cu soţia ta, fără să ştii. Aşa că, tovarăşe Comandant Ga, puteţi să-i transmiteţi un mesaj direct Iubitului Conducător, cu antetul meu. Spuneţi-i că astfel de treburi nu sunt apreciate. Spuneţi-i că, de-acum, nici un vas nu mai e în siguranţă. Spuneţi-i că n-o să-şi revadă niciodată preţioasa jucărie – poate să-şi ia adio de la ea.

*

Iliuşinul era ticsit cu ambalaje de la mâncare de tip fast-food şi cu cutii goale de bere Tecate. Două motociclete negre blocau culoarul la clasa întâi şi majoritatea scaunelor erau ocupate de cele nouă mii de DVD-uri pe care echipa Tovarăşului Buc le achiziţionase de la Los Angeles. Tovarăşul Buc însuşi arăta de parcă nu dormise. Se instalase în

coada avionului, unde băieţii lui foloseau computerele pliante ca să se uite la filme.

Dr. Song medită singur o vreme în avion şi nu se clinti până nu ajunseră departe de Texas.

— Ai soţie? întrebă el, venind la Jun Do.

— Soţie?

— Nevasta Senatorului zicea că pentru soţia ta e câinele. Este adevărat, ai soţie?

— Nu, răspunse Jun Do. Am minţit pentru a explica tatuajul de pe piept.

Dr. Song dădu din cap.

— Iar Senatorul… şi-a dat seama de înşelăciunea noastră cu ministrul şi a simţit că nu poate avea încredere decât în tine. De-aia ai mers cu el în maşină?

— Da. Deşi Senatorul a spus că Wanda a fost cea care a ghicit.

— Desigur. Iar în ce-l priveşte pe Senator, de ce natură a fost conversaţia voastră?

— A spus că dezaprobă tactica noastră, că abordajul vaselor de pescuit va continua şi că nu vom revedea niciodată preţioasa noastră jucărie. Ăsta e mesajul pe care-a vrut să-l transmit.

— Cui?

— Iubitului Conducător.

— Tu, Iubitului Conducător? întrebă dr. Song. De ce-ar crede că tu ai putea să-i spui ceva?

— De unde să ştiu? Trebuie să fi crezut că sunt cineva care nu sunt.

— Da, da, asta e o tactică utilă, aprobă dr. Song. Noi am cultivat-o.

— Eu n-am greşit cu nimic, zise Jun Do. Nu ştiu nici măcar despre ce jucărie vorbea.

— Corect. Presupun că nu mai contează acum, zise dr. Song, apucându-l binevoitor de umăr pe Jun Do. Ştii ce înseamnă radiaţia?

Jun Do aprobă din cap.

— Japonezii au inventat un instrument numit detector de radiaţie cosmică de fond. L-au îndreptat spre cer, să studieze ceva despre spaţiu. Când Iubitul Conducător a auzit de acest aparat, i-a întrebat pe oamenii săi de ştiinţă dacă un astfel de detector se poate ataşa la un avion. Voia să zboare pe deasupra munţilor noştri şi să-l utilizeze pentru a descoperi uraniu la mare adâncime în pământ. Savanţii au aprobat în unanimitate. Aşa că Iubitul Conducător a trimis o echipă la Observatorul Kitami din Hokkaido.

— L-au furat?

— Chestia aia e cât un Mercedes, zise dr. Song cu o expresie sălbatică pe chip. Am trimis un vas de pescuit să-l ia, dar au apărut yankeii. Poate c-a fost acelaşi echipaj care te-a dat pe tine la rechini, râse dr. Song.

Dr. Song îl trezi pe ministru şi, împreună, toţi trei născociră o poveste pentru a micşora gravitatea eşecului lor. Dr. Song credea c-ar trebui să-şi descrie negocierile ca pe un succes deplin până în momentul în care, chiar atunci când erau pe cale să cadă de acord, a intervenit o putere superioară, prin intermediul unui apel telefonic.

— Se va presupune că acesta e preşedintele american, iar mânia Phenianului se va redirecţiona de la noi spre un personaj băgăcios, supărător.

Exersară împreună, repetând calendarul acţiunilor, momentele-cheie şi fraze americane importante. Telefonul era maro. Era aşezat pe un taburet înalt. A sunat de trei ori. Senatorul a rostit la telefon doar trei cuvinte: „Da… desigur… bineînţeles“.

Călătoria înapoi păru de două ori mai lungă. Jun Do hrăni căţeluşul cu o jumătate de *burrito* rămasă de la micul-dejun. Apoi, acesta dispăru pe sub scaune şi se dovedi a fi imposibil de găsit. Când se lăsă întunericul, Jun Do văzu luminiţele roşii şi verzi de la alte avioane, aflate mai departe. După ce toată lumea adormi, iar în avion singurul semn de viaţă venea de

la piloţii care fumau la lumina instrumentelor de bord, îl abordă Tovarăşul Buc.

— Uite-ţi DVD-ul, zise el. Cel mai bun film făcut vreodată.

— Mulţumesc, zise Jun Do, răsucind carcasa în lumina slabă. E o poveste despre triumf sau una despre eşec? întrebă el.

— Se zice că e o poveste de dragoste, răspunse Tovarăşul Buc, ridicând din umeri. Dar eu nu mă uit la filme alb-negru. Apoi, apropiindu-se de Jun Do, adăugă: Hei, uite ce e, călătoria asta a ta nu-i un eşec, dacă la asta te gândeşti.

Arătă spre cabina întunecată, în care dr. Song dormea, cu căţeluşul pe genunchi.

— Nu te îngrijora pentru dr. Song. Tipul e un supravieţuitor. În timpul războiului, a fost adoptat de echipajul unui tanc american. I-a ajutat pe soldaţi să citească semnele rutiere şi să negocieze cu civilii. Ei i-au dat mâncare la conservă, iar el a petrecut tot războiul în siguranţa oferită de turelă. Asta putea să facă atunci când avea doar şapte ani.

— Îmi povesteşti asta ca să mă linişteşti pe mine sau pe tine?

Tovarăşul Buc păru a nu fi auzit asta. Clătină din cap şi zâmbi.

— Cum dracu’ o să dau jos din avion afurisitele astea de motociclete? se întrebă el.

Pe întuneric, aterizară pe insula nelocuită Kraznatov, pentru a realimenta. Nu existau lumini de marcare a pistei, aşa că piloţii făcură apropierea pe ghicite şi apoi aliniară aparatul după sclipirea purpurie a pistei iluminate de lună. Situată la două mii de kilometri de cea mai apropiată bucată de pământ, staţia fusese construită pentru a deservi avioanele de vânătoare de pe submarinele sovietice. În hangarul care adăpostea bateriile pompei era o cutie din tablă în care fusese cafea. Tovarăşul Buc puse în ea un teanc de bancnote de o sută de dolari, apoi îi ajută pe piloţi cu furtunurile grele de la combustibilul de tip Jet A-1.

În timp ce dr. Song dormea în avion, Jun Do şi Tovarăşul Buc fumară în vântul zgomotos. Insula nu era nimic mai mult decât trei tancuri de combustibil şi o fâşie de pistă înconjurată de stânci albite de găinaţul păsărilor şi ticsite cu bucăţele de plastic multicolor şi plase de pescuit care plutiseră în derivă şi ajunseseră la mal. Cicatricea Tovarăşului Buc lucea în lumina lunii.

— Nimeni nu se află vreodată în siguranţă, zise Tovarăşul Buc; tonul său jovial, de companion prietenos, dispăruse. În spatele lor, aripile vechiului Iliuşin se lăsară în jos şi gemură când îşi primiră încărcătura de combustibil. Dar dacă aş crede că pe cineva din avionul ăsta îl aşteaptă lagărele, i-aş zdrobi capul eu însumi de stâncile astea, adăugă el răsucindu-se spre Jun Do ca să fie sigur că fusese auzit.

Piloţii traseră frânele şi rotiră avionul, cu botul în vânt. Turară motoarele, dar înainte să se ridice deasupra apei negre, agitate, deschiseră carlinga laterală, lăsând să alunece afară toată apa reziduală a avionului, într-un şuvoi nocturn pe pistă.

Traversară China pe întuneric, iar în zori zburară deasupra căii ferate care ducea din Shenyang în sud, urmându-o până la Phenian. Aeroportul se afla în nordul oraşului, aşa că Jun Do nu reuşi să vadă legendara capitală, cu Stadionul 1 Mai, Mausoleul Mansudae şi roşul înflăcărat al Turnului Juche. Îşi aranjară cravatele, adunară gunoiul şi, în final, Tovarăşul Buc îi aduse lui Jun Do căţeluşul, pentru care oamenii săi se târâseră prin cabină ca să-l prindă.

Însă Jun Do nu vru să-l ia.

— E un dar pentru Sun Moon, zise el. I-l dai, te rog, în locul meu?

Jun Do zări întrebările nerostite din privirea Tovarăşului Buc, cărora acesta nu le dădu glas. În schimb, aprobă cu o simplă înclinare din cap.

Trenul de aterizare fu coborât şi, la apropiere, caprele de pe pistă ştiură, cumva, că era momentul s-o şteargă de acolo. Dar când atinseră

pista, dr. Song văzu autovehiculele care aşteptau să întâmpine avionul şi se întoarse spre ei, panicat.

— Uitaţi tot! le strigă el ministrului şi lui Jun Do. Planul trebuie schimbat complet.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Jun Do.

Se uită la ministru, în ochii căruia se citea frica.

— Nu-i timp de explicaţii, zise dr. Song. Americanii n-au intenţionat niciodată să ne returneze ce-au furat de la noi. Aţi priceput? Asta e noua poveste.

Se îngrămădiră în cambuză, ţinându-se bine în timp ce piloţii traseră puternic de frâne.

— Noua poveste sună aşa, zise dr. Song. Americanii au avut un plan complicat pentru a ne umili. Ne-au pus să facem treburi gospodăreşti pe proprietatea Senatorului, să tăiem buruienile, da?

— Asta aşa e, spuse Jun Do. A trebuit să mâncăm afară, cu mâinile, înconjuraţi de câini.

— N-am fost întâmpinaţi de o fanfară şi un covor roşu. Şi ne-au transportat de colo colo în maşini vechi, demodate, completă ministrul.

— La un magazin, ne-a fost arătată nişte încălţăminte frumoasă, dar apoi au pus-o deoparte, zise Jun Do. La cină, ne-au silit să purtăm cămăşi ţărăneşti.

— Am fost nevoit să-mi împart patul cu un câine! spuse ministrul.

— Bine, bine, aprobă dr. Song. Avea pe chip un zâmbet disperat, dar în ochii lui strălucea emoţia provocării. Asta va fi pe înţelesul Iubitului Conducător. Asta s-ar putea să ne salveze pielea.

*

Maşinile de pe pistă erau trei ZIL-uri sovietice. Camioanele erau fabricate la Chongjin, la uzina Sungli 58, aşa că Jun Do văzuse mii de

astfel de maşini. Se foloseau la transportarea trupelor şi mărfurilor şi de multe ori transportaseră orfani. În anotimpul ploios, un ZIL era singurul lucru care se putea deplasa.

Dr. Song refuză să se uite la camioane sau la şoferii acestora, care fumau împreună pe scăriţa de la cabine. Zâmbi larg şi îi salută pe cei doi bărbaţi aflaţi acolo ca să le asculte raportul. Însă ministrul, întunecat la faţă, nu se putea abţine să se holbeze la anvelopele înalte ale camioanelor, la rezervoarele mari, rotunde, ale acestora. Jun Do înţelese brusc că, dacă era ca cineva să urmeze a fi transportat de la Phenian la un lagăr-închisoare, numai un astfel de camion putea să facă drumul pe drumurile proaste de munte.

Jun Do văzu uriaşul portret al Marelui Conducător Kim Ir-sen deasupra terminalului aeroportului. Însă cei doi anchetatori îi conduseră într-o altă direcţie – pe lângă un grup de femei în combinezoane de lucru care stăteau cu faţa la o grămadă de lopeţi în timp ce-şi făceau exerciţiile de gimnastică de dimineaţă şi pe lângă un avion al cărui fuselaj zăcea la pământ, tăiat cu o flacără de gaze în patru secţiuni. Nişte bătrâni aşezaţi pe găleţi desfăceau sârma de cupru din el.

Ajunseră la un hangar gol, foarte mare. În găurile din pardoseala de ciment băltea apă murdară. Existau câteva rampe umplute cu unelte, cricuri şi bancuri de lucru, iar dr. Song, ministrul şi Jun Do fură coborâţi fiecare în altă rampă, ca să nu se vadă unul pe altul.

Jun Do se aşeză la o masă cu anchetatorii, care începură să-i scotocească prin lucruri.

— Povesteşte-ne despre călătoria ta, zise unul. Şi să nu omiţi nimic.

Pe masă era o maşină de scris acoperită cu o husă, dar anchetatorii nu făcură nici un gest cum că urmau să o folosească.

La început, Jun Do menţionă doar lucrurile asupra cărora conveniseră – afronturile reprezentate de câini, farfuriile de carton, mâncatul sub soarele dogoritor. În timp ce el vorbea, cei doi îi desfăcură

sticla de whisky şi, bând din ea, amândoi o apreciară. Îşi împărţiră între ei ţigările, chiar sub ochii lui. Păru să le placă în special micuţa lanternă şi îl întrerupseră ca să se asigure că nu ascundea încă una. Gustară din fâşiile lui de carne de vită uscată, încercară mănuşile lui din piele fină de viţel.

— Ia-o de la capăt, îi spuse celălalt. Şi spune tot.

Jun Do enumera întruna umilirile îndurate – că nu a existat nici o fanfară la aeroport, nici un covor roşu, că Tommy îşi lăsase urma pe bancheta din spate. Că au fost nevoiţi să mănânce cu mâna, ca nişte animale. Încercă să-şi amintească câte focuri se trăseseră din armele acelea vechi. Descrise maşinile vechi. A pomenit de câinele din patul lui? Se putea să primească un pahar cu apă? Nu era timp de asta, îi răspunseră, căci în curând interogatoriul avea să se încheie.

— Are imagine de înaltă rezoluţie? îl întrebă unul dintre anchetatori, răsucind DVD-ul în mână.

— Las-o baltă, zise celălalt fluturând din mână. Filmul ăla e alb-negru.

Făcură câteva instantanee cu aparatul foto digital, dar nu reuşiră să descopere nici o modalitate de a vedea pozele.

— E stricat, le zise Jun Do.

— Şi astea? întrebară ei, luând antibioticele.

— Pilule pentru femei, le spuse Jun Do.

— Va trebui să ne zici povestea ta, îi spuse unul dintre ei. Trebuie să consemnăm tot. O să ne întoarcem imediat, dar cât suntem plecaţi ar trebui să exersezi. O să ascultăm, o să fim în stare să auzim tot ce spui.

— De la cap la coadă, zise celălalt.

— De unde să încep? întrebă Jun Do.

Povestea călătoriei sale în Texas începea când a venit maşina să-l ia, când a fost declarat erou sau când a dispărut navigatorul în valuri? Şi sfârşitul? Avea sentimentul groaznic că povestea asta era departe de a fi încheiată.

— Exersează, îl îndemnă anchetatorul.

Plecară împreună din rampă şi apoi Jun Do reuşi să audă ecourile înăbuşite ale vocii ministrului, relatându-şi povestea.

— A venit o maşină după mine, zise Jun Do cu glas tare. Era dimineaţă. Vasele din port aveau plasele puse la uscat. Maşina era un Mercedes cu patru uşi, cu doi şoferi. Avea ştergătoare de parbriz şi radio…

Se adresa şarpantei. Zări, acolo sus, păsări care-şi iţeau capul când se uitau în jos la el. Cu cât îşi făcea relatarea mai detaliată, cu atât i se părea mai stranie şi mai incredibilă. Chiar îl servise Wanda cu limonadă cu gheaţă? Chiar îi adusese câinele un os după duş?

Când anchetatorii reveniră, Jun Do ajunsese cu relatarea poveştii doar până la partea cu prima deschidere a răcitorului cu carne de tigru, în avion. Unul dintre ei asculta la iPod-ul ministrului, iar celălalt părea supărat. Dintr-un motiv sau altul, Jun Do reîncepu să turuie scenariul.

— În pat era un câine, zise el. Am fost siliţi să tăiem tufişuri, pe banchetă erau nişte urme.

— Eşti sigur că n-ai unul din ăsta? întrebă un anchetator, ţinând în sus iPod-ul.

— Poate că-l are ascuns.

— E adevărat? Îl ţii ascuns?

— Maşinile erau foarte vechi, zise Jun Do. Armele erau periculos de vechi.

Prima poveste concepută de ei îi revenea permanent în minte şi deveni paranoic în legătură cu posibilitatea de a spune, din greşeală, că telefonul a sunat de patru ori şi că senatorul a spus trei cuvinte în receptor. Apoi îşi amintea că asta era greşit, că telefonul a sunat de trei ori, iar senatorul a rostit patru cuvinte. Apoi Jun Do încercă să-şi limpezească mintea, căci şi asta era eronat, fiindcă telefonul nu sunase deloc, preşedintele american nu sunase.

— Hei, trezeşte-te, zise unul dintre anchetatori. L-am întrebat pe bătrân unde este aparatul lui foto, iar el a spus că nu ştie despre ce vorbim. Toţi aţi primit aceleaşi mănuşi, ţigări şi altele.

— Nu mai e nimic altceva. Aveţi tot ce posed.

— Să vedem că zice al treilea tip.

Îi dădură apoi o coală de hârtie şi un pix.

— E timpul să pui totul în scris, ziseră ei, după care plecară din nou din rampă.

Jun Do luă pixul. „A venit o maşină după mine“, scrise el, dar pixul nu prea avea pastă. Hotărî să sară direct la momentul când se aflau deja în Texas. Scutură pixul şi adăugă: „Şi m-au dus la un magazin de cizme“. Ştia că pixul n-avea să-l mai ţină decât o propoziţie. Apăsând tare, scrijeli: „Aici au început umilinţele mele“.

Jun Do luă foaia şi-şi citi relatarea de două propoziţii. Dr. Song spusese că în Coreea de Nord ceea ce conta nu era omul, ci povestea lui – ce însemna, atunci, când povestea lui era nimic, doar o fărâmă abia detectabilă dintr-o viaţă?

Unul dintre camionagii intră în hangar. Veni la Jun Do şi îl întrebă:

— Tu eşti tipul pe care o să-l duc?

— Unde să mă duci?

Un anchetator veni la ei.

— Care-i problema? întrebă el.

— Am farurile sparte, zise şoferul. Trebuie să plec acum sau n-o să reuşesc să ajung.

Anchetatorul i se adresă lui Jun Do:

— Ascultă, povestea ta se confirmă, zise el. Eşti liber să pleci.

— Asta-i tot ce am, spuse Jun Do ridicând coala de hârtie. Pixul a rămas fără pastă.

— Tot ce contează e că ai scris ceva, zise anchetatorul. Noi am trimis deja dosarul tău. Asta e doar o declaraţie personală. Nu ştiu de ce ne pun

să le obţinem.

— E nevoie să o semnez?

— N-ar strica, răspunse anchetatorul. Da, hai să o facem oficială. Poftim, foloseşte stiloul meu.

Îi dădu lui Jun Do stiloul pe care i-l dăruise lui dr. Song primarul din Vladivostok.

Stiloul scria foarte frumos – nu se mai semnase de pe vremea când era la şcoala de limbi străine.

— Mai bine ia-l acum, îi zise şoferului anchetatorul. Că altfel va sta aici toată ziua. Singur bătrânul a mai cerut coli de hârtie.

Îi dădu şoferului un pachet de ţigări American Spirit, apoi îl întrebă dacă-i avea pe medici cu el.

— Da, sunt în camion, răspunse şoferul.

Anchetatorul îi restitui lui Jun Do DVD-ul cu *Casablanca*, aparatul foto şi pastilele şi îl conduse până la uşa hangarului.

— Oamenii ăştia se îndreaptă spre est, îi zise el lui Jun Do. Şi o să mergi cu ei cu maşina. Medicii ăia sunt într-o misiune de ajutorare, sunt adevăraţi eroi ai neamului, spitalele din capitală au nevoie de ei de nu-ţi vine să crezi. Aşa că dacă au nevoie de ajutor, să-i ajuţi, nu vreau să aud mai târziu c-ai fost leneş sau egoist – ai priceput?

Jun Do înclină din cap. Totuşi, la uşă, privi înapoi. Nu-i putea vedea pe dr. Song şi pe ministru, cum erau băgaţi în rampele de reparaţii, dar reuşi să audă vocea lui dr. Song, clară şi precisă:

— A fost o călătorie extrem de fascinantă, zicea dr. Song. Nu trebuie repetată niciodată.

*

Nouă ore în partea din spate a camionului. Drumul cu denivelări îi zdruncina măruntaiele, motorul vibra atât de puternic, încât Jun Do nu-şi

dădea seama unde i se termina corpul şi unde începea banca din lemn. Când încercă să se mişte, ca să facă pipi printre lamele din lemn pe drumul de pământ de dedesubt, muşchii nu vrură să-l asculte. Noada îi amorţise, apoi îl arse dureros, ca focul, apoi îi amorţi din nou. Prelata era plină de praf, printre osiile transversale săreau pietre, iar viaţa lui reveni la condiţia de a îndura.

În spatele camionului mai erau doi bărbaţi. Stăteau de o parte şi de alta a unui răcitor alb, mare, şi nu purtau nici un fel de uniforme sau însemne oficiale. Aveau ochi extrem de lipsiţi de expresie şi, se gândi Jun Do, dintre toate slujbele de rahat din lume, tipii ăştia o aveau pe cea mai nasoală. Încercă, totuşi, să iniţieze o conversaţie uşoară.

— Aşadar, sunteţi medici? îi întrebă el.

Camionul lovi un bolovan. Capacul răcitorului se ridică şi dinăuntru ieşi un val de apă cu gheaţă de culoare roz.

— Tipul de la aeroport zicea că voi doi sunteţi adevăraţi eroi ai neamului, încercă el din nou.

Cei doi nu se uitară la el. Amărâţii, se gândi Jun Do. El ar fi ales mai degrabă o echipă de mine de teren decât să fie trimis într-o misiune de recoltare de sânge. Spera doar că-l vor duce în est, la Kinjye, înainte să se oprească pentru a-şi practica profesia. Îşi distrase atenţia gândindu-se la mişcarea uşoară a Junmei, la ţigările şi taclalele cu căpitanul, la momentul când va roti butoanele şi radiourile sale vor prinde viaţă.

Trecură pe la punctele de control în viteză, fără să oprească. Jun Do nu reuşi să-şi dea seama cum de ştiau soldaţii care erau la post în ele că în camion se afla o echipă de recoltat sânge. Dar nici n-ar fi dorit ca aceştia să le oprească maşina. Jun Do observă pentru prima oară că printre scândurile de pe jos se roteau în bătaia vântului coji de ouă fierte, vreo duzină, poate. Erau prea multe ouă ca să le mănânce o singură persoană şi nimeni nu şi-ar fi împărţit ouăle cu un străin, aşa că trebuia să fi fost vorba de o familie. Prin deschiderea din spatele camionului, Jun Do privi cum

treceau pe lângă turnuri de pază a recoltelor, cu un cadru local în fiecare, având o puşcă veche pentru a păzi ogoarele cu porumb de ţăranii care le îngrijeau. Văzu camioane pentru gunoi pline cu ţărani care mergeau să ajute la proiecte de construcţie. Iar drumurile erau mărginite de recruţi care cărau pietroaie pe umeri pentru a îndigui secţiunile de drum năpădite de apă. Totuşi, acesta era o muncă plăcută în comparaţie cu lagărele. Se gândi la familiile întregi care erau duse împreună la astfel de destinaţii. Dacă acolo unde stătea el stătuseră copii, dacă băncile acelea fuseseră ocupate de bătrâni, atunci nimeni nu era în siguranţă – într-o bună zi, un camion ca ăsta putea să vină şi după el. Cojile de ouă aruncate pe jos se învârteau în vânt ca nişte cojiţe de ceapă. Era ceva lipsit de griji şi capricios în mişcarea lor. Când cojile ajunseră lângă picioarele lui Jun Do, acesta călcă pe ele.

Era după-amiaza târziu când camionul coborî în valea unui râu. Pe malul apropiat era o tabără mare – mii de oameni care trăiau în noroi şi mizerie pentru a fi aproape de cei dragi de pe malul celălalt. Dincolo de pod, totul se schimba. Printr-un orificiu prevăzut cu clapă din pânza neagră a prelatei, Jun Do văzu sute de barăci lipite una de alta, în stil acordeon, care adăposteau mii de oameni, şi în curând simţi în aer duhoarea provenită de la distilarea soiei. Camionul trecu pe lângă o ceată de băieţei care cojeau scoarţa de pe o grămadă de crengi de tisă. Se foloseau doar de dinţi pentru a începe tăierea scoarţei, de degete pentru a coji o fâşie şi apoi de micii lor bicepşi pentru a curăţa complet creanga. În mod normal, o astfel de privelişte l-ar fi liniştit, l-ar fi făcut să se simtă în largul său. Dar Jun Do nu mai văzuse băieţi care să fie atât de slabi şi de puternici, şi se mişcau mai repede decât se mişcaseră vreodată orfanii de la Lungile Zile de Mâine.

Porţile erau o chestiune simplă: era nevoie de un singur om care să apese un întrerupător electric mare, în timp ce un altul trăgea înapoi o porţiune electrificată din gard, prevăzută cu roţi. Medicii îşi scoaseră din

buzunare mănuşile chirurgicale vechi, care fuseseră în mod evident folosite de multe ori, apoi şi le puseră pe mâini. Parcară lângă o clădire din lemn, închisă la culoare. Medicii săriră jos din camion şi-i spuseră lui Jun Do să care răcitorul. Însă el nu se clinti. Picioarele îi erau pline cu energie statică şi rămase acolo, privind o femeie care dădea de-a rostogolul o anvelopă prin spatele camionului. Femeia nu avea picioare de la genunchi în jos. Avea o pereche de bocanci de lucru pe care-i aranjase să-i poarte spre spate, astfel încât cioturile ei scurte intrau în botul încălţărilor, iar genunchii stăteau la călcâiele acestora. Bocancii erau legaţi strâns cu şireturile, până sus, şi femeia se deplasa surprinzător de repede şi de uşor în ei, legănându-şi picioarele scurte în cercuri ca să se ţină după anvelopă.

Unul dintre medici luă de jos o mână de pământ şi i-o aruncă în faţă lui Jun Do. Acestuia i se umplură ochii de nisip şi începură să-i curgă. Vru să-i tragă tipului o lovitură cu piciorul care să-l lase fără cap. Însă nu era locul pentru a face o greşeală sau vreo prostie. În plus, tot ce putea să facă era să-şi dea picioarele jos, atârnate la marginea camionului, şi să-şi păstreze echilibrul în timp ce ridica răcitorul. Nu, cel mai bine era să termine cu treaba asta şi să plece de-acolo.

Îi urmă pe medici în centrul de procesare, unde erau zeci de paturi de infirmerie pline cu oameni care păreau în pragul morţii. Agitaţi şi murmurând fără şir, semănau cu peştii de pe fundul calei, care nu mai schiţau decât o ultimă tresărire a branhiei atunci când cuţitul se abătea asupra lor. Zări privirea îndreptată spre interior a celor cuprinşi de febră mare, pielea galben-verzuie a celor cărora nu le funcţiona un organ şi răni cărora le lipsea numai sângele pentru a continua să sângereze. Cel mai înspăimântător lucru dintre toate era că nu putea să deosebească bărbaţii de femei.

Jun Do lăsă răcitorul pe o masă. Îl usturau ochii şi, când încercă să-i şteargă cu cămaşa, ca să-i cureţe de pământ, asta nu făcu decât să

sporească usturimea. Nu avea de ales. Deschizând răcitorul, folosi nişte apă cu gheaţă garnisită cu sânge, pentru a-şi scoate mizeria din ochi. În cameră era un paznic, aşezat pe o ladă şi rezemat de perete. Îşi aruncă ţigara pentru a accepta un American Spirit de la medici. Jun Do veni şi el să ia o ţigară.

— Cine-i tipul ăsta? îl întrebă un medic pe paznic, arătând spre Jun Do.

— Cineva suficient de important ca să sosească într-o duminică, răspunse acesta, trăgând adânc din ţigara lui deosebită.

— Sunt ţigările mele, zise Jun Do şi, fără tragere de inimă, medicul îi dădu una.

Fumul era înmiresmat şi plăcut şi pentru asta merita să-l înţepe un pic ochii. În cameră intră o bătrână. Era sfrijită şi gheboşată, iar în jurul mâinilor avea înfăşurate fâşii de pânză. Avea un aparat mare de fotografiat pe un trepied, care semăna leit cu cel pe care-l folosea fotografa japoneză atunci când o răpiseră.

— Uite-o c-a venit, zise paznicul. E timpul să trecem la treabă.

Medicii începură să se pregătească, rupând bucăţi de leucoplast.

Jun Do era pe cale să fie martor la cea mai întunecată meserie, dar ţigara îl calmă.

Chiar atunci, ceva îi atrase privirea. Se uită în sus la peretele gol de deasupra uşii. Era complet gol – nu era absolut nimic acolo. Îşi scoase aparatul foto din buzunar şi, în timp ce paznicul şi medicii discutau despre calităţile diverselor mărci de tutun, Jun Do făcu o poză cu peretele alb şi gol. *Înţelege asta, Wanda*, se gândi el. Nu mai fusese niciodată în viaţa lui într-o încăpere fără portretele lui Kim Ir-sen şi Kim Jong-il deasupra uşii. Erau până şi în cel mai amărât orfelinat, în cel mai vechi vagon de tren, chiar şi în căcăstoarea arsă de pe Junma. Nu se aflase niciodată într-un loc care să nu merite privirea plină de permanentă preocupare a Iubiţilor

Conducători. Ştiu atunci că locul în care se afla nu conta deloc – nici măcar nu exista.

În timp ce-şi băga aparatul foto înapoi în buzunar, o surprinse pe bătrână holbându-se la el. Ochii ei semănau cu cei ai soţiei Senatorului – Jun Do simţea că femeia vedea ceva ce el nici măcar nu ştia despre sine.

Unul dintre medici urlă la Jun Do să ia o ladă din colţ, unde erau mai multe puse una peste alta. Jun Do o luă şi se duse la medic, lângă patul unei femei cu maxilarele fixate cu fâşii de pânză care-i înconjurau capul. Un medic se apucă să-i dezlege şireturile de la pantofi, care erau doar nişte bucăţi de anvelopă înfăşurate cu sârmă. Celălalt începu să scoată din ambalaj tubulatura şi perfuziile intravenoase, toate materiale medicale preţioase.

Jun Do atinse pielea femeii. Era rece.

— Cred că am ajuns prea târziu, le spuse el medicilor.

Aceştia nu-l luară în seamă. Fiecare dintre ei introduse un cateter într-o venă din partea de sus a labelor picioarelor, apoi ataşară două pungi pentru sânge goale. Bătrâna fotografă îşi făcu apariţia cu aparatul ei. Îl strigă pe paznic ca să afle numele femeii şi, când acesta i-l spuse, fotografa îl notă pe o bucată de tablă de scris şi i-o puse pe piept. Apoi desfăcu fâşiile de pânză de pe capul femeii. Când fotografa îi scoase căciula, cea mai mare parte a părului ei se desprinse odată cu ea, căptuşind-o cu un vârtej negru.

— Poftim, ia-o, îi zise fotografa lui Jun Do, dându-i căciula.

Căciula părea grea de la murdăria unsuroasă care se impregnase în ea. Jun Do şovăi.

— Ştii cine sunt eu? îl întrebă bătrâna fotografă. Sunt Mongnan. Fac poze tuturor celor care vin şi pleacă din locul ăsta. E din lână, o să ai nevoie de ea, adăugă femeia, bălăbănind căciula cu insistenţă.

Jun Do băgă în buzunar căciula pentru a scăpa de gura ei, ca s-o facă să înceteze cu vorbăria aia nebunească.

Când Mongnan îi făcu poză femeii, flash-ul o trezi pe aceasta pentru o clipă. Întinse mâna spre încheietura lui Jun Do şi-o strânse cu putere. În ochii ei se citea dorinţa foarte clară de a-l lua cu ea. Medicii ţipară la Jun Do să ridice capătul patului. Când făcu asta, ei împinseră cu piciorul lada dedesubt şi în scurt timp cele patru pungi pentru sânge se umplură destul de rapid.

— Am face bine să lucrăm repede, le spuse Jun Do medicilor. Se lasă întunericul şi şoferul ăla a zis că nu are faruri.

Medicii îl ignorară.

Următoarea persoană fu un adolescent, cu pieptul rece de un vineţiu pal. Avea ochii traşi, aşa că se mişcau cu greutate, în reprize. Un braţ îi atârna peste marginea patului, întins până la scândurile grosolan finisate ale podelei.

— Cum te cheamă? îl întrebă Mongnan.

Gura puştiului se mişca întruna, de parcă încerca să-şi umezească buzele înainte de a vorbi, dar nu-i ieşea nici un cuvânt din gură.

Încet şi blând, cu glasul unei mame, bătrâna îi şoptea băiatului muribund.

— Închide ochii, zise ea, iar când băiatul făcu asta, bătrâna îl fotografie.

Medicii folosiră fâşiile de leucoplast pentru a fixa tubulatura şi procesul se repetă. Jun Do ridică de pat şi strecură dedesubt altă ladă, capul băiatului se lăsă încet în jos şi apoi Jun Do trebui să care pungile călduţe la răcitor. Viaţa băiatului, adevărata viaţă din el, se scursese la propriu, caldă, în pungile pe care le ţinea Jun Do, şi era ca şi cum băiatul încă mai era viu în pungi până când Jun Do îl ucise aruncându-le în apa cu gheaţă. Din cine ştie ce motiv, Jun Do se aştepta ca pungile calde cu sânge să plutească, însă ele se scufundară până la fund.

— Caută o pereche de ghete, îi şopti Mongnan lui Jun Do.

Jun Do se uită prudent la ea, dar făcu aşa cum i se spuse.

Era un singur bărbat ale cărui ghete era posibil să se potrivească. Feţele fuseseră peticite de multe ori, dar tălpile erau de la nişte bocanci militari. În somn, bărbatul scoase ca un croncănit, ca şi cum pe gât i-ar fi venit întruna bule care i se spărgeau în gură.

— Ia-le, zise Mongnan.

Jun Do se apucă să dezlege şireturile. Nu l-ar fi pus să se încalţe cu bocanci de lucru decât dacă i se pregătea vreo altă sarcină neplăcută – n-avea decât să spere că nu era vorba să-i îngroape pe toţi oamenii ăia afurisiţi.

În timp ce Jun Do îl descălţa pe bărbat de bocanci, acesta vorbi:

— Apă, zise el înainte de a reuşi să-şi deschidă ochii.

Jun Do înlemni, sperând că bărbatul nu se va trezi. Însă acesta reuşi să privească în jur.

— Eşti medic? îl întrebă el. S-a răsturnat un vagonet cu minereu – nu-mi mai simt picioarele.

— Doar dau o mână de ajutor, zise Jun Do.

Era adevărat, când bocancii îi fură scoşi din picioare, bărbatul nu păru să bage de seamă. N-avea şosete. Mai multe degete îi erau învineţite şi rupte, iar câteva lipseau, din cioturile rămase prelingându-se un lichid gălbui.

— Picioarele mele sunt bine? întrebă omul. Nu mi le simt.

Jun Do luă bocancii şi se retrase, întorcându-se în locul în care Mongnan îşi instalase aparatul de fotografiat.

Jun Do scutură bocancii şi-i lovi unul de altul, dar din ei nu căzu nici un deget. Ridică fiecare bocanc şi trase de limbă în încercarea de a arunca o privire înăuntru cât de adânc putea, însă nu reuşi să zărească nimic. Spera că degetele lipsă căzuseră în altă parte.

Mongnan ridică trepiedul la înălţimea lui Jun Do. Îi dădu o tăbliţă gri şi o bucată de cretă, spunându-i:

— Scrie-ţi numele şi data naşterii.

Pak Jun Do, scrise el, pentru a doua oară într-o singură zi.

— Data naşterii mele nu se cunoaşte, îi spuse el.

Jun Do se simţi ca un copil când îşi ridică tăbliţa la bărbie, ca un băieţel. *De ce-mi face poză?* se gândi el, însă nu întrebă.

Mongnan apăsă un buton şi când se declanşă flash-ul, totul păru altfel. Jun Do era de cealaltă parte a luminii şi acolo se aflau toţi oamenii fără sânge de pe paturi – de cealaltă parte a flash-ului ei.

Medicii urlară la el să ridice un pat.

— Nu-i băga în seamă, îi zise ea. După ce termină, vor dormi în camion, iar dimineaţă vor pleca acasă. De tine trebuie s-avem grijă înainte să se facă prea întuneric.

Mongnan strigă la paznic, întrebându-l numărul barăcii lui Pak Jun Do. Când i-l spuse, ea i-l scrise lui Jun Do în palmă.

— De obicei nu primim oameni dumnica, îi zise ea. Cam eşti pe cont propriu. Primul lucru e să-ţi găsim baraca. Trebuie să dormi un pic. Mâine e luni – gardienii sunt groaznici lunea.

— Trebuie să plec, spuse el. N-am timp să îngrop pe nimeni.

Ea-i ridică mâna şi-i arătă numărul barăcii scris pe dosul încheieturilor degetelor.

— Hei, ăsta eşti tu acum, îi zise ea. Acum eşti în aparatul meu de fotografiat. Ăia sunt acum bocancii tăi.

Bătrâna se îndreptă spre o uşă. Privind peste umăr, Jun Do se uită după portretele cu Kim Jong-il şi Kim Ir-sen. Îl cuprinse un fior de panică. Unde erau când avea nevoie de ei?

— Hei, n-am terminat cu el! zise unul dintre medici.

— Du-te, îl îndemnă ea. Mă ocup eu de asta. Găseşte-ţi baraca înainte să fie prea întuneric.

— Dar pe urmă… Ce fac pe urmă?

— Fă ce face toată lumea, îi zise ea, scoţând din buzunar un bulgăre alb ca laptele de boabe de porumb, pe care i-l dădu. Dacă lumea mănâncă

repede, mănânci şi tu repede. Dacă ei îşi lasă ochii în jos când vine cineva, la fel să faci şi tu. Dacă ei denunţă un deţinut, să te alături şi tu.

Când Jun Do deschise uşa, cu bocancii în mână, privi afară spre tabăra întunecată, care se înălţa în toate direcţiile în canioanele îngheţate ale imensului lanţ muntos, cu vârfurile încă vizibile în ultimele momente ale apusului de soare. Reuşi să vadă gurile strălucitoare ale minelor şi pâlpâitul de torţe al muncitorilor care se deplasau prin ele. Vagoneţii cu minereu erau împinşi cu ajutorul forţei de muncă umane, iluminaţi stroboscopic de luminile paznicilor reflectate din bazinele cu zgură. Pretutindeni, focuri aprinse pentru gătit aruncau o lumină portocalie pe barăcile lipite una de alta, iar fumul înţepător al lemnului verde îl făcu să tuşească. Nu ştia unde se afla închisoarea aceea. Nu-i ştia nici măcar denumirea.

— Nu lăsa pe nimeni să vadă că foloseşti aparatul ăla de fotografiat, îi zise Mongnan. O să vin să te caut peste câteva zile.

Jun Do închise ochii. Se părea că distinge gemetele rugătoare ale acoperişului metalic în vântul serii, al cuielor care scârţâiau sub strânsoarea lemnului care lucra, a oaselor omeneşti care deveneau rigide şi grele în cele treizeci de mii de paturi de campanie. Reuşea să audă răsucirea lentă a trepiedelor de la reflectoare şi putea să sesizeze zumzăitul curentului electric care alimenta sârmele ce îngrădeau perimetrul şi păcănitul îngheţat al elementelor ceramice de izolare de pe stâlpii acestora. Iar în curând avea să se afle în mjlocul a toate, din nou în burta navei, dar de data asta fără să existe suprafaţă, nici tambuchi, doar panta nesfârşită, domoală, a tot ce urma să vină.

— Vor încerca să-ţi ia ăia, zise Mongnan, arătând spre bocancii din mâna lui. Ştii să te baţi?

— Da, răspunse el.

— Atunci încalţă-te cu ei.

Felul în care bagi piciorul într-un bocanc, căutând fostele degete lipicioase, este la fel cu cel în care deschizi o trapă într-un tunel din Zona Demilitarizată sau înhaţi un necunoscut de pe o plajă din Japonia: pur şi simplu inspiri şi-i dai drumul. Închizând ochii, Jun Do respiră adânc şi intră în bocancii jilavi, întinzându-şi degetele înainte şi înapoi, pipăind cât mai departe înăuntru. În cele din urmă, îşi răsuci încheietura ca să poată scormoni în adâncime şi îndepărtă ce era de îndepărtat. Asta îi aduse pe chip o grimasă de neplăcere.

Se întoarse spre medici, spre paznic, spre muribunzii condamnaţi:

— Am fost un cetăţean model, le zise. Am fost un erou al ţării, adăugă Jun Do, apoi ieşi pe uşă încălţat cu noii săi bocanci, ieşi afară în locul acela care nu conta şi, din acest punct încolo, nu se mai ştie nimic despre cetăţeanul pe nume Pak Jun Do.

1. Instrument muzical tradiţional cu 12 corzi, asemănător cu ţitera.
2. Joc de cuvinte, în orig.; prin „Sud“, Tommy înţelege Coreea de Sud, pe când dr. Song preferă să se refere la războiul civil din SUA (1861-1865), în care statele sudiste, reunite în Confederaţie, au fost înfrânte de statele Uniunii din nord.
3. *La amiază*, film western realizat în 1952 de regizorul american de origine austriacă Fred Zinnemann, cu Gary Cooper şi Grace Kelly în rolurile principale; pelicula a fost nominalizată la mai multe categorii ale premiilor Oscar, câştigând patru statuete.
4. Parafrazare a celebrei fraze rostite de preşedintele american J.F. Kennedy, dar care se pare că este atribuită acestuia în mod eronat, deoarece nu el ar fi fost primul care a spus-o, ci poetul libian Khalil Gibran (1883-1931), într-un articol în care îi încuraja pe patrioţii libanezi să lupte împotriva dominaţiei Imperiului Otoman.
5. *Gloydius saxatilis*, specie de viperă veninoasă care trăieşte în Rusia, China şi în Peninsula Coreea.

6. *The Good, the Bad, and the Ugly*, titlul unui celebru film western realizat în coproducţie de Italia, Spania şi Germania în anul 1966, în regia lui Sergio Leone şi avându-i în rolurile principale pe Clint Eastwood, Lee Van Cleef şi Eli Wallach.
7. Denumirea ştiinţifică a acestui tip de nori este Cumulonimbus incus.
8. Rasă canină americană, despre care se crede că este prima creată pe teritoriul Americii de Nord. Denumirea sa vine de la numele unei localităţi din statul Louisiana; în anii ’70, a devenit rasa canină oficială a acestui stat federal.
9. În orig., *crackers*, joc de cuvinte bazat pe două dintre sensurile acestui cuvânt: „biscuiţi“ şi apelativul peiorativ pentru albii săraci din sud (în română, aprox. „sărăntoci“).
10. Confuzie provocată de pronunţarea oarecum asemănătoare a celor două nume.
11. Mâncare al cărei specific constă din combinarea bucătăriei americane cu bucătăria mexicană.
12. Cămaşă bărbătească populară în Mexic, America Latină, Caraibe, sud-estul Asiei şi Africa, la origine o creaţie vestimentară creolă (amestec între stilul nativ american şi cel spaniol). Este cunoscută şi drept cămaşa mexicană de nuntă.
13. Denumiri de preparate culinare specific mexicane (în sp., în orig.).
14. Festival care are loc pe Stadionul Rungnado (sau 1 Mai) din Phenian, considerat cel mai mare din lume, cu o capacitate de 150.000 de locuri. Aşa-numitele sporturi de masă din cadrul acestui festival sportiv şi artistic se desfăşoară anual de la începutul lunii august până în jurul datei de 10 septembrie. Festivalul are un caracter pronunţat ideologic, proslăvind clasa muncitoare din Coreea de Nord, armata şi pe conducătorii Kim Ir-sen şi Kim Jong-il.

Partea a doua

Confesiunile Comandantului Ga

Un an mai târziu

Finalizam un interogatoriu care ţinea de o lună al unui profesor universitar din Kaesong, când în clădire se împrăştie zvonul că fusese prins Comandantul Ga şi că se afla în custodia noastră, a Diviziei 42. I-am trimis numaidecât sus, la procesare, pe stagiari, Q-Kee şi Jujack, să afle dacă era adevărat. Bineînţeles că muream de nerăbdare să dăm ochii cu Comandantul Ga, mai ales după toate poveştile care circulaseră în Phenian în ultima vreme. Se putea să fie acelaşi Comandant Ga care câştigase Centura de Aur, care-l întrecuse pe Kimura în Japonia, care scăpase armata de homosexuali şi apoi se însurase cu actriţa noastră naţională?

Însă lucrul nostru cu profesorul era într-un stadiu critic şi nu putea fi abandonat pentru a ne uita cu gura căscată la o celebritate. Cazul profesorului era unul tipic, de fapt: fusese acuzat de învăţături contrarevoluţionare, şi anume folosind un radio ilegal pentru a difuza cântece pop sud-coreene pentru studenţii săi. Era o acuzaţie prostească, probabil doar opera unui rival de la universitate. Astfel de lucruri sunt greu de dovedit într-o direcţie sau alta. Majoritatea oamenilor din Coreea de Nord muncesc în perechi, aşa încât există întotdeauna un coleg de muncă gata să ofere dovezi sau să-şi denunţe partenerul. Asta nu se aplică şi unui profesor universitar, a cărui sală de curs este doar domeniul său. Ar fi fost uşor să-l facem pe profesor să mărturisească, dar nu e stilul nostru, noi nu lucrăm aşa. Ştiţi, Divizia 42 înseamnă, de fapt, două divizii.

Echipa de anchetă rivală cu echipa noastră este Pubyok, denumită după apărătoarele alcătuite din „ziduri plutitoare“ care au salvat Phenianul de invadatori în anul 1136. N-au mai rămas decât vreo duzină de Pubyok-

i, bătrâni cărunţi cu tunsori cazone care merg în şir ca un zid şi care cred cu adevărat că pot să plutească, nevăzuţi ca nişte stafii, de la un cetăţean la următorul, interogându-i aşa cum vântul interoghează frunzele. Îşi fracturează mâinile tot timpul, pe principiul că oasele rupte cresc la loc mai puternice, cu o ţesătură de straturi în plus. E ceva groaznic la vedere, bătrâni care, din senin, îşi lovesc cu zgomot mâinile de cadrul uşilor sau de marginile ţevilor de armă. Toţi Pubyok-ii se strâng laolaltă atunci când unul dintre ei e pe cale să-şi rupă mâna, iar noi, restul, cei care gândim şi care suntem responsabili din Divizia 42, suntem nevoiţi să ne uităm în altă parte. *Junbi,* spun ei, aproape cu blândeţe, apoi numără *hana, dul, set* şi strigă *Sijak!*[1] Apoi se aude sunetul ciudat de înfundat al unei mâini care loveşte marginea unei portiere. Pubyok-ii cred că toţi subiecţii care sosesc la Divizia 42 ar trebui întâmpinaţi imediat cu brutalitate – suferinţă fără noimă, prelungită, demodată.

Şi mai există echipa mea – pardon, a *noastră,* căci într-adevăr este un efort de grup. Noi n-avem nevoie de poreclă, iar singurele noastre metode de interogare sunt minţile ascuţite. În tinereţe, Pubyok-ii au trăit fie războiul, fie perioada postbelică, iar metodele lor sunt de înţeles. Îi respectăm, dar interogatoriul este acum o ştiinţă, iar ceea ce contează sunt rezultatele consistente pe termen lung. Purtarea brutală îşi are locul său, recunoaştem, dar ar trebui să apară tactic, în anumite momente, pe parcursul unei relaţii îndelungate. Iar durerea – floarea aceea albă maiestuoasă – poate fi folosită o singură dată aşa cum o aplicăm noi, durere totală, neîncetată, transformatoare, fără ascunziş sau prefăcătorie. Şi, de vreme ce toţi cei din echipa noastră au absolvit Universitatea Kim Ir-sen, avem o slăbiciune pentru profesorii universitari în vârstă, chiar şi pentru candidatul nostru amărât de la o universitate locală din Kaesong.

Într-o cameră de interogatoriu, l-am întins pe profesorul nostru pe un scaun Întrebări & Răspunsuri, care e surprinzător de confortabil. Avem un contractor în Siria care ni le face – seamănă cu scaunele stomatologice, cu

piele bleu, tetieră şi cotiere. Lângă scaun se află însă o maşinărie, iar asta îi nelinişteşte pe oameni. Se numeşte autopilot. Cred că cele două sunt singurele noastre instrumente.

— Am crezut că aveţi tot ce vă trebuia să ştiţi, zise profesorul. Am răspuns la întrebări.

— Aţi fost minunat, i-am spus noi. Absolut minunat.

Apoi i-am arătat biografia pe care i-o făcuserăm. Avea 212 pagini şi era rezultatul a zeci de ore de interviuri. Conţinea totul despre el, de la primele sale amintiri – educaţia de Partid, momente personale definitorii, realizări şi eşecuri, aventuri cu studente etc., o documentare completă a existenţei sale, până în chiar momentul ajungerii la Divizia 42. O răsfoi impresionat. Folosim o maşină de legat, din aceea cu care se leagă tezele de doctorat, iar asta conferă biografiilor un aspect cu adevărat profesionist. Pubyok-ii pur şi simplu te bat până mărturiseşti c-ai folosit un radio, indiferent dacă a existat sau nu un radio. Echipa noastră descoperă o întreagă viaţă, cu toate subtilităţile şi motivaţiile ei, iar apoi o încorporează meşteşugit într-un singur volum original, care conţine persoana însăşi. Când deţii biografia unui subiect, nu există nimic între cetăţean şi stat. Asta înseamnă armonie, asta este ideea pe care se întemeiază naţiunea noastră. Desigur, unele dintre poveştile subiecţilor noştri sunt vaste şi necesită luni de zile pentru a fi consemnate, dar dacă există un bun de care nu ducem lipsă în Coreea de Nord, acela este veşnicia.

L-am conectat pe profesor la autopilot şi el păru foarte surprins când începu durerea. Expresia de pe faţa lui transmitea disperarea de a determina ce anume voiam de la el şi cum putea să ne ofere, dar biografia era încheiată, aşa că nu mai erau întrebări. Profesorul privi cu groază când mi-am întins mâna peste corpul său până la buzunarul de la cămaşă, de unde am luat stiloul de aur prins acolo – un astfel de obiect poate concentra curentul electric, dând foc la haine. Ochii profesorului

înţelegeau acum că nu mai era profesor, că nu va mai avea nevoie niciodată de stilou. Nu cu mult timp în urmă, când eram tineri, oameni ca profesorul, probabil împreună cu o mână de studenţi, ar fi fost împuşcaţi pe stadionul de fotbal într-o luni dimineaţă înainte de începerea lucrului. Când eram noi la facultate, la modă era ca ei să fie azvârliţi în minele-închisori, unde speranţa de viaţă e de şase luni. Iar acum, bineînţeles, recoltarea de organe este modul în care majoritatea subiecţilor noştri îşi găsesc sfârşitul.

Este adevărat că atunci când minele-şi deschid gura după şi mai mulţi muncitori, toată lumea trebuie să se supună, n-avem nici o putere cu privire la asta. Însă credem că oameni ca profesorul au o viaţă întreagă de fericire şi muncă de oferit naţiunii noastre. Aşa că mărim durerea la niveluri inimaginabile, un fluviu muscular, schimbător de durere. O astfel de durere creează un rift în identitate – persoana care reuşeşte să ajungă pe malul celălalt va semăna foarte puţin cu profesorul care începe acum traversarea. Peste câteva săptămâni, el va fi un membru productiv al unei cooperative agricole şi poate chiar vom reuşi să-i găsim o văduvă care să-l consoleze. Nu există cale de scăpare: ca să primeşti o viaţă nouă, trebuie s-o dai la schimb pe cea veche.

Deocamdată, era timpul ca profesorul nostru să stea singur. Am setat autopilotul, care monitorizează toate semnele vitale ale subiectului şi aduce durerea în valuri modulate, apoi am închis uşa izolată fonic, îndreptându-ne spre bibliotecă. Aveam să-l revedem pe profesor după-amiază, cu pupilele dilatate şi dinţii clănţănind, şi urma să-l ajutăm să se îmbrace cu hainele de stradă pentru marea călătorie la ţară.

Desigur, biblioteca noastră este, de fapt, doar o cameră de depozitare, dar de fiecare dată când echipa noastră duce acolo o nouă biografie, îmi place să fac asta cu oarecare ceremonie. Din nou, scuze pentru folosirea acelui regretabil pronume la persoana întâi singular. Încerc să nu-l aduc la serviciu cu mine. Pereţii sunt ticsiţi cu rafturi, din podea până-n tavan,

umplând încăperea în şiruri de sine stătătoare. Într-o societate în care colectivul este cel care contează, noi suntem singurii care facem ca indivizii să conteze. Indiferent de ce se întâmplă cu subiecţii noştri după ce îi interogăm, îi avem încă aici. I-am salvat pe toţi. Ironia este, bineînţeles, că cetăţeanul obişnuit, anchetatorul obişnuit de pe stradă, de pildă, n-ajunge niciodată să-şi spună povestea. Nu-l întreabă nimeni care e filmul lui preferat cu Sun Moon, nimeni nu vrea să ştie dacă preferă prăjiturile cu mei sau terciul de mei. Nu, printr-o crudă întorsătură a lucrurilor, doar duşmanii statului primesc aşa un tratament de vedete.

Cu o mică pompă, am pus biografia profesorului pe raft, chiar lângă cea a dansatoarei de săptămâna trecută. Ne-a făcut pe toţi să plângem când a descris cum şi-a pierdut ochii frăţiorul ei, iar când a venit momentul să-i aplicăm autopilotul, durerea i-a făcut membrele să se ridice şi să se mişte în aer ritmic, cu gesturi graţioase, de parcă şi-ar fi spus povestea pentru o ultimă dată, prin intermediul mişcării. Puteţi să vă daţi seama că „interogatoriu“ nici măcar nu este cuvântul potrivit pentru ceea ce facem noi – este un anacronism stângaci de pe vremea Pubyok-ilor. Când, în sfârşit, va ieşi la pensie ultimul Pubyok, vom face demersuri ca numele nostru să se schimbe în Divizia Biografiilor Cetăţenilor.

Stagiarii noştri, Q-Kee şi Jujack, se întoarseră cu răsuflarea tăiată.

— O echipă de Pubyok-i se află aici, zise Q-Kee.

— Au pus mâna primii pe Comandantul Ga, adăugă Jujack.

Ne-am dus fuga sus. Când am ajuns la camera de detenţie, Sergentul şi unii dintre oamenii lui tocmai plecau. Sergentul era şeful Pubyok-ilor şi nu ne înghiţeam deloc. Avea fruntea proeminentă şi, deşi trecut de şaptezeci de ani, avea trupul unei maimuţe. Noi îi ziceam Sergentul. Nu i-am ştiut niciodată numele adevărat.

Rămase în uşă, frecându-şi mâinile.

— Să te dai drept un erou naţional, zise Sergentul clătinând din cap. Ce-o să se-aleagă de poporul nostru? A mai rămas vreun pic de onoare?

Pe faţa Sergentului erau nişte urme, iar în timp ce vorbea îi curgea sânge din nas.

— Comandantul Ga i-a cam venit de hac celui mai bun dintre ai noştri, zise Q-Kee ducându-şi mâna la nas.

Q-Kee, ce fată cu tupeu!

— Nu-i Comandantul Ga, protestă Sergentul. Dar da, ne-a jucat un renghi bunicel. Îl trimitem în puţul cu apă diseară. O să-i arătăm nişte trucuri de-ale noastre.

— Dar cum rămâne cu biografia lui? am întrebat noi.

— Nu m-aţi auzit? întrebă Sergentul. Nu este Comandantul Ga. Tipul e un impostor.

— Atunci, n-o să vă supăraţi dacă-şi va încerca norocul şi echipa noastră. Noi urmărim doar adevărul.

— Adevărul nu se află în cărţile voastre stupide, zise Sergentul. E ceva ce se poate vedea în ochii unui om. Poţi să-l simţi aici, în inimă.

Personal, mi-era milă de Sergent. Era un bătrân voinic de statură. Ca să atingi asemenea dimensiuni, însemna c-ai mâncat carne când erai copil, ceva ce provenea, cel mai probabil, din colaboraţionismul cu japonezii. Indiferent dacă fusese sau nu amic cu japonezii, toţi cei pe care i-a întâlnit în viaţa lui l-au bănuit, probabil, că a fost.

— Dar da, puteţi să-l luaţi cu totul, zise Sergentul. La urma urmei, ce suntem noi fără onoare? adăugă el, dar pronunţă cuvântul „noi“ într-un mod care nu ne includea şi pe noi. Începu să se îndepărteze, dar apoi se întoarse ca să ne prevină: Nu-l lăsaţi să se apropie de întrerupător.

Înăuntru, l-am găsit pe Comandantul Ga pe un scaun. Pubyok-ii îl caftiseră bine şi în mod cert nu arăta a genul de tip care condusese misiuni de asasinare în Coreea de Sud pentru a reduce la tăcere transfugi cu gura mare. Ne privi, încercând să decidă dacă şi noi aveam de gând să-l batem, deşi nu păru să schiţeze vreun gest cum că se va apăra în vreun fel dacă asta voiam să facem.

Buzele lui sparte arătau jalnic, iar urechile înroşite se umpleau de lichid din cauza loviturilor de tălpi de la pantofii eleganţi. I-am zărit urmele de degerături de pe degetele de la mâini, iar cămaşa lui sfâşiată dezvăluia un tatuaj pe piept cu actriţa Sun Moon. Am clătinat din capete. Săraca Sun Moon. Avea, de asemenea, o cicatrice mare pe braţ, deşi zvonurile potrivit cărora Comandantul Ga s-ar fi luptat cu un urs erau doar nişte zvonuri. În rucsacul lui am găsit o pereche de cizme de cowboy, o conservă cu piersici şi un telefon mobil de un roşu aprins, cu bateria descărcată.

— Ne aflăm aici ca să-ţi auzim povestea, i-am zis noi.

Faţa lui încă mai zvâcnea din cauza pumnilor administraţi de Pubyok-i.

— Sper că vă plac finalurile fericite, spuse el.

L-am ajutat să meargă într-o cameră de interogatoriu şi să se aşeze pe un scaun de Întrebări & Răspunsuri. I-am dat o aspirină şi un pahar cu apă şi în curând a adomit.

Am mâzgălit un bileţel pe care scria „Nu e Comandantul Ga“. L-am pus într-un tub cu vid şi, cu un fâşâit, l-am trimis în complexul de buncăre de sub noi, unde se luau toate deciziile. Cât de adânc era buncărul şi cine se afla acolo jos, nu ştiam. Cu cât era mai jos, cu atât mai bine, mi se părea mie. Adică nouă, am vrut să spun.

Nici n-am apucat să se răsucim pe loc ca să plecăm, că tubul de vid ne trimise răspunsul; pe bileţelul simplu dinăuntru scria „Este Comandantul Ga“.

Abia la sfârşitul zilei, când ne pregăteam să ne punem halatele-n cui, ne-am dus din nou la el. Faţa Comandantului Ga, sau oricine o fi fost el, începuse să se umfle, deşi era ceva liniştit în legătură cu somnul lui. Am băgat de seamă că mâinile i se odihneau pe abdomen şi că păreau să dactilografieze, ca şi cum şi-ar fi transcris visul. Ne-am uitat cu atenţie la degetele lui, dar nu ne-am dat seama ce scria.

— Nu noi suntem cei care te-au rănit, i-am spus când l-am trezit. A fost opera altei tabere. Răspunde-ne la o întrebare simplă şi-o să-ţi oferim o cameră, un pat confortabil.

Comandantul Ga dădu afirmativ din cap. Erau foarte multe întrebări pe care muream de nerăbdare să i le punem.

Însă atunci interveni brusc stagiara noastră, Q-Kee:

— Ce ai făcut cu cadavrul actriţei? întrebă ea. Unde l-ai ascuns?

Am luat-o pe după umeri pe Q-Kee şi am condus-o afară din camera de interogatoriu. Era primul stagiar femeie din istoria Diviziei 42 şi, măiculiţă, ce pacoste mai era! Pubyok-ii erau scoşi din minţi de faptul că în clădire exista o femeie, dar pentru a forma o divizie de anchetă modernă, cu gândire inovatoare, o anchetatoare urma să fie esenţială.

— Începe încet, i-am spus lui Q-Kee. Construim o relaţie aici. Nu vrem să-l facem să intre în defensivă. Dacă-i vom câştiga încrederea, practic o să scrie povestea singur, în locul nostru.

— Cui îi pasă de biografie? întrebă ea. După ce vom afla unde se află actriţa moartă şi copiii ei, va fi împuşcat în stradă. Sfârşit.

— Caracterul este destinul, i-am zis noi, reamintindu-i celebrul citat din Kim Ir-sen. Asta înseamnă că după ce vom descoperi latura interioară a unui subiect, ce anume îl face să funcţioneze, vom şti nu numai tot ce a făcut, dar şi tot ce o să facă.

Când am revenit în camera de interogatoriu, Q-Kee puse, fără tragere de inimă, o întrebare mai potrivită:

— Cum ai cunoscut-o pe actriţa Sun Moon?

— Era foarte frig, zise Comandantul Ga închizând ochii. Ea era pe partea laterală a infirmeriei. Infirmeria era albă. Ningea din belşug, nu reuşeam s-o văd din cauza zăpezii care cădea. Nava de război ardea. Foloseau infirmeria deoarece era albă. Înăuntru, oamenii gemeau. Apa era în flăcări.

— Tipul ăsta n-are nici o valoare, murmură Q-Kee.

Avea dreptate. Fusese o zi grea. Deasupra, la nivelul solului, lumina ruginie a după-amiezii avea să se întindă lung prin centrul Phenianului. Era timpul să punem punct şi să plecăm acasă înainte de oprirea curentului electric.

— Staţi, zise Jujack. Spuneţi-ne ceva, tovarăşe Comandant Ga.

Subiectului păru să-i placă să i se spună aşa.

— Povestiţi-ne ce aţi visat, continuă Jujack. Apoi o să vă ducem într-o cameră.

— Conduceam o maşină, răspunse Comandantul Ga. O maşină americană.

— Da, zise Jujack. Continuaţi. Chiar aţi condus o maşină americană?

Jujack era un stagiar grozav – era primul băiat de ministru care valora ceva cât de cât.

— Da, am condus, răspunse Comandantul Ga.

— De ce nu începeţi de acolo, de ce nu ne povestiţi despre cum aţi condus o maşină americană?

— E noapte, începu încet Comandantul Ga. Mâna mea schimbă vitezele. Iluminatul stradal nu funcţionează, troleibuzele sunt ticsite cu muncitori din schimbul trei, gonind tăcute pe strada Chollima şi pe Bulevardul Reunificării. Sun Moon e cu mine în maşină. Nu cunosc Phenianul. „La stânga“, zice ea. „La dreapta“. Ne îndreptăm cu maşina spre casa ei, dincolo de râu, pe culmile Muntelui Taesong. În vis, cred că în această seară va fi altfel, că atunci când vom ajunge acasă mă va lăsa, în sfârşit, să o ating. Ea poartă un *choson-ot* de culoarea platinei, strălucitor ca nişte diamante sfărâmate. Pe străzi, oameni în pantaloni negri se năpustesc în calea noastră, oameni care cară boccele, alimente şi muncă suplimentară de făcut acasă, dar eu nu încetinesc. În vis, sunt Comandantul Ga. Toată viaţa mea, am fost condus de alţii, am încercat să scap din calea lor. Însă Comandantul Ga e un bărbat care apasă pe acceleraţie.

— În vis, aţi devenit pur şi simplu Comandantul Ga? l-am întrebat noi.

Însă el continuă să povestească, de parcă nu ne-ar fi auzit.

— O tăiem prin Parcul Mansu, plin de ceaţă din cauza râului. În pădure, familii întregi fură castane din copaci – copiii aleargă printre crengi, dând castanele jos zgâţâindu-le cu picioarele şi părinţii le desfac lovindu-le cu pietre. Cum zăreai o găleată galbenă sau albastră, îi vedeai pe toţi – după ce ţi se obişnuiau ochii, vedeai oameni pretutindeni, familii riscând închisoarea ca să fure castane din parcurile publice. „Joacă un fel de joc? m-a întrebat Sun Moon. Sunt aşa de amuzanţi, cocoţaţi în copaci îmbrăcaţi în hainele de culcare. Sau poate că fac sport. Ştii, gimnastică. Ce plăcere, surpriza asta. Ce film frumos ar ieşi – o familie de circari care exersează noaptea într-un parc public. Trebuie să exerseze în secret fiindcă o familie de circari rivală le fură mereu trucurile. Poţi să-ţi închipui filmul ăsta pe ecran?“ m-a întrebat ea. Momentul era perfect. Aş fi sărit cu maşina de pe pod şi ne-aş fi omorât pe amândoi pentru a face clipa asta să dureze o veşnicie, atât de mare era iubirea mea pentru Sun Moon, o femeie atât de pură, încât nu ştia cum arată nişte oameni lihniţi de foame.

Toţi cinci am rămas în picioare acolo, uimiţi de poveste. Comandantul Ga îşi meritase cu siguranţă sedativul. I-am aruncat lui Q-Kee o privire care spunea: *Acum înţelegi arta subtilă a interogatoriului?*

N-ar trebui să lucrezi în domeniul ăsta dacă subiecţii nu ţi se par mereu interesanţi. Dacă tot ce vrei să faci e să-i cafteşti. Am stabilit că Ga era tipul de om care-şi îngrijeşte propriile răni, aşa că l-am încuiat într-o cameră cu nişte dezinfectant şi un bandaj. Apoi ne-am schimbat halatele cu haine din vinalon şi am discutat despre cazul lui în timp ce stăteam comod pe scările rulante abrupte care coborau la metroul din Phenian. Observaţi cum schimbarea de identitate a subiectului nostru este aproape totală – impostorul chiar se visează ca fiind Comandantul Ga. Observaţi, de asemenea, cum şi-a început povestirea, aşa cum ar putea începe o

poveste de dragoste, cu frumuseţe şi o percepţie lăuntrică în care se combină mila cu nevoia de a proteja. Nu-şi începe povestea recunoscând de unde şi-a făcut rost de maşina americană. Nu pomeneşte că se duc acasă de la o petrecere găzduită de Kim Jong-il, unde Ga a fost atacat pentru amuzamentul oaspeţilor. Îi iese din minte că a scăpat, într-un fel, de soţul acestei femei pe care o „iubeşte“.

Da, ştim câteva dintre informaţiile din povestea lui Ga, învelişul acesteia, dacă vreţi. Prin capitală circulă zvonuri de săptămâni în şir. Iar noi trebuia să descoperim tocmai miezul. Îmi dădeam seama deja că aceasta avea să fie cea mai măreaţă, mai importantă biografie pe care o vom scrie vreodată. Îmi imaginam deja coperta biografiei Comandantului Ga. Puteam să-mi închipui gravat pe cotor numele adevărat al subiectului, oricare s-ar fi dovedit a fi acesta. Mental, deja terminasem cartea. Puneam deja volumul acela pe un raft şi stingeam luminile, apoi închideam uşa unei încăperi unde praful se cernea prin întuneric cu o rată de trei milimetri pe deceniu.

Pentru noi, biblioteca este un loc sacru. Nu sunt permişi vizitatori şi, odată ce o carte este închisă, nu este redeschisă niciodată. Oh, desigur, uneori băieţii de la Propagandă îşi vâră nasul în căutarea unei poveşti care să binedispună, pentru a o transmite cetăţenilor în difuzoare, însă noi suntem obţinători de poveşti, nu povestitori. Suntem foarte diferiţi de bătrânii veterani care debitează poveşti lacrimogene trecătorilor din faţa Casei pensionarilor Respect pentru Vârstnici de pe strada Moranbong.

Staţia Kwangbok, cu minunata ei pictură murală înfăţişând Lacul Samji, este staţia la care cobor eu. Oraşul e plin de fum de lemne când ies de la metrou în cartierul meu, Pottongang. Pe trotuar, o bătrână frige pe grătar frunze de ceapă verde. O surprind pe fata care dirijează traficul schimbându-şi ochelarii de soare cu lentile albastre cu o pereche de ochelari de noapte, cu lentile de nuanţa chihlimbarului. Pe străzi, dau la schimb stiloul de aur al profesorului pentru castraveţi, un kilogram de

orez provenit din ajutoarele de la ONU şi nişte pastă de susan. În timp ce ne târguim, luminile din apartamentele de deasupra noastră prind viaţă şi se vede că nu locuieşte nimeni mai sus de etajul nouă în blocurile acelea. Lifturile nu funcţionează niciodată şi, dacă funcţionează, mai mult ca sigur curentul electric se întrerupe când eşti între etaje şi rămâi prins în puţul liftului. Blocul meu se numeşte Gloria Muntelui Paektu şi sunt singurul locatar de la etajul douăzeci şi doi, o înălţime care face ca vârstnicii mei părinţi să nu poată ieşi niciodată neînsoţiţi. Să urci scările nu durează chiar atât de mult pe cât aţi crede – un om se poate obişnui cu orice.

Înăuntru, sunt asaltat de emisiunile de propagandă de seară, care răsună din difuzorul apartamentului. Există un difuzor în fiecare apartament şi în fiecare secţie de fabrică din Phenian, pretutindeni, în afară de locul unde lucrez eu, deoarece s-a considerat că difuzoarele le-ar oferi subiecţilor noştri prea multe informaţii de orientare, cum ar fi data şi ora, prea multă normalitate. Când subiecţii vin la noi, ei trebuie să înveţe că lumea de dinainte nu mai există.

Le pregătesc părinţilor mei cina. Când gustă din mâncare, ei îl slăvesc pe Kim Jong-il pentru aromă, iar când îi întreb cum a fost ziua lor, îmi zic că, în mod sigur, n-a fost la fel de grea ca ziua pe care a avut-o Iubitul Conducător Kim Jong-il, care poartă în spate soarta unui popor. I-a lăsat vederea în acelaşi timp şi-au devenit paranoici în legătură cu posibilitatea să fie cineva prin preajmă pe care ei să nu-l zărească, gata să-i denunţe pentru orice spun. Ascultă difuzorul cât e ziua de lungă, când ajung acasă mă salută cu „cetăţene!“ şi sunt atenţi să nu dezvăluie niciodată vreun sentiment personal, ca nu cumva asta să ducă la denunţarea lor de către un străin pe care ei nu-l pot vedea. De aceea sunt importante biografiile noastre – în loc să ascundă lucruri faţă de guvernul nostru, trăind o viaţă secretoasă, ele sunt un model despre cum să împărtăşeşti totul. Îmi place să cred că fac parte dintr-un mâine diferit din acest punct de vedere.

Îmi termin bolul de mâncare pe balcon. Privesc în jos peste acoperişurile clădirilor mai mici, care au fost acoperite toate cu iarbă, ca parte a Campaniei Iarbă Transformată în Carne. Toate caprele de pe acoperişul de vizavi behăie pentru că înserarea este momentul zilei când bufniţele din munţi coboară la vânătoare. Da, mă gândeam eu, povestea lui Ga ar fi una nemaipomenită: un bărbat necunoscut se dă drept unul celebru. El e acum în posesia lui Sun Moon. E apropiat de Iubitul Conducător. Iar când delegaţia americană vine la Phenian, acest necunoscut se foloseşte de distragerea atenţiei pentru a o ucide pe frumoasa femeie, punându-se el însuşi în pericol. Nici măcar nu încearcă să scape nepedepsit. Ei, asta da biografie!

Am încercat să o scriu pe a mea, doar aşa, ca mijloc să-i înţeleg mai bine pe subiecţii cărora le cer să facă asta. Rezultatul este un catalog mai banal decât orice provine de la oaspeţii Diviziei 42. Biografia mea e plină de mii de lucruri neînsemnate – felul cum fântânile arteziene din oraş sunt pornite doar de câteva ori pe an, când capitala are vreun vizitator din străinătate, sau cum, în ciuda faptului că telefoanele mobile sunt ilegale şi n-am văzut nici măcar o persoană folosind unul, principalul turn de telefonie mobilă din oraş se află în cartierul meu, chiar dincolo de Podul Pottong, un turn imens vopsit în verde şi mascat de crengi false. Sau cum, atunci când am venit acasă, am găsit un întreg pluton de soldaţi ai Armatei Populare Coreene stând pe trotuarul de lângă Gloria Muntelui Paektu, ascuţindu-şi baionetele de cimentul bordurii. A fost un mesaj pentru mine, pentru cineva? O coincidenţă?

Ca experiment, biografia a fost un eşec – unde eram *eu* în ea? – şi, desigur, era greu de trecut peste sentimentul că, dacă o terminam, avea să mi se întâmple ceva rău. Adevărul-adevărat era că nu puteam să suport pronumele „eu“. Chiar şi acasă, în intimitatea propriului carneţel, mi-e greu să scriu acest cuvânt.

În timp ce sorbeam zeama de castraveţi de pe fundul bolului cu orez, mă uitam la ultimele raze de lumină care dansau ca un foc pâlpâitor pe zidurile unui bloc de locuinţe de peste râu. Scriam biografiile subiecţilor noştri la persoana a treia, pentru a ne păstra obiectivitatea. Poate c-ar fi mai uşor dacă mi-aş scrie propria biografie în felul ăsta, ca şi cum povestea n-ar fi despre mine, ci despre un anchetator cutezător. Însă atunci ar trebui să-mi folosesc numele, ceea ce ar fi contrar regulilor. Şi ce rost are să spui o istorisire personală dacă te referi la tine doar cu „Anchetatorul“? Vrea cineva să citească o carte intitulată *Biograful*? Nu, vrei să citeşti o carte cu numele cuiva în ea. Vrei să citeşti o carte intitulată *Bărbatul care a ucis-o pe Sun Moon*.

În depărtare, lumina care se reflecta de pe suprafaţa apei scânteia şi dansa pe bloc şi dintr-odată îmi veni o idee.

— Am uitat ceva la serviciu, le-am spus părinţilor, după care i-am încuiat în casă.

Am luat metroul ca să traversez oraşul înapoi la Divizia 42, dar era prea târziu – s-a luat curentul când eram în profunzimile tunelului. La lumina chibriturilor, ne-am revărsat cu toţii din vagoanele garniturii electrice şi am luat-o de-a lungul şinelor întunecate până la staţia Rakwan, unde scările rulante erau acum o rampă de trepte, ca să urcăm cei o sută de metri până la suprafaţă. Era beznă de-a binelea când am ajuns pe stradă şi senzaţia ieşirii dintr-un întuneric în altul era una care nu-mi plăcea – mi se părea că eram în visul Comandantului Ga, cu fulgerări de negru şi autobuze care se deplasau ca nişte rechini pe întuneric. Mai că mi-am închipuit că era acolo o maşină americană, care mergea chiar dincolo de raza percepţiei mele, urmărindu-mă.

Când l-am trezit pe Comandantul Ga, degetele sale îi transcriau din nou visul, dar de astă-dată într-o manieră lentă şi nesigură. Noi, nord-coreenii, chiar ştim cum să facem un sedativ de talie mondială.

— Când ai zis că ai cunoscut-o pe Sun Moon, ai menţionat că era pe latura unei clădiri, corect? am spus.

Comandantul Ga doar dădu afirmativ din cap.

— Se proiecta un film pe zidul unei clădiri, da? Aşadar, ai cunoscut-o prima dată prin intermediul unui film.

— Un film, zise Comandantul Ga.

— Şi au ales infirmeria pentru că pereţii erau albi, ceea ce înseamnă că dumneata erai afară când ai văzut filmul. Iar zăpada era din belşug fiindcă erai sus în munţi.

Comandantul Ga îşi închise ochii.

— Iar navele care ardeau erau din filmul ei *Tiranii zdrobiţi*?

Comandantul Ga îşi pierdea puterile, dar eu n-aveam de gând să mă opresc.

— Iar oamenii care gemeau în infirmerie gemeau pentru că aceasta era o închisoare, nu-i aşa? l-am întrebat. Erai un deţinut, nu-i aşa?

N-aveam nevoie de un răspuns. Şi, bineînţeles, ce loc mai bun să-l întâlneşti pe adevăratul Comandant Ga, Ministrul Minelor-Închisori, decât într-o mină-închisoare? Deci îi cunoscuse acolo pe amândoi, soţ şi soţie.

Am tras cearşaful Comandantului Ga suficient de sus pentru a-i acoperi tatuajul. Începeam deja să-l consider Comandantul Ga. Când, în cele din urmă, îi vom fi descoperit adevărata identitate, avea să fie mare păcat, căci Q-Kee nu se înşela – avea să fie împuşcat în stradă. Nu ucizi un ministru, apoi evadezi din închisoare şi pe urmă omori familia ministrului şi totuşi reuşeşti să devii un ţăran într-o cooperativă agricolă rurală. L-am privit cu atenţie pe bărbatul din faţa mea.

— Ce ţi-a făcut adevăratul Comandant Ga? l-am întrebat.

Mâinile i se ridicară deasupra cearşafului şi el începu să dactilografieze pe abdomen.

— Ce ar fi putut să-ţi facă ministrul, atât de rău, încât să-l omori şi apoi să îi ucizi soţia şi copiii?

În timp ce dactilografia, m-am uitat lung în ochii lui – pupilele nu i se mişcau în spatele pleoapelor. Nu transcria ce văzuse în vis. Poate că încerca să consemneze ceea ce auzise.

— Noapte bună, tovarăşe Comandant Ga, i-am zis şi m-am uitat cum mâinile lui au dactilografiat cinci cuvinte, apoi s-au oprit, aşteptând altele.

Am luat eu însumi un sedativ şi apoi l-am lăsat pe Comandantul Ga să doarmă toată noaptea. Ideal, sedativul n-avea să-şi facă efectul decât după ce traversam oraşul. Dacă lucrurile mergeau bine, avea să-mi declanşeze somnul după cel de-al douăzeci şi doilea rând de scări.

1. Pe locuri… Unu, doi, trei… Start! (în coreeană, în orig.).

Comandantul Ga încercă să-l uite pe anchetator, deşi simţi mirosul de castravete din răsuflarea acestuia mult timp după ce bărbatul îşi înghiţi pastila şi ieşi pe uşă. Discuţia despre Sun Moon îi adusese în minte imagini proaspete şi de ele îi păsa lui Ga. Practic, putea să vadă filmul despre care vorbiseră. *O adevărată fiică a patriei*. Ăsta era titlul filmului, nu *Tiranii zdrobiţi*. Sun Moon o jucase pe femeia din insula sudică Cheju, care-şi părăseşte familia şi călătoreşte spre nord pentru a se lupta cu imperialiştii la Inchon. Cheju, a aflat el, era celebru pentru scufundătoarele sale care culegeau scoici producătoare de perle, iar filmul începe cu trei surori pe o plută. Valuri opace, cu vârfuri de spumă cum e piatra ponce, le leagănă pe femei. Un val negru ca de cărbune apare în cadru, ştergându-le pe cele trei din raza vizuală până când dispare, în timp ce nori violenţi trec peste ţărmul vulcanic. Cea mai mare dintre surori e Sun Moon. Îşi dă cu apă pe mâini şi pe picioare, ca să se pregătească pentru frig, şi-şi aranjează masca în timp ce surorile ei discută bârfele din sat. Apoi Sun Moon ia în braţe un bolovan, respiră profund şi se aruncă pe spate de pe plută în apa atât de închisă la culoare, încât ar trebui să fie noapte. Surorile schimbă subiectul discuţiei, trec la război, la mama lor bolnavă şi la temerile că Sun Moon le va părăsi. Stau întinse pe spate pe plută într-o secvenţă filmată de pe catargul de deasupra. Surorile vorbesc din nou despre viaţa din sat, despre amorurile şi certurile vecinilor, însă au devenit sumbre şi este limpede că subiectul despre care nu vorbesc este războiul şi faptul că, dacă ele nu se vor duce la el, va veni el la ele.

Văzuse acest film, împreună cu celelalte, proiectat pe peretele lateral al infirmeriei închisorii, singura clădire vopsită în alb. Era ziua de naştere

a lui Kim Jong-il, 16 februarie, singura lor zi liberă din an. Deţinuţii şedeau pe butuci din lemn de foc de pe care bătuseră jos gheaţa, şi aceasta a fost prima lui privire asupra ei, o femeie radiind de frumuseţe care plonjează în întuneric şi pur şi simplu pare că n-o să se întoarcă. Surorile pălăvrăgesc întruna, valurile se umflă şi se sparg, pacienţii din infirmerie gem slab în timp ce pungile în care li se recoltează sângele se umplu, iar Sun Moon tot nu revine la suprafaţă. El îşi frânge mâinile din cauza pierderii ei, toţi deţinuţii fac asta, şi, cu toate că în cele din urmă ea apare la suprafaţă, ştiu cu toţii că pe parcursul restului filmului ea va avea această putere asupra lor.

Îşi aduse aminte că în noaptea aceea Mongnan i-a salvat viaţa pentru a doua oară. Era foarte frig, niciodată nu-i fusese aşa de frig, căci în timpul zilei munca era cea care le ţinea de cald, iar faptul că se uita la un film în zăpadă făcuse ca temperatura corpului să-i scadă periculos de mult.

Mongnan şi-a făcut apariţia la patul lui de campanie, atingându-l pe piept şi pe picioare ca să-şi dea seama cât era de viu.

— Vino, trebuie să ne mişcăm repede, i-a zis ea.

Membrele lui abia se mai mişcau în timp ce se ţinea după bătrână. Ceilalţi se răsuceau în somn când treceau pe lângă paturile lor, dar nimeni nu se ridică în capul oaselor, căci era foarte puţin timp pentru somn. Goniră împreună spre un colţ al curţii închisorii, care în mod normal era foarte bine luminată şi păzită din turn de doi gardieni.

— S-a ars becul de la reflectorul principal, îi şopti Mongnan pe când alergau. O să le ia ceva timp să facă rost de altul, dar trebuie să ne mişcăm repede.

Se ghemuiră pe vine în întuneric, culegând toate moliile care căzuseră moarte înainte ca becul să se ardă.

— Umple-ţi gura, îi zise ea. Burţii tale nu-i pasă.

Făcu aşa cum i se spuse şi în curând mesteca un pumn de molii – abdomenele lor pline cu perişori fini îi uscau gura, în ciuda substanţei

vâscoase şi lipicioase care ţâşnea din ele şi a gustului înţepător de aspirină provenit de la ceva chimic de pe aripile lor. Nu mai avusese stomacul plin de când fusese în Texas. El şi Mongnan fugeau prin beznă cu mâinile pline de molii – aripile erau uşor pârlite, dar gata să-i ţină în viaţă încă o săptămână.

Bună dimineaţa, cetăţeni! Strângeţi-vă laolaltă în jurul difuzoarelor din locuinţele şi secţiile voastre din fabrici pentru ştirile zilei: echipa de tenis de masă din Coreea de Nord tocmai a învins echipa Somaliei câştigând toate seturile! De asemenea, preşedintele Robert Mugabe îşi trimite urările sale de bine cu prilejul aniversării înfiinţării Partidului Muncitorilor din Coreea. Nu uitaţi, este necuviincios să vă aşezaţi pe scările rulante care duc la metrou. Ministrul Apărării ne reaminteşte că metroul cel mai adânc din lume este pentru siguranţa şi apărarea voastră, a civililor, în caz că americanii vor lansa un nou atac-surpriză. Nu e permis statul jos! Şi în curând va sosi sezonul recoltării algelor brune! E timpul să vă sterilizaţi borcanele şi cutiile de conserve. Şi, în sfârşit, ne revine din nou onoarea să acordăm premiul pentru Cea Mai Bună Poveste Coreeană. Povestirea de anul trecut, despre suferinţa provocată de misionarii sud-coreeni, a fost un succes sută la sută. Cea de anul acesta promite să fie şi mai spectaculoasă – este o poveste adevărată despre dragoste şi suferinţă, credinţă şi rezistenţă şi despre nesfârşitul devotament al Iubitului Conducător până şi faţă de cel mai umil cetăţean al acestei naţiuni măreţe. Din păcate, există şi tragedie. Totuşi, există şi mântuire! Şi *taekwondo*! Rămâneţi aproape de difuzoare, cetăţeni, pentru fiecare buletin de ştiri zilnic.

A doua zi dimineaţa, aveam capul greu de la sedativ. Totuşi, am dat fuga la Divizia 42, unde l-am verificat pe Comandantul Ga. După cum e regula bătăilor, durerea adevărată vine în a doua zi după. Foarte ingenios, îşi cususe tăietura de deasupra ochiului, dar prin ce mijloc improvizase un ac şi aţă, nu ne-am dat seama. Trebuia să-i descoperim metoda ca să putem să-l întrebăm despre ea.

L-am dus pe Comandantul Ga la cantină, un loc care consideram că va părea mai puţin ameninţător. Majoritatea oamenilor cred că nu li se va întâmpla nimic rău într-un spaţiu public. I-am pus pe stagiari să-i aducă micul dejun Comandantului Ga. Jujack pregăti un castron de *bibimbop*[1], în vreme ce Q-Kee încălzi un ceainic pentru *cha*. Nici unuia dintre noi nu-i plăcea numele Q-Kee. Era contrar profesionalismului pe care încercam să-l arătăm la Divizia 42, ceva ce lipsea foarte mult din cauza Pubyok-ilor care hoinăreau pe-acolo îmbrăcaţi în costume vechi de patruzeci de ani confecţionate la Hamhung, purtând la gât cravate pătate cu *bulgogi*[2]. Însă de când noua divă de la operă a început să-şi folosească doar iniţialele, toate tinerele au făcut la fel. Sub acest aspect, Phenianul poate fi foarte în pas cu moda. Q-Kee ne-a combătut plângerile cu faptul că noi nu ne dezvăluiam numele şi a rămas neclintită când i-am explicat că politica asta era o rămăşiţă de pe vremea războiului, când subiecţii erau văzuţi mai curând ca posibili spioni decât ca nişte cetăţeni care şi-au pierdut elanul revoluţionar şi au rătăcit calea. Ea n-a acceptat explicaţia, şi nici noi. Cum ai putea să-ţi clădeşti o reputaţie într-un mediu unde singurii oameni care au nume sunt stagiarii şi jalnicii pensionari care se caţără stângaci în echipă pentru a retrăi zilele de glorie?

În timp ce Comandantul îşi mânca micul dejun, Q-Kee îl antrenă într-o conversaţie uşoară.

— Care *kwan*-i credeţi că au o şansă anul acesta la Centura de Aur? îl întrebă ea.

Comandantul Ga pur şi simplu îşi înfuleca mâncarea. Nu mai întâlniserăm pe cineva care să reuşească să evadeze dintr-o mină-închisoare, dar o singură privire la felul în care mânca ne spuse tot ce aveam nevoie să ştim despre condiţiile din Închisoarea 33. Închipuiţi-vă cum e să păşeşti dintr-un loc ca ăla în casa frumoasă a Comandantului Ga de pe Muntele Taesong. Brusc, priveliştea lui asupra Phenianului îţi aparţine, colecţia lui faimoasă de vin din orez este a ta şi, în plus, acolo e şi soţia lui.

Q-Kee mai încercă o dată:

— Una dintre fetele de la categoria 50 kg tocmai s-a calificat folosind *dwi chagi ga,* zise ea.

Aceasta era mişcarea specifică a lui Ga. O modificase chiar el, astfel încât acum executarea ei presupunea întoarcerea cu spatele la adversar pentru a-l ademeni spre tine. Ga fie nu ştia nimic despre *taekwondo*, fie nu muşca momeala. Bineînţeles că acela nu era adevăratul Comandant Ga, aşa c-ar fi trebuit să nu aibă nici un fel de cunoştinţe reale despre artele marţiale de la nivelul Centurii de Aur. Întrebările erau un pas necesar în stabilirea gradului în care el credea cu adevărat că este Comandantul Ga.

Ga dădu pe gât ultima înghiţitură, se şterse la gură şi împinse bolul la o parte.

— N-o să-i găsiţi niciodată, ne zise. Nu-mi pasă de ce se întâmplă cu mine, aşa că nu vă deranjaţi să încercaţi să mă siliţi să vă spun.

Vocea îi era aspră, iar anchetatorii nu sunt obişnuiţi să li se vorbească în felul ăsta. Nişte Pubyok-i de la altă masă îi auziră tonul şi veniră la noi.

Comandantul Ga trase ceainicul spre el. În loc să-şi toarne în ceaşcă, scoase pliculeţul aburind. Îl puse pe tăietura de deasupra ochiului. Strânse

din ochi de durere şi picături de ceai fierbinte îi alunecară pe obraz.

— Aţi spus că vreţi povestea mea, ne zise el. O să vă spun totul, în afară de soarta femeii şi a copiilor ei. Dar, mai întâi, am nevoie de ceva.

Unul dintre Pubyok-i îşi scoase un pantof şi înaintă spre Ga.

— Opreşte-te! i-am strigat. Lasă-l să termine.

Pubyok-ul şovăi, cu pantoful ridicat în aer.

Ga nu acordă nici o atenţie acestei ameninţări. Era rezultatul antrenamentului său contra durerii? Era obişnuit cu bătăile? Unii oameni pur şi simplu se simt mai bine după o bătaie – bătăile sunt, adesea, nişte tratamente bune pentru vinovăţie şi dispreţul de sine. Suferea de aşa ceva?

— E al nostru, le-am spus noi Pubyok-ilor, cu o voce mai calmă. Sergentul ne-a dat cuvântul lui.

Pubyok-ii se potoliră, dar se aşezară la masa noastră, aducându-şi ceainicul. Erau patru. Sigur că beau *pu-erh*[3] şi că duhneau de la el toată ziua.

— Care e lucrul de care ai nevoie? l-am întrebat.

— Am nevoie de răspunsul la o întrebare, zise Comandantul Ga.

Pubyok-ii îşi ieşiră din minţi. N-auziseră niciodată în viaţa lor astfel de vorbe de la un subiect. Echipa se uită la mine.

— Domnule, acesta este drumul greşit pentru a rămâne în memorie, zise Q-Kee.

— Cu tot respectul, domnule, spuse Jujack. Ar trebui să-i dăm tipului ăstuia să miroasă niţel maiestuoasa floare albă.

— Destul, am spus eu, ridicând mâna. Subiectul nostru ne va povesti cum l-a cunoscut pe Comandantul Ga, iar după ce va termina îi vom răspunde la o întrebare, orice întrebare doreşte.

Bătrânii se uitau la noi fierbând de mânie, nevenindu-le a crede. Se sprijineau pe antebraţele tari, slăbănoage, strângând puternic, pentru a se abţine, din mâinile noduroase, cu degete încovoiate şi unghii crescute aiurea.

— L-am întâlnit de două ori pe Comandantul Ga, zise el. Prima oară a fost primăvara – am auzit că va vizita închisoarea în ajunul sosirii sale.

— Începe de acolo, i-am spus.

— La scurt timp după ce-am intrat în Închisoarea 33, Mongnan a lansat zvonul că unul dintre noii deţinuţi era agent sub acoperire al Ministrului Minelor-Închisori, trimis acolo pentru a-i prinde pe gardienii care-i omorau pe deţinuţi doar ca să se distreze şi care, astfel, micşorau cotele de producţie. A funcţionat, presupun – se spunea că mai puţini deţinuţi erau schilodiţi pentru amuzament. Însă odată venită iarna, să te cotonogească gardienii era cea mai mică grijă a ta.

— Cu ce nume vă strigau gardienii? l-am întrebat noi.

— Nu există nume. Am reuşit să trec prin iarnă, dar după aceea am fost altfel. Nu vă pot face să înţelegeţi cum era iarna, ce mi-a făcut. Când a venit dezgheţul, nu-mi mai păsa de nimic. Mă uitam pieziş la gardieni, de parcă erau orfani. Jucam mereu teatru la şedinţele de autocritică. În loc să mărturisesc c-aş fi putut să împing un vagonet cu minereu în plus sau să sap în mină o tonă în plus, îmi certam mâinile că nu ascultau de gură sau îmi dojeneam piciorul drept pentru că nu-l urma pe cel stâng. Iarna mă schimbase – eram altcineva acum. Frigul – nu există cuvinte pentru a-l descrie.

— Pentru numele lui Juche, interveni bătrânul Pubyok, care încă avea pantoful pe masă. Dacă l-am interoga noi pe tâmpitul ăsta, deja ar fi o echipă de la morgă plecată s-o găsească pe actriţa aia superbă şi pe bieţii ei copii.

— Acesta nici măcar nu este Comandantul Ga, i-am adus aminte noi.

— Atunci de ce-l ascultăm văicărindu-se despre închisoare? Se întoarse spre Comandantul Ga: Ţi se pare că în munţii ăia e frig? Imaginează-ţi-i cu lunetişti americani şi atacuri de B-29[4]. Imaginează-ţi dealurile alea fără o bucătărie de campanie care să-ţi servească supă de

varză fierbinte în fiecare zi. Imaginează-ţi că nu există un pat confortabil de infirmerie în care să fii scăpat de suferinţă fără durere.

Nimeni nu ne anunţase vreodată ceva şocant, ştiam despre ce vorbea Comandantul Ga. Odată, a trebuit să mergem în nord ca să obţinem biografia unui gardian de la Închisoarea 14-18. Am mers toată ziua spre nord într-un camion, în spate, iar printre scânduri săreau picături de zloată, care ne îngheţa pe bocanci. Tot timpul ne-am întrebat dacă ne duceam cu adevărat să interogăm un subiect sau dacă doar ni se spusese aşa, ca să fim ademeniţi pentru a fi băgaţi la închisoare fără să facem tărăboi. În timp ce gerul ne îngheţa căcatul în fund, nu ne-am putut întreba decât dacă nu cumva Pubyok-ii reuşiseră, până la urmă, să ne vină de hac.

— Pentru că eram nou, am fost încartiruit lângă infirmerie, unde oamenii se văicăreau toată noaptea, continuă Comandantul Ga. Mai ales un bătrân de acolo era mare pacoste. Nu era productiv fiindcă nu-l mai ajutau mâinile. Poate că lumea l-ar fi acoperit, însă era un om detestat – avea un ochi tulbure şi nu ştia decât să acuze şi să poruncească. Toată noaptea, tipul ăsta gemea serii nesfârşite de întrebări. „Cine eşti?“ striga el în noapte. „De ce te afli aici? De ce nu răspunzi?“ Săptămână după săptămână, mă întrebam când va veni în sfârşit camionul pentru sânge să-i închidă gura. Însă pe urmă am început să mă gândesc la întrebările lui. De ce mă aflam acolo? Ce crimă făptuisem? Până la urmă, am început să-i răspund. „De ce nu mărturiseşti?“ striga el şi, din baraca mea, îi strigam: „Sunt gata să mărturisesc, o să spun tot“. Conversaţiile astea îi nelinişteau pe oameni şi, într-o noapte, Mongnan a venit pe la mine. Era cea mai bătrână femeie din lagăr şi de multă vreme îşi pierduse rotunjimile şoldurilor şi sânilor din cauza foamei. Avea părul tuns ca un bărbat şi-şi ţinea mâinile înfăşurate în fâşii de pânză.

Comandantul Ga îşi continuă povestea despre cum el şi Mongnan s-au furişat afară din baracă, pe lângă holişorul de la intrare şi butoaiele cu apă. Deşi poate că n-am spus-o, cu toţii trebuie să ne fi gândit că numele

Mongnan înseamnă „Magnolia“, cea mai mare floare albă dintre toate. Asta zic subiecţii noştri că văd atunci când autopilotul îi duce pe culmile durerii – un vârf de munte rece, înzăpezit, unde din cauza gerului se deschide pentru ei o singuratică floare albă. Indiferent de cât li se contorsionează trupurile, nemişcarea acestei imagini este ceea ce îşi aduc aminte. Nu putea să fie chiar atât de rău, nu? O singură după-amiază de durere… şi apoi trecutul îţi rămâne în urmă, toate neajunsurile şi eşecurile dispar, absolut toate, cu gustul lor amar cu tot.

— Afară, peste aburii respiraţiei, am întrebat-o pe Mongnan unde-au plecat toţi gardienii, continuă Comandantul Ga. Ea a arătat cu degetul spre luminile strălucitoare din clădirile administraţiei. „Mâine trebuie să vină Ministrul Minelor-Închisori, a spus ea. Am mai văzut aşa ceva. Stau toată noaptea ca să aranjeze registrele.“ „Şi ce?“ am întrebat-o eu. „Vine ministrul, a zis ea. De-aia ne-au muncit aşa din greu, de-aia au fost azvârliţi la infirmerie toţi cei slăbiţi. A arătat spre complexul directorului închisorii, unde toate luminile ardeau. Uită-te la toată electricitatea aia pe care o folosesc, a zis ea. Ascultă generatorul ăla amărât. Singura modalitate prin care pot să lumineze tot locul ăsta este să decupleze curentul din gardul electric.“ „Şi ce, să evadăm? am întrebat-o eu. N-avem unde să fugim.“ „Oh, cu toţii vom muri aici, fii sigur, a spus ea. Numai că nu în noaptea asta.“ Şi, deodată, traversă curtea, cu spatele ţeapăn, dar cu mers rapid prin întuneric. Am prins-o din urmă la gard, unde ne-am ghemuit pe vine. Gardul era format, de fapt, din două garduri, câte o linie paralelă de stâlpi din beton pe care erau înşirate cabluri pe izolatori din ceramică maro. În interior era o fâşie de ţara nimănui, plină cu ghimbir sălbatic şi ridichi pe care nimeni nu supravieţuia ca să le fure. A dat să se strecoare printre sârme. „Aşteaptă, i-am zis. N-ar trebui să facem un test?“ Dar Mongnan a întins mâna pe sub gard şi a tras din pământ două ridichi, tari şi reci, pe care le-am mâncat pe loc. Apoi ne-am apucat să scoatem ghimbirul sălbatic care creştea acolo. Toate bătrânele din lagăr erau

repartizate la săpat morminte. Îngropau cadavrele acolo unde erau căzute, adânc doar cât să nu le dezgroape ploaia. Şi întotdeauna îţi dădeai seama care plante de ghimbir îşi înfipseseră rădăcina într-un cadavru: aveau flori mari, de un galben strălucitor, şi era greu să scoţi o plantă cu rădăcini prinse de o coastă de dedesubt. Când n-am mai avut loc în buzunare, am mâncat încă o ridiche. Am simţit-o cum îmi curăţă dinţii. „Ah, bucuriile distribuţiei unei cantităţi mici“, a zis Mongnan, terminându-şi ridichea cu tot cu rădăcină, tulpină şi floare. „Locul ăsta este o lecţie despre cerere şi ofertă. Uite tabla mea“, a zis ea privind spre cerul nopţii. Apoi a pus o mână pe gardul electric, adăugând: „Şi iată examenul meu final“.

La cantină, Q-Kee sări în sus.

— Stai! zise ea. E vorba de Li Mongnan, profesoara care a fost denunţată împreună cu studenţii ei?

— O profesoară? ne întrebă Comandantul Ga, întrerupându-şi povestirea. Ce materie preda?

Era o gafă groaznică. Pubyok-ii doar clătinară din cap. Îi oferiserăm subiectului nostru mai multe informaţii decât ne dăduse el. I-am trimis de acolo pe ambii stagiari şi l-am rugat pe Comandantul Ga să continue.

— Studenţii ei au fost transportaţi de acolo? întrebă Comandantul Ga. Mongnan a trăit mai mult decât ei la Închisoarea 33?

— Continuă, te rog, i-am cerut noi. După ce vei termina, îţi vom răspunde la o singură întrebare.

Comandantul Ga se gândi bine la asta preţ de o clipă. Apoi dădu aprobator din cap şi continuă:

— Exista un iaz în care gardienii creşteau păstrăvi pentru a-şi hrăni familiile. Peştii erau număraţi în fiecare dimineaţă şi, dacă lipsea unul, tot lagărul făcea foamea. Am urmat-o pe Mongnan până la zidul scund al iazului rotund, unde ea se lăsă pe vine şi se întinse peste zid ca să înhaţe un peşte din apa neagră. Avu nevoie de câteva încercări, dar avea o plasă făcută dintr-un cerc de sârmă, iar pânza în care îi erau înfăşurate mâinile îi

permitea să prindă ceva. Ţinea un păstrăv pe după aripioarele pectorale – atât de sănătos, atât de viu. „Ciupeşte-l de aici, chiar deasupra cozii“, mi-a zis ea. „Apoi maseză-l aici, după burtă. Când o să simţi punga cu icre, strânge“. Mongnan ridică peştele în sus şi apoi mulse un mic şuvoi de icre de culoarea piersicii, direct în gură, după care aruncă peştele înapoi.

Pe urmă a venit rândul meu. Mongnan a mai înhăţat un peşte şi mi-a arătat fanta care indica faptul că era o femelă. „Ciupeşte tare, că altfel o să te alegi cu căcat de peşte“, a zis ea. Am strâns peştele şi icrele m-au împroşcat pe faţă, surprinzător de calde. Gelatinoase, sărate, fără tăgadă vii, le-am mirosit pe obraji, apoi, după ce m-am şters, mi-am lins palmele. Exersând, am învăţat şpilul. Am muls icrele de la vreo duzină de peşti. Stelele traversau cerul în timp ce noi stăteam acolo, amorţiţi. „De ce mă ajuţi?“ am întrebat-o. „Sunt o femeie bătrână. Asta fac femeile bătrâne“, a zis ea. „Da, dar de ce pe mine?“ Mongnan şi-a frecat mâinile de pământ, ca să îndepărteze mirosul. „Ai nevoie de ajutor, a spus ea. Iarna te-a lăsat cu zece kilograme mai puţin. Nu ai de unde să dai jos încă o dată pe atât.“ „Ce te întreb eu e de ce-ţi pasă.“ „Ai auzit de Închisoarea 9?“ „Am auzit de ea.“ „E cea mai profitabilă mină-închisoare – cinci gardieni conduc o închisoare de 1.500 de oameni. Stau pur şi simplu la poartă şi nu intră niciodată înăuntru. Toată închisoarea este în mină, nu există barăci, bucătărie, infirmerie…“ „Am zis c-am auzit de ea. Vrei să spui c-ar trebui să ne simţim norocoşi că suntem într-o închisoare drăguţă?“ Mongnan s-a ridicat în picioare. „Am auzit c-a fost un incendiu la Închisoarea 9, a spus ea. Gardienii n-au vrut să deschidă porţile ca să-i lase afară pe deţinuţi, aşa că toţi cei dinăuntru au murit din cauza fumului.“ Am dat din cap la gravitatea a ceea ce-mi relatase, dar i-am spus: „Nu mi-ai răspuns la întrebare“. „Ministrul ăla vine mâine aici ca să inspecteze mina noastră. Gândeşte-te cum e viaţa lui acum. Gândeşte-te cât rahat mănâncă.“ M-a apucat de umăr şi a continuat: „Nu se poate să vorbeşti cu mâinile şi picioarele la autocritică. Nu se poate să le arunci priviri stupide

gardienilor. Trebuie să încetezi dezbaterile cu bătrânul de la infirmerie“. „Bine“, i-am zis eu. „Iar răspunsul la întrebarea ta e ăsta: de ce te ajut pe tine nu e treaba ta.“ Am luat-o pe lângă băncile latrinei şi am sărit pilonii de la haznaua cu sistem de scurgere pe bază de gravitaţie. Acolo se afla un palet pe care oamenii care mureau noaptea erau puşi unii peste alţii, dar acum era gol. În timp ce treceam pe lângă el, Mongnan a zis: „Trepiedul meu o să apuce să doarmă mai mult mâine“. Liniştită şi senină, noaptea mirosea a mesteceni, din care un grup de bătrâni tăiau bastoane. În cele din urmă am ajuns la cisternă şi la taurul care învârtea roata imensă de la pompa acesteia. Stătea în genunchi pe un pat de scoarţă de mesteacăn; părea foarte capabil să rănească. Auzind-o pe Mongnan, animalul s-a ridicat. Ea s-a întors spre mine şi mi-a şoptit: „Icrele sunt ceva ce se întâmplă o dată pe an. Pot să-ţi arăt unde sosesc mormolocii în pâraie şi când au sevă copacii de lângă turnul vestic. Sunt şi alte trucuri de felul ăsta, dar nu te poţi baza pe ele. Există doar două surse constante de hrană în lagăr. Pe una o să ţi-o arăt mai târziu, când o să ne fie mai greu, fiindcă e foarte neplăcută la gust. Iat-o pe cealaltă“. A atins animalul pe bot, apoi l-a bătut uşurel pe stratul negru, osos dintre coarne. I-a dat să mănânce nişte ghimbir sălbatic. Animalul a respirat sacadat pe nări, apoi a rumegat mişcându-şi fălcile lateral. De undeva din străfundul buzunarelor, Mongnan scoase la iveală un borcan de mărime medie. „Un bătrân mi-a arătat asta, a spus ea. Cel mai bătrân bărbat din lagăr la vremea aceea. Trebuie să fi avut în jur de şaizeci de ani, poate mai mult, dar era foarte zdravăn. A murit din cauza unei prăbuşiri din mină, nu de foame sau slăbiciune. Era puternic când s-a dus.“ S-a băgat sub taur, care o avea deja lungă şi roşie. Cu o strânsoare fermă, Mongnan a început să-l mângâie. Taurul mi-a mirosit mâinile, căutând ghimbir, şi m-am uitat în ochii lui negri şi umezi. De sub taur, Mongnan a spus: „Acum câţiva ani, era un bărbat care avea o lamă de ras şi făcea nişte tăieturi în pielea taurului, ca să bea sângele când picura. Era un alt animal, nu ăsta. Animalul nu se

plângea, dar sângele scurs pe jos îngheţa, aşa că gardienii au băgat de seamă şi ăsta a fost sfârşitul pentru omuleţul ăla. I-am fotografiat corpul după pedeapsă. Am scotocit prin toate hainele lui după lama aia, dar n-am găsit-o“. Taurul a răsuflat zgomotos – avea ochii larg deschişi, nesiguri, şi-şi legăna capul dintr-o parte în alta, ca şi cum ar fi căutat ceva. Apoi a închis ochii şi, în curând, Mongnan a ieşit de sub el cu borcanul aproape plin şi aburind. A băut dintr-o înghiţitură jumătate din borcan şi apoi mi l-a dat mie. Am încercat să iau doar o gură, dar când mi-a ajuns pe gât un pic din conţinut, restul a alunecat în jos imediat. Taurul a îngenuncheat din nou. „O să fii puternic trei zile“, a spus ea. Ne-am uitat la luminile care străluceau în clădirile gardienilor. Ne-am uitat înspre China. „Regimul ăsta va lua sfârşit, a zis ea. Am studiat fiecare aspect şi nu poate să dureze. Într-o bună zi, toţi gardienii vor fugi – se vor îndrepta încolo, spre graniţă. Întâi va fi greu de crezut, apoi va exista confuzie, pe urmă haos şi în cele din urmă un vid. Trebuie să ai pregătit un plan. Să acţionezi înainte ca vidul să se umple“. Am început să facem drumul înapoi spre barăci, cu burţile şi buzunarele pline. Când l-am auzit din nou pe bărbatul muribund, am clătinat din cap. „De ce să nu le spun ceea ce vor să ştie? gemea muribundul, cu vocea răsunând prin barăci. Ce caut eu aici? Ce crimă am făptuit?“ „Dă-mi voie, a spus Mongnan, apoi şi-a împreunat palmele şi a răspuns cu un geamăt: Crima ta este că tulburi liniştea.“ Fără să ia seama la asta, muribundul a gemut din nou: „Cine sunt eu?“. Mongnan şi-a îngroşat glasul şi a răcnit: „Eşti Duc Dan, pacostea lagărului. Te rog să mori în linişte. Mori în linişte şi îţi promit că-ţi voi face o ultimă fotografie foarte frumoasă“.

În cantină, unul dintre Pubyok-i bătu în masă:

— Destul! urlă el. Gata cu asta.

Comandantul Ga se opri din povestit.

Bătrânul anchetator îşi încleştă mâinile:

— Nu recunoaşteţi o minciună când auziţi una? ne întrebă el. Nu vedeţi cum se joacă subiectul cu voi? Vorbeşte despre Kim Duc Dan, încercând să vă facă să credeţi că e la închisoare. Anchetatorii nu ajung la închisoare, asta e imposibil.

— Duc Dan a ieşit la pensie, zise un alt bătrân ridicându-se în picioare. Aţi mers cu toţii la petrecerea lui de rămas-bun. S-a mutat pe plaja din Wonsan. Nu e la-nchisoare, e o minciună că e la închisoare. Pictează scoici chiar în clipa asta. Cu toţii aţi văzut broşura pe care o avea.

— N-am ajuns încă la partea despre Comandantul Ga. Nu vreţi să vă povestesc cum ne-am întâlnit prima oară?

— Anchetatorii nu ajung la închisoare, zise primul anchetator, ignorându-l. La naiba, probabil că Duc Dan a interogat jumătate din oamenii din Închisoarea 33, de-acolo i-a luat parazitul ăsta numele. Spune-ne unde-ai auzit numele ăsta. Spune-ne cum de ştii despre ochii lui lăptoşi. Mărturiseşte-ţi minciuna. De ce nu ne spui adevărul?

Pubyok-ul cu pantoful se ridică. În părul cărunt avea cicatrice neregulate.

— Destul cu poveştile, zise el şi se uită la echipa noastră cu o silă care nu lăsa nici un dubiu cu privire la gândurile lui despre metodele noastre. Apoi se răsuci spre Ga: Gata cu basmele. Spune-ne ce-ai făcut cu cadavrul actriţei sau, pe sângele din Inchon, o să-ţi facem unghiile să ne spună asta.

Expresia de pe chipul Comandantului Ga îi făcu pe bătrâni să-l apuce violent cu mâinile. Îi turnară *pur-eh* fierbinte pe rănile de pe faţă înainte de a-l târî de acolo, lăsându-ne să alergăm în goana mare la birou ca să începem să completăm formularele prin care speram că-l vom primi înapoi.

1. Mâncare cu specific coreean având ca principale ingrediente orezul, diverse legume sotate şi condimentate şi o pastă de ardei iute.

2. Preparat tradiţional coreean care constă în carne de vită marinată şi friptă pe grătar.
3. Ceai negru fermentat, produs în provincia Yunnan din China.
4. Bombardier american folosit în cel de-al Doilea Război Mondial şi în Războiul din Coreea.

Era miezul nopţii când Divizia 42 aprobă solicitările noastre de urgenţă. Cu autorizaţia de anulare a interogatoriului în mână, ne-am dus jos, în aripa camerelor de tortură, un loc în care echipa noastră mergea rareori, pentru a-l salva pe Comandantul Ga. I-am pus pe stagiari să verifice cabinele de supraîncălzire, deşi becurile roşii erau stinse. Am verificat celulele de deprivare senzorială şi cabinele de suspendare temporară a torturii, unde subiecţii primeau primul ajutor şi aveau ocazia să-şi tragă un pic sufletul. Am ridicat trapa din podea şi-am coborât scările în puţul cu apă. Erau multe suflete rătăcite acolo, toate mult prea rătăcite ca să fie Ga, însă am verificat, totuşi, numele de pe brăţările pe care le aveau la glezne şi le-am ridicat capul suficient de mult timp încât să aprindem o lanternă în ochii lor cu pupile care se dilatau lent. În cele din urmă, alarmaţi, am verificat o încăpere pe care bătrânii o numeau „atelierul“. Era întuneric când am deschis uşa – doar când şi când sclipea metalic un instrument cu motor care se răsucea încet, suspendat de tavan cu furtunul lui pneumatic galben. Când am apăsat comutatorul electric, a pornit sistemul de recirculare a aerului, iar şirurile de becuri fluorescente prinseră viaţă. Camera – imaculată, sterilă – conţinea doar crom, marmură şi norii albi ai respiraţiei noastre.

Pe Comandantul Ga l-am găsit în camera lui. În timp ce noi îl căutam, fusese dus înapoi în patul său, cu capul sprijinit de perne. Cineva îi pusese o bluză de pijama. Se uita fix la peretele mai depărtat, cu o privire confuză. I-am verificat semnele vitale şi ne-am uitat după semne de rănire, deşi era limpede ce se întâmplase. Pe frunte şi pe scalp erau urme de apăsare de la şuruburile cu care fusese conectat la halo, un dispozitiv

care împiedica subiectul să se rănească la gât în timpul administrării de curent electric în craniu.

I-am turnat apă într-un pahar de carton şi-am încercat să i-l dăm să bea, dar apa i s-a prelins pe lângă gură.

— Tovarăşe Comandant Ga, eşti bine? l-am întrebat noi.

El a ridicat privirea, de parcă abia atunci ne observa, deşi tocmai ce-i controlasem pulsul, temperatura şi presiunea arterială.

— Ăsta e patul meu? ne-a întrebat el, apoi ochii săi au privit în jur, oprindu-se asupra noptierei. Alea sunt piersicile mele?

— Le-ai spus ce s-a întâmplat cu actriţa? l-am întrebat.

Cu un zâmbet stins, s-a uitat pe rând la fiecare dintre noi, ca şi cum ar fi căutat persoana care putea să traducă întrebarea într-o limbă pe care o înţelegea.

Am clătinat cu toţii din cap, cu dezgust, apoi ne-am aşezat pe marginile patului Comandantului Ga ca să fumăm câte-o ţigară, dându-ne scrumiera de la unul la altul pe deasupra conturului trupului său din aşternuturi. Pubyok-ii scoseseră de la el ce voiau să ştie, iar acum n-avea să mai existe nici o biografie, nici o relaţie, nici o victorie pentru omul care gândeşte. Adjunctul nostru era un bărbat la care mă gândeam folosind numele de Leonardo, căci mă gândeam la faţa lui copilăroasă, asemănătoare cu actorul din *Titanic*. Îi văzusem cândva şi numele real într-un dosar, dar niciodată nu-i spusesem pe vreunul dintre ele. Leonardo aşează scrumiera pe abdomenul Comandantului Ga şi zise:

— Pun pariu c-or să-l împuşte în faţa Marii Biblioteci Naţionale.

— Nu, am spus eu, e prea oficial. Probabil că-l vor împuşca în piaţă, sub Podul Yanggakdo, asta va face povestea să circule prin intermediul zvonului.

— Dacă se va dovedi că i-a făcut actriţei ceva de neimaginat, atunci o să dispară pur şi simplu. Nu i se va găsi nici măcar degetul mic de la picior, zise Leonardo.

— Dac-ar fi fost adevăratul Comandant Ga, cineva celebru, un *yangban*[1], ar umple stadionul de fotbal pentru asta.

Comandantul Ga zăcea în mijlocul nostru, somnoros ca un copilaş bolnav de rubeolă.

Q-Kee fuma ca o cântăreaţă, ţinând ţigara doar cu vârful degetelor. Judecând după expresia absentă de pe chipul ei, mi-am închipuit că medita adânc la lucrul acela de neimaginat. Numai că ea zise:

— Mă întreb: care-ar fi fost întrebarea lui pentru noi?

Jujack se uită la tatuajul lui Ga, care se iţea fantomatic prin cămaşa de la pijama.

— Trebuie s-o fi iubit, zise el. Nimeni nu-şi face un tatuaj ca ăla decât dacă e îndrăgostit.

Nu eram detectivi sau ceva de genul ăsta, dar ne aflam în branşă de suficientă vreme ca să cunoaştem genul de haos care izvora din fântâna dragostei.

— Umbă zvonul că a dezbrăcat-o complet pe Sun Moon înainte de-a o ucide, am zis. Asta e dragoste?

— Voiam doar să-i aflu numele real, zise Leonardo, după ce-şi aplecă privirea spre subiectul nostru, de i se puteau vedea genele lungi.

— Cred c-a sosit timpul să-i felicităm pe cei mai buni ca noi şi să descoperim locul de odihnă veşnică al actriţei noastre naţionale, am spus eu stingând mucul de la ţigară şi ridicându-mă.

Sala de relaxare a Pubyok-ilor era cu două etaje mai jos de noi. Când am bătut la uşă, a urmat o tăcere neobişnuită. Tipii ăia păreau genul care nu face decât să joace tenis de masă, să cânte la karaoke şi să arunce la ţintă cu cuţite. În cele din urmă, Sergentul a deschis uşa.

— Se pare că v-aţi prins omul, i-am zis. Haloul nu minte niciodată.

În spatele Sergentului, vreo doi-trei Pubyok-i stăteau tăcuţi la o masă, uitându-se lung la mâini.

— N-aveţi decât să vă daţi mari. Eu doar sunt curios în legătură cu povestea tipului. Vreau numai să-i ştiu numele.

— Nu ni l-a spus, zise Sergentul.

Sergentul nu arăta prea bine. Am înţeles că trebuia să fi fost foarte stresat din cauza unui subiect atât de notoriu şi uitam uşor că Sergentul avea peste şaptezeci de ani. Însă îi dispăruse culoarea din obraji şi nu părea să fi dormit.

— Nici o grijă, i-am spus. Vom pune cap la cap toate detaliile de la locul crimei. Dac-o vom avea pe actriţă, vom şti totul despre individul ăsta.

— N-a vrut să vorbească, zise Sergentul. Nu ne-a spus nimic.

M-am holbat neîncrezător la Sergent.

— I-am pus haloul, zise Sergentul. Însă s-a retras într-un loc, unul foarte îndepărtat, unde n-am putut să ajungem la el.

Am dat din cap când am priceput totul, apoi am inspirat adânc.

— Înţelegi că acum Ga este al nostru, i-am zis. Voi aţi avut parte de o încercare.

— Nu cred că este al cuiva, spuse Sergentul.

— Prostia aia pe care a spus-o despre Duc Dan, ştii că e doar minciuna unui subiect pentru a supravieţui, i-am zis. Duc Dan construieşte chiar acum castele de nisip la Wonsan.

— N-a vrut să retracteze asta, zise Sergentul. Indiferent de cât curent am băgat în creierul nemernicului, n-a vrut să retracteze relatarea asta. Pentru prima dată, Sergentul îşi ridică privirea spre mine, spunând: De ce Duc Dan nu ne scrie niciodată? În toţi anii ăştia, nici măcar unul dintre ei n-a trimis un rând celor de la vechea lor unitate Pubyok.

Am aprins o ţigară şi i-am dat-o Sergentului.

— Promite-mi că atunci când vei ajunge pe plajă, n-o să te mai gândeşti niciodată la locul ăsta, i-am zis. Şi niciodată nu lăsa un subiect

să-ţi intre în cap. Dumneata m-ai învăţat asta. Mai ţii minte ce tânăr şi neştiutor eram?

— Încă mai eşti, zise Sergentul cu o umbră de zâmbet.

L-am bătut pe spate şi am schiţat un pumn în cadrul metalic al uşii.

Sergentul clătină din cap şi râse.

— Îl luăm noi pe tipul ăsta, am spus, după care am plecat.

Nu v-ar veni să credeţi cât de repede pot să urc pe scări câteva etaje.

— Ga este încă în joc! am spus când am dat buzna pe uşă.

Echipa era de-abia la a doua ţigară. Cu toţii au ridicat privirea.

— N-au scos nimic de la el, le-am zis eu. Acum e al nostru.

Ne-am uitat la Comandantul Ga, care zăcea cu gura deschisă, la fel de util ca o nucă de lychee.

Dând naibii raţiile, Leonardo aprinse o a treia ţigară, ca să sărbătorească.

— Avem de aşteptat câteva zile până o să-şi revină în simţiri, zise el. Asta presupunând că nu vor exista probleme de recuperare a memoriei. Între timp, ar trebui să mergem pe teren, să percheziţionăm casa actriţei, să vedem ce putem găsi.

— Subiectul a reacţionat la o figură maternă într-un mediu de captivitate, zise Q-Kee. Putem să facem rost cumva de o anchetatoare în vârstă, cineva de vârsta lui Mongnan, cineva care l-ar putea face să comunice?

— Mongnan, repetă Ga, holbându-se drept în faţă.

Am clătinat din cap în semn că nu. Nu exista aşa un specimen.

Era un adevăr înapoierea noastră pentru că nu aveam anchetatori-femei. Vietnamul era un pionier în această privinţă, şi iată ce paşi mari făceau naţiuni precum Cecenia şi Yemen! Tigrii Tamilezi din Sri Lanka foloseau exclusiv femei în acest scop.

— De ce n-o aducem aici pe Mongnan? interveni Jujack. Să punem încă un pat în camera asta şi pur şi simplu să înregistrăm timp de o

săptămână tot ce vorbesc? Pun pariu c-ar ieşi totul la iveală.

Abia atunci păru Comandantul Ga să ne observe.

— Mongnan a murit, zise el.

— Aiurea, i-am spus noi. Nu-ţi face griji. Probabil că e bine mersi.

— Nu, zise el. I-am văzut numele.

— Unde? l-am întrebat.

— La computerul principal.

Eram aşezaţi cu toţii în jurul Comandantului Ga, ca o familie. N-ar fi trebuit să-i spunem, dar i-am spus:

— Nu există aşa ceva, un computer principal. E-un instrument inventat de noi, ca să-i facem pe oameni să dezvăluie informaţii importante. Li se spune că acest computer are locaţia tuturor persoanelor din Coreea, de Nord şi de Sud, şi că, drept răsplată pentru că ne relatează povestea lor, au voie să introducă o listă cu cei pe care vor să îi găsească. Înţelegi, tovarăşe Comandant Ga? Computerul n-are adrese în el. El doar salvează numele care sunt tastate, astfel încât noi să-i ştim pe toţi la care ţine subiectul, pentru ca apoi să-i putem aresta.

Păru să priceapă o parte din toate astea; se părea că Ga se va da pe brazdă.

— Întrebarea mea, zise el.

Într-adevăr, îi eram datori cu răspunsul la o întrebare.

La Academie, exista un vechi dicton despre terapia cu electricitate: „Voltajul închide podul, dar deschide beciul“, însemnând că are tendinţa să interfereze cu funcţionarea memoriei de lucru a subiectului, dar lasă intacte şi surprinzător de uşor de accesat impresiile profunde. Aşa că, poate, dacă Ga era îndeajuns de lucid, aveam o şansă. Obţineam şi noi ce puteam.

— Povesteşte-ne cea mai veche amintire pe care o ai şi pe urmă poţi să pui întrebarea, i-am spus noi.

Ga începu aşa cum încep lobotomizaţii, fără să calculeze sau să se gândească, vorbind cu glas lipsit de viaţă şi monoton:

— Eram copil, zise el. Şi-am mers la o plimbare lungă şi m-am rătăcit. Părinţii mei erau cu capul în nori şi n-au băgat de seamă că lipsesc. Au venit să mă caute, dar era prea târziu – hoinărisem prea departe. Un vânt rece a apărut şi mi-a spus: „Vino, băiete, dormi în aşternuturile mele albe, care plutesc“, şi m-am gândit *Acum o să mor îngheţat*. Am fugit ca să scap de vânt şi un puţ de mină mi-a zis: „Vino, adăposteşte-te în adâncul meu“, şi m-am gândit *Acum o să mă prăbuşesc şi-o să mor*. Am alergat pe câmpurile unde se aruncă gunoiul şi sunt abandonaţi bolnavii. Acolo, o fantomă mi-a zis: „Lasă-mă să intru în tine şi te voi încălzi“, iar eu m-am gândit *Acum voi muri de febră*. Apoi a venit un urs şi mi-a vorbit, dar nu ştiam limba lui. Am fugit prin păduri şi ursul s-a ţinut după mine, iar eu m-am gândit *Acum voi muri mâncat de un urs*. Ursul m-a luat cu braţul lui puternic şi m-a apropiat de faţa lui. Şi-a folosit ghearele cele mari ca să mă pieptene. Şi-a băgat laba în miere şi şi-a dus ghearele la buzele mele. Apoi, ursul a spus: „Acum o să înveţi să vorbeşti graiul urşilor, o să devii ca un urs şi o să fii în siguranţă“.

Toată lumea recunoscu povestea, un basm spus tuturor orfanilor, cu ursul care reprezintă dragostea eternă a lui Kim Jong-il. Comandantul Ga era, aşadar, un orfan. Am clătinat cu toţii din capete la această dezvăluire. Iar felul în care spunea povestea ne dădu fiori, căci o spunea de parcă într-adevăr era a lui, şi nu despre un personaj despre care învăţase, ca şi cum el personal mai că murise de frig, de febră şi într-un accident în mină, ca şi cum el însuşi linsese mierea de pe ghearele Iubitului Conducător. Însă asta este puterea universală a povestirii.

— Întrebarea mea? întrebă Ga.

— Desigur, i-am zis noi. Întreabă.

— Acelea sunt piersicile mele? arătă Comandantul Ga spre conserva de piersici de pe noptieră. Sau sunt ale voastre ori ale Tovarăşului Buc?

Am tăcut brusc. Ne-am aplecat mai aproape de el.

— Cine e Tovarăşul Buc? am întrebat noi.

— Tovarăşe Buc, zise Ga privindu-ne pe fiecare în faţă, de parcă fiecare am fi fost Tovarăşul Buc. Iartă-mă pentru ce ţi-am făcut. Îmi pare rău pentru cicatricea ta.

Ochii lui Ga îşi pierdură focalizarea, apoi capul îi căzu înapoi pe pernă. Era rece, dar când i-am verificat din nou temperatura, era normală – electricitatea chiar poate să dea peste cap reglarea termică a corpului. Când am fost siguri că era vorba doar de epuizare, Jujack ne făcu semn să mergem în colţul camerei, unde ne vorbi pe un ton scăzut:

— Ştiu numele ăsta, Tovarăşul Buc. Tocmai l-am văzut pe o brăţară de gleznă, jos în puţul cu apă.

Atunci am aprins o ţigară, am pus-o între buzele Comandantului Ga şi apoi am început să ne pregătim pentru încă o raită jos, în complexul destinat torturii.

1. Denumirea clasei conducătoare aristocratice coreene din timpul dinastiei Joseon, în esenţă funcţionari învăţaţi, care deţineau posturi de administratori şi birocraţi.

După ce anchetatorii plecară, Comandantul Ga stătu pe întuneric şi fumă. La şcoala durerii, îl învăţaseră să-şi descopere rezerva, un loc intim în care putea să se retragă în momentele insuportabile. O rezervă pentru durere era asemenea unei rezerve adevărate – puneai un gard în preajma ei, aveai grijă de buna ei stare, o păstrai curată şi te ocupai de toţi cei care-i încălcau graniţele. Nimeni nu putea să afle vreodată care era rezerva ta pentru durere, chiar de-ai fi ales cel mai evident, mai rudimentar element din viaţa ta, deoarece dacă-ţi pierdeai rezerva pentru durere, pierdeai totul.

La închisoare, când pietrele îi zdrobeau mâinile sau când peste gât ori în spate îi ateriza câte o lovitură de baston, încercase să se transporte la bordul Junmei, cu blânda ei legănare. Când frigul îi amorţea degetele de durere, încerca să intre în cântecul divei de la operă, în chiar vocea ei. Încerca să se învăluie în galbenul rochiei soţiei navigatorului sau să-şi tragă peste cap pelerina unei cuverturi din petice americane, dar nimic din toate astea nu funcţiona cu adevărat. Abia după ce a văzut filmul cu Sun Moon a avut, în sfârşit, o rezervă – ea l-a salvat de la tot. Când picamărul i se izbea de roca înghetaţă, în scânteia aceea simţea viaţa ei. Când un val gros de praf de minereu mătura galeria şi-l făcea să se încovoaie de tuse, ea îi reda răsuflarea. Când, odată, a călcat într-o băltoacă electrificată, Sun Moon a apărut şi i-a făcut inima să bată din nou.

Aşa că în ziua aceea, când bătrânii Pubyok din Divizia 42 l-au conectat la halo, Jun Do s-a întors la ea. Încă dinainte ca să-i fie fixate şuruburile pe scalp, el îşi luase rămas-bun de la ei şi revenise la prima zi în care se aflase fizic în prezenţa lui Sun Moon. N-a crezut c-ar fi posibil s-o întâlnească în realitate până când n-a reuşit să treacă de porţile

Închisorii 33, până când directorul închisorii nu i-a chemat pe gardieni să deschidă poarta, iar el a păşit peste pragul ei din sârmă ghimpată şi-apoi a auzit cum poarta s-a închis în urma lui. Purta uniforma Comandantului Ga şi ţinea cutia cu fotografii pe care i-o dăduse Mongnan. Avea în buzunar aparatul foto de care avusese grijă şi un îndelung păstrat DVD cu *Casablanca*. Înarmat cu aceste lucruri, a mers prin noroi până la maşina care avea să-l ducă la ea.

Când a urcat în Mercedes, şoferul s-a întors spre el, cu faţa marcată de surprindere şi nedumerire.

Comandantul Ga a văzut termosul de pe bord. Un an fără ceai.

— Mi-ar prinde bine o ceaşcă de ceai, a spus el.

— Cine dracu' eşti tu? a întrebat şoferul, fără să se clintească.

— Eşti homosexual? a fost răspunsul Comandantului Ga.

Şoferul s-a holbat la el, nevenindu-i să creadă, apoi a clătinat din cap.

— Eşti sigur? Ai fost testat?

— Da, a zis şoferul, confuz. Apoi a spus: Nu.

— Dă-te jos, a zis Comandantul Ga. Eu sunt Comandatul Ga acum. Celălalt bărbat nu mai e. Dacă crezi că locul tău e lângă el, te pot duce acolo, la ceea ce-a mai rămas din el, jos în mină. Fiindcă eşti fie şoferul lui, fie al meu. Dacă vei fi şoferul meu, o să-mi torni o ceaşcă de ceai şi-o să mă duci într-un loc civilizat, unde pot să fac baie. Apoi mă vei duce la mine acasă.

— Acasă?

— Acasă la soţia mea, actriţa Sun Moon.

Şi pe urmă Ga a fost dus cu maşina la Sun Moon, singura persoană care putea să-i alunge durerea de care suferise pentru a ajunge la ea. Un camion le-a remorcat Mercedesul pe drumurile de munte, iar pe bancheta din spate Ga s-a uitat prin cutia pe care i-o dăduse Mongnan. Conţinea mii de fotografii. Mongnan capsase laolaltă fotografiile făcute la intrarea şi la ieşirea deţinuţilor. Spate în spate, vii şi morţi, mii de oameni. Răsfoi prin

cutie în aşa fel încât toate imaginile de ieşire să fie cu faţa la el – trupuri zdrobite, sfâşiate sau contorsionate în unghiuri nefireşti. A recunoscut victime ale prăbuşirilor de galerie şi ale bătăilor. În unele poze, nu şi-a putut da seama cu exactitate la ce anume se uita. În cea mai mare parte, morţii arătau de parcă ar fi dormit, iar copiii, din cauză că frigul le venise de hac, erau încovrigaţi în discuri mici, tari, ca nişte pastile. Mongnan era meticuloasă, catalogul era complet. Cutia aceea, a înţeles el brusc, semăna cel mai mult cu ce avea poporul său în locul cărţii de telefoane văzute în Texas.

A rotit cutia şi atunci a avut în faţă toate pozele de la intrare, în care oamenii erau temători, nesiguri şi nu-şi imagineau pe de-a-ntregul coşmarul care îi aştepta, iar acele fotografii erau chiar mai greu de privit. Când, în cele din urmă, a dat de propria lui fotografie de intrare, a întors-o încet, aşteptându-se la modul serios să se vadă mort. Însă n-a fost aşa. A stat o clipă să se minuneze de lucrul acesta. S-a uitat cu atenţie la lumina din copacii pe lângă care treceau cu viteză. A privit mişcarea camionului din faţă, cu lanţul de remorcare legănându-se liber înainte de a se întinde din cauza tensiunii. Şi-a amintit de cojile de ouă care se roteau haotic în camionul care-l adusese la închisoare. În fotografia lui, nu se vedeau oamenii muribunzi de pe paturile de campanie din jur. Nu i se vedeau mâinile şiroind de apă cu gheaţă însângerată. Însă ochii, da – şi era imposibil de confundat felul în care erau larg deschişi, dar cu toate acestea plini de refuzul de a vedea ce se găsea înaintea lor. Părea un băieţel, de parcă era din nou într-un orfelinat, crezând că totul este bine şi că soarta care-i năpăstuia pe toţi orfanii n-avea să cadă şi asupra lui. Numele scris cu creta pe tăbliţa pe care o ţinea i s-a părut atât de străin! Iată, aceea era singura fotografie a acelei persoane, persoana care fusese cândva. A rupt-o încet în fâşii, pe care le-a aruncat apoi pe geam.

Camionul i-a desfăcut de la remorcă la periferia Phenianului, iar la Hotelul Koryo fetele i-au oferit Comandantului Ga tratamentul obişnuit –

înmuiatul şi curăţarea pe care le căuta după fiecare vizită într-o mină-închisoare. Uniforma îi fu spălată şi călcată, iar el fu îmbăiat într-o cadă imensă, unde fetele i-au frecat petele de sânge de pe mâini şi-au încercat să îi îndrepte unghiile, fără să le pese al cui sânge era cel care murdărea apa cu săpun, al lui sau al Comandantului Ga ori al altcuiva. În apa caldă, în care puteai să pluteşti, a ajuns să-şi dea seama că, la un moment dat în decursul anului care trecuse, mintea şi trupul său se separaseră, că, înspăimântat, creierul lui se ridicase deasupra catârului de corp al său, un animal de povară care avea să reuşească, nădăjduia, să treacă singur peste trecătoarea montană periculoasă reprezentată de Închisoarea 33. Însă acum, că o femeie trecea o cârpă udă de-a lungul boltei tălpii sale, senzaţiei îi fu permis să se ridice până sus, în creier, şi fu în regulă să perceapă din nou, să recunoască părţi uitate din trupul său, în timp ce ele îl salutau. Plămânii erau mai mult decât nişte simple foale. Inima sa, credea el acum, putea să facă mai mult decât să pună sângele în mişcare.

A încercat să şi-o închipuie pe femeia pe care urma s-o vadă în curând. Înţelegea că adevărata Sun Moon nu putea fi la fel de frumoasă precum cea de pe ecran, cu pielea strălucitoare şi zâmbet radios. Iar modul special în care dorinţele îşi găseau adăpost în ochii ei – asta era, în mod sigur, un rezultat al proiecţiei, un efect cinematic. Voia să fie intim cu ea, să nu-i ascundă nici un secret, să nu existe nimic între ei. Atunci când o văzuse proiectată pe zidul infirmeriei, aşa i se păruse, că nu exista nici zăpadă, nici frig între ei, că ea se afla chiar acolo, cu el, o femeie care oferise totul, care-şi abandonase libertatea şi intrase în Închisoarea 33 ca să-l salveze pe el. Ga şi-a dat seama acum că fusese o greşeală să aştepte până în ultimul moment să-i spună soţiei navigatorului despre înlocuitorii de soţ care-o aşteptau. Aşa că nu avea deloc de gând să lase un secret să-i distrugă lucrurile cu Sun Moon. Asta era grozav în legătură cu relaţia lor: un nou început, o şansă pentru a se elibera de tot. Ceea ce-i spusese căpitanul despre recăpătarea soţiei sale avea să fie valabil şi în cazul lui

şi-al lui Sun Moon: vor fi străini o vreme, va exista o perioadă de descoperire, dar până la urmă iubirea, iubirea va reveni.

Femeile de la Hotel Koryo l-au şters cu prosopul şi l-au îmbrăcat. În final, şi-a făcut o tunsoare numărul 7 – cea pe care o numeau Bătălia Vitezei, stilul personal al Comandantului.

Târziu după-amiaza, Mercedesul a urcat pe drumul şerpuit care ducea pe vârful Muntelui Taesong. Au trecut pe lângă grădina botanică, banca naţională de seminţe şi serele care conţineau materialul reproducător de kimirsenia şi kimjongilia[1]. Au trecut de Grădina Zoologică din Phenian, închisă la ora aceea. Pe locul de lângă el, erau câteva dintre lucrurile Comandantului Ga. Era acolo o sticlă cu apă de colonie, din care s-a dat repede. *Ăsta este mirosul meu*, s-a gândit el. A luat pistolul Comandantului Ga, gândindu-se: *Ăsta e pistolul meu*. A tras înapoi portînchizătorul, cât să vadă iţindu-se un glonţ în culată. *Sunt genul de om care păstrează un glonţ în camera cartuşului.*

În sfârşit, au trecut pe lângă un cimitir ale cărui pietre funerare din bronz străluceau portocaliu în lumină. Era Cimitirul Martirilor Revoluţionari, ai cărui 114 ocupanţi, morţi cu toţii înainte de a putea zămisli urmaşi, dădeau numele tuturor orfanilor din ţară. Au ajuns în vârf şi acolo erau trei case construite pentru miniştrii Mobilizării Maselor, Minelor-Închisori şi Achiziţiilor.

Şoferul a oprit în faţa casei din mijloc, iar Comandantul Ga a intrat singur pe poarta cu scânduri joase, ţesute cu vreji de castravete şi florile unui pepene magnific. Apropiindu-se de uşa lui Sun Moon, a simţit cum i se încordează pieptul de durere, durerea căpitanului care-l apăsa cu ace înmuiate în tuş, a apei sărate pe care a turnat-o peste tatuajul proaspăt, a soţiei navigatorului care-i înlăturase infecţia ştergându-l cu o cârpă foarte fierbinte. La uşă, a respirat adânc şi a ciocănit.

Sun Moon a răspuns aproape imediat. Purta un halat de casă lejer, pe sub care sânii i se legănau liberi. El mai văzuse un astfel de halat o

singură dată până atunci, în Texas, agăţat în baia din camera de oaspeţi repartizată lui. Acel halat fusese alb şi pufos, în vreme ce al lui Sun Moon era mătuit şi pătat de sosuri. Nu era machiată şi avea părul lăsat în jos, căzându-i peste umeri. Chipul îi era plin de entuziasm şi speranţă şi, brusc, el a simţit cum groaznica violenţă a acelei zile îl părăseşte. Lupta pe care-o înfruntase din cauza soţului ei dispăru. Expresia de condamnare de pe chipul directorului închisorii dispăru. Se şterseră nenumărate chipuri imortalizate de Mongnan pe filmul fotografic. Casa aceea era o casă bună, zugrăvită în alb şi decorată cu roşu. Era opusul casei directorului fabricii de conserve – îşi dădea seama că nimic rău nu se petrecuse acolo.

— Am venit acasă, i-a spus el.

Sun Moon s-a uitat pe lângă el, privind cu atenţie prin curte, pe drum.

— Ai vreun pachet pentru mine? Te-au trimis cei de la studio? a întrebat ea.

Însă apoi făcu o pauză, înregistrând toate neconcordanţele – străinul subţirel îmbrăcat în uniforma soţului ei, bărbatul dat cu apa de colonie a soţului ei, care venise cu maşina soţului ei.

— Cine-ar trebui să fii tu? a întrebat ea.

— Sunt Comandantul Ga. Şi am ajuns, în sfârşit, acasă.

— Vrei să-mi zici că n-ai adus nimic, nici un scenariu? Vrei să zici că studioul te-a îmbrăcat aşa şi te-a trimis tocmai până aici şi n-ai şi un scenariu pentru mine? Spune-i lui Dak-Ho că asta e o cruzime, chiar şi pentru el. A întrecut măsura.

— Nu ştiu cine e Dak-Ho, a spus el minunându-se de netezimea pielii ei, de felul în care ochii ei negri erau fixaţi asupra lui. Eşti chiar mai frumoasă decât mi-am imaginat.

Ea şi-a desfăcut cordonul de la halat, apoi l-a strâns mai bine. După care şi-a ridicat mâinile spre ceruri:

— De ce locuim pe dealul ăsta uitat de Dumnezeu? a întrebat ea cerul. De ce sunt aici sus, când tot ce contează se află acolo jos? A arătat spre

Phenianul aflat jos, departe, la ora aceea din zi doar o îngrămădire neclară de clădiri care mărgineau Y-ul argintiu al fluviului Taedong. S-a apropiat de el şi l-a privit în ochi: De ce nu putem să locuim lângă Parcul Mansu? De-acolo aş putea să iau un autobuz expres până la studio. Cum poţi pretinde că nu ştii cine-i Dak-Ho? Toată lumea îl cunoaşte. Te-a trimis aici să-ţi baţi joc de mine? Sunt cu toţii acolo jos şi râd de mine?

— Îmi dau seama că suferi de multă vreme, a spus el. Însă acum s-a terminat cu asta. Soţul tău s-a întors acasă.

— Eşti cel mai prost actor din lume, a zis ea. Sunt cu toţii acolo jos, la o şedinţă de casting, nu-i aşa? Sunt beţi, râd, distribuie un rol unei noi actriţe principale şi au decis să trimită cel mai prost actor din lume aici sus, pe munte, ca să-şi bată joc de mine.

Ea s-a prăbuşit în iarbă şi şi-a pus dosul palmei pe frunte.

— Dă-i drumul, pleacă de aici. Te-ai distrat destul. Du-te şi spune-i lui Dak-Ho cum a plâns bătrâna actriţă.

A încercat să se şteargă la ochi, apoi a scos din halatul de casă un pachet de ţigări. A aprins sfidător una – gestul o făcea să pară bărbătoasă şi seducătoare.

— Nici măcar un scenariu, un an întreg fără măcar un scenariu, a adăugat ea.

Avea nevoie de el. Era foarte clar cât de mult avea nevoie de el.

Sun Moon băgă de seamă că uşa era întredeschisă şi că, din spatele ei, copiii trăgeau cu ochiul. Şi-a scos un papuc şi i-a tras un şut spre uşă, care s-a închis cu repeziciune.

— Nu ştiu nimic despre industria filmului, a spus el. Dar ţi-am adus în dar un film. *Casablanca,* se spune că e cel mai bun.

Ea s-a întins şi-a luat din mâna lui carcasa cu DVD-ul, murdară şi uşor deteriorată, şi i-a aruncat o privire rapidă.

— E un film alb-negru, a spus, apoi a azvârlit DVD-ul în curte. În plus, eu nu mă uit la filme – nu fac decât să corupă puritatea jocului meu

actoricesc. Aşezată pe spate în iarbă, fuma într-o atitudine contemplativă. Chiar n-ai nimic de-a face cu studioul? l-a întrebat.

El a clătinat din cap că nu. Era atât de vulnerabilă în faţa lui, atât de pură – cum de rămânea aşa în lumea asta aspră?

— Atunci ce eşti, unul dintre noii subalterni ai soţului meu? Trimis să mă verifice în timp ce el pleacă într-o misiune secretă? Oh, ştiu de misiunile astea secrete – numai el e suficient de curajos încât să se infiltreze într-un bordel din Minpo, numai bravul Comandant Ga poate supravieţui o săptămână într-un tripou din Vladivostok.

El s-a lăsat pe vine lângă ea.

— Oh, nu, îl judeci prea aspru. S-a schimbat. Desigur, e un bărbat care-a făcut nişte greşeli şi le regretă, dar tot ce contează acum eşti tu. Te adoră, sunt sigur de asta. Îţi este total devotat.

— Spune-i că nu mai pot să suport asta prea mult. Transmite-i asta din partea mea, te rog.

— Eu sunt el, acum. Aşa că poţi să i-o spui chiar tu.

Ea a respirat adânc şi-a clătinat din cap, apoi l-a întrebat:

— Deci vrei să fii Comandantul Ga, hmmm? Ştii ce ţi-ar face dac-ar auzi că ţi-ai însuşit numele lui? „Testele“ lui de *taekwondo* sunt adevărate, să ştii. Ele au făcut un duşman din toată lumea din oraşul ăsta. De-aia nu mai pot să obţin nici un rol. Împacă-te cu Iubitul Conducător, vrei? Nu poţi să te înclini pur şi simplu spre el la Operă? Vrei să-i transmiţi soţului meu rugămintea asta din partea mea? Doar de atât ar fi nevoie, în faţa tuturor, şi Iubitul Conducător ar ierta totul.

S-a întins s-o şteargă de lacrimile de pe obraz, dar ea s-a tras înapoi.

— Lacrimile astea din ochii mei… Le vezi? Poţi să-i spui soţului meu despre lacrimile astea? Nu mai merge în alte misiuni, te rog. Spune-i să nu mai trimită un alt subaltern să facă pe dădaca faţă de mine.

— Ştie deja asta. Şi-i pare rău. Vrei să faci ceva pentru el, un favor? Ar însemna foarte mult pentru el.

Întinsă pe iarbă, ea se întoarse pe o parte, cu sânii atârnându-i pe sub halatul de casă; îi curgea nasul.

— Pleacă, i-a spus ea.

— Mă tem că nu pot să fac asta. Ţi-am spus c-a fost o călătorie lungă şi că abia am ajuns. E un favor mic, zău, nu e nimic pentru o mare actriţă ca tine. Ştii partea aceea din *O adevărată fiică a patriei* unde, pentru a-ţi găsi sora, trebuie să traversezi Strâmtoarea Inchon, încă în flăcări din cauza navei de război Koryo care se scufunda, şi atunci când te avânţi înot în ea eşti doar o fată dintr-un sat pescăresc din Cheju, dar după ce înoţi printre cadavrele patrioţilor în apele înroşite de sânge, ieşi la mal fiind o altă persoană, o femeie-soldat acum, cu un steag pe jumătate ars în mâini, iar replica pe care o spui, ştii care – vrei să mi-o spui acum?

Ea n-a rostit cuvintele, însă el a crezut că le putea zări trecându-i prin ochi – „Există o iubire mai mare, una care ne cheamă sus din locurile cele mai umile“. Da, erau în ochii ei, acesta era semnul unei adevărate actriţe – să fie capabilă să vorbească doar prin intermediul expresiilor feţei.

— Simţi cât de potrivit pare totul? a întrebat-o el. Cum totul va fi altfel? Când eram la închisoare…

— Închisoare? a întrebat ea, ridicându-se în capul oaselor. Cum se face că-l cunoşti pe soţul meu, mai exact?

— Soţul tău m-a atacat în dimineaţa asta, a răspuns el. Ne aflam într-o galerie, în Închisoarea 33, şi l-am ucis.

Sun Moon şi-a lăsat capul într-o parte.

— Ce?

— Adică, cred că l-am omorât. Era întuneric, aşa că nu pot să fiu sigur, dar mâinile mele ştiu ce să facă.

— Ăsta e unul dintre testele soţului meu? a întrebat ea. Dacă e aşa, este cel mai groaznic de până acum. Trebuie să raportezi cum am reacţionat la vestea asta, dacă am dansat de bucurie sau m-am spânzurat de durere? Nu pot să cred că s-a coborât atât mult. E un copil, zău aşa, un

băieţel speriat. Numai cineva de felul ăsta ar testa loialitatea unei bătrâne în parc. Numai Comandantul Ga i-ar da propriului fiu un test de masculinitate. Şi, apropo, acoliţii lui ajung să fie testaţi şi ei, până la urmă, şi, atunci când pică testul, nu-i mai vezi niciodată la faţă.

— Soţul tău n-o să mai supună pe nimeni vreunui test, a spus el. Tu eşti tot ce contează acum în viaţa lui. Cu timpul, vei ajunge să înţelegi asta.

— Încetează! Nu mai e amuzant. E timpul să pleci.

El s-a uitat la uşă, unde copiii stăteau în tăcere – o fată de vreo unsprezece ani, poate, şi un băiat un pic mai mic. Ţineau de zgardă un câine cu umeri înguşti şi blană lucioasă.

— Brando! l-a chemat Comandantul Ga, iar câinele se eliberă şi o rupse la fugă.

Câinele Catahoula veni la el, dând din coadă. Sărea întruna ca să-l lingă pe faţă, apoi se făcea una cu pământul ca să-l muşte uşor de călcâie.

— L-ai primit, i-a spus el. Nu-mi vine să cred că l-ai primit.

— L-am primit? a întrebat ea, cu un glas devenit brusc serios. Cum de îi ştii numele? Am păstrat secretul cu privire la câinele ăsta, ca să nu fie luat de autorităţi.

— Cum de-i ştiu numele? Eu i l-am pus. Chiar înainte de a ţi-l trimite anul trecut. „Brando“ este cuvântul folosit de texani pentru a spune că ceva îţi aparţine pentru totdeauna.

— Stai o clipă, a zis Sun Moon, şi tot teatrul ei a dispărut. Cine eşti tu, mai exact?

— Sunt soţul cel cumsecade. Sunt cel care are de gând să repare totul pentru tine.

Pe faţa ei a apărut o expresie pe care Ga a recunoscut-o, şi nu era una de fericire. Exprima înţelegerea faptului că totul avea să fie diferit acum, că persoana care ai fost şi viaţa pe care ai trăit-o nu mai existau. Era dur să înţelegi asta brusc, dar avea să fie mai bine în zilele următoare. Şi-avea

să fie mai uşor, de vreme ce probabil mai purtase pe chip expresia aceea, atunci când Iubitul Conducător a oferit-o, ca premiu, câştigătorului Centurii de Aur, bărbatului care-l învinsese pe Kimura.

În camera sa întunecată de la Divizia 42, ţigara aprinsă dintre buzele Comandantului Ga era aproape pe terminate. Fusese o zi lungă, iar amintirea lui Sun Moon îl mai salvase încă o dată. Însă era timpul să o pună la o parte în mintea lui – Sun Moon avea să fie mereu acolo când el va avea nevoie de ea. Zâmbi pentru ultima dată gândindu-se la ea, iar asta făcu ţigara să-i cadă din gură în adâncitura dintre gât şi claviculă. Acolo, ţigara arse încet pe pielea lui, o licărire micuţă şi roşie într-o cameră în rest cufundată în beznă.

Durerea, ce era durerea?

1. Specii hibride de flori (kimirsenia – orhidee; kimjongilia – begonie), a căror denumire are la bază numele celor doi Iubiţi Conducători.

Cetăţeni, vă aducem veşti bune! Oriunde v-aţi afla când auziţi transmisia aceasta – în bucătării, la birouri, în secţiile de producţie, daţi sonorul mai tare! Primul succes pe care vrem să-l relatăm este triumful total al Campaniei Iarbă Transformată în Carne. Totuşi, este nevoie ca şi mai mult sol să fie cărat pe acoperişuri, aşa că toţi administratorii blocurilor de locuinţe au sarcina de a programa şedinţe de motivare în plus.

De asemenea, concursul lunar de reţete se apropie, cetăţeni! Reţeta câştigătoare va fi zugrăvită pe faţada terminalului central de autobuze, pentru ca toată lumea să o poată nota. Câştigător va fi cetăţeanul care va trimite cea mai bună reţetă pentru tăieţei din rădăcină de ţelină!

Şi acum, ştiri din întreaga lume. Agresiunea făţişă din partea Americii continuă – în prezent, două grupuri de atac nuclear sunt staţionate în Marea de Est, în timp ce pe continentul american cetăţeni fără locuinţe zac pe străzi, îmbibaţi în urină. Iar în Coreea de Sud, sărmana, surioara noastră cea întinată, sunt inundaţii şi foamete. Nu vă faceţi griji, ajutorul e pe drum – Iubitul Conducător Kim Jong-il a ordonat trimiterea imediată de saci cu nisip şi alimente.

În sfârşit, astăzi începe prima parte din Cea Mai Bună Povestire Nord-Coreeană. Închideţi ochii şi imaginaţi-v-o pentru o clipă pe actriţa noastră naţională Sun Moon. Alungaţi-vă din minte poveştile şi bârfele prosteşti care-au circulat despre ea în ultima vreme în oraşul nostru. Imaginaţi-v-o aşa cum va trăi pentru totdeauna în conştiinţa noastră naţională. Amintiţi-vă celebra secvenţă „cu febră“ din *Femeia unei naţiuni*, unde, după ce e violată de japonezi, sudoarea îi curge de pe frunte, întâlnindu-se, la

lumina lunii, cu lacrimile de pe obraji, pentru a cădea pe sânii ei patriotici. Cum poate o singură lacrimă, pe drumul ei scurt, să înceapă ca o picătură de devastare, să înainteze într-o curgere a hotărârii şi, în cele din urmă, să se reverse cu fervoare naţională? Desigur, cetăţeni, aveţi proaspătă în minte imaginea finală din *Patrie fără mamă*, în care Sun Moon, îmbrăcată doar într-un văl însângerat, iese de pe câmpul de luptă după ce a salvat drapelul naţional, în vreme ce în urma ei armata americană e în ruine, cu navele scufundându-se în flăcări.

Acum închipuiţi-vă casa ei, cocoţată pe stâncile pitoreşti ale Muntelui Taesong. Din vale se ridicau miresme purificatoare de kimjongilia şi kimirsenia cultivate în serele Grădinii Botanice. Iar dincolo de aceasta, Grădina Zoologică, cea mai profitabilă grădină zoologică din lume, cu peste patru sute de specii de animale, vii şi conservate. Imaginaţi-vă copiii lui Sun Moon, cu firea lor angelică umplând casa de muzică omagială *sanjo*[1], graţie băiatului care cântă la *taegum*[2] şi fetei care cântă la *gayageum*. Până şi actriţa noastră naţională trebuie să ajute cauza poporului, aşa că prepară conserve din alge brune pentru a-şi asigura familia, în caz că s-ar întâmpla un alt Marş Istovitor. Algele brune eşuează pe ţărm în cantităţi care pot hrăni milioane de oameni şi, odată uscate, pot fi folosite, de asemenea, la paturi, izolaţii, virilitate şi aprinderea focului în centralele electrice locale. Observaţi strălucirea *choson-ot*-ului lui Sun Moon în timp ce curăţă borcanele, observaţi cum aburii fac contururile feminităţii ei să lucească!

S-a auzit un ciocănit la uşă. N-a ciocănit nimeni niciodată la această uşă, atât de izolată este casa lor. Trăieşte în cea mai sigură naţiune din lume, în ţara unde nu s-a auzit de infracţiuni, aşa că nu s-a temut pentru ea însăşi. Totuşi, a ezitat. Soţul ei, Comandantul Ga, era un erou plecat adesea în misiuni periculoase, aşa cum era cazul şi în acel moment. Dacă i s-a întâmpat ceva şi un mesager din partea statului a venit ca să-i transmită vestea cea rea? Ştia că el aparţinea, de fapt, ţării lui, poporului

său, şi că ea n-ar trebui să se gândească la el ca aparţinându-i ei, şi totuşi făcea asta – atât de mult îi iubea. Cum ar fi putut să se abţină?

Când uşa s-a deschis, în prag era Comandantul Ga – uniforma era apretată, iar pe piept avea prinse atât Steaua Purpurie, cât şi Flacăra Eternă a lui Juche. A păşit înăuntru şi, la vederea nespusei frumuseţi a lui Sun Moon, a dezbrăcat-o, cu îndrăzneală, din priviri. Priviţi cum se uita cu dor la curbele de sub capotul ei, cum studia el felul în care fiece mişcare, oricât de mică, îi făcea sânii să se legene. Priviţi cum a tratat laşul acesta imensa pudoare coreeană a lui Sun Moon ca pe-un gunoi!

Cetăţenii cumsecade se gândesc: Cum puteţi să-l faceţi laş pe Comandantul Ga, un erou? N-a întreprins Comandantul Ga şase misiuni de asasinat trecând prin tuneluri din Zona Demilitarizată? Nu deţine el Centura de Aur la *taekwondo*, cea mai letală artă marţială din lume? N-a câştigat-o el, ca mireasă, pe actriţa de cinema Sun Moon, vedeta din filmele *Devotament fără moarte* şi *Căderea asupritorilor*?

Răspunsul, cetăţeni, este că acesta nu era adevăratul Comandant Ga! Uitaţi-vă la fotografia cu adevăratul Comandant Ga de pe peretele din spatele acestui impostor. Bărbatul din poză avea umerii laţi, fruntea ridată şi dinţii tociţi de la mestecarea agresivă. Acum priviţi-l pe bărbatul înalt şi subţire care poartă uniforma Comandantului – piept scobit, urechi de fată, în pantalonii lui zărindu-se o părere de tăieţel. Cu siguranţă e o insultă să i se facă acestui impostor onoarea de-a fi numit Comandantul Ga, însă pentru începutul acestei povestiri, este suficient.

— Sunt Comandantul Ga şi mă vei trata ca atare, a poruncit el.

Deşi toate instinctele îi spuneau că nu era adevărat, Sun Moon fu îndeajuns de înţeleaptă să-şi lase la o parte sentimentele şi să aibă încredere în călăuzirea unui oficial guvernamental, căci purta rangul de ministru. Când ai îndoieli, priveşte întotdeauna spre conducătorii tăi pentru a afla comportamentul adecvat!

Timp de două săptămâni întregi, a fost însă precaută cu el. L-a pus să doarmă în tunel cu câinele şi avea voie să iasă afară doar ca să mănânce din ciorba pe care i-o prepara o dată pe zi. Trupul lui era slăbănog, dar el nu se plângea de ciorba chioară. În fiecare zi, ea îi pregătea o cadă fierbinte, iar el avea voie să intre în casă din tunel ca să se spele. Apoi, ca o soţie îndatoritoare, Sun Moon se îmbăia în apa rămasă de la el. În final, el se întorcea în tunel cu câinele, un animal care nu era sortit să fie domesticit. Un an întreg, potaia asta rosese mobila şi urinase unde avusese chef. Oricât l-ar fi bătut soţul lui Sun Moon, câinele n-a putut fi făcut să asculte. Acum, Comandantul Ga îşi petrecea timpul în tunel, dresând animalul să răspundă la comenzile „şezi“ şi „culcat“, precum şi la alte fraze indolente din capitalism. Cea mai groaznică dintre comenzi era „vânează“, prin care câinele era încurajat să vâneze ilegal animale de pe domeniile publice ale poporului.

Timp de două săptămâni, au păstrat această rutină, de parcă, menţinând-o, într-o bună zi adevăratul soţ ar fi intrat pur şi simplu pe uşă şi totul avea să fie ca şi cum n-ar fi dispărut niciodată. Ca şi cum bărbatul aflat atunci în casă nu era decât un fel de pauză de fumat în timpul uneia dintre reprezentaţiile ei cinematografice epice. Cu certitudine, actriţei i-a fost greu – uitaţi-vă la postura ei, observaţi cum stătea stânjenită în picioare, cu braţele încrucişate. Oare credea ea că durerea din filmele ei era prefăcătorie, credea că zugrăvirea suferinţei naţionale era ficţiune? Se gândea că ea ar putea fi chipul unei Corei care a înfruntat o mie de ani de lovituri fără să piardă un soţ sau doi?

Cât despre Comandantul Ga sau cine o fi fost bărbatul acela, el a crezut că terminase cu viaţa în tuneluri. Tunelul de-acum era mic – îndeajuns de spaţios pentru a sta în picioare înăuntru, desigur, dar n-avea nici cincisprezece metri lungime, doar cât să traverseze pe sub curtea din faţă şi, poate, pe sub drum. Înăuntru se aflau butoaie cu provizii pentru următorul Marş Istovitor. Existau un singur bec şi un singur scaun. Mai

era o colecţie mare de DVD-uri, deşi nici urmă de ecran pe care să le vezi. Totuşi, bărbatul era fericit să-l asculte pe băiatul de deasupra suflând note nesigure în *taegum*-ul lui. Era o binecuvântare să audă strunele ciupite de o mamă care-şi învăţa fiica stilul melancolic al *gayageum*-ului – îşi putea închipui *choson-ot*-urile lor întinse pe podea în timp ce se aplecau asupra notelor triste. Târziu în noapte, actriţa se plimba încolo şi încoace în spatele uşilor închise ale dormitorului, iar în tunelul lui Comandantul Ga mai că-i vedea picioarele călcând pe podea, atât de atent îi urmărea mişcările. În mintea sa, a cartografiat dormitorul pe baza numărului de paşi pe care-i făcea ea între fereastră şi uşă şi, după cum Sun Moon se mişca în jurul anumitor obiecte, era sigur de poziţionarea patului, a şifonierului şi a măsuţei de toaletă. Era aproape ca şi cum s-ar fi aflat în cameră cu ea.

În dimineaţa celei de-a paisprezecea zile, el acceptase că acesta era modul în care ar fi putut să-şi continue viaţa pentru multă vreme şi era împăcat cu asta, însă n-avea de unde să ştie că un porumbel se îndrepta spre el purtând în cioc un mesaj glorios. Scăpate din capitală, aripile porumbelului fâlfâiau deasupra fluviului Taedong, şerpuind lin şi verde, în vreme ce de-a lungul malurilor patrioţi şi fecioare se plimbau ţinându-se de mâini. Porumbelul plonjă printre fetele de la Detaşamentul Tinerilor Juche, care, în uniformele lor drăguţe, mergeau cu paşi săltăreţi, cu topoare pe umeri, să taie lemne în Parcul Mansu. Pasărea albă execută cu încântare un tonou pe Stadionul 1 Mai, cel mai mare din lume, apoi bătu din aripi cu mândrie deasupra imensei flăcări roşii a Turnului Juche! După care o luă în sus, în sus, pe muntele Taesong, îndoind o aripă în semn de salut către păsările flamingo şi păunii de la Grădina Zoologică, înainte de a vira larg pentru a ocoli gardurile electrice care împrejmuiesc grădinile botanice, pregătite să înlăture următorul atac-surpriză american. Vărsă o lacrimă patriotică deasupra Cimitirului Martirilor Revoluţionari, iar apoi ajunse pe pervazul lui Sun Moon, punându-i bileţelul în mână.

Comandantul Ga ridică privirea când trapa de la tunel se deschise şi Sun Moon se aplecă în jos, cu halatul desfăcându-se un pic, gloria unei întregi naţiuni părând întruchipată în feminitatea ei generoasă. Ea îi citi bileţelul: „Comandante Ga, e timpul să revii la lucru“.

Şoferul îl aştepta, ca să-l ducă în cel mai frumos oraş din lume – observaţi străzile sale largi şi clădirile înalte, încercaţi să găsiţi un singur gunoi sau vreo urmă rătăcită de graffiti! Graffiti-ul, cetăţeni, este denumirea pentru felul în care capitaliştii îşi desfigurează clădirile publice. Aici nu există reclame enervante, telefoane mobile sau avioane pe cer. Şi încercaţi să vă luaţi ochii de la fetele care dirijează traficul!

În curând, Comandantul Ga se afla la etajul trei al Clădirii 13, cel mai modern complex de birouri din lume. *Fâş*, *fâş*, se auzeau peste tot în jurul lui tuburile cu vid pentru transportul corespondenţei. Monitoarele verzi ale computerelor licăreau. Şi-a găsit biroul de la etajul trei, apoi şi-a întors plăcuţa cu numele spre interior, ca pentru a-şi reaminti că el era Comandantul Ga şi că slujba lui era cea de Ministru al Minelor-Închisori, că el conducea cel mai bun sistem de detenţie din lume. Oh, nimic nu se compară cu o închisoare din Coreea de Nord – atât de productivă, atât de prielnică pentru reflecţia personală! Închisorile din Sud sunt pline de tonomate şi ruj, locuri unde bărbaţii trag pe nas lipici şi se dedau la tot felul de lucruri!

Cu un fâşâit, tubul de vid ateriză în recipientul de pe biroul Comandantului Ga. Acesta îl deschise şi scoase un bileţel, mâzgălit pe spatele unui formular de rechiziţie. „Pregăteşte-te pentru Iubitul Conducător“, scria pe el. Se uită prin încăpere după autorul bileţelului, dar toţi cei care ascultau conversaţii telefonice munceau din greu, transcriind ceea ce auzeau în căştile lor albastre, iar cei din echipele de achiziţii erau cu capetele îngropate sub pânza neagră a huselor de la computere.

Pe fereastră, văzu că afară începuse să cadă o ploaie uşoară. Desluşi o bătrână într-o rochie dreaptă, aproape transparentă acum, care-şi croia

drum printre crengile de sus ale unui stejar, în căutare de ghindă, ceea ce toţi cetăţenii ştiu că este interzis până când nu se declară oficial deschis sezonul de recoltare a ghindei. Poate că anii de inspecţii în închisori îl făcuseră pe Comandantul Ga să aibă o slăbiciune pentru cetăţenii noştri mai vârstnici.

În acel moment, întregul sistem de transport al corespondenţei se opri, iar în tăcerea neobişnuită care urmă, toţi ridicară privirea spre labirintul de tuburi transparente de deasupra capetelor lor, ştiind ce avea să urmeze: sistemul era pregătit pentru o trimitere personală din partea Iubitului Conducător însuşi. Brusc, şuieratul de aspirare reîncepu şi toţi ochii urmăriră un tub auriu care-şi găsea drumul, ca un şarpe, prin sistem, pentru a ateriza în recipientul de la marginea biroului Comandantului Ga.

Comandantul Ga scoase tubul auriu. Pe biletul dinăuntru scria doar „Ne onoraţi cu prezenţa dumneavoastră?“.

Puteai să pipăi tensiunea din încăpere. Era posibil să nu sară în sus Comandantul Ga, ca să alerge în ajutorul gloriosului său conducător? Nu, în loc de asta, el îşi făcea de lucru cu obiectele de pe birou, alegând să examineze mai atent un instrument numit contor Geiger, menit să detecteze prezenţa substanţelor radioactive, căci ţara noastră e bogată în astfel de substanţe, adânc îngropate. Plănuia să pună la lucru acest preţios echipament? A desemnat un paznic pentru a-i asigura păstrarea? Nu, cetăţeni, Comandantul Ga a luat acest detector şi s-a urcat pe fereastră, de unde a păşit pe o ramură mare şi umedă de stejar. Căţărându-se mai sus, i l-a dat bătrânei, spunându-i:

— Vinde ăsta la piaţa de noapte, apoi cumpără-ţi ceva ca lumea de mâncare.

Bineînţeles, cetăţeni, că minţea: nu există piaţă de noapte!

Important e că nu s-a uitat nimeni în sus când Comandantul Ga a venit înapoi pe fereastră. Toţi şi-au văzut de treaba lor, în timp ce el îşi scutura de pe uniformă frunzele ude. În Sud, muncitorii ar comenta că cineva a

încălcat „regulile“ înstrăinând proprietatea statului. Dar aici domneşte disciplina şi oamenii ştiu că nu se întâmplă nimic fără un scop, că nici o sarcină nu trece neobservată, că dacă un bărbat îi dă unei bătrâne dintr-un stejar un detector nuclear, o face pentru că aşa vrea Iubitul Conducător să facă. Că dacă există doi Comandanţi Ga, unul singur sau nici unul, asta este după cum doreşte Iubitul Conducător.

Păşind spre destinul său, Comandantul Ga surprinse privirea Tovarăşului Buc, care, cu degetul mare ridicat în sus, îi făcu semn că totul era în regulă. Unora, Tovarăşul Buc ar putea să li se pară nostim sau chiar plin de viaţă. Desigur, are o cicatrice adorabilă care-i traversează sprânceana, care, din cauza neîndemânării soţiei sale la cusut, nu mai este perfect continuă. Dar amintiţi-vă că degetul ridicat în sus era semnul pe care-l făceau yankeii înainte de a-şi arunca încărcătura asupra oamenilor nevinovaţi din Coreea de Nord. Uitaţi-vă la filme şi o să vedeţi zâmbetele, degetele ridicate în sus şi apoi bombele care cad asupra Maicii Coreea. Uitaţi-vă la *Atac surpriză*, în care joacă însăşi frumoasa soţie a lui Ga. Uitaţi-vă la *Ultima zi din martie*, care ecranizează ziua din 1951 în care americanii au aruncat 120 de tone de napalm, lăsând în picioare doar trei clădiri în Phenian. Aşa că faceţi-i Tovarăşului Buc un semn cu degetul în jos şi nu-l mai băgaţi în seamă! Din păcate, numele său se va mai auzi din când în când, dar el nu mai este un personaj din această poveste şi, prin urmare, trebuie să-l ignoraţi.

Iar despre Comandatul Ga? Indiferent de cât de slab, de imperfect i-aţi considerat caracterul, să ştiţi că aceasta este o poveste despre evoluţie şi mântuire, una în care iluminarea se dobândeşte de către cei mai umili indivizi. Fie ca această poveste să vă inspire când aveţi de-a face cu cei slabi de minte care locuiesc în acelaşi bloc cu voi şi cu egoiştii care folosesc tot săpunul din băile publice. Să ştiţi că schimbarea este posibilă şi că există într-adevăr finaluri fericite, căci această poveste promite să aibă cel mai fericit final pe care-l veţi auzi vreodată.

Un lift îl aştepta pe Comandantul Ga. Înăuntru era o femeie frumoasă într-o uniformă alb cu bleumarin, cu ochelari de soare cu lentile de nuanţă albastră. Ea nu-i vorbi. Liftul nu avea panou de comenzi, iar ea nu făcu nici o mişcare. Ga nu-şi dădu seama cum cobora liftul şi dacă ea îl programase sau nu, dar în curând coborau cu viteză în profunzimile de sub Phenian. Când se deschiseră uşile, Comandantul se pomeni într-o încăpere somptuoasă, în care pereţii erau împodobiţi cu daruri făcute de alţi lideri din lume. Era acolo suporturi pentru rafturi de cărţi confecţionate din coarne de rinocer de la Robert Mugabe, preşedintele suprem din Zimbabwe, o mască a longevităţii lăcuită în negru de la Guy de Greves, ministrul de externe din Haiti, şi un platou din argint cu urarea „La mulţi ani“ semnată de toţi membrii Juntei Centrale din Myanmar, care i-o dăruiseră Iubitului Conducător.

Brusc, încăperea se lumină puternic. Din lumina strălucitoare îşi făcu apariţia Iubitul Conducător, atât de sigur pe sine, atât de înalt, înaintând cu paşi mari spre Comandantul Ga, iar Comandantul Ga simţi că toate grijile sale pământeşti au fost luate în căuşul palmelor protectoare ale Iubitului Conducător şi simţi doar nevoia imperioasă de a sluji naţiunea glorioasă care-i crease o astfel de încredere în sine.

Comandantul Ga se înclină adânc, în semn de totală supunere.

Iubitul Conducător îl strânse cu fermitate în braţe, spunând:

— Te rog, ajunge cu plecăciunile, bunul meu cetăţean. A trecut foarte mult timp, Ga, prea mult. Ţara ta are nevoie de tine acum. Am plănuit un renghi delicios prietenilor noştri americani. Eşti dispus să ajuţi?

Cetăţeni, de ce n-a arătat Iubitul Conducător nici o îngrijorare la apariţia acestui impostor? Care este planul Iubitului Conducător? Va fi alungată tristeţea prelungită a actriţei Sun Moon? Aflaţi mâine, cetăţeni, când vom transmite următoarea parte a Celei Mai Bune Poveşti Nord-Coreene de anul acesta!

1. Stil de muzică tradiţională coreeană, constând într-un solo instrumental acompaniat de un *janggu* (o tobă în formă de clepsidră) şi însoţit de *chuimsae* (exclamaţiile) toboşarului.
2. Flaut transversal din bambus folosit în muzica tradiţională coreeană.

Liftul plonjă adânc în Buncărul 13, unde Comandantul Ga urma să-l întâlnească pe Iubitul Conducător. Ga simţea o durere ascuţită în timpane şi o slăbiciune în trup, ca şi cum s-ar fi aflat în cădere liberă înapoi într-o mină-închisoare. La vederea Tovarăşului Buc – zâmbetul lui, semnul făcut cu degetul mare în sus –, în Comandantul Ga se deschisese un vid între persoana care fusese cândva şi cel care devenise. Tovarăşul Buc era singura persoană care exista de ambele părţi ale vidului Comandantului Ga, singurul care îl cunoştea atât pe tânărul erou care mersese în Texas, cât şi pe proaspătul soţ al lui Sun Moon, cel mai periculos om din Phenian. Acum, Ga se simţi cuprins de o agitaţie confuză. Se simţi deodată conştient că nu era invincibil, că nu destinul era cel care-l controla, ci pericolul.

Când uşile de la lift se deschiseră, undeva foarte jos în Buncărul 13, o echipă de bodyguarzi de elită îi făcură Comandantului Ga percheziţia corporală în unsprezece puncte, deşi aceasta nu fu cu nimic mai rea decât ce trăise de fiecare dată când se întorsese din Japonia. Încăperea era albă şi rece. Îi luară o mostră de urină şi una de păr. Abia îşi primise hainele înapoi când auzi lovituri de tocuri din ce în ce mai puternice pe hol, în timp ce paznicii salutau apropierea Iubitului Conducător. Apoi, uşa pur şi simplu se deschise şi intră Kim Jong-il. Purta un combinezon gri şi ochelari de firmă care-i intensificau antrenul din privire.

— Ei, iată-te, Ga. Ne-a fost dor de tine, zise el.

Comandantul Ga făcu o plecăciune adâncă, preţ de un răstimp mai lung, îndeplinindu-şi astfel prima promisiune făcută lui Sun Moon.

— Vezi, n-a fost chiar aşa de greu, zise Iubitul Conducător, zâmbind. Nu te-a costat nimic, nu-i aşa? Îşi puse o mână pe umărul lui Ga şi îl privi în ochi. Însă plecăciunea trebuie să aibă loc în public. Nu aşa ţi-am spus?

— Nu poate omul să exerseze? spuse Comandantul Ga.

— Iată-l pe acel Ga pe care-l iubesc, zise Iubitul Conducător.

Pe masă era o vulpe siberiană împăiată, imortalizată în mijlocul unui salt asupra unui şoarece de câmp alb, un dar din partea lui Konstantin Dorosov, primarul din Vladivostok. Iubitul Conducător păru să admire blana vulpii, însă mângâie şoarecele de câmp, care-şi arăta dinţii în faţa ameninţării de deasupra sa.

— Ar trebui să fiu încă supărat pe tine, continuă el. Nici măcar nu mai ştiu numărul nelegiuirilor tale. Ai lăsat să ardă cea mai productivă închisoare a noastră, cu tot cu 1.500 dintre cei mai buni deţinuţi ai noştri. Încă încerc să-i explic premierului chinez episodul tău de la baia aia comună din Shenyang. Şoferul meu, pe care-l aveam de douăzeci de ani, este încă în comă. Noul şofer conduce bine, dar mi-e dor de cel vechi – loialitatea lui a fost testată de multe ori. Iubitul Conducător se întoarse spre el. Cu o mână pe umărul lui Ga, îl împinse pe acesta în jos, în genunchi, astfel încât Iubitul Conducător se înălţa acum maiestuos deasupra sa. Iar ce mi-ai zis la Operă nu mai poate fi retras. Singura modalitate de a îndrepta insulta ar fi să plăteşti cu capul. Şi ce conducător nu şi-ar dori să mori, să dispari pentru totdeauna, din cauza tuturor necazurilor pe care le provoci? Uiţi că ţi-am dat-o pe Sun Moon? Cu toate astea, am o slăbiciune pentru bufoneriile tale. Da, o să-ţi mai dau o şansă. Accepţi o nouă misiune din partea mea?

Comandantul Ga privi în jos şi aprobă din cap.

— Ridică-te, atunci, zise Iubitul Conducător. Scutură-te de praf, recâştigă-ţi demnitatea. Vrei carne de tigru uscată? întrebă el, arătându-i spre un platou de pe masă. Mănâncă şi bagă în buzunar un pic şi pentru

fiul tău – băiatului i-ar prinde bine nişte carne de tigru. Când mănânci din tigru, devii precum tigrul. Aşa se zice.

Comandantul Ga luă o bucată – era tare şi dulceagă la gust.

— Eu nu pot să mănânc din ea, spuse Iubitul Conducător. Din cauza aromei de sos teriyaki, cred. Birmanezii mi-au trimis-o în dar. Ştii că la Rangoon se publică operele mele complete? Trebuie să-ţi scrii operele, Comandante. Vor fi volume întregi despre *taekwondo*, sper. Într-adevăr, ne-a lipsit *taekwondo*-ul tău, zise el, bătându-l pe spate pe Comandantul Ga.

Iubitul Conducător îl conduse pe Comandantul Ga afară din încăpere, pe un lung coridor alb care şerpuia încet încoace şi încolo – în caz că atacau yankeii, aceştia n-ar fi avut la dispoziţie nici o linie de tragere mai lungă de douăzeci de metri. Tunelurile de sub Zona Demilitarizată aveau acelaşi fel de curbe line – altfel, un singur soldat sud-coreean, care trăgea printr-un kilometru de beznă, ar fi putut ţine pe loc o întreagă invazie.

Au trecut pe lângă multe uşi care păreau să adăpostească, în loc de birouri sau reşedinţe, multele proiecte în desfăşurare ale Iubitului Conducător.

— Am o presimţire bună în legătură cu misiunea asta, zise Iubitul Conducător. Când a fost ultima oară când ne-am lansat împreună într-o misiune?

— A trecut prea mult timp ca să-mi amintesc, răspunse Comandantul Ga.

— Mănâncă, mănâncă, îl îndemnă Iubitul Conducător în timp ce mergeau. E adevărat ce se spune – munca la închisoare şi-a lăsat urme asupra ta. Trebuie să-ţi redăm puterile. Dar încă ai înfăţişarea chipeşă a lui Ga, nu? Iar frumoasa ta soţie, sunt sigur că eşti bucuros s-o recapeţi. O actriţă atât de bună… Va trebui să-i compun un rol nou într-un film.

După sunetul scurt, sec, al ecoului paşilor săi, Ga îşi dădu seama că deasupra lor erau mulţi metri de rocă. Puteai învăţa să sesizezi asemenea

adâncime. În minele-închisori, se putea simţi vibraţia fantomatică a vagonetelor cu minereu care se deplasau prin alte tuneluri. Nu puteai s-auzi cu precizie rotopercutoarele care săpau în alte puţuri, dar le simţeai în dinţi. Iar când avea loc o explozie, îţi dădeai seama de localizarea ei în munte după cum sărea praful de pe pereţii galeriei.

— Te-am chemat aici deoarece în curând vor veni în vizită americanii şi trebuie trataţi cu o lovitură în genul celei care izbeşte sub coaste şi lasă fără suflare, dar după care nu rămâne nici o urmă vizibilă. Te încumeţi la această sarcină? întrebă Iubitul Conducător.

— Boul nu jinduieşte după jug când oamenilor le este foame?

— Munca asta în închisoare a făcut minuni pentru simţul umorului tău, zise Iubitul Conducător, râzând. Pe vremuri erai foarte încordat, foarte serios. Toate lecţiile alea spontane de *taekwondo* pe care le administrai!

— Sunt un om nou, zise Ga.

— Ha, făcu Iubitul Conducător. De-ar vizita mai mulţi oameni închisorile…

Iubitul Conducător se opri în faţa unei uşi, se gândi un pic, apoi merse la următoarea, unde ciocăni. După ce se auzi zumzetul unei închizători cu mecanism electric, uşa se deschise. Încăperea era mică, zugrăvită în alb. Înăuntru erau doar cutii, aranjate unele peste altele.

— Ga, ştiu că ţii evidenţe atente pentru închisori, zise Iubitul Conducător, poftindu-l înăuntru. Şi aici e problema ta. La Închisoarea 33, a existat un anumit deţinut, un soldat dintr-o unitate de orfani. Legal, era un erou. A dispărut şi avem nevoie de cunoştinţele sale de expert. Poate că l-ai cunoscut şi poate că ţi-a împărtăşit câteva gânduri de-ale sale.

— A dispărut?

— Da, ştiu – jenant, nu? Directorul închisorii a plătit deja pentru asta. Pe viitor, asta nu va mai constitui o problemă, căci avem un aparat nou

care poate să găsească pe oricine, oriunde. E un computer principal, dacă vrei. Să-mi aduci aminte să ţi-l arăt.

— Şi cine este soldatul ăsta?

Iubitul Conducător începu să trieze cutiile, deschizând unele, punând la o parte altele, căutând ceva. O cutie era plină cu ustensile pentru grătar, observă Ga. O alta era plină cu biblii sud-coreene.

— Soldatul orfan? Un cetăţean obişnuit, presupun, zise Iubitul Conducător. Un nimeni din Chongjin. Ai vizitat vreodată locul ăla?

— N-am avut niciodată această plăcere, Iubite Conducător.

— Nici eu. Oricum, soldatul ăsta a mers într-o călătorie în Texas – avea pregătire în asigurarea pazei şi protecţiei, talent la limbi străine şi aşa mai departe. Misiunea era să recupereze ceva ce mi-au luat americanii. Se pare că americanii n-aveau deloc intenţia să returneze acel obiect. În loc de asta, mi-au supus echipa diplomatică la nenumărate umiliri, iar când americanii ne vor vizita, îi voi supune la tot atâtea umiliri. Pentru a face asta cum trebuie, trebuie să ştiu exact detalii despre această vizită în Texas. Soldatul orfan e singurul care le cunoaşte.

— Cu siguranţă au fost şi alţi diplomaţi în vizita aceea. De ce nu-i întrebaţi pe ei?

— Din păcate, nu mai pot fi contactaţi, răspunse Iubitul Conducător. Bărbatul despre care vorbesc este în prezent singurul din ţara noastră care a fost în America.

Atunci Iubitul Conducător găsi ceea ce căuta – un revolver mare. Îl ridică, îndreptându-l spre Comandantul Ga.

— Ah, mi-am adus brusc aminte, zise Ga, uitându-se la pistol. Soldatul orfan. Un bărbat subţirel, chipeş, foarte deştept şi amuzant. Da, sigur a fost la Închisoarea 33.

— Aşadar îl cunoşti?

— Da, stăteam adesea de vorbă până noaptea târziu. Eram ca fraţii, mi-a povestit tot.

— Recunoşti ăsta? întrebă Iubitul Conducător, dându-i lui Ga revolverul.

— Seamănă perfect cu revolverul pe care mi l-a descris soldatul orfan, cel folosit în Texas pentru a trage la ţintă în cutiile de conserve de pe gard. Un Smith & Wesson de calibrul 45, cred.

— Chiar îl cunoşti. Ei, acum ajungem undeva. Dar uită-te mai cu atenţie, revolverul ăsta este nord-coreean. A fost produs chiar de inginerii noştri şi are, de fapt, calibrul 46, e un pic mai mare, un pic mai puternic decât modelul american. Crezi c-o să-i facă să se simtă ruşinaţi?

Examinându-l, Comandantul Ga văzu că părţile componente fuseseră lucrate de mână la strung, căci pe ţeavă şi cilindru erau mici zgârieturi pe care fierarul le folosise pentru a alinia mecanismul de acţionare.

— Cu siguranţă că da, Iubite Conducător. Aş adăuga doar că revolverul american, aşa cum mi l-a descris bunul meu prieten, soldatul orfan, avea mici ghinturi pe percutor şi că mânerul armei nu era din sidef, ci sculptat din coarne de cerb.

— Aha. Ăsta este exact genul de lucru pe care-l căutăm.

Apoi, dintr-o altă cutie, Iubitul Conducător scoase o centură port-armă în stilul vechiului Vest, cu spaţiu pentru mici unelte de mână şi care se fixa jos pe şolduri şi i-o puse în talie Comandantului Ga.

— Gloanţe încă nu sunt, zise el. Inginerii se chinuie să le fabrice, câte unul pe rând. Deocamdată, poartă arma, obişnuieşte-te cu ea. Da, americanii vor vedea că le putem fabrica armele, doar că mai mari şi mai puternice. Îi vom servi cu biscuiţi americani, dar vor descoperi că porumbul coreean este mai hrănitor, că mierea albinelor coreene este mai dulce. Da, îmi vor tunde peluza şi vor bea orice cocktail rău la gust pe care-l voi născoci, iar tu, Comandante Ga, ne vei ajuta să construim un întreg Texas de mucava, ca satele lui Potemkin pentru Ecaterina a II-a.

— Dar Iubite Con…

— Americanii vor dormi cu câinii de la Grădina Zoologică! zise Iubitul Conducător, cu o răbufnire de mânie.

Comandantul Ga aşteptă un moment. Când fu sigur că Iubitul Conducător considera că a fost auzit şi înţeles, spuse:

— Da, Iubite Conducător. Spuneţi-mi doar când vor veni în vizită americanii.

— Oricând vrem noi, răspunse Iubitul Conducător. Încă nu i-am contactat.

— Odată, când am mers în vizită la închisoare, bunul meu prieten, soldatul orfan, mi-a povestit că americanii erau foarte rezervaţi în a lua legătura cu noi.

— Oh, americanii vor veni. Îmi vor aduce ceea ce mi-au luat. Vor fi umiliţi. Şi se vor duce înapoi acasă cu mâinile goale.

— Cum? Cum îi veţi aduce aici? întrebă Ga.

— Asta e partea cea mai bună, zise Iubitul Conducător, de astă dată zâmbind.

Îl duse pe Ga la capătul zidului curbat, unde se afla o scară. O luară pe scara de metal în jos, coborând câteva etaje. Iubitul Conducător încerca să-şi ascundă un uşor şchiopătat. În curând, pe ziduri se scurgea apa infiltrată, iar balustrada de metal deveni ruginită şi instabilă. Când Comandantul Ga se aplecă peste balustradă ca să vadă cât de departe coborau scările, nu descoperi nimic în afară de beznă şi ecouri. Iubitul Conducător se opri în cele din urmă pe un palier şi deschise o uşă care dădea într-un alt coridor, dar mult diferit de primul. Aici, fiecare uşă pe lângă care treceau avea un gemuleţ securizat şi o încuietoare cu arc. Comandantul Ga recunoştea o închisoare când vedea una.

— Pare foarte izolat aici jos, zise el.

— Să nu te simţi singur, doar mă ai pe mine, spuse Iubitul Conducător, fără să privească în spate.

— Dar dumneavoastră? Veniţi singur aici?

Iubitul Conducător se opri înaintea unei uşi şi scoase o cheie solitară. Se uită la Comandantul Ga şi zâmbi.

— Eu nu sunt niciodată singur, spuse el, apoi deschise uşa.

Înăuntru era o femeie înaltă, slabă, cu faţa ascunsă de o claie dezordonată de păr negru şi lung. În faţa ei erau întinse multe cărţi, iar ea scria la lumina unei veioze al cărei cablu dispărea într-o gaură din tavanul de beton. Ea îi privi în tăcere.

— Cine e? întrebă Comandantul Ga.

— Întreab-o chiar tu. Vorbeşte engleza, zise Iubitul Conducător, apoi se întoarse spre femeie. *Fată rea ce eşti*, îi spuse el, cu un zâmbet imens pe chip. *Eşti o fată foarte, foarte rea*.

Ga se apropie de ea şi se lăsă pe vine, astfel încât ochii lor să fie la acelaşi nivel.

— *Cine eşti?* o întrebă el în engleză.

Ea zări arma de la şoldul lui şi clătină din cap, ca şi cum, dacă dezvăluia ceva, asta ar atras asupra ei vreo nenorocire.

Ga văzu că femeia avea în faţă ediţia în engleză a *Operelor alese ale lui Kim Jong-il*, unsprezece volume pe care le transcria în caiete, cuvânt cu cuvânt. Avea teancuri întregi de astfel de caiete. Ga îşi lăsă capul într-o parte şi văzu că în acel moment transcria un precept din volumul V, intitulat *Despre arta cinematografică*.

— *Actriţa nu poate să joace un rol*, citi Ga. *Ea trebuie, într-un act de martirat, să se sacrifice pe sine pentru a deveni personajul însuşi.*

Iubitul Conducător aprobă zâmbind când îşi auzi propriile cuvinte.

— E o elevă bună, zise el.

Iubitul Conducător îi făcu semn femeii să ia o pauză. Ea lăsă creionul jos şi se apucă să-şi frece mâinile. Asta îi atrase atenţia Comandantului Ga.

— Vrei să-mi arăţi mâinile? o rugă el, aplecându-se mai aproape şi întinzându-şi propriile mâini, cu palmele în sus, ca demonstraţie.

Ea i le arătă încet. Avea mâinile îngroşate de bătături cenuşii, adânci, şiruri întregi de bătături, chiar până la buricele degetelor. Comandantul Ga închise ochii şi dădu din cap, în semn de recunoaştere a miilor de ore de vâslit care făcuseră ca mâinile ei să ajungă aşa.

— Cum? întrebă Ga, întorcându-se spre Iubitul Conducător. Unde aţi găsit-o?

— A cules-o un vas de pescuit, răspunse Iubitul Conducător. Era doar ea în barcă, nici urmă de prietena ei. Îi făcuse un lucru rău prietenei sale, un lucru foarte rău. Căpitanul a salvat-o şi i-a dat foc la barcă. Cu oarecare încântare, Iubitul Conducător scutură din arătător spre fată, avertisment universal pentru obrăznicie: *Fată rea, foarte rea*, zise el. Dar o iertăm. Da, trecutul e trecut. Asemenea lucruri se întâmplă, nu pot fi împiedicate. Crezi că americanii vor veni în vizită acum? Crezi că Senatorul va regreta curând că i-a silit pe ambasadorii mei să mănânce fără tacâmuri, afară, printre câini?

— Vom avea nevoie de anumite lucruri, zise Comandantul Ga. Pentru ca petrecerea de bun sosit organizată de noi pentru americani să fie un succes, voi avea nevoie de ajutorul Tovarăşului Buc.

Iubitul Conducător aprobă din cap.

Comandantul Ga se întoarse din nou spre femeie.

— *Am auzit că ai vorbit cu rechinii-balenă*, îi zise el. *Şi că ai navigat la lumina meduzelor.*

— *Nu s-a întâmplat cum zic ei. Îmi era ca o soră, iar acum sunt singură, sunt doar eu.*

— Ce zice? întrebă Iubitul Conducător.

— Zice că e singură.

— Prostii, spuse Iubitul Conducător. Vin mereu aici jos. Îi ofer consolare.

— *Au încercat să ne abordeze barca*, zise ea. *Linda, prietena mea, a tras în ei cu rachete de semnalizare. Doar atât aveam ca să ne apărăm.*

Însă ei au continuat să vină peste noi. Au împuşcat-o chiar acolo, în faţa mea. Spune-mi, de când sunt aici jos?

Comandantul Ga îşi scoase aparatul foto din buzunar.

— Îmi permiteţi? îl întrebă el pe Iubitul Conducător.

— Oh, Comandante Ga, zise Iubitul Conducător clătinând din cap. Tu şi aparatele tale foto. Măcar de data asta faci poză unei femei.

— *Ţi-ar plăcea să te întâlneşti cu un senator?* o întrebă el pe femeie.

Ea înclină din cap, cu precauţie.

— *Fii cu ochii în patru în locul ăsta*, zise el. *Nu mai vâsli cu ochii închişi. Fă asta şi-o să-ţi aduc un senator.*

Fata tresări când Comandantul Ga întinse mâna să-i tragă părul de pe faţă. Avea ochii înnebuniţi de teamă când motoraşul aparatului foto zumzăi, focalizând imaginea. După care urmă flash-ul.

Când stagiarii noştri au ajuns prima oară la Divizia 42, li s-au distribuit obiectele standard – halate pentru activitatea de teren, care se încheiau cu nasturi în faţă, halate pentru interogatorii, care se încheiau în spate, câte un *clipboard* şi, în sfârşit, ochelarii obligatorii, care ne dădeau un aer de autoritate, în felul acesta intimidându-i intelectual şi mai mult pe subiecţii noştri şi făcându-i să se supună. Toţi membrii echipei Pubyok primiseră genţi de serviciu care conţineau obiecte menite să brutalizeze şi să pedepsească – mănuşi abrazive, bastoane din cauciuc, tuburi pentru stomac şi aşa mai departe – şi este adevărat că stagiarii noştri au părut dezamăgiţi când le-am dat vestea că echipa noastră n-avea nevoie de astfel de lucruri. Însă în seara aceea, i-am dat lui Jujack o pereche de cleşti şi am văzut că faţa i s-a luminat de sentimentul unei misiuni importante. A ridicat cleştii la nivelul ochilor ca să le găsească punctul de echilibru. Iar Q-Kee intră în posesia unui baston electric pentru vite, al cărui trăgaci îl acţionă în mod repetat atât de rapid, încât biroul nostru se umplu de o lumină stroboscopică albastră. Eu nu mă învârteam în cercurile elitei *yangban*, aşa că n-aveam cum să ştiu cine se va dovedi a fi Tovarăşul Buc, dar eram sigur că el avea să constituie un capitol important în biografia noastră despre Comandantul Ga.

După aceea, ne-am pus cu toţii lămpaşe pe cap şi măşti chirurgicale şi ne-am încheiat unul altuia nasturii din spate de la halate înainte să coborâm scările care duceau în inima aripii de tortură. Pe când deşurubam trapa care dădea jos în puţul cu apă, Jujack ne-a întrebat:

— Este adevărat că foştii anchetatori ajung să fie trimişi la închisoare?

Mâinile ni s-au oprit din răsucit şuruburile.

— Pubyok-ii au dreptate în legătură cu un singur lucru, i-am spus. Nu lăsa niciodată un subiect să intre în capul tău.

După ce am coborât prin trapă, am încuiat-o în urma noastră. Apoi am coborât multe scări înguste de metal, care ieşeau din zidul de ciment. Acolo erau patru pompe mari care trăgeau apa din buncăre aflate chiar mult mai jos. Ele intrau în funcţiune de câteva ori pe oră, mergând doar câteva minute, iar căldura şi zgomotul pe care le făceau erau groaznice. Acela era locul în care îşi ţineau Pubyok-ii subiecţii recalcitranţi, cei care erau înmuiaţi de timp şi de o umiditate care ne aburea ochelarii. De podea era fixată o bară care se întindea pe toată lungimea încăperii, iar de aceasta erau înlănţuiţi vreo treizeci şi ceva de subiecţi. Pardoseala era înclinată, pentru scurgere, astfel încât amărâţii din partea mai joasă a încăperii dormeau într-o băltoacă de apă stătută.

Câţiva oameni s-au ridicat când am traversat încăperea prin burniţa uşoară de apă caldă care picura din tavanul de beton acoperit cu o peliculă verzuie. Ne ţineam măştile bine lipite pe feţe. Cu un an în urmă, difteria se furişase tăcută în puţ, omorând toţi subiecţii şi, de asemenea, pe câţiva anchetatori.

Q-Kee puse vârful bastonului pentru vite pe bara de metal şi dădu drumul la un pic de curent – asta atrase atenţia tuturor. Majoritatea subiecţilor îşi acoperiră feţele din instinct sau se ghemuiră în poziţie de bebeluş. Un bărbat de la capătul barei, care stătea jos în apă, se ridică în capul oaselor şi urlă de durere. Avea pe el o cămaşă ruptă şi udă, chiloţi şi suspensori pentru şosete în jurul pulpelor. Acela era Tovarăşul Buc.

Ne-am apropiat de el şi i-am zărit cicatricea verticală de deasupra ochiului stâng. Rana divizase sprânceana în două şi se vindecase atât de prost, că jumătăţile nu se mai întâlneau. Cine se însoară cu o femeie care nu ştie să coasă?

— Tu eşti Tovarăşul Buc? l-am întrebat noi.

Buc ridică privirea, orbit de lămpaşe.

— Cine sunteţi voi, schimbul de noapte? întrebă el, râzând slab, neconvingător. Îşi ridică mâinile batjocoritor, ca pentru a se apăra. Mărturisesc, mărturisesc, zise el, dar râsul i se transformă într-o tuse îndelungată, un semn sigur de coaste rupte.

Q-Kee puse capătul bastonului electric în apă şi apăsă pe trăgaci. Tovarăşul Buc fu puternic afectat, în vreme ce bărbatul dezbrăcat de lângă el se rostogoli pe o parte şi defecă în apa neagră.

— Uite ce e, nu ne plac astfel de metode, i-am spus lui Buc. Când o să fim noi la comandă, avem de gând să închidem locul ăsta.

— Oh, asta-i bună, râse Tovarăşul Buc. Nici măcar nu sunteţi la comandă.

— De unde ai cicatricea aia? l-am întrebat.

— Ce, asta? repetă el întrebarea, arătând cealaltă sprânceană.

Q-Kee lăsă din nou bastonul în jos, dar am prins-o de mână. Era nouă, era femeie şi înţelegeam cât se stresa ca să demonstreze că e bună, dar nu acesta era modul în care lucram noi.

— Cum te-ai ales cu cicatricea aia de la Comandantul Ga? l-am întrebat noi, clarificând lucrurile, şi i-am făcut semn lui Jujack să taie lanţul. Răspunde-ne la întrebare şi-o să-ţi răspundem şi noi la orice întrebare doreşti.

— O întrebare cu răspuns „da“ sau „nu“, adăugă Q-Kee.

— „Da“ sau „nu“? ceru confirmarea Tovarăşul Buc.

Era o mutare îndrăzneaţă din partea lui Q-Kee, negândită, dar trebuia să ne prezentăm ca un front unit, aşa că am dat toţi din cap şi, cu un icnet din partea lui Jujack, lanţurile bunului tovarăş căzură la pământ.

Tovarăşul Buc îşi duse imediat mâinile la faţă, pentru a-şi masa ochii. Am turnat apă curată pe o batistă şi i-am dat-o.

— Am lucrat în aceeaşi clădire cu Comandantul Ga, zise Buc. Mă ocupam de achiziţii, aşa că aveam toată ziua capul sub o glugă neagră, comandând produse la computer. În general din China, Vietnam. Ga avea

un birou frumos şi o fereastră şi nu muncea nimic. Asta era înainte să înceapă vrajba lui cu Iubitul Conducător, înainte ca Închisoarea 9 să ia foc. Pe-atunci, nu ştia nimic despre închisori sau mine. Postul lui era doar o răsplată pentru câştigarea Centurii de Aur şi pentru că se dusese în Japonia să lupte contra lui Kimura. Asta era important, după ce Ryoktosan s-a dus în Japonia să lupte cu Sakuraba şi a fugit din ţară. Ga îmi aducea liste cu lucrurile de care avea nevoie, cum ar fi DVD-uri şi sticle rare de vin din orez.

— Ţi-a cerut vreodată să comanzi fructe?

— Fructe?

— Piersici, poate? A vrut piersici în conservă?

Buc se uită atent la noi.

— Nu. De ce?

— Lasă, continuă.

— Într-o zi, am lucrat până târziu, mai eram doar eu şi Comandantul Ga la etajul trei. Se îmbrăca adesea cu un *dobok* de luptă alb, cu o centură neagră, de parcă era în sala de sport, gata să se antreneze. În seara aceea, răsfoia reviste despre *taekwondo* din Coreea de Sud. Îi plăcea să citească reviste ilegale chiar în faţa noastră, spunând că studia inamicul. Şi doar să ştii de o astfel de revistă te putea arunca în Închisoarea 15, cea pentru familii, căreia i se spune Yodok. Făceam adesea achiziţiile pentru închisoarea aia. Oricum, revistele acelea au postere cu luptători din Seul. Ga ţinea un astfel de poster ridicat, evaluând luptătorul, când m-a surprins că mă uitam la el. Fusesem prevenit în legătură cu el, aşa că eram neliniştit.

— Cine te-a prevenit, un bărbat sau o femeie? îl întrerupse Q-Kee.

— Bărbaţi, zise Tovarăşul Buc. Atunci, Comandantul Ga s-a ridicat în picioare. Avea posterul în mână. A luat ceva de pe birou şi a venit spre mine, iar eu mi-am spus: OK, am mai luat bătaie până acum, pot să fac asta. Auzisem că, după ce te cotonogea, nu te mai deranja niciodată.

A început să vină spre mine. Era faimos pentru calmul său – când lupta, nu arăta niciodată vreo emoţie. Singura dată când zâmbea era când executa *dwi chagi*, în timp ce se întorcea cu spatele la adversar, invitându-l să-l atace. „Tovarăşe“, mi-a zis Ga pe-un ton zeflemitor. Apoi a stat acolo, cântărindu-mă. Lumea crede că sunt un ipocrit pentru că îmi spun „tovarăşe“, dar am un frate geamăn şi, aşa cum e obiceiul, amândoi avem acelaşi nume. Mama ne-a numit Tovarăşul Buc şi Cetăţeanul Buc, ca să ne distingă. Lumea crede că e ceva drăguţ – şi în ziua de azi, fratele meu e Cetăţeanul Buc.

Vai, ar fi trebuit să vedem această informaţie în dosarul lui. Faptul că ne scăpase era o greşeală din partea noastră. Majoritatea oamenilor îi urăsc pe gemeni din cauza bonusurilor la naştere pe care le primesc familiile lor de la stat. Asta explica mare parte din purtarea lui Buc şi constituia un avantaj pe care ar fi trebuit să-l exploatăm.

— Comandantul Ga a ţinut posterul în aşa fel încât să-l văd, continuă Buc. Era doar un tânăr cu centură neagră, cu un dragon tatuat pe piept. „Îţi place ăsta?“ m-a întrebat Comandantul Ga. „Te interesează?“ A pus aceste întrebări într-un mod care implica un răspuns greşit, dar nu ştiam care ar putea fi acela. „*Taekwondo* este un sport străvechi şi nobil, i-am spus eu. Şi trebuie să ajung acasă la familia mea.“ „Toate lecţiile pe care trebuie să le ştii în viaţă îţi vor fi predate de inamicul tău“, a spus el. Atunci am băgat de seamă, pentru prima oară, că ceea ce adusese cu el era un *dobok*. Mi-l aruncă. Era umed şi mirosea a vintre. Auzisem că, dacă nu luptai cu el, te snopea în bătaie. Dar dacă luptai cu el, era posibil să-ţi facă ceva şi mai rău, ceva inimaginabil. Pe un ton foarte clar, i-am spus: „Nu vreau să port un *dobok*“. „Desigur, este opţional“, a zis. Eu doar m-am uitat la el, încercând să văd în ochii lui ce avea să se întâmple în continuare. „Suntem vulnerabili, mi-a spus. Trebuie să fim mereu pregătiţi. Mai întâi, hai să-ţi verificăm forţa muşchilor torsului.“ Mi-a descheiat nasturii de la cămaşă şi apoi a tras de ea, desfăcând-o de pe piept. Şi-a pus urechea pe

pieptul meu şi m-a lovit cu pumnul în laterale şi în spate. A repetat asta cu abdomenul meu. Mă lovea tare şi zicea ceva de genul „Plămânii în regulă, rinichii puternici, evită alcoolul“. Apoi a spus că trebuie să-mi verifice simetria. Avea un aparat foto, foarte micuţ, şi mi-a fotografiat simetria.

— Comandantul Ga a derulat filmul sau s-a auzit un motoraş care derula filmul? l-am întrebat noi pe Buc.

— Nu, răspunse el.

— Nici un zumzăit, nimic?

— A scos un bip, zise Buc. Apoi Comandantul Ga a spus: „Primul impuls al străinului este agresiunea“. Mi-a zis că trebuia să învăţ cum să lupt contra acestei forţe. „Înlăturarea impulsurilor străine din exterior este modalitatea de a te pregăti să înlături impulsurile din interior.“ Apoi Comandantul mi-a prezentat câteva scenarii, cum ar fi „ce aş face dacă americanii ar ateriza pe acoperiş şi ar coborî pe frânghii prin puţurile de aerisire?“. Şi „ce aş face dacă m-aş confrunta cu atacul unui bărbat japonez?“. „Atacul unui bărbat?“ l-am întrebat eu. Şi-a pus mâna pe umărul meu, m-a tras tare de braţ şi m-a prins de şolduri. „Un atac homosexual, mi-a zis Ga, de parcă eram tâmpit. Japonezii sunt faimoşi pentru asta. În Manciuria, japonezii au violat tot, bărbaţi, femei, urşii panda din grădina zoologică.“ Mi-a pus piedică şi am căzut, tăindu-mă la ochi în colţul unui birou. Asta e povestea, aşa m-am ales cu cicatricea asta. Şi-acum, răspunsul la întrebarea mea.

Tovarăşul Buc se opri din vorbit, de parcă ştia că lipsa unui final ne înnebunea.

— Continuă, te rugăm, i-am sugerat noi.

— Mai întâi trebuie să-mi primesc răspunsul, zise el. Ceilalţi anchetatori, ăia bătrâni, întotdeauna mă mint. Îmi zic: „Spune-ne mijloacele tale secrete de comunicare. Copiii tăi ar vrea să te vadă, sunt aici, sus. Vorbeşte şi ai voie să te vezi cu soţia. Te aşteaptă. Spune-ne rolul tău în complot şi poţi să mergi acasă cu familia“.

— Echipa noastră nu foloseşte înşelăciunea, i-am spus noi. Îţi vom răspunde la întrebare şi, dacă vrei, vei putea să verifici chiar tu răspunsul.

Aduseserăm dosarul lui Buc. Jujack îl ridică în sus şi Buc recunoscu coperta albastră, oficială, a dosarului şi citi eticheta.

Tovarăşul Buc se holbă o clipă la noi, apoi zise:

— Când am căzut, am căzut mai întâi cu faţa, iar Comandantul Ga a aterizat pe spatele meu. A stat pur şi simplu acolo, ţinându-mi o prelegere. Ochiul mi s-a umplut de sânge. Folosindu-se de avantajul poziţiei sale, Comandantul Ga mi-a răsucit mâna dreaptă în afară, apoi a răsucit-o spre spate.

— Mişcarea asta se numeşte „răsucire Kimura“, interveni Q-Kee, cu ochii măriţi din cauza relatării.

— Nu v-ar veni să credeţi cât de tare a durut – umărul meu n-a mai fost niciodată la fel. „Te rog“, am ţipat. „Eu doar lucram peste program, Comandante Ga, dă-mi drumul.“ M-a eliberat din strânsoare, dar a continuat să stea aşezat pe spatele meu. „Cum poţi să nu lupţi contra atacului unui bărbat? a întrebat el. Pentru numele cui vrei tu, nu există nimic mai rău, unui bărbat nu i se poate întâmpla nimic mai înjositor ca asta – de fapt, el nici măcar nu mai este bărbat după asta. Cum ai putea să nu mori încercând să-i pui capăt, indiferent de ce s-ar întâmpla… Asta dacă nu cumva îţi doreşti atacul, dacă nu cumva îţi doreşti în taină atacul unui bărbat şi din cauza asta nu reuşeşti să-l respingi. Ei bine, ai noroc c-am fost doar eu şi nu un japonez. Ai noroc c-am fost îndeajuns de puternic să te protejez, ar trebui să mulţumeşti stelei tale norocoase că mă aflam aici ca să-i pun capăt.“

— Şi asta-i tot? am întrebat noi. Aşa s-a încheiat?

Tovarăşul Buc aprobă din cap.

— Comandantul Ga a arătat vreun semn de remuşcare?

— Ultimul lucru pe care mi-l amintesc a fost flash-ul aparatului de fotografiat. Eram cu faţa în jos, peste tot era sânge.

Un moment, Tovarăşul Buc rămase tăcut. În toată încăperea era linişte, nu se auzea decât sunetul făcut de urina care se scurgea. Apoi Buc ne întrebă:

— Familia mea mai trăieşte?

Ei, la astfel de lucruri Pubyok-ii se descurcă mai bine.

— M-am pregătit, zise Tovarăşul Buc.

— Răspunsul este nu, i-am spus noi.

L-am scos pe Buc din apă şi l-am prins în lanţuri acolo unde pardoseala era mai înaltă. Apoi ne-am apucat să ne strângem uneltele şi ne-am îndreptat spre scări. Ochii lui priveau înăuntrul său, o privire pe care suntem antrenaţi s-o recunoaştem ca semn al sincerităţii, căci este aproape imposibil de simulat. Adevărata căutare de sine nu poate fi imitată.

Apoi Buc a ridicat privirea, spunând:

— Vreau să mă uit în dosar.

— Ai grijă, l-am prevenit noi, întinzându-i dosarul. E şi o fotografie.

A şovăit, pe punctul de a lua dosarul.

— Anchetatorul a spus că a fost, probabil, intoxicaţie cu monoxid de carbon, i-am zis noi. Au fost găsite în sufragerie, lângă sobă, unde se intoxicaseră toate, înainte de a muri împreună.

— Fiicele mele… Putau rochii albe? ne întrebă el.

— O singură întrebare. Aşa a fost înţelegerea. Asta dacă nu vrei să ne ajuţi să înţelegem de ce a făcut ce a făcut Comandantul Ga cu actriţa?

— Comandantul Ga n-a avut nimic de-a face cu dispariţia actriţei – a mers în Închisoarea 33 şi n-a mai ieşit. A murit acolo, în mină. Însă în clipa aceea, Buc şi-a lăsat capul pe-o parte şi s-a uitat la noi, întrebându-ne: Ia staţi, despre care Comandant Ga vorbiţi? Sunt doi, să ştiţi. Comandantul Ga care mi-a făcut cicatricea a murit.

— Tu vorbeai despre adevăratul Comandant Ga? l-am întrebat noi. De ce s-ar scuza falsul Comandant Ga pentru ceea ce ţi-a făcut adevăratul

Comandant Ga?

— Şi-a cerut scuze?

— Impostorul ne-a spus că-i pare rău pentru cicatricea ta, pentru ceea ce ţi-a făcut.

— Asta-i ridicol, zise Buc. Comandantul Ga n-are pentru ce să-şi ceară scuze. Mi-a oferit lucrul pe care-l doream cel mai mult, singurul pe care nu puteam să mi-l procur.

— Şi care e acela?

— Păi, l-a omorât pe adevăratul Comandant Ga, desigur.

Ne-am uitat unii la alţii.

— Aşadar, pe lângă uciderea actriţei şi a copiilor ei, zici ca a omorât şi-un comandant al Republicii Populare Democrate Coreene?

— Nu i-a omorât el pe Sun Moon şi pe copii. Ga i-a transformat în nişte păsărele şi i-a învăţat un cântec trist. Apoi ei au zburat departe spre asfinţit, într-un loc unde n-o să-i găsiţi niciodată.

Ne-am întrebat deodată dacă nu cumva era adevărat, dacă actriţa şi copiii ei nu se ascundeau undeva. Ga era în viaţă, nu-i aşa? Dar cine o avea pe ea, unde o ţinea? Era uşor să faci pe cineva să dispară în Coreea de Nord. Dar să-l faci să reapară… – cine are puterea asta magică?

— Dacă o să ne-ajuţi, vom găsi o modalitate să te-ajutăm şi noi, i-am spus lui Buc.

— Să vă ajut? Familia mea murit, prietenii mei nu mai sunt, eu sunt un om mort. N-o să v-ajut niciodată.

— Bine, am zis noi şi am început să ne strângem lucrurile.

Era târziu şi eram terminaţi de oboseală.

Observasem că Tovarăşul Buc purta o verighetă din aur. I-am spus lui Jujack să i-o ia.

Jujack a privit înapoi cu groază, apoi l-a luat pe Buc de mână şi a-ncercat să-i scoată verigheta.

— E prea fixă, zise Jujack.

— Hei! exclamă Buc. Hei, asta-i tot ce mi-a rămas de la ele, de la soţia şi fiicele mele.

— Haide, i-am spus eu lui Jujack. Subiectul nu mai are nevoie de ea.

— Îi scot eu verigheta aia, zise Q-Kee luând cleştele.

— Vă urăsc, spuse Buc.

Răsuci tare de inel, tăind pielea, apoi acesta ajunse în buzunarul meu. Ne-am întors cu spatele la el, să plecăm.

— N-o să vă spun niciodată nimic! ţipă Tovarăşul Buc după noi. Nu mai aveţi nici o putere asupra mea acum, nimic. M-auziţi? Acum sunt liber. N-aveţi nici o putere asupra mea. Mă auziţi?

Unul câte unul, am început să urcăm scările care duceau afară din puţul cu apă. Erau alunecoase şi necesitau atenţie.

— Unsprezece ani, unsprezece ani am făcut achiziţii pentru închisorile alea! urlă Tovarăşul Buc, glasul lui răsunând între zidurile de ciment ud. Există uniforme şi în mărimi pentru copii, să ştiţi. Am comandat mii de aşa ceva. Se fabrică până şi picamăre de dimensiuni reduse. Voi aveţi copii? Timp de unsprezece ani, medicii închisorilor n-au comandant bandaje, iar bucătarii n-au cerut nici un fel de ingrediente. Le trimiteam doar mei şi sare, tone de mei şi sare. Nici o închisoare n-a solicitat vreodată o pereche de încălţăminte sau măcar un singur săpun. Dar le trebuie numaidecât pungi pentru transfuzii. Le trebuie musai mâine gloanţe şi sârmă ghimpată! Eu mi-am pregătit familia. Ştiau ce să facă. Voi sunteţi pregătiţi? Ştiţi ce să faceţi?

Căţărându-ne cu ajutorul mâinilor pe treptele galvanizate, cei dintre noi care aveau copii au încercat să-şi păstreze atenţia trează, dar stagiarii – întotdeauna stagiarii – se cred invincibili, nu? Q-Kee deschidea drumul cu lămpaşul ei. Când s-a oprit şi a privit în jos la noi, ne-am oprit şi noi. Ne-am uitat în sus la ea, un halo de lumină deasupra noastră.

— Ryoktosan a fugit din ţară? a întrebat ea.

Tăceam cu toţii. În liniştea lăsată, se putea auzi cum Buc perora despre copii care erau omorâţi cu pietre sau spânzuraţi. Vorbea întruna.

Q-Kee scoase un geamăt de durere şi dezamăgire.

— Şi Ryoktosan, zise ea clătinând din cap. A mai rămas cineva care să nu fie laş?

Apoi începură să meargă pompele şi, din fericire, n-am mai putut să auzim nimic.

Când Comandantul Ga reveni acasă la Sun Moon, purta la şold pistolul în stil western. Înainte s-apuce să bată la uşă, Brando anunţă casa de prezenţa lui. Sun Moon îi deschise într-un *choson-ot* simplu, cu *jeogori*[1] alb şi *chima*[2] cu imprimeu floral în culori pastelate. Era rochia de ţărancă pe care-o purtase în filmul *O adevărată fiică a patriei*.

În ziua aceea, ea nu-l alungă în tunel. Fusese la serviciu şi acum se întorsese acasă, fiind întâmpinat ca un soţ obişnuit care se întorcea de la birou. Fiul şi fiica stăteau în poziţie de drepţi în uniformele şcolare, deşi nu se duceau la şcoală. Ea nu-i scăpase din ochi de când venise Ga. Acesta o striga pe fată „copilă“ şi pe băiat „băiete“, deoarece Sun Moon refuza să-i spună numele lor.

Fiica ţinea o tavă din lemn, pe care era un prosop fierbinte, cu care Comandantul obişnuia să-şi şteargă praful de pe faţă, gât şi mâini. Pe tava băiatului se aflau diverse medalii şi insigne puse acolo de tatăl său. Comandantul Ga îşi goli buzunarele pe tavă – nişte *won*[3]-i militari, bilete de metrou, legitimaţia sa de la minister – şi, în amalgamul acelor obiecte cotidiene, cei doi Comandanţi Ga erau unul singur. Însă când o monedă căzu pe jos, băiatul tresări de teamă. Dacă fantoma Comandantului Ga se afla pe undeva, atunci sigur era acolo, în postura speriată a copiilor, în pedeapsa despre care păreau permanent convinşi că era aproape.

După aceea, soţia lui ţinu desfăcut, ca pe o pelerină, un *dobok*, pentru ca el să se poată dezbrăca în faţa lor în intimitate. După ce cordonul de la *dobok* fu legat, Sun Moon li se adresă copiilor:

— Plecaţi, duceţi-vă să exersaţi la muzică.

După ce ei plecară, Sun Moon aşteptă să le audă gamele de încălzire înainte de a vorbi, iar apoi, când notele lor părură să se audă prea încet, se îndreptă spre bucătărie, unde mergea difuzorul şi era sigură că nu putea fi auzită din greşeală. El o urmă; o privi cum tresare când recunoscu la difuzor *Marea de sânge*, cântată de noua divă de la Operă.

Sun Moon îi scoase arma. Deschise cilindrul şi se asigură că magazia era goală. Apoi îi făcu semn lui Ga cu patul armei.

— Trebuie să ştiu cum ai ajuns în posesia acestui pistol, zise ea.

— E făcut la comandă, răspunse el. Este unicat.

— O, recunosc arma. Spune-mi cine ţi-a dat-o.

Sun Moon îşi trase un scaun lângă blatul de lucru şi se urcă pe el. Întinse mâna şi puse pistolul în dulapul de sus.

El se uită cum se întindea trupul ei, luând o altă formă sub *choson-ot*. Poalele i se ridicară puţin, dezvelindu-i gleznele, şi iat-o stând acolo, cu toată greutatea ţinută în echilibru pe degetele de la picioare. El aruncă o privire dulapului, întrebându-se ce altceva ar fi putut să conţină. Găsise pistolul Comandantului Ga pe bancheta din spate a Mercedesului, dar o întrebă, totuşi:

— Soţul tău purta armă?

— Poartă, îl corectă ea.

— Soţul tău poartă armă?

— Nu mi-ai răspuns la întrebare, zise ea. Cunosc arma pe care ai adus-o acasă, am folosit-o în vreo şase filme. Este pistolul cu mâner de sidef pe care-l foloseşte întotdeauna crudul ofiţer american cu alură de cowboy pentru a împuşca civili.

Sun Moon se dădu jos de pe scaun şi-l trase înapoi la masă. Pe pardoseală erau urme care indicau că lucrul acesta se petrecuse de multe ori înainte.

— Dak-Ho ţi l-a dat, din depozitul cu recuzită, spuse ea. Fie încearcă să-mi transmită un soi de mesaj, fie nu ştiu ce se petrece.

— Iubitul Conducător mi l-a dat.

Chipul lui Sun Moon fu străbătut de durere.

— Nu suport vocea aia, zise ea – noua divă ajunsese la aria care celebra echipele de lunetişti martiri din Myohyang. Trebuie să plec de aici, spuse şi ieşi afară din casă, pe terasa balconului.

El i se alătură în lumina soarelui cald de după-amiază. Priveliştea de pe vârful Muntelui Taesong cuprindea întregul Phenian. Mai jos de ei, rândunicile se roteau în aerul de deasupra Grădinii Botanice. În cimitir, nişte bătrâni se pregăteau pentru moarte deschizând umbreluţe de soare din hârtie de lampioane şi vizitând mormintele altora.

Sun Moon fumă o ţigară în timp ce ochii i se umeziră, făcând ca în curând machiajul să i se întindă. Ga stătu în picioare lângă ea, la balustradă. Nu ştia dacă îţi puteai da seama când o actriţă plângea cu adevărat. Ştia doar că, adevărate sau false, lacrimile nu erau pentru soţul ei. Poate că plângea fiindcă acum avea treizeci şi şapte de ani sau pentru că n-o mai vizitau prietenii sau pentru că, în joaca lor de-a teatrul, copiii ei pedepseau marionetele pentru că răspundeau obraznic.

— Iubitul Conducător mi-a zis că scrie un rol nou de film pentru tine.

Sun Moon întoarse capul pentru a expira fumul.

— Iubitul Conducător are loc în inima sa doar pentru operă acum, spuse ea, oferindu-i ultimul fum.

Ga luă ţigara şi trase din ea.

— Ştiam că eşti de la ţară, spuse ea. Uite cum ţii ţigara aia. Ce ştii tu despre Iubitul Conducător sau dacă se va face ori nu un film nou?

Ga întinse mâna după ţigările ei, scoase una şi şi-o aprinse.

— Obişnuiam să fumez, zise el. Însă la închisoare am pierdut obiceiul ăsta.

— Închisoarea… ar trebui să însemne ceva pentru mine? întrebă ea.

— Ne-au pus un film acolo. *O adevărată fiică a patriei*.

Ea îşi rezemă coatele de balustrada balconului şi se lăsă pe spate. Această mişcare îi ridică umerii, făcând vizibile oasele late ale pelvisului prin materialul alb al *choson-ot*-ului.

— Eram doar un copil când am făcut filmul ăla, zise ea. Nu ştiam nimic despre actorie.

Îi aruncă lui Ga o privire care parcă întreba: cum a fost primit filmul?

— Cândva, locuiam lângă mare, zise el. Pentru o scurtă perioadă de timp, aproape că am avut o soţie. Adică, aş fi putut. S-ar fi putut întâmpla. Era soţia unui coleg de pe vas. O femeie foarte frumoasă.

— Dar dacă era soţie, înseamnă că era deja măritată, remarcă Sun Moon şi îl privi nedumerită. De ce-mi povesteşti asta?

— Ah, dar soţul ei a dispărut, zise Comandantul Ga. Soţul ei pur şi simplu a dispărut în lumină. La închisoare, când lucrurile nu mergeau prea bine, încercam să mă gândesc la ea, la cea care fusese cât pe ce să-mi fie soţie, ca să mă menţin puternic.

În minte îi veni o imagine a căpitanului, a nevestei căpitanului tatuate pe pieptul lui bătrân – felul în care tuşul cândva negru devenise albastru şi neclar după ce intrase în pielea bătrânului, o acuarelă rămasă acolo unde fusese ceva imposibil de şters, lăsând în urmă doar o pată din femeia pe care o iubea. Asta se întâmplase cu soţia navigatorului la închisoare – dispăruse din atenţia lui, i se scursese din memorie.

— Apoi te-am văzut pe tine pe ecran şi mi-am dat seama cât de banală era ea. Ştia să cânte, avea ambiţiile ei, însă tu mi-ai arătat că era doar o femeie aproape frumoasă, o frumuseţe probabilă. Adevărul e că atunci când mă gândeam la femeia care lipsea din viaţa mea, chipul tău îl vedeam.

— Femeia asta care era cât pe ce să-ţi fie soţie… Ce s-a întâmplat cu ea?

El înălţă din umeri.

— Nimic? întrebă ea. N-ai mai văzut-o niciodată?

— Unde să o văd?

Deşi el nu băgase de seamă, Sun Moon sesiză că fiul şi fiica ei nu mai cântau la instrumentele lor. Se duse la uşă şi ţipă la ei până când se reapucară de cântat.

— Poate c-ar trebui să-mi spui de ce ai fost la închisoare, zise Sun Moon, revenind lângă el.

— Am fost în America, unde mintea mi-a fost pângărită de mijloacele capitaliste.

— În California?

— În Texas. De unde am primit câinele.

— Nu-mi place nimic din toate astea, spuse ea încrucişându-şi braţele. Cu siguranţă faci parte din planul soţului meu, el trebuie să te fi trimis ca pe un fel de dublură – altfel, prietenii lui te-ar fi ucis. Nu ştiu de ce te afli aici, spunându-mi lucrurile astea, şi nu te-a omorât nimeni.

Sun Moon privi spre Phenian, de parcă răspunsul era acolo. El urmări emoţiile care-i traversau chipul, aşa cum se schimbă vremea – incertitudinea, asemenea norilor care ascundeau soarele, făcu loc unei tresăriri de regret, iar ochii îi lăcrimau, ca la primii stropi de ploaie. Era o mare frumuseţe, cu siguranţă, însă acum îşi dădu seama că ceea ce-l făcuse să se îndrăgostească de ea la închisoare era tocmai felul în care ceea ce avea în inimă i se reflecta imediat pe chip. Acesta era izvorul extraordinarului ei joc actoricesc, acest lucru care nu putea fi falsificat. Ar fi trebuit să ai douăzeci de tatuaje ca să îi prinzi dispoziţiile sufleteşti, realiză el. Dr. Song reuşise să ajungă în Texas, unde mâncase grătar. Gil reuşise să bea whisky şi să facă să râdă o barmaniţă japoneză. Şi iată-l pe el, pe balconul Comandantului Ga, cu Sun Moon, care avea şiroaie de lacrimi pe obraji, pe fundalul Phenianului. Acum nu mai conta ce i se întâmpla.

Se aplecă spre ea. Să o atingă, asta ar fi făcut ca momentul să fie perfect. Totul ar fi meritat dacă putea să-i şteargă o lacrimă de pe obraz.

— Ai spus că soţul celei care a fost cât pe ce să-ţi devină soţie a dispărut, zise ea privindu-l cu precauţie. Că a dispărut în lumină. L-ai omorât?

— Nu. A fugit din ţară. A scăpat cu o barcă de salvare. Când ne-am dus să-l căutăm, soarele dimineţii reflectat de pe ocean era atât de strălucitor, încât bărbatul parcă fusese înghiţit de lumină. Avea imaginea soţiei tatuată pe piept, ca s-o aibă mereu alături de el, chiar dacă ea nu-l avea pe el. Însă nu-ţi face griji, eu nu te voi lăsa să devii o amintire înceţoşată.

Lui Sun Moon nu-i plăcu răspunsul sau, poate, felul în care i-l dăduse, îşi dădu el seama. Însă povestea asta făcea parte acum din povestea ei. Era ceva ce nu putea fi împiedicat. Întinse mâna şi o atinse pe obraz.

— Nu te apropia de mine, zise ea.

— Pentru soţul tău, dacă vrei să ştii, a fost întunericul. Soţul tău a dispărut în beznă.

De undeva de jos se auzi zgomotul unui motor de camion. Rareori urcau vehicule pe munte, aşa că Ga se uită cu atenţie în pădure, sperând să zărească maşina printr-un luminiş dintre copaci.

— Nu trebuie să-ţi faci griji, îi zise Ga. Adevărul este că Iubitul Conducător are o misiune pentru mine, iar după ce aceasta se va încheia, bănuiesc că n-o să mă mai vezi.

Se uită la ea, să vadă dacă a auzit ce i-a spus.

— Am lucrat mulţi ani cu Iubitul Conducător, zise Sun Moon. Douăsprezece filme. N-aş fi aşa de sigură cu privire la ce are sau nu în minte.

Zgomotul deveni tot mai puternic, până când motorul fu inconfundabil, un motor greu, diesel, cu un scrâşnet încet la schimbarea vitezelor. Din casa de alături, Tovarăşul Buc ieşi afară pe balconul său şi se uită atent în jos, în pădure, dar nu avu nevoie să localizeze camionul

pentru ca pe chipul lui să se ivească o expresie sumbră. El şi Ga se surprinseră privindu-se lung unul pe altul în ochi, cu o privire precaută.

— Veniţi cu noi, a mai rămas puţin timp! strigă Tovarăşul Buc spre ei, apoi intră înăuntru.

— Ce e? întrebă Sun Moon.

— O cioară, răspunse Ga.

— Ce e o cioară?

La balustradă, aşteptară trecerea camionului printr-o porţiune vizibilă de drum.

— Uite, aia e o cioară, zise el când pânza neagră a prelatei camionului trecu printre copaci.

O clipă, cei doi urmăriră urcuşul lent al camionului pe pantele întortocheate care duceau spre casa lor.

— Nu pricep, spuse ea.

— Nu e nimic de priceput, zise el. Ăsta e camionul care te ia şi te duce departe de casă.

În 33, îşi închipuise adesea ce-ar fi înhăţat din hangarul aviatic dac-ar fi avut un avertisment cât de mic că se va îndrepta spre o mină-închisoare. Un ac, un cui, o lamă, ce n-ar fi dat la închisoare pentru aceste lucruri! O simplă bucată de sârmă, şi-ar fi avut o capcană pentru păsări. Un elastic ar fi putut declanşa mecanismul unei capcane pentru şobolani. De câte ori nu tânjise după o lingură cu care să mănânce. Însă acum avea alte griji.

— Du copiii în tunel, îi zise Ga. Mă duc să întâmpin camionul.

— Ce se petrece? întrebă Sun Moon, întorcându-se spre Ga cu o expresie de groază pe faţă. Unde te duce camionul ăla?

— Tu unde crezi că te duce? Nu mai e timp. Du copiii jos. Pe mine mă vor.

— Nu mă duc acolo jos singură. N-am fost niciodată acolo. Nu poţi să mă abandonezi într-o gaură.

Tovarăşul Buc reveni pe balconul său. Se încheia la guler.

— Veniţi încoace! zise el, aruncându-şi o cravată neagră în jurul gâtului. Noi suntem gata aici. Timpul e scurt, trebuie să veniţi cu noi.

În loc să facă asta, Ga se duse în bucătărie şi stătu în faţa căzii de pe pardoseală. Era fixată de o trapă, care se ridică, dezvăluind scara care cobora în tunel. Ga respiră adânc şi coborî. Încercă să nu se gândească la poarta minei din Închisoarea 33, la intrarea în întuneric în fiecare dimineaţă şi la ieşirea din mină în beznă în fiecare seară.

Sun Moon aduse băiatul şi fata. Ga îi ajută să coboare şi trase de firul care aprindea becul. Când fu rândul lui Sun Moon să coboare scara, el îi zise:

— Ia armele.

— Nu, fără arme, se împotrivi ea.

Ga o ajută să coboare, apoi închise trapa. Soţul ei montase o sârmă care trăgea mânerul pompei şi, în acest fel, Ga reuşi să umple cada de deasupra cu câţiva litri de apă, pentru a masca intrarea în tunel.

Toţi patru rămaseră lângă scară un moment, ochii lor fiind incapabili să se adapteze în timp ce becul se legăna pe firul lui.

— Veniţi, copii, zise apoi Sun Moon, luându-i de mână.

Începură să meargă pe întuneric, doar pentru a-şi da seama, după numai cincisprezece metri – o distanţă care abia trecea dincolo de casă, că tunelul se termina.

— Unde e restul tunelului? întrebă Sun Moon. Pe unde se iese?

El păşi un pic spre ea prin beznă, dar se opri.

— Nu există nici o rută de evadare? Nici o ieşire? întrebă Sun Moon mergând la el, cu o expresie de incredulitate în privire. Ce-ai făcut aici jos în toţi anii ăştia?

Ga nu ştiu ce să-i răspundă.

— Ani în şir. Am crezut că există un întreg buncăr aici jos. Am crezut că există un sistem de tuneluri. Însă nu e decât o gaură. Cu ce anume ţi-ai petrecut timpul?

Lângă pereţii tunelului erau câţiva saci de orez şi câteva butoaie cu cereale, cu sigiliile ONU încă intacte.

— Nu există nici măcar o lopată aici, continuă ea.

La mijlocul tunelului era singurul mobilier, un scaun tapiţat şi un raft pentru cărţi plin cu vin de orez şi DVD-uri. Luă un DVD şi se întoarse spre el:

— Filme? întrebă ea.

Ga îşi dădu seama că Sun Moon urma să ţipe.

Însă atunci priviră cu toţii în sus – se simţi o vibraţie, sunetul înfundat al unui motor şi, deodată, tavanul tunelului se surpă şi pământul le căzu pe faţă. Copiii fură cuprinşi de un fel de groază când tuşiră şi se frecară la ochi, plini cu ţărână. Ga îi duse înapoi spre scară şi lumină. Le şterse feţele cu mâneca de la *dobok*. De deasupra lor, auziră cum o uşă e deschisă, pe urmă paşi traversând podelele din lemn, iar apoi trapa se ridică brusc. Ochii lui Sun Moon se măriră de surpriză şi femeia se agăţă de el. Când Ga ridică privirea, zări un dreptunghi de lumină puternică, în care se ivi chipul Tovarăşului Buc.

— Vă rog, vecinilor, le zise Tovarăşul Buc. Ăsta e primul loc în care vor căuta.

Îi întinse mâna în jos lui Ga.

— Nu vă faceţi griji, zise Tovarăşul Buc. O să vă luăm cu noi.

Comandantul Ga îi acceptă mâna întinsă.

— Să mergem, îi spuse el lui Sun Moon. Când ea nu se clinti, îi urlă: Acum!

Mica familie se repezi afară din tunel. Împreună, traversară curtea laterală şi intrară în bucătăria lui Buc.

Înăuntru, fiicele lui Buc stăteau la o masă acoperită cu broderie albă. Soţia lui Buc trăgea peste capul ultimei fiice o rochie albă, în timp ce Tovarăşul Buc aduse scaune pentru oaspeţi. Ga putea să-şi dea seama că

Sun Moon era pe punctul de-a se prăbuşi, dar calmul familiei lui Buc nu-i permitea să facă asta.

Ga şi Sun Moon se aşezară la masă în faţa familiei Buc, cu băiatul şi fata între ei, toţi patru plini de praf. În mijlocul mesei era o consevă de piersici, cu un deschizător de conserve alături. Ignorară cu toţii camionul de afară, care mergea la ralanti. Tovarăşul Buc dădu fiecăruia boluri de desert din sticlă, apoi le împărţi lingurile. Cu mare atenţie, desfăcu acea conservă; era atât de linişte, că se auzea cum desfăcătorul tăia tabla, pe măsură ce înainta roată pe şănţuleţul capacului. Buc trase cu mare grijă capacul, cu ajutorul unei linguri, ca să nu vină în contact cu siropul. Toţi ceilalţi nouă stăteau şi priveau în tăcere piersicile. Apoi în casă intră un soldat. Pe sub masă, băiatul îl apucă de mână pe Ga, iar acesta strânse încetişor mâna micuţă, a încurajare. Când soldatul veni la masă, nimeni nu se mişcă. Din câte putu să-şi dea seama Ga, nu avea un kalaşnikov cromat, nu avea nici un fel de armă.

Tovarăşul Buc se prefăcu a nu-l vedea pe soldat.

— Tot ce contează e că suntem împreună, zise el, apoi puse cu lingura o felie de piersică într-un bol. Dădu bolul mai departe şi, în curând, un cerc de boluri din sticlă, cu câte o singură felie de piersică, înconjura masa.

Soldatul rămase pe loc o clipă, privind.

— Îl caut pe Comandantul Ga, spuse el.

Nu părea dispus să creadă că vreunul dintre bărbaţii de la masă putea fi celebrul Comandant Ga.

— Eu sunt Comandantul Ga.

De afară, auziră zgomotul unui vinci care mergea.

— Ăsta e pentru dumneavoastră, zise soldatul înmânându-i un plic lui Ga.

În plic era o cheie de maşină şi o invitaţie la un dineu oficial din seara aceea, pe care cineva scrisese de mână: „Ne faci plăcerea de a ne onora cu

prezenţa ta?“.

În faţa casei, din camion era dat jos un Mustang clasic, albastru-deschis. Cu ajutorul unui vinci, maşina coborî cu spatele pe două rampe de metal. Mustangul era exact ca maşinile clasice pe care le văzuse în Texas. Ga se apropie de maşină, îşi trecu o mână pe aripă – deşi nu puteai să le vezi, existau mici protuberanţe şi adâncituri care atestau faptul că acea caroserie fusese făcută din metal neprelucrat. Bara de protecţie nu era din crom, ci placată cu argint sterling, iar poziţiile erau făcute din sticlă suflată cu roşu. Ga îşi băgă capul sub caroserie – văzu un hăţiş de traverse improvizate şi monturi sudate care conectau o carcasă făcută manual cu un motor de Mercedes şi un cadru de Lada sovietică.

Tovarăşul Buc veni la el lângă maşină. Era, în mod limpede, într-o dispoziţie grozavă, uşurat, exuberant.

— Lucrurile au decurs foarte bine, zise el. Ştiam că n-o să avem nevoie de piersicile alea, pur şi simplu am avut un presentiment. Totuşi, astfel de repetiţii sunt bune pentru copii. Exerciţiul reprezintă cheia.

— Ce anume am exersat noi adineaori? îl întrebă Ga.

Buc doar zâmbi, uimit, şi îi dădu lui Ga o conservă de piersici nedesfăcută.

— Pentru când o să ai nevoie într-o zi, spuse Buc. Am ajutat la închiderea Fabricii de Conserve din Fructe 49 înainte să i se dea foc. Am primit ultima ladă de pe linia de conservare. Buc era aşa de impresionat, încât clătină din cap: E ca şi cum n-ar putea să te vatăme nici un rău, prietene. Ai reuşit ceva ce n-am mai văzut niciodată şi am ştiut că vom fi bine. Am ştiut.

— Ce anume am reuşit? întrebă Ga, cu ochii roşii şi părul plin de praf.

— Asta, răspunse Tovarăşul Buc arătând spre maşină, spre casă. Ceea ce faci.

— Ce fac?

— Nu are un nume, zise Buc. Nu are un nume deoarece nimeni n-a mai făcut asta până acum.

*

În restul acelei zile, Sun Moon se încuie în dormitor cu copiii, după care urmă o tăcere care poate proveni doar de la somn. Nici măcar ştirile după-amiezii de la difuzor nu îi treziră. Jos, în tunel, nu era decât Comandantul Ga cu câinele lui, a cărui răsuflare mirosea urât de la ceapa mâncată şi care executa truc după truc.

În cele din urmă, ieşiră din cameră când soarele care cobora spre asfinţit fu ruginiu şi râul reflecta o lumină ca de ceară sau de chihlimbar. Sun Moon purta un *choson-ot* de ceremonie, de culoarea platinei, atât de frumos, încât mătasea strălucea când ca nişte diamante zdrobite sub o lumină puternică, când întunecat ca fumul unei lămpi. Perle foarte mici decorau marginile *goreum*[4]-ului. În timp ce ea pregătea ceaiul, copiii se duseră pe podiumurile din paleţi să cânte la instrumentele lor. Fata începu să cânte la *gayageum* în mod evident o melodie veche, de pe vremea curţii regale. Cu mâinile ridicate, ciupea corzile în vechiul stil *sanjo*. Băiatul încerca din răsputeri să o acompanieze la *taegum*. Plămânii lui nu erau îndeajuns de puternici pentru a cânta la dificilul flaut şi, fiindcă avea mâinile prea mici pentru a atinge notele înalte, el le cânta din gură.

Sun Moon se aşeză în genunchi în faţa Comandantului Ga şi începu ritualul japonez al ceaiului. Vorbi în timp ce lua ceaiul dintr-o cutie din lemn de arin şi-l infuza într-un bol din bronz.

— Nu te lăsa păcălit de obiectele astea, zise ea arătând spre tavă, ceşti, tel, polonic. Nu sunt adevărate. Sunt doar recuzită din ultimul meu film, *Prostituata*. Din păcate, n-a avut niciodată premiera. Înmuie ceaiul, asigurându-se că-l învârtea în sensul acelor de ceasornic într-o ceaşcă din

bambus. În film, trebuie să servesc ceaiul de după-amiază ofiţerilor japonezi care după aceea se vor ocupa de mine tot restul serii.

— Eu sunt forţa de ocupaţie în povestea aceasta? întrebă el.

Sun Moon răsuci încet în mâini ceaşca lui, aşteptând ca infuzarea să fie gata. Înainte de a-i da ceaşca, suflă o dată peste ceai, vălurindu-i suprafaţa. Capa de la *choson-ot* i se întinse în jur, strălucind. Îi dădu ceaiul şi apoi se înclină, până jos, la podea, acest lucru etalându-i forma completă a trupului.

— Era doar un film, zise ea, cu obrazul lipit de lemnul pardoselii.

În timp ce Sun Moon se duse să-i aducă uniforma cea mai frumoasă, Ga bău ceai şi ascultă. În lumina piezişă, ferestrele dinspre vest dădeau iluzia că putea vedea tocmai până la Nampo şi Golful Coreei. Melodia era elegantă şi curată şi până şi notele nereuşite ale copiilor făceau ca muzica să fie încântător de spontană. Sun Moon îl îmbrăcă, iar apoi, ridicându-se în picioare, îi prinse la piept decoraţiile potrivite.

— Asta e de la Iubitul Conducător însuşi, zise ea.

— Pentru ce a fost?

Ea ridică din umeri.

— Prinde-o sus de tot, spuse el.

Înţelepciunea lui o făcu să înalţe din sprâncene. Îi dădu ascultare.

— Iar asta i-a fost decernată de generalul Guk, pentru acte de bravură misterioase.

Atenţia şi frumuseţea ei îl distraseră. Uită cine e şi îşi uită situaţia.

— Crezi că eu sunt curajos şi misterios? o întrebă.

Ea-i încheie nasturele de la piept al uniformei şi-i îndreptă cravata.

— Nu ştiu dacă eşti un prieten al soţului meu sau un duşman, răspunse ea. Dar eşti bărbat şi trebuie să-mi promiţi că-mi vei proteja copiii. Ceea ce era cât pe ce să se întâmple astăzi nu se mai poate întâmpla.

El arătă spre o medalie mare pe care nu i-o prinsese. Era o stea rubinie cu flacăra roşie a lui Juche în spatele ei.

— Aia ce e? întrebă el.

— Te rog. Promite-mi.

El dădu din cap, fără să-şi ia privirea din ochii ei.

— Medalia aceea a fost pentru înfrângerea lui Kimura în Japonia, zise ea. Deşi, de fapt, până la urmă a fost pentru că n-a fugit din ţară. Medalia a fost doar o parte din pachet.

— Ce pachet?

— Casa asta… Postul tău, alte lucruri.

— Să fugă din ţară? Cine te-ar părăsi pe tine?

— Asta-i o întrebare bună. Dar, la vremea aceea, mâna mea încă nu-i aparţinea Comandantului Ga.

— Aşadar, l-am învins pe Kimura, hmm? Haide, prinde-mi-o şi pe asta.

— Nu, zise ea.

Ga aprobă din cap, încrezându-se în judecata ei.

— Ar trebui să port pistolul? o întrebă.

Ea clătină din cap.

Înainte de a pleca, se opriră să privească, într-o vitrină din sticlă şi iluminată de un spot, Centura de Aur. Era expusă în aşa fel încât să fie primul lucru pe care-l observa un vizitator când intra în casă.

— Soţul meu…, începu Sun Moon, dar nu-şi termină gândul.

*

În maşină, Sun Moon se mai lumină. Soarele cobora la asfinţit, dar cerul era încă de un albastru pal. În armată, Ga condusese doar camioane, dar se obişnui cu automobilul, în ciuda felului în care motorul de Mercedes îneca micuţa cutie de viteze a Ladei. Cu toate astea, habitaclul era frumos – bord din mahon, cadrane indicatoare din sidef. La început,

Sun Moon dorise să stea singură în spate, însă el o convinse să se aşeze în faţă, spunându-i că, în America, doamnele mergeau alături de bărbaţii lor.

— Îţi place maşina asta, Mustang? o întrebă. Americanii fac cele mai bune maşini. Mustangul este foarte apreciat acolo.

— Cunosc maşina asta, zise ea. Am mai fost în ea.

— Mă îndoiesc, replică Ga. Coborau muntele pe drumul şerpuit, mergând doar cu viteza necesară evitării norului de praf din urma lor. Acesta este, cu siguranţă, singurul Mustang din Phenian. Iubitul Conducător a pus să fie construit pentru a-i face pe americani să se simtă ruşinaţi, pentru a le arăta că putem să facem şi noi maşini, numai că mai bune, mai puternice.

Sun Moon îşi trecu mâinile pe tapiţerie. Lăsă în jos viziera din faţa scaunului din dreapta şi se privi în oglindă.

— Nu, spuse ea. Am mai fost în maşina asta. A făcut parte din recuzita unuia dintre filmele mele, cel în care americanii sunt respinşi şi MacArthur e prins în timp ce dă bir cu fugiţii. Aceasta era maşina cu care încerca să scape laşul. Am avut o scenă chiar aici, pe scaunul ăsta. Trebuia să-l sărut pe trădător pentru a obţine informaţii. Filmul ăla a fost făcut acum mulţi ani.

Discuţia despre filme îi stricase dispoziţia lui Sun Moon, îşi dădu el seama.

Merseră pe lângă Cimitirul Martirilor Revoluţionari. Gărzile Songun, cu puştile lor aurii, plecaseră acasă, încheindu-şi activitatea pe ziua aceea, iar în umbrele lungi aruncate de busturile funerare din bronz treceau din când în când bărbaţi şi femei. În întunericul care se lăsa, siluetele acelea fantomatice, care mergeau repede, aplecate, strângeau toate florile de pe morminte.

— Mereu fură florile, remarcă Sun Moon în timp ce treceau. Asta mă scârbeşte. Ştii, unchiul meu e aici. Ştii ce le spune asta strămoşilor noştri, cât de tare îi insultă, cu siguranţă?

— De ce crezi că fură florile? o întrebă Ga.

— Mda, asta-i întrebarea, nu-i aşa? Cine ar face aşa ceva? Ce se întâmplă cu ţara noastră?

El îi aruncă pe furiş o privire fugară, pentru a-şi confirma incredulitatea ei. Oare nu-i fusese niciodată îndeajuns de foame ca să mănânce o floare? Nu ştia că margaretele, crinii sălbatici, panseluţele şi gălbenelele se puteau mânca? Că, dacă-i era suficient de foame, o persoană putea să mănânce florile vesele de viorea, ba chiar şi lujerii de păpădie şi fructele amărui ale trandafirilor?

Trecură Podul Chongnyu, merseră prin partea de sud a oraşului şi apoi traversară din nou pe Yanggakdo. Era ora cinei, iar în aer plutea fum. În ceas de amurg, fluviul Taedong îi aduse aminte de apa din puţurile de mină, neagră de la minereu şi rece. Sun Moon îi spuse s-o ia pe strada Sosong spre Putong, însă în mijlocul clădirilor cu apartamente care mărgineau de o parte şi de alta Chollima, ceva se izbi de capota maşinii. Ga se gândi întâi că se descărcase o armă sau că avusese loc vreo coliziune. Opri pe şosea, apoi el şi Sun Moon coborâră din maşină, lăsând portierele deschise.

Şoseaua era lată şi neluminată. Nu erau alte maşini. Era momentul serii când nuanţele de albastru şi de gri se contopeau, devenind mai intense. La marginea bordurii, lumea făcuse napi la grătar – în aer persista un fir de fum amar, înalt până la brâu. Oamenii se adunară în jurul maşinii să vadă ce se întâmplase. Pe capotă era un ied, cu coarnele abia mijite şi ochii umezi. Unii se uitară în sus, la acoperişuri, unde alte animale continuau să pască în timp ce pe cer îşi făceau apariţia primele stele. Nu exista sânge închegat, dar se putea vedea că ochişorii iedului deveneau lăptoşi şi se umpleau cu sânge. Sun Moon îşi acoperi faţa, iar Ga îşi puse o mână pe umărul ei.

Brusc, o tânără se desprinse din mulţime. Înhăţă iedul şi o luă la goană pe stradă. Se uitară după ea cum alerga, în timp ce capul iedului sălta,

făcând ca pe spatele femeii să se prelingă o dâră de salivă cu sânge. Ga îşi dădu seama că mulţimea se holba acum la el. În ochii lor, era un *yangban* în uniformă elegantă şi cu o soţie frumoasă.

*

Ajunseră cu întârziere la Opera Populară, goală exceptând câteva zeci de cupluri strânse în grupuri mici, ale căror conversaţii erau reduse la simple murmure de tavanele imense, de cascadele cortinelor din mătase neagră şi de covoarele de culoarea dudelor. La unul din balcoanele superioare stătea în picioare un tenor. Cu mâinile împreunate, cânta *Arirang*, în vreme ce jos, în ciuda băuturilor şi mâncărurilor alese, oaspeţii încercau să simtă oarecare plăcere în timpul mort dinaintea momentului în care aveau să fie răsplătiţi cu prezenţa vioaie a Iubitului Conducător.

— *Arirang, Arirang, A-ra-ri-io*, cânta tenorul.

— Acela este Dak-So, zise Sun Moon. El conduce Studioul Cinematografic Central. Însă vocea sa nu are egal.

Comandantul Ga şi Sun Moon se îndreptară cu atenţie spre cupluri. Cât de frumoasă era ea în timp ce traversa sala, cu paşi mărunţi şi repezi, cu forma trupului perfect conturată de mătasea coreeană în care era drapată!

Bărbaţii fură primii care o recunoscură. În uniformele lor de gală sau în costumele Adunării, îşi arătară zâmbetele cu dinţi de aur, de parcă Sun Moon nu fusese absentă atât de multă vreme de pe scena societăţii *yangban*. Părură indiferenţi la anularea premierei filmului său sau la venirea ei cu un bărbat necunoscut îmbrăcat în uniforma soţului, ca şi cum toate acestea nu erau semne că pierduseră pe cineva de-al lor. Femeile însă o respinseră făţiş – poate că aveau convingerea că, dacă strângeau rândurile împotriva lui Sun Moon, ea n-ar fi putut să le transmită maladia de care se temeau cel mai tare.

Sun Moon se opri brusc şi se întoarse spre Ga, de parcă ar fi fost cuprinsă de impulsul de a-l săruta. Arătându-le spatele acelor femei, se uită în ochii lui Ga ca şi cum şi-ar fi căutat propria imagine.

— Sunt o actriţă talentată şi tu eşti soţul meu, zise ea. Sunt o actriţă talentată şi tu eşti soţul meu.

Ga se uită în ochii ei nesiguri, care nu vedeau nimic.

— Eşti o actriţă talentată, îi spuse. Iar eu sunt soţul tău.

Apoi ea se întoarse, zâmbi şi-şi reluară înaintarea.

Un bărbat se desprinse dintr-un grup pentru a le ieşi în cale. Sun Moon deveni rigidă la apropierea lui.

— Tovarăşe Comandant Park, zise ea. Ce mai faceţi?

— Bine, mulţumesc, îi răspunse el lui Sun Moon, după care, cu o plecăciune adâncă, îi sărută mâna. Ridicându-se, spuse: Tovarăşe Comandant Ga, cât timp a trecut?

Chipul lui Park purta urmele unui schimb de focuri pe mare, cu o navă de patrulă a Republicii Coreea.

— Prea mult, Comandante Park, mult prea mult.

— Adevărat, aprobă Park. Dar spune-mi, ai observat ceva schimbat la mine?

Ga se uită la uniforma lui Park, la inelele lui mari şi la cravată, dar, de fapt, nu se putea abţine să nu fie atras de cicatricele ca nişte striaţii de pe una dintre tâmple.

— Desigur, zise Ga. Schimbarea e în bine.

— Ei bine, am crezut că vei fi mânios – eşti omul cel mai bătăios pe care-l ştiu.

Ga îi aruncă o privire lui Sun Moon. Credea că poate savura momentul, dar chipul îi era imobil, precaut.

— Într-o bună zi, îţi vei câştiga propria Cruce Songun, zise Comandantul Park, pipăindu-şi o medalie de pe piept. Ce-i drept, se acordă o dată pe an, dar nu lăsa asta să te oprească.

— Atunci, poate că voi fi primul care o va câştiga doi ani la rând, spuse Ga.

— Asta a fost bună, râse Comandantul Park. Îţi stă în fire.

Puse o mână pe umărul lui Ga, ca pentru a-i şopti ceva amuzant la ureche. Însă în loc de asta, îl apucă de guler, trăgându-l în jos pentru a-i da un upercut puternic în zona abdominală, un pumn în ficat care-l apăsă cu încheieturile degetelor sub coaste. Apoi Park se îndepărtă cu paşi mari.

Sun Moon îl susţinu pe Ga şi încercă să-l conducă spre un scaun, dar nu, el dorea să rămână în picioare.

— Bărbaţii trebuie să ajungă mereu la asta, zise ea.

— Cine-a fost ăsta? întrebă Ga, cu răsuflarea întretăiată.

— Cel mai bun prieten al tău, răspunse Sun Moon.

Oamenii reveniră la discuţiile lor, stând în picioare în grupuri mici în jurul mâncării.

— Cred c-o să mă aşez, zise Ga ţinându-se de ficat.

Se aşezară pe nişte scaune de la o masă liberă. Sun Moon se uită cu atenţie la fiecare mişcare pe care o făceau petrecăreţii, încercând, după câte se părea, să le ghicească discuţiile numai după gesturi.

Spre ei se îndreptă o femeie singură. Avea o expresie precaută, dar îi aducea lui Ga un pahar cu apă. Nu era cu mult mai în vârstă decât Sun Moon, dar cu toate acestea suferea de un tremurat uşor, aşa că apa se revărsa întruna peste marginea paharului. În cealaltă mână avea o farfurie de cocktail, ticsită cu creveţi.

Ga luă paharul şi bău apă, deşi îl durea când înghiţea.

Femeia scoase din buzunar o bucată de hârtie cerată şi se apucă să pună creveţii în ea.

— Soţul meu e de-o vârstă cu mine, zise ea. Are o inimă foarte bună. Prin inimă vreau să spun că ar fi intervenit în spectacolul ăsta la care tocmai am fost martori. Nu, n-ar fi putut suporta să vadă că cineva este rănit, fără să intervină.

Ga o urmări cum punea creveţii unul câte unul pe hârtie. Se holbă la carapacele lor de un alb opac şi la ochii lor ca nişte mărgeluţe negre – erau creveţii orbi, de apă adâncă, pentru care-şi riscaseră vieţile la bordul Junmei.

— Nu pot să zic că soţul meu are vreo trăsătură distinctivă, continuă femeia. Cum ar fi o cicatrice sau un semn din naştere. E un bărbat obişnuit, pe la cincizeci şi cinci de ani, cărunt.

De durere, Ga se ţinea cu mâinile de partea unde încasase lovitura.

— Te rugăm să pleci, zise Sun Moon, nerăbdătoare.

— Da, da, spuse femeia, după care se uită la Ga şi-l întrebă: Crezi că l-ai văzut vreodată, în locul ăla unde ai fost?

— În locul unde am fost? repetă el întrebarea, lăsând paharul jos.

— Circulă zvonuri, zise femeia. Lumea ştie de unde-ai venit.

— Mă confunzi cu altcineva, îi spuse el. Nu sunt un deţinut. Sunt Comandantul Ga. Sunt Ministrul Minelor-Închisori.

— Te rog, insistă femeia. Trebuie să-mi recapăt soţul, nu pot… Nimic n-are rost fără el. Îl cheamă…

— Nu! Nu ne spune numele lui, interveni Sun Moon.

Femeia se uită de la Sun Moon la Ga.

— E adevărat că… vreau să zic, ai auzit că există o închisoare unde se practică lobotomia? întrebă ea.

Ridică un crevete în mâna tremurândă şi-l agită cu mintea aiurea.

— Ce? întrebă Ga.

— Nu! Încetează, zise Sun Moon.

— Trebuie să mă ajuţi să-l găsesc. Am auzit că tuturor bărbaţilor li se face lobotomie când intră acolo – muncesc mereu, ca nişte zombi.

— Nu e nevoie de nici o intervenţie chirurgicală pentru a face un bărbat să muncească aşa, îi spuse el.

Sun Moon se ridică în picioare. Îl apucă de braţ pe Ga şi îl luă de acolo.

Se amestecară printre grupuri, în apropierea mâncării. Apoi lumina scăzu în intensitate şi orchestra începu să-şi acordeze instrumentele.

— Ce se întâmplă? o întrebă el.

Ea arătă spre o cortină galbenă, atârnată la o lojă de la etajul al doilea.

— Acolo îşi va face apariţia Iubitul Conducător, îi explică ea, îndepărtându-se cu un pas. Trebuie să merg să discut cu lumea despre filmul meu. Trebuie să aflu ce s-a întâmplat cu *Prostituata*.

Un reflector se aprinse în direcţia cortinei galbene şi, în loc de *Te vom urma mereu*, orchestra începu o versiune emoţionantă a *Baladei lui Ryoktosan*. Tenorul începu să cânte despre Ryoktosan, uriaşul cu chip de copil din Hamgyong-ul de Sud. Băiatul de ţăran care a devenit regele luptătorilor din Japonia! Uriaşul cu chip de copil care l-a învins pe Sakuraba! Cu centura la mijloc, singurul lucru după care jinduia era căminul lui. Singura lui dorinţă – întoarcerea ca un erou în Coreea, locul de naştere iubit! Însă campionul nostru a fost răpit şi ucis, înjunghiat de neruşinaţii de japonezi. Un cuţit japonez, de pe care şiroia urină, l-a îngenuncheat pe marele Ryoktosan.

În curând, mulţimea începu să cânte împreună cu tenorul. Cu toţii ştiau când să lovească din picioare şi când să bată de două ori din palme. Se înălţă un şir de ovaţii când auziră deschizându-se uşile blindate din spatele cortinei. Iar când cele două părţi ale cortinei galbene se dădură la o parte, apăru o siluetă în picioare, un bărbat mic de statură, burtos, îmbrăcat într-un *dobok* alb şi purtând o mască astfel confecţionată încât să semene cu chipul imens de copil al lui Ryoktosan. Mulţimea o luă razna. Atunci, micuţul luptător de *taekwondo* o luă în jos pe trepte, cu paşi uşori, pentru a face un tur al victoriei prin mulţime. Luă coniacul cuiva şi îl bău prin gaura din mască, după care îşi croi drum până la Comandantul Ga, înclinându-se cu extrem formalism înainte de a adopta o poziţie de *taekwondo*.

Comandantul Ga nu ştia ce să facă. Oaspeţii începură să formeze un cerc larg în jurul lui şi al acelui bărbat scund care-şi ţinea pumnii ridicaţi în aer. Deodată, asupra lor se aprinse un reflector. Omuleţul sări uşor de câteva ori şi apoi se apropie repede de Ga, suficient de aproape pentru a lovi, dar apoi se îndepărtă iar. Ga o căută din priviri pe Sun Moon, dar tot ce putu să vadă fură luminile puternice. Micuţul luptător veni spre Ga cu paşi săltaţi, ca de dans, şi execută o serie de mişcări din mâini în aer şi lovituri rapide din picior. Apoi, din senin, răutăciosul îi trase un pumn – o lovitură rapidă în gât.

Se auziră urale, lumea începu să cânte balada odată cu tenorul.

Ga se ţinu de gât şi se aplecă.

— Vă rog, domnule, zise el, dar omuleţul se deplasase la marginea cercului, unde se sprijini de soţia cuiva pentru a-şi trage răsuflarea şi a mai bea ceva.

Pe neaşteptate, omuleţul se răsuci pentru o altă lovitură – ce să facă Ga? Să pareze lovitura de pumn, să încerce să trateze raţional cu bărbatul, să fugă? Dar era prea târziu. Ga simţi încheieturile degetelor bărbatului greblându-i ochiul şi apoi gura îl înţepă de durere şi se umflă, iar în nas simţi o durere acută. Simţi şuvoiul fierbinte din cap şi apoi sângele îi curse din nas şi în gât. Pe urmă, micul Ryoktosan execută un dans, spre deliciul tuturor, aşa cum fac marinarii ruşi de pe submarine când au o seară de permisie.

Ochii lui Ga îi lăcrimau şi nu putea să vadă bine. Omuleţul se apropie din nou – se prinse de corpul lui Ga cu un croşeu de stânga. Durerea lui Ga reacţionă de capul ei, trimiţând un pumn în nasul bărbatului.

Masca din plastic se auzi crăpând. Bărbatul se dădu câţiva paşi înapoi, clătinându-se, în timp ce din nări începu să i se prelingă sânge, iar din piepturile invitaţilor strânşi în jurul lor se auzi o exclamaţie colectivă de surpriză. Îl aşezară pe un scaun, i se aduse un pahar cu apă şi apoi ridicară

masca – se ivi nu faţa Iubitului Conducător, ci a unui om mărunţel, cu trăsături indistincte, dezorientat.

Reflectorul se îndreptă spre lojă. Acolo se afla adevăratul Iubit Conducător, care aplauda.

— Aţi crezut că eram eu? strigă el. Aţi crezut că eram eu?

Iubitul Conducător Kim Jong-il coborî scările râzând; dădu mâna cu oamenii şi acceptă felicitările pentru o farsă izbutită. Se opri să vadă cum se simţea omuleţul îmbrăcat în *dobok*, aplecându-se mult pentru a-i examina rănile.

— E şoferul meu, zise Iubitul Conducător, clătinând din cap la vederea nasului bărbatului.

Însă găsi nimerit să-l bată încurajator pe umăr. Fu chemat medicul personal al Iubitului Conducător.

Oamenii făcură linişte când Iubitul Conducător se apropie de Comandantul Ga.

Ga o văzu pe Sun Moon întorcându-se într-o parte, mai aproape, ca să poată auzi mai bine.

— Nu, nu, zise Iubitul Conducător. Trebuie să stai drept ca să opreşti sângerarea.

În ciuda durerii din zona abdominală, Ga se îndreptă de spate. Atunci Iubitul Conducător îl apucă pe Ga de nas, strângându-i nările deasupra septului nazal, şi îşi trase degetele în jos, de-a lungul nasului, pentru a scoate afară tot sângele şi mucusul.

— Credeai că eram eu? îl întrebă pe Ga.

— Am crezut că eraţi dumneavoastră, zise Ga înclinând din cap.

Iubitul Conducător râse şi-şi scutură mizeria de pe mâini.

— Nu te îngrijora, nasul nu e rupt, zise el.

Iubitului Conducător i se dădu o batistă. Se şterse pe mâini, adresându-se oaspeţilor:

— A crezut că eram eu, anunţă el, spre încântarea adunării. Însă eu sunt adevăratul Kim Jong-il, eu sunt cel adevărat. El este impostorul, arătă Iubitul Conducător spre şoferul său, ai cărui ochi se măriră brusc. El este impostorul, el e cel care se preface. Eu sunt adevăratul Kim Jong-il.

Iubitul Conducător împături batista şi i-o dădu lui Ga pentru nas. Apoi ridică braţul lui Ga şi spuse:

— Şi iată-l pe adevăratul Comandant Ga. L-a învins pe Kimura, iar acum îi va înfrânge pe americani. Iubitul Conducător ridică glasul, ca şi cum s-ar fi adresat întregului Phenian, întregii Coree de Nord: Pentru că avem nevoie de un erou adevărat, vi-l prezint pe Comandantul Ga. Aplauze pentru deţinătorul Centurii de Aur!

Aplauzele fură intense şi susţinute. În timpul lor, Iubitul Conducător îi vorbi lui Ga pe un ton scăzut:

— Fă o plecăciune, Comandante.

Cu mâinile pe lângă corp, Ga se înclină din talie, rămânând o clipă în această poziţie şi observând picăturile de sânge care-i cădeau din nas pe covorul Operei. Când se ridică, îşi făcură apariţia, parcă la un semnal, o mică armată de servitoare frumoase, cu tăvi pe care erau pahare cu şampanie. Deasupra, Dak-Ho începu să cânte *Eroii neslăviţi*, tema muzicală din primul film în care jucase Sun Moon.

Comandantul Ga se uită la Sun Moon, iar faţa ei îi confirmă că înţelegea acum că nu conta dacă soţul ei era viu sau mort – fusese înlocuit, iar ea n-avea să-l revadă niciodată.

Sun Moon se întoarse să plece şi Ga se ţinu după ea.

O prinse din urmă la o masă liberă, unde ea se aşeză în mijlocul hainelor şi genţilor altor oameni.

— Cum e cu filmul tău? o întrebă. Ce ai aflat?

— Nu va fi nici un film, răspunse ea, cu mâinile tremurând în faţa ei.

Pe chip i se citea o tristeţe pură, opusul prefăcătoriei actoriceşti.

Sun Moon era pe punctul de a plânge. Încercă să o consoleze, dar ea nu vru să-l lase.

— Nu mi s-a mai întâmplat nimic de genul ăsta vreodată, zise ea. Iar acum, totul merge rău.

— Nu chiar totul, spuse el.

— Ba da, totul. Tu nu cunoşti sentimentul ăsta. Nu ştii cum e să pierzi un film la care ai muncit un an. Nu ţi-ai pierdut niciodată toţi prietenii, nu ţi-a fost luat soţul de lângă tine.

— Nu vorbi aşa. Nu e nevoie să vorbeşti aşa.

— Cu siguranţă aşa simţi când ţi-e foame, golul ăsta pe dinăuntru, zise ea. De bună seamă, aşa se simt oamenii din Africa, unde n-au nimic de mâncare.

— Vrei să cunoşti aroma foamei? o întrebă el, brusc scârbit.

Din aranjamentul floral din centrul mesei, Ga smulse o petală dintr-un trandafir. O rupse de pe baza albă, apoi îi băgă petala între buze lui Sun Moon.

— Deschide gura, îi ceru el, iar când ea refuză, îi repetă pe un ton aspru: Deschide gura!

Ea-şi desfăcu buzele şi lăsă petala să-i intre în gură. Ridică privirea spre el, cu lacrimi strângându-i-se în ochi. Şi apoi lacrimile i se rostogoliră pe obraji, în timp ce, foarte încet, începu să mestece.

1. Partea superioară a costumului tradiţional coreean, semănând cu o cămaşă care ajunge până la jumătatea torsului.
2. Partea inferioară a costumului tradiţional coreean, constând într-o fustă lungă care completează *jeogori*.
3. Moneda nord-coreeană.
4. Panglică lungă, care se leagă cu o fundă pe partea din faţă a unui *jeogori*.

Cetăţeni, veniţi, strângeţi-vă laolaltă în jurul difuzoarelor din bucătăriile şi birourile voastre pentru următoarea parte din Cea Mai Bună Povestire Nord-Coreeană a anului! Aţi ratat vreun episod? Acestea sunt disponibile pentru redifuzare în cabinetul de limbi străine de la Biblioteca Populară. Când l-am văzut ultima oară pe laşul Comandant Ga, acesta fusese tratat de Iubitul Conducător cu o demonstraţie de *taekwondo*! Nu vă lăsaţi păcăliţi de uniforma elegantă a Comandantului şi de părul lui cu cărare fără cusur – el e un personaj tragic, care are mult, mult de căzut înainte de a putea începe vreo discuţie despre mântuire.

Deocamdată, cuplul nostru strălucitor traversa Phenianul noaptea târziu, după o petrecere opulentă, în timp ce, cartier după cartier, comutatoarele de la transformatoarele electrice erau decuplate pentru a împinge frumosul nostru oraş în braţele somnului. Comandantul Ga conducea, în vreme ce Sun Moon se înclina încolo şi încoace, după cum erau virajele.

— Îmi pare rău pentru filmul tău, zise el.

Ea nu-i răspunse. Avea capul întors spre clădirile care se cufundau pe rând în întuneric.

— Poţi să faci altul, spuse el.

Sun Moon scotoci prin poşetă, după care o închise supărată.

— Soţul meu nu m-a lăsat niciodată să rămân fără ţigări, nici măcar o singură dată, zise ea. Avea o ascunzătoare specială pentru cartuşele cu ţigări şi, în fiecare dimineaţă, găseam sub pernă un pachet neîncepu t.

Cartierul cu restaurante din Pyongchon se cufundă în beznă în timp ce îl traversau, iar apoi unul, două, trei, blocurile de locuinţe de pe strada

Haebangsan rămaseră şi ele fără curent electric. Noapte bună, Phenian. O meriţi. Nici o ţară nu doarme aşa cum doarme Coreea de Nord. După ora stingerii, se produce o expiraţie colectivă când capetele ating pernele într-un milion de case. Când generatoarele neobosite se închid pe timpul nopţii şi turbinele lor înroşite de căldură încep să se răcească, nici un bec nu continuă să ardă singur, nici un frigider nu zumzăie monoton în întuneric. Există doar satisfacţia de a închide pleoapele şi apoi visele adânci, puternice, despre normele de muncă şi îmbrăţişarea reunificării. Cetăţeanul american, însă, este complet treaz. Ar trebui să vedeţi o fotografie realizată noaptea din satelit al acestei naţiuni confuze – o fâşie imensă de lumină, însumând strălucirile serilor indolente, fără rost, pe care le petrec ei. Leneşi şi nemotivaţi, americanii stau treji până târziu, angajându-se în activităţi precum uitatul la televizor, homosexualitatea şi chiar religia, orice pentru a-şi satisface apetitul egoist.

Oraşul era cufundat în întuneric total în timp ce treceau cu maşina pe lângă staţia Rakwan a magistralei de metrou Hyoksin. Farurile lor luminară pentru o clipă o bufniţă de deasupra gurii de aerisire de la metrou, al cărei cioc era ocupat cu un miel proaspăt. Ar fi uşor, dragi cetăţeni, să vă fie milă de sărmanul miel, răpus de moarte atât de fraged. Sau de oaia-mamă, ale cărei dragoste şi trudă au fost în zadar. Sau chiar de bufniţă, a cărei datorie e să trăiască din devorarea altora. Totuşi, aceasta e o poveste fericită, cetăţeni: prin moartea mielului neatent şi neascultător, cei de pe alte acoperişuri se fac mai puternici.

Începură s-o ia în sus pe deal, trecând de Grădina Zoologică unde tigrii siberieni ai Iubitului Conducător sunt expuşi lângă cuşca în care sunt adăpostiţi cei şase câini de la zoo, toţi daruri din partea fostului rege din Swaziland. Câinii erau ţinuţi pe o dietă strictă din roşii moi şi *kimchi*[1] pentru a le diminua pericolul inerent, deşi vor redeveni consumatori de carne când va veni vremea ca americanii să vină în vizită!

În lumina farurilor, zăriră un bărbat gonind afară din Grădina Zoologică, ţinând în mâini un ou de struţ. Era urmărit în susul dealului de doi paznici cu lanterne.

— Ţi-e milă de bărbatul căruia îi este îndeajuns de foame, încât să fure? întrebă Comandantul Ga în timp ce mergeau mai departe cu maşina. Sau de bărbaţii care trebuie să-l prindă?

— Nu pasărea este cea care suferă? întrebă Sun Moon.

Trecură de cimitir, care era în beznă, asemenea şi Parcul de Distracţii, ale cărui gondole se conturau profund negre pe fundalul unui cer negru-albăstrui. Numai Grădina Botanică era luminată. Aici, chiar şi noaptea, munca la programul culturilor hibride continua, preţiosul tezaur de seminţe fiind protejat de o invazie americană printr-un imens gard electric. Ga se uită la un con format din molii, bogate în proteine, care se învârteau în jurul luminii de siguranţă, şi deveni melancolic în timp ce conducea încet pe panta ultimei porţiuni a drumului de pământ.

— Ăsta-i un automobil nemaipomenit, remarcă el. O să-i duc dorul.

Prin asta, Comandantul Ga voia să spună că, deşi ţara noastră produce cele mai bune maşini din lume, viaţa e trecătoare şi plină de greutăţi, acesta fiind motivul pentru care Iubitul Conducător ne-a dăruit filosofia Juche.

— Voi transmite sentimentele tale următorului bărbat care se va nimeri s-o conducă, zise Sun Moon.

Cu asta, talentata actriţă este de acord că maşina nu este a lor, ci proprietatea cetăţenilor Republicii Populare Democrate Coreene şi a Preaiubitului General care ne conduce. Nu are dreptate, însă, când sugerează că ea, Sun Moon, nu-i aparţine soţului ei, căci o soţie are anumite obligaţii, pe care trebuie să le respecte.

Comandantul Ga opri maşina în faţa casei. Norul de praf care se ţinuse după ei îi ajunse din urmă, fantomatic în lumina farurilor şi a uşii de la

intrare pe care o luminau. Sun Moon se uită lung la această uşă, cu incertitudine şi nelinişte.

— Ăsta e un vis? întrebă Sun Moon. Spune-mi că e doar un film în care joc.

Dar gata cu capriciile, voi doi! E timpul pentru somn. La culcare, acum…

Oh, Sun Moon, inima noastră nu va înceta să fie alături de tine!

Haideţi să repetăm cu toţii: Ne este dor de tine, Sun Moon!

În sfârşit, cetăţeni, vă prevenim că episodul de mâine conţine o situaţie adecvată doar adulţilor, aşa că protejaţi urechile micilor noştri cetăţeni când actriţa Sun Moon va decide dacă se va deschide complet noului ei soţ, Comandantul Ga, aşa cum cere legea din partea unei soţii, sau dacă va face o greşită declaraţie de castitate.

Ţineţi minte, cetăţene, oricât de admirabil ar putea fi să rămâi castă pentru un soţ dispărut, un astfel de simţ al datoriei este greşit. Ori de câte ori dispare cineva drag, există o suferinţă care persistă. Americanii au proverbul: „Timpul vindecă toate rănile“. Dar nu este adevărat. Experimentele au demonstrat că vindecarea este grăbită doar de şedinţele de autocritică, de scrierile pline de inspiraţie ale lui Kim Jong-il şi de persoane înlocuitoare. Aşa că atunci când Iubitul Conducător vă oferă un soţ nou, dăruiţi-vă acestuia. Cu toate acestea: Te iubim, Sun Moon!

Repetaţi: Te iubim, Sun Moon!

Arătaţi-vă vigoarea, cetăţeni!

Repetaţi: Te admirăm, Sun Moon!

Da, cetăţeni, aşa e mai bine.

Mai tare: Vom încerca să urmăm exemplul sacrificiului tău, Sun Moon!

Fie ca Iubitul Conducător Kim Ir-sen[2] însuşi să vă audă din cer!

Toţi împreună: Ne vom scălda în sângele americanilor care-au venit în măreaţa noastră patrie ca să te rănească!

Dar să nu anticipăm. Asta e pentru episodul următor.

1. Preparatul culinar naţional al Coreei, cu sute de variaţii; constă, în principal, din diverse legume şi condimente lăsate la fermentat.
2. Preşedinte al Coreei de Nord decedat în 1994, an în care i s-a acordat titulatura de Preşedintele Etern al Republicii. A fost urmat în funcţie de fiul său, Kim Jong-il, preşedinte până în decembrie 2011, când a murit.

Ajuns acasă de la petrecerea Iubitului Conducător, Comandantul Ga studie rutina de seară a lui Sun Moon. Mai întâi, ea aprinse o lampă cu petrol, de felul celor care se puneau pe plajele din Cheju pentru ca pescarii de noapte să-şi poată manevra ambarcaţiunile. Băgă câinele înăuntru, apoi verifică dormitorul, să vadă dacă dormeau copiii. După ce făcu asta, lăsă uşile deschise pentru prima oară. Înăuntru, la lumina lămpii ei, Ga zări o saltea joasă şi rogojini din păr de bou făcute sul.

În bucătăria întunecată, el scoase o sticlă de Ryoksong din locul rece de sub chiuvetă. Berea era bună, iar sticla îi alină mâna care-i înţepenise. Nu voia să vadă cum îi arăta faţa. Ea îi examină încheieturile degetelor, pe care începea să se zărească o tentă de galben.

— Am îngrijit multe mâini rupte, zise ea. Asta e doar o entorsă.

— Crezi că şoferul acela e bine? Arăta ca şi cum i-aş fi spart nasul.

Ea ridică din umeri.

— Ai ales să joci rolul unui bărbat dedicat violenţei. Astfel de lucruri se întâmplă.

— Ai înţeles pe dos. Soţul tău m-a ales pe mine.

— Contează? Tu eşti el acum, nu? Comandantul Ga Chol Chun – aşa ar trebui să-ţi spun?

— Uită-te cum îşi ascund ochii copiii tăi, cât de teamă le este să se mişte. Nu vreau să fiu bărbatul care i-a învăţat asta.

— Spune-mi, atunci, cum ar trebui să-ţi zic?

El scutură din cap.

Pe faţa ei se citea că era de acord: era o problemă dificilă.

Lumina lămpii arunca umbre care dădeau formă trupului ei. Sun Moon se rezemă de blatul de lucru şi se uită fix la dulapuri, ca şi cum ar fi văzut ce conţin. Însă, de fapt, privea în direcţia opusă, în ea însăşi.

— Ştiu la ce te gândeşti, zise el.

— Femeia aceea… N-am reuşit să mi-o scot din minte.

După expresia de pe chipul ei, Ga crezuse că Sun Moon se învinovăţea, cumva, pentru lucrurile petrecute, ceva ce căpitanul îi spusese că soţia sa făcea mereu. Dar în momentul în care ea pomeni de femeia aceea, ştiu exact despre ce vorbea Sun Moon.

— Discuţia aia despre lobotomie a fost o prostie, zise el. Nu există o astfel de închisoare. Oamenii creează astfel de zvonuri din cauza fricii, din cauză că nu ştiu nimic.

Ga luă o gură de bere. Deschise şi închise maxilarul, apoi îl mişcă lateral dintr-o parte în alta, pentru a evalua cât de afectată îi era faţa. Bineînţeles că exista o închisoare cu zombi – a ştiut că e adevărat din clipa în care a auzit. Îşi dorea s-o poată întreba pe Mongnan despre asta – ea ar şti, i-ar povesti totul despre fabrica de lobotomie şi ar spune-o într-un mod care te-ar face să fii sigur că eşti cea mai norocoasă persoană din lume, că soarta ta în viaţă e aur curat în comparaţie cu-a altora.

— Dacă îţi faci griji pentru soţul tău, despre ce i s-a întâmplat, o să-ţi spun povestea.

— Nu vreau să vorbesc despre el, zise ea rozându-şi o unghie. Trebuie să nu mă mai laşi fără ţigări, promite-mi asta. Luă un pahar din bufet şi-l puse pe blatul de lucru: Asta e ora la care, seara, îmi torni un pahar de vin din orez, zise ea. E una dintre îndatoririle tale.

Luând lampa, el coborî în tunel să ia o sticlă de vin din orez, dar, în loc să facă asta, se pomeni uitându-se la DVD-uri. Îşi trecu degetele peste filme, căutând unul de-al ei, însă nu erau filme coreene, iar în curând titluri ca *Rambo*, *Moonstruck* şi *Raiders of the Lost Ark* îi comutară

creierul pe cititul în engleză şi nu se putu abţine din trecerea în revistă a şirurilor cu DVD-uri. Brusc, se trezi cu Sun Moon lângă el.

— M-ai lăsat pe întuneric, zise ea. Ai multe de învăţat despre cum să te porţi cu mine.

— Căutam un film cu tine.

— Da?

— Însă nu e nici unul.

— Nici măcar unul? Sun Moon studie şirurile cu titluri. Avea toate filmele astea şi nici măcar unul nu e cu soţia lui? întrebă nedumerită. Scoase unul de pe raft. Ce film e ăsta?

Ga se uită la copertă.

— Se numeşte *Lista lui Schindler*.

„Schindler“ era un cuvânt greu de pronunţat.

Sun Moon deschise carcasa şi se uită la DVD, la felul în care suprafaţa îi strălucea în lumină.

— Astea sunt nişte prostii, zise ea. Filmele sunt proprietatea poporului, nu-s menite să fie în posesia unui singur om. Dacă vrei să vezi un film cu mine, du-te la Cinema Moranbong, le difuzează mereu. Poţi vedea un film cu Sun Moon deopotrivă cu ţărani şi biroul politic.

— Tu ai văzut vreunul din filmele astea?

— Ţi-am spus, sunt o actriţă pură. Chestiile astea n-ar face decât să mă corupă. Sunt, probabil, singura actriţă pură din lume. Luă un alt film şi-l flutură spre el: Cum pot oamenii să fie artişti când joacă pentru bani? Ca nişte babuini de la zoo, care dansează priponiţi de funiile lor ca să capete căpăţâni de varză. Eu joc pentru o ţară, pentru un popor întreg. Deodată, păru tristă şi dezamăgită. Iubitul Conducător zicea că o să joc pentru lumea întreagă. Ştii că el mi-a dat numele ăsta? În engleză, Sun înseamnă *hae*, iar Moon înseamnă *dal*, aşa că eu aş fi zi şi noapte, lumină şi întuneric, corp ceresc şi eternul satelit. Iubitul Conducător zicea că asta

mă va face misterioasă în ochii spectatorilor americani, că simbolismul puternic le va capta atenţia.

Sun Moon se uită lung la Ga, apoi îl întrebă:

— Numai că în America nu se uită nimeni la filmele mele, nu-i aşa?

— Nu, clătină el din cap. Nu cred că se uită.

Ea puse *Lista lui Schindler* înapoi în raft.

— Descotoroseşte-te de astea, îi zise. Nu vreau să le mai văd.

— Cum se uita soţul tău la ele? întrebă el. N-aveţi un DVDplayer.

Ea ridică din umeri.

— Avea un laptop?

— Un ce?

— Un computer care se îndoaie ca să se închidă.

— Da, dar nu l-am mai văzut de ceva vreme.

— Indiferent unde e ascuns laptopul, pun pariu că tot acolo sunt şi ţigările tale.

— E prea târziu pentru vin, zise ea. Vino, o să fac patul.

*

Patul era cu faţa spre o fereastră mare care oferea priveliştea întunericului din Phenian. Sun Moon lăsă lampa aprinsă pe o măsuţă de lângă perete. Copiii dormeau pe un palet la piciorul patului, cu câinele între ei. Pe etajera de deasupra, departe de mâinile copiilor, se afla conserva de piersici pe care le-o dăduse Tovarăşul Buc. La lumina scăzută, se dezbrăcară până la lenjeria de corp. După ce se băgară în aşternut, ea zise:

— Iată regulile. Prima este că vei începe să lucrezi la tunel şi nu te vei opri până când nu va exista o ieşire. Nu vreau să mai fiu prinsă ca într-o cursă.

El închise ochii şi-i ascultă cererea. Era ceva frumos şi pur în ea. De-ar fi spus mai mulţi oameni: „Asta este ceea ce trebuie să am“…

Îl privi, ca să se asigure c-o asculta.

— Apoi, copiii îţi vor dezvălui numele lor doar atunci când vor hotărî ei s-o facă.

— De acord.

Departe, jos în vale, câinii începură să schelălăie în Grădina Zoologică. Brando scânci în somn.

— Şi n-ai voie să foloseşti niciodată *taekwondo* pe ei, zise ea. Nu-i vei sili niciodată să-şi dovedească loialitatea, nu-i vei supune nici unui test. Îşi îndreptă ochii spre el, apoi continuă: În seara asta ai descoperit că prietenii soţului meu sunt bucuroşi să te rănească în public. Încă îmi stă în putere să fac ca o singură persoană din lumea asta să fie schilodită.

Din Grădina Botanică de la poalele muntelui apăru o lumină albastră intensă, care umplu camera. Nici un flash nu se compară cu cel produs de întâlnirea dintre o fiinţă omenească şi un gard electric. Uneori, păsările declanşau gardul din Închisoarea 33. Însă un om – un zumzet profund, însoţit de un flash albastru – provoca o lumină care-ţi trecea prin pleoape şi un sunet care-ţi intra în oase. În baraca lui, lumina aceea, sunetul acela îl trezeau de fiecare dată, deşi Mongnan zicea că, după o vreme, încetai să le mai observi.

— Mai sunt şi alte reguli? o întrebă.

— Doar una. Nu te vei atinge niciodată de mine.

În întunericul camerei urmă o tăcere îndelungată.

El respiră adânc.

— Într-o dimineaţă, au aliniat toţi minerii, zise el. Eram în jur de şase sute. Directorul închisorii s-a apropiat de noi. Avea o vânătaie la un ochi, una recentă. Cu el mai era un ofiţer de armată – cu şapcă înaltă şi multe medalii. Era soţul tău. I-a spus directorului să ne pună să ne dăm jos cămăşile.

Făcu o pauză, aşteptând să vadă dacă Sun Moon îl va îndemna să povestească sau nu. Când văzu că ea nu vorbeşte, îşi continuă relatarea.

— Soţul tău avea un dispozitiv electronic. A mers de-a lungul rândurilor de oameni, îndreptând dispozitivul spre piepturile lor. La majoritatea, atunci când dispozitivul le era ţinut la piept, acesta nu scotea nici un sunet. Dar la unii scotea un sunet ca un fâşâit, de interferenţe statice. Asta mi s-a întâmplat şi mie; când a îndreptat dispozitivul spre plămânii mei, acesta a fâşâit. M-a întrebat: „În ce parte a minei lucrezi?“. I-am spus că la noul strat de zăcământ, jos la subsol. M-a întrebat: „E cald sau frig acolo jos?“. „Cald“, i-am răspuns. Ga s-a întors spre director: „E o dovadă suficientă, da? De acum încolo, toată munca se va concentra în partea aceea de mină. Gata cu săpatul după nichel şi cositor“. „Da, tovarăşe ministru Ga“, a zis directorul. Abia atunci a părut Comandantul Ga să observe tatuajul de pe pieptul meu. Pe chipul lui a trecut un zâmbet neîncrezător. „De unde ai ăsta?“ m-a întrebat el. „De pe mare“, i-am răspuns. A întins mâna şi m-a apucat de umăr în aşa fel încât să se poată uita bine la tatuajul de deasupra inimii mele. Nu mai făcusem baie de aproape un an şi n-o să uit niciodată cum arătau unghiile lui albe, pilite, pe fundalul pielii mele. „Ştii cine sunt eu?“ m-a întrebat. Am dat din cap că da. „Vrei să-mi explici tatuajul ăsta?“ Toate posibilităţile care mi-au venit în minte mi se părură proaste. „Este pur patriotism faţă de cea mai preţioasă comoară naţională a noastră“, am spus în cele din urmă. Lui Ga i-a plăcut răspunsul. „Dacă ai şti“, îmi zise el. Apoi i se adresă directorului: „Ai auzit asta? Cred că am descoperit singurul heterosexual afurisit din toată închisoarea“. Ga s-a uitat mai atent la mine. Mi-a ridicat braţul şi a observat urmele de arsuri de la antrenamentele mele contra durerii. „Da“, a spus el, recunoscând ce erau. Apoi mi-a luat celălalt braţ. L-a răsucit ca să poată examina cercul de cicatrice. „S-a întâmplat ceva aici“, a spus el, intrigat. Apoi Comandantul Ga a făcut un pas înapoi şi i-am văzut piciorul din spate ridicându-se uşor. Mi-am ridicat braţul exact

la timp pentru a para o lovitură fulgerătoare cu piciorul la cap. „Asta este ceea ce căutam“, a spus el. Printre dinţi, Comandantul Ga scoase un fluierat ascuţit, iar noi am văzut că, de cealaltă parte a porţii închisorii, şoferul lui Ga a deschis portbagajul Mercedesului său. Şoferul a scos ceva din portbagaj, iar paznicii i-au deschis poarta. A venit spre noi şi, indiferent ce anume căra, era o povară extrem de grea. „Cum te cheamă? m-a întrebat Ga. Stai, n-am nevoie de numele tău. O să te cunosc după ăsta“, a spus atingându-mi pieptul cu un deget. „L-ai văzut vreodată pe directorul închisorii punând piciorul în mină?“ M-am uitat spre director, care mi-a aruncat o privire ameninţătoare. „Nu“, i-am zis Comandantului Ga. Şoferul a venit la noi, cărând o piatră mare, albă. Trebuie să fi cântărit vreo douăzeci şi cinci de kilograme. „Ia-o, i-a spus Comandantul Ga directorului. Ridic-o, sus, sus, ca s-o vadă toată lumea.“ Cu mare greutate, directorul închisorii a ridicat piatra pe umăr, unde stătea cocoţată mai mare decât capul lui. Comandantul Ga a îndreptat apoi detectorul spre piatră şi am auzit cu toţii cum dispozitivul luat-o razna, păcănind de energie. „Priveşte cât e de albă şi de cretoasă, mi-a spus Comandantul Ga. Piatra asta e tot ce ne interesează acum. Ai văzut rocă de felul ăsta în mină?“ Eu am înclinat din cap, ceea ce îl făcu să zâmbească. „Oamenii de ştiinţă au zis că acesta este muntele potrivit, că aici jos ar trebui să existe chestia asta. Acum ştiu că există.“ „Ce este?“ l-am întrebat eu. „Este viitorul Coreei de Nord, a răspuns. E pumnul nostru băgat pe gâtul yankeilor.“ Ga s-a întors spre directorul închisorii şi i-a spus: „Deţinutul acesta este acum ochii şi urechile mele în locul ăsta. Mă voi întoarce peste o lună şi, între timp, lui n-o să i se întâmple nimic. Va trebui să-l tratezi aşa cum m-ai trata pe mine. Ai auzit? Ştii ce-a păţit ultimul director al acestei închisori? Ştii ce i-am făcut?“. Directorul n-a spus nimic. Comandantul Ga mi-a dat dispozitivul electronic. „Când mă întorc, vreau să văd un munte alb din roca asta, a spus el. Şi dacă directorul pune jos pietroiul ăla înainte să vin, tu trebuie să-mi spui. Nu are voie să lase jos

piatra aia pentru nici un motiv, m-auzi? La cină, piatra va sta la el în poală. Când doarme, o va ţine pe piept. Când se cacă, se cacă şi piatra.“ Ga l-a împins pe director, care s-a clătinat pentru a-şi păstra echilibrul sub apăsarea poverii. Apoi Comandantul Ga şi-a strâns pumnul…

— Opreşte-te, zise Sun Moon. El e. Îmi recunosc soţul.

Rămase tăcută o clipă, ca şi cum s-ar fi gândit profund la ceva. Apoi se întoarse spre el în pat, reducând distanţa dintre ei. Îi ridică mâneca de la bluza de pijama şi pipăi şanţurile lăsate de cicatricele de pe bicepşii lui. Îşi puse palma pe pieptul lui, răsfirându-şi degetele peste ţesătura din bumbac.

— Este aici? Ăsta e tatuajul? întrebă ea.

— Nu sunt sigur că vrei să-l vezi.

— De ce?

— Mi-e teamă c-o să te sperie.

— E în regulă. Poţi să mi-l arăţi.

El îşi dădu jos bluza de pijama şi Sun Moon se aplecă mai aproape ca să-şi examineze în lumina slabă propriul portret, întipărit pentru totdeauna cu tuş, o femeie ai cărei ochi ardeau încă de sacrificiu de sine şi de elan patriotic. Studie imaginea în timp ce aceasta se ridica şi cobora cu fiecare respiraţie a lui.

— Soţul meu… După o lună s-a dus înapoi la închisoare, da?

— Da.

— Şi a încercat să-ţi facă ceva, ceva rău, nu-i aşa?

El înclină din cap.

— Dar tu ai fost mai puternic, zise ea.

El înghiţi în sec.

— Dar eu am fost mai puternic.

Sun Moon se întinse spre el, lăsându-şi palma uşor pe pieptul lui, să se sprijine de tatuaj. Oare această imagine a femeii care fusese cândva era

cea care-i făcea degetele să tremure? Sau îi era milă de bărbatul din patul ei, care începuse să plângă din motive pe care ea nu le înţelegea?

Am ajuns în seara asta acasă de la Divizia 42 şi am descoperit că vederea părinţilor mei s-a înrăutăţit atât de mult, încât a trebuit să-i informez eu că s-a lăsat noaptea. I-am ajutat să se ducă în paturile lor pliante, aşezate unul lângă altul lângă sobă, şi, odată instalaţi, s-au holbat la tavan cu ochi goi. Ochii tatălui meu au devenit albi, dar ai mamei sunt limpezi şi expresivi şi uneori suspectez că poate vederea sa nu e la fel de deteriorată ca a lui. I-am aprins tatălui ţigara de dinainte de culcare. Fumează Konsol – e genul de bărbat care fumează aşa ceva.

— Mamă, tată, trebuie să plec un pic, le-am spus.

— Fie ca înţelepciunea nesfârşită a lui Kim Jong-il să te îndrume, zise tata.

— Să respecţi ora stingerii, spuse mama.

Aveam în buzunar verigheta Tovarăşului Buc.

— Mamă, pot să te întreb ceva?

— Da, fiule.

— Cum se face că n-ai găsit niciodată o mireasă pentru mine?

— Cea mai importantă datorie a noastră este faţă de ţară, zise ea. Apoi faţă de conducători, apoi faţă de…

— Ştiu, ştiu. Apoi faţă de Partid, pe urmă faţă de Carta Adunării Muncitorilor şi aşa mai departe. Însă eu am fost în Brigada Tineretului, am studiat Ideea Juche la Universitatea Kim Ir-sen. Mi-am făcut datoria. Doar că nu am o soţie.

— Pari necăjit, zise tata. Ai vorbit cu consilierul Songun din bloc?

I-am văzut tremurul degetelor de la mâna dreaptă. Când eram copil, unul dintre gesturile lui era să-şi întindă mâna aceea ca să-mi ciufulească

părul. Aşa mă liniştea când dispăreau vecini sau când eram martori la cum scoteau oamenii din MPSS[1] cetăţeni de la metrou. Aşa că am ştiut că tatăl meu încă mai exista acolo, în interior, că, în ciuda tulburării sale de patriotism, tata era încă bărbatul acela, chiar dacă simţea nevoia să-şi ascundă adevăratul sine de toată lumea, inclusiv de mine. Am suflat în lumânare ca să o sting.

După ce am plecat, însă, după ce am ieşit afară pe hol şi am închis uşa, răsucind încuietoarea, nu m-am îndepărtat. Mi-am lipit încetişor urechea de uşă şi-am ascultat. Voiam să ştiu dacă puteau să stea singuri, dacă puteau lăsa garda jos atunci când erau, în sfârşit, singuri într-o cameră întunecată şi tăcută şi puteau să stea de vorbă ca soţ şi soţie. Am stat aşa multă vreme, dar n-am auzit nimic.

Pe strada Sinuiju, deşi era întuneric, am văzut că trupele de fete Juche scriseseră cu cretă slogane revoluţionare pe trotuare şi pe ziduri. Am auzit un zvon cum că, într-o noapte, o trupă întreagă a căzut într-un puţ de construcţie nemarcat de pe Şoseaua Tongol, dar cine ştie dacă e adevărat. M-am îndreptat spre sectorul Ragwon-dong, unde cu mult timp în urmă japonezii au construit mahalale pentru a-i adăposti pe coreenii cei mai sfidători. Acolo există o piaţă de noapte, la temelia abandonatului Hotel Ryugyong. Chiar şi pe întuneric, conturul turnului în formă de rachetă al hotelului se înalţă negru pe fundalul cerului înstelat. Pe când treceam Podul Palgol, conductele deversau apa reziduală din spatele blocurilor de locuinţe pastelate. Asemenea unor frunze gri de lotus, pe suprafaţa apei se răspândiră pagini mânjite de căcat din ziarul *Rodong Sinmun*.

Negoţul are loc în jurul puţurilor de lift ruginite. Tipii de la parter stabilesc condiţiile şi apoi urlă în sus la cohortele care livrează bunurile – medicamente, carnete de raţie, electronice, permise de călătorie – cu ajutorul unor găleţi pe funii. Câtorva inşi nu le-a fost pe plac înfăţişarea mea, însă unul fu dispus să discutăm. Era tânăr, iar urechea îi fusese tăiată

uşor de agenţii MPSS care-l arestaseră înainte pentru piratare. I-am dat telefonul Comandantului Ga.

Desfăcu foarte repede carcasa, scoase bateria, îi linse contactele, apoi verifică numărul de pe cardul interior.

— E bun, zise el. Ce vrei pentru el?

— Nu-l vindem. Ne trebuie un încărcător.

— Ne trebuie?

— Îmi trebuie, i-am spus şi i-am arătat inelul Tovarăşului Buc.

Băiatul râse când văzu inelul.

— Dacă nu vinzi telefonul, cară-te de aici.

Cu câţiva ani în urmă, după o festivitate de 15 aprilie, toată echipa Pubyok s-a îmbătat, iar eu am profitat de ocazia de a şterpeli o insignă de-a lor. Era folositoare din când în când. Am scos-o acum şi am lăsat-o să sclipească în întuneric.

— Avem nevoie de un încărcător, i-am spus. Vrei să ai şi cealaltă ureche însemnată?

— Un pic cam tânăr pentru un Pubyok, nu-i aşa?

Puştiul avea jumătate din vârsta mea.

— Vremurile se schimbă, i-am zis cu vocea mea de reprezentant al autorităţii.

— Dacă erai un Pubyok, braţul meu era rupt deja, zise el.

— Alege care braţ să fie şi o să-ţi fac pe plac, i-am spus, dar nici măcar eu nu m-am crezut.

— Dă-mi să văd asta, zise el şi luă insigna. Îi examină imaginea cu zidul plutitor, îi cântări greutatea de argint, îşi trecu degetul mare pe reversul din piele. Bine, Pubyok-ule, o să-ţi dau încărcătorul, dar ţine-ţi inelul. Fac schimb cu asta, zise el fluturând insigna spre mine.

*

A doua zi dimineaţa, două camioane pentru gunoi opriră şi descărcară mormane de pământ pe trotuarele din faţa blocului de locuinţe Gloria Muntelui Paektu, de pe strada Sinuiju nr. 29. Serviciul meu la Divizia 42 mă scăpa, de obicei, de astfel de sarcini, dar nu şi de data asta, îmi zise administratorul comitetului de bloc. Iarbă Transformată în Carne era o campanie desfăşurată în tot oraşul, aşa că n-avea ce să facă, nu ţinea de el. Administratorul n-avea în general încredere în mine, deoarece făcusem ca vreo câţiva locatari să fie trimişi de acolo, iar el credea că locuiam la ultimul etaj din cauza paranoiei, nu ca să îmi protejez părinţii de unele dintre influenţele proaste din clădire.

M-am pomenit într-un lanţ uman care dură două zile. Am cărat găleţi, canistre de tablă şi pungi de cumpărături umplute cu pământ în sus pe scări, până pe acoperiş. Uneori, o voce din capul meu povestea evenimentele pe măsură ce se derulau, de parcă mi-aş fi scris biografia în timp ce o trăiam, de parcă auditoriul unei astfel de poveşti de viaţă eram doar eu. Însă rareori aveam ocazia să aştern vocea pe hârtie – la sfârşitul celei de-a doua zile, când am coborât la parter şi m-am trezit la coadă ca să fac baie în ceea ce era de-acum o apă rece şi gri, vocea dispăruse.

Am gătit pentru părinţii mei napi picanţi cu nişte ciuperci pe care o văduvă bătrână de la etajul doi le cultiva în borcănele pentru *kimchi*. Curentul fluctua în intensitate, aşa că părea că lumina chihlimbarie de la încărcătorul telefonului n-avea să devină niciodată verde. Mama mă informă că pe terenul de golf, având-l ca adversar pe ministrul de externe din Burundi, Kim Jong-il nimerise unsprezece găuri dintr-o lovitură. Ştirile despre toată sărăcia din Coreea de Sud îl deprimaseră pe tata. Difuzorul transmisese o relatare amplă despre foametea de acolo.

— Iubitul Conducător le trimite ajutoare, îmi zise tata. Sper ca ei să poată rezista până la reunificare.

Ciupercile mi-au colorat urina într-un roz ruginiu.

Acum că pe acoperiş se găsea un strat de douăzeci de centimetri de pământ, singurul lucru la care mă puteam gândi era să ajung înapoi la Divizia 42, ca să văd dacă Ga era pe drumul recuperării.

— Nu te grăbi aşa, îmi zise administratorul meu de bloc în dimineaţa următoare.

Şi arătă de pe marginea acoperişului spre un camion plin cu capre de jos. Pentru că părinţii mei erau infirmi, trebuia să fac şi partea lor. Cu siguranţă că o frânghie şi un scripete ar fi mers cel mai bine. Însă nu toată lumea de pe aici a mers la Universitatea Kim Ir-sen. În loc de aşa ceva, noi am cărat caprele pe umeri, ţinându-le picioarele în faţă, ca pe nişte mânere. Se zbăteau nebune cale de vreo zece etaje, dar pe urmă erau copleşite de bezna din casa scării şi, în final, îşi plecau capul şi închideau ochii, ascultătoare. Chiar dacă păreau într-o stare de supunere totală, îmi dădeam seama că erau alerte şi în viaţă după ceea ce nu se putea vedea, după ceea ce puteai doar să simţi la ceafă: inimioarele lor care băteau repede, mişcându-se bezmetic.

Avea să dureze multe săptămâni până când creştea iarba, aşa că se formă o echipă care să întreprindă misiuni zilnice în Parcul Mansu pentru a aduna frunze, ca să aibă caprele ce să mănânce. Administratorul ştiu că nu trebuia să-şi forţeze norocul cu mine. Ne-am uitat cum caprele dădeau ocol terasei acoperişului, precaute. Una dintre cele mai mici fu împinsă până dincolo de marginea acoperişului. Făcu gălăgie până când ajunse jos în stradă, dar celelalte capre se purtau de parcă nu se întâmplase nimic.

Am sărit peste baie ca să pot da o fugă până la piaţa Yanggakdo. A fost o ruşine cât de puţin am primit pentru inelul Tovarăşului Buc. Părea că toată lumea avea o verighetă de vânzare. Duhnind a capre, am mers acasă cu metroul ducând un dovlecel, nişte calamar uscat, o pungă de hârtie plină cu alune chinezeşti şi un săculeţ de cinci kilograme cu orez. N-ai cum să nu observi că oamenii din metrou au un fel al lor de-a se uita urât la tine, fără ca măcar să privească în direcţia ta.

Am pregătit un festin pentru părinţii mei şi am fost cu toţii într-o dispoziţie bună. Am aprins o a doua lumânare pentru această ocazie. În toiul cinei, lumina gălbuie de la încărcător se făcu verde. Cred că-mi imaginasem că voi sta pe acoperiş, sub stele, când voi da primul meu telefon cu mobilul Comandantului Ga, ca şi cum m-aş uita la întregul univers în timp ce aş utiliza pentru prima oară un aparat care ar putea să contacteze orice persoană din lume. În loc de asta, m-am jucat cu telefonul o vreme, în timp ce mâncam, trecând prin meniu. Telefonul folosea alfabetul latin, dar eu căutam doar numere şi nu exista o înregistrare a apelurilor primite sau făcute.

Tata a auzit sunetele făcute de tastele telefonului.

— Ai ceva acolo? mă întrebă el.

— Nu, i-am răspuns.

Pentru o clipă, am avut impresia că mama a aruncat o privire spre telefon, dar când m-am uitat la ea se uita fix înainte, savurând orezul alb şi pufos – cartelele pentru raţiile de orez încetaseră să mai fie distribuite cu multe luni în urmă şi trăiserăm cu mei multă vreme. La început, mă întrebau de unde aveam bani pentru mâncare de la piaţa de noapte, dar de un timp n-o mai făceau. M-am aplecat spre mama. Am ridicat telefonul şi i l-am trecut încet prin faţa ochilor. Dacă l-a văzut, n-a dat nici un semn.

Am revenit la tastatură. Problema nu era că nu ştiam nici un număr de telefon – căci nu ştiam –, ci că abia în acel moment am realizat că n-aveam pe cine să sun. Nu exista nici o femeie, nici un coleg, nici măcar o rubedenie pe care s-o contactez. N-aveam nici măcar un singur prieten?

— Tată, i-am zis în timp ce mânca alune sărate prăjite cu ardei iuţi, îi plăceau la nebunie. Tată, dacă ar fi să contactezi pe cineva, oricine, pe cine ai alege?

— De ce-aş contacta pe cineva? întrebă el. N-am nevoie.

— Nu e vorba de nevoie. Ci să vrei pur şi simplu să suni un prieten sau o rudă.

— Tovarăşii noştri din Partid ne îndeplinesc toate nevoile, zise mama.

— Ce zici de mătuşa ta? l-am întrebat pe tata. N-ai o mătuşă în Sud?

— Noi n-avem nici un fel de legături cu naţiunea aia coruptă şi capitalistă, zise el cu o faţă lipsită de expresie.

— O condamnăm, zise mama.

— Hei, nu întreb în calitate de anchetator al statului, le-am spus. Sunt fiul vostru. Asta e doar o discuţie în familie.

Mâncară în tăcere. M-am întors la telefon, trecând prin funcţiile care păreau să fie toate dezactivate. Am format câteva numere la întâmplare, dar telefonul nu se conecta la reţea, deşi vedeam de la fereastra noastră turnul de telefonie celulară. Am dat volumul mai tare şi mai încet, dar soneria nu suna. Am încercat să folosesc micuţa cameră foto, dar aceasta refuză să facă vreo poză. Se părea că până la urmă aveam să vând telefonul. Totuşi, mă enerva faptul că nu mă puteam gândi nici măcar la o singură persoană pe care s-o sun. Am parcurs o listă mentală cu toţi profesorii avuţi, dar cei doi preferaţi ai mei fuseseră trimişi în lagăre de muncă – m-a durut foarte rău să-mi adaug semnătura pe ordinul de încetare a incitării la revoltă împotriva autorităţii statului, dar aveam o datorie, pe atunci eram deja stagiar la Divizia 42.

— Hei, ia staţi, îmi amintesc, am spus eu. Când eram copil, era un cuplu care venea la noi şi toţi patru jucaţi cărţi până seara târziu. Nu sunteţi curioşi să ştiţi ce s-a întâmplat cu ei? Nu i-aţi contacta dac-aţi putea?

— Nu cred că am auzit de oamenii ăia, zise tata.

— Sunt sigur de asta. Îmi aduc aminte de ei foarte limpede.

— Nu, zise el. Sigur te înşeli.

— Tată, eu sunt. Nu mai e nimeni în cameră. Nu ascultă nimeni.

— Încetează cu discuţia asta periculoasă, zise mama. Nu ne întâlneam cu nimeni.

— Eu nu spun că vă întâlneaţi cu cineva. Voi patru jucaţi cărţi după ce se închidea fabrica. Râdeaţi şi beaţi *soju*. M-am întins să apuc mâna tatălui meu, dar atingerea îl surprinse şi el se trase înapoi. Tată, eu sunt, fiul tău. Ia-mă de mână.

— Nu ne pune la îndoială loialitatea, zise tata. Ăsta-i un test? mă întrebă şi se uită prin cameră cu ochii lui albi. Suntem supuşi unui test? întrebă el adresându-se, în gol, aerului din încăpere.

Există o discuţie pe care fiecare tată o are cu fiul său, în care îl face pe copil să înţeleagă că sunt anumite modalităţi în care trebuie să ne purtăm, anumite lucruri pe care trebuie să le spunem, dar, în interior, suntem tot noi, suntem o familie. Aveam opt ani când tata a avut discuţia asta cu mine. Eram sub un copac de pe Dealul Moranbong. Mi-a spus că exista un drum care ne era pus înainte. Pe el, trebuia să facem tot ceea ce ne ordonau semnele şi să dăm ascultare tuturor anunţurilor de pe parcursul lui. Chiar dacă păşeam pe acest drum unul lângă altul, în exterior trebuia să acţionăm singuri, în vreme ce, în interior, aveam să ne ţinem de mână. Duminica, fabricile erau închise, aşa că aerul era curat şi-mi puteam închipui acest drum întinzându-se peste Valea Taedong, o cărare mărginită de sălcii şi acoperită, ca de o boltă, de nori albi, distincţi unul de altul, care se deplasau ca un grup. Mâncam îngheţată cu aromă de fructe de pădure şi ascultam zgomotele făcute de bătrâni cu tablele lor de *chang-gi* şi cărţile de joc în cadrul unei partide animate de *godori*. În curând, gândurile mi s-au îndreptat spre bărci de jucărie, ca acelea cu care se jucau copiii *yangban* la iaz. Dar tata încă mergea cu mine pe cărarea aceea.

— Îl denunţ pe băiatul ăsta pentru că are limba albastră, mi-a zis tata.

Am râs amândoi.

— Cetăţeanul acesta mănâncă muştar, am spus eu arătând spre tata.

Gustasem de curând rădăcină de muştar, pentru prima oară, iar expresia de pe chipul meu îi făcuse pe părinţi să râdă. Apoi, tot ce avea

muştar era amuzant pentru mine.

— Băiatul ăsta are gânduri contrarevoluţionare despre muştar. Ar trebui trimis la o fermă de cultivare a seminţelor de muştar, pentru a i se corecta gândirea muştărească, a zis tata adresându-se unei invizibile autorităţi din aer.

— Tatăl acesta mănâncă gheaţă murată şi caca de muştar, am spus eu.

— Asta a fost bună. Acum ia-mi mâna, mi-a zis el. Mi-am pus mâna mică în mâna lui şi apoi gura lui s-a strâns într-o linie tăioasă din cauza urii. A ţipat tare: Îl denunţ pe cetăţeanul acesta ca marionetă imperialistă care-ar trebui închisă pentru a fi judecată pentru crime împotriva statului. Tata avea faţa roşie, plină de venin, când a adăugat: Am fost martor când perora diatribe capitaliste în încercarea de-a ne otrăvi mintea cu spurcăciunea lui trădătoare.

Bătrânii se întorseseră să se uite la noi, lăsându-şi partida.

Eram îngrozit, pe punctul de a plânge. Tata mi-a zis:

— Vezi, gura mea a spus asta, dar mâna mea, mâna mea o ţinea pe a ta. Dacă mama ta va trebui să-mi spună vreodată aşa ceva, ca să vă protejeze pe voi doi, să ştii că, în interiorul nostru, ea şi cu mine ne ţinem de mână. Iar dacă într-o zi tu va trebui să-mi spui aşa ceva, voi şti că nu eşti tu cu adevărat. Asta înseamnă în interior. În interior e locul unde fiul şi tatăl se vor ţine mereu de mână.

După aceea, şi-a întins mâna şi mi-a ciufulit părul.

*

Era miezul nopţii. Nu puteam să dorm. Încercam să adorm, dar stăteam pur şi simplu întins în patul meu pliant întrebându-mă nedumerit cum reuşise Comandantul Ga să-şi schimbe viaţa şi să devină altcineva. Fără nici un dosar despre cine fusese. Cum scapi de punctajul la Testul de Aptitudini de Partid sau cum eviţi doisprezece ani din evaluările

profesorilor tăi la Corectitudinea Gândirii? Simţeam că povestea ascunsă a lui Ga avea capitole despre prieteni şi aventuri şi eram gelos pe chestia asta. Pentru mine nu conta că el o ucisese, probabil, pe femeia pe care-o iubea. Cum găsise dragostea însăşi? Cum reuşise asta? Dragostea îl făcuse să devină altcineva sau, aşa cum bănuiam, dragostea apăruse pe neaşteptate după ce şi-a luat o nouă identitate? Suspectam că, în interior, Ga era aceeaşi persoană, dar că avea un exterior complet nou. Puteam să respect asta. Însă, dac-ar fi ca o persoană să meargă până la capăt, adevărata schimbare n-ar fi să dobândească o nouă viaţă interioară?

Nu exista nici măcar un dosar pentru acest personaj, Comandantul Ga – îl aveam doar pe cel al Tovarăşului Buc. M-am tot zvârcolit în pat o vreme, întrebându-mă cum de era Ga atât de împăcat, iar apoi mi-am aprins din nou lumânarea şi-am răsfoit dosarul lui Buc. Mi-am dat seama că părinţii mei erau treji; stăteau perfect nemişcaţi, respirând egal şi ascultând cum frunzăream dosarul Tovarăşului Buc în căutarea unui indiciu asupra identităţii lui Ga. Eram, pentru prima oară, invidios pe Pubyok-i, pe abilitatea lor de a obţine răspunsuri.

Şi atunci din telefon se auzi un singur sunet clar. *Bing*, sună acesta.

Am auzit foşnetul pânzei când părinţii mei au înţepenit în paturile lor.

Telefonul de pe masă prinse a clipi cu o lumină verde, puternică. L-am luat în mâini şi l-am deschis. Pe micul ecran era o imagine, poza unui trotuar, iar în pavaj era fixată o stea şi în stea erau două cuvinte în engleză, „Ingrid“ şi „Bergman“. Când fusese făcută fotografia, afară era zi.

M-am întors la dosarul Tovarăşului Buc, căutând imagini care-ar fi putut conţine o astfel de stea. Erau acolo toate fotografiile standard – primirea sa în Partid, decernarea medaliei Kim Ir-sen la şaisprezece ani, jurământul lui de eternă apartenenţă. Am trecut prin fotografiile cu familia sa moartă, cu capetele întoarse spre spate, contorsionate pe podea. Şi, totuşi, atât de pure. Fetele în rochiile lor albe. Mama cu braţul pus pe după

fetele mai mari, în timp ce o ţinea de mână pe cea mai mică dintre ele. Am simţit un fior de emoţie la vederea verighetei ei. Trebuie că fusese o perioadă grea pentru ele, cu tatăl recent arestat, iar acolo, într-un moment de familie formal, fără el, au decedat din cauza „probabilă a monoxidului de carbon“. Este greu să-ţi imaginezi cum e să pierzi o familie, cum e ca o persoană pe care-o iubeşti să dispară aşa. Înţelegeam mai bine acum de ce Buc ne prevenise în puţul cu apă să fim pregătiţi, să avem pus la punct un plan. Am ascultat tăcerea părinţilor mei din camera aceea întunecată şi m-am întrebat dacă n-ar trebui să am un plan pus la punct pentru când l-aş pierde pe vreunul dintre ei, dacă asta era ceea ce voise Buc să spună.

Deoarece familia Tovarăşului Buc era adunată laolaltă pe jos, privirea era atrasă în mod firesc acolo. Pentru prima dată am băgat de seamă că pe masa de deasupra lor era aşezată o conservă de piersici, un detaliu minor în relaţie cu întreaga fotografie. Capacul tăiat al cutiei din tablă era dat la o parte şi am priceput atunci că metoda pe care Comandantul Ga avea să o folosească pentru a se sustrage de la restul biografiei sale, oricând va avea chef să facă asta, se afla chiar pe noptiera lui.

*

La Divizia 42, pe sub uşa de la sala de relaxare a Pubyok-ilor strălucea o dungă de lumină. M-am strecurat în linişte pe lângă uşă – cu tipii ăştia, nu ştiai niciodată dacă stătuseră mai mult peste program sau dacă veniseră mult mai devreme.

L-am găsit pe Comandantul Ga dormind liniştit, însă conserva lui de piersici nu mai era acolo.

L-am zgâlţâit până s-a trezit.

— Unde sunt piersicile? l-am întrebat.

S-a frecat pe faţă şi şi-a trecut o mână prin păr.

— E zi sau noapte? a întrebat el.

— Noapte.

Ga a aprobat din cap.

— Pare noapte.

— Piersicile, am repetat eu. Asta le-ai dat să mănânce actriţei şi copiilor ei? Aşa i-ai omorât?

Ga se răsuci spre noptieră. Era goală.

— Unde sunt piersicile mele? mă întrebă el. Sunt nişte piersici speciale. Trebuie să le recuperezi înainte să se întâmple o grozăvie.

Chiar atunci, am zărit-o pe Q-Kee trecând pe hol. Era trei şi jumătate dimineaţa! Sirenele de chemare la întrecerea în muncă n-aveau să sune decât peste două ore. Am strigat-o, dar ea a continuat să meargă.

M-am întors spre Ga:

— Vrei să-mi spui ce este un bergman?

— Un bergman? a întrebat el. Nu ştiu despre ce…

— Dar un ingrid?

— Nu există un astfel de cuvânt, zise el.

L-am privit lung.

— Ai iubit-o?

— Încă o mai iubesc.

— Dar cum? l-am întrebat. Cum ai făcut-o să te iubească şi ea, la rândul ei?

— Prin intimitate.

— *Intimitate*? Ce e aia?

— E atunci când doi oameni îşi împărtăşesc totul, când nu există secrete între ei.

Am început să râd.

— Nu există secrete? l-am întrebat. Nu e posibil. Petrecem săptămâni în şir extrăgând biografii întregi de la subiecţi şi, întotdeauna când îi conectăm la autopilot, ei spun, fără să vrea, vreun detaliu crucial care

nouă ne-a scăpat. Aşa că, îmi pare rău, să scoţi toate secretele de la cineva pur şi simplu nu e posibil.

— Nu, zise Ga. Ea îţi oferă secretele ei. Iar tu i le oferi pe-ale tale.

Am văzut-o pe Q-Kee trecând iar, de data asta purtând un lămpaş pe cap. L-am părăsit pe Ga ca s-o prind din urmă – era înaintea mea cu o lungime de hol.

— Ce faci aici în toiul nopţii? am strigat după ea.

— Sunt dedicată muncii mele, i-am auzit răspunsul, răsunând cu ecou printre ziduri.

Am ajuns-o din urmă la casa scării, dar ea nu încetinea deloc. În mână avea un dispozitiv din atelier, o pompă de mână conectată cu o bucată de tub din cauciuc. Era folosită pentru a iriga şi drena stomacul unui subiect, umflarea unui organ prin introducerea forţată de fluide fiind a treia cea mai dureroasă tactică de constrângere dintre toate.

— Unde te duci cu aia? am întrebat-o.

Etaj cu etaj, am coborât amândoi tot mai jos scara în spirală.

— N-am timp, zise ea.

Am apucat-o cu putere de cot şi-am răsucit-o. Nu părea obişnuită cu un astfel de tratament.

— Am făcut o greşeală, spuse ea. Zău, trebuie să ne grăbim.

Mai jos cu încă două şiruri de trepte, am ajuns la puţul cu apă; trapa era deschisă.

— Nu, nu-mi spune, am zis.

Ea dipăru pe scară, iar când am urmat-o l-am văzut pe Tovarăşul Buc zvârcolindu-se pe jos, cu o conservă de piersici vărsată lângă el. Q-Kee se lupta cu convulsiile lui ca să-i bage tubul pe gât. Din gură îi ieşea un şuvoi de salivă neagră, ochii i se afundau în orbite – semne sigure de intoxicaţie cu botulism.

— Las-o baltă, i-am spus. Toxina este deja în sistemul lui nervos.

Ea gemu de supărare.

— Ştiu, am dat-o în bară.

— Continuă.

— N-ar fi trebuit, îmi dau seama. Doar că el ştie tot.

— Ştia.

Q-Kee arăta de parcă voia să tragă un şut în trupul tremurând al lui Buc.

— Da, ştia. M-am gândit că dacă aş putea să-mi încerc norocul cu el, atunci am dezlega toată povestea asta. Am venit aici şi l-am întrebat ce vrea, iar el mi-a spus că piersici. A zis că e ultimul lucru pe care îl vrea pe pământ.

În acel moment, Q-Kee chiar îi trase un şut Tovarăşului Buc, dar asta nu păru să-i aducă nici o satisfacţie.

— Mi-a zis că dacă-i aduc piersicile seara, dimineaţă o să-mi spună totul.

— Cum a deosebit noaptea de zi?

Ea clătină din cap, spunând:

— O altă greşeală. Eu i-am spus.

— E-n regulă, i-am zis. Toţi stagiarii fac greşeala asta.

— Însă la miezul nopţii am avut sentimentul că ceva era în neregulă, aşa că am venit aici jos şi l-am găsit aşa.

— Noi nu lucrăm pe baza sentimentelor. Pubyok-ii fac asta.

— Păi, ce am obţinut noi de la Buc? În esenţă, nimic. Ce-am scos de la Comandantul Ga? Un afurisit de basm şi cum să masturbăm un taur.

— Q-Kee, i-am zis, punându-mi mâinile în şolduri şi respirând adânc.

— Nu fiţi supărat pe mine, zise ea. Dumneavoastră sunteţi cel care l-a întrebat pe Tovarăşul Buc despre piersici. Dumneavoastră i-aţi spus că e aici Comandantul Ga. Buc doar a pus totul cap la cap.

Părea gata să plece val-vârtej.

— Încă un lucru, zise ea. Vă aduceţi aminte cum a întrebat Comandantul Ga dacă piersicile alea erau ale lui sau ale Tovarăşului Buc?

Când i-am dat Tovarăşului Buc conserva, el mi-a pus aceeaşi întrebare.

— Ce i-ai spus?

— Ce i-am spus *eu lui*? Nimic, zise ea. Eu sunt anchetatorul, v-amintiţi?

— Greşit. Tu eşti stagiara.

— Aşa e. Anchetatorii sunt oameni care obţin rezultate.

*

După celulele unde sunt procesaţi noii subiecţi prima oară, se află depozitul central pentru obiectele personale ale acestora. E la etajul principal şi, înainte de a pleca, m-am dus acolo ca să adulmec niţel. Orice prezenta o valoare reală era prădat de agenţii MPSS cu mult înainte de a aduce subiecţii. Trecând în sus şi-n jos printre rânduri, am cercetat puţinele lucruri pe care le aveau oamenii înainte de vizita lor finală aici. Multe sandale. Inamicii statului aveau înclinaţia de a purta mărimea 38, fu prima mea observaţie. Iată nişte ghinde din buzunarele lor, beţişoare cu care-şi curăţau dinţii, rucsacuri pline cu zdrenţe şi ustensile pentru mâncat. Iar lângă o bucată de bandă adezivă ce purta numele Tovarăşului Buc, am găsit o conservă de piersici cu etichetă roşie cu verde, pe care scria că fructele fuseseră cultivate în Manpo şi conservate la Fabrica de Conserve din Fructe 49.

Am luat conserva de piersici şi am plecat acasă.

Metroul începuse să funcţioneze şi, înghesuit într-un vagon, nu păream cu nimic diferit de legiunile de muncitori din fabrici îmbrăcaţi în gri atunci când, fără să vrem, ne rezemam unii de alţii la curbe. Vedeam întruna în faţa ochilor familia lui Buc, fetele lui frumoase în rochii albe. Speram că mama n-a dat foc apartamentului în timp ce, oarbă, pregătea micul dejun. Cumva, reuşea întotdeauna să nu dea foc. Şi chiar şi la o sută

de metri sub pământ, am auzit cu toţii sunetele stridente ale sirenelor de la ora cinci dimineaţa, care chemau la întrecerea în muncă.

1. Cel mai probabil, abreviere pentru *Ministries of Public Safety and Security* (Ministerul Siguranţei şi Securităţii Publice).

Când deschise ochii, Comandantul Ga îi zări pe băiat şi pe fată la piciorul patului, holbându-se la el. În păr aveau strălucirea primilor zori şi un albastru pal pe pomeţi. Ga clipi şi, deşi i se păru doar pentru o secundă, cu siguranţă adormise, deoarece atunci când deschise din nou ochii băiatul şi fata dispăruseră.

În bucătărie, găsi scaunul rezemat în echilibru de blatul de lucru; copiii erau cocoţaţi pe el, zgâindu-se în dulăpiorul de sus de tot, a cărui uşă era deschisă.

Ga aprinse soba sub o tigaie din tablă, apoi tăie în patru o ceapă şi puse cu lingura nişte ulei.

— Câte arme sunt acolo? îi întrebă el.

Băiatul şi fata se uitară unul la altul. Fata ridică trei degete.

— V-a arătat cineva cum să folosiţi un pistol?

Copiii clătinară din cap în semn că nu.

— Atunci, ştiţi că nu trebuie să le atingeţi, da?

Ei aprobară din cap.

Mirosul de mâncare atrase un lătrat din partea câinelui de pe balcon.

— Haideţi, zise el. Trebuie să descoperim unde ţine tatăl vostru ţigările mamei voastre înainte ca ea să se trezească furioasă ca un câine de la zoo.

Împreună cu Brando, Comandantul Ga cercetă casa amănunţit, lovind cu degetele de la picioare scândurile şi inspectând partea de dedesubt a mobilei. Brando mirosea şi lătra la tot ce atingea Ga, în timp ce copiii se ţineau după el, precauţi, dar curioşi. Ga nu ştia ce caută. Trecu încet dintr-o cameră în alta, observând o gaură de burlan acoperită acolo unde cândva

fusese o sobă. Zări o porţiune de tencuială umflată, probabil de la o gaură din acoperiş. În apropierea uşii de la intrare, sesiză urme în pardoseala din lemn de esenţă tare. Îşi trecu degetele de la picioare peste zgârieturi, apoi se uită în sus.

Luă un scaun, se cocoţă pe el şi descoperi o bucată de ciubuc decorativ din ipsos care nu era fixă. Băgă mâna după ea, în perete, şi scoase un cartuş de ţigări.

— Oh, făcu băiatul. Acum înţeleg. Căutai ascunzători.

Era prima oară când copilul îi vorbea.

— Aşa este, îi zise el băiatului.

— Mai e una, spuse acesta, arătând spre portretul lui Kim Jong-il.

— Vă trimit într-o misiune secretă, le zise el dându-le un pachet de ţigări. Trebuie să puneţi ţigările astea sub perna mamei, dar neapărat fără să o treziţi.

Spre deosebire de expresiile de pe chipul băiatului, cele de pe faţa fetei erau subtile şi greu de descifrat. Printr-o mişcare rapidă a buzei, ea sugeră că asta era mult sub abilităţile ei de spionaj, însă acceptă misiunea.

După ce dădu la o parte portretul neobişnuit de mare al Iubitului Conducător, Comandantul Ga găsi în perete un raft vechi, ocupat în cea mai mare parte de un laptop, dar pe poliţele de sus găsi un teanc gros, ca o cărămidă, de bancnote de o sută de dolari americani, suplimente cu vitamine, pudră proteică şi o fiolă de testosteron cu două seringi.

Ceapa se călise, îndulcindu-se şi devenind translucidă, cu margini negre. Ga adăugă un ou, un pic de piper alb, frunze de ţelină şi orez rămas din ziua precedentă. Fata puse farfuriile şi pasta de ardei iute. Băiatul servi. Apăru şi mama, aproape adormită, cu o ţigară aprinsă între buze. Veni la masă, unde copiii îşi reţinură zâmbetele complice.

Pufăi din ţigară şi dădu fumul afară.

— Ce? întrebă ea.

În timp ce mâncau micul dejun, fata întrebă:

— E adevărat că ai mers în America?

Ga dădu din cap.

Mâncau din farfurii chinezeşti, cu beţişoare de argint.

— Am auzit că acolo trebuie să plăteşti pentru mâncare, spuse băiatul.

— Asta-i adevărat, confirmă Ga.

— Dar un apartament? Ăsta costă bani? întrebă fata.

— Sau autobuzul, interveni băiatul. Sau Grădina Zoologică – trebuie să plăteşti ca să vezi Grădina Zoologică?

Ga îi opri, spunând:

— Acolo, nimic nu e gratis.

— Nici măcar filmele? întrebă Sun Moon, un pic ofensată.

— La Disneyland ai fost? întrebă fata. Am auzit că e cel mai tare lucru din America.

— Am auzit că mâncarea din America are un gust groaznic, zise băiatul.

Ga mai avea trei îmbucături rămase, dar se opri din mâncat, păstrându-le pentru câine.

— Mâncarea e bună, răspunse el. Însă americanii strică totul cu caşcavalul. Îl fac din lapte de animale. Americanii îl pun deasupra la orice – peste ouă la micul dejun, peste tăieţei, îl amestecă în carne tocată. Se zice că americanii miros a unt, dar nu, a caşcaval miros. Dacă îl încălzeşti, devine un lichid portocaliu. În munca mea cu Iubitul Conducător, trebuie să ajut bucătarii coreeni să re-creeze caşcavalul. Toată săptămâna, echipa noastră va fi nevoită să se ocupe de asta.

Sun Moon mai avea un pic de mâncare rămasă în farfurie, dar, prinsă de discuţia despre Iubitul Conducător, îşi stinse ţigara în orez.

Acesta fu semnalul că micul dejun s-a încheiat, însă băiatul mai avea, totuşi, de pus o ultimă întrebare:

— Câinii chiar au mâncarea lor în America, ceva ce se găseşte în conserve?

Ideea i se păru şocantă lui Ga: o fabrică de conserve dedicată câinilor!

— Din ce am văzut eu, nu, zise el.

*

Săptămâna care urmă, Comandantul Ga supraveghea o echipă de bucătari care alcătuiau meniul pentru delegaţia americană. Dak-Ho fu cooptat pentru a se folosi recuzita de la studioul de film în construirea unei ferme în stil texan, pe baza desenelor lui Ga reprezentând ţarcul din pin, gardurile din tufişuri de *mesquite*, vatra pentru marcatul vitelor şi hambarul. Fu ales un loc la est de Phenian, unde exista mai mult spaţiu deschis şi erau mai puţini cetăţeni. Tovarăşul Buc achiziţionă totul, de la tipare pentru cămăşile *guayabera*, la mulaje de cizmărie pentru cizmele de cowboy. Să procure o bucătărie mobilă se dovedi cea mai mare provocare pentru Buc, dar fu găsită una într-un parc tematic japonez şi fu trimisă o echipă să o aducă.

Se stabili că nu se va meşteri un Distrugător de Iarbă nord-coreean, de vreme ce testele arătară că o coasă comunistă, cu o lamă de 1,5 metri bine ascuţită, era o unealtă mai eficientă pentru curăţarea tufişurilor. Se construi un iaz pentru pescuit, care fu umplut cu ţipari din fluviul Taedong, un adversar vorace şi demn de sportul pescuitului. Echipe de cetăţeni voluntari fură trimise în Munţii Sobaek să prindă douăzeci de vipere de stâncă, cel mai otrăvitor şarpe din ţară, pentru a constitui ţinte la exerciţiile de tragere cu arma.

Un grup de mame de copii-actori de la Palatul Teatrului Copiilor fură rugate să facă replici ale coşurilor cu daruri. Cum nu se putea găsi piele moale de viţel pentru confecţionarea mănuşilor, fu ales cel mai suplu înlocuitor – pielea de căţeluş. În loc de whisky, fu aleasă o băutură tare din şarpe de pe dealurile din Hamhung. Junta din Burma donă cinci kilograme de fâşii de carne uscată de tigru. Se dezbătu mult cu privire la

ce ţigări exprimau cel mai bine identitatea poporului nord-coreean. În final, marca aleasă fu Prolot.

Însă nu era vorba doar de muncă. În fiecare zi, Comandantul Ga lua un prânz lung la Cinema Moranbong, unde se uita singur la câte un film cu Sun Moon. Îi privi cu atenţie rezistenţa înflăcărată din *Căderea asupritorilor*, îi simţi capacitatea nelimitată de a suferi din *Patrie fără mamă*, îi înţelese şiretenia seducătoare din *Slava gloriei* şi se duse acasă fluierând melodii patriotice după *Sus pancarta!*.

În fiecare dimineaţă înainte de serviciu, când copacii erau plini de viaţă de atâtea cinteze şi pitulici, Comandantul Ga îi învăţa pe copii să muncească. Fiindcă nu mai încercaseră niciodată munca, băiatului şi fetei li se părea ceva nou şi interesant, deşi Ga trebui să le arate totul, de pildă cum să-şi folosească piciorul pentru a băga cazmaua în pământ sau cum trebuia să se lase pe genunchi ca să mânuiască târnăcopul în tunel. Totuşi, fetei îi plăcea să nu mai stea îmbrăcată în uniforma şcolară şi nu-i era frică de praful din tunel. Băiatul se delecta ridicând găleţi cu pământ pe scară în sus şi cărându-le cu putere în spate, pe balcon, unde le răsturna încet pe versantul muntelui.

Cât timp Sun Moon le cânta în fiecare seară copiilor până adormeau, el explora laptopul, care conţinea, în general, hărţi pe care nu le înţelegea. Exista însă un fişier cu sute de poze care erau greu de privit. Nu erau foarte diferite de cele făcute de Mongnan: imagini cu bărbaţi care priveau în obiectivul aparatului cu un amestec de spaimă şi negare referitor la ceea ce era pe cale să li se întâmple. Şi apoi erau pozele de „după“, în care bărbaţii – însângeraţi, chirciţi, aproape goi – se agăţau de pământ. Imaginile cu Tovarăşul Buc erau deosebit de dificil de privit.

În fiecare noapte, ea dormea pe partea ei de pat, iar el dormea pe partea lui de pat.

„E timpul să închidem niţel ochii“, îi spunea el, iar ea zicea „Vise plăcute“.

Spre sfârşitul săptămânii, sosi un scenariu de la Iubitul Conducător. Se numea *Sacrificii extreme*. Sun Moon îl lăsă pe masa unde îl pusese curierul şi toată ziua îi dădu târcoale, apropiindu-se şi îndepărtându-se de el cu o unghie băgată în strungăreaţă.

În cele din urmă, căută confortul halatului de casă şi luă scenariul cu ea în dormitor, unde, cu ajutorul a două pachete de ţigări, îl citi şi îl răsciti o zi întreagă.

În seara aceea, în pat, el spuse:

— E timpul să închidem niţel ochii.

Ea nu zise nimic.

Unul lângă altul, se uitau amândoi fix la tavan.

— Te necăjeşte scenariul? o întrebă. Ce personaj vrea Iubitul Conducător să interpretezi?

— E o femeie simplă, zise Sun Moon, după ce se gândi bine un pic. Într-o perioadă mai simplă. Soţul ei a plecat să lupte în războiul împotriva imperialiştilor. Era un om cumsecade, iubit, dar ca şef al cooperativei agricole era cam blând şi productivitatea avea de suferit. În timpul războiului, ţăranii aproape că au murit de foame. Trec patru ani şi toată lumea îl crede mort. Şi atunci el se întoarce. Soţul abia dacă-şi recunoaşte soţia, dar şi înfăţişarea lui este complet diferită – a suferit nişte arsuri în luptă. Războiul l-a asprit şi e un şef dur. Însă culturile cresc cantitativ şi recolta e îmbelşugată. Ţăranii se umplu de speranţă.

— Lasă-mă să ghicesc, zise Comandantul Ga. Atunci soţia începe să suspecteze că acela nu e soţul ei adevărat, iar când are dovada, trebuie să decidă dacă să-şi sacrifice propria fericire pentru binele oamenilor.

— Scenariul e atât de evident? întrebă ea. Atât de evident, încât un om care-a văzut un singur film în viaţa lui să-i poată ghici conţinutul?

— Doar am făcut nişte speculaţii cu privire la final. Poate că există o întorsătură de situaţie, prin care cooperativa agricolă îşi realizează norma de producţie şi femeia poate fi împlinită.

Ea oftă.

— Nu există nici o întorsătură. Intriga e la fel ca toate celelalte. Îndur şi iar îndur şi se termină filmul.

În întuneric, vocea lui Sun Moon era încărcată de suferinţă, asemenea glasului naratorului din finalul filmului *Patrie fără mamă*, suprapus pe secvenţa în care japonezii strâng lanţurile pentru a împiedica personajul feminin să se rănească în timpul tuturor încercărilor de evadare viitoare.

— Lumea consideră filmele tale pline de inspiraţie, zise el.

— Chiar aşa?

— Şi mie mi se par inspiratoare. Iar jocul tău actoricesc le arată oamenilor că din suferinţă poate să iasă ceva bun. Că suferinţa poate fi ceva nobil. Asta-i mai bine decât adevărul.

— Care ar fi?

— Că n-are nici un rost să suferi. E doar ceva ce eşti silit să faci din când în când şi, chiar dacă trei mii de oameni suferă lângă tine, tot singur suferi.

Ea nu spuse nimic.

— Ar trebui să fii flatată, încercă el din nou. Cu toate lucrurile care necesită atenţia Iubitului Conducător, el a stat o săptămână să scrie un nou film pentru tine.

— Ai uitat că farsa lui te-a pus în postura de-a fi bătut în văzul tuturor *yangban*-ilor din Phenian? Oh, va găsi o plăcere nesfârşită să mă vadă jucând din tot sufletul într-un alt film pe care nu-l va lansa niciodată. Pentru el, va constitui o distracţie permanentă să vadă cum interpretez o femeie care trebuie să se supună unui soţ nou.

— Nu încearcă să te umilească. Peste două săptămâni vin americanii. Se concentrează asupra umilirii celei mai măreţe naţiuni din lume. Ţi-a înlocuit soţul în public. Ţi-a luat *Prostituata*. Şi-a arătat punctul de vedere. În faza asta, dacă ar vrea într-adevăr să te rănească, te-ar răni cu adevărat.

— Dă-mi voie să-ţi povestesc despre Iubitul Conducător, zise ea. Când vrea să pierzi mai mult, îţi dă mai mult, ca să ai ce pierde.

— Cu mine are ce are, nu cu tine. Ce motiv ar putea să aibă să…

— Uite, asta e dovada că nu înţelegi nimic din toate astea. Răspunsul e că Iubitul Conducător n-are nevoie de motive.

El se răsuci pe o parte, ca s-o privească în ochi.

— Hai să rescriem scenariul, zise el.

Ea rămase tăcută un timp.

— Vom folosi laptopul soţului tău şi vom da noii versiuni o întorsătură de situaţie. Hai să facem în aşa fel ca ţăranii să-şi facă normele, iar soţia să-şi găsească fericirea. Poate că vom face ca primul soţ să-şi facă o reapariţie-surpriză în actul al treilea.

— Tu ştii ce vorbeşti? întrebă ea. Ăsta e scenariul Iubitului Conducător.

— Ceea ce ştiu despre Iubitul Conducător e asta: pentru el contează satisfacţia. Şi admiră soluţiile ingenioase.

— Ce contează scenariul pentru tine? întrebă ea. Ai zis că, după ce vin americanii, are de gând să scape de tine.

— Da, spuse el, întorcându-se pe spate. Mai e şi asta.

Acum rămase el tăcut.

— Nu cred că aş face ca primul soţ să se întoarcă din război, zise ea. Atunci ar exista o înfruntare, iar asta ar mulţumi sentimentul de onoare al spectatorilor, nu simţul datoriei. Să zicem că şeful altei cooperative agricole e invidios pe succesul bărbatului cu arsuri; e un tip corupt şi-l face pe un oficial de Partid corupt să semneze un mandat prin care soţul femeii să fie trimis într-un lagăr de reeducare, drept pedeapsă pentru producţiile mici din trecut.

— Înţeleg, spuse Comandantul Ga. În loc ca femeia să fie prinsă la mijloc, acum bărbatul ars e cel care are de făcut o alegere. Dacă

recunoaşte că e un impostor, ar putea să plece liber, urmărit de ruşine. Dar dacă insistă că el e soţul ei, ajunge, cu onoare, într-un lagăr.

— Soţia e aproape sigură că sub arsurile acelea nu se află soţul ei, zise Sun Moon. Dar dacă se înşală, dacă el doar a fost asprit de cruzimea războiului, dacă îl lasă pe tatăl copiilor ei să fie trimis în lagăr?

— Acum e o poveste despre datorie, spuse el. Dar ce se întâmplă cu femeia? În ambele variante, ea rămâne singură.

— Ce se întâmplă cu femeia? repetă Sun Moon întrebarea, fără a se adresa cuiva.

Brando se ridică în picioare. Câinele privi cu atenţie prin casa întunecată. Comandantul Ga şi Sun Moon se uitară unul la altul.

Când câinele începu să mârâie, băiatul şi fata se treziră. Sun Moon îşi trase halatul pe ea, în timp ce Comandantul Ga luă o lumânare şi se ţinu după câine până la uşa de la balcon. Afară, se declanşase capcana pentru păsări şi în laţ era o pitulice micuţă care se zbătea cu frenezie, într-o fulgerare de pene cafenii şi gri, cu fâşii de galben pal. Ga luă pasărea în mâini şi îndepărtă nodul de pe piciorul ei. Îi întinse aripile între degete şi le arătă copiilor.

— A funcţionat, zise fata. Chiar a funcţionat!

La Închisoarea 33, era periculos să fii prins cu o pasăre, aşa că învăţai s-o cureţi de pene în câteva secunde.

— Bine, priviţi cu atenţie, le zise Ga copiilor. Strângi între două degete partea din spate a gâtului, apoi tragi în sus şi roteşti.

Capul păsării trosni şi se desprinse, iar el îl azvârli peste balustradă.

— Apoi desprinzi picioarele printr-o răsucire, la fel şi aripile, la prima articulaţie. Apoi îţi pui degetele mari pe pieptul păsării şi le îndepărtezi unul de altul.

În urma frecării, pielea se sfâşie, dând la iveală pieptul.

— Carnea asta este premiul cel mare, dar dacă ai timp, păstrezi şi restul. Poţi fierbe oasele, iar ciorba o să te menţină sănătos. Pentru asta,

doar bagi un deget în abdomen şi, rotind pasărea, toate măruntaiele ies imediat.

Ga îşi scutură degetul ca să şi-l cureţe şi, răsucind pielea din interior spre exterior, o scoase pe toată deodată.

— Uitaţi, zise Ga, arătându-le din nou pasărea.

Era frumoasă, carnea era rozalie, cu o tentă sidefată, prinsă de oase albe, foarte fine, de pe ale cărori vârfuri micuţe se scurgeau picături de sânge.

Cu unghia de la degetul mare, el zgurmă de-a lungul sternului şi scoase o bucată translucidă de carne din piept, semănând cu o migdală perfectă. Şi-o băgă în gură şi o savură, rememorând.

Le oferi copiilor cealaltă jumătate de piept, dar ei, înlemniţi, clătinară din capete. Ga o mâncă şi pe aceea, apoi îi azvârli carcasa câinelui, care o roase imediat.

Felicitaţi-vă unii pe alţii, cetăţeni, căci se cuvin multe laude cu ocazia publicării ultimului tratat artistic al Iubitului Conducător, *Despre arta operei*. Acesta este o continuare a cărţii mai vechi a lui Kim Jong-il *Despre arta cinematografică*, lectură obligatorie pentru actori importanţi din lumea întreagă. Pentru a marca acest prilej, Ministerul Creşterii Colective a Copiilor a anunţat compunerea a două noi cântece pentru copii: „Ascunde-te bine“ şi „Ascunde sfoara“. Toată săptămâna, cartelele de raţie expirate pot fi folosite pentru a obţine intrarea la spectacole de matineu la operă!

Acum, un anunţ important din partea Ministrului nostru al Apărării: În mod cert, difuzoarele din toate apartamentele din Coreea de Nord furnizează ştiri, anunţuri şi programe culturale, dar trebuie reamintit că prin decretul din 1973 al Iubitului Conducător Kim Ir-sen s-a hotărât instalarea în toată ţara a unui sistem de avertizare antiaeriană şi că funcţionarea corespunzătoare a unei reţele de avertizare timpurie este de o importanţă capitală. Poporul inuit este un trib de sălbatici izolaţi care trăiesc lângă Polul Nord. Cizmele lor se numesc *mukluk*. Întrebaţi-vă astăzi vecinul ce este un *mukluk*. Dacă nu ştie, poate că există o defecţiune la difuzorul său ori poate că acesta a fost deconectat din greşeală, din cine ştie ce motiv. Raportând acest lucru, i-aţi putea salva viaţa data viitoare când americanii vor ataca prin surprindere măreaţa noastră patrie.

Cetăţeni, când am văzut-o ultima dată pe Sun Moon, ea se închisese în sine. Biata noastră actriţă se descurca greu cu pierderea suferită. De ce nu apelează la tratatele pline de inspiraţie ale Iubitului Conducător? Kim Jong-il este cineva care înţelege prin ce treci. Deoarece şi-a pierdut fratele

când avea şapte ani, după aceea mama şi apoi o surioară un an mai târziu, da, Iubitul Conducător este cineva care înţelege pierderea cuiva drag.

Totuşi, Sun Moon a înţeles rolul respectului în viaţa unui bun cetăţean, aşa că a împachetat un prânz pentru picnic pe care să-l ia cu sine la Cimitirul Martirilor Revoluţionari, aflat la o mică distanţă de mers pe jos de casa ei de pe Muntele Taesong. Odată ajunsă acolo, familia ei a întins o pânză pe jos, unde puteau să se relaxeze la masă, ştiind că rachetele de croazieră Taepodong-II stăteau pregătite, în timp ce sus, deasupra lor, satelitul nord-coreean Steaua Luminoasă îi apăra din spaţiu.

Masa consta, desigur, din *bulgogi*, iar Sun Moon preparase tot felul de *banchan* pentru a însoţi ospăţul, inclusiv nişte *gui*[1], *jjim*[2], *jeon*[3] şi *namul*[4]. Au mulţumit Iubitului Conducător pentru belşugul lor şi s-au înfruptat!

În timp ce mâncau, Comandantul Ga a întrebat-o despre părinţii ei.

— Locuiesc aici, în capitală?

— Doar mama mai trăieşte, zise Sun Moon. A ieşit la pensie şi s-a dus la Wonsan, dar nu primesc niciodată veşti de la ea.

— Da, Wonsan, zise Comandantul Ga, dând din cap, după care privi în gol prin cimitir, fără îndoială gândindu-se la toate terenurile de golf şi cluburile de karaoke care se găsesc în acea minunată comunitate de pensionari.

— Ai fost acolo? îl întrebă ea.

— Nu, dar l-am văzut de pe mare.

— E frumos Wonsanul?

Copiii mânuiau beţişoarele foarte repede. Din copaci, păsările îi priveau.

— Păi, pot să zic că nisipul e deosebit de alb. Iar valurile sunt foarte albastre.

Ea aprobă din cap.

— Sunt sigură. Dar de ce, de ce nu-mi scrie?

— Tu i-ai scris?

— Nu mi-a trimis niciodată adresa ei.

Comandantul Ga ştia, cu siguranţă, că mama lui Sun Moon se distra mult prea bine ca să aibă timp de scrisori. Nici o altă ţară din lume nu are un oraş întreg, chiar pe plajă, dedicat confortului pensionarilor săi. Aici, există pescuit la undiţă printre valuri, pictură în acuarelă, artă meşteşugărească şi un club de lectură Juche. Prea multe activităţi pentru a fi enumerate! Iar Ga ştia, de asemenea, că dacă şi mai mulţi cetăţeni s-ar oferi ca voluntari la Oficiul Poştal Central seara şi la sfârşit de săptămână, atunci s-ar rătăci mai puţină corespondenţă în tranzit prin glorioasa noastră ţară.

— Nu-ţi mai face griji pentru mama ta, îi spuse. Pe cei mici ar trebui să-ţi concentrezi atenţia.

După prânz, răsturnară resturile în iarbă, ca să le mănânce păsărelele drăguţe. Apoi Ga hotărî că micuţii aveau nevoie de un pic de educaţie. Îi duse în vârful dealului şi, în timp ce Sun Moon privea cu mândrie, bunul Comandant Ga o indică pe cea care era cel mai important martir din cimitir, Kim Jong Suk, soţia lui Kim Ir-sen şi mama lui Kim Jong-il. Busturile tuturor martirilor erau din bronz, mai mari decât în realitate, iar tonurile lor lucioase păreau să-i aducă la viaţă pe cei imortalizaţi. Ga explică pe larg faptele eroice antijaponeze ale lui Kim Jong Suk şi le spuse că era renumită pentru căratul raniţelor grele ale luptătorilor revoluţionari mai vârstnici. Copiii plânseră când aflară că a murit atât de tânără.

Apoi făcură câţiva paşi până la martirii din apropiere, Kim Chaek, An Kil, Kang Kon, Ryu Kyong Su, Jo Jong Chol şi Choe Chun Guk, toţi patrioţi de cel mai înalt rang care au luptat alături de Marele Conducător. După aceea, Comandantul Ga le arătă mormântul aprigului O Jung Hup, comandantul faimosului Regiment 7. Lângă acesta, se afla eterna santinelă Cha Kwang Su, care a murit îngheţat în timpul unei nopţi de pază la Lacul Chon. Copiii se bucurară de cunoştinţele dobândite. Iar

acolo se afla şi Pak Jun Do, care şi-a luat viaţa ca test de loialitate faţă de conducătorii noştri. Nu-l uitaţi pe Back Hak Lim, care şi-a câştigat porecla de Bufniţa cu fiecare imperialist, pe rând. Cine n-a auzit de Un Bo Song, care şi-a umplut urechile cu ţărână înainte de a lua cu asalt amplasamentul unei mitraliere japoneze? „Mai mult“, strigau copiii, „mai mult!“. Astfel, se plimbară printre rânduri, luând aminte la Kong Young, Kim Chul Joo, Choe Kwang şi O Paek Ryong, cu toţii mult prea bravi pentru medalii. În faţa era Choe Tong O, tatăl comandantului sud-coreean Choe Tok Sin, care a fugit în Coreea de Nord pentru a-şi prezenta omagiile. Şi iată-l şi pe Ryu Tong Yol, fratele prin căsătorie al lui Choe Tong O! Apoi se aflau bustul maestrului tunelelor Ryang Se Bong şi trioul de asasini militari Jong Jun Thaek, Kang Yong Chang şi Pak Yong Sun, zis Sportivul. Mulţi orfani japonezi simt încă arsura lungii umbre patriotice a lui Kim Jong Thae.

O astfel de educaţie era de natură să aducă lapte în sânii femeilor!

Sun Moon se îmbujorase, atât de făţiş îi stârnise patriotismul Comandantul Ga.

— Copii, mergeţi să vă jucaţi în pădure! le spuse ea.

Apoi, Sun Moon îl luă de braţ pe Comandantul Ga şi îl conduse în vale, la Grădina Botanică. Trecură pe lângă ferma experimentală, cu porumbul ei înalt şi soia imensă, pe lângă paznicii cu armele lor Kalaşnikov cromate, mereu gata să apere banca naţională de seminţe de agresiunea imperialistă.

Se opri în faţa a ceea ce reprezintă, poate, cea mai mare comoară naţională a noastră, serele gemene care cultivă exclusiv kimjongilia şi kimirsenia.

— Alege-ţi sera, îi zise ea.

Clădirile erau de un alb translucid. Una strălucea în fucsia aprinsă a florilor de kimjongilia. Sera de kimirsenia iradia culoarea puternică, dramatică, a orhideei mov.

Era limpede că Sun Moon nu putea să aştepte.

— Îl aleg eu pe Kim Ir-sen, zise ea. Căci este părintele întregii noastre naţiuni.

Înăuntru, aerul era cald şi umed. Plutea o ceaţă fină. Pe când soţul şi soţia se plimbau braţ la braţ printre rânduri, plantele păreau să-i observe – florile lor se roteau în urma celor doi îndrăgostiţi, ca pentru a capta aroma bogată a onoarei şi inocenţei lui Sun Moon. Perechea se opri undeva în mijlocul serei şi se aşeză pe jos pentru a se bucura de splendoarea conducerii nord-coreene. O armată de păsări colibri zbură iute deasupra lor, polenizatori experţi ai statului, zumzetul bătăilor din aripi pătrunzând în sufletele îndrăgostiţilor noştri, orbindu-i în acelaşi timp cu strălucirea de curcubeu a gâtului lor şi cu felul în care limba lor lungă săruta florile cu mişcări rapide, pline de încântare. În jurul lui Sun Moon se deschiseră flori, cu petale desfăcându-se larg pentru a dezvălui polenul ascuns. Comandantului Ga îi curgeau picături de sudoare şi, în cinstea lui, staminele emanară parfumul lor în nori dulcegi care învăluiră trupurile îndrăgostiţilor noştri cu sămânţa lipicioasă a socialismului. Sun Moon îi oferi Juche-ul ei, iar el îi dărui tot ce avea din politica Songun. Pe îndelete, în profunzime, schimbul lor animat culmină într-o exclamaţie reciprocă a înţelegerii Partidului. Deodată, toate plantele din seră tremurară şi-şi scuturară florile, aşternând o pătură pe care Sun Moon putu să se întindă, în timp ce un câmp de fluturi se aşeză, dens, pe pielea ei inocentă.

În sfârşit, cetăţeni, Sun Moon şi-a împărtăşit soţului ei convingerile!

Delectaţi-vă cu acest sentiment plăcut, căci în episodul următor îl vom examina cu mai multă atenţie pe acest „Comandant Ga“. Deşi el este remarcabil la satisfacerea nevoilor politice ale unei femei, vom cerceta atent modurile în care a întinat toate cele şapte principii ale Bunei Cetăţenii Nord-Coreene.

1. Termen generic care în bucătăria coreeană desemnează diverse preparate la grătar, având ca principal ingredient carnea sau peştele, dar şi multe legume.
2. Termen din bucătăria coreeană pentru preparate obţinute prin fierberea sau gătirea la abur a diferitelor tipuri de carne, în prealabil marinate.
3. Termen din bucătăria coreeană care se referă la preparate asemănătoare clătitelor, dar care conţin şi bucăţi de carne şi legume, date prin făină cu apă sau prin ou şi prăjite în ulei.
4. Termen generic pentru preparatele coreene pe bază de legume (rădăcini, frunze, tulpini, seminţe, lăstari, petale) gătite în diverse moduri şi asezonate cu un sos din oţet, ulei, sare şi pastă de ardei iute.

Sun Moon anunţă că venise ziua în care trebuia cinstit unchiul ei. Cu toate că era sâmbătă, zi lucrătoare, urmau să facă o plimbare pe jos până la Cimitirul Martirilor Revoluţionari pentru a depune o coroană.

— Vom face un picnic cu această ocazie, îi spuse Comandantul Ga. Şi-o să pregătesc mâncarea mea preferată.

Ga refuză să îi lase să mănânce micul dejun.

— Un stomac gol este ingredientul meu secret, le spuse el.

Pentru picnic, Ga aduse doar o cratiţă, nişte sare şi pe Brando, în lesă.

— El nu e legal, zise Sun Moon clătinând din cap la vederea câinelui.

— Sunt Comandantul Ga, replică el. Dacă vreau să plimb un câine, plimb un câine. În plus, zilele mele sunt numărate, corect?

— Ce înseamnă asta? întrebă băiatul. Că zilele lui sunt numărate.

— Nimic, răspunse Sun Moon.

Coborâră panta pe sub gondola care nu era în funcţiune din Parcul de Distracţii. Din cauza copiilor din Phenian, care-o munceau din greu, scaunele care se ridicau scârţâiau pe loc deasupra lor. Grădina Zoologică, însă, era ticsită cu ţărani veniţi cu autobuzul în excursia lor anuală în capitală. Cei patru o tăiară prin păduri, dese în această perioadă a anului, şi îl lăsară pe Brando legat de un copac, ca să nu-i ofenseze pe veteranii veniţi să-şi prezinte omagiile.

Aceasta era prima oară când Ga intra în cimitir. Sun Moon ignoră toate celelalte indicatoare şi-i conduse direct la bustul unchiului ei. Bustul înfăţişa un bărbat al cărui chip părea din sud, din cauza formei colţuroase a feţei şi a frunţii abrupte. Ochii erau aproape închişi, într-o expresie de calm şi siguranţă.

— Ah, e Kang Kung Li, remarcă Ga. A luat cu asalt un pod din munţi sub focul inamic. A smuls portiera de la maşina lui Kim Ir-sen şi a ţinut-o ca pe un scut.

— Ai auzit de el? întrebă Sun Moon.

— Desigur, răspunse Ga. A salvat multe vieţi. Oamenii care încalcă regulile pentru a face bine sunt botezaţi, uneori, după el.

— Nu fi aşa de sigur, zise ea. Mă tem că singurii oameni botezaţi după el sunt câţiva orfani amărâţi.

Comandantul Ga cutreieră printre rânduri cu o senzaţie de recunoaştere uimită. Erau acolo numele tuturor băieţilor pe care-i cunoscuse şi, uitându-se la busturi, părea ca şi cum reuşiseră să ajungă adulţi – aici aveau mustăţi, maxilare puternice şi umeri laţi. Le atinse feţele şi-şi trecu degetele pe ideogramele *hangul* ale numelor săpate pe postamentele din marmură. Era de parcă, în loc să moară de foame la nouă ani sau din cauza unor accidente în fabrică, la unsprezece ani, apucaseră cu toţii să trăiască până la douăzeci – treizeci de ani, ca bărbaţii obişnuiţi. La mormântul lui Un Bo Song, Comandantul Ga urmă cu mâna conturul trăsăturilor bustului din bronz. Metalul era rece. Aici, Bo Song zâmbea şi avea ochelari, iar Ga atinse obrazul martirului, spunând:

— Bo Song.

Mai exista un bust pe care trebuia să-l vadă, iar Sun Moon şi copiii îl conduseră printre morminte până când dădu de el. Bustul şi bărbatul stăteau faţă în faţă, dar nu semănau deloc. Nu ştiuse ce o să simtă când va da, în sfârşit, ochii cu acest martir, dar singurul gând al lui Ga fu: „Eu nu sunt tu. Sunt eu însumi“.

— Martirul acesta e special pentru tine? îl întrebă Sun Moon, apropiindu-se de el.

— Cândva, am cunoscut pe cineva cu numele acesta, mărturisi el.

— Îi cunoşti povestea?

— Da, răspunse el, e o poveste foarte simplă. Deşi descindea dintr-un neam cu sânge impur, s-a alăturat trupelor de guerilă ca să lupte contra japonezilor. Tovarăşii lui se îndoiau de loialitatea sa. Pentru a le dovedi că puteau să aibă încredere să-şi lase vieţile în mâinile lui, el şi-a luat propria viaţă.

— Povestea asta rezonează cu tine?

— Rezona cu tipul ăsta pe care l-am cunoscut odinioară.

— Hai să plecăm de aici, zise Sun Moon. Nu pot suporta locul ăsta mai mult de o singură dată pe an.

*

Băiatul şi fata ţineau fiecare cu câte o mână de lesa lui Brando, în timp ce acesta îi trăgea după el adânc în pădure. Comandantul Ga aprinse focul şi le arătă copiilor cum să facă o pirostrie pentru a pune oala deasupra flăcărilor. Umplură oala cu apă de la un pârâu şi, când găsiră un mic iaz, puseră pietre pentru a îngusta drumul apei, iar Ga îşi ţinu cămaşa ca pe o sită în punctul cel mai îngust, în vreme ce copiii mergeau prin iaz, încercând să sperie peştii în josul apei. Prinseră cu cămaşa un peştişor de zece centimetri. Sau poate era un peşte adult, iar acolo peştii nu puteau să crească decât rahitici. Ga curăţă peştele de solzi cu ajutorul unei linguri, îi scoase maţele şi îl înfipse într-un băţ, pentru ca Sun Moon să-l frigă. Odată fript, avea să intre la supă, cu sarea.

Erau multe flori sălbatice, poate din cauza vecinătăţii cu buchetele din cimitir. Ga le arătă copiilor cum să recunoască şi să culeagă *ssukgat*[1]; împreună, frecară tulpinile între două pietre, ca să se înmoaie. După un bolovan era o ferigă-pană-de-struţ, căreia începeau să-i dea mugurii suculenţi dintre frunzele ca un evantai. Spre norocul lor, la baza bolovanului creştea urechea-de-piatră *seogi*[2] – cu gust înţepător de saramură de alge. Desprinseră lichenii de pe piatră cu ajutorul unui băţ

ascuţit. Le arătă copiilor cum să găsească plante de coada-şoricelului şi, căutând împreună, reuşiră să găsească un ghimbir sălbatic, micuţ şi iute. Ca ultim condiment, culeseră frunze de *shiso*[3], o plantă lăsată în urmă de japonezi.

În curând, oala scotea aburi, trei picături de ulei de peşte apărând la suprafaţă când Ga amestecă ierburile sălbatice.

— Asta e mâncarea mea preferată, zise Ga. La închisoare, ne ţineau exact la limita înfometării. Încă puteai să munceşti, dar nu puteai să gândeşti. Mintea încerca să găsească un cuvânt sau un gând, dar nu mai era nimic acolo. Când ţi-e foame, n-ai noţiunea timpului. Doar munceşti şi pe urmă e întuneric, nici o amintire. Însă în misiunile de tăiere de copaci, puteam să ne preparăm supa asta. Construiai o capcană pentru peşte noaptea şi toată ziua se strângeau peştişori în ea, în timp ce munceai. Ierburi erau pretutindeni pe dealuri şi fiecare castron de aşa ceva îţi adăuga o săptămână de viaţă.

Gustă fiertura, încă amară.

— Mai trebuie să stea un pic, zise el.

Cămaşa lui udă era agăţată într-un copac.

— Şi părinţii tăi? întrebă Sun Moon. Credeam că atunci când cineva e trimis într-un lagăr de muncă, merg şi părinţii săi.

— E-adevărat, spuse el. Însă asta n-a fost o grijă pentru mine.

— Îmi pare rău să aud asta.

— Cred că s-ar putea zice că părinţii mei au avut noroc, zise el. Dar ai tăi? Locuiesc aici, în capitală?

— A mai rămas doar mama, răspunse Sun Moon cu voce gravă. E în est. A ieşit la pensie şi stă la Wonsan.

— Ah, da, Wonsan.

Ea rămase tăcută. Ga amestecă supa, în care ierburile începeau acum să vină în sus.

— De cât timp stă acolo? întrebă el.

— De câţiva ani.

— Şi e ocupată, zise el. Probabil prea ocupată ca să-ţi scrie.

Chipul ei era greu de citit. Se uită la el de parcă aştepta ceva, ca şi cum spera că-i va oferi veşti liniştitoare. Însă în profunzimile ochilor ei, Ga zări umbra unei cunoaşteri mai sumbre.

— Nu mi-aş face griji pentru ea, zise el. Sunt sigur că e bine.

Sun Moon nu păru consolată.

Copiii gustară pe rând supa şi se strâmbară.

Ga încercă din nou:

— Wonsanul feră o mulţime de lucruri care te ţin ocupat, adăugă el. Am văzut cu ochii mei. Nisipul e deosebit de alb. Iar valurile sunt foarte albastre.

Sun Moon privea absentă în oală.

— Aşa că să nu dai crezare zvonurilor, bine? îi spuse el.

— Ce sunt zvonurile? întrebă ea.

— Aşa, asta-i atitudinea potrivită, zise el.

La Închisoarea 33, toată amăgirea de sine a unei persoane era lent fărâmiţată, până când şi minciunile fundamentale care-ţi alcătuiau identitatea se clătinau şi se prăbuşeau. Pentru Comandantul Ga, asta s-a întâmplat la o lapidare. Totul a avut loc lângă râu, unde existau bancuri de pietre rotunde, lustruite de apă. Când cineva era prins încercând să evadeze, era îngropat până la brâu la marginea apei şi, în zori, o procesiune aproape nesfârşită de deţinuţi trecea în şir pe lângă acea persoană. Nu existau excepţii, toată lumea trebuia să arunce cu pietre în respectivul. Dacă aruncai cam lipsit de vigoare, paznicii urlau să arunci mai cu viaţă, dar nu trebuia să repeţi lovitura. Trecuse prin asta de trei ori, dar se afla mai la coada şirului, aşa că în ce arunca el cu pietre nu mai era o persoană, ci o masă amorfă, îndoită nefiresc la pământ, din care nici măcar nu mai ieşeau aburii respiraţiei.

Însă într-o dimineaţă, din întâmplare, s-a aflat la începutul şirului. Pentru Mongnan era periculos să calce peste pietrele rotunde. Avea nevoie de un braţ care s-o sprijine, iar ea îl pusese să se trezească devreme şi s-au aşezat foarte în faţă, ceea ce pe el nu l-a deranjat decât când a înţeles că bărbatul pe care trebuiau să-l ucidă cu pietre era conştient şi avea o opinie. Piatra era rece în mâna lui. Auzea cum pietrele aruncate ce cei din faţa lor îşi atingeau ţinta. A sprijinit-o pe Mongnan în timp ce se apropiau de bărbatul pe jumătate îngropat, ale cărui braţe erau ridicate în sus, mimând autoapărarea. Încerca să vorbească, dar din gură îi ieşea altceva decât cuvinte, iar sângele care-i curgea din răni era cald încă.

Apropiindu-se, Ga a văzut tatuajele bărbatului însângerat şi-a avut nevoie de un moment ca să-şi dea seama că erau în alfabetul chirilic; iar apoi a zărit chipul femeii imortalizate în tuş pe pieptul bărbatului. „Căpitane!“ strigase el, lăsând piatra să cadă pe jos. „Căpitane, eu sunt.“

Căpitanul îşi mişcase ochii în semn de recunoaştere, dar n-a putut rosti nici un cuvânt. Mâinile încă i se mişcau, pe când încerca să înlăture pânze de păianjen imaginare. Unghiile i se rupseseră cumva în timpul tentativei de evadare.

„Nu face asta“, îi zisese Mongnan când el i-a dat drumul la braţ şi s-a lăsat pe vine lângă căpitan, luând mâna marinarului. „Eu sunt, căpitane, de pe Junma.“

Erau doar doi paznici, tineri care afişau expresii dure şi aveau la ei nişte puşti vechi. Au început să zbiere la el, cuvintele ieşindu-le în rafale aspre, dar Ga n-a vrut să dea drumul mâinii bătrânului.

„Consilierul de siguranţă, zisese căpitanul. Băiete, ţi-am spus c-o să vă protejez pe toţi. Mi-am salvat echipajul din nou.“ Era înfricoşător felul în care se uita căpitanul la el, fără ca ochii lui să-l vadă cu adevărat. „Trebuie să scapi de aici, fiule, zisese căpitanul. Indiferent de ce faci, scapă de aici.“

S-a tras un foc de avertizare şi Mongnan s-a agăţat de el, rugându-l să se întoarcă înapoi în rând.

„Nu-ţi lăsa prietenul să te vadă murind împuşcat, îi zisese ea. Nu lăsa ca ăsta să fie ultimul lucru pe care-l vede.“ Cu aceste cuvinte, ea l-a tras înapoi în rând. Paznicii erau foarte agitaţi, urlau ordine, iar Mongnan ţipa aproape mai tare ca ei. „Aruncă-ţi piatra! i-a poruncit ea. Trebuie s-o arunci.“ Şi, ca pentru a-i oferi propriul exemplu, a aruncat tare cu piatra spre căpitan, lovindu-l razant pe lângă cap. Lovitura i-a rupt un smoc de păr, pe care l-a luat vântul. „Acum!“ i-a ordonat ea. El a ridicat piatra şi a aruncat tare în tâmpla căpitanului. Acesta a fost ultimul lucru pe care l-a văzut căpitanul.

Mai târziu, în spatele butoaielor care colectau apa de ploaie, a izbucnit în plâns. Mongnan l-a culcat la pământ şi l-a ţinut în braţe.

„De ce n-a fost Gil? a întrebat-o el, plângând fără să se poată controla. Navigatorul – puteam să înţeleg. Chiar şi Ofiţerul So. Dar nu căpitanul. El respecta toate regulile, de ce el? De ce nu eu? Nu am nimic, absolut nimic. De ce să mergă el la închisoare de două ori?“ „Căpitanul tău a ripostat, îi zisese Mongnan, trăgându-l spre ea. A rezistat, nu i-a lăsat să-i fure identitatea. A murit liber.“ El nu reuşea să-şi recapete răsuflarea, iar Mongnan l-a tras mai aproape de ea, ca pe-un copil. „Gata, gata, i-a zis ea, legănându-l. Micul meu orfan, sărmanul meu orfan micuţ.“ „Nu sunt orfan“, a zis el umil, printre lacrimi. „Ba sigur că eşti. Eu sunt Mongnan, recunosc un orfan, bineînţeles că eşti. Descarcă-te, descarcă-te.“ „Mama era cântăreaţă, i-a spus el. Era foarte frumoasă.“ „Cum se numea orfelinatul tău?“ „Lungile Zile de Mâine.“ „Lungile Zile de Mâine, a repetat ea. Căpitanul ţi-a fost ca un tată? Ţi-a fost ca un tată, nu-i aşa?“ El doar plângea întruna. „Sărmanul meu orfan micuţ, a zis ea. Tatăl unui orfan e de două ori mai important. Orfanii sunt singurii care pot să-şi aleagă taţii şi-i iubesc de două ori mai mult.“

El şi-a pus mâna pe piept, amintindu-şi cum îi tatuase căpitanul pe piele imaginea lui Sun Moon. „Aş fi putut să-i redau soţia“, a zis el, plângând. „Dar nu era tatăl tău“, i-a spus ea, luându-l de bărbie şi încercând să i-o ridice astfel încât să se facă înţeleasă, dar el şi-a tras capul înapoi la pieptul ei. „Nu era tatăl tău, a repetat ea, mângâindu-l pe păr. Important acum e să renunţi la toate iluziile. E timpul să vezi adevărul. Cum ar fi faptul că avea dreptate, trebuie să scapi de aici.“

În oală, pluteau bucăţelele de peşte care se desprindeau de pe şiră. Pierdută în gânduri, Sun Moon amesteca încet. Ga se gândi cât de dificil era să ajungi să vezi minciunile pe care ţi le spuneai singur, cele care-ţi permiteau să funcţionezi şi să mergi mai departe. Pentru a face cu adevărat asta, aveai nevoie de ajutorul cuiva. Ga se aplecă pentru a mirosi fiertura – mâncarea asta perfectă îi limpezea mintea. Să mănânci aşa ceva la asfinţitul soarelui, după o zi de tăiat copaci în râpele din jurul Închisorii 33, era definiţia stării de a fi în viaţă. Scoase aparatul foto de la Wanda şi le făcu o poză copiilor, câinelui şi lui Sun Moon, care erau toţi cu privirile aţintite în foc.

— Îmi ghiorăie maţele, zise băiatul.

— Sincronizare perfectă, răspunse Comandantul Ga. Supa e gata.

— Dar nu avem boluri, remarcă fata.

— N-avem nevoie, îi spuse el.

— Şi Brando? întrebă băiatul.

— Va trebui să-şi caute singur ce să mănânce de prânz, zise Ga.

Apoi deznodă sfoara de la gâtul câinelui. Însă acesta nu se clinti – rămase acolo, holbându-se la oală.

Începură să-şi treacă o singură lingură de la unul la altul. Gustul de peşte fript era grozav în combinaţie cu coada-şoricelului şi aroma uşor mentolată de *shiso*.

— Mâncarea de puşcărie nu-i chiar aşa de rea, zise fata.

— Voi doi sigur vă puneţi întrebări în legătură cu tatăl vostru, zise Comandantul Ga.

Băiatul şi fata nu ridicară privirile, ci continuară să mânuiască lingura de la unul la altul.

Sun Moon se uită aspru la el, prevenindu-l că se afla pe un teritoriu periculos.

— Rana neştiinţei este cea care nu se vindecă niciodată, îi zise Ga.

Fata îi aruncă o privire atentă.

— Promit să vă povestesc despre tatăl vostru după ce veţi avea mai mult timp ca să vă obişnuiţi, continuă el.

— Cu ce să ne obişnuim? întrebă băiatul.

— Cu *el*, îi zise fata fratelui ei.

— Copii, interveni Sun Moon, v-am mai spus, tatăl vostru e într-o misiune îndelungată.

— Nu-i adevărat, zise Comandantul Ga. Însă o să vă spun întreaga poveste în curând.

— Nu le răpi inocenţa, îi zise Sun Mon încet, printre dinţi.

Din pădure se auzi un foşnet. Brando luă poziţie de drepţi, cu părul din blană ridicat în sus.

Băiatului îi apăru un zâmbet pe faţă. Văzuse aproape toate trucurile câinelui, iar acum se prezenta ocazia de a încerca încă unul.

— Vânează! zise băiatul.

— Nu! protestă Ga.

Dar era prea târziu – câinele alerga deja cu salturi mari printre copaci, lătratul lui descriind o cărare haotică prin tufişuri. Lătra întruna. Şi apoi auziră ţipătul unei femei. Ga apucă lesa şi o luă la fugă. Băiatul şi fata erau imediat în spatele lui. Ga urmă o vreme cursul micului pârâu şi văzu că apa era tulbure din cauză că pe acolo trecuse câinele. În curând, dădu peste o familie, care se retrăsese cu spatele lângă un bolovan mare, speriată de lătratul lui Brando. Familia era ciudat de asemănătoare cu a

lor – un bărbat şi o femeie, un băiat şi o fată, o mătuşă mai în vârstă. Câinele era foarte agitat, arătându-şi dinţii în false atacuri, mutându-şi atenţia de la o gleznă la alta, de parcă ar fi vrut să le înhaţe tuturor picioarele, pe rând. Ga se apropie încet şi trecu laţul lesei pe după gâtul câinelui.

Ga trase câinele înapoi şi se uită la familia respectivă. Unghiile lor erau albe de malnutriţie şi până şi dinţii fetiţei deveniseră gri. Cămaşa băiatului atârna ca şi cum ar fi stat, goală, pe un umeraş. Ambele femei pierduseră mult păr, iar tatăl nu era decât piele şi os. Ga realiză brusc că tatăl ţinea ceva la spate. Ga scutură funia în jurul gâtului câinelui ca să-l facă să se repeadă la ei.

— Ce ascunzi acolo? urlă Ga la el. Arată-mi. Arată-mi înainte să dau drumul la câine.

Sun Moon apăru şi ea, respirând greu, când bărbatul dădu la iveală o veveriţă moartă, cu coada ruptă.

Ga nu-şi dădea seama dacă o furaseră de la câine sau dacă acesta încerca s-o fure de la ei.

— Măi să fie, zise Sun Moon, după ce le aruncă o privire aspră. Sunt lihniţi de foame. N-au nici un pic de carne pe ei.

— Nu suntem lihniţi de foame, nu-i aşa, tati? zise fata, întorcându-se spre tatăl ei.

— Bineînţeles că nu, răspunse tatăl.

— Chiar în faţa ochilor noştri, lihniţi de foame! zise Sun Moon.

Sun Moon le trecu rapid prin faţa ochilor mâna ei, arătând spre un inel.

— Diamant, zise ea, după care îşi scoase inelul şi-l puse în mâinile mamei înspăimântate din faţa ei.

Ga înaintă şi luă inelul înapoi.

— Nu fi proastă, îi zise el lui Sun Moon. Inelul ăsta a fost un dar de la Iubitul Conducător. Ştii ce s-ar întâmpla dac-ar fi prinşi cu un inel ca ăsta?

În buzunar, Ga nu avea decât nişte *won*-i militari, nimic mai mult. Îşi dădu jos bocancii, spunându-i lui Sun Moon:

— Dacă vrei să-i ajuţi, au nevoie de lucruri simple cu care pot face troc la piaţă.

Băiatul şi fata îşi dădură şi ei jos pantofii, iar Ga îşi oferi şi cureaua. Sun Moon contribui cu cerceii.

— Avem o oală cu supă, zise ea. E bună. Urmaţi firul pârâului. Păstraţi oala.

— Câinele…, zise tatăl. Am crezut că a scăpat de la Grădina Zoologică.

— Nu, e al nostru, spuse Ga.

— Nu aveţi unul în plus, nu-i aşa? întrebă tatăl.

*

În seara aceea, Comandantul Ga fredonă şi el în timp ce Sun Moon le cânta copiilor ca să adoarmă.

— Pisica e în leagăn, copilaşul e-n copac, cânta ea.

Mai târziu, după ce se băgară în pat, Sun Moon îi zise:

— Crezi că replica Iubitului Conducător ar trebui citită „Dragostea nu cunoaşte *nici un fel* de înlocuitor“, ca şi cum ar fi inimaginabil să cauţi un substitut pentru iubire, sau „Dragostea *nu cunoaşte* nici un fel de înlocuitor“, sugerându-se că iubirea este capabilă de sentimente şi conştiinţă şi se află ea însăşi în imposibilitatea de a-şi înţelege absenţa?

— Trebuie să-ţi spun adevărul, îi zise el.

— Sunt actriţă. Adevărul e tot ce contează pentru mine.

El nu o auzi răsucindu-se pe o parte, aşa că ştia că se uitau amândoi în gol în acelaşi întuneric de deasupra lor. Îi fu deodată teamă. Mâinile sale apucară strâns aşternutul.

— N-am fost niciodată la Wonsan, zise el. Dar am navigat pe lângă el de multe ori. Nu sunt umbrele pe nisip. Nu sunt şezlonguri sau undiţe. Nu sunt bătrâni pe plajă. Oriunde ar fi bunicii din Coreea de Nord, nu sunt la Wonsan.

Încercă să asculte respiraţia ei, dar nici măcar asta nu reuşi să distingă.

— Eşti un hoţ, zise ea în cele din urmă. Eşti un hoţ care a venit în viaţa mea şi a furat tot ce conta pentru mine.

*

A doua zi, ea fu tăcută. Pentru micul dejun, sparse o ceapă şi le-o servi crudă. Copiii fură foarte agili în a migra într-o cameră în care nu era şi ea. O dată, Sun Moon alergă afară din casă ţipând, doar pentru a se întinde pe jos, plângând, în grădina ei. Reveni în casă pentru a se certa cu difuzorul. Apoi îi dădu afară din casă pe toţi pentru a putea să facă baie şi, stând laolaltă în picioare în iarbă, Comandantul Ga, copiii şi câinele se uitau lung la uşa de la intrare, în spatele căreia puteau s-o audă frecându-se cu furie pe fiecare centimetru de piele. Curând, copiii plecară să cutreiere valea, exersând „vânează“ şi „prinde“ cu Brando, aruncându-i coji de pepene în tufişuri.

Comandantul Ga stătu pe partea laterală a casei, acolo îl găsi Tovarăşul Buc. Buc îşi ţinea berea Ryoksong într-un petec umbros de iarbă înaltă şi rece. Îi oferi şi lui Ga una. Băură împreună, uitându-se în sus la balconul lui Sun Moon. Era acolo, în halatul de casă, fumând şi citind cu glas tare replici din *Sacrificii extreme*, dar citea fiecare cuvânt cu mânie.

— Ce s-a întâmplat? îl întrebă Buc.

— I-am spus adevărul despre ceva, răspunse Ga.

— Trebuie să încetezi să faci asta, zise Buc. Face rău sănătăţii oamenilor.

Sun Moon ţinea scenariul cu o mână, iar pe cealaltă o ridica mult în sus. Cu ţigara în gură, încerca să-şi găsească motivaţia într-o replică:

— „Primul soţ *adevărat* al tuturor femeilor este Marele Conducător Kim Ir-sen!“

— „*Primul* soţ adevărat al tuturor femeilor este Marele Conducător Kim Ir-sen!“

— „Primul soţ adevărat al *tuturor* femeilor este Marele Conducător Kim Ir-sen!“

— Ai auzit ce vrea să facă acum Iubitul Conducător? îl întrebă Buc. Vrea să le ofere americanilor o demonstraţie de marcare cu fierul încins.

— Ha, făcu Ga. Sunt sigur că vitele stau la coadă ca să se ofere voluntare.

La sunetul râsului său, Sun Moon se opri din citit şi se întoarse. Văzându-l în picioare acolo, azvârli scenariul de la balcon şi intră înăuntru.

Ga şi Buc priviră ploaia de hârtie care cădea printre copaci.

— Chiar ai supărat-o, zise Tovarăşul Buc clătinând din cap, nevenindu-i să creadă. Ştii de cât timp aşteaptă filmul ăsta?

— O să scape de mine destul de curând, iar viaţa ei va reveni la normal, zise Ga şi, fără să vrea, în voce i se simţi o undă de tristeţe.

— Glumeşti? întrebă Buc. Iubitul Conducător te-a declarat adevăratul Comandant Ga. Nu are cum să scape de tine acum. Şi de ce să vrea asta? Duşmanul lui a murit.

Ga bău din bere.

— I-am găsit computerul, zise el.

— Vorbeşti serios? întrebă Buc.

— Da. Era ascuns în spatele unui tablou cu Kim Ir-sen.

— E ceva în el ce poţi folosi?

— În mare parte, sunt hărţi, răspunse Ga. Există multe informaţii tehnice, diagrame de flux, scheme, lucruri pe care nu le pricep.

— Hărţile alea sunt minele de uraniu, zise Buc. Predecesorul tău se ocupa de toate locurile de excavaţii. În plus, supraveghea întreaga reţea de procesare – de la minereu la rafinare. Eu îi făceam toate achiziţiile. Ai încercat vreodată să cumperi de pe internet tuburi de aluminiu pentru centrifugă?

— Credeam că postul de Ministru al Minelor-Închisori era unul simbolic, nimic mai mult decât să semneze hârţogăria pentru a asigura permanent necesarul de forţă de muncă alcătuită din deţinuţi.

— Asta a fost înainte să fie descoperit uraniul, zise Buc. Crezi că Iubitul Conducător i-ar oferi lui Ga cheile de la programul nuclear? Dacă vrei, o să-ţi explic tot. Putem să ne uităm împreună prin laptop.

— N-ai vrea să-l vezi, spuse Ga. Sunt şi poze.

— Cu mine?

Ga înclină din cap.

— Şi cu alţi o mie de bărbaţi.

— Nu mi-a făcut ceea ce par să arate pozele alea.

— Nu trebuie să vorbeşti despre asta.

— Nu, e ceva ce ar trebui să auzi, zise Buc. Avea de gând să lanseze un atac homosexual asupra mea. Dar după ce m-a pus la pământ, după ce m-a adus acolo unde putea să facă orice voia, şi-a pierdut interesul. Tot ce a vrut apoi a fost o poză ca să-şi aducă aminte de mine. Nu pot să-mi imaginez cât de bine trebuie să te fi simţit să-i iei viaţa omului ăstuia. A încercat să-ţi facă şi ţie asta, nu-i aşa?

Ga nu zise nimic.

— Poţi să-mi spui, nu-i aşa? Cum l-ai omorât? Dacă tot ai chef să spui adevărul…

— Nu e o poveste cine ştie ce, zise Ga. Eram la ultimul nivel din mină. Tavanul era jos şi exista câte o singură lumină în fiecare galerie. Prin crăpăturile din tavan curgea apa şi era foarte cald, totul era abur. Mai erau câţiva oameni acolo jos şi ne uitam la un filon de rocă albă. Acela era

scopul, să scoatem roca albă. Atunci a apărut Comandantul Ga. Se înfiinţase dintr-odată acolo, şiroind de sudoare. „Trebuie să-i cunoşti pe bărbaţii de sub tine, mi-a zis Ga. Trebuie să le cunoşti inimile. Victoria din exterior vine din victoria din interior.“ M-am prefăcut că nu l-am auzit. „Apucă un bărbat, mi-a spus Comandantul Ga. Ăla de colo, hai să-i cunoaştem inima.“ I-am făcut semn unuia dintre bărbaţi să se apropie. „Înhaţă-l! a urlat Comandantul Ga. Înhaţă-l în aşa fel încât să creadă că e de-adevăratelea. Ia-l în aşa fel încât să nu existe nici o îndoială în mintea lui.“ M-am apropiat de bărbatul acela. Mi-a văzut expresia de pe chip şi eu i-am văzut-o pe a lui. S-a întors şi l-am apucat din spate, înconjurându-l cu braţele. Când am privit înapoi ca să văd dacă asta era suficient pentru Comandant, am văzut că se dezbrăcase, uniforma lui zăcând morman pe jos. Comandantul Ga a vorbit de parcă nimic nu era diferit. „Trebuie s-o faci ca şi cum ai vorbi serios, el trebuie să creadă că nu există nici o scăpare. E singurul mod de a afla dacă îi place ideea.“ Comandantul Ga şi-a pus braţele în jurul mijlocului altui deţinut. „Trebuie să-l apuci cu braţele. Trebuie să ştie că eşti mai puternic, că nu există cale de scăpare. Poate că doar atunci când îl apuci de posterior cedează în faţa a ceea ce vrea cu adevărat, şi-atunci excitarea îl va trăda.“ Comandantul Ga l-a apucat pe om într-un mod care-l făcu pe acesta să tresară. „Încetează!“, i-am spus eu. Comandantul Ga s-a întors spre mine, cu faţa plină de uimire. „Corect. Asta e ceea ce-i spui. Încetează. Am ştiut că tu eşti singurul bărbat adevărat de-aici.“ Comandantul Ga a făcut un pas spre mine, iar eu m-am dat cu un pas înapoi. „Nu face asta“, i-am zis. „Corect, asta este exact ceea ce trebuie să spui. Comandantul Ga avea o sclipire ciudată în ochi. Însă el nu te ascultă, asta-i ideea. E mai puternic decât tine şi vine întruna.“ „Cine vine întruna?“ „Cine? a întrebat Ga, apoi a zâmbit. El.“ Am început să merg de-a-ndăratelea. „Te rog, i-am spus. Te rog, nu e nevoie de asta.“ „Da, a zis Comandantul Ga. Da, te împotriveşti, faci totul pentru a împiedica să se întâmple asta, este limpede că nu vrei, de-aia îmi

place de tine, de-aia te învăţ testul. Dar dacă ar fi să se întâmple, totuşi? Dacă vorbele tale nu înseamnă nimic pentru el? Dacă atunci când te lupţi cu el, el se luptă mai tare?“ Comandantul Ga s-a apropiat de mine şi i-am tras un pumn. A fost o lovitură uşoară. Mi-era frică să îl lovesc cu adevărat. Ga mi-a parat pumnul deviindu-l într-o parte, apoi m-a altoit cu o lovitură rapidă şi puternică. „Dacă lupţi până la capăt, dar tot o să se întâmple? a întrebat el. În ce te transformă asta?“ I-am tras o lovitură rapidă cu piciorul, care l-a făcut să-şi piardă echilibrul, iar chipul i-a fost brăzdat de excitare. Ga a executat iute o lovitură înaltă cu piciorul care a venit atât de repede, că mi-a răsucit capul – nu mai văzusem niciodată o lovitură cu piciorul atât de rapidă. „N-o să se întâmple, am spus eu. Nu voi lăsa să se întâmple asta.“ „De-aia te-am ales pe tine.“ Ga mi-a tras o lovitură puternică în mijloc cu piciorul stâng şi am simţit o apăsare în ficat. „Bineînţeles că vei da tot ce poţi din tine, bineînţeles că te vei lupta din răsputeri. Nu ştii cât de mult te respect. Eşti singurul, în tot timpul ăsta, care s-a împotrivit cu adevărat, eşti singurul care mă cunoaşte, care mă înţelege cu adevărat.“ Am privit în jos şi am văzut că era excitat, puţa lui se curba cu putere. Totuşi, pe chip avea încă un zâmbet blând, copilăros. „Am de gând să-ţi arăt sufletul meu, cicatricea mare de pe sufletul meu, a spus Ga, înaintând spre mine, cu şoldurile pregătite pentru o lovitură. O să doară – n-o să te mint; de fapt, nu va înceta niciodată să doară. Dar gândeşte-te aşa – în curând vom avea amândoi aceeaşi cicatrice. În curând, vom fi ca fraţii sub acest aspect.“ M-am dat înapoi spre dreapta sa, până când m-am aflat sub becul care ilumina galeria. Cu o săritură, am lovit cu piciorul becul şi, în strălucirea fugară, o ploaie fină de sticlă spartă a plutit prin aer. Apoi s-a făcut întuneric. Îl auzeam pe Comandantul Ga târşâindu-şi zgomotos picioarele. Aşa se mişcă oamenii când nu sunt obişnuiţi cu întunericul.

— Şi pe urmă ce s-a întâmplat? întrebă Tovarăşul Buc.

— Pe urmă m-am dus la muncă, răspunse Ga.

*

Sun Moon petrecu seara aceea în dormitor. Comandantul Ga le pregăti copiilor la cină tăieţei reci, pe care băiatul şi fata îi tot legănau prin faţa botului lui Brando, ca să poată vedea dinţii puternici ai câinelui repezindu-se să-i înhaţe. Abia după ce se strânseră farfuriile apăru şi Sun Moon, fumând, îmbrăcată în halatul de baie şi cu faţa umflată. Le spuse copiilor că era ora de culcare, apoi i se adresă lui Ga:

— Trebuie să văd filmul ăla american, zise ea. Cel despre care se zice c-ar fi cel mai bun.

În noaptea aceea, copiii dormiră cu câinele pe un palet la picioarele patului, iar când Phenianul se cufundă în beznă, Ga şi Sun Moon se aşezară unul lângă altul pe pat şi introduseră DVD-ul cu *Casablanca* în laptop. Indicatorul pentru baterie arăta că laptopul mai putea să funcţioneze încă nouăzeci de minute, aşa că filmul n-avea să fie întrerupt.

Ea clătină imediat din cap la vederea naturii primitive a imaginii alb-negru.

El îi traducea rapid, convertind engleza în coreeană cât de repede putea, iar când nu-i veneau în minte cuvintele, trebuia doar să-şi mişte degetele şi ele transcriau replicile.

O vreme, pe chipul ei se citi nemulţumirea. Critică filmul pentru că se desfăşura prea repede. Etichetă pe toată lumea din el drept o elită care bea toată ziua îmbrăcată în haine elegante.

— Unde sunt oamenii adevăraţi? întrebă ea. Cu probleme reale?

Râse la ideea de „scrisoare de tranzit“ care permitea oricui o poseda să scape:

— Nu există o scrisoare magică, care să-ţi permită să scapi.

Îi spuse lui Ga să oprească filmul. El n-ar fi vrut. Dar ei îi dădea durere de cap.

— Nu pot să-mi dau seama ce glorifică filmul ăsta, zise ea. Şi când îşi va face apariţia eroul? Dacă n-o să înceapă nimeni să cânte curând, o să

mă culc.

— Ssttt, protestă el.

El îşi dădu seama că pentru Sun Moon era dureros să privească. Fiecare imagine constituia o punere sub semnul întrebării a vieţii ei. Expresiile complicate şi dorinţele schimbătoare ale personajelor o copleşeau, însă ea n-avea puterea de a pune capăt. Când frumoasa actriţă Ingrid Bergman apăru mai mult pe ecran, Sun Moon începu să o ia la-ntrebări, s-o îndrume.

— De ce nu se aşază la casa ei cu soţul cel cumsecade?

— Începe războiul, îi zise Ga.

— De ce se uită aşa lung la imoralul Rick? întrebă Sun Moon, chiar în timp ce-l privea lung şi ea.

Curând, Sun Moon nu mai văzu modurile în care Rick profita de pe urma altora, îşi umplea seiful cu valută şi împrăştia şpăgi şi minciuni. Văzu doar cum el îşi scoase o ţigară când Ilsa intră în cameră, cum bău după ce ea plecă. Faptul că nimeni nu părea fericit găsi ecou în Sun Moon. Dădu aprobator din cap la felul în care toate problemele personajelor îşi aveau sursa în întunecata capitală Berlin. Când filmul se duse înapoi în timp la Paris, unde personajele zâmbeau şi voiau doar pâine cu unt şi să fie unul cu altul, Sun Moon zâmbea printre lacrimi, iar Comandantul Ga nu mai traduse pasaje întregi, căci pentru a înţelege despre ce era vorba nu era nevoie decât de emoţiile care traversau chipurile acelui bărbat Rick şi a femeii Ilsa, care-l iubea.

La finalul filmului, Sun Moon era de neconsolat.

Ga îşi puse mâna pe umărul ei, dar Sun Moon nu reacţionă.

— Toată viaţa mea e o minciună, zise ea printre lacrimi. Fiecare gest. Când mă gândesc că am jucat în filme color, unde fiecare detaliu ţipător e prins în culori. Se răsuci spre el, astfel că privea în sus în ochii lui. Îl apucă de cămaşă, trăgând de material cu ambele mâini, apoi spuse: Trebuie să reuşesc să ajung în locul unde s-a făcut filmul ăsta. Trebuie să

scap din ţara asta şi să reuşesc să ajung într-un loc unde există actorie adevărată. Am nevoie de o scrisoare de tranzit şi tu trebuie să mă ajuţi. Nu pentru că mi-ai ucis soţul sau fiindcă noi vom plăti preţul atunci când Iubitul Conducător te va da la o parte, ci pentru că tu eşti ca Rick. Eşti un om de onoare, ca Rick din film.

— Dar ăsta a fost doar un film.

— Ba nu, protestă ea cu o privire sfidătoare.

— Dar cum să vă scot din ţară?

— Eşti un bărbat deosebit. Poţi să ne scoţi de aici. Trebuie, îţi spun.

— Însă Rick îşi lua propriile decizii, aceea a fost decizia lui.

— Aşa este, eu ţi-am spus ce am nevoie de la tine, iar tu ai de luat o decizie.

— Şi cum rămâne cu noi?

Ea se uită la Ga de parcă acum înţelegea cum o să reuşească. Ca şi cum acum ştia motivaţia colegului ei actor, iar intriga avea să decurgă tocmai de-aici.

— Ce vrei să zici? întrebă ea.

— Când spui „scoate-ne de aici“, te referi la *noi,* asta mă include şi pe mine?

— Eşti soţul meu, zise ea, trăgându-l mai aproape. Eu sunt soţia ta. Asta înseamnă noi.

El se uită lung în ochii ei, auzind cuvintele pe care nu ştia că aşteptase toată viaţa să le audă.

— Soţul meu obişnuia să spună că într-o bună zi totul se va sfârşi, zise ea. N-am de gând să aştept ziua aceea.

— Avea vreun plan în sensul ăsta? întrebă el, punându-şi mâna peste mâna ei.

— Da, răspunse ea. I-am descoperit planul – paşaport, bani gheaţă, permise de călătorie. Planul îl includea doar pe el. Nu-i includea nici măcar pe copiii lui.

— Nu-ţi face griji. Planul meu nu va fi aşa.

1. Varietate comestibilă de crizantemă.
2. *Umbilicaria esculenta*, specie comestibilă de lichen din estul Asiei.
3. *Perilla frutescens*, varietatea *crispa*, plantă aromatică asiatică de la care se folosesc seminţele şi frunzele.

Eram treaz în toiul nopţii. Simţeam că şi părinţii mei erau. O vreme, am auzit bocancii unei brigăzi Juche de tineret îndreptându-se către una dintre demonstraţiile din Piaţa Kumsusan, care se ţineau pe întuneric şi durau toată noaptea. Ştiam că voi trece pe lângă acele fete dimineaţa, când mă voi duce la serviciu iar ele se vor întoarce acasă, cu feţe înnegrite de fumul focului, cu slogane pictate pe braţele lor subţiri. Şi cu ochii aceia sălbatici, mai presus de orice. Mă holbam la tavan, imaginându-mi copitele nervoase ale iezilor de deasupra, care făceau întotdeauna paşi târşâiţi, precauţi, din moment ce era prea întuneric să vadă marginea acoperişului.

Mă gândeam întruna la cât de mult semăna biografia Comandantului Ga cu a mea. Numele amândurora erau, practic, necunoscute – nu exista nimic cu care să ne poată striga prietenii sau familia, nu exista vreun cuvânt la care sinele nostru profund să poată răspunde. Şi mai era şi modul în care ajungeam să cred că el chiar nu ştia nimic despre soarta actriţei şi a copiilor ei. Adevărat, părea să meargă înainte cu convingerea că totul era bine cu ei, dar nu cred că avea habar. Cam ca mine – cream biografii despre subiecţii mei, care în esenţă documentau viaţa lor până în momentul când mă întâlneau pe mine. Totuşi, trebuia să recunosc, nu consemnasem niciodată, despre nici măcar o singură persoană, ce se întâmpla după ce părăsea Divizia 42. Nici măcar o biografie nu avea epilog. Cea mai importantă legătură de cauzalitate a noastră era cum, pentru a i se oferi o viaţă nouă, Ga a fost nevoit să ia viaţa cuiva. Dovedeam această teoremă în fiecare zi. După ani de eşec, acum

înţelegeam că, scriind biografia Comandantului Ga, poate că o scriam, de asemenea, pe a mea.

Stăteam în picioare la fereastră. La lumina foarte slabă a stelelor, am urinat într-un borcan cu gura largă. Din stradă se ridică un zgomot. Şi apoi s-a întâmplat ceva care mi-a dat de veste, în ciuda beznei, în ciuda kilometrilor dintre mine şi cea mai apropiată cooperativă agricolă, că tulpinile de orez ale patriei erau aurii la vârf şi că era din nou anotimpul recoltei: pe strada Sinuiju au oprit două camioane şi, cu ajutorul portavocelor, oamenii Ministerului Mobilizării Maselor îi scoaseră afară pe toţi locatarii Blocului de Locuinţe Paradisul Muncitorului. Jos, vecinii mei, în haine de noapte, erau înghesuiţi încet în camioane. În zori, aveau să stea aplecaţi, cu apă până la glezne, pe câmpurile de orez, primind toată ziua o lecţie de aprofundare despre cuvântul „trudă“, care este sursa întregii hrane.

— Tată, am vorbit eu în camera cufundată în întuneric. Tată, e vorba doar despre supravieţuire? Asta e tot ce există?

Am simţit borcanul cald în mână când am înşurubat capacul la loc. După ce au plecat camioanele, singurul sunet rămas fu şuieratul uşor al respiraţiei pe nas a tatălui meu, semn sigur că era treaz.

*

Dimineaţa, lipsea un alt membru al echipei mele. Nu pot să-i spun numele, dar era cel cu mustaţă subţire şi grai peltic. Fusese plecat o săptămână şi-am fost nevoit să presupun că era vorba de mai mult de o misiune obligatorie de seceriş. Probabil că nu aveam să-l revăd. Era al treilea pe luna aceea, al şaselea pe anul ăla. Ce se întâmpla cu ei, unde plecau? Cum aveam să-i înlocuim pe Pubyok-i când ieşeau la pensie, dacă noi eram doar câţiva oameni şi doi stagiari?

Cu toate acestea, am luat gondola până în vârful Muntelui Taesong. În timp ce Jujack şi Leonardo percheziţionau casa Tovarăşului Buc, eu şi Q-Kee am scotocit locuinţa Comandantului Ga, deşi era greu să te concentrezi. De fiecare dată când ridicai privirea, prin ferestrele mari se vedea în vale panorama Phenianului. N-aveai cum să nu rămâi cu gura căscată la vederea ei. Întreaga casă avea ceva ca de vis – Q-Kee clătina întruna din cap, văzând că oamenii ăştia aveau propriul dormitor şi bucătărie proprie. Nu foloseau toaleta la comun cu nimeni. Pretutindeni era păr de câine şi era limpede că ţineau un astfel de animal doar ca distracţie personală. Centura de Aur, în vitrina ei strălucitoare, ne înspăimânta prea mult ca să o inspectăm. Nici măcar Pubyok-ii nu se atinseseră de ea, la percheziţia lor iniţială.

Grădina lor fusese culeasă în întregime – nu mai era nici măcar un bob de mazăre, ca să am ce le duce părinţilor mei. Oare Comandantul Ga şi Sun Moon luaseră cu ei legume proaspete, aşteptându-se la o călătorie, poate? Sau Ga a intenţionat ca mâncarea să-i fie de folos în fuga lui? În grămada lor cu gunoi se aflau coaja de la un pepene întreg şi nişte oase fine de păsărele cântătoare. Fuseseră mai privaţi de hrană decât părea să sugereze casa lor frumoasă de *yangban*-i?

Sub casă, am descoperit un tunel de treizeci de metri, plin cu saci de orez şi filme americane. Trapa de ieşire era peste drum, în spatele unor tufişuri. În casă, am găsit nişte compartimente standard în perete folosite ca ascunzătoare, dar erau în mare parte goale. În unul, am găsit un teanc de reviste sud-coreene de arte marţiale, foarte ilegale. Revistele erau foarte uzate şi înfăţişau luptători ale căror trupuri erau încordate în poziţii de luptă. Lângă reviste era o batistă. Am ridicat-o, căutând o monogramă.

— Mă întreb la ce foloseşte batista asta…, am spus eu întorcându-mă spre Q-Kee.

— Daţi-i drumul, îmi zise ea.

Imediat am dat drumul batistei, iar aceasta a căzut pe jos.

— Ce e? am întrebat-o.

— Nu ştiţi la ce trebuie să fi folosit Ga batista aia? mă întrebă ea, uitându-se la mine de parcă eram un nou căţeluş orb de la Grădina Zoologică. N-aţi avut fraţi?

În baie, Q-Kee îmi indică faptul că pieptănul lui Sun Moon şi lama de ras a Comandantului Ga stăteau alături pe marginea chiuvetei. Q-Kee venise la serviciu cu un ochi învineţit, iar eu mă prefăcusem că nu l-am observat, însă în faţa unei oglinzi era ceva imposibil de evitat.

— A încercat cineva să-ţi facă rău? am întrebat-o.

— Ce vă face să credeţi că n-a fost vorba de iubire?

— Asta ar fi o modalitate nouă de a arăta afecţiune, am spus eu râzând.

Q-Kee şi-a lăsat capul într-o parte şi s-a uitat la mine în oglindă.

A ridicat paharul de pe marginea chiuvetei şi l-a ţinut în lumină.

— Foloseau acelaşi pahar pentru clătit, zise ea. Asta înseamnă dragoste. Sunt multe dovezi.

— Asta e o dovadă? am întrebat-o.

Foloseam împreună cu părinţii mei acelaşi pahar pentru clătit.

În dormitor, Q-Kee făcu o examinare generală a lucrurilor.

— Sun Moon dormea pe partea asta a patului, zise ea. E mai aproape de toaletă.

Apoi se duse la măsuţa de pe acea latură a patului. Deschise şi închise sertarul de la ea, ciocănind în lemn.

— O femeie deşteaptă şi-ar ţine prezervativele lipite sub tăblia mesei ăsteia, continuă ea. N-ar fi vizibile pentru soţul ei, dar când ar avea nevoie de unul, n-ar trebui decât să întindă mâna.

— Prezervative, am repetat eu.

Toate formele de contracepţie erau ilegale.

— Poţi să faci rost de aşa ceva de la oricare piaţă de noapte, zise ea. Chinezii le fabrică în toate culorile.

Răsturnă noptiera lui Sun Moon, dar nu era nimic dedesubt.

Eu am răsturnat noptiera Comandantului Ga – nimic.

— Credeţi-mă, zise ea. Comandantul Ga n-avea nevoie de contracepţie.

Am tras împreună aşternuturile de pe pat şi ne-am aşezat în genunchi ca să identificăm firele de păr de pe perne.

— Au dormit amândoi aici, am afirmat eu, apoi ne-am trecut degetele peste fiecare centimetru de saltea, adulmecând şi privind cu atenţie totul, în căutarea celui mai mic semn de miros.

Abia pe la mijlocul saltelei am dat peste un miros pe care nu-l mai întâlnisem niciodată. Am simţit în nări ceva primar, iar apoi mă străfulgeră un gând. Mirosul era atât de brusc, atât de străin, încât nu am putut să-mi găsesc cuvintele, n-aş fi putut să o alertez pe Q-Kee nici dacă aş fi vrut.

Am rămas amândoi în picioare la capătul patului.

— Dormeau împreună, dar nici un *fucky-fucky*, zise Q-Kee, încrucişându-şi braţele cu un aer incredul.

— Nici un ce?

— E cuvântul englezesc pentru sex, răspunse ea. Nu vă uitaţi la filme?

— Nu la genul ăla de filme, am zis eu, dar adevărul era că nu văzusem nici un film.

Deschizând şifonierul, Q-Kee îşi trecu un deget peste *choson-ot*-urile lui Sun Moon, până când degetul i se opri pe un suport gol.

— Pe ăsta l-a luat cu ea, zise Q-Kee. Trebuie să fi fost extraordinar de frumos, dacă aşa arată cele lăsate aici. Sun Moon nu plănuia să plece pentru mult timp, dar cu toate astea a vrut să fie splendidă. Ştiu fiecare rochie pe care a purtat-o în fiecare film, continuă ea, privind atent la ţesăturile lucioase din faţă. Dacă aş sta aici suficient de mult, mi-aş da seama ce rochie lipseşte.

— Dar au cules toate legumele din grădină. Înseamnă că plănuiau să fie plecaţi mult timp, am spus.

— Sau poate că a fost o ultimă masă, în cea mai frumoasă rochie a ei.

— Dar asta are sens doar dacă…

— …dacă Sun Moon ştia ce urmează să i se întâmple, adăugă Q-Kee.

— Însă dacă Sun Moon ştia că Ga intenţionează să o ucidă, de ce să se gătească, de ce să fie de acord?

Q-Kee se gândi la întrebarea mea în timp ce atingerea ei zăbovea pe toate rochiile acelea minunate.

— Poate c-ar trebui să le confiscăm ca dovezi, ca să le poţi examina mai atent, în voie, i-am zis.

— Sunt frumoase, spuse ea. Ca rochiile mamei mele. Dar eu am stilul meu. În plus, nu mă interesează să mă îmbrac ca un ghid de la Muzeul Prieteniei Internaţionale.

Leonardo şi Jujack se întoarseră de la casa Tovarăşului Buc.

— Nu mare lucru de raportat, zise Leonardo.

— Am găsit un compartiment ascuns în peretele din bucătărie, adăugă Jujack. Însă înăuntru nu erau decât astea.

Ridică spre noi cinci biblii miniaturale.

Lumina se modifică atunci când soarele se reflectă de pe oţelul îndepărtatului Stadion 1 Mai şi, pentru o clipă, am fost din nou uimiţi să ne aflăm într-o astfel de locuinţă, fără pereţi comuni sau robineţi falşi, fără paturi pliante puse în colţ, fără o incursiune de douăzeci de etaje până jos, la cada comună.

În spatele benzii de protecţie puse de Pubyok-i pentru a marca locul crimei, ne-am apucat să împărţim între noi orezul şi filmele Comandantului Ga. Stagiarii noştri căzură de acord că *Titanic* era cel mai bun film realizat vreodată. I-am spus lui Jujack să arunce de la balcon bibliile. Puteai să-i explici unui ofiţer MPSS o geantă plină cu DVD-uri, dar nu şi aşa ceva.

*

La Divizia 42, mi-am făcut şedinţa de fiecare zi cu Comandantul Ga şi, cu excepţia a ce i se întâmplase actriţei şi copiilor ei, a fost mai mult decât fericit să ofere răspunsuri la toate întrebările de tip *ce*, *de ce* şi *unde* legate de tot. Încă o dată, a povestit cum Mongnan îl implorase să îmbrace uniforma Comandantului mort şi a reluat conversaţia cu directorul închisorii, gârbovit sub greutatea unui pietroi mare, care i-a dat voie să iasă din lagăr. E adevărat că atunci când mi-am imaginat prima oară biografia lui Ga, momentele importante au fost cele care ocupau mult loc în capitole, cum ar fi o confruntare subterană cu deţinătorul Centurii de Aur. Dar acum cartea pe care o făuream era una mult mai subtilă şi numai răspunsurile la întrebările *cum* contau pentru mine.

— Înţeleg că ai reuşit să pleci din închisoare folosindu-te de vorbe, i-am zis Comandantului Ga. Dar cum ai găsit curajul să te duci acasă la Sun Moon? Ce i-ai spus, după ce tocmai îi omorâseşi soţul?

Comandantul Ga nu mai era la pat de-acum. Ne sprijineam fiecare de câte un perete, faţă în faţă, din mica încăpere şi fumam.

— Unde altundeva mă puteam duce? mă întrebă el. Ce puteam să spun, dacă nu adevărul?

— Şi ea cum a răspuns?

— S-a prăbuşit la pământ şi a plâns.

— Bineînţeles că da. Şi aţi ajuns să folosiţi acelaşi pahar de clătit dinţii. Cum?

— Să folosim acelaşi pahar?

— Ştii ce vreau să zic. Cum faci o femeie să te iubească, chiar dacă ştie că răneşti oameni?

— Iubeşti pe cineva? mă întrebă el.

— Eu pun întrebările aici, i-am retezat-o. Dar nu puteam să-l las să creadă că nu am pe nimeni. Am înclinat încet din cap spre el, ca pentru a sugera: „Nu suntem amândoi bărbaţi?“.

— Atunci, te iubeşte în ciuda a ceea ce faci?

— Ce fac? Ajut oameni. Îi salvez de la tratamentul pe care l-ar primi de la animalele alea de Pubyok-i. Am transformat interogatoriul într-o ştiinţă. Mai ai dinţi, nu-i aşa? Ţi-a înfăşurat cineva sârmă în jurul încheieturilor degetelor până când buricele li s-au umflat, vineţii, după care au paralizat? Te întreb cum de te-a iubit pe tine. Erai un soţ înlocuitor. Nimeni nu iubeşte cu adevărat un soţ înlocuitor. Oamenii ţin doar la prima lor familie.

Comandantul Ga începu să vorbească pe subiectul dragostei, dar în urechile mele vocea sa deveni brusc un fel de zgomot de paraziţi electrostatici. Nu puteam să aud nimic, căci îmi venise o idee, gândul că poate părinţii mei avuseseră o primă familie, că înaintea mea existaseră copii pe care-i pierduseră şi că eram un înlocuitor târziu, lipsit de însemnătate. Asta ar fi explicat vârsta lor înaintată şi modul în care, când se uitau la mine, păreau să vadă ceva ce lipsea. Şi frica din ochii lor – n-ar fi putut să fie teama insuportabilă de a mă pierde şi pe mine, teama de-a şti că nu puteau să treacă din nou printr-o astfel de pierdere?

Am luat tramvaiul subteran până la Arhiva Centrală şi am scos dosarele părinţilor mei. Am citit la ele toată după-amiaza şi am descoperit un alt motiv pentru care biografiile cetăţenilor erau necesare: dosarele erau pline de date şi ştampile, poze neclare, declaraţii ale informatorilor, rapoarte de la blocurile de locuinţe, comitetele de fabrică, consiliile de sector, misiunile de voluntariat şi filialele de Partid. Cu toate acestea, în ele nu existau informaţii adevărate, nici un indiciu cu privire la cine erau cei doi bătrâni, ce i-a adus din Manpo ca să fie tot restul vieţii muncitori pe linia de producţie la Fabrica Mărturia pentru Măreţia Maşinilor. La final, însă, singura ştampilă din dosar de la Maternitatea din Phenian era a mea.

Întors la Divizia 42, m-am dus în sala de relaxare a Pubyok-ilor, unde mi-am răsucit plăcuţa cu „Anchetator nr. 6“ de la „De serviciu“ la

„Liber“. Q-Kee şi Sergentul râdeau împreună, dar când am intrat, tăcură brusc. Gata şi cu sexismul. Q-Kee nu purta halatul şi n-aveai cum să nu-i vezi silueta în timp ce stătea pe spate în unul dintre fotoliile cu spătar reglabil de la Pubyok-i.

Sergentul ridică o mână proaspăt înfăşurată cu bandă adezivă. Chiar şi acum, când avea păr argintiu pe cap şi doar un an până la pensie, îşi rupsese din nou mâna. Cu voce prefăcută, ca şi cum mâna lui era cea care vorbea, zise:

— Tocul uşii m-a rănit? întrebă mâna. Sau tocul uşii m-a iubit?

Q-Kee se abţinea cu greu să râdă.

În loc de manuale de interogatoriu, rafturile pentru cărţi ale Pubyok-ilor erau pline cu sticle de Ryoksong şi puteam ghici cum se va desfăşura noaptea lor: feţele vor începe să lucească, roşii, din tonomatul de karaoke se vor revărsa cântece patriotice, iar Q-Kee va juca tenis de masă beat cu Pubyok-ii, adunaţi toţi roată ca să se uite la sânii ei când se apleca, fâţâindu-se la capătul ei de masă şi lovind cu paletele roşii.

— Sunteţi pe cale să ştergeţi un nume de pe tablă? mă întrebă Q-Kee.

Acum fu rândul Sergentului să râdă.

La momentul ăla, nu ajunsesem acasă la timp ca să le prepar cina părinţilor şi, de vreme ce metroul se închisese, aş fi avut de traversat pe jos tot oraşul, pe întuneric, ca să-i ajut să-şi facă drumul la baie înainte de culcare. Însă apoi am aruncat o privire la tabla mare; era prima oară după multe săptămâni când mă uitam cu adevărat la volumul meu de muncă. Aveam unsprezece cazuri active. Toţi Pubyok-ii laolaltă aveau unul singur – un tip pe care-l cafteau în puţul cu apă ca să-l dea pe brazdă până dimineaţă. Pubyok-ii închideau cazurile în numai patruzeci şi cinci de minute doar târând oamenii în atelier şi ajutându-i să ţină stiloul de mărturisire în clipele de dinainte să moară. Însă aici, uitându-mă la toate numele alea, am înţeles cât de departe mersese obsesia mea pentru Ga. Cel mai vechi caz deschis al meu era asistenta medicală de la unitatea

militară din Panmunjom, acuzată de flirt cu un ofiţer al Coreei de Sud peste Zona Demilitarizată. Se zicea că ea îi făcea călduros cu mâna, ba chiar îi trimitea bezele suficient de puternice ca să plutească peste câmpurile de mine. De fapt, era cel mai uşor caz de pe tablă şi de aceea îl amânam întruna. Localizarea ei era marcată pe tablă cu „Celula de jos“ şi mi-am dat seama că o lăsasem acolo cinci zile. Mi-am pus din nou plăcuţa cu „De serviciu“ şi am ieşit de acolo înainte să reînceapă chicoteala.

Asistenta medicală nu mirosea prea grozav când am tras-o afară. Lumina fu devastatoare pentru ea.

— Cât mă bucur să te văd! zise ea, tresărind. Sunt gata să vorbesc, serios. M-am gândit mult şi am de spus nişte lucruri.

Am dus-o într-o cabină de interogatoriu şi am conectat autopilotul, să se încălzească. Era mare păcat de toată povestea asta, zău aşa. Aveam biografia ei scrisă pe jumătate – probabil irosisem trei după-amiezi cu asta. Iar mărturisirea avea să se scrie, practic, singură, însă nu era vina ei – pur şi simplu, căzuse victimă glumelor.

Am întins-o pe un scaun bleu.

— Sunt gata să denunţ, zise ea. Au existat mulţi cetăţeni răi care au încercat să mă corupă şi am o listă, sunt gata să-i numesc pe toţi.

Nu-mi stătea gândul decât la ce s-ar întâmpla dacă nu-mi duceam tatăl la baie în următoarea oră. Asistenta purta un halat medical şi mi-am trecut mâinile peste torsul ei ca să mă asigur că nu ascundea obiecte sau bijuterii care să interfereze cu autopilotul.

— Asta e ceea ce vrei? m-a întrebat.

— Ce?

— Sunt gata să-mi repar relaţia cu ţara mea, zise ea. Sunt pregătită să fac orice e necasar pentru a-mi arăta calitatea de bună cetăţeană.

Îşi ridică halatul până deasupra şoldurilor, iar chiciura întunecată de păr pubian fu inconfundabilă. Ştiam cum era alcătuit trupul unei femei şi care erau funcţiile sale majore. Şi totuşi, nu m-am simţit din nou stăpân pe

situaţie până când asistenta nu fu prinsă cu legăturile aferente şi n-am auzit zgomotul monoton al investigărilor iniţiale ale autopilotului. Există întotdeauna acel prim icnet, acea încordare a întregului corp atunci când autopilotul administrează primele impulsuri. Ochii asistentei se concentrară undeva departe, iar eu mi-am trecut mâinile de-a lungul braţului ei şi al claviculelor. Am simţit încărcătura electrică deplasându-se prin ea, pătrunzând apoi în mine şi făcându-mi părul de pe mână să se ridice.

Q-Kee avea dreptate să mă tachineze; lăsasem lucrurile să treneze, iar acum asistenta noastră plătea preţul. Măcar noi aveam autopilot. Când am ajuns prima oară la Divizia 42, metoda preferată de reformare a cetăţenilor corupţi era lobotomia. Ca stagiari, eu şi Leonardo executaserăm multe lobotomii. Pubyok-ii înhăţau oricare subiect era la îndemână şi, în numele pregătirii profesionale, făceam câte şase lobotomii una după alta. N-aveai nevoie decât de un cui de douăzeci de centimetri. Întindeai subiectul pe o masă şi te aşezai pe pieptul lui. Leonardo, în picioare, ţinea nemişcat capul subiectului şi, cu degetele mari, îi ţinea deschise ambele pleoape. Cu grijă, ca să nu înţepi ceva, băgai cuiul în partea de sus a globului ocular, manevrându-l până când simţeai un os în spatele orbitei. Apoi împingeai zdravăn cu palma capătul cuiului. După ce trecea prin orbită, cuiul se deplasa liber prin creier. Apoi era simplu: îl băgai până la capăt, îl mişcai viguros spre stânga, apoi spre dreapta, după care repetai operaţiunea la celălalt ochi. Nu eram doctor sau ceva de genul ăsta, dar încercam să-mi fac acţiunile în mod controlat şi precis, nu bădăran, ca Pubyok-ii, ale căror mâini rupte făceau ca orice muncă delicată să pară executată de o maimuţă. Am descoperit că o lumină puternică se dovedea foarte omenoasă, căci astfel subiecţii erau orbiţi faţă de ce se petrecea.

Ni s-a spus că existau cooperative agricole întregi de lobotomizaţi unde foşti oameni subversivi nu mai ştiau acum decât munca plină de voie

bună pentru binele tuturor. Însă adevărul s-a dovedit a fi foarte diferit. Odată, când abia aveam o lună de când pusesem halatul pe mine, m-am dus cu Sergentul să interogăm un paznic la una dintre acele cooperative agricole şi ceea ce am descoperit n-a fost o fermă model. Acţiunile tuturor erau lipsite de vigoare şi de forţă, pline de şovăieli repetitive. Muncitorii greblau acelaşi petic de pământ de nenumărate ori şi umpleau la loc, fără să gândească, gropi pe care tocmai le săpaseră. Nu le păsa dacă erau îmbrăcaţi sau dezbrăcaţi şi se uşurau după bunul plac. Sergentul nu mai contenea să comenteze despre ceea ce el considera a fi indolenţa lobotomizaţilor, lenea lor de grup. Zicea că sirenele de chemare la întrecerea în muncă nu însemnau nimic pentru ei şi că părea imposibil să li se inoculeze vreo noţiune despre spiritul Juche. „Până şi copiii ştiu cum să păşească la roată!“, a spus el.

Însă ceea ce nu puteai să uiţi erau feţele vlăguite ale celor cu creierul tăiat – până şi bebeluşii din borcanele expuse la Muzeul Gloriilor Ştiinţei au mai multă viaţă. Călătoria aceea mi-a dovedit că sistemul era defect şi ştiam că într-o zi voi juca un rol în repararea lui. Apoi a apărut autopilotul, creat de o echipă de savanţi din buncăr, şi m-am repezit să profit de ocazia de a-l testa pe teren.

Autopilotul este o minunăţie electronică, neavând nevoie să fie operată de mână omenească. Nu reprezintă o aplicare brutală a electricităţii, ca bateriile de maşină ale Pubyok-ilor. Autopilotul funcţionează în comun cu mintea, măsurând semnalele creierului, răspunzând la undele alfa. Fiecare conştiinţă are o semnătură electrică, iar algoritmul autopilotului învaţă să citească această semnătură. Gândiţi-vă la investigaţiile sale ca la o conversaţie cu mintea, imaginaţi-vi-l într-un dans cu identitatea. Da, închipuiţi-vă un creion şi o radieră prinse într-un dans frumos pe pagină. Vârful creionului debordează de exprimare – mâzgăliturі, cifre, cuvinte – şi umple pagina, în timp ce radiera măsoară, ia aminte, urmăreşte paşii creionului, lăsând doar gol în urma sa.

Următoarea criză de mâzgăleli a creionului este, poate, mai intensă şi mai disperată, dar are viaţă scurtă, şi radiera îl urmează din nou. Şi se continuă aşa pas cu pas, sinele şi statul, venind din ce în ce mai aproape unul de altul până când în cele din urmă creionul şi radiera sunt aproape un tot, mişcându-se în simpatie, linia dispărând chiar pe măsură ce este aşternută pe pagină: cuvintele devin nescrise înainte ca literele să se formeze, iar în final rămâne doar alb. Electricitatea oferă adesea subiecţilor bărbaţi erecţii extraordinare, aşa că nu sunt convins că experienţa este întru totul neplăcută. M-am uitat la scaunul albastru gol de lângă asistentă – pentru a recupera, probabil c-ar fi trebuit să încep să fac câte doi deodată.

Dar să ne întoarcem la asistenta mea. Se afla acum într-un ciclu profund. Convulsiile îi ridicaseră din nou halatul în sus şi am ezitat înainte de a-l trage în jos la loc. În faţa mea se afla cuibul ei tainic. M-am apropiat şi am inspirat adânc, sorbind mirosul de ozon care emana din ea. Apoi i-am slăbit legăturile şi am aprins lumina.

Când Comandantul Ga ajunse la locul construirii Texasului artificial, în aerul dimineţii plutea o ceaţă uşoară. Peisajul era deluros şi acoperit de copaci, aşa că turnurile de pază şi rampele de lansare a rachetelor sol-aer din zonă nu se puteau vedea. Ne aflam în aval de Phenian şi, deşi fluviul Taedong nu se putea zări, putea fi mirosit la fiecare respiraţie, umflat şi verde. Plouase de curând, un muson timpuriu venit din largul Mării Galbene, şi, cu noroiul şi sălciile şiroind de apă, nici că se putea ceva mai diferit de deşertul din Texas.

Parcă Mustangul şi coborî. Nu era nici urmă de anturajul Iubitului Conducător. Îl văzu numai pe Tovarăşul Buc, stând singur la o masă de picnic, cu o cutie din carton în faţă. Buc îi făcu semn să meargă la el, iar Ga observă că scândurile mesei fuseseră gravate cu iniţiale în engleză.

— Până la ultimul detaliu, îi zise el lui Buc.

— Am o surpriză pentru tine, spuse Buc şi arătă din cap spre cutie.

Când Comandantul Ga se uită la cutie, avu brusc senzaţia că înăuntru era un obiect care aparţinuse cândva adevăratului Comandant Ga. N-avea idee dacă era un sacou sau o pălărie sau de ce s-ar afla Buc în posesia unui asemenea lucru, simţea doar că obiectul dinăuntru îi aparţinuse predecesorului său şi că atunci când va deschide cutia şi va veni în contact cu lucrul acela, când îl va atinge şi-l va accepta, adevăratul Comandant Ga va căpăta o putere asupra sa.

— Deschide-o tu, îi ceru el lui Buc.

Tovarăşul Buc băgă mâna în cutie şi scoase o pereche de cizme de cowboy. Ga le luă, le răsuci în mâini – era aceeaşi pereche pe care o ţinuse în mâini în Texas.

— Cum ai găsit astea? întrebă el.

Buc nu răspunse, ci scoase un rânjet de mândrie care spunea că era în stare să facă rost de orice obiect de pe pământ, de oriunde, şi să-l aducă la Phenian.

Ga îşi dădu jos pantofii de gală care, realiză el în acel moment, îi aparţinuseră de fapt predecesorului său. Îi erau cel puţin cu un număr mai mari. Când îşi afundă picioarele în cizmele de cowboy, i se potriviră perfect. Buc luă un pantof al Comandantului Ga şi îl studie.

— Era întotdeauna un nemernic şi jumătate când venea vorba de pantofii lui, zise Buc. Mă punea să-i procur din Japonia. *Trebuiau să fie din Japonia.*

— Ce să facem cu ei?

— Sunt pantofi buni, zise Buc. Ar valora o mică avere la o piaţă de noapte.

Însă pe urmă Buc îi azvârli în noroi.

Împreună, cei doi bărbaţi începură să se plimbe prin zonă, asigurându-se că totul era în ordine pentru inspecţia Iubitului Conducător. Bucătăria mobilă japoneză părea destul de convingătoare şi erau nenumărate undiţe şi coase. Lângă standul de tragere la ţintă era o cuşcă din bambus care îngrădea mişcarea întunecată a şerpilor veninoşi.

— Ţi se pare că seamănă cu Texasul? întrebă Tovarăşul Buc.

Comandatul Ga ridică din umeri.

— Iubitul Conducător n-a fost niciodată în Texas, răspunse el. O să creadă că seamănă cu Texasul, asta e tot ce contează.

— Nu asta am întrebat, spuse Buc.

Ga ridică privirea ca să vadă dacă avea să plouă. În dimineaţa aceea, ploaia fusese puternică, făcând să nu se mai zărească nimic dincolo de ferestre, aşa că lumina era slabă când Sun Moon s-a mutat pe partea lui de pat. „Trebuie să ştiu dacă chiar a murit, spusese ea. Soţul meu a dispărut de atât de multe ori, doar ca să reapară multe zile sau săptămâni mai

târziu, în moduri care să te surprindă, să te testeze. Dacă s-ar întoarce acum, dac-ar vedea ce plănuim… Nici n-ai idee, i-a zis ea, după care a făcut o pauză. Când răneşte cu adevărat oamenii, nu face poze“, a adăugat.

Avea mâna pe pieptul lui. El i-a atins umărul, pielea caldă de la plapumă. „Ai încredere în mine, i-a zis. N-o să-l mai vezi niciodată.“ Şi-a plimbat mâna în jos pe coastele ei, simţindu-i sub degete pielea catifelată. „Nu, a spus ea şi s-a tras înapoi. Doar spune-mi că e mort. Încă de când ne-am hotărât asupra planului nostru, acum că riscăm totul, nu pot să-mi alung sentimentul că el se va întoarce.“ „A murit, te asigur“, i-a spus el. Însă nu era atât de simplu, nu era atât de simplu deoarece fusese beznă şi haos în mină. Îi aplicase Comandantului Ga o strânsoare în foarfecă din spate şi o menţinuse pe o durată completă, numărând, şi încă un pic pe deasupra. Când Mongnan a venit şi l-a găsit, i-a spus să-şi pună pe el uniforma lui Ga. El s-a îmbrăcat şi a ascultat-o când i-a zis ce să-i spună directorului închisorii. Dar când ea i-a cerut să ia o piatră şi să zdrobească craniul bărbatului, a scuturat din cap că nu. În loc de asta, a rostogolit trupul într-un puţ. S-a dovedit a fi unul puţin adânc. Au auzit corpul căzând un pic înainte de a aluneca până s-a oprit, iar cu sămânţa îndoielii pe care Sun Moon i-o sădise în piept, acum avea şi el sentimentul că doar *aproape* că-l omorâse pe adevăratul Comandant Ga, că bărbatul se afla pe undeva, recuperându-se, recăpătându-şi forţa, că atunci când avea să fie el însuşi din nou, va veni.

— Ăsta e singurul Texas pe care-l avem, îi zise Ga lui Buc, ducându-se la ţarc şi cocoţându-se pe stâlpi ca să se aşeze pe bârna de sus.

Înăuntru era găzduit un bivol de apă singuratic. Căzură câteva picături mari, rare, de ploaie, dar nu fură urmate de altele.

Tovarăşul Buc se chinuia să aprindă focul în groapă, dar mai mult făcea fum. De unde stătea urcat pe ţarc, Ga putea să vadă ţiparii ieşind după aer la suprafaţa iazului de pescuit şi să audă fâlfâitul unui steag

texan, pictat manual pe mătase coreeană. Ferma semăna destul de mult cu Texasul ca să-l facă să se gândească la dr. Song. Dar când se gândi la ce păţise dr. Song, brusc locul nu mai semănă deloc cu America. Era greu de crezut că bătrânul nu mai era. Ga îl vedea încă stând în lumina întunecată a lunii dintr-o noapte texană, ţinându-şi pălăria să n-o ia vântul. Încă mai auzea vocea lui dr. Song în hangarul aviatic: „O călătorie extrem de fascinantă, nu trebuie repetată niciodată“.

Tovarăşul Buc stropi mai mult gaz pe foc, ridicând o coloană de fum negru.

— Aşteaptă numai să-i aducă Iubitul Conducător pe americani aici, zise Buc. Când Iubitul Conducător e fericit, toată lumea e fericită.

— În legătură cu asta… Nu crezi că munca ta aici s-a cam terminat?

— Poftim? Ce vrei să spui?

— Se pare că ai reuşit să pui mâna pe toate lucrurile de care a trebuit să faci rost. N-ar trebui să treci la proiectul următor şi să uiţi toate astea?

— Eşti supărat în legătură cu ceva? întrebă Tovarăşul Buc.

— Ce se întâmplă dacă se dovedeşte că Iubitul Conducător nu e fericit? Dacă ceva merge prost şi el ajunge să fie foarte nemulţumit? Te-ai gândit la asta?

— De-aia suntem aici, ca să nu permitem să se întâmple asta, zise Buc.

— La fel ca dr. Song, care-a făcut totul corect, şi uite ce i-au făcut.

Buc se întoarse cu spatele şi Ga îşi dădu seama că omul nu voia să vorbească despre vechiul lui prieten.

— Ai familie, Buc, zise Ga. Ar trebui să te distanţezi un pic de astea.

— Dar tu ai, totuşi, nevoie de mine. Eu am, totuşi, nevoie de tine, spuse Buc ducându-se până la focul din vatră şi luând fierul de marcat al Iubitului Conducător, care tocmai începuse să se înroşească de căldură.

Buc îşi folosi ambele braţe ca să-l ridice – îl ţinu în sus, pentru ca Ga să-l poată examina. În engleză, literele erau inşiruite invers, iar pe fier

scria PROPRIETATEA REPUBLICII POPULARE DEMOCRATE COREENE.

Literele erau mari, alcătuind un marcaj de aproape un metru lungime. Când avea să fie încins, fierul avea să ardă toată partea laterală a unui animal.

— Tipilor de la turnătorie le-a luat o săptămână să facă ăsta, zise Buc.

— Şi ce?

— Cum *şi ce*? repetă Buc, părând nerăbdător. Eu nu ştiu engleză. Trebuie să-mi spui dacă e scris corect.

— E bine, zise Comandantul Ga după ce urmări cu atenţie literele în revers.

Apoi se strecură printre bârnele ţarcului şi se duse la bivolul priponit cu un inel în nas. Îi dădu să mănânce frunze de năsturel dintr-un container, apoi îl mângâie pe porţiunea tare, neagră, dintre coarne.

Tovarăşul Buc se apropie şi, din felul prudent în care se uita la imensul animal, era foarte clar că niciodată nu fusese obligat să ajute la recoltat.

— Mai ştii ce ţi-am povestit despre înfrângerea Comandantului Ga într-o mină-închisoare?

Buc înclină din cap.

— Zăcea întins acolo, dezbrăcat, şi părea mort. O prietenă mi-a zis să-i zdrobesc capul cu o piatră mare.

— Înţeleaptă prietenă, remarcă Buc.

— Dar n-am putut s-o fac. Acum, mă tot gândesc, ştii…

— …dacă nu cumva Comandantul Ga este încă în viaţă? Imposibil. Dacă ar fi în viaţă, am şti, ar fi chiar acum pe capul nostru.

— Ştiu că e mort. Singura chestie e că am întruna sentimentul că urmează să se întâmple ceva rău. Ai familie. Ar trebui să te gândeşti la ei.

— E ceva ce nu-mi spui, nu-i aşa? întrebă Buc.

— Doar încerc să te ajut, îi spuse Ga.

— Pui ceva la cale, îmi dau seama. Ce plănuieşti?

— Nu pun nimic la cale, protestă Ga. Hai să uităm c-am spus ceva.

Buc îl opri.

— Trebuie să-mi spui, zise el. Uite ce e, când a venit camionul, ţi-am deschis uşa casei mele, ne-am extins planul de scăpare şi la voi. N-am spus nimănui nimic despre adevărata ta identitate. Ţi-am oferit piersicile mele. Dacă e ceva la mijloc, trebuie să-mi zici.

Ga tăcu.

— Aşa cum spuneai, am o familie. Cum rămâne cu ea? întrebă Buc. Cum aş putea s-o protejez, dacă tu mă laşi în ceaţă?

Comandantul Ga privi în jur la pistoale, la carafele pentru limonadă, la coşurile-cadou de pe mesele de picnic.

— Când va pleca avionul americanilor, Sun Moon, copiii şi eu vom fi la bordul lui, zise el.

— Nu, nu, nu, protestă Tovarăşul Buc, tresărind. Nu spui nimănui vreodată aşa ceva. Nu ştii asta? Nici prietenilor, nici familiei, mai ales nu mie. Ai putea să-i duci pe toţi la pierzanie. Dacă mă vor interoga, vor şti că ştiu. Şi asta presupunând că vei reuşi. Ştii ce promovare călduţă mă aşteaptă dacă te denunţ? Nu spui niciodată aşa ceva, repetă Buc, ridicându-şi mâinile în aer. Nimeni nu spune. Niciodată.

Comandantul Ga mângâie gâtul negru al bivolului, apoi îl bătu uşurel pe spinare de două ori, făcând să se ridice praful din blana lui unsuroasă, şi spuse:

— Fierul încins probabil că-l va omorî, să ştii. Asta nu i-ar impresiona pe americani.

Tovarăşul Buc se apucă să alinieze undiţele, rezemându-le de un copac. Îi tremurau mâinile. După ce le aranjă pe toate, o undiţă se agăţă şi apoi căzură toate din nou. Se uită la Ga, de parcă era vina lui.

— Însă tu, tu eşti ăla care spui, zise Buc clătinând din cap. De-aia eşti altfel. Cumva, regulile sunt diferite pentru tine şi din cauza asta poate că

ai o şansă să reuşeşti.

— Crezi asta?

— Planul e simplu?

— Cred că da.

— Nu-mi spune nimic mai mult. Nu vreau să ştiu.

Se auzi un tunet şi Buc îşi ridică privirea, cântărind cât de iminentă era o ploaie, apoi continuă:

— Doar răspunde-mi – eşti îndrăgostit de ea?

— Dragoste…

Acesta era un cuvânt foarte mare.

— Dacă i s-ar întâmpla ceva, ai vrea să-ţi continui planul fără ea? întrebă Buc.

O întrebare atât de simplă – cum de nu-i trecuse şi lui prin cap? Îi simţea mâna nemişcată pe tatuajul de pe pieptul lui, noaptea trecută, felul în care l-a lăsat să plângă încet în pat lângă ea. Sun Moon nici măcar nu a stins lanterna ca să nu fie nevoită să-i privească vulnerabilitatea. Pur şi simplu s-a uitat la el, cu îngrijorare în ochi, până când i-a luat somnul.

Ga scutură din cap în semn că nu.

În depărtare apărură nişte faruri. Buc şi Ga se întoarseră şi văzură o maşină neagră care naviga prin făgaşele pline de noroi ale drumului. Nu era caravana Iubitului Conducător. Când se apropie, văzură că ştergătoarele încă erau pornite, aşa că venise din direcţia furtunii.

Buc se răsuci spre el, astfel că erau aproape unul de altul. Îi spuse grăbit:

— O să-ţi povestesc ce ştiu despre cum funcţionează lumea asta. Dacă tu şi Sun Moon veţi pleca împreună cu copiii, *poate* că există o şansă să reuşiţi, *poate*. Începură să cadă primii stropi de ploaie. Bivolul îşi lăsă capul în jos. Dar dacă Sun Moon şi copiii ajung cumva în avion, însă tu eşti lângă Iubitul Conducător, îndreptându-i atenţia în altă parte, inventând pretexte, distrăgându-l, *probabil* că ei vor reuşi să scape. Aici, Tovarăşul

Buc renunţă la rânjetul lui permanent şi la constantul mijit din ochi, ca şi cum ar fi râs. Când chipul îi deveni lipsit de viaţă, fu limpede că starea sa naturală era seriozitatea. Înseamnă, de asemenea, că vei fi *sigur* în preajmă pentru a plăti preţul pentru asta, şi nu nişte cetăţeni ascultători ca mine şi copiii mei.

Spre ei se îndrepta o siluetă singuratică. Era un militar, îşi dădură seama. Când ploaia se înteţi, bărbatul nu făcu nici un efort să se apere de ea, iar ei văzură cum uniforma i se închidea la culoare pe măsură ce se apropia. Ga îşi puse ochelarii şi se uită cu atenţie prin ei. Din cine ştie ce motiv, nu putu să distingă nimic din chipul bărbatului, dar uniforma era inconfundabilă: era un comandant.

Tovarăşul Buc privi silueta care se apropia de ei.

— Fir-ar să fie! exclamă el, apoi se întoarse spre Ga: Ştii ce spunea dr. Song despre tine? Zicea că ai un dar, că poţi să rosteşti o minciună spunând, în acelaşi timp, adevărul.

— De ce-mi zici asta?

— Fiindcă dr. Song n-a apucat să-ţi zică. Şi iată ceva ce trebuie să-ţi spun. Probabil că nu există nici o posibilitate să poţi reuşi treaba asta fără mine. Dar dacă mai eşti pe-aici după ce se întâmplă, dacă vei rămâne să duci povara, o să te ajut.

— De ce?

— Deoarece Comandantul Ga mi-a făcut lucrul cel mai rău pe care l-am păţit vreodată. Apoi a venit imediat să locuiască în vecini. Iar eu a trebuit să continui să lucrez la acelaşi etaj cu el. A trebuit să mă aplec şi să-i verific măsura la pantofi înainte de a-i comanda încălţăminte din Japonia. De fiecare dată când închideam ochii, îl vedeam venind spre mine. Când mă culcam cu soţia mea, simţeam greutatea lui Ga deasupra mea. Însă ai venit tu şi l-ai aranjat în locul meu. Când ai apărut tu, el s-a evaporat.

Tovarăşul Buc se opri din vorbit şi se întoarse. Ga se întoarse şi el.

Din ploaie, îşi făcu apariţia faţa brăzdată de cicatrice a Comandantului Park.

— M-ai uitat? întrebă Park.

— Câtuşi de puţin, răspunse Ga, urmărind cum picăturile de ploaie trasau rănile de pe chipul lui Park şi întrebându-se dacă nu cumva el fusese inspiraţia pentru bărbatul desfigurat din scenariul Iubitului Conducător.

— A apărut o schimbare de plan, zise Comandantul Park. Tovarăşul Buc şi cu mine vom prelua inventarul situaţiei aici. Iar tu, îşi aţinti el ochii asupra lui Ga, vei fi instruit chiar de către Iubitul Conducător. Iar astea fiind zise, când se vor linişti lucrurile, poate că noi doi vom avea ocazia să ne reluăm prietenia.

*

— Ah, tocmai te-ai întors din Texas, zise Iubitul Conducător când zări cizmele înnoroite ale Comandantului Ga. Cum ţi se pare? E convingătoare ferma?

Iubitul Conducător se afla pe un coridor alb, adânc sub pământ, hotărând pe care dintre cele două uşi identice s-o deschidă. Când Iubitul Conducător întinse mâna spre una dintre ele, închizătoarea zumzăi şi Ga auzi deschizându-se o încuietoare electrică.

— A fost tulburător, răspunse Ga. Ca atunci când am pus piciorul în Vestul Sălbatic.

Lui Ga încă îi bubuiau urechile de la coborârea cu liftul. Uniforma îi era udă, iar căldura subteranului îi pătrundea în oase. Cât de jos sub Phenian ajunsese, asta n-avea cum să afle. Luminile fluorescente, strălucitoare, păreau familiare, la fel şi zidurile albe din ciment, însă nu putea decât să se întrebe dacă se aflau la acelaşi nivel ca ultima oară când fusese acolo.

— Din păcate, s-ar putea să nu am ocazia s-o văd, zise Iubitul Conducător.

Înăuntru, încăperea era ticsită cu daruri, premii, plăcuţe şi plachete, toate cu spaţii libere unde urmau să fie gravate în argint sau bronz inscripţiile şi ocaziile. Iubitul Conducator îşi puse mâna pe un corn de rinocer, care făcea parte dintr-un set de opritoare pentru cărţi.

— Mugabe ne dă întruna din astea, spuse el. Americanii s-ar pişa Prozac dacă le-am face o surpriză cu o pereche din aşa ceva. Însă se ridică următoarea întrebare: ce dar îi oferi unui oaspete care călătoreşte de la mare distanţă ca să vină în vizită, dar nu-ţi acceptă ospitalitatea?

— Mă tem că nu pricep, zise Ga.

— Americanii ne-au informat că până la urmă nu va exista o misiune diplomatică, spuse Iubitul Conducător, pipăind vârful cornului de rinocer. „Este un schimb“, spun ei acum, care va avea loc la aeroport. Ne cer s-o ducem acolo pe vâslaşa noastră cea frumuşică şi, dacă o să punem la dispoziţie un motostivuitor, ne vor returna pe pistă ceea ce mi-au furat.

— Nu vor gusta din biscuiţii noştri de porumb şi nu vor trage cu pistoalele noastre? întrebă Ga, brusc ofesat.

Ridurile de expresie ale Iubitului Conducător se lăsară în jos şi îl privi pe Ga cu nişte ochi atât de serioşi, încât un străin i-ar fi luat drept trişti.

— Făcând asta, îmi fură ceva mult mai important.

— Şi cum rămâne cu ferma texană? îl întrebă el pe Iubitul Conducător. Am construit-o în întregime.

— Dezmembraţi-o şi transportaţi-o la aeroport. Puneţi-o într-un hangar unde să avem acces la ea dacă decidem că încă putem să folosim ceva din ea.

— Totul? Şerpii, ţiparii de râu?

— Aveţi ţipari? Acum chiar că-mi pare rău că am ratat-o.

Ga încercă să-şi închipuie dezmembrarea unei vetre sau a unui ocol pentru marcatul vitelor. Fierul acela monstruos pentru marcatul animalelor

părea acum un proiect realizat din pasiune şi nu putea să şi-l imagineze împachetat şi dus în depozitul studioului cinematografic, la fel de improbabil să vadă iar lumina zilei ca şi drapelul Texasului, confecţionat din mătase pictată manual.

— Americanii au dat vreo explicaţie?

Ochii Iubitului Conducător se plimbară încet prin cameră, încercând, îşi dădu seama Ga, să găsească un dar care-ar fi putut să-i echivaleze umilirea.

— Americanii au zis că începând de azi există o fereastră de două zile în care nici un satelit japonez nu va zbura pe deasupra noastră. Americanii se tem că japonezii vor fi furioşi să afle că… Oh, mai dă-i dracului! zise Iubitul Conducător. Nu ştiu că pe pământul meu joacă după regulile mele? Nu ştiu că atunci când vor pune piciorul pe pământ vor fi îndatoraţi faţă de mine, faţă de uriaşul meu simţ al datoriei?

— Ştiu ce cadou, zise Comandantul Ga.

Iubitul Conducător îl privi cu suspiciune.

— Când delegaţia noastră a plecat din Texas, la aeroport au fost câteva surprize.

Iubitul Conducător nu spuse nimic.

— Erau acolo doi paleţi, de felul celor folosiţi de un motostivuitor. Primul era plin cu alimente.

— Un palet cu alimente? Asta nu era în raportul pe care l-am citit. Nimeni n-a mărturisit asta.

— Alimentele nu erau de la Senator, ci de la biserica lui. Erau butoaie cu făină şi saci de o sută de kilograme cu orez, saci din iută cu boabe de fasole uscată, toate aşezate unele peste altele în forma unui cub şi înfăşurate bine în plastic.

— Alimente? repetă Iubitul Conducător.

Ga înclină din cap.

— Continuă, îl îndemnă Iubitul Conducător.

— Iar pe celălalt palet erau Biblii micuţe, cu miile, în folie de plastic.

— Biblii, zise Iubitul Conducător.

— Unele foarte mici, cu coperţi din vinilin verde.

— Cum se face că n-am auzit de nimic despre toate astea? întrebă Iubitul Conducător.

— Bineînţeles că nu le-am acceptat, le-am lăsat pe pistă.

— *Pe pistă*, repetă Iubitul Conducător.

— Şi a mai fost ceva, zise Comandantul Ga. Un câine, un pui. Ne-a fost dat chiar de soţia Senatorului, provenea chiar de la câinii ei.

— Ajutoare alimentare, zise Iubitul Conducător, rătăcind cu ochii prin încăpere în timp ce se gândea. Biblii şi un câine.

— Alimentele sunt deja pregătite, zise Ga.

— Şi Bibliile?

Ga zâmbi.

— Cunosc un autor ale cărui păreri despre operă ar trebui să constituie lectură obligatorie în toate ţările civilizate. S-ar putea obţine cu uşurinţă o mie de exemplare.

Iubitul Conducător aprobă din cap.

— În legătură cu câinele, ce animal de companie coreean ar reprezenta un echivalent? Un tigru, poate? Un şarpe imens?

— De ce să nu le dăm înapoi tot un câine? Vom spune că e câinele Senatorului şi că-l returnăm deoarece este egoist, leneş şi materialist.

— Câinele ăsta trebuie să fie potaia cea mai rea, mai ameninţătoare din toată ţara. Trebuie să fi gustat sângele babuinilor din Grădina Zoologică şi să fi ronţăit oasele deţinuţilor lihniţi de foame din Lagărul 22.

Iubitul Conducător se uită în zare, de parcă nu s-ar fi aflat pe fundul unui buncăr, ci într-un avion, privind cum Senatorul era făcut bucăţi de un câine turbat pe timpul celor şaisprezece ore cât dura zborul de întoarcere în Texas.

— Ştiu exact ce câine, zise Comandantul Ga.

— Ştii, i-ai spart nasul şoferului meu, spuse Iubitul Conducător.

— Nasul se va vindeca la loc mai puternic, replică Ga.

— Ai vorbit ca un adevărat nord-coreean. Vino, Comandante, vreau să-ţi arăt ceva.

*

Se duseră la un alt etaj, într-o altă încăpere ce semăna leit cu cea de dinainte. Ga înţelegea că similitudinea era menită să creeze confuzie în rândul unei forţe inamice, dar oare efectul nu era mai rău asupra celor care trebuiau să-l suporte zilnic? Pe holuri, putu să simtă prezenţa echipelor de pază, niciodată la vedere, făcându-l pe Iubitul Conducător să pară veşnic singur.

În cameră se afla un pupitru şcolar cu un monitor de computer pe care clipea cursorul verde.

— Uite maşinăria pe care ţi-am promis că ţi-o arăt, zise Iubitul Conducător. Ai fost supărat în taină pentru că te-am făcut să aştepţi?

— Acesta e computerul principal? întrebă Ga.

— Da, răspunse Iubitul Conducător. Pe vremuri aveam o versiune trucată, dar era doar pentru interogatorii. Ăsta conţine informaţiile esenţiale despre fiecare cetăţean – îţi spune data naşterii sau data decesului, locaţia curentă, membrii familiei şi aşa mai departe. Când tastezi numele unui cetăţean, toate acele informaţii sunt trimise la o agenţie specială care trimite imediat un camion.

Iubitul Conducător îl invită pe Comandantul Ga să se aşeze pe scaun. În faţa sa nu era decât negrul ecranului şi sclipirea verde a cursorului.

— Toată lumea e înregistrată aici? întrebă Ga.

— Fiecare bărbat, femeie sau copil, zise Iubitul Conducător. Când se tastează un nume pe ecran, acesta e trimis la cea mai bună echipă a

noastră. Acţionează cu mare rapiditate şi eficienţă. Persoana în cauză va fi găsită şi transportată imediat. Nu există scăpare.

Iubitul Conducător apăsă un buton şi pe ecran apăru un număr: 22 604 301. Apăsă din nou butonul şi numărul se modifică: 22 604 302.

— Fii martor la miracolul vieţii, zise Iubitul Conducător. Ştii că suntem 55% femei? Nu am descoperit asta decât când a apărut maşinăria asta. Se zice că foametea favorizează fetele. În Sud, este invers. Au un aparat care poate să spună dacă un făt va fi băiat sau fată, iar de fete se dispensează. Poţi să-ţi imaginezi aşa ceva, să omori o fetiţă încă din pântecul mamei?

Ga nu zise nimic. Toţi feţii din Închisoarea 33 erau ucişi. La fiecare câteva luni, exista o zi de întrerupere a sarcinilor, în care şiruri de deţinute însărcinate erau injectate în burtă cu soluţie salină. Gardienii aveau o cutie din lemn pe rotile pe care o împingeau cu picioarele. În ea ajungeau, unul câte unul, vineţi şi înotând câineşte, fetuşii parţial dezvoltaţi, pe măsură ce ieşeau.

— Însă noi vom avea ultimul cuvânt, zise Iubitul Conducător. Se creează o versiune cu numele fiecărui sud-coreean. Aşa, nimeni nu va fi în afara puterii noastre. Asta înseamnă adevărata reunificare, să fii capabil să pui o mână călăuzitoare pe umărul fiecărui coreean, din Nord sau din Sud, nu crezi? Cu echipe de infiltrare bune, va fi ca şi cum Zona Demilitarizată nu există. În spiritul unei Singure Corei, îţi ofer un dar. Tastează numele unei persoane pe care ai vrea să o găseşti, pentru care lipseşte soluţionarea, şi o echipă se va ocupa de ea. Dă-i drumul, orice nume. Poate cineva care te-a tratat nedrept în timpul Marşului Istovitor sau un rival de la orfelinat.

Lui Ga îi veni în minte un şir de oameni, toţi cei ale căror absenţe persistau în amintirea sa ca nişte docuri goale. Pe tot parcursul vieţii, simţise prezenţa oamenilor pe care-i pierduse, aflaţi veşnic undeva unde nu putea ajunge la ei. Şi iată-l acum, aşezat în faţa unei colecţii cu

destinele tuturor. Cu toate acestea, nu cunoştea numele părinţilor săi, iar singura informaţie pe care o oferea numele unui orfan era aceea că e orfan. De când intrase Sun Moon în viaţa lui, încetase să se mai întrebe ce se întâmplase cu Ofiţerul So, cu navigatorul şi soţia acestuia. Numele căpitanului era singurul pe care l-ar fi tastat, însă acum nu mai era nevoie de asta. Iar Mongnan şi dr. Song erau ultimele nume pe care le-ar fi introdus, căci voia ca ei să trăiască veşnic în amintirea lui. În final, exista o singură persoană care îl bântuia, de-a cărei soartă şi localizare trebuia să ştie. Comandantul Ga puse degetele pe taste şi scrise: „Comandantul Ga Chol Chun“.

Când Iubitul Conducător văzu asta, fu extrem de frenetic.

— Oh, asta-i bună! zise el. Oh, asta-i ceva nou! Ştii ce face maşinăria asta, da, ştii ce fel de echipă aşteaptă numele astea? E bună gluma, foarte bună, dar nu te pot lăsa să faci asta. Iubitul Conducător apăsă tasta *Delete* şi clătină din cap: Şi-a tastat propriul nume. Stai să le spun tuturor asta diseară, la cină. Stai să audă cum şi-a introdus Comandantul propriul nume în computerul principal.

Cursorul clipi verde la Ga, ca o luminiţă care pulsa departe în întuneric.

Iubitul Conducător îl bătu pe umăr.

— Vino, zise el. Un ultim lucru. Am nevoie să-mi traduci ceva.

*

Când ajunseră la celula Vâslaşei, Iubitul Conducător ezită în faţa uşii. Se rezemă de perete, lovind cu cheia în ciment.

— Nu vreau s-o las să plece, zise el.

Desigur că fusese făcută o înţelegere, americanii aveau să ajungă acolo peste câteva zile, iar încălcarea unei astfel de înţelegeri n-ar fi fost iertată niciodată. Însă Ga nu pomeni nimic din toate astea.

— Înţeleg exact ce simţiţi, zise el.

— N-are nici cea mai mică idee despre ce vorbesc atunci când discut cu ea, spuse Iubitul Conducător. Dar e-n regulă, are o minte curioasă, pot să-mi dau seama. O vizitez de un an. Întotdeauna am avut nevoie de cineva aşa, cineva căruia să-i pot spune diverse lucruri. Îmi place să cred că vizitele mele îi fac plăcere. Cu timpul, cred c-am ajuns să mă fac îndrăgit de ea. Cum te mai face să munceşti pentru un zâmbet! Dar când îţi oferă unul, e real, ştii asta.

Ochii Iubitului Conducător erau mici şi cercetători, de parcă încerca să nu vadă faptul că va fi nevoit să renunţe la ea. Era aşa cum ochii tăi puteau privi doar apa mişcătoare de pe fundul unui schif pentru că a privi oriunde în altă parte – la plajă sau la banda izolatoare din mâinile tale ori la chipul împietrit al Ofiţerului So – însemna să recunoşti că erai prins în capcană, că foarte curând vei fi silit să faci lucrul pe care-l detestai cel mai mult.

— Am citit că există un sindrom în care o femeie captivă începe să-l simpatizeze pe cel care o ţine captivă[1], zise Iubitul Conducător. Adesea, duce la dragoste. Ai auzit de asta?

Ideea i se păru lui Ga imposibilă, complet ilogică, aşa că scutură din cap. Ce persoană putea să-şi îndrepte loialitatea către opresorul ei? Cine putea să simpatizeze cu ticălosul care-i fura viaţa?

— Sindromul e real, te asigur. Singura problemă e că se zice că uneori e nevoie de mulţi ani ca să funcţioneze, ceea ce se pare că noi n-avem la dispoziţie. Iubitul Conducător se uită la perete. Când ai zis că înţelegi ce simt, ai vorbit serios?

— Da, răspunse Ga.

Iubitul Conducător examină cu atenţie zimţii cheii pe care o ţinea în mână.

— Bănuiesc că înţelegi, zise el. O ai pe Sun Moon. Pe vremuri, mă confesam ei. Da, obişnuiam să-i spun totul. Asta a fost acum mulţi ani.

Înainte să apari tu şi s-o iei. Se uită la Ga, clătinând din cap: Nu pot să cred că mai eşti în viaţă. Nu pot să cred că nu te-am azvârlit pe mâna Pubyok-ilor. Spune-mi, o să găsesc o altă vâslaşă? Una înaltă şi frumoasă şi care ascultă, o fată cu inimă sinceră şi care totuşi ştie cum să scoată sângele din prietena ei cu mâinile goale? Băgă cheia în broască. Deşi nu înţelege cuvintele pe care i le spun, pricepe sensul, sunt sigur de asta. Şi n-are nevoie de cuvinte – tot ce simte se vede pe faţa ei. Sun Moon era aşa. Sun Moon era exact la fel, zise el răsucind cheia în broască.

*

Înăuntru, Vâslaşa îşi vedea de studiul ei. Caietele erau puse într-un teanc înalt, iar ea transcria în tăcere o versiune în engleză din *Zelul viguros al spiritului revoluţionar* de Kim Jong-il.

Iubitul Conducător rămase în picioare, rezemat de tocul uşii deschise, admirând-o de la distanţă.

— A citit fiecare cuvânt pe care l-am scris, zise el. Ăsta e modul cel mai sincer de a cunoaşte inima altcuiva. Poţi să-ţi imaginezi, Ga, dacă sindromul e adevărat – o americancă îndrăgostită de mine? Nu ar fi asta victoria supremă? O americancă frumoasă, atletică. Nu ar reprezenta acest lucru ultimul cuvânt?

Ga îngenunche lângă ea şi trase veioza peste masă ca să o poată vedea mai bine. Pielea îi era atât de palidă, încât părea translucidă. Când respira din aerul umed, se auzea un şuierat.

— Întreab-o dacă ştie ce este un *choson-ot*, zise Iubitul Conducător. Sincer, mă îndoiesc. N-a mai văzut o femeie de un an. Pun pariu că ultima femeie pe care a văzut-o a fost cea pe care a omorât-o cu propriile mâini.

Ga o făcu să se uite la el.

— *Vrei să mergi acasă?* o întrebă el.

Ea aprobă printr-o înclinare din cap.

— Excelent, spuse Iubitul Conducător. Deci ştie ce este un *choson-ot*. Spune-i că o să trimit pe cineva să vină să-i ia măsurile pentru unul.

— *Asta e foarte important*, îi zise Ga fetei. *Americanii vor încerca să vină să te ia. Chiar acum, în caietul tău, am nevoie să scrii ce spun eu: Wanda, acceptă…*

— Spune-i că va face şi prima ei baie, îl întrerupse Iubitul Conducător. Şi dă-i asigurări că va fi ajutată de o femeie.

Ga continuă:

— *Scrie exact ce-ţi zic: Wanda, acceptă ajutoarele alimentare, câinele şi cărţile.*

În timp ce ea scria, Ga privi înapoi spre Iubitul Conducător, luminat din spate de becurile de pe coridor.

— Poate c-ar trebui să o las să iasă, s-o duc la tratamentul ăla spa de la Hotel Koryo, îi zise Iubitul Conducător lui Ga. S-ar putea să înceapă să aştepte cu nerăbdare astfel de lucruri.

— Excelentă idee, îi spuse Ga, apoi se întoarse spre fată. Îi spuse încet şi clar: *Adaugă: Oaspeţi ascunşi aduc laptop valoros.*

— Poate c-ar trebui să o răsfăţ un pic, cugetă Iubitul Conducător, uitându-se în tavan. Întreab-o dacă vrea ceva, orice.

— *Când plecăm, distruge hârtia*, îi zise Ga fetei. *Ai încredere în mine, o să te duc acasă. Între timp, ai nevoie de ceva?*

— *Săpun*, răspunse ea.

— Săpun, îi zise Ga Iubitului Conducător.

— Nu i-ai spus adineaori că o să facă baie?

— *Nu săpun*, îi zise Ga fetei.

— *Nu săpun?* întrebă ea. *Pastă de dinţi, atunci. Şi o periuţă.*

— S-a referit la genul de săpun cu care te speli pe dinţi, îi zise Ga Iubitului Conducător. Ştiţi, pastă de dinţi şi o periuţă.

Iubitul Conducător se uită lung mai întâi la ea, apoi la el. Îndreptă cheia de la celulă spre Ga.

— Se face îndrăgită, nu-i aşa? întrebă Iubitul Conducător. Cum pot să renunţ la ea? Spune-mi, ce crezi c-ar face americanii dac-ar veni aici, mi-ar restitui proprietatea, ar fi umiliţi şi ar pleca doar cu saci de orez şi un câine rău?

— Credeam că ăsta era planul.

— Da, ăsta era planul. Însă toţi consilierii mei sunt ca nişte şoareci într-o fabrică de muniţie. Îmi spun să nu-i supăr pe americani, că nu pot decât să-i scot din răbdări, că, acum că americanii ştiu că Vâslaşa e în viaţă, nu se vor potoli niciodată.

— Fata e a dumneavoastră, zise Ga. Ăsta e singurul fapt real. Oamenii trebuie să înţeleagă că, indiferent dacă rămâne sau pleacă sau devine cenuşă la Divizia 42, va fi după cum doriţi dumneavoastră. Dacă americanii primesc o lecţie intensivă cu privire la acest fapt, nu contează ce se întâmplă cu ea.

— Adevărat, adevărat, zise Iubitul Conducător. Doar că nu vreau să renunţ la ea. Există vreo modalitate, ce crezi?

— Dacă fata s-ar întâlni cu Senatorul şi i-ar spune ea însăşi că doreşte să rămână, atunci poate că n-ar exista nici un incident.

Iubitul Conducător clătină din cap la această sugestie neplăcută.

— De-aş avea o altă vâslaşă, zise el. Dacă micuţa noastră ucigaşă de aici nu şi-ar fi omorât prietena, atunci aş fi putut s-o trimit acasă pe cea care mi-ar fi plăcut cel mai puţin. Râse. Asta-i tot ce am nevoie, nu? *Două* fete rele pe capul meu. *Fată rea, fată rea,* zise el, râzând şi ameninţând-o cu degetul arătător. *Fată foarte rea.*

Comandantul Ga îşi scoase aparatul de fotografiat.

— Dac-o să facă baie şi i se vor lua măsuri pentru un *choson-ot,* va trebui să fac o poză cu „înainte“. Se apropie de fată şi se lăsă în jos ca să facă poza. Şi poate o fotografie în acţiune, anunţă el, cu modul în care oaspetele nostru a documentat cunoştinţele însumate ale gloriosului nostru

conducător Kim Jong-il. *Acum ţine caietul ridicat*, îi făcu el semn din cap fetei.

Comandantul Ga mijea din ochi ca să fie sigur că totul se potrivea perfect, femeia şi caietul ei, biletul către Wanda – totul trebuia să se vadă bine – când observă prin vizorul aparatului că Iubitul Conducător se ghemuise pe vine şi se băga în cadru, mâna lui trăgând-o pe fată, de umăr, mai aproape de el. Ga se holbă la imaginea stranie şi periculoasă din faţa sa şi decise că era bine că aparatele foto erau ilegale.

— Spune-i să zâmbească, zise Iubitul Conducător.

— *Poţi să zâmbeşti?* întrebă el.

Fata zâmbi.

— Adevărul este că, în cele din urmă, toată lumea pleacă, zise Ga, cu degetul pe buton.

Faptul că aceste cuvinte veneau de pe buzele Comandantului Ga îl făcu pe Iubitul Conducător să rânjească.

— Nu-i aşa că ăsta-i adevărul? răspunse el.

— *Spune „Păsărica!“*, zise Ga în engleză.

Iar apoi Iubitul Conducător şi draga lui vâslaşă clipiră împreună din cauza flash-ului.

— Vreau şi eu copii după alea, spuse Iubitul Conducător, chinuindu-se să se ridice înapoi în picioare.

1. Referire la sindromul Stockholm.

Rămăsesem până târziu la Divizia 42. Îmi simţeam trupul slăbit. Era ca şi cum îmi lipsea o hrană anume, ca şi cum trupul meu era înfometat după un fel de mâncare peste care pur şi simplu nu dădusem niciodată. M-am gândit la câinii din Grădina Zooogică, care trăiau doar cu varză şi roşii vechi. Uitaseră gustul cărnii? Mă simţeam de parcă era ceva acolo, o anumită mâncare pe care n-o cunoscusem niciodată. Am respirat adânc, dar aerul nu mirosea diferit – cozi de ceapă la grătar, alune care fierbeau, mei la tigaie, cina în Phenian. N-aveam ce face, doar să merg acasă.

Mare parte din electricitatea oraşului era deviată pentru funcţionarea uscătoriilor de orez din sudul oraşului, aşa că metroul era închis. Iar coada la autobuzul expres de la Kwangbok se întindea pe trei cvartale. Am început s-o iau pe jos. N-am ajuns mai departe de două cvartale când am auzit megafoanele şi am ştiut că am dat de necaz. Ministrul Mobilizării Maselor şi cadrele sale se deplasau prin cartier, ridicând orice cetăţean îndeajuns de ghinionist să se afle pe stradă. Şi numai vederea insignei lor galbene îmi făcu greaţă. Nu puteai să fugi – dacă le-ar fi trecut prin cap că încercai să eviţi „voluntariatul“ la recoltat, însemna să ajungi la Ferma de Reabilitare pentru o lună de muncă grea şi critică de grup. Era, însă, genul de necaz din care o insignă de Pubyok putea să te scoată. Fără ea, m-am trezit în spatele unui camion de gunoi care se îndrepta spre zona rurală, la cules de orez pentru şaisprezece ore.

Am mers spre nord-est la lumina lunii, spre Munţii Myohyang care se profilau în zare, un camion pentru gunoi ticsit cu orăşeni în haine de serviciu. Şoferul aprindea farurile când credea că vede ceva pe şosea, dar nu era nimic, nici oameni, nici maşini, doar autostrăzi goale, mărginite de

dinţi de dragon[1] şi de imense excavatoare chinezeşti – cu braţele portocalii în extensie – abandonate lângă canale din lipsă de piese de schimb.

În întuneric, am găsit un sat undeva pe râul Chongchon. Noi, orăşenii, în jur de vreo sută de persoane, ne-am dat jos ca să dormim pe pământul gol. Aveam un halat să-mi ţină de cald şi servieta pe post de pernă. Stelele de pe cer păreau a fi aşezate acolo pentru plăcerea mea şi lucrul ăsta constituia o schimbare binevenită de la dormitul sub pământ şi capre. De cinci ani, folosisem o insignă pentru a scăpa de sarcinile de recoltat, aşa că uitasem ţârâitul greierilor şi orăcăitul broaştelor din timpul verii, ceaţa uşoară, cu miros înţepător, emanată de apa de pe câmpurile de orez. De undeva, din întuneric, auzeam nişte copii care jucau un joc şi-am auzit zgomotele făcute de un bărbat şi o femeie prinşi în ceea ce trebuie să fi fost un act sexual. A urmat apoi cea mai bună noapte de somn pe care-am avut-o de mulţi ani.

N-a existat mic dejun şi nici nu se ridicase bine soarele pe cer când mâinile mi se umpluseră de băşici şi bătături. Ore în şir, n-am făcut decât să sap la deschiderea zăgazurilor pentru irigaţii şi să reumplu canalele funcţionale. De ce secam un câmp şi inundam altul, habar n-aveam, dar ţăranii din Provincia Chagang erau mai grei de cap. Cu toţii purtau haine din vinalon de proastă calitate, care nu le veneau bine; în picioare aveau doar sandale negre; trupurile lor erau slabe, ca nişte scânduri; aveau pielea crăpată şi negricioasă şi dinţi translucizi până la pulpa înnegrită a acestora. Toate femeile cu o urmă cât de mică de frumuseţe fuseseră trimise în capitală. S-a dovedit că nu reprezentam cine ştie ce promisiune ca recoltator de orez, aşa că am fost trimis, în schimb, la golirea latrinelor, după care greblam conţinutul acestora între straturile de hoaspe rămase de la orez. Apoi am săpat şanţuri prin sat, despre care mi s-a spus că vor fi de folos la venirea ploilor. O femeie în vârstă, prea bătrână ca să muncească, mă privea cum săpam. Fuma ţigări făcute chiar de ea, rulate în foi de

porumb, şi mi-a povestit multe lucruri, însă, cum n-avea dinţi, nu am putut să-nţeleg ce spunea.

După-amiază, o orăşeancă fu muşcată de un şarpe mare, lung cât un stat de om. I s-a pus o cataplasmă pe rană. Am încercat să-i potolesc ţipetele mângâind-o pe păr, dar muşcătura aia de şarpe trebuie să-i fi făcut ceva, căci femeia a început să mă lovească şi să mă împingă de lângă ea. Între timp, ţăranii prinseseră şarpele care se răsucea, negru ca apa plină cu fecale care îl ascunsese. Unii vrură să-i scoată vezica biliară, alţii doreau să-i mulgă veninul, ca să-l folosească la prepararea lichiorului. Au apelat la bătrână, care le făcu semn să elibereze jivina. M-am uitat cum şarpele s-a îndepărtat înotând prin câmpul inundat de pe care orezul fusese cules. Apa mică era deopotrivă întunecată şi sclipitoare, scânteind în culorile asfinţitului. Şarpele îşi văzu de drumul lui, departe de noi toţi, şi am avut senzaţia că în apă mai era un şarpe negru, o şerpoaică, de fapt, care-şi aştepta înotătorul voinic să ajungă acasă.

*

Era miezul nopţii când am ajuns acasă. Deşi cheia s-a răsucit în broască, uşa nu se deschise. Era baricadată cumva dinăuntru. Am bătut tare în uşă.

— Mamă! am strigat. Tată, eu sunt, fiul vostru. S-a întâmplat ceva cu uşa. Trebuie să mi-o deschideţi voi.

M-am rugat de ei o vreme, apoi mi-am sprijinit umărul de lemn şi am împins, dar nu foarte tare. Spargerea unei uşi ar fi provocat multe discuţii în clădire. În cele din urmă, m-am încheiat la halat şi m-am întins pe jos în hol. Am încercat să mă gândesc la ţârâitul greierilor şi la copiii care alergau prin întuneric, dar când am închis ochii, singurul lucru pe care mi l-am putut imagina a fost cimentul rece. M-am gândit la ţăranii cu trupuri

vânoase şi vorbă aspră, la felul în care, cu excepţia foamei, n-aveau nici o grijă pe lume.

Am auzit un zgomot în întuneric – *bing!* Era mobilul roşu.

Am găsit telefonul, pe care pulsa lumina verde. Pe ecranul micuţ era o poză nouă: un băiat coreean şi o fată coreeană se profilau, pe jumătate înlemniţi, pe jumătate zâmbitori, pe fundalul unui cer albastru şi însorit. Purtau şepci negre, cu urechi, care-i făceau să semene cu nişte şoareci.

Când s-a făcut dimineaţă, uşa era deschisă. Înăuntru, mama pregătea un terci, în timp ce tata stătea la masă.

— Cine-i acolo? întrebă tata. E cineva acolo?

— Eu sunt, tată, fiul tău.

— Slavă Domnului că te-ai întors, zise tata. Eram îngrijoraţi din cauza ta.

Mama nu spuse nimic.

Pe masă erau dosarele pe care le scosesem despre părinţii mei. Le studiasem toată săptămâna. Arătau ca şi cum fuseseră răsfoite.

— Am încercat să intru azi-noapte, dar uşa era blocată, am zis. Nu m-aţi auzit?

— N-am auzit nimic, răspunse tata. Nevastă, ai auzit ceva? întrebă tata în aer.

— Nu, zise ea de lângă plită. N-am auzit nimic, absolut nimic.

Am îndreptat dosarele.

— Presupun că acum aţi şi surzit.

Cărând două castroane cu terci, mama îşi târşâi picioarele până la masă, cu paşi mici, ca de copilaş, ca să nu se împiedice în orbirea ei.

— Dar de ce era blocată uşa? i-am întrebat. Doar nu vă era frică de mine, nu-i aşa?

— Frică de tine? repetă mama.

— De ce să ne fie frică de tine? întrebă tata.

— La difuzor s-a spus că marina americană desfăşoară exerciţii militare agresive în apropiere de coastă, zise mama.

— Nu poţi să-ţi asumi riscuri, spuse tata. Cu americanii ăştia, trebuie să iei măsuri.

Suflară în mâncare şi, în tăcere, se apucară să mânuiască lingurile.

— Cum se face că găteşti aşa de bine, cu vederea ta? am întrebat-o pe mama.

— Simt căldura care iese din tigaie, răspunse ea. Şi, pe măsură ce se face mâncarea, mirosul se schimbă.

— Şi cuţitul?

— Cuţitul e uşor de folosit, căci îl ghidez cu încheieturile degetelor, zise ea. Să amestec mâncarea în cratiţă e cel mai greu, mereu dau pe dinafară.

În dosarul mamei exista o poză cu ea tânără. Era o frumuseţe, poate că acesta a fost motivul pentru care a fost adusă de la ţară în capitală. Însă ce anume făcuse să fie trimisă într-o fabrică, în loc să fie repartizată ca animatoare sau cântăreaţă, nu era trecut în dosarul ei. Am răsfoit dosarele cu zgomot, ca să se poată auzi.

— Erau nişte hârtii pe masă, zise tata, cu voce neliniştită.

— Au căzut pe jos, dar le-am ridicat, spuse mama.

— A fost un accident, adăugă tata.

— Se mai întâmplă accidente, le-am zis.

— Hârtiile alea… Au legătură cu serviciul? întrebă mama.

— Da, chiar aşa, zise tata, făceau parte dintr-un caz la care lucrai?

— Doar pentru documentare, am spus.

— Trebuie să fie nişte dosare importante dacă le-ai adus acasă, spuse tata. Are cineva necazuri? Poate cineva cunoscut?

— Ce se petrece aici? i-am întrebat. E vorba de doamna Kwok? Încă mai sunteţi supăraţi pe mine pentru asta? N-am vrut s-o denunţ. Dar fura

cărbune de la furnal. Iarna, tuturor ne-a fost mai frig din cauza egoismului ei.

— Nu te supăra, zise mama. Noi doar ne arătam preocuparea faţă de sufletele ghinioniste din dosarele tale.

— Ghinioniste? am întrebat. Ce te face să le numeşti ghinioniste?

Amândoi rămaseră tăcuţi. M-am întors spre bucătărie şi m-am uitat la conserva de piersici cocoţată pe dulăpiorul de sus. Aveam sentimentul că fusese mutată o idee, poate inspectată un pic de duoul orb, dar nu-mi aminteam sigur direcţia în care o lăsasem orientată.

Încet, am fluturat dosarul mamei prin faţa ochilor ei, însă ea nu-şi îndreptă privirea spre el. Apoi i-am făcut vânt cu dosarul, astfel încât curentul de aer să-i treacă peste faţă, surprinzând-o.

Mama se trase înapoi, respirând cu spaimă.

— Ce e? o întrebă tata. Ce s-a întâmplat?

Ea nu zise nimic.

— Poţi să mă vezi, mamă? am întrebat-o. E important să ştiu dacă mă poţi vedea.

Ea şi-a îndreptat faţa în direcţia mea, deşi privirea nu-i era focalizată.

— Dacă pot să te văd? mă întrebă ea. Pot să te văd la fel cum te-am văzut prima oară, în frânturi de imagini, prin întuneric.

— Scuteşte-mă de ghicitori, am prevenit-o. Trebuie să ştiu.

— Te-ai născut noaptea, zise ea. Am avut dureri toată ziua, iar când s-a lăsat întunericul, nu am avut lumânări. Ai venit pe lume în mâinile tatălui tău, pe pipăite.

— Mâinile astea, spuse tata ridicându-şi mâinile pline de cicatrice de la maşinile de ţesut mecanice.

— Aşa era în anul Juche 62, zise mama. Aşa era viaţa într-un cămin muncitoresc. Tatăl tău a aprins chibrit după chibrit.

— Unul după altul, până când s-au terminat, spuse tata.

— Ţi-am atins fiecare părticică din trup, la început ca să văd dacă erai întreg, apoi ca să te cunosc. Erai atât de fraged, atât de inocent – ai fi putut deveni oricine. A trecut ceva vreme până s-a ivit prima geană de lumină, când am putut să ne uităm la ceea ce creaserăm.

— Au existat şi alţi copii? i-am întrebat. A existat şi altă familie?

Mama ignoră aceste întrebări.

— Ochii noştri nu văd. Ăsta-i răspunsul la întrebarea ta. Însă acum, ca şi atunci, n-avem nevoie de vedere ca să vedem ce-ai devenit.

1. Fortificaţii de pământ sau ciment, de formă piramidală, menite să împiedice circulaţia tancurilor şi a infanteriei mecanizate. În marea lor majoritate, au între 90 cm şi 1,2 m înălţime deasupra solului şi încă 1 m în pământ pentru a evita săparea de tunele pe sub ele şi distrugerea prin detonare – uneori, există mine îngropate în spaţiul dintre ele.

Duminică, Sun Moon şi Comandantul Ga se plimbau pe Cărarea de Recreere Chosun, care se întindea de-a lungul fluviului până la Autogara Centrală. Se gândeau că în locul acela public poate că nu vor fi auziţi din greşeală. Băncile erau pline de oameni în vârstă şi, deoarece în luna aceea se publicase un nou roman, tineretul stătea întins pe iarbă şi citea *Totul pentru patria ei*. Comandantul Ga simţea mirosul cernelii tipografice fierbinţi din presele de la *Rodong Sinmun*, despre care zvonurile spuneau că duminica după-amiază tipăreau toate ediţiile pentru săptămâna care urma. De câte ori zărea vreun copilaş cu ochi înfometaţi ghemuit în tufişuri, Ga îi azvârlea câţiva bănuţi. Copiii lui Sun Moon păreau să nu fie conştienţi de prezenţa acestor orfani ascunşi în mijlocul lor. Băiatul şi fata mâncau îngheţată aromată şi hoinăreau printre sălciile ale căror crengi de toamnă târzie atârnau suficient de jos, încât să măture poteca din pietriş.

Comandantul Ga şi Sun Moon vorbeau în termeni abstracţi şi cu jumătăţi de cuvinte, învârtindu-se în jurul datelor concrete privind exact lucrul pe care-l puseseră în mişcare. El voia să dea un nume la ceea ce făceau, să-l numească evadare, fugă din ţară. Voia să creioneze paşii, să îi memoreze şi să exerseze cu glas tare cum se vor desfăşura. Ca pe-un scenariu, zicea el. O rugă să spună că era conştientă că se putea întâmpla ce era mai rău. Însă ea nu voia să discute deloc despre asta. În schimb, făcea remarci despre scârţâitul pietrişului de sub picioarele lor, despre geamătul dragelor de pe fluviu când îşi băgau cupele ruginite în apă. Se opri să miroasă o azalee de parcă era ultima azalee şi, în timp ce mergea, împletea brăţări frumoase din glicine violete. Purta un *choson-ot* din bumbac alb care-i sublinia silueta când fâlfâia în adierea brizei.

— Vreau să le spun copiilor înainte să plecăm, zise el.

Lucrul acesta, poate pentru că i se păru extrem de neînţelept, o îmboldi să vorbească.

— Ce să le spui? întrebă ea. Că le-ai ucis tatăl? Nu, vor creşte în America crezând că tatăl lor a fost un mare erou, ale cărui rămăşiţe pământeşti se odihnesc într-o ţară îndepărtată.

— Dar trebuie să ştie, zise el, apoi rămase tăcut un moment, când pe lângă ei trecu o brigadă de mame de soldaţi, scuturându-şi cutiile roşii din tablă pentru a-i intimida pe oameni să facă donaţii Songun. Copiii trebuie să audă asta de la mine, continuă el. Adevărul, o explicaţie – sunt cele mai importante lucruri pe care trebuie să le-audă. Asta e tot ce pot să le ofer.

— Dar va fi timp pentru aşa ceva, spuse ea. Decizia asta se poate lua şi mai târziu, când vom fi în siguranţă în America.

— Nu, ripostă el. Trebuie să fie acum.

Comandantul Ga se uită înapoi la băiat şi la fată. Le urmăreau conversaţia, deşi erau prea departe ca să desluşească schimbul de cuvinte dintre ei doi.

— S-a întâmplat ceva? întrebă Sun Moon. Iubitul Conducător bănuieşte ceva?

— Nu cred, răspunse el clătinând din cap, deşi întrebarea i-o aduse în minte pe fata care vâslea pe întuneric şi ideea că era posibil ca Iubitul Conducător să n-o elibereze.

Sun Moon se opri lângă un bazin din ciment pentru apă şi-i ridică acoperământul din lemn. Scoase un polonic şi bău, ţinând cupa de argint a acestuia în căuşul palmelor. Comandantul Ga urmări cum un firicel de apă închidea la culoare partea din faţă a *choson-ot*-ului. Încercă să şi-o imagineze pe Sun Moon cu un alt bărbat. Dacă Iubitul Conducător nu avea să renunţe la Vâslaşă, atunci planul pica, americanii aveau să plece extrem de furioşi, iar în curând Comandantului Ga avea să i se întâmple ceva rău. Cât despre Sun Moon, avea să devină din nou un premiu pentru

cel ales să-i fie soţ înlocuitor. Şi dacă Iubitul Conducător avea dreptate, dacă, în decursul anilor, ea ajungea să-l iubească pe acest soţ nou, să fie iubire adevărată, nu promisiunea unei iubiri sau posibilitatea unei iubiri – putea Comandantul Ga să părăsească această lume ştiind că inima ei era sortită altuia?

Sun Moon cufundă polonicul adânc în butoi pentru a lua apă rece de la fund, după care îl ţinu să bea şi Ga. Apa avea un gust mineral şi proaspăt.

— Spune-mi, zise el după ce se şterse la gură, crezi că e posibil ca o femeie să se îndrăgostească de cel care o ţine captivă?

Ea îl privi cu atenţie un moment. Ga îşi dădu seama că Sun Moon căuta un indiciu despre cum să răspundă.

— Este imposibil, nu-i aşa? zise el. Ideea e complet nebunească, nu crezi?

Văzu în minte o mulţime cu toţi oamenii pe care-i răpise, cu ochii larg deschişi şi feţele julite, cu buzele albite atunci când li se smulgea de pe ele banda adezivă. Văzu unghiile acelea roşii de la picioare întorcându-se să lovească.

— Adică, tot ce pot să simtă pentru tine este dispreţ, fiindcă le-ai luat totul, continuă el. Spune adevărul, spune că nu poate să existe un astfel de sindrom.

— Sindrom? întrebă ea.

El se uită spre copii, care încremeneau în timp ce puneau pasul. Se jucau adesea aşa, ca să vadă care dintre ei putea să semene cel mai mult cu o statuie.

— Iubitul Conducător a citit despre un sindrom şi crede că dacă ţine o anumită femeie încarcerată suficient de mult timp, ea va ajunge să-l iubească.

— O anumită femeie? repetă ea.

— Nu e important cine e, zise Ga. Tot ce contează e că ea este americancă. Vine o delegaţie să o ia, iar dacă Iubitul Conducător nu le-o

dă, s-a dus planul nostru.

— Ai spus că e captivă. Cum adică – e într-o cuşcă sau la o închisoare? De cât timp durează asta?

— E în buncărul lui privat. Fata călătorea în jurul lumii, dar a avut o problemă la barcă. Au cules-o de pe mare, iar acum Iubitul Conducător a făcut o pasiune pentru ea. Coboară la ea în fiecare seară şi-i cântă opere compuse în cinstea lui. Vrea să o ţină acolo jos până când va ajunge să aibă sentimente faţă de el. Ai auzit vreodată de aşa ceva? Spune-mi că nu există aşa ceva.

Sun Moon rămase tăcută un pic.

— Dar dacă femeia a fost nevoită să doarmă în acelaşi pat cu cel care o ţinea captivă? întrebă ea.

Ga o privi cu atenţie, să vadă încotro bătea.

— Dacă depindea de temnicerul ei pentru orice necesitate – hrană, ţigări, haine –, iar el putea să i le satisfacă sau să o priveze de ele, după cum avea chef?

Sun Moon se uită la el ca şi cum ar fi vrut cu adevărat un răspuns, însă Ga nu putu decât să se întrebe dacă vorbea despre el însuşi sau despre predecesorul lui.

— Dacă o femeie avea copii cu temnicerul ei?

Ga îi luă polonicul din mâini şi scoase apă pentru băiat şi fată, însă aceştia stăteau acum în poziţiile purtătorilor de seceră şi ciocan de pe friza Monumentului Întemeierii Partidului şi nici măcar canicula de afară nu-i făcu să se clintească din rolurile lor.

— Bărbatul acela a dispărut, zise el. Acum eu sunt aici. Eu nu sunt temnicerul tău. Eu te eliberez. E uşor să vorbeşti despre prizonieri, dar eu sunt cel care încearcă să te facă să rosteşti cuvântul „evadare“. Asta e ceea ce vrea captiva Iubitului Conducător. O fi ea încuiată într-o celulă, dar inima ei e fără astâmpăr. Se va arunca asupra ocaziei de a scăpa, crede-mă.

— Vorbeşti de parcă ai cunoaşte-o, zise Sun Moon.

— A fost o vreme când… Pare o altă viaţă. Aveam o slujbă care presupunea să transcriu transmisiile radio de pe mare. Ascultam de la apus până la răsărit şi, în miez de noapte, o auzeam pe ea, Vâslaşa. Ea şi prietena ei făceau înconjurul lumii vâslind într-o barcă, iar ea vâslea toată noaptea, fără un orizont spre care să cârmească sau soare care să-i indice înaintarea. Era veşnic legată de cealaltă vâslaşă, dar în acelaşi timp complet singură. Înainta cu trudă, singură la datorie, cu trupul înclinându-se spre vâsle, dar mintea ei… transmisiile radio pe care le făcea… niciodată vreo femeie nu a părut mai liberă.

Sun Moon înclină capul într-o parte şi încercă unele cuvinte.

— Veşnic legată de altcineva, şopti ea. Dar în acelaşi timp complet singură, adăugă ea, reflectând.

— Aşa vrei să trăieşti? o întrebă.

Ea scutură din cap.

— Eşti pregătită să discutăm despre plan?

Sun Moon aprobă din cap.

— Bine, zise el. Însă ţine minte: veşnic legată, dar în acelaşi timp singură – asta ar putea fi un lucru bun. Dacă, din cine ştie ce motiv, vom ajunge să fim despărţiţi, dacă nu reuşim să scăpăm împreună, am putea fi legaţi unul de celălalt, chiar dacă nu am fi împreună.

— Ce tot spui acolo? întrebă ea. Nu va fi nici un singură. Nu aşa se vor întâmpla lucrurile.

— Dacă ceva o meargă prost, dacă, atunci când vă voi scoate pe voi trei de-aici, eu rămân în urmă?

— O, nu, protestă ea. Nu va exista nimic de felul ăsta. Am nevoie de tine. Eu nu vorbesc engleza, nu ştiu unde să merg, nu ştiu care americani sunt informatori şi care nu. N-o să plecăm în jurul lumii doar cu hainele de pe noi.

— Crede-mă, dacă ceva ar merge prost, până la urmă tot aş ajunge la tine. Aş reuşi cumva. Şi nu ai fi singură. Soţia Senatorului te-ar ajuta până când aş ajunge la voi.

— N-am nevoie de soţia cuiva, îi spuse ea. Am nevoie de tine. Pe tine trebuie să te am. Nu înţelegi cum a fost viaţa mea, cum am fost momită şi păcălită înainte.

— Trebuie să mă crezi că voi veni în urma ta, zise Ga. După ce tu vei ieşi în siguranţă, voi fi chiar în spatele tău. Am fost de douăsprezece ori în Coreea de Sud la viaţa mea, în Japonia de nouă ori, în Rusia de două ori şi am văzut soarele răsărind şi apunând pe pământ texan. Voi veni la tine.

— Nu, nu, nu, protestă ea. Să nu-mi faci niciodată asta, să nu dispari. Mergem cu toţii, împreună. Treaba ta e să faci să se întâmple asta. Din cauza filmului *Casablanca* eşti aşa confuz? Vocea ei crescu în intensitate. Să nu rămâi în urmă ca un martir, ca Rick. Rick a eşuat în misiunea lui, treaba lui era să… Se opri din vorbit înainte să devină prea supărată. În schimb, îi aruncă lui Ga unul dintre zâmbele ei voluptuoase de actriţă. Nu poţi să mă părăseşti. Eu sunt captiva ta. La ce folos o captivă fără temnicerul ei? Nu vom avea nevoie de mult timp împreună, dacă e să demonstrăm o dată pentru totdeauna dacă sindromul Iubitului Conducător e adevărat?

El putu să audă minciuna din glasul ei. Putu să-i recunoască acum jocul actoricesc, prefăcătoria. Însă văzu disperarea şi vulnerabilitatea de dedesubt şi o iubi încă şi mai mult din cauza asta.

— Bineînţeles că o să vin cu tine, îi spuse Ga. Întotdeauna voi fi cu tine.

Şi apoi veni sărutul. Începu cu o înclinare a capului ei, privirea ei fulgerând spre gura lui, o mână întinzându-se lent spre clavicula lui, unde rămase, iar apoi Sun Moon se lipi de el, cea mai lentă lipire din lume. El recunoscu sărutul. Era din *Sus pancarta!*, sărutul pe care i-l dăduse grănicerului sud-coreean slab de minte, ca să-l distragă în timp ce grupul

ei de luptători pentru libertate întrerupeau curentul electric de la turnul de pază şi începeau eliberarea Coreei de Sud din mâinile opresorilor capitalişti. Ga visase la acest sărut, iar acum era al lui.

— Hai să evadăm, îi şopti ea la ureche.

Cetăţeni! Deschideţi ferestrele şi staţi cu urechile ciulite în sus, căci un corb zboară deasupra Phenianului, ciocul lui încovoiat tresărind la fiecare posibilă ameninţare la adresa populaţiei patriotice de dedesubt. Auziţi cum bate din aripile-i negre, tresăriţi la ţipătul lui ascuţit. Priviţi-l cu atenţie pe acest maestru al aerului plonjând în curţile şcolilor pentru a adulmeca la copii urmele de laşitate, apoi aruncându-se, cu ghearele întinse, să măsoare loialitatea porumbeilor care împodobesc statuia lui Kim Ir-sen. Fiind singurul animal cu ochi îndeajuns de ageri să zărească virginitatea, priviţi corbul nostru cum zboară în cerc deasupra unei Brigăzi de Tinere Juche şi înclinaţi aprobator din cap în timp ce această pasăre ilustră execută o inspecţie aeriană a purităţii lor reproductive.

Însă în mintea acestui corb se află de fapt America, nu să-i vâneze pe hoţii de castane sau să tragă cu ochiul pe ferestrele blocurilor de locuit în căutarea urmelor de labe care să dea de gol creşterea ilegală de câini. Nu, cetăţeni, americanii au acceptat invitaţia Iubitului Conducător de a vizita Phenianul, cea mai măreaţă capitală din lume. Aşa că aripile negre care îşi aruncă protector umbra peste câmpurile din Arirang vânează orice indiciu al existenţei simpatizanţilor capitalişti. Un trădător este tot ce ar fi nevoie pentru a deziluziona o ţară atât de pură, încât nu ştie nimic despre lăcomia materialistă sau despre atacurile-surpriză care constituie o crimă de război. Din fericire, cetăţeni, nici un animal nu veghează cu un ochi mai binevoitor asupra poporului coreean decât corbul. El nu va lăsa ţara noastră să devină o ţară în care poporul să dea nume câinilor, să-i asuprească pe alţii din cauza culorii pielii şi să mănânce pastile îndulcite prin mijloace farmaceutice pentru a-şi avorta copiii.

Însă de ce, vă întrebaţi, se roteşte corbul acesta deasupra Cărării de Recreere Chosun? Nu este acesta locul unde se plimbă cei mai buni cetăţeni ai noştri, unde se adună tinerii pentru a spăla picioarele celor bătrâni şi unde, în zilele caniculare, doicile îşi oferă voluntar hrana pentru a-i revigora pe minunaţii bebeluşi *yangban* din Phenian? Corbul cu ochi ageri este aici, cetăţeni, deoarece a zărit un bărbat care aruncă un obiect lucitor în tufişuri, unde nişte orfani se grăbesc să se lupte pentru a-l dobândi. Nu numai că oferirea de monede orfanilor le răpeşte acestora respectul de sine şi spiritul Juche, dar încalcă o regulă fundamentală a calităţii de bun cetăţean: Exersează-ţi Independenţa Personală.

Privind cu mai multă atenţie, corbul observă că, pe când stătea de vorbă cu o femeie, acel bărbat făcea anumite gesturi care reprezentau nişte indicii clare că se discuta despre un plan. Ziua de mâine este o preocupare a statului, cetăţeni. Ziua de mâine este treaba conducătorilor voştri, iar voi trebuie să lăsaţi în mâinile lor ceea ce trebuie să vină. Aşa că se încălcase o altă regulă a calităţii de bun cetăţean: Abţine-te de la Viitor. În acel moment, corbul l-a recunoscut în persoana celui care încălca regula pe Comandantul Ga, un bărbat care fusese de curând observat încălcând toate regulile calităţii de bun cetăţean: Dedică-te Veşnic Glorioşilor Noştri Conducători, Preţuieşte Criticile, Supune-te Politicii Songun, Făgăduieşte să Sprijini Creşterea Colectivă a Copiilor şi Desfăşoară Exerciţii Regulate de Martiraj.

Acolo, vrăjit de frumuseţe, corbul mai să cadă din înaltul cerului când realiză că femeia care vorbea cu acest cetăţean detestabil nu era nimeni alta decât Sun Moon. Cu aripile împiedicând o prăbuşire liberă, pasărea se lăsă între cei ce alcătuiau un cuplu atât de nepotrivit. Corbul purta un mesaj în cioc, iar când Comandantul Ga se aplecă să-l ia, pasărea sări în sus – crau! – şi lovi din aripi spre faţa lui Ga. Apoi, corbul se întoarse spre Sun Moon. Ea văzu că biletul îi era adresat. Când despături fâşia de hârtie, pe aceasta era doar numele Iubitului nostru Conducător Kim Jong-il.

Un Mercedes negru îşi făcu brusc apariţia şi un bărbat cu bandaj la nas se grăbi să-i deschidă portiera lui Sun Moon. Se ducea să-l viziteze pe Marele General care o descoperise, care îi scrisese toate filmele, care petrecuse multe nopţi lungi dându-i sfaturi despre cum să înfăţişeze corect triumfurile naţiunii noastre împotriva adversităţilor. Mare lider, diplomat, strateg, tactician, sportiv, cineast, scriitor şi poet – toate acestea şi, da, Kim Jong-il era şi un prieten.

Trecând pe străzile Phenianului, Sun Moon îşi rezemă capul de geamul maşinii şi privi, aparent cu tristeţe, razele de soare care străluceau aurii în aerul cu praf de mei de la Depozitul Central de Raţii. Păru că s-ar putea să plângă în timp ce trecea pe lângă Teatrul Copiilor, unde, copilă, învăţase să cânte la acordeon, arta mânuirii marionetelor şi gimnastica de masă. „Ce s-o fi ales de profesorii mei?“, păreau să întrebe ochii ei şi, înlăcrimată, rememoră turnurile elegante ale patinoarului, unul dintre puţinele locuri în care îndrăznea să se aventureze mama ei, mereu atentă la atacurile-surpriză americane. Nimeni dintre cei aflaţi pe gheaţă pe vremea aceea nu putea face altceva decât s-o ovaţioneze pe mica Sun Moon, ale cărei membre de copil se întindeau rapid în sărituri, bucuria de pe chipul său strălucind printre cristalele fine de gheaţă pe care patinele ei le ridicau în aer ca pe o ceaţă uşoară. Biata Sun Moon! Era aproape ca şi cum ar fi ştiut că nu va mai vedea niciodată acele privelişti, de parc-ar fi avut un soi de premoniţie cu privire la ce-i pregăteau americanii cei cruzi şi nemiloşi. Ce femeie n-ar fi plâns de-a lungul Bulevardului Reunificării gândindu-se că n-o să mai vadă niciodată o stradă atât de curată, o coadă la raţii atât de dreaptă sau că n-o să mai audă steguleţele purpurii fluturând cu putere înmiită într-un lanţ de steaguri care slăveau fiecare cuvânt din marele discurs al lui Kim Ir-sen din 18 octombrie, Juche 63?

Sun Moon fu dusă în faţa Iubitului Conducător într-o încăpere care fusese amenajată pentru ca vizitatorii americani să se simtă în largul lor. Veiozele cu lumină difuză, oglinzile întunecate şi mesele din lemn

semănau cu cele dintr-un bar american ilegal[1], care este un local pe care americanii îl frecventează pentru a scăpa de ochii guvernului lor represiv. În spatele uşilor masive ale unui astfel de stabiliment, americanii sunt liberi să abuzeze de alcool, să preacurvească şi să fie violenţi unii cu alţii.

Peste combinezonul elegant, Iubitul Conducător purta un şorţ. Avea pe frunte un cozoroc verde, în timp ce pe umăr ţinea o cârpă de şters. Veni de după bar cu braţele întinse.

— Sun Moon, o chemă el. Cu ce pot să te servesc?

Îmbrăţişarea lor fu plină de elanul tovărăşiei socialiste.

— Nu ştiu, zise ea.

— Ar trebui să spui „ca de obicei“, o sfătui el.

— Ca de obicei, repetă ea.

El turnă în două pahare câte un pic de coniac nord-coreean, cunoscut pentru proprietăţile sale medicinale.

Privind-o cu mai multă atenţie, Iubitul Conducător văzu tristeţea din ochii lui Sun Moon.

— Ce te-a necăjit? o întrebă. Povesteşte-mi – voi oferi istorisirii tale un final fericit.

— Nimic, zise ea. Doar exersez pentru noul meu rol de film.

— Dar filmul acesta este unul fericit, îi aminti el. Soţul nedisciplinat al personajului tău e înlocuit cu unul deosebit de eficient – în scurt timp, toţi ţăranii şi-au mărit producţia. Altceva te necăjeşte, cu siguranţă. E o chestiune sentimentală?

— În inima mea e loc doar pentru Republica Populară Democrată Coreeană, spuse ea.

— Asta e Sun Moon a mea, spuse Iubitul Conducător zâmbind. Asta e fata de care mi-e dor. Vino, priveşte, am un dar pentru tine.

Din spatele barului, Iubitul Conducător scoase un instrument muzical.

— Ce este asta? întrebă ea.

— Se numeşte *chi-ta-ră*. E folosită la interpretarea muzicii populare americane. Se zice că e deosebit de iubită în Texas, îi zise el. Este, de asemenea, instrumentul preferat pentru cântatul bluesului, care este un gen de muzică americană ce consemnează durerea provocată de luarea unor decizii proaste.

Sun Moon îşi trecu degetele delicate peste corzile *chitarei*. Acesta scoase un geamăt surd, de parcă un *gayageum* răsunător fusese înfăşurat într-o pătură şi udat cu o găleată de apă.

— Americanii au multe motive de tristeţe, zise ea ciupind o altă coardă. Dar ascultaţi aici. Nu pot să scot nici un cântec din ea.

— Dar trebuie, trebuie, zise Iubitul Conducător. Te rog, fă-o să cânte pentru mine.

— Îmi pare rău că inima mea… nu e la fel de mare ca iubirea mea, cântă ea, zdrăngănind la instrument.

— Aşa, zise el.

— Pentru cea mai democrată ţară… Republica Populară Democrată Coreeană, continuă ea, zdrăngănind mai departe.

— E bine, spuse el. Acum, cu un glas care să sune mai puţin a pasăre. Cântă cu fierbinţeala din sângele tău.

Ea puse *chitara* culcată pe bar, aşa cum se cântă la un adevărat instrument cu coarde. Încercă să atingă corzile astfel încât să poată scoate note diferite.

— Yankeii sunt fericiţi, yankeii-s îndureraţi, cântă ea, zdrăngănind cu putere.

Iubitul Conducător bătu ritmul cu pumnul pe tăblia barului.

— Naţia noastră nu vede vreo diferenţă, căci am fost numai îndestulaţi, cântă ea în forţă.

Râseră amândoi.

— Mi-e dor de toate astea, zise el. Ţii minte cum obişnuiam să discutăm despre scenarii de film până noaptea târziu? Cum ne declaram

dragostea pentru ţară şi îmbrăţişam reunificarea?

— Da, răspunse ea. Însă toate astea s-au schimbat.

— Oare? Mă întrebam dacă… dacă i s-ar întâmpla ceva soţului tău în vreuna dintre misiunile lui periculoase, dacă am redeveni prieteni, zise Iubitul Conducător. Bineînţeles că soţul tău e bine mersi şi căsnicia ta e mai bine ca niciodată, sunt sigur. Dar dacă i s-ar fi întâmplat ceva soţului tău, dac-ar fi dispărut într-una din misiunile lui eroice pentru ţara noastră, aş fi avut dreptate să cred că am fi redevenit apropiaţi, c-am fi stat din nou până noaptea târziu împărtăşindu-ne idei despre învăţătura Juche şi Songun?

— O să i se întâmple ceva soţului meu? întrebă ea, trăgându-şi mâna de pe *chitară*. Asta încercaţi să-mi spuneţi? E vreo misiune periculoasă în care trebuie să-l trimiteţi?

— Nu, nu, alungă acest gând, zise Iubitul Conducător. Nimic n-ar putea fi mai departe de adevăr. Bineînţeles, n-aş putea niciodată să zic sigur. Trebuie spus că lumea e un loc periculos, iar viitorul e cunoscut doar de oficialii de rang înalt.

— Înţelepciunea dumneavoastră părintească a avut întotdeauna puterea de a-mi potoli temerile de femeie, zise Sun Moon.

— E unul dintre talentele mele, replică Binefăcătorul Conducător Kim Jong-il în toată Slava sa. Trebuie să remarc că îl numeşti, într-adevăr, „soţ“.

— Nu ştiu cum să-l numesc altfel.

Iubitul Conducător înclină din cap.

— Dar nu mi-ai răspuns la întrebare, zise el.

Sun Moon îşi încrucişă braţele şi se întoarse cu spatele la bar. Făcu doi paşi, apoi se duse înapoi.

— Şi eu tânjesc după discuţiile noastre din miez de noapte, zise ea. Însă zilele acelea ţin de trecut, acum.

— Dar de ce? întrebă Iubitul Conducător. De ce trebuie să ţină de trecut?

— Pentru c-am auzit că acum aveţi o nouă confidentă, o nouă tânără elevă.

— Văd că cineva a vorbit cu tine, împărtăşindu-ţi anumite lucruri.

— Când unei cetăţene i se dă un soţ înlocuitor, este de datoria ei să împărtăşească anumite lucruri cu el.

— Ai făcut asta? o întrebă Iubitul Conducător. Ai *împărtăşit* cu el?

— Doar oficialii de rang înalt cunosc viitorul, zise ea zâmbind.

Iubitul Conducător dădu din cap, în semn de apreciere

— Vezi, de asta mi-a fost dor. Exact de lucrul ăsta.

Sun Moon luă o primă înghiţitură din băutura ei.

— Şi cine este această elevă nouă? întrebă ea. Vă apreciază subtilităţile, umorul?

Iubitul Conducător se aplecă un pic, fericit să converseze din nou cu ea.

— Nu e ca tine, asta pot să-ţi spun. Nu are deloc frumuseţea ta, farmecul tău, talentul tău la vorbit.

Sun Moon se prefăcu a fi speriată:

— N-are deloc talent la vorbit?

— Acum mă tachinezi, zise el. Ştii că vorbeşte doar engleză. Nu se compară cu Sun Moon, recunosc asta, dar nu o subestima pe această americancă. Să nu crezi că Vâslaşa mea nu are calităţile ei deosebite, propria-i energie întunecată.

Sun Moon se aplecă înainte, astfel încât, peste bar, cei doi erau aproape.

— Răspundeţi-mi, Iubitul meu Conducător. Şi vorbiţi din inimă, vă rog. Poate o fată răsfăţată din America să priceapă ideile măreţe care emană dintr-o minte atât de strălucită ca a dumneavoastră? Poate fata asta dintr-o ţară a corupţiei şi lăcomiei să înţeleagă puritatea înţelepciunii

dumneavoastră? Este ea demnă de dumneavoastră sau ar trebui trimisă acasă, astfel încât să-i ia locul o femeie adevărată?

Iubitul Conducător întinse mâna în spatele barului, de unde scoase pentru Sun Moon un săpun, un pieptăn şi un *choson-ot* care părea croit din aur pur.

— Asta urmează să-mi spui tu, zise el.

*

Cetăţeni, observaţi ospitalitatea pe care Iubitul nostru Conducător o arată tuturor popoarelor din lume, chiar şi unui cetăţean din despoticele State Unite. Nu a trimis-o Iubitul Conducător pe cea mai bună femeie a naţiunii noastre să-i ofere consolare şi ajutor acestei indisciplinate americance? Şi n-a găsit-o Sun Moon pe Vâslaşă găzduită într-o cameră frumoasă, aerisită, albă şi bine luminată, cu o mică fereastră cu vedere spre o minunată pajişte nord-coreeană şi spre caii bălţaţi care zburdă pe-acolo? Asta nu e China cea sumbră sau mica şi murdara Coree de Sud, aşa că să nu vă închipuiţi un fel de celulă de închisoare cu ziduri înnegrite de lampă şi băltoace ruginii pe jos, ci observaţi, în schimb, cada mare, albă, cu picioare aurii în formă de leu şi plină cu apă fierbinte şi înviorătoare din Taedong.

Sun Moon se apropie de americancă. Deşi Vâslaşa era tânără, pielea îi era pătată de soare şi mare. Totuşi, spiritul ei părea puternic – poate că anul petrecut ca oaspete al măreţei noastre naţiuni i-a dat vieţii ei claritate şi convingere. Fără îndoială, i-a oferit acestei americance singura castitate pe care a cunoscut-o vreodată. Sun Moon o ajută să se dezbrace, ţinând hainele Vâslaşei pe măsură ce aceasta le dădea jos. Fata avea umeri laţi, iar la gât îi erau vizibile vene puternice. Pe partea de sus a braţului avea o micuţă cicatrice rotundă. Când Sun Moon i-o atinse, Vâslaşa rosti cuvinte pe care Sun Moon nu le putu înţelege. Totuşi, pe chipul fetei trecu o

expresie care o asigură pe Sun Moon că semnul respectiv reprezenta ceva bun, dacă o astfel de rană era posibilă.

În apă, americanca se întinse şi Sun Moon se aşeză la capătul căzii, udând părul negru şi drept al Vâslaşei cu câte un polonic de apă. Vârfurile erau tocite şi trebuiau scurtate, dar Sun Moon nu avea foarfecă. În schimb, îi masă scalpul cu săpun, făcând spumă.

— Aşadar, eşti o femeie rezistentă, singuratică, eşti supravieţuitoarea, zise Sun Moon în timp ce-i clătea părul, i-l săpunea din nou şi iar i-l clătea. Fata care a captat atenţia tuturor bărbaţilor. Eşti o femeie care luptă, da, o elevă a solitudinii? Crezi, desigur, că noi nu ştim ce sunt necazurile în ţărişoara noastră fericită a abundenţei. Poate crezi că stau ca o păpuşă pe un raft într-o sală de *yangban*-i. Că viaţa mea va fi o dietă alcătuită din creveţi şi piersici până când mă voi pensiona pe plajele din Wonsan.

Sun Moon se mută la celălalt capăt al căzii, unde se apucă să spele picioarele lipsite de graţie şi degetele lungi ale Vâslaşei.

— Bunica mea a fost o mare frumuseţe, zise Sun Moon. În timpul ocupaţiei, a fost aleasă pentru a deveni ţiitoare Împăratului Taisho, dezmăţatul predecesor al lui Hirohito. Dictatorul era scund şi bolnăvicios şi purta ochelari cu lentile groase. A fost ţinută într-o fortăreaţă din apropierea mării, pe care împăratul o vizita la fiecare sfârşit de săptămână. O siluia în dreptul bovindoului, unde, cu un binoclu, putea să-şi ţină sub observaţie şi flota. Nevoia lui de-a o controla era atât de mare, încât omuleţul cel rău insista ca ea să se prefacă a fi fericită.

Sun Moon săpuni gleznele puternice şi pulpele lipsite de vigoare ale Vâslaşei.

— Când bunica a încercat să se arunce de la fereastră, Împăratul a încercat să o înveselească oferindu-i o barcă specială cu pedale, în formă de lebădă. Apoi i-a cumpărat un cal mecanic care se învârtea pe o şină din metal în jurul unui stâlp. Când ea a încercat să se arunce pe stâncile

ascuţite din ocean, a apărut din apă un rechin. „Rezistă, i-a spus rechinul. Eu trebuie să mă scufund în fiecare zi pe fundul mării ca să-mi caut cina – cu siguranţă poţi găsi o modalitate de a supravieţui.“ Când şi-a vârât gâtul în mecanismul calului, o cinteză a venit şi a implorat-o să trăiască mai departe. „Eu trebuie să zbor prin toată lumea ca să găsesc seminţe mici – sigur poţi să mai rezişti o zi.“ În camera ei, pe când aştepta sosirea Împăratului, s-a uitat lung la perete. Privind mortarul care unea pietrele din zid, s-a gândit: Pot să mai rezist un pic. Iubitul Conducător i-a transformat povestea într-un scenariu de film pentru mine, aşa că ştiu ce simţea bunica mea. Am avut pe buze cuvintele ei şi-am stat în picioare, aşteptând lângă ea sosirea inevitabilă a dictatorului japonez.

Sun Moon îi făcu semn Vâslaşei să se ridice în picioare, apoi o spălă pe fată pe tot corpul, ca pe-un copil uriaş, cu pielea lucind deasupra apei gri în care stătea.

— Iar alegerile pe care mama a trebuit să le facă sunt lucruri despre care nici măcar nu pot să vorbesc. Dacă sunt singură pe lumea asta, lipsită de fraţii şi surorile mele, e din cauza deciziilor pe care a trebuit să le ia.

Vâslaşa avea pistrui pe braţe şi pe spate. Sun Moon nu mai văzuse pistrui până atunci. Cu doar o lună înainte, i-ar fi considerat defecte care stricau o piele altfel netedă. Dar acum, pistruii sugerau că în lume existau şi alte feluri de frumuseţe decât simpla năzuinţă de a fi făcută din porţelan de Phenian.

— Poate că greutăţile au ocolit generaţia mea, îi zise Sun Moon fetei. Poate că e adevărat că eu nu cunosc adevărata suferinţă, că nu mi-am băgat capul într-un mecanism sau n-am vâslit în jurul lumii pe întuneric. Poate că singurătatea şi tristeţea adâncă nu m-au atins.

Rămaseră tăcute în timp ce Sun Moon o ajută pe Vâslaşă să iasă din cadă şi nu vorbiră cât şterse cu prosopul trupul americancei. *Choson-ot*-ul, de un auriu extraordinar, era nespus de frumos. Sun Moon netezi

materialul ici şi colo, până când rochia se aşează perfect. În cele din urmă, Sun Moon începu să împletească părul Vâslaşei într-o coadă.

— Ştiu că îmi va veni rândul să sufăr, zise ea. Tuturor ne vine. Poate că rândul meu e foarte aproape. Mă întreb ce-o fi trebuind să înduri tu în America în fiecare zi, fără un guvern care să te protejeze, fără nimeni care să-ţi spună ce să faci. E-adevărat că nu vi se dă nici o cartelă pentru raţii, că trebuie să vă faceţi singuri rost de hrană? E-adevărat că munciţi fără nici un ţel mai înalt decât obţinerea unor bani din hârtie? Ce e California, locul ăsta de unde vii? N-am văzut niciodată o poză. Ce se transmite la difuzoarele americane, când e ora stingerii la voi, ce se predă la cooperativele voastre de creştere a copiilor? Unde se duce o femeie duminica după-amiază cu copiii? Iar dacă o femeie îşi pierde soţul, de unde ştie că guvernul îi va desemna un soţ înlocuitor bun? La cine se va duce cu rugăminţi ca să se asigure că pruncii vor primi cel mai bun conducător la Brigada de Tineret?

În acel moment, Sun Moon îşi dădu seama că o apucase pe Vâslaşă de încheieturile mâinilor şi că întrebările ei deveniseră cereri, adresate ochilor larg deschişi ai Vâslaşei.

— Cum poate funcţiona o societate fără un conducător părintesc? imploră Sun Moon. Cum poate şti o cetăţeană ce este cel mai bine fără o mână binevoitoare care s-o călăuzească? Nu asta înseamnă rezistenţă, să înveţi cum să-ţi găseşti singură drumul într-o astfel de ţară – nu asta e supravieţuirea?

Vâslaşa îşi retrase mâinile şi făcu un semn arătând spre ceva de departe. Sun Moon avu sentimentul că femeia o întreba des-pre sfârşitul poveştii, despre ce se întâmplase cu acea ţiitoare a Împăratului, cu acea *kisaeng*[2] a lui.

— Bunica a aşteptat până când a fost mai în vârstă, zise Sun Moon. A aşteptat până s-a întors în satul ei şi toţi copiii ei crescuseră şi plecaseră

de acolo după ce se căsătoriseră, şi-atunci şi-a scos cuţitul cel lung din teacă şi şi-a recăpătat onoarea.

Indiferent de ce se petrecea în mintea Vâslaşei, forţa cuvintelor lui Sun Moon o împinse să acţioneze. Vâslaşa începu şi ea să vorbească mai tare, încercând s-o facă pe Sun Moon să înţeleagă ceva foarte important. Americanca se duse la o măsuţă pe care erau o veioză şi multe caiete. Îi aduse lui Sun Moon una dintre cărţile inspirate ale lui Kim Jong-il, în încercarea clară de a o călăuzi către singura înţelepciune care avea vreo şansă să uşureze problemele actriţei. Vâslaşa hâţână cartea şi apoi începu să vorbească repede, o bălmăjeală iute din care lui Sun Moon îi fu imposibil să priceapă ceva.

Cetăţeni, ce spunea biata Vâslaşă americană? Nu am avea nevoie de interpret ca să pricepem că era foarte nefericită la perspectiva de a pleca din Coreea de Nord, care devenise a doua casă pentru ea. Nimeni n-avea nevoie de un dicţionar englez ca să-i simtă durerea la ideea de a fi smulsă dintr-un paradis unde hrana, locuinţa şi îngrijirea medicală sunt gratuite. Cetăţeni, simţiţi tristeţea ei la gândul că trebuie să se întoarcă într-o ţară unde medicii aleargă cu ultrasunete după femeile însărcinate. Simţiţi mânia ei la perspectiva de a fi trimisă înapoi într-o ţară a materialismului şi excluderii, unde domneşte infracţionalitatea, unde un imens număr de oameni lâncezesc la închisoare, zac în propria urină pe străzi sau bălmăjesc incoerent despre Dumnezeu în strane lustruite de pantaloni de trening, în megabiserici. Gândiţi-vă la sentimentul de vinovăţie pe care trebuie să-l simtă după ce a aflat că americanii, propriul ei popor, au devastat această ţară măreaţă în timpul războiului imperialist venit din senin. Însă nu mai dispera, Vâslaşo, până şi această mică porţie de compasiune şi generozitate nord-coreeană s-ar putea să te călăuzească în zilele întunecate ale reîntoarcerii tale la cruzimea Unchiului Sam.

1. Aluzie la barurile ilegale din perioada prohibiţiei alcoolului (1920-1933).
2. Termen care desemna în trecutul istoric al Coreei femeile care jucau rolul de animatoare în casele *yangban*-ilor şi la curtea regală; acestea erau pregătite cu multă atenţie şi erau adesea talentate la pictură, poezie, muzică şi proză. Se ocupau şi de îngrijire medicală sau brodat. În secolul XX, termenul a ajuns să fie echivalent, cel mai adesea, cu cel de prostituată.

Eram obosit când am ajuns la Divizia 42. Nu dormisem bine în noaptea aceea. Visele îmi fuseseră bântuite de şerpi negri al căror sâsâit semăna cu zgomotul ţăranilor pe care-i auzisem făcând sex. Dar de ce şerpi? De ce să mă bântuie astfel şerpii, cu ochii lor acuzatori şi colţii îndoiţi? Nici unul dintre subiecţii pe care i-am conectat la autopilot nu m-a vizitat vreodată în somn. În vis, aveam mobilul Comandantului Ga şi pe el apăreau întruna imagini cu o soţie zâmbitoare şi copii fericiţi. Doar că era vorba de soţia *mea* şi de copiii *mei*, familia pe care am simţit mereu că ar fi trebuit s-o am – tot ce aveam de făcut era să descopăr unde se aflau şi să-mi croiesc drum printre şerpi până la ei.

Însă ce însemna visul? Asta era ceea ce nu reuşeam să înţeleg. De-ar putea fi scrisă o carte pentru a-l ajuta pe cetăţeanul obişnuit să pătrundă şi să înţeleagă misterele unui vis… Oficial, guvernul nu lua nici o poziţie cu privire la ce se petrecea în timp ce dormeau cetăţenii săi, dar oare în vis nu se poate descoperi ceva despre cel care visează? Şi cum rămâne cu visul prelungit, cu ochii deschişi, pe care-l permiteam subiecţilor noştri când îi conectam la autopilot? Am stat ore în şir să-i privesc pe subiecţii noştri în această stare – mişcarea continuă a ochilor, ca freamătul oceanului, vorbitul precum copilaşii, bâjbâitul, felul în care păreau întotdeauna să întindă mâna spre ceva zărit foarte departe. Şi apoi mai sunt şi orgasmele, despre care medicii insistă că sunt, de fapt, convulsii. Oricum ar fi, are loc ceva profund în oamenii ăştia. La sfârşit, tot ce-şi pot aduce aminte este vârful de munte acoperit cu gheaţă şi floarea albă care se găseşte acolo. Merită să ajungi la o anumită destinaţie dacă nu mai poţi

să-ţi aminteşti călătoria până la ea? Aş zice că da. Merită să trăieşti o nouă viaţă dacă nu poţi să ţi-o reaminteşti pe cea veche? Cu atât mai mult.

La serviciu, am descoperit vreo doi tipi de la Propagandă care adulmecau prin biblioteca noastră, căutând o poveste bună, una pe care s-o poată folosi pentru a-i inspira pe oameni, ziceau ei.

N-aveam de gând să-i las să se mai apropie de biografiile noastre.

— Nu avem poveşti bune, le-am spus.

Mamă, ce şmecheri mai erau, cu dinţii lor îmbrăcaţi în aur şi colonia chinezească!

— Ar fi bună orice poveste, zise unul. Bună sau proastă, nu contează.

— Da, confirmă acolitul lui. Vom adăuga inspiraţia mai târziu.

Anul trecut, au şterpelit biografia unei misionare care venise pe ascuns din Coreea de Sud cu o geantă plină de Biblii. Ni s-a cerut să aflăm cui îi dăduse Bibliile şi dacă printre noi se aflau mai mulţi ca ea. A fost singura persoană pe care Pubyok-ii n-au putut s-o forţeze să vorbească, cu excepţia Comandantului Ga, presupun. Inclusiv când am conectat-o la autopilot, avea pe faţă un zâmbet foarte straniu. Purta nişte ochelari cu lentile groase, care-i măreau ochii în timp ce se plimbau cu veselie prin încăpere. Până şi atunci când autopilotul s-a aflat la ciclul maxim, ea fredona un cântec despre Iisus şi privea ultima încăpere pe care avea s-o mai privească vreodată de parcă era umplută cu bunătate, de parcă în ochii lui Iisus toate locurile au fost create egale şi vedea ea însăşi că asta era adevărat şi găsea că era un lucru bun.

Când băieţii de la Propagandă au terminat cu povestea ei, era însă o spioană capitalistă monstruoasă, pusă pe răpit copiii loiali ai Partidului ca să-i muncească precum nişte sclavi într-o fabrică de Biblii din Seul. Părinţilor mei le-a plăcut la nebunie povestea asta. În fiecare seară, eram nevoit să le ascult rezumatul ultimelor episoade ascultate de ei la difuzor.

— Duceţi-vă să vă scrieţi propriile poveşti despre triumfurile nord-coreene, le-am zis băieţilor de la Propagandă.

— Dar avem nevoie de poveşti adevărate, îmi spuse unul.

— Nu uita, poveştile astea nu sunt ale voastre – sunt proprietatea poporului, adăugă celălalt.

— Cum v-ar plăcea să vă fac biografiile? i-am întrebat, iar lor nu le scăpă ameninţarea implicată.

— O să ne întoarcem, ziseră ei.

Mi-am băgat capul pe uşa sălii de relaxare a Pubyok-ilor, care era goală. Încăperea era plină de sticle goale, ceea ce însemna că stătuseră acolo toată noaptea. Pe jos era o grămadă de păr lung şi negru. M-am lăsat în genunchi şi am ridicat o şuviţă, mătăsoasă în lumină. Oh, Q-Kee, m-am gândit eu. Respirând lent şi profund, i-am mirosit esenţa. Ridicând privirea spre tablă, am văzut că Pubyok-ii îmi şterseseră toate cazurile, cu excepţia Comandantului Ga. Toţi oamenii ăia… Toate poveştile lor, pierdute…

În acel moment, am observat-o pe Q-Kee în prag, privindu-mă. Într-adevăr, părul îi fusese tuns cu maşină; purta o cămaşă maro de-a Pubyok-ilor, pantaloni militari şi cizmele negre ale Comandantului Ga.

Am lăsat şuviţa de păr să cadă şi m-am ridicat din genunchi.

— Q-Kee, mă bucur să te văd, i-am spus.

Ea nu zise nimic.

— Văd că s-au schimbat multe de când am fost recrutat să ajut la recoltat.

— Sunt sigură că a fost ceva voluntar, zise ea.

— Sigur că da. Doar îmi foloseam abilităţile de investigare, am adăugat eu arătând spre grămada de păr.

— Ca să determinaţi ce?

Urmă o tăcere stânjenitoare.

— Se pare că ai cizmele Comandantului Ga, am spus. Ar trebui să se vândă cu un preţ bun la piaţa de noapte.

— De fapt, îmi vin foarte bine, zise ea. Cred c-o să le păstrez.

Am dat aprobator din cap, admirându-i cizmele o clipă. Apoi am privit-o în ochi şi am întrebat-o:

— Mai eşti stagiara mea? N-ai schimbat tabăra, nu-i aşa?

Ea întinse mâna spre mine. Între degete ţinea o bucată de hârtie împăturită.

— Doar vă dau asta, nu-i aşa?

Am desfăcut hârtia. Era un fel de hartă desenată de mână, pe care erau un ţarc, vatra unui foc, undiţe şi arme. O parte dintre cuvinte erau în engleză, dar am desluşit cuvântul „Texas“.

— Am găsit-o în cizma dreaptă a lui Ga, zise Q-Kee.

— Ce crezi că reprezintă? am întrebat-o.

— Ar putea fi locul în care o vom găsi pe actriţa noastră. Q-Kee dădu să plece, dar apoi privi înapoi: Ştiţi, i-am văzut toate filmele. Pubyok-ilor nu pare să le pese cu adevărat de găsirea ei. Şi n-au reuşit să-l facă pe Ga, sau cine-o fi el, să vorbească. Însă dumneavoastră veţi obţine rezultate, aşa-i? O s-o găsiţi pe Sun Moon. Are nevoie de o înmormântare cum se cuvine. Rezultate, asta scrie pe tabăra în care sunt.

*

Am studiat harta multă vreme. O întinsesem pe masa de ping-pong a Pubyok-ilor şi contemplam fiecare cuvânt şi fiecare linie când intră Sergentul, ud leoarcă.

— Ai făcut un pic de înecare simulată[1]? l-am întrebat.

— Plouă, de fapt, replică el. Se apropie o furtună mare de pe Marea Galbenă.

Sergentul îşi frecă mâinile. Deşi zâmbea, mi-am dat seama că îl dureau.

— Văd c-a avut loc o confesiune în masă cât am lipsit, i-am zis arătând înspre tabla mare.

Sergentul ridică din umeri.

— Avem o echipă întreagă de Pubyok-i, cu o grămadă de timp la dispoziţie. Iar tu ai zece cazuri deschise şi doar doi stagiari. Am arătat şi noi un pic de solidaritate.

— Solidaritate? am întrebat. Ce s-a întâmplat cu Leonardo?

— Cine?

— Şeful meu de echipă, tipul cu faţă de copil. A plecat de la serviciu într-o noapte şi nu s-a mai întors. La fel ca restul celor care au fost în echipa mea.

— Îmi ceri să rezolv unul dintre misterele vieţii, zise el. Cine poate să spună ce se întâmplă cu oamenii? De ce ploaia cade în jos şi nu în sus? De ce a fost creat laş şarpele, iar câinele s-a născut rău?

Nu-mi dădeam seama dacă mă lua în râs sau nu. Sergentul nu era tocmai genul filosof. Şi, de la dispariţia lui Leonardo, Sergentul se purtase ciudat de amabil cu mine.

M-am întors la schiţa rudimentar desenată cu creionul a satului din Texas. El a rămas acolo, în picioare, masându-şi mâinile.

— Încheieturile astea, zise el. Mă omoară când plouă.

Nu l-am băgat în seamă.

— Ce ai acolo, un fel de hartă? mă întrebă Sergentul, privind peste umărul meu.

— Mda, un fel de hartă.

— Ah, da, zise el, privind mai cu atenţie. Vechea bază militară din vestul oraşului.

— Ce te face să spui asta?

— Iată şoseaua spre Nampo şi uite, aici e confluenţa de pe Taedong, îmi indică el pe hartă. Asta are de-a face cu Comandantul Ga? mă întrebă Sergentul, întorcându-se spre mine.

Iată, în sfârşit, genul de indiciu pe care-l căutaserăm, ocazia de a rezolva cazul ăsta. Am împăturit harta.

— Am treabă, i-am spus.

Sergentul mă împiedică să plec.

— Ştii, nu trebuie să scrii o carte întreagă despre fiecare cetăţean care intră pe uşă.

Ba trebuia să fac asta. Cine altcineva să spună povestea cetăţenilor? Avea să existe vreo altă dovadă că cineva chiar a trăit? Dacă acordam timpul necesar pentru a afla totul despre ei, dacă făceam o consemnare a acestor lucruri, atunci eram împăcat cu ce li se întâmpla după aceea. Autopilotul, minele-închisori, stadionul de fotbal în zori de zi. Dacă nu eram biograf, atunci ce eram, ce făceam, de fapt, ca să-mi câştig existenţa?

— M-am făcut înţeles? mă întrebă Sergentul. Nimeni nu citeşte vreodată cărţile alea. Doar se adună praful pe ele într-o cameră întunecată. Aşa că nu te mai omorî atâta. Încearcă şi metoda noastră o dată. Scoate câteva mărturisiri rapide cu ajutorul bătăii şi pe urmă vino să bei o bere cu băieţii. O să te lăsăm pe tine să pui muzică la tonomatul de karaoke.

— Şi Comandantul Ga? l-am întrebat.

— Ce-i cu el?

— Biografia lui e cea mai importantă.

Sergentul s-a uitat lung la mine, cu imensă frustrare.

— Întâi de toate, ăla nu este Comandantul Ga, zise el. Ai uitat? În al doilea rând, n-o să vorbească. A fost antrenat să suporte durerea – haloul nici măcar nu-l atinge. Şi, cel mai important, nu există nici un mister care trebuie rezolvat.

— Ba sigur că există, am replicat. Cine este el? Ce s-a întâmplat cu actriţa? Unde este cadavrul ei, unde-i sunt copiii?

— Crezi că tipii de sus de tot nu cunosc adevărată poveste? zise Sergentul arătând în jos, spre buncărul de dedesubt. Ei ştiu unde au fost găzduiţi americanii, doar au fost *acolo*. Crezi că Iubitul Conducător nu

ştie ce s-a întâmplat? Pun pariu că Sun Moon stătea, probabil, în dreapta lui, în timp ce Comandantul Ga stătea în stânga.

Atunci, care era scopul nostru? m-am întrebat. *Ce anume anchetam şi de ce?*

— Dacă au toate răspunsurile, ce mai aşteaptă? l-am întrebat eu. Cât timp pot să se întrebe oamenii de ce a dispărut actriţa noastră naţională? Şi cum rămâne cu eroul nostru naţional, deţinătorul Centurii de Aur? Cât timp poate Iubitul Conducător să nu recunoască faptul că au dispărut în mod misterios?

— Nu crezi că Iubitul Conducător are motivele lui? mă întrebă Sergentul. Şi doar aşa, ca să ştii şi tu: nu tu spui poveştile oamenilor, ci statul face asta. Dacă un cetăţean face ceva demn de povestit, bun sau rău, atunci asta depinde de oamenii Iubitului Conducător. Sunt singurii care spun o poveste.

— Eu nu spun poveştile oamenilor. Treaba mea e să ascult şi să scriu ce aud. Şi dacă te referi la tipii de la Propagandă, tot ce spun ei e o minciună.

Sergentul se holbă cu uimire la mine, de parcă abia acum realiza dimensiunea prăpastiei dintre noi.

— Treaba ta…, începu el, apoi schimbă vorba.

Îşi scutura întruna mâinile, încercând să alunge durerea. În cele din urmă, dădu să plece, oprindu-se doar o clipă în pragul uşii.

— Mi-am făcut pregătirea la baza aia, zise el. N-aş vrea deloc să fiu prin apropiere de Nampo în timpul unei furtuni.

După ce plecă, am sunat la Garajul Central şi le-am spus că am avea nevoie de un vehicul care să ne ducă la Nampo. Apoi i-am chemat pe Q-Kee şi Jujack.

— Faceţi rost de nişte pelerine de ploaie şi de cazmale, le-am zis. Mergem să luăm o actriţă.

*

S-a dovedit că singurul vehicul care putea să ne ducă pe şoseaua spre Nampo pe timp de ploaie era un vechi ZIL sovietic. Când acesta se opri, şoferul nu era deloc prea fericit, deoarece cineva îi furase ştergătoarele de parbriz. Jujack scutură din cap la vederea camionului şi se trase înapoi.

— În nici un caz, zise el. Tata mi-a spus să nu urc niciodată într-o cioară.

— Taci din gură şi urcă, îi zise Q-Kee, cu o cazma în mână.

În curând, ne îndreptam tustrei spre vest, în furtună. Prelata neagră era confecţionată din pânză dată cu ulei, care nu lăsa ploaia să treacă, deşi jeturi mici de apă mocirloasă se înălţau printre scândurile ce alcătuiau podeaua. Băncile pe care stăteam aveau scrijelite diverse nume. Erau, probabil, opera oamenilor transportaţi la mine-închisori îndepărtate, precum 22 sau 14-18, călătorii care îi ofereau unei persoane mult timp de gândire. Atât de mare era nevoia imperioasă a omului de a fi ţinut minte!

Q-Kee îşi trecu degetele peste scrijelituri, trasând mai ales un anumit nume.

— Am cunoscut un Yong Yap-Nam, zise ea. Era în aceeaşi clasă cu mine la cursul de Relele Capitalismului.

— Probabil că e vorba de un alt Yong Yap-Nam, am liniştit-o eu imediat.

Ea înălţă din umeri.

— Dacă un cetăţean o ia pe căi greşite, o ia pe căi greşite şi gata. La ce altceva să se aştepte?

Jujack nu voia să se uite la nume.

— De ce nu aşteptăm până trece furtuna? ne tot întreba. Ce rost are să mergem acum acolo? Probabil că n-o să găsim nimic. Probabil că nu e nimic de descoperit acolo.

Vântul începu să şuiere prin prelata neagră, făcând scheletul metalic să geamă. De pe şosea curgea o cascadă de apă, revărsându-se peste

şanţurile de scurgere. Q-Kee îşi rezemă capul de coada cazmalei, uitându-se lung afară, în spatele camionului, la cele două canale pe care le făceau prin apă roţile noastre.

— Nu credeţi că Sun Moon ar fi putut s-o ia pe căi greşite, nu-i aşa? mă întrebă ea.

— În nici un caz, am clătinat din cap.

— Vreau s-o găsesc pe Sun Moon la fel de mult ca toată lumea, zise ea. Însă atunci va fi moartă. E ca şi cum, până când cazmalele noastre o vor dezgropa, pare să fie încă în viaţă.

E-adevărat că atunci când îmi închipuiam c-o găsesc pe Sun Moon, mi-o imaginam pe femeia radioasă din toate afişele de film. Abia în acel moment mi-am vizualizat cazmaua scoţând la suprafaţă bucăţi de copii descompuşi, lama cazmalei afundându-se în abdomenul unui cadavru.

— Când eram mică, tata m-a dus la *Slava gloriei*. Făceam multe năzbâtii şi tata a vrut să văd ce se întâmpla cu femeile care nu luau în seamă autoritatea.

— E filmul ăla în care lui Sun Moon i se taie capul? întrebă Jujack.

— E vorba despre mai mult de atât, zise Q-Kee.

— Totuşi, are efecte speciale bune, adăugă Jujack. Felul în care se rostogoleşte capul lui Sun Moon şi se revarsă sânge peste tot, cum florile martirajului răsar din pământ şi înfloresc. Asta m-a captivat, zău, parcă eram acolo.

Bineînţeles că toată lumea ştia filmul. Sun Moon joacă rolul unei fete sărace care-l înfruntă pe ofiţerul japonez ce controlează satul ei de agricultori. Ţăranii trebuie să-şi dea recolta japonezilor, însă dispare nişte orez şi ofiţerul hotărăşte ca toţi să flămânzească până când vinovatul va fi prins. Sun Moon îl înfruntă pe ofiţer şi-i spune că soldaţii lui corupţi sunt cei care-au furat orezul. Pentru acest afront, ofiţerul pune să i se taie capul în piaţa publică.

— Nu contează despre ce era de fapt filmul sau despre ce a crezut tata că era, zise Q-Kee. Peste tot în jurul lui Sun Moon erau bărbaţi puternici, dar ea era neînfricată. Mi s-a întipărit asta. Am văzut forţa cu care şi-a acceptat soarta. Am văzut cum a schimbat condiţiile stabilite de bărbaţi în propriile ei condiţii. Faptul că mă aflu acum aici, la Divizia 42, ei i-l datorez.

— Oh, când îngenunchează pentru a primi lovitura de sabie…, zise Jujack, de parcă vedea acea secvenţă chiar atunci. Spatele i se curbează, pieptul ei plin saltă înainte. Apoi buzele ei perfecte se depărtează un pic şi pleoapele i se închid încet, încet.

Filmul e plin de scene memorabile, precum cea în care bătrânele din sat stau până noaptea târziu ca să coasă acel *choson-ot* minunat pe care Sun Moon îl va purta la execuţia ei. Sau cea în care, înainte de ivirea zorilor, când Sun Moon este cuprinsă de teamă şi şovăie în hotărârea ei, o vrăbiuţă vine în zbor la ea – pasărea ţine în cioc flori de kimirsenia, pentru a-i reaminti lui Sun Moon că nu se sacrifică singură. Secvenţa care îmi persistă în minte, punctul poveştii în care nici un cetăţean nu-şi poate reţine lacrimile, este atunci când, dimineaţa, părinţii ei îşi iau adio de la ea. Îi spun ceea ce a rămas mereu nerostit, faptul că ea este sensul vieţii lor, că fără ea se vor stinge, că iubirea lor n-are nici un rost fără ea, cea spre care se îndrepta.

M-am uitat la Q-Kee, adâncită în meditaţie, şi, pentru o clipă, mi-am dorit să nu descoperim rămăşiţele descompuse ale eroinei sale.

Camionul părăsi şoseaua şi o luă printr-un bazin, un câmp cu apă puţin adâncă, din câte se putea vedea. Când l-am întrebat pe şofer, mi-a arătat pe harta pe care i-o dădusem:

— Am ajuns, zise el.

Am privit afară, în urma camionului. Cerul era brăzdat de fulgere albe.

— O să ne alegem cu difterie de la toată apăraia asta, zise Jujack. Ascultaţi la mine, pun pariu că nu e nimic acolo, probabil alergăm după

cai verzi pe pereţi.

— N-o să ştim până nu băgăm cazmaua-n noroi, i-am spus eu stagiarului.

— Dar probabil că doar ne pierdem vremea, insistă Jujack. Adică, dacă l-au mutat în ultimul moment?

— Despre ce vorbeşti acolo? Cum adică să-l mute? îl întrebă Q-Kee. Ştii ceva ce nu ne spui?

Jujack privi cu îngrijorare cerul care se întuneca.

— Ştii ceva, nu-i aşa? îl presă Q-Kee.

— Destul, le-am spus. Mai avem doar câteva ore de lumină.

Apoi am sărit toţi trei din camion în apa până la glezne ce părea acoperită cu o peliculă de ulei şi spumă de apă menajeră. Pretutindeni în jurul nostru era apă înnoroiată, cât vedeai cu ochii. Harta, de mult îmbibată cu apă, ne indica s-o luăm spre un pâlc de copaci. Folosindu-ne de cazmale ca să testăm drumul, am luat-o într-acolo. Printre noi treceau spinările ţiparilor de râu care se chinuiau prin apa mică. Arătau ca nişte bicepşi cu dinţi, unii având doi metri lungime.

După cum se dovedi, copacii erau plini cu şerpi. Capetele lor atârnau în jos urmărindu-ne cum mergeam prin apă, de la un trunchi de copac la altul. Era ceva ieşit direct din visele mele groaznice, de parcă şerpii din somn mă vizitau acolo. Sau poate era invers – aveau să mă viziteze şerpii ăştia din nou în noaptea următoare? Speram foarte mult că nu. În timpul zilei, suporţi ce trebuie să suporţi. Dar, vă rog, nu pot avea şi eu un pic de linişte când se lasă întunericul?

— Alea sunt vipere de stâncă, zise Q-Kee.

— Nu se poate, trăiesc doar în munţi, zise Jujack.

— Mă pricep la şerpii letali, îi replică ea peste umăr.

Când fulgere îndepărtate luminau, îi puteai vedea pe toţi profilaţi pe crengi, sâsâind, gata să se lanseze asupra cetăţenilor neştiutori de dedesubt în timp ce aceştia îşi desfăşurau îndatoririle civice.

— Un şarpe e un afurisit de şarpe, am spus eu. Nu-i provocaţi.

Ne-am uitat în jur, dar nu era nici urmă de vreo vatră de foc sau de vreun ţarc. Nu era nici o bucătărie mobilă, nici arme, nici undiţe, nici vreun maldăr de coase.

— Nu ne aflăm unde trebuie, zise Jujack. Ar trebui s-o ştergem de aici înainte de a fi electrocutaţi.

— Nu, se opuse Q-Kee. Săpăm.

— Unde? întrebă Jujack.

— Peste tot, veni răspunsul lui Q-Kee.

Jujack înfipse lama cazmalei în noroi. Cu mare efort, scoase o singură cupă de noroi, extrăgându-l dintr-o gaură care se umplu imediat cu apă. Când întoarse cazmaua, noroiul rămase lipit de ea.

Ploaia îmi bătea pe faţă. Roteam întruna harta, încercând să văd dacă făcusem vreo greşeală. Acesta ar fi trebuit să fie locul – copacii, râul, şoseaua. Aveam nevoie de un câine de la Grădina Zoologică. Se spunea că instinctele lor sălbatice pot detecta oase, chiar şi pe cele care sunt de mult timp în pământ.

— E imposibil, zise Jujack. Nu e decât apă. Unde e locul crimei? Unde e orice loc?

— S-ar putea ca asta să fie în avantajul nostru, le-am spus eu. Dacă ar fi un cadavru în noroi, poate că apa l-ar ajuta să iasă la suprafaţă şi să plutească. Tot ce trebuie să facem e să desţelenim pământul.

Aşa că am luat-o fiecare într-o parte, sondând solul după vreun semn de actriţă aflată dedesubt.

M-am apucat să răstorn cazmale întregi de noroi, una după alta. De fiecare dată când făceam asta, îmi puteam vizualiza succesul, de fiecare dată simţeam că victoria e aproape şi că voi putea folosi actriţa ca avantaj strategic pentru a obţine povestea Comandantului Ga, după care biografia sa avea să fie a mea, cu numele adevărat al lui Ga scris cu litere aurii pe cotor, iar apoi biroul Sergentului avea să devină al meu. În timp ce ploaia

cădea întruna, îmi veneau în minte replicile concise şi pline de miez pe care i le-aş spune Sergentului cât acesta şi-ar pune puţinele lucruri personale într-o cutie veche din carton, de la ajutoarele alimentare, ca să elibereze noul meu birou.

Simţeam că în viaţa mea a apărut, în sfârşit, un eveniment demn de includerea în propria-mi biografie.

Şoferii camionului ne priveau din spatele parbrizului. Se întunecă suficient de mult încât să se zărească strălucirea roşie de la ţigările lor. Când braţele mi se înmuiau, schimbam cazmaua din mâna dreaptă în mâna stângă. Fiecare os de care dădeam se dovedea a fi o rădăcină de copac. Măcar de-ar fi ieşit la suprafaţă o bucată de mătase sau poate un pantof! Ţiparii se repezeau întruna la chestii din apa cu noroi, crezând că au dat de ceva. Am început să sap peste tot unde se năpusteau ei cu dinţii, luptându-se pentru o pradă nevăzută. Fiecare cazma de noroi îmi scădea moralul şi în curând ziua păru să semene mai puţin cu viaţa pe care mi-o doream şi mai mult cu viaţa pe care o aveam – istovitoare, în zadar, cu eşecuri înmulţindu-se. Era la fel ca întreaga mea experienţă universitară – când am ajuns acolo prima oară, m-am întrebat care dintre acele mii de femei era pentru mine, însă, cu timpul, mi-am dat seama că răspunsul era nici una. Nu, cu siguranţă ziua aceea nu era un capitol pe care să-l includ în biografia mea.

Singurul lucru pe care-l puteam auzi în întuneric era icnetul lui Q-Kee de fiecare dată când îşi folosea greutatea pentru a apăsa pe cazma. În cele din urmă, am strigat prin beznă:

— Haideţi să strângem şi să plecăm.

Când eu şi Q-Kee am reuşit să ajungem înapoi la camion, l-am descoperit pe Jujack deja înăuntru.

Eram uzi leoarcă şi tremuram, mâinile ne erau pline de băşici de la mânuirea mânerelor ude şi ne dureau tălpile de la cât împinsesem la cazma în noroi.

Q-Kee s-a uitat ţintă la Jujack pe tot drumul înapoi spre Divizia 42.

— Ştiai că ea nu e acolo, nu-i aşa? îl întreba întruna. Ştiai ceva şi nu ne-ai spus.

*

Imediat cum am coborât scările la Divizia 42, Q-Kee se duse întins la Sergent.

— Jujack ne ascunde ceva, zise ea. Ştie ceva ce nu ne spune despre cazul Comandantului Ga.

Pe chipul Sergentului trecu o expresie sumbră. Se uită cu atenţie la Q-Kee. Apoi se uită cu atenţie la Jujack.

— Asta-i o acuzaţie gravă, îi zise Sergentul. Ai vreo dovadă?

— Pot să simt asta, răspunse Q-Kee arătând spre inima ei.

Sergentul se gândi o vreme, apoi aprobă din cap.

— Bine, zise el. Hai să scoatem adevărul de la el.

Vreo doi Pubyok-i se duseră să-l imobilizeze pe Jujack.

— Staţi, am intervenit eu. Hai s-o lăsăm mai moale. Un „simţământ“ nu constituie o dovadă. Spune adevărul, fiule, i-am zis lui Jujack, punându-mi mâna pe umărul său. Spune ce ştii şi voi fi de partea ta.

— Nu ştiu nimic, jur, zise Jujack, fixându-ne picioarele.

Ne-am întors cu toţii spre Q-Kee.

— Să nu mă credeţi pe cuvânt, spuse ea. Priviţi în ochii lui. E evident pentru oricine.

Sergentul se aplecă şi se uită în ochii puştiului. Se uită ţintă un răstimp îndelungat. Apoi înclină din cap şi zise:

— Luaţi-l de-aici.

Doi Pubyok-i îl înhăţară pe Jujack. Ochii acestuia se umplură de groază.

— Aşteptaţi! le-am zis, însă nu putură fi opriţi.

În curând, Jujack se zbătea lovind din picioare în timp ce ei îl târau spre atelier.

— Sunt fiu de ministru! ţipa Jujack.

— Păstrează asta pentru biografie! strigă Sergentul în urma lui, râzând.

— Trebuie să fie o greşeală, am spus eu.

Sergentul păru să nu mă audă.

— A naibii neloialitate, zise el clătinând din cap. Apoi se întoarse spre Q-Kee: Bună treabă. Pune-ţi halatul. Tu vei fi cea care va scoate adevărul de la el.

*

Jujack ascundea ceva şi singura persoană care ştia ce anume ar fi putut fi era Comandantul Ga. Am dat fuga la rezerva în care-l ţineam. Înăuntru, Ga era fără cămaşă şi se holba la reflexia pieptului său pe peretele din inox.

— Ştii, ar fi trebuit să-i pun să-mi tatueze imaginea ei invers, zise el fără să mă privească.

— A apărut o urgenţă, i-am spus. E vorba de stagiarul meu, Jujack. A dat de bucluc.

— Însă la vremea aia nu ştiam, zise Ga. Nu-mi cunoşteam soarta. Se întoarse spre mine, arătând spre tatuajul lui: Tu o vezi aşa cum e ea. Eu sunt silit să o văd invers. Ar fi trebuit să-i pun să-mi tatueze imaginea ei invers. Însă pe atunci credeam că tatuajul e ca să-l vadă alţii. Când, de fapt, tot timpul, ea a fost pentru mine.

— Am nevoie de nişte informaţii, i-am spus. E foarte important.

— De ce eşti atât de hotărât să-mi scrii biografia? mă întrebă Comandantul Ga. Singurii oameni din lume care ar vrea s-o citească nu mai sunt acum.

— Am nevoie să ştiu un lucru. E o chestiune de viaţă şi de moarte. Ne-am dus la baza militară, pe şoseaua spre Nampo, dar nu era nici urmă de ţarc, vatră de foc sau taur. Ştiu că ai construit un sat acolo, ca să-i faci pe americani să se simtă ca acasă. Însă actriţa nu era acolo. Nu era nimic acolo.

— Ţi-am zis, n-o s-o găseşti niciodată.

— Dar unde era masa de picnic, unde era bucătăria mobilă?

— Le-am mutat de acolo.

— Unde?

— Nu pot să-ţi spun.

— De ce? De ce nu poţi?

— Pentru că misterul ăsta este singura aducere-aminte pentru Iubitul Conducător că ceea ce i s-a întâmplat e real, că s-a petrecut ceva care-a scăpat controlului său.

— Ce i s-a întâmplat?

— Uite o întrebare bună pe care să i-o pui.

— Dar aici nu e vorba de Iubitul Conducător, ci de un puşti care-a făcut o greşeală.

— Este, de asemenea, singurul lucru care mă ţine în viaţă.

— Nu vei supravieţui la nimic din toate astea, i-am spus, apelând la raţiunea sa.

Dădu din cap, în semn de recunoaştere.

— Nici unul dintre noi nu va supravieţui la toate astea, zise el. Ai vreun plan? Ai făcut paşi în direcţia asta? Încă mai ai timp, poţi să-ţi alegi condiţiile.

— În timpul pe care-l mai ai, indiferent cât o fi, poţi să-l salvezi pe puştiul ăsta, poţi ispăşi lucrul hain pe care i l-ai făcut actriţei. Am scos telefonul din buzunar şi l-am întrebat: Pozele care vin pe telefonul ăsta sunt pentru tine?

— Ce poze?

Am deschis telefonul şi l-am lăsat să vadă strălucirea albastră a bateriei încărcate.

— Trebuie să mi-l dai, îmi zise.

— Atunci ajută-mă.

Am ţinut telefonul în faţa lui, arătându-i imaginea stelei de pe trotuar.

— Americanii au refuzat ospitalitatea Iubitului Conducător, zise el luându-mi telefonul din mână. Nu voiau să-şi părăsească avionul, aşa că am mutat satul texan pe aeroport.

— Mulţumesc, i-am spus.

Exact când m-am întors, dând să plec, uşa s-a deschis larg.

În prag era Q-Kee, cu restul Pubyok-ilor după ea. Avea sânge coagulat pe halat.

— Au mutat totul pe aeroport, declară ea. Acolo a dispărut actriţa.

— E de-nţeles ca el să fi ştiut ce s-a întâmplat la aeroport, taică-său e Ministrul Transporturilor, zise unul dintre Pubyok-i.

— Ce e cu Jujack? am vrut să ştiu. Unde e? Ce a păţit?

Q-Kee nu răspunse. Se uită la Sergent, care aprobă din cap.

Oţelindu-şi privirea, Q-Kee se întoarse cu faţa la Pubyok-ii adunaţi în uşă. Luă o poziţie de *taekwondo*. Bărbaţii se traseră înapoi, lăsându-i un moment să se liniştească. Apoi, împreună, ziseră:

— *Junbi. Hana, dul, set,* numărară ei, iar când strigară *Sijak!* mâna lui Q-Kee lovi uşa din oţel inoxidabil.

Apoi ea inspiră o dată lung, convulsiv, după care respiră scurt de mai multe ori.

Îşi trase încetişor mâna ruptă la piept, adăpostind-o acolo.

Întotdeauna, prima fractură e pe partea exterioară a palmei. E suficient timp pentru a fractura încheieturile degetelor, câte două odată, mai târziu.

Calm, cu grijă, Sergentul o luă de braţ şi i-l întinse, punând mâna ruptă în mâna lui. Cu mare atenţie, o apucă de încheietură cu o mână şi apoi cu cealaltă trase de ultimele două degete ale ei.

— Acum eşti de-a noastră, zise el. Nu mai eşti stagiară. Nu mai ai nevoie de nume, adăugă el în timp ce-o trăgea cu putere de degete, punându-i la loc oasele rupte, ca să se vindece cum trebuie.

Sergentul înclină din cap spre mine, în semn de respect:

— Eram împotriva existenţei unei femei în Divizie, îmi zise. Însă ai avut dreptate – ea este viitorul.

1. Metodă de tortură „albă“ (care nu lasă urme) în care, folosindu-se de reflexul faringian al victimei, torţionarul îi simulează acesteia, fiziologic, o înecare iminentă, prin udarea unui prosop pus pe faţa celui torturat.

Era după-amiază. Pe fereastră pătrundea strălucirea lipsită de căldură a soarelui. Comandantul Ga şedea între băiat şi fată şi toţi trei o priveau pe Sun Moon cum cutreiera fără astâmpăr prin casă, ridicând în mână anumite obiecte pe care părea să le vadă într-o nouă lumină. Câinele se ţinea după ea, adulmecând fiecare lucru pe care femeia îl atingea – o oglindă de mână, o umbrelă de soare, ceainicul din bucătărie. Era cu o zi înainte de venirea americanilor, ziua dinaintea evadării, deşi copiii nu ştiau asta.

— Ce-a păţit? întrebă băiatul. Ce caută?

— Se poartă aşa înainte să lucreze la un film nou, spuse fata. O să facă un film nou?

— Ceva de genul ăsta, le răspunse el.

Sun Moon se apropie. Avea în mâini o tablă de *chang-gi*[1] pictată manual. Expresia de pe chipul ei spunea: „Cum pot să abandonez asta?“. El îi spusese că nu puteau lua nimic cu ei, că orice suvenir putea să le dea de gol planul.

— Tatăl meu… E tot ce am de la el.

El clătină din cap. Cum putea să-i explice că era mai bine aşa, că, da, un obiect putea să pună stăpânire pe o persoană, că puteai să stai de vorbă cu o fotografie, că puteai săruta un inel, că, suflând într-o muzicuţă, puteai da glas cuiva de departe. Însă fotografiile se pot pierde. Un inel poate să-ţi fie luat de pe deget, în somn, de hoţul din baraca ta. Ga văzuse un bătrân pierzându-şi voinţa de a trăi – se putea vedea cum ieşea din el – când un paznic l-a obligat să-i dea un medalion. Nu, trebuia să-i păstrezi pe cei

dragi mai în siguranţă de atât. Trebuiau să devină la fel de fixaţi de tine ca un tatuaj, pe care nimeni nu ţi-l putea lua.

— Nimic în afară de hainele de pe mine? îl întrebă ea.

Apoi pe chipul ei apăru o expresie de înţelegere. Se întoarse şi se duse repede la şifonier. Acolo, se uită lung la şirul de *choson-ot*-uri, fiecare împăturit pe suportul lui. Soarele care apunea arunca nuanţe intense prin dormitor. În lumina aceea aurie, de culoarea gălbenuşului de ou, rochiile sclipeau de viaţă.

— Cum o s-aleg? îl întrebă, trecându-şi degetele peste ele. Pe ăsta l-am purtat în *Patrie fără mamă*. Însă jucam rolul unei soţii de politician. Nu pot pleca de aici ca nevastă de politician, nu pot să fiu ea pentru totdeauna.

Sun Moon studie un *choson-ot* simplu, cu *jeogori* alb şi *chima* cu imprimeu floral în culori pastelate.

— Şi iată-l pe cel din *O adevărată fiică a patriei*. Nu pot să ajung în America îmbrăcată ca o ţărancă.

Răscoli prin toate rochiile – *Căderea asupritorilor*, *Tiranii zdrobiţi*, *Sus pancarta!*.

— Toate rochiile tale sunt din filmele în care ai jucat?

Ea încuviinţă.

— Practic, ele constituie proprietatea Departamentului de Costume, dar când joc în ele, devin o parte din mine.

— Nu ai nici una a ta? o întrebă el.

— N-am nevoie să am rochiile mele, zise ea. Le am pe astea.

— Şi rochiile pe care le-ai purtat înainte să joci în filme?

Sun Moon se holbă o clipă la el.

— Oh, nu pot să mă hotărăsc, zise ea închizând ochii. O să las asta pe mai târziu.

— Nu, spuse el. Ăsta.

Ea scoase *choson-ot*-ul argintiu ales de Ga şi îl puse pe lângă corp.

— *Slava gloriei*, zise ea. Vrei să fiu o cântăreaţă de operă?

— E o poveste despre iubire, îi zise el.

— Şi tragedie.

— Şi tragedie. Nu i-ar plăcea Iubitului Conducător să te vadă îmbrăcată ca o divă de operă? N-ar constitui asta o aluzie la cealaltă pasiune a lui?

Sun Moon strâmbă din nas la această idee.

— Mi-a făcut rost de o cântăreaţă de operă care să mă ajute să mă pregătesc pentru rol, dar era imposibilă.

— Ce s-a întâmplat cu ea?

— A dispărut, răspunse Sun Moon ridicând din umeri.

— Unde a dispărut?

— S-a dus unde merge lumea, bănuiesc. Într-o bună zi, pur şi simplu n-a mai fost acolo.

— Atunci, asta este rochia pe care trebuie s-o porţi, îi zise el atingând ţesătura.

*

Petrecură restul zilei, cât a fost lumină, culegând totul din grădină, pregătind un ospăţ pe care să-l mănânce crud. Transformară florile în ceai şi tăiară castraveţii felii, lăsându-i apoi într-o saramură din oţet şi apă cu zahăr, cu varză roşie tocată. Sparseră de o piatră pepenele care constituia mândria fetiţei, astfel încât miezul să se rupă de-a lungul şirurilor de seminţe. Sun Moon aprinse o lumânare şi, aşezaţi în jurul mesei, îşi începură ultima cină cu fasole, pe care o dezghiocară şi o trecură prin sare grunjoasă. Apoi băiatul avu o delicatesă de oferit – patru păsărele cântătoare pe care le prinsese, le jumulise, le curăţase şi apoi le uscase la soare cu seminţe de ardei roşu.

Băiatul se apucă să istorisească ceva ce auzise la difuzor, despre un muncitor care credea că a descoperit o piatră preţioasă. În loc să împărtăşească descoperirea sa cu şeful detaşamentului, muncitorul a înghiţit piatra în speranţa c-o va păstra doar pentru el.

— Toată lumea a auzit povestea asta, îi zise sora lui. Piatra s-a dovedit a fi o bucată de sticlă.

— Vă rog, să auzim o poveste fericită, interveni Sun Moon.

— Ce ziceţi de cea cu porumbelul care a zburat în calea unui glonţ imperialist şi a salvat viaţa unui…

Sun Moon ridică o mână ca s-o oprească.

Se părea că singurele istorisiri pe care le ştiau copiii proveneau de la difuzor. Când Comandantul Ga era mic, uneori tot ce aveau orfanii la cină ca să se sature erau poveştile. Fără să se gândească prea mult, Comandantul Ga spuse:

— V-aş spune povestea despre căţeluşul din Phenian care a mers în spaţiu, dar sunt sigur că aţi mai auzit-o.

Cu nesiguranţă pe chip, fata se uită de la fratele la mama ei, după care ridică din umeri:

— Da, desigur, zise ea. Cine n-a auzit-o?

— Da, e o poveste veche, adăugă băiatul, prefăcându-se şi el că ştia povestea.

— Să vedem dacă o mai ţin minte, zise Comandantul Ga. Cei mai buni oameni de ştiinţă s-au strâns laolaltă şi au construit o rachetă gigantică. Pe fuselaj, au pictat steaua albastră şi cercul roşu[2] al Republicii Populare Democrate Coreene. Apoi i-au făcut plinul cu combustibil volatil şi au rostogolit-o până la rampa de lansare. Racheta era proiectată să o ia în sus. Dacă mergea, aveau să încerce să construiască următoarea rachetă în aşa fel încât să fie capabilă să vină înapoi jos. Deşi omul de ştiinţă care avea s-o piloteze urma să fie declarat martir, nimeni n-a fost suficient de curajos ca să urce în rachetă.

Ga se opri din povestit. Bău o gură de ceai şi se uită la copii, care nu-şi puteau da seama ce anume era menit să glorifice această relatare.

— Atunci au decis să trimită câinele, zise fata pe un ton ezitant.

— Aşa este, aprobă Ga zâmbind. Mă gândeam eu c-o să ştiţi povestea asta. Ei, şi unde au găsit câinele?

Se lăsă din nou liniştea.

— La Grădina Zoologică, răspunse băiatul în cele din urmă.

— Desigur, zise Ga. Cum am putut să uit? Şi oare cum arăta câinele?

— Era gri, zise fata.

— Cu maro, adăugă băiatul.

— Şi cu labe albe, spuse fata. Avea o coadă lungă şi subţire. L-au ales pentru că era slab şi putea să încapă în rachetă.

— Roşii vechi. Doar de-astea îi dădea să mănânce îngrijitorul cel rău de la zoo, completă băiatul.

Sun Moon zâmbi când îşi văzu copiii antrenaţi în poveste.

— Noaptea, câinele se uita cu atenţie la lună, fu contribuţia ei.

— Luna era singura lui prietenă, zise fata.

— Câinele o striga întruna, dar n-auzea niciodată un răspuns, adăugă băiatul.

— Da, e o poveste veche, dar una bună, zise Comandantul Ga zâmbind. Ei, şi câinele a fost de acord să meargă cu racheta în spaţiu…

— …ca să fie mai aproape de prietena lui, Luna, completă fata.

— Da, pentru a fi mai aproape de prietena lui, Luna, zise Ga. Dar i-au spus câinelui că nu se va mai întoarce niciodată?

— Nu i-au spus nimic, zise băiatul, pe faţa căruia trecu o expresie de trădare.

Ga dădu din cap la imoralitatea acestei nedreptăţi.

— Din câte îmi amintesc, oamenii de ştiinţă i-au permis câinelui să ia cu el un singur lucru.

— Un băţ, zise băiatul.

— Ba nu, castronul lui, îl contrazise fata.

Şi, brusc, cei doi copii se luară la întrecere pentru a descoperi obiectul pe care l-a ales câinele pentru a-l lua în spaţiu, dar Ga aprobă din cap toate variantele propuse de ei.

— Câinele a luat cu el o veveriţă, zise băiatul. Ca să nu fie singur.

— A ales să ia o grădină, îl contrazise fata. Ca să nu-i fie foame.

Au continuat aşa la nesfârşit – o minge, o sfoară, o paraşută, un flaut la care să poată cânta cu lăbuţele.

Ga îi opri cu un semn din mână, făcând ca în jurul mesei să se aştearnă liniştea.

— În taină, şopti el, câinele a adus cu el toate aceste lucruri, iar greutatea lor a schimbat itinerarul rachetei când a fost lansată, trimiţând-o pe o altă traiectorie…

Ga ridică mâna sus în aer, iar copiii priviră deasupra lor, de parcă răspunsul avea să se materializeze pe tavan.

— …până la Lună, zise fata.

Ga şi Sun Moon ascultau acum în timp ce copiii îşi depănau singuri restul poveştii, cum, pe Lună, câinele a descoperit un alt câine, cel care lătra spre Pământ în fiecare noapte, cum pe Lună erau un băiat şi o fată şi cum câinii şi copiii au început să-şi construiască o rachetă. Ga privea cum lumina lumânării juca pe chipurile lor, cum ochii lui Sun Moon se lăsară în jos de încântare, cum savurau copiii atenţia arătată de mama lor, cum încercau întruna să se întreacă unul pe celălalt pentru a reţine această atenţie şi cum, împreună, ca o familie, mâncară pepenele până la coajă, păstrând seminţele într-un mic bol din lemn, zâmbind cu toţii în timp ce sucul dulce şi roz li se scurgea pe degete şi încheieturile mâinilor.

Băiatul şi fata îşi implorară mama să compună o baladă pentru câinele care a plecat pe Lună şi, cum Sun Moon nu vru să cânte la *gayageum* îmbrăcată în haine de casă, ea reapăru curând într-un *choson-ot* a cărui *chima* era croită dintr-un satin de culoarea prunelor. Puse instrumentul pe

o pernă de pe podeaua din lemn, în timp ce baza acestuia rămase aşezată lateral pe picioarele ei încrucişate. Se înclină spre copii, iar aceştia îşi înclinară capetele spre ea.

La început, Sun Moon ciupi corzile sus, creând note rapide şi vesele. Zdrăngăni zgomotul făcut de lansarea rachetei, glasul ei având o nuanţă de umor şi rimă. Când câinele părăsi gravitaţia terestră şi ajunse în spaţiu, interpretarea ei deveni eterică, corzile reverberând ca şi cum ar fi răsunat într-un vid. Flacăra lumânării prinse viaţă în revărsarea părului lui Sun Moon, iar când ea îşi strânse buzele de concentrare pentru a interpreta acordurile mai dificile, Ga simţi asta în piept, în camerele inimii sale.

Fu uimit din nou de ea, copleşit de cunoaşterea faptului că în dimineaţa următoare va trebui să renunţe la ea. La Închisoarea 33 renunţai, puţin câte puţin, la tot, începând cu viitorul tău şi cu tot ce ar fi putut să fie. Apoi urma trecutul tău şi, brusc, era de neconceput că ai pus vreodată capul pe o pernă, că ai folosit cândva lingura sau toaleta, că gura ta a cunoscut vreodată arome şi că ochii tăi au văzut şi alte culori în afară de gri, maro şi de nuanţa de negru pe care-o căpăta sângele. Înainte de a renunţa la tine însuţi – Ga simţise când începuse acest lucru, era ca amorţeala unor membre cuprinse de ger –, renunţai la toţi ceilalţi, la fiecare persoană pe care o cunoscuseşi vreodată. Cu toţii deveneau idei, apoi noţiuni şi pe urmă impresii, după care erau la fel de fantomatici precum proiecţiile făcute pe zidul infirmeriei închisorii. Sun Moon îi apăru în clipele acelea exact în felul ăsta, nu ca femeie frumoasă şi plină de viaţă, care dădea glas durerii ei folosindu-se de un instrument, ci ca imaginea fugară a cuiva cunoscut cândva, ca o fotografie a unei persoane demult dispărute.

Povestea câinelui deveni acum mai melancolică, impregnată de tristeţea singurătăţii. El încercă să-şi controleze respiraţia. Îşi zise în sinea lui că nu exista nimic altceva dincolo de lumina lumânării. Strălucirea ei îi includea pe băiat, pe fată, pe femeia aceasta şi pe el însuşi. În afară de

asta, nu exista nici Muntele Taesong, nici Phenianul, nici Iubitul Conducător. Încercă să disperseze durerea din piept în tot corpul, aşa cum îl învăţase cândva maestrul său Kimsan, ca să simtă flacăra nu în parte, ci în întregime, să vizualizeze cum se răspândea fluxul sângelui său, diluându-i durerea din inimă în el tot.

Apoi închise ochii şi şi-o închipui pe Sun Moon, cea care exista mereu înăuntrul lui – era o prezenţă calmă, cu braţele deschise, gata să-l salveze tot timpul. Nu avea de gând să-l părăsească, nu pleca nicăieri. Şi în acel moment durerea ascuţită din piept i se potoli, iar Comandantul Ga înţelese că acea Sun Moon din interiorul lui era rezerva contra durerii care avea să-i permită să supravieţuiască pierderii acelei Sun Moon aflate în faţa lui. Începu să se bucure din nou de cântec, deşi devenea din ce în ce mai trist. Strălucirea blândă a Lunii căţeluşului cedase locul unei rachete neobişnuite, cu un itinerar incert. Ceea ce începuse ca un cântec al copiilor devenise cântecul ei, iar când acordurile deveniră dezorganizate, cu note neaşteptate şi solitare, el înţelese că acum cântecul era al lui. În cele din urmă, Sun Moon se opri din cântat şi se aplecă încet până când fruntea i se sprijini de lemnul fin al instrumentului la care n-avea să mai cânte niciodată.

— Haideţi, copii, e ora de culcare, zise Ga.

Îi conduse în dormitor şi închise uşa. Apoi se ocupă de Sun Moon, ajutând-o să iasă pe balcon, pentru un pic de aer curat.

Luminile oraşului din vale străluceau mai tare decât altădată la aceeaşi oră.

Sun Moon se sprijini de balustradă, întorcându-se cu spatele la el. Era linişte şi-i puteau auzi pe copii prin perete, cum vâjâiau ca o rachetă şi-i dădeau câinelui instrucţiunile de lansare.

— Eşti bine? o întrebă el.

— Doar am nevoie de o ţigară, atâta tot, răspunse ea.

— Nu eşti obligată să mergi până la capăt, poţi să dai înapoi şi nu va afla nimeni niciodată.

— Aprinde-mi ţigara, îi ceru ea.

El îşi făcu palmele căuş şi aprinse ţigara, trăgând un fum.

— Ai îndoieli şi-ţi vine să te răzgândeşti, spuse el. E firesc. Şi soldaţii au înainte de fiecare misiune. Probabil că soţul tău simţea asta tot timpul.

— Soţul meu n-a avut în viaţa lui vreo îndoială cu privire la nimic, îi zise ea aruncându-i o privire.

Când el îi întinse ţigara, Sun Moon se uită la felul în care o ţinea între degete şi se întoarse din nou spre luminile oraşului.

— Acum fumezi ca un *yangban*, remarcă ea. Îmi plăcea cum fumai înainte, când încă erai un băiat de nicăieri.

Ga întinse mâna spre ea, dându-i la o parte părul ca să-i poată vedea faţa.

— Voi fi întotdeauna un băiat de nicăieri, îi zise el.

Ea scutură din cap pentru a-şi da părul la loc, apoi întinse mâna după ţigară, V-ul făcut de degetele ei indicând unde trebuia pusă aceasta.

Ga o luă de braţ, întorcând-o spre el.

— Nu poţi să mă atingi, zise ea. Ştii regulile.

Încercă să se tragă înapoi, să se elibereze, dar el nu o lăsă.

— Regulile? Mâine vom fi încălcat toate regulile care există.

— Ei bine, încă nu e mâine.

— E pe cale să vină, îi spuse el. Şaisprezece ore, atât durează zborul din Texas. Mâine este în aer chiar în clipa asta, înconjurând lumea până la noi.

— Ştiu ce urmăreşti, zise ea luând ţigara. Ştiu ce vrei cu vorbăria asta despre „mâine“. Dar va fi timp berechet, o veşnicie. Nu-ţi pierde concentrarea la ce avem de făcut. Sunt foarte multe lucruri care trebuie să meargă bine înainte ca avionul ăla să decoleze cu noi la bord.

— Şi dacă ceva o să meargă prost? o întrebă el, încă ţinând-o de braţ. Te-ai gândit la asta? Dacă ziua de astăzi e tot ce există?

— Astăzi, mâine… O zi nu înseamnă nimic. O zi e doar un băţ de chibrit pe care-l aprinzi după ce înainte s-au stins alte zece mii de chibrituri.

El îi dădu drumul, iar ea se întoarse spre balustradă, fumând. Cartier după cartier, luminile din Phenian se stingeau. Pe măsură ce peisajul se întuneca, deveneau mai uşor de văzut farurile unui vehicul care urca pantele muntelui spre ei.

— Mă vrei? zise ea într-un târziu. Nici măcar nu mă cunoşti.

Îşi aprinse şi el o ţigară. Luminile de pe Stadionul 1 Mai rămăseseră aprinse, împreună cu cele de la Studioul Cinematografic Central din nordul oraşului, de pe şoseaua care ducea la aeroport. În afară de acestea, lumea se cufundase în beznă.

— Când dormi, mâna ţi se întinde spre mine, zise el. Ştiu asta.

Ţigara lui Sun Moon licări, un punct roşu, când ea trase un fum.

— Ştiu că dormi ghemuită strâns, că, indiferent că eşti sau nu o *yangban*, nu ai crescut având un pat, adăugă el. Când erai copil, probabil că dormeai într-un mic pat pliant şi, deşi n-ai vorbit niciodată despre fraţi sau surori, probabil că întindeai mâna ca să atingi fratele sau sora care dormea în pătuţul de lângă tine.

Sun Moon privea ţintă în faţă, de parcă nu-l auzea. În tăcerea lăsată între ei, Ga distinse doar zgomotul făcut de maşina aflată mai jos, în vale, însă nu reuşi să-şi dea seama ce fel de vehicul era. Verifică dacă Tovarăşul Buc a auzit maşina şi a ieşit pe balcon, dar în casa din vecini era întuneric.

Comandantul Ga vorbi mai departe:

— Ştiu că, într-o dimineaţă, te-ai prefăcut că dormi ca să-mi dai mai mult timp să te studiez, ca să-mi dai voie să-ţi văd nodul de la claviculă, locul în care te-a rănit cineva. M-ai lăsat să-ţi zăresc cicatricele de pe

genunchi, care-mi spun că, odată, ai cunoscut lumea reală. Ai vrut să te cunosc pe tine cea adevărată.

— Le-am căpătat de la dansat, zise ea.

— Ţi-am văzut toate filmele…

— Eu nu sunt filmele mele! se răsti Sun Moon la el.

— Ţi-am văzut toate filmele, continuă el, şi în toate filmele tale părul îţi stă la fel – drept, acoperindu-ţi urechile. Şi totuşi, prefăcându-te că dormi… – în acel moment, întinse din nou mâna în părul ei, degetele lui găsindu-i lobul urechii –, mi-ai dat voie să văd locul în care urechea ţi-a fost crestată un pic. Te-a prins vreun agent MPSS furând de pe-o tarabă din piaţă sau ai fost arestată pentru cerşit?

— Destul, zise ea.

— Ai mai mâncat flori, nu-i aşa?

— Am spus să încetezi.

Ga îi puse mâna pe după mijloc, trăgând-o spre el până când trupurile li se atinseră. Aruncă de la balcon ţigara lui Sun Moon, apoi îşi apăsă buzele de ale ei, astfel încât ea să înţeleagă că în acel moment împărtăşeau ceva împreună şi că fiecare inspiraţie a ei venea de la el.

Feţele lor erau foarte apropiate. Ea se uită în sus, în ochii lui.

— Nu ştii absolut nimic despre mine, zise ea. Acum că mama a murit, o singură persoană ştie cine sunt cu adevărat. Şi nu eşti tu acea persoană.

— Îmi pare rău pentru soţul tău. Ce i s-a întâmplat, ceea ce i-am făcut – n-am avut de ales. Ştii asta.

— O, te rog, nu mă refer la el. Nu se cunoştea pe el însuşi, darămite pe mine.

— Atunci, cine? o întrebă el, punându-şi o mână pe obrazul ei şi privind-o lung în ochi.

Apăru un Mercedes negru, care opri pe partea laterală a casei. Sun Moon aruncă o privire spre şofer, care coborî pentru a-i ţine portiera

deschisă. Şoferul nu mai purta bandaj, însă nasul avea să-i rămână pentru totdeauna strâmb.

— A venit adevărată noastră problemă, zise ea. Bărbatul care mă cunoaşte mă vrea înapoi.

Sun Moon intră în casă şi luă tabla de *chang-gi*.

— Nu le spune nimic copiilor, zise ea, iar Ga o privi cum se urcă în maşină, impasibilă, de parcă o astfel de maşină mai venise după ea de multe ori.

Maşina dădu încet cu spatele şi, când roţile trecură de pe iarbă pe pietriş, el auzi pneurile făcând priză cu drumul şi ştiu că i se luase ce era cel mai important pentru el.

Directorul Orfelinatului îi sucise degetele şi îi luase mâncarea din mână. Iar ceilalţi băieţi de la Lungile Zile de Mâine, când mureau pe rând, i-au furat noţiunea că umărul ar trebui să-ţi fie întors împotriva morţii, că moartea n-ar trebui tratată doar ca un alt coleg de muncă la latrină ori tipul enervant din patul de campanie de deasupra care fluiera în somn. La început, tunelele nu-i provocau decât groază, dar după o vreme au început să i-o ia înapoi, până când deodată teama i-a dispărut şi, odată cu ea, înclinaţia spre autoconservare. Răpirile reduseseră totul la viaţă sau moarte. Iar minele din Închisoarea 33 îl secătuiseră, la fel ca o mulţime de pungi cu sânge, de capacitatea de a face diferenţa. Poate doar mama lui îi luase ceva mai important, lăsându-l la Lungile Zile de Mâine, dar asta era doar o speculaţie, deoarece nu descoperise niciodată semnul pe care îl lăsase acest lucru… Asta dacă nu cumva semnul ăla era el, cu totul.

Şi, totuşi, ce anume îl pregătise pentru asta, pentru momentul în care Iubitul Conducător va trage de firul care în cele din urmă îl va destrăma? Când Iubitul Conducător voia să pierzi mai mult, îţi oferea mai multe de pierdut. Sun Moon îi spusese asta. Şi iată că se întâmpla. În ce buncăr urma să fie dusă? Cu ce poveşti vesele avea să fie distrată? Ce elixir vor

sorbi în timp ce Iubitul Conducător se va pregăti pentru o distracţie mai serioasă?

Ga observă brusc că lângă el erau copiii, desculţi în iarba udă. Câinele stătea între ei, cu o pelerină în jurul gâtului.

— Unde s-a dus? îl întrebă băiatul.

Ga se întoarse spre cei doi copii.

— S-a mai întâmplat până acum ca o maşină să vină după mama voastră în timpul nopţii? îi întrebă.

Fata se uită lung drept înainte, la şoseaua neagră. Ga se lăsă pe vine, ca să fie la nivelul ei.

— A sosit timpul să vă spun o poveste serioasă, le spuse el şi-i răsuci spre lumina casei lor. Băgaţi-vă în pat. Vin şi eu în câteva minute.

Apoi Ga se întoarse spre casa Tovarăşului Buc. Mai întâi trebuia să găsească nişte răspunsuri.

*

Comandantul Ga intră pe uşa de serviciu. În bucătăria lui Buc, aprinse un chibrit. Tocătorul era curat, ligheanul pentru spălat vase era gol şi răsturnat cu gura în jos pe timpul nopţii. Încă se simţea mirosul de fasole fermentată. Se duse în sufragerie, care părea apăsătoare şi întunecată. Aprinse un alt chibrit şi din beznă se conturară mobile vechi, portrete atârnate pe perete, haine militare de gală şi vasele din ceramică smălţuită ale familiei, lucruri pe care nu le observase atunci când stătuseră la masă şi-şi împărţiseră bolurile cu piersici. În casa lui Sun Moon nu se găsea nimic de felul acesta. Pe peretele de la Buc era agăţat un rastel cu pipe lungi, subţiri, care alcătuiau o istorie a strămoşilor paterni ai familiei. Ga crezuse întotdeauna că era ceva aleatoriu cine trăia şi cine murea, cine era bogat sau sărac, dar era clar că neamul acestor oameni mergea înapoi până la curtea regală de pe vremea Dinastiei Joseon, că descindeau din

ambasadori, cărturari şi oameni care luptaseră în războiul de gherilă alături de Kim Ir-sen. Nu norocul era motivul pentru care cei care erau nişte nimeni locuiau în barăci militare, pe când cei care erau cineva locuiau în case construite în vârf de munte.

Ga auzi un zgomot mecanic în camera de alături şi acolo dădu peste soţia Tovarăşului Buc, care apăsa pedala unei maşini de cusut în timp ce cosea o rochie albă la lumina lumânării.

— Yoon nu mai încape în rochia ei, spuse ea, apoi se uită cu atenţie la cusătură, trecând cu lumânarea pe deasupra. Presupun că-l cauţi pe soţul meu.

El îi observă calmul, genul de calm care provenea din împrietenirea cu necunoscutul.

— E aici?

— Americanii vin mâine, răspunse ea. A lucrat toată săptămâna până târziu, pregătind ultimele detalii ale planului tău de a-i întâmpina.

— E planul Iubitului Conducător, zise Ga. Ai auzit venind o maşină? A luat-o pe Sun Moon.

Soţia Tovarăşului Buc întoarse rochia pe dos, ca s-o inspecteze din nou.

— Rochia lui Yoon va ajunge acum la Jia, zise ea. Rochia Jiei îi va fi bună în curând lui Hye-Kyo, iar rochia lui Hye-Kyo o va aştepta pe Su-Kee, care parcă nu creşte deloc. Începu să apese iar pedala. În curând, voi putea să împăturesc încă o rochie a lui Su-Kee şi să o pun la păstrare. În felul ăsta marchez eu viaţa noastră. Când voi fi bătrână, asta e ceea ce sper să las în urmă – un şir de rochii albe neuzate.

— Tovarăşul Buc e cu Iubitul Conducător? Ştii unde ar putea fi ei? Am maşină, dacă aş şti unde e Sun Moon, aş putea să…

— Noi nu ne spunem nimic unul altuia, zise ea. Aşa ţinem familia în siguranţă. În felul ăsta ne protejăm unul pe celălalt. Rupse un fir de aţă, apoi răsuci rochia sub acul maşinii. Soţul meu spune că n-ar trebui să-mi

fac griji, că i-ai făcut o promisiune şi că, deoarece ţi-ai dat cuvântul, nici unul dintre noi nu-i în pericol. E adevărat, i-ai făcut o promisiune?

— Da.

Femeia se uită la el şi dădu aprobator din cap.

— Totuşi, e greu de ştiut ce rezervă viitorul. Maşina asta de cusut a fost cadou de nuntă. Pe vremea când am făcut legămintele de cununie, nu mi-am imaginat că voi face genul ăsta de veşminte.

— Când vine timpul, mai contează cu ce eşti îmbrăcat?

— Obişnuiam să-mi ţin maşina de cusut la fereastră, ca să pot privi râul. Când eram mică, noi, copiii, prindeam ţestoase în Taedong şi le eliberam cu slogane politice pictate pe carapace. Obişnuiam să prindem peşti cu năvodul şi să-i ducem în fiecare seară veteranilor de război. Toţi copacii ăştia care se taie acum? Noi i-am plantat. Credeam că suntem cei mai norocoşi oameni din cea mai norocoasă ţară. Acum, toate ţestoasele au fost mâncate şi, în loc de peşti, există numai ţipari de râu. A devenit o lume animalică. Fetele mele nu vor muri ca nişte animale.

Ga vru să-i spună că în Chongjin nu exista noţiunea de vremurile bune de altădată, însă în loc de asta îi zise:

— În America, femeile au un gen de cusut prin care se spune o poveste. Bucăţi diferite de ţesături sunt cusute laolaltă pentru a istorisi ceva despre viaţa unei persoane.

— Şi ce poveste ar fi aceea? întrebă soţia Tovarăşului Buc, luându-şi piciorul de pe pedală. Cea despre un bărbat care vine în oraş pentru a distruge tot ce ai? Unde să găsesc ţesătură pentru a povesti despre cum îl ucide pe vecinul tău, cum îi ia locul şi-l face pe soţul tău să se implice într-un joc care-o să te coste totul?

— E târziu, îi spuse Comandantul Ga. Îmi cer scuze că te-am deranjat.

Dădu să plece, dar când ajunse la uşă, ea îl opri.

— Sun Moon a luat ceva cu ea? îl întrebă femeia.

— O tablă de *chang-gi*.

Soţia Tovarăşului Buc aprobă din cap.

— Atunci, Iubitul Conducător caută inspiraţie noaptea, zise ea.

Ga aruncă o ultimă privire la materialul alb şi se gândi la fetiţa care avea să-l poarte.

— Ce le spui? întrebă el. Când le tragi rochile peste cap. Ele ştiu adevărul, că exersezi pentru sfârşit?

Ea îşi opri privirea asupra lui o clipă, apoi spuse:

— Nu le-aş fura niciodată viitorul. Este ultimul lucru pe care-l vreau. Când eram de vârsta lui Yoon, îngheţata era gratis duminica în Parcul Mansu. Mă duceam acolo cu părinţii mei. Acum, duba de îngheţată înhaţă copii şi îi trimite în lagărele 9-27. Copiii n-ar trebui să se gândească la aşa ceva. Pentru a-mi feri fetele de dubă, le spun cu mândrie că piersicile sunt cel mai bun desert, că noi avem ultimele conserve de piersici din Phenian şi că, într-o bună zi, când familia Buc va fi mai fericită ca oricând, vom face un ospăţ cu piersici care vor avea un gust mai bun decât toată îngheţata din Coreea.

*

Brando înălţă capul când Ga intră în dormitor. Câinele nu mai purta pelerină. Băiatul şi fata erau la piciorul patului, cu chipurile cuprinse de îngrijorare. Ga se aşeză lângă ei pe podea.

Deasupra, pe etajeră, era conserva de piersici pe care urma s-o ia cu el a doua zi. Cum naiba să le spună ce trebuia să le spună? Decise ca pur şi simplu să inspire adânc şi să înceapă.

— Uneori, oamenii le fac rău altor oameni, zise el. Este un adevăr nefericit.

Copiii se holbară la el.

— Unii oameni îi rănesc pe alţii ca să-şi câştige existenţa. Nimănui nu-i face plăcere asta. De fapt, celor mai mulţi nu le face plăcere.

Povestea pe care trebuie să v-o spun este despre ce se întâmplă când doi astfel de oameni, oameni care-i rănesc pe alţii, se întâlnesc.

— Vorbeşti despre *taekwondo*? întrebă băiatul.

Ga trebuia să găsească o modalitate să le explice cum se făcea că el îl omorâse pe tatăl lor, oricât de urât era asta. Dacă plecau în America crezând minciuna că tatăl le era încă în viaţă, că se înălţa la fel de mare ca propaganda despre el, atunci, în memoria copiilor, aşa avea să devină. Se va preface în bronz şi va semăna foarte puţin cu bărbatul real. Fără adevăr, va fi doar un alt nume faimos, o inscripţie pe postamentul unei statui. Acum era singura ocazie de a afla cine era cu adevărat tatăl lor, o ocazie pe care Ga însuşi n-o avusese niciodată. La fel era şi cu locuinţa lor – dacă nu aflau despre DVD-urile ascunse, conţinutul laptopului, sensul luminilor albastre din timpul nopţii, atunci căminul de pe Muntele Taesong li se va transforma în amintiri într-o pictură în acuarelă, devenind la fel de regizat ca o ilustrată. Şi dacă nu ştiau adevăratul lui rol în viaţa lor, el însuşi avea să le devină în amintire nimic mai mult decât un oaspete care-a venit să stea la ei dintr-un motiv nelămurit, pe o perioadă de timp imprecisă.

Totuşi, nu voia să-i facă să sufere. Şi nu voia să facă nimic contrar dorinţelor lui Sun Moon. Nu voia, mai ales, să-i pună în pericol schimbând modul în care s-ar fi putut comporta a doua zi. De-ar fi putut să le dezvăluie adevărul cândva în viitor, să aibă, cumva, o discuţie cu sinele lor mai vârstnic! Avea nevoie de o sticlă cu un mesaj înăuntru, pe care ei să-l poată descifra abia peste mulţi ani.

— Ai aflat unde e mama? întrebă fata.

— Mama voastră e cu Iubitul Conducător, le spuse el. Sunt convins că e în siguranţă şi că se va-ntoarce acasă în curând.

— Poate că se întâlnesc să discute în legătură cu un film, zise fata.

— Poate, aprobă Ga.

— Sper că nu, spuse băiatul. Dac-o să facă un film nou, va trebui să mergem din nou la şcoală.

— Eu vreau să merg din nou la şcoală, zise fata. Aveam note maxime la Teoria Socială. Vrei să auzi discursul lui Kim Jong-il din 15 aprilie, Juche 86?

— Dacă mama voastră pleacă la filmări, cine va avea grijă de voi? întrebă Ga.

— Vreun subaltern lingău de-al lui tata, răspunse fata. Nu o lua ca pe-o jignire.

— Tatăl vostru… E prima oară când vă aud vorbind despre el.

— E în misiune, zise fata.

— Misiunile sunt secrete, adăugă băiatul. El merge în multe misiuni.

După un răstimp de tăcere, fata vorbi din nou:

— Ziceai c-o să ne spui o poveste.

Comandantul Ga inspiră profund.

— Pentru a înţelege povestea pe care o să v-o spun, e nevoie să ştiţi câteva lucruri. Aţi auzit vreodată de un tunel de incursiune?

— Tunel de incursiune? întrebă fata, cu o expresie de dezgust pe chip.

— Dar de minereu de uraniu?

— Spune-ne o altă poveste despre câine, zise băiatul.

— Da, îi ceru şi fata. De data asta, fă-l să meargă în America, unde mănâncă hrană dintr-o cutie de conservă.

— Şi adu-i înapoi pe oamenii ăia de ştiinţă, adăugă băiatul.

Comandantul Ga se gândi un pic la asta. Se întrebă dacă n-ar putea să le spună o poveste care să li se pară îndeajuns de firească acum, dar care, după reflecţii ulterioare, mai târziu, să conţină genul de mesaj pe care îl căuta el.

— O echipă de oameni de ştiinţă a primit ordinul de a găsi doi câini, începu el. Unul trebuia să fie cel mai deştept câine din Coreea de Nord, iar celălalt cel mai curajos. Aceşti doi câini urmau să fie trimişi împreună

într-o misiune ultrasecretă. Oamenii de ştiinţă s-au dus la toate fermele de câini din ţară, apoi au inspectat crescătoriile de câini din toate închisorile şi bazele militare. Mai întâi, câinilor li se cerea să socotească la un abac folosindu-şi lăbuţele. Apoi, ei trebuiau să se lupte cu un urs. După ce toţi câinii picară testele, oamenii de ştiinţă se aşezară pe o bordură, ţinându-se cu mâinile de cap, speriaţi să le dea raportul miniştrilor.

— Dar nu-l testaseră pe Brando! zise băiatul.

La pomenirea numelui său, Brando tresări în somn, dar nu se trezi.

— Aşa este, aprobă Comandantul Ga. Se nimeri ca, exact atunci, Brando să treacă pe stradă, cu o oală de noapte înţepenită pe cap.

Băiatul râse în hohote şi chiar şi fata afişă un zâmbet. Brusc, Ga sesiză o mai bună utilitate a povestirii, una care îi putea ajuta mai degrabă în acel moment decât mai târziu. Dacă în poveste putea să-l trimită pe câine în America îndesându-l într-un butoi care urma să fie încărcat într-un avion american, atunci le putea sădi copiilor instrucţiunile de bază pentru fuga de a doua zi – cum să intre în butoaie, la ce fel de mişcări să se aştepte şi cât timp ar trebui să stea liniştiţi înainte de a striga pentru a fi scoşi afară.

— O oală de noapte, zise băiatul. Cum s-a întâmplat asta?

— Tu cum crezi? întrebă Ga.

— Câh! exclamă băiatul.

— Bietul Brando nu ştia cine stinsese luminile, zise Ga. Totul răsuna cu ecou în oală. Cutreiera pe stradă, lovindu-se de lucruri, însă oamenii de ştiinţă au crezut că venise să dea testele. Ce curajos din partea unui câine să înfrunte voluntar un urs, se gândeau oamenii de ştiinţă. Şi cât de inteligent din partea lui să poarte o armură!

Atât băiatul, cât şi fata izbucniră într-un râs nestăpânit. De pe feţe le dispăruse îngrijorarea, iar Ga decise că poate era mai bine ca povestea să nu aibă nici un scop, să nu fie nimic altceva decât ceea ce era, spontană şi originală, în timp ce se derula spre propriu-i final.

— Oamenii de ştiinţă se îmbrăţişară, sărbătorind, continuă Ga. Apoi trimiseră un mesaj prin radio la Phenian, raportând că au găsit cel mai neobişnuit câine din lume. Când sateliţii de spionaj americani au interceptat acest mesaj…

Băiatul îl trăgea de mânecă pe Ga. Încă râdea, avea un zâmbet pe chip, dar devenise oarecum serios.

— Vreau să-ţi spun ceva, zise băiatul.

— Ascult.

Însă băiatul tăcu şi îşi lăsă privirea în jos.

— Spune, îi zise fata fratelui său. Cum acesta nu răspunse, ea i se adresă lui Ga: Vrea să-ţi spună cum îl cheamă. Mama ne-a zis că e în regulă, dacă vrem să facem asta.

— Asta e, asta vrei să-mi spui? îl întrebă Ga pe băiat, mutându-şi privirea asupra lui.

Băiatul înclină din cap.

— Dar tu? o întrebă Ga pe fată.

— Şi eu, răspunse fata, lăsându-şi la rândul ei privirea în jos.

— Nu e nevoie, zise Ga. Numele vin şi trec. Numele se schimbă. Eu nici măcar nu am un nume.

— Adevărat? întrebă fata.

— Bănuiesc că am unul adevărat, zise Ga. Însă nu-l ştiu. Dacă mama l-a scris pe mine înainte să mă lase la orfelinat, s-a şters.

— Orfelinat? întrebă fata.

— Un nume nu este o persoană, spuse Ga. Să nu vă amintiţi niciodată de cineva după nume. Pentru a păstra vie amintirea cuiva, puneţi persoana aceea înăuntrul vostru, puneţi-i chipul pe inima voastră. Atunci, indiferent unde vă aflaţi, este mereu cu voi deoarece face parte din voi. Ga îşi puse mâinile pe umerii lor şi le zise: Voi sunteţi cei care contaţi, nu numele voastre. Pe voi doi n-am să vă uit niciodată.

— Vorbeşti de parcă ai pleca undeva, remarcă fata.

— Nu, rămân chiar aici, zise Ga.

Băiatul îşi ridică în sfârşit ochii din pământ. Zâmbea.

— Ei, unde rămăseserăm? întrebă Ga.

— La spionii americani, răspunse băiatul.

1. Joc coreean asemănător cu şahul.
2. În realitate, steagul Coreei de Nord are trei dungi orizontale: două albastre mai înguste şi una roşie, mai lată, între ele. Pe dunga roşie există o stea roşie într-un cerc alb.

triste, cetăţeni, căci a murit cel mai în vârstă tovarăş al nostru, la 135 de ani. Călătorie plăcută spre lumea de dincolo, bătrâne prieten, şi aminteşte-ţi cu drag zilele petrecute în cea mai mulţumită şi longevivă naţiune de pe pământ! Cetăţeni, gândiţi-vă să consacraţi astăzi un moment din timpul vostru pentru a face un gest de respect pentru o persoană mai în vârstă din blocul în care locuiţi. Căraţi-i blocurile de gheaţă pe scări sau faceţi-i o surpriză cu un castron de supă din flori de arpagic. Reţineţi: nu foarte condimentată!

Şi un avertisment, cetăţeni: să nu atingeţi baloanele care plutesc peste Zona Demilitarizată. Ministrul Siguranţei Publice a stabilit că gazul care face ca aceste baloane să zboare cu mesajele de propagandă pe care le poartă este, de fapt, un gaz toxic, menit să ucidă civilii nevinovaţi care le întâlnesc.

Dar sunt şi veşti bune, cetăţeni! A fost prins infamul hoţ de ştergătoare de parbriz din oraş. Se solicită prezenţa tuturor cetăţenilor mâine dimineaţă pe stadionul de fotbal. Şi o altă veste bună – de la ţară au început să sosească transporturi de sorg. Mergeţi la staţiile voastre de distribuire a raţiilor pentru porţii considerabile din acest amidon delicios. Sorgul nu numai că fortifică intestinul, dar este de ajutor şi virilităţii. Distilarea sorgului în lichior *goryangju* nu este permisă anul acesta. Fiţi pregătiţi pentru inspecţii aleatorii ale veselei.

Urmează vestea poate cea mai bună dintre toate, cetăţeni: am ajuns la un alt episod din Cea Mai Bună Poveste Nord-Coreeană a anului. Pe măsură ce ne apropiem de deznodământul poveştii noastre, s-au înregistrat deja cereri insistente din partea populaţiei pentru mai mult! Însă nu va

exista o continuare, cetăţeni. Deznodământul acestei povestiri este unul definitiv pentru eternitate.

Cetăţeni, uitaţi pentru o clipă că fabricaţi îmbrăcăminte din vinalon sau că lucraţi la un strung industrial. Imaginaţi-vă, în schimb, această scenă – este târziu, luna s-a înălţat pe cer ca un ciob, în timp ce sub ea Phenianul doarme. O maşină îşi poartă farurile printre clădirile impunătoare ale oraşului, îndreptându-se spre nord, pe şoseaua care duce la aeroport. În faţă se profilează Studioul Cinematografic Central, cea mai mare clădire destinată producţiei de film de pe pământ. Aici, hectare întregi de barăci Quonset[1] alcătuiesc un lanţ de productivitate cinematografică fără egal. Şi aici s-a oprit vehiculul. Din el a coborât nimeni alta decât Sun Moon, femeia pentru care acest loc există.

Uşile din tablă galvanizată s-au deschis pentru ea şi dinăuntru se revărsă o lumină puternică. Scăldat în această strălucire de foc, aşteptând s-o salute, nu era altul decât cel mai charismatic personaj din întreaga lume, Veneratul General Kim Jong-il. El îşi deschise larg braţele şi împreună făcură schimb de gesturi de sprijin socialist.

Se simţea un miros puternic de mâncare texană – bucăţi mari de carne de porc şi tăieţei numiţi *mac-a-roane*. Când Iubitul Conducător o conduse înăuntru, Sun Moon descoperi muzică, acrobaţii şi motostivuitoare sincronizate!

— Credeam că festivitatea de întâmpinare a americanilor va avea loc la aeroport, zise ea.

— Acolo va fi, îi spuse Iubitul Conducător. Însă pregătirile noastre trebuie să se desfăşoare înăuntru. Pentru a le feri de ochi care spionează, adăugă el arătând spre cer.

Iubitul Conducător o apucă de braţe şi i le strânse uşor prin satin.

— Eşti sănătoasă, da? Eşti bine? întrebă el.

— Nu duc lipsă de nimic, Iubite Conducător, răspunse ea.

— Splendid. Acum povesteşte-mi despre americancă. De câte săpunuri a fost nevoie pentru a o spăla pe fata noastră cea murdară?

Sun Moon dădu să vorbească, dar Iubitul Conducător o întrerupse:

— Nu, nu-mi spune, nu încă. Păstrează-ţi pentru mai târziu părerile despre ea. Mai întâi, am ceva să-ţi arăt, un mic dar, dacă vrei.

Cei doi începură să traverseze studioul. În apropiere de seifurile rezistente la explozii în care se păstrau filmele, se instalase Ansamblul Electronic Pochonbo şi aceştia cântau ultimul lor hit, *Curcubeul Reunificării*. Pe această muzică, un balet alcătuit din motostivuitoare îşi executa numărul cu paleţii de ajutoare alimentare pentru America, cu încărcăturile ridicate sus de tot în timp ce mergeau în cerc, se roteau şi dădeau înapoi într-o sincronizare veselă cu melodia animată. Cea mai impresionantă, însă, fu o armată de gimnaşti-copii în uniforme viu colorate. Fiecare copilaş avea ca partener de dans un butoi de o sută de litri. Copiii însoţeau aceste butoaie albe din plastic care se învârteau ca nişte capace, rotindu-se de parcă erau de capul lor, şi – *surpriză!* – copiii urcau pe ele, rostogolindu-le ca pe nişte buşteni, la unison, înspre motostivuitoare, care urmau să le aranjeze unele peste altele şi să le încarce pe avionul de marfă american. Spuneţi-ne, cetăţeni, a mai fost potolită vreodată foamea cu o astfel de precizie şi bucurie?

Când se apropiară de trei *choson-ot*-uri etalate pe nişte manechine de croitorie, lui Sun Moon i se tăie respiraţia la vederea frumuseţii lor uluitoare. Se opri în faţa lor.

— Darul este prea mare, zise ea admirând trioul de rochii din satin, fiecare sclipind cu fulgerări aproape metalice – una albă, una albastră, una roşie.

— Ah, astea. Nu astea sunt darul, zise Iubitul Conducător. Pe astea le vei purta mâine, căci te vei îmbrăca în culorile drapelului Republicii Populare Democrate Coreene. Pe cea albă când îi vom întâmpina pe americani, pe cea albastră în timp ce vei interpreta compoziţia ta de blues

în onoarea plecării Vâslaşei. Iar pe cea roşie când o vei escorta pe Vâslaşă spre destinul ei american. Asta se va întâmpla, corect? Asta este ce ai ales?

— Nu voi purta o rochie de-a mea? întrebă ea. Mi-am ales deja una.

— Mă tem că e un lucru hotărât, îi spuse el. Aşa că, te rog, fără feţe triste.

Iubitul Conducător scoase din buzunar un plic şi i-l dădu lui Sun Moon. Înăuntru, ea găsi două bilete.

— Ce-i asta? întrebă ea.

— Face parte din cadou, răspunse el. O mostră din ceea ce te aşteaptă.

Uitându-se la ele, văzu că erau bilete oficiale la premiera filmului *Prostituata*.

— Biletele sunt pentru sâmbăta viitoare, zise ea.

— A trebuit să fie anulată o operă. Dar trebuie să avem priorităţi, da?

— Filmul meu… Va fi difuzat, în sfârşit, filmul meu? întrebă ea, nevenindu-i să creadă.

— Tot Phenianul va fi prezent, o asigură Iubitul Conducător. Dacă, din vreun motiv sau altul, datoria îl va chema pe soţul tău într-o misiune, îmi vei face onoarea, vei sta în loja mea?

Sun Moon privi în ochii Iubitului Conducător. Nu prea înţelegea de ce cineva atât de puternic şi de generos ar ajuta un cetăţean umil ca ea. Însă în cazul Iubitului Conducător, ţineţi minte, cetăţeni, totul este posibil. Ţineţi minte că singura lui dorinţă este să-l strângă protector pe fiecare dintre voi în îmbrăţişarea sa eternă.

— Vino, zise Iubitul Conducător. Mai e ceva.

Sun Moon putu să vadă că în cealaltă parte a studioului era strânsă o mică orchestră. Cei doi merseră în acea direcţie, trecând printre zonele cu recuzită, toate familiare ei – un şir de jeepuri americane şi rasteluri cu uniforme de soldaţi americani, scoase de pe imperialiştii morţi în timpul războiului. Se afla acolo o machetă a Muntelui Paektu, locul venirii pe

lume a gloriosului conducător Kim Jong-il, născut atât de aproape de soare! Paektu-san, fie ca vârfurile tale maiestuoase să se întindă veşnic până la ceruri!

— Acum a venit timpul să vorbim despre următorul tău film, zise Iubitul Conducător în timp ce mergeau mai departe.

— Îmi exersez replicile, îi spuse ea.

— Pentru *Sacrificii extreme*? întrebă el. Aruncă scenariul ăla. M-am răzgândit – o poveste despre soţi înlocuitori nu e de tine. Vino, vino să-ţi vezi noile proiecte.

Ajunseră la trei şevalete înconjurate de muzicieni îmbrăcaţi la costum. Iar acolo, în costumul lui, stătea Dak-Ho, producătorul de filme al statului. Pentru că avea o voce puternică de tenor, el interpretase naraţiunile de fundal din toate filmele lui Sun Moon. Dak-Ho îndepărtă pânza care acoperea primul şevalet şi apăru afişul pentru următorul ei film. Înfăţişa o Sun Moon uluitor de frumoasă, abia acoperită de uniformă, cuprinsă în îmbrăţişarea unui ofiţer de marină, amândoi înconjuraţi de un halo de torpile. Dar surpriză, cetăţeni, ofiţerul pe care ea îl îmbrăţişează poartă o uniformă sud-coreeană!

— *Flota demonilor*, anunţă Dak-Ho cu glasul lui puternic şi profund.

Orchestra începu să interpreteze o temă muzicală din viitorul film, plină de tensiune şi prevestiri sumbre.

— Într-o lume a pericolului şi intrigii, o femeie va descoperi că o inimă pură este unica armă care poate înlătura ameninţarea imperialistă, continuă Dak-Ho. Singură supravieţuitoare a unui atac sud-coreean ilegal asupra submarinului ei, Sun Moon este „salvată“ de nava de luptă a atacatorului-surpriză. Ca prizonieră a chipeşului ofiţer al Republicii Coreea, ea este presată să dezvăluie mijloacele de apărare ale flotei Republicii Populare Democrate Coreene. Încet-încet, însă, ea începe să-i demonstreze frumosului temnicer că el este, de fapt, cel încarcerat –

captiv al manipulărilor regimului american. În uimitorul punct culminant, el întoarce armele împotriva adevăratului inamic.

— Submarinul pe care-l vom folosi pentru secvenţele de început este deja ancorat în Taedong, zise Iubitul Conducător zâmbind larg. Şi chiar acum, în timp ce vorbim, un întreg detaşament naval se află în apele ce fac obiectul conflictului, pentru a căuta o navă de luptă potrivită a Republicii Coreea pe care s-o captureze.

Iubitul Conducător pocni din degete şi de pe al doilea şevalet fu îndepărtat cearşaful. Cu acorduri înalte, viorile se apucară să interpreteze un refren puternic şi plin de inspiraţie.

— *Zidul mişcător*, începu Dak-Ho, dar Iubitul Conducător îl întrerupse.

— Acesta e un film biografic despre prima femeie Pubyok, zise Iubitul Conducător, arătând spre femeia frumoasă şi hotărâtă de pe afiş şi îi atrase atenţia asupra modului în care insigna ei strălucea puternic, în vreme ce ochii îi erau aţintiţi spre un orizont mai bun. În rolul ăsta, vei obţine rezultate – rezolvând cazuri şi dovedind că o femeie poate fi la fel de puternică precum orice bărbat.

Iubitul Conducător se întoarse spre ea, pentru a-i vedea reacţia.

— Dar părul ei… E foarte scurt, zise Sun Moon arătând spre afiş.

— Am menţionat că e o poveste adevărată? întrebă el. De curând, chiar a fost angajată o femeie la Divizia 42.

— Nu pot să joc cu părul la această lungime, spuse Sun Moon clătinând din cap.

— Personajul este o Pubyok, replică Iubitul Conducător. Aşa că părul trebuie să fie scurt. N-ai fost niciodată genul de persoană care să se teamă de autenticitate, tu practic îţi trăieşti rolurile. Întinse mâna şi îi atinse părul, spunând: E frumos, dar trebuie făcute sacrificii.

Ultimul afiş de film rămase acoperit întrucât chipul lui Sun Moon se întristase. În ciuda tuturor eforturilor ei, începu să plângă. Cu braţele

încrucişate, începu să se îndepărteze de acolo.

Priviţi, cetăţeni, ce delicată e simţirea ei! Cetăţeanul atent poate să înţeleagă că nimeni altcineva nu este îndeajuns de pur pentru a interpreta acele roluri, că dacă ne-ar fura-o cineva pe Sun Moon, ne-ar fura şi aceste personaje puternice. Filmele însele ar fi răpite posterităţii. Ar fi răpit însuşi viitorul cinematografiei ţării noastre, care nu aparţine doar cetăţenilor noştri patrioţi, ci întregii lumi!

— Spune-mi, te rog, că sunt lacrimi de bucurie, zise Iubitul Conducător apropiindu-se de ea.

Plângând, Sun Moon aprobă din cap.

— Ce s-a întâmplat? o întrebă el. Haide, mie poţi să-mi spui.

— Plâng doar pentru că mama nu va putea să ajungă la premiera filmului *Prostituata*. De când a ieşit la pensie şi s-a retras la Wonsan, nu mi-a scris niciodată, nici măcar o singură dată. Mi-am imaginat-o la recepţia pentru *Prostituata*, văzând povestea propriei sale mame pe ecranul imens.

— Nu-ţi face griji, rezolv eu asta. Probabil că mama ta doar duce lipsă de hârtie pentru scris sau poate c-au fost întârziate livrările de timbre către coasta de est. O să dau un telefon diseară. Ai încredere în mine, pot face să se întâmple orice. Până mâine la asfinţit, vei avea scrisori dactilografiate de la mama ta.

— Adevărat? întrebă ea. Chiar puteţi face ceva?

— E greu de crezut cât de departe ai ajuns, zise Iubitul Conducător ştergându-i lacrimile cu degetele mari. Uneori uit asta. Mai ţii minte când am dat ochii cu tine prima oară? Clătină din cap la amintirea unui moment de demult. Pe vremea aia nici măcar nu te chema Sun Moon. Adu-ţi aminte că nu ai nici un secret faţă de mine, zise el, întinzându-şi mâna în părul ei şi atingându-i urechea. Pentru asta sunt aici, eu sunt cel căruia i te dezvălui. Spune-mi doar de ce anume ai nevoie.

— Vă rog, oferiţi-mi bucuria de a-mi vedea mama la premieră, îi zise ea.

Cetăţeni, cetăţeni, cultura noastră este una care îi respectă pe vârstnici, care le asigură nevoia de odihnă şi solitudine în ultimii ani de viaţă. După o viaţă de muncă, nu şi-au câştigat oare un pic de linişte în izolare? Cea mai măreaţă naţiune de pe pământ nu poate aloca vârstnicilor un pic de linişte? Desigur, cu toţii ne dorim ca părinţii noştri să fie veşnic sănătoşi, să nu plece niciodată de lângă noi. Dar, Sun Moon, ascultă lumea cum te condamnă. Vezi cât de egoist este să o împovărezi pe mama ta cu o călătorie istovitoare, în care ar putea pieri, doar ca să-ţi satisfaci propria plăcere? Însă ridicăm neputincioşi din mâini. Cine o poate refuza pe Sun Moon? Ea este mereu o excepţie, atât de pură în emoţii este!

— Va sta în primul rând, îţi garantez, îi zise Iubitul Conducător.

Cetăţeni, dacă Iubitul Conducător o zice, e ceva stabilit. Acum, nimic n-ar putea s-o împiedice pe mama lui Sun Moon să ia parte la acea premieră cinematografică. Numai o împrejurare extrem de imprevizibilă – un accident feroviar sau o inundaţie în regiune – ar putea sta în calea acestei fericite reuniri. Nimic n-ar putea împiedica transformarea în realitate a viselor lui Sun Moon, în afară de o carantină pentru difterie sau un atac militar surpriză!

Într-un gest de sprijin socialist, Iubitul Conducător îşi puse mâna pe Sun Moon.

— N-am respectat toate regulile? o întrebă el.

Ea rămase tăcută.

— Trebuie să te am înapoi, îi spuse el. Trebuie să revenim la aranjamentul nostru.

— Era o înţelegere, zise ea.

— Da, era, şi nu mi-am respectat partea mea, nu ţi-am respectat toate regulile? Să nu te forţez niciodată să faci ceva, nu asta e regula numărul

unu? Răspunde-mi, am făcut vreodată ceva împotriva voinţei tale? Poţi să spui un singur lucru pe care te-am obligat să-l faci?

Ea scutură din cap.

— Aşa este, întări el cu glas mai ridicat. Din această cauză trebuie să alegi să te întorci la mine, trebuie să alegi chiar acum. A sosit timpul. Vocea lui devenise ascuţită, atât de mare era preocuparea lui paternă faţă de ea. Îşi acordă o clipă de răgaz şi în scurtă vreme zâmbetul îi reveni pe chip. Da, da, vei întocmi un nou set de reguli, sunt sigur. Vor exista reguli extraordinare, imposibil de complicate – deja îmi imaginez bucuria de pe faţa ta când mi le vei comunica, dar sunt de acord cu ele chiar de acum, îţi accept dinainte toate regulile noi. Îşi ţinu braţele desfăcute larg, pline de posibilităţi. Numai vino înapoi. Va fi ca pe vremuri. Vom juca Bucătarul-Şef de Fier cu personalul de la bucătărie, mă vei ajuta să-mi deschid corespondenţa de la admiratori. Vom călători fără ţintă cu trenul meu şi vom petrece toată noaptea în vagonul de karaoke. Nu ţi-e dor să inventăm feluri noi de rulouri de sushi? Ţi-aduci aminte cum jucam *chang-gi* lângă lac? Am putea avea un campionat la sfârşitul acestei săptămâni, în timp ce copiii tăi vor zbura pe lângă noi în jet-skiurile mele. L-ai adus?

— E în maşină, răspunse ea.

Iubitul Conducător zâmbi.

— Cum stăteam în întrecerea noastră? Nu-mi amintesc scorul.

— Când am întrerupt jocul, cred că eu eram în urmă cu vreo câteva partide.

— Nu mă lăsai să câştig, nu-i aşa?

— Liniştiţi-vă, sunt fără milă.

— Asta e Sun Moon a mea.

El îi şterse restul de lacrimi.

— Să compui un cântec de plecare pentru Vâslaşa noastră. Te rog să-i cânţi până pleacă de la noi. Să porţi *choson-ot*-ul roşu pentru mine, te rog,

bine? Spune-mi c-o să-l porţi. Încearcă-l numai, încearcă-l şi mâine o vom trimite pe americancă înapoi în locul ăla dezolant care i-a dat naştere.

Sun Moon îşi aţinti privirea în jos. Aprobă încet din cap.

Iubitul Conducător dădu şi el încet din cap.

— Da, zise el blând, apoi ridică un deget şi cine veni repede călare pe un motostivuitor, dacă nu Tovarăşul Buc, cu fruntea şiroind de sudoare?

Nu vă uitaţi la el, cetăţeni! Feriţi-vă ochii de zâmbetul lui trădător, de marionetă.

— Pentru a apăra pudoarea lui Sun Moon, va fi nevoie de un fel de cabină de schimb la aeroport, zise Iubitul Conducător.

Tovarăşul Buc respiră adânc.

— Numai ce e mai bun, spuse el.

Iubitul Conducător o luă de braţ şi o răsuci către lumini şi muzică.

— Vino! Mai am să-ţi arăt un ultim film. Vizita americanilor m-a făcut să mă gândesc la cowboy şi dreptate făcută cu propriile mâini. Aşa că am scris scenariul pentru un western. Vei juca rolul soţiei îndelung suferinde a unui văcar texan care este exploatat de proprietarii de pământ capitalişti. Când un şerif corupt îl acuză pe văcar de furtul unor animale…

Ea îl întrerupse:

— Promiteţi-mi că nu i se va întâmpla nimic rău.

— Cui? Văcarului?

— Nu, soţului meu. Sau cine o fi el. Are o inimă bună.

— Nimeni pe lumea asta nu poate face o astfel de promisiune, îi spuse Iubitul Conducător.

1. Structuri uşoare prefabricate din tablă galvanizată ondulată, de forma unei secţiuni semicirculare. Având la bază designul unor barăci proiectate de britanici în Primul Război Mondial, ele au fost concepute pentru Marina Militară americană, care avea nevoie de o

construcţie multifuncţională uşoară, care să poată fi trimisă cu vaporul oriunde şi să fie uşor de asamblat.

Comandantul Ga fuma pe balcon, cu ochii mijiţi la şoseaua întunecată din vale, în căutarea oricărui semn al maşinii care-ar fi putut să i-o aducă înapoi pe Sun Moon. Auzi lătratul îndepărtat al unui câine de la Grădina Zoologică şi îşi aduse aminte de un câine de pe o plajă de demult, care stătea de planton lângă valuri în aşteptarea cuiva care n-avea să se mai întoarcă niciodată. Existau oameni care intrau în viaţa ta şi te costau totul. Soţia Tovarăşului Buc avea dreptate în legătură cu asta. I se păruse destul de nasol să fie unul dintre acei oameni. El fusese persoana care lua. Fusese cel care era luat. Şi fusese cel lăsat în urmă. În curând avea să afle cum era să fii în toate cele trei ipostaze în acelaşi timp.

Îşi stinse ţigara. Pe balustradă erau seminţe de ţelină rătăcite de la capcana pentru păsări a băiatului. Ga le rostogoli cu degetul în timp ce privea la un oraş negru pe deasupra, dar care pe dedesubt era un labirint de buncăre puternic luminate, dintre care în unul se afla ţinută Sun Moon, era sigur de asta. Cine gândise locul ăsta? Cine îi născocise existenţa? Cât de urâtă şi de hilară era pentru soţia Tovarăşului Buc ideea de cuvertură din petice! Unde era tiparul, cu ce material ar coase cineva povestea vieţii în acel loc? Dacă el aflase ceva despre adevăratul Comandant Ga din faptul că trăia în hainele lui şi dormea în patul său, atunci era vorba despre faptul că locul ăla îl crease. În Coreea de Nord, nu te năşteai, erai creat, iar bărbatul care se ocupa de creaţie lucra până târziu în seara aceea. Seminţele rătăcite pe balustrada balconului duceau la o grămăjoară de seminţe. Foarte încet, Ga îşi întinse mâna spre ele. De unde îşi lua calmul soţia Tovarăşului Buc în faţa tuturor acestor lucruri? se întrebă el. Cum se făcea că ea ştia ce trebuia făcut? Brusc, se auzi o crenguţă trosnind, o

piatră căzu, un fir se adună şi apoi un mic laţ se strânse în jurul degetului lui Ga.

Scotoci prin casă, căutând informaţii – în ce scop, ce fel de informaţii, nu ştia. Căută prin colecţia de vinuri din orez a Comandantului Ga, punând mâna pe fiecare sticlă în parte. Se urcă în picioare pe un scaun şi, cu ajutorul unei lumânări, studie varietatea de pistoale lăsate fără prea mare grijă în dulăpiorul de sus. În tunel, îşi trecu privirea peste toate DVD-urile, căutând unul care s-ar fi putut potrivi în situaţia lui, dar se părea că americanii nu făceau astfel de filme. Examină pozele de pe carcase şi citi descrierile, dar unde era filmul fără început, cu miez implacabil şi care se sfârşea iar şi iar? Cititul în engleză îi provocă durere de ochi, iar apoi îl făcu să înceapă să gândească în engleză, ceea ce-l sili să se gândească la a doua zi şi, pentru prima oară după mult timp, fu cuprins de o mare frică. Engleza îi rămase în cap până când auzi vocea lui Sun Moon.

Când în sfârşit maşina ei sosi, el era întins în pat, lăsând ca respiraţia copiilor – inconştientă, elementară – să-l liniştească. Ascultă cum Sun Moon intră pe întuneric şi apoi cum îşi puse cu polonicul un pahar de apă în bucătărie. Când ea deschise uşa dormitorului, Ga căută pe bâjbâite cutia cu chibrituri, să aprindă unul.

— Nu face asta, zise ea.

El se temu că Sun Moon fusese cumva vătămată sau că-i rămăsese vreun semn, că încerca să ascundă ce i se făcuse.

— Eşti bine?

— Sunt bine, răspunse ea.

El o auzi cum se schimba pentru noapte. În ciuda întunericului, o putea vizualiza, putea să vadă cum îşi scotea hainele şi le aranja pe spătarul unui scaun, cum stătea în echilibru, cu mâinile sprijinite de perete, pentru a păşi în furoul în care avea să doarmă. Putea să o simtă în

beznă, atingând feţele copiilor, asigurându-se că erau bine şi că visau profund.

După ce ea se băgă sub plapumă, el aprinse lumânarea – şi iat-o acolo, luminată de flacăra aurie.

— Unde te-a dus? Ce ţi-a făcut? o întrebă cercetându-i chipul cu atenţie, căutând un semn a ceea ce era posibil să fi îndurat.

— Nu m-a rănit, zise ea. Doar mi-a oferit o privire în viitor.

Ga văzu cele trei *choson-ot*-uri agăţate de perete – roşu, alb şi albastru.

— Alea fac parte din viitor? întrebă el.

— Sunt costumele pe care trebuie să le port mâine. Nu-i aşa că voi arăta ca un ghid patriotic care prezintă turul la Muzeul Războiului?

— Nu vei purta rochia ta, pe cea argintie?

Ea clătină din cap.

— Aşadar, vei pleca de aici arătând ca animatoarea care vrea să fii, zise el. Ştiu că nu aşa voiai să pleci, dar important e că vei scăpa de aici. Nu te-ai răzgândit, nu-i aşa? Vei pleca, da?

— Vom pleca, da? zise ea.

Apoi ceva îi atrase atenţia lui Sun Moon. Îşi ridică privirea la etajera goală.

— Unde sunt piersicile?

— Am aruncat conserva de la balcon, îi zise el după o scurtă ezitare. Nu vom mai avea nevoie de ele.

Sun Moon se uită lung la el.

— Dacă le găseşte cineva şi le mănâncă? întrebă ea.

— Mai întâi am tăiat capacul şi am vărsat-o, aşa că s-au împrăştiat, zise el.

— Mă minţi? întrebă Sun Moon, lăsându-şi capul într-o parte.

— Bine-nţeles că nu.

— Încă pot să am încredere în tine?

— Le-am aruncat pentru că nu vom adopta calea asta. Vom alege una diferită, o cale care duce la o viaţă ca aceea din filmul american.

Ea se întoarse pe spate şi se uită fix la tavan.

— Dar tu? De ce nu-mi spui ce ţi-a făcut? întrebă el.

Sun Moon trase aşternutul mai sus şi se ţinu de material.

— Şi-a pus mâinile pe tine?

— Sunt lucruri care se petrec în lumea asta, zise ea. Şi ce e de spus despre ele?

Ga aşteptă ca ea să dezvolte ideea, dar nu se întâmplă aşa ceva.

După o vreme, Sun Moon expiră.

— A sosit timpul să fiu intimă cu tine, zise ea. Sunt multe lucruri pe care Iubitul Conducător le ştie despre mine. Când vom fi în siguranţă în avion, îţi voi spune povestea mea, dacă asta vrei. În noaptea asta îţi voi spune lucrurile pe care el nu le ştie.

Sun Moon îşi întinse gâtul spre lumânare şi suflă în ea ca s-o stingă.

— Iubitul Conducător habar nu are despre cum au complotat împotriva lui soţul meu şi Comandantul Park. Iubitul Conducător nu ştie că urăsc veşnicul lui karaoke, că n-am cântat de plăcere un cântec în viaţa mea. Habar n-are că soţia lui obişnuia să-mi trimită bileţele – punea sigiliul lui pe ele, ca să mă facă să le deschid, dar nu le-am deschis niciodată. N-ar putea şti niciodată cum încetez să-l mai aud atunci când se apucă să-mi dezvăluie secretele lui oribile. Nu i-aş spune niciodată cât de mult te-am urât că m-ai silit să mănânc o floare, cât de mult te-am detestat că m-ai forţat să-mi încalc jurământul de a nu mai mânca niciodată ca un om lihnit de foame.

Ga vru să aprindă lumânarea, ca să vadă dacă ea era mânioasă sau speriată.

— Dac-aş fi ştiut…

— Nu mă întrerupe, îi zise ea. Nu voi fi în stare să rostesc lucrurile astea dacă mă opreşti. Nu ştie că obiectul cel mai preţios al mamei mele

era o ţiteră din oţel. Avea şaptesprezece corzi şi te puteai vedea în lacul negru cu care era finisată. În noaptea de dinainte să moară sora mea mai mică, tata a umplut camera cu aburi de plante medicinale, în timp ce mama ne-a inundat cu muzică *sanjo*, cântând cu fervoare pe întuneric, şiroind de transpiraţie, pe când corzile de metal sclipeau. Era un sunet menit să refuze acceptarea luminii care, la venirea dimineţii, avea să-i răpească fetiţa. Iubitul Conducător nu ştie că, noaptea, întind mâna după surioara mea. De fiecare dată, pentru că n-o găsesc, mă trezesc. Nu-i voi spune niciodată că muzica aceea răsună încă în capul meu. Iubitul Conducător cunoaşte povestea mea de bază, informaţiile din ea. Ştie că bunica mea a fost dusă în Japonia pentru a sluji ca prostituată. Însă n-ar putea să înţeleagă niciodată prin ce-a trecut ea, de ce s-a întors acasă ştiind doar cântece de disperare. Pentru că nu putea să vorbească despre anii aceia, era important ca fiicele ei să ştie acele cântece. Şi trebuia să le transmită fără versuri – după război, şi numai cunoaşterea limbii japoneze te punea în pericol de moarte. Le-a învăţat notele muzicale, însă şi cum să pună pe note sentimentul redat de cuvintele care lipseau. Asta era ceea ce o învăţase Japonia, să strângă într-un acord ceea ce fusese înghiţit de război. Iubitul Conducător nu înţelege că tocmai acesta este talentul pentru care mă preţuieşte. Nu ştie că atunci când m-a auzit cântând prima oară, făceam asta pentru mama mea, închisă în alt vagon de tren; era un cântec care s-o ferească de disperare. Eram sute de oameni într-un tren de strămutare într-un lagăr de reabilitare, toţi cu urechile proaspăt sângerânde. Asta s-a întâmplat după ce sora mea mai mare a fost obligată să meargă la Phenian, din cauza frumuseţii ei. A fost după ce ne-am pus de acord, în familie, ca tata să încerce să o scoată pe furiş pe surioara mea cea mică. Era după ce încercarea a eşuat, după ce o pierduserăm, după ce tata fusese etichetat transfug, iar eu şi mama deveniserăm familia unui transfug. A fost o călătorie lungă, trenul se mişca atât de încet, încât ciorile se lăsau pe acoperişul vagonului de marfă, plimbându-se de colo

colo printre găurile de aerisire, ca să se uite în jos la noi, de parcă eram greieri pe care nu-i puteau înhăţa. Mama era într-un alt vagon. Vorbitul era interzis, dar cântatul nu. Cântam *Arirang* ca să-i dau de veste că eram bine. Cânta apoi şi ea, ca să-mi spună că încă era cu mine. Trenul nostru a oprit pe o linie secundară ca să lase să treacă un alt tren. S-a dovedit că era trenul rezistent la explozii al Iubitului Conducător, care s-a oprit, astfel încât cei doi mecanici de locomotivă să poată discuta despre şinele din faţa noastră. În vagoane s-au răspândit zvonuri, o panică exprimată în şoapte cu privire la ceea ce ne aştepta. Vocile oamenilor au crescut în intensitate, făcând presupuneri despre ce se petrecea cu cei aflaţi în celelalte vagoane, dacă oamenii aveau să fie aleşi, aşa că eu am cântat cât de tare am putut, sperând ca mama să mă audă peste acele sunete de îngrijorare. Brusc, uşa de la vagonul nostru s-a deschis şi paznicii au lovit un bărbat, până când acesta a ajuns în genunchi. Când i-au spus să se plece până la pământ, cu toţii i-am urmat exemplul. Şi acolo, înconjurat din spate de o lumină puternică, a apărut Iubitul Conducător. „Am auzit o pasăre cântătoare?“, a întrebat el. „Spuneţi-mi, care dintre noi este această pasăre tristă?“ Nimeni n-a scos o vorbă. „Cine a luat melodia noastră naţională şi a împodobit-o cu o astfel de emoţie?“, ne-a întrebat Iubitul Conducător, plimbându-se printre rândurile de oameni îngenuncheaţi. „Ce persoană poate să distileze astfel inima omenească şi s-o reverse în vasul zelului patriotic? Vă rog, careva, terminaţi cântecul. Cum poate el să existe fără un final?“ Stând în genunchi, cu lacrimile şiroindu-mi pe obraji, am început să cânt:

ıg, Arirang, A-ra-ri-io, trec Dealul Arirang.
dat crezare când mi-ai spus
imăvara vom merge pe Dealul Arirang, sus.
nărui înainte să te depărtezi de mine, oh, Arirang.

Iubitul Conducător a închis ochii şi a zâmbit. Nu ştiam ce era mai rău – să-i displac sau să-i plac. Tot ce ştiam era că mama nu va supravieţui fără mine.

ŋg, Arirang, A-ra-ri-io, singur-singurel Arirang,
ıstă – o sticlă de vin din orez am ascuns,
ı căutat, dragul meu; în Odong, Codrul Odong,
Locul nostru de taină-am ajuns.
ŋg, dă-mi înapoi iubirea, Arirang.

După ce am terminat, Iubitul Conducător nu păru să audă cântecul estompat care a venit ca răspuns. Am fost dusă în vagonul din trenul lui personal, unde geamurile erau atât de groase, încât lumina care trecea prin ele era verde şi deforma. Acolo, mi-a cerut să recit replicile dintr-o poveste pe care o scrisese el la maşină. Se numea *Tiranii zdrobiţi*. Cum de n-a mirosit urina de pe mine sau duhoarea foamei, care ţi se furişează în sus pe gât şi-ţi infectează răsuflarea? Am rostit cuvintele, deşi n-aveau nici un înţeles pentru mine în starea aceea. Abia eram capabilă să termin o propoziţie fără să mi se facă rău. Pe urmă, Iubitul Conducător a strigat „Bravo“ şi m-a copleşit cu aplauze. „Spune-mi, spune-mi că vei memora replicile mele, spune că vei accepta rolul“, a zis el. Cum putea să ştie că nu pricepeam ce era un film, că doar auzisem transmisiuni radio cu opere revoluţionare? Cum puteam să ştiu că în trenul Iubitului Conducător erau alte vagoane, destinate unor propuneri mult mai puţin nobile decât audiţiile pentru un rol? În acel moment, Iubitul Conducător a făcut un gest larg, de parcă ne aflam deja într-un cinematograf. „Desigur, forma aceasta de artă este atât de subtilă, încât replicile mele vor deveni ale tale, a adăugat el. Oamenii te vor vedea umplând ecranul şi-şi vor aminti doar emoţia din vocea ta, dând viaţă cuvintelor.“ Sub mine, trenul a început să se mişte. „Vă rog!“, am strigat, aproape am ţipat. „Mama mea trebuie să fie în siguranţă.“ „Desigur, a spus el. Voi pune pe cineva să vadă ce face.“ Nu ştiu ce m-a apucat. Mi-am ridicat privirea şi, uitându-mă în ochii lui, i-

am zis: „În siguranţă pentru totdeauna“. El a zâmbit, surprins favorabil într-o nouă evaluare a mea. „În siguranţă pentru totdeauna“, a consimţit. „Atunci, o s-o fac. Voi interpreta povestea dumneavoastră“, i-am spus. Acesta este momentul în care am fost „descoperită“. Cu cât drag îşi aduce aminte Iubitul Conducător de el, de parcă, prin profunda lui cunoaştere şi prin înţelepciunea lui, am fost salvată de vreo forţă naturală distructivă, o alunecare de teren, de pildă. A fost o poveste pe care a adorat s-o relateze de-a lungul anilor, când eram singuri în loja lui de la operă sau când navigam prin aer în gondola lui personală – povestea despre norocul care-a făcut ca trenurile noastre să se întâlnească. N-a relatat-o niciodată cu intenţia de a constitui o ameninţare pentru mine, pentru a-mi aduce aminte de cât de sus trebuia să cad. Era, mai degrabă, o aducere-aminte a veşniciei noastre. Prin verdele geamului, am privit cum trenul care-o purta pe mama rămânea din ce în ce mai în urmă. „Ştiam că vei fi de acord, a spus Iubitul Conducător. Am avut o presimţire. Voi anula imediat cealaltă actriţă. Între timp, să-ţi facem rost de nişte haine corespunzătoare. Iar urechii ăleia i-ar prinde bine un pic de atenţie.“

În întuneric, Comandantul Ga rosti cuvântul „anula“.

— Anula, repetă Sun Moon. De câte ori m-am gândit la cealaltă fată? Cum ar putea să ştie Iubitul Conducător că încă mi se răcesc braţele când mă gândesc la ea?

— Ce s-a-ntâmplat cu ea? întrebă Ga.

— Ştii ce s-a întâmplat cu ea, fu răspunsul.

Rămaseră tăcuţi o clipă.

— Mai e un lucru pe care Iubitul Conducător nu-l ştie despre mine, spuse ea. Dar e ceva ce va afla curând.

— Ce anume?

— Am de gând să re-creez unul dintre cântecele bunicii mele. În America, voi descoperi cuvintele lipsă, iar cântecul ăsta va fi despre Iubitul Conducător. Va conţine tot ce n-am putut rosti despre locul ăsta,

absolut tot, şi o să-l cânt pe canalul naţional al radioului central american şi toţi oamenii din întreaga lume vor afla adevărul despre Iubitul Conducător.

— Restul lumii ştie adevărul despre el, zise Ga.

— Ba nu, nu-l ştie, replică ea. Nu-l va şti până când nu-l va auzi în vocea mea. E un cântec pe care-am crezut că nu voi apuca să-l cânt niciodată. Sun Moon aprinse un chibrit. În lumina acestuia, adăugă: Şi-apoi ai apărut tu. Înţelegi că Iubitul Conducător habar nu are că sunt cea mai pură actriţă, că sunt actriţă nu doar atunci când rostesc replicile lui, ci tot timpul? Ţie tot actriţa ţi-am arătat-o. Dar nu asta sunt eu. Deşi trebuie să joc tot timpul, în interior sunt doar o femeie.

Ga suflă în chibrit şi o luă de braţ, întorcând-o spre el. Era braţul de care o apucase mai devreme. De data asta, ea nu şi-l retrase. Faţa lui era aproape de a ei şi putea să-i simtă răsuflarea.

Sun Moon întinse mâna şi-l apucă de cămaşă.

— Arată-mi-l, zise ea.

— Dar e întuneric. Nu vei putea să-l vezi.

— Vreau să-l simt, îi zise ea.

Îşi trase cămaşa peste cap şi se aplecă spre ea, astfel încât tatuajul să fie în dreptul degetelor ei. Sun Moon îi trasă conturul muşchilor, îi pipăi forma trapezoidală a cutiei toracice.

— Poate c-ar trebui să-mi fac şi eu unul, spuse ea.

— Un ce, un tatuaj? întrebă el. Cu ce ţi l-ai face?

— Cu cine propui?

— Depinde. Unde pe corpul tău ar fi făcut acest tatuaj?

Ea îşi trase peste cap furoul şi îi luă mâna, punându-i-o cu ambele ei mâini peste inima ei.

— Ce zici de aici?

Ga îi simţi pielea delicată, promisiunea sânilor. Simţi, mai ales, căldura sângelui ei pe palma lui şi felul în care inima ei îl pompa prin

corp, în josul braţelor şi în mâinile care îl cuprindeau de spate cu atâta putere, încât avea senzaţia că era învăluit de ea.

— Asta-i uşor, zise el. Tatuajul de pus deasupra inimii e imaginea a ceea ce este în inima ta.

Apropiindu-se de ea, o sărută. Fu un sărut lung, unic, şi ochii lui se închiseră când buzele li se despărţiră. După aceea, ea rămase tăcută, iar el deveni temător, neştiind ce gândea ea.

— Sun Moon, eşti aici?

— Sunt aici, răspunse ea. Tocmai mi-a trecut prin minte un cântec.

— Unul bun sau unul prost?

— Există un singur fel.

— Chiar aşa, n-ai cântat niciodată de plăcere?

— Ce cântec m-ai pune să cânt? îl întrebă ea. Unul despre vărsări de sânge, celebrarea martirajului, glorificarea minciunilor?

— Nu există nici un alt fel de cântec? Ce zici de un cântec de dragoste?

— Spune unul care n-a fost răstălmăcit astfel încât să fie despre dragostea pentru Iubitul Conducător.

Pe întuneric, el îşi lăsă mâna să se plimbe pe trupul ei, pe golul de deasupra claviculei, pe vena aceea întinsă de la gâtul ei, pe colţul fin al umărului.

— Există un cântec pe care-l ştiu, îi zise el.

— Cum sună?

— Ştiu doar începutul. L-am auzit în America.

— Spune-mi.

— *Ea este trandafirul galben din Texas*, zise el.

— *Ea este trandafirul galben din Texas*, cântă Sun Moon.

Cuvintele englezeşti erau stângace în gura ei, dar sunetul, vocea erau minunate. El o atinse delicat pe buze, ca să o poată simţi cântând cuvintele.

— *Plec ca să o văd.*

— *Plec ca să o văd.*

— *Când în cele din urmă o voi găsi, o s-o pun să se mărite cu mine.*

— Ce înseamnă cuvintele?

— Sunt despre o femeie a cărei frumuseţe este ca o floare rară. Există un bărbat care nutreşte o mare dragoste pentru ea, o iubire pe care a strâns-o toată viaţa lui, şi nu contează că trebuie să facă o călătorie lungă până la ea, nu contează dacă timpul lor împreună va fi scurt, că după aceea el s-ar putea să o piardă, căci ea este floarea din inima lui şi nimic nu-l va ţine departe de ea.

— Bărbatul din cântec… Eşti tu?

— Ştii că sunt eu.

— Eu nu sunt femeia din cântec, zise ea. Nu sunt o actriţă, o cântăreaţă sau o floare. Sunt doar o femeie. Vrei s-o cunoşti pe această femeie? Vrei să fii singurul bărbat din lume care o cunoaşte pe adevărata Sun Moon?

— Doar ştii că vreau.

În acel moment, ea-şi ridică un pic corpul, ca să-i permită lui Ga să-i dea jos ultimul articol de îmbrăcăminte.

— Ştii ce păţesc bărbaţii care se îndrăgostesc de mine? întrebă ea.

Ga se gândi o clipă la asta.

— Sunt încuiaţi în tunelul casei tale şi timp de două săptămâni nu li se dă să mănânce decât ciorbă?

— Nu, răspunse ea pe un ton jucăuş.

— Hmm… Vecinul tău încearcă să le dea botulism şi apoi sunt loviţi cu pumnul în nas de şoferul Iubitului Conducător?

— Nu.

— Bine, mă dau bătut. Ce păţesc bărbaţii care se îndrăgostesc de tine?

— Se îndrăgostesc pentru totdeauna, zise ea mişcându-şi trupul în lateral, în aşa fel încât şoldurile să-i fie sub şoldurile lui.

După piederea lui Jujack şi dezertarea lui Q-Kee la Pubyok-i, am stat departe de Divizia 42. Ştiu că am cutreierat prin oraş, dar cât timp, vreo săptămână? Şi unde m-am dus? Am cutreierat Cărarea Poporului, privind cum păsările planau fără scăpare deasupra capcanelor care urma să le prindă de picioare? Am stat în Mausoleul Kumsusan, unde m-am holbat fără încetare în sicriul din crom şi sticlă al lui Kim Ir-sen, la trupul lui care străluceşte roşu sub luminile lămpilor menite a-l conserva? Sau l-am studiat pe Supraveghetorul Copiilor Răi în timp ce-şi folosea camionul deghizat în dubă de îngheţată pentru a scăpa străzile Phenianului de băieţii cerşetori? Mi-am amintit în vreun moment cum l-am recrutat pe Jujack la târgul de locuri de muncă de la Universitatea Kim Ir-sen, unde eram îmbrăcat la costum şi cravată, în timp ce-i arătam puştiului broşurile noastre în culori şi-i explicam că interogatoriul nu mai însemna violenţă, că era vorba de metode intelectuale de cel mai înalt nivel, unde instrumentele erau gândirea creativă, iar miza o constituia siguranţa naţională? Poate că m-am aşezat în Parcul Mansu, să mă uit la fecioare care-şi udau uniformele de sudoare tăind lemne de foc. Nu oi fi meditat acolo la ideea că sunt singur, că echipa mea a dispărut, că stagiarii mei nu mai sunt, că succesele mele s-au dus, că şansele mele la dragoste, prietenie şi familie păreau să fi dispărut cu totul? Poate că mintea mea era goală pe când stăteam la coadă la autobuze pe care nu intenţionam să le iau şi poate că nu mă gândeam la nimic în timp ce eram mânat alături de o brigadă de oameni care trebuiau să facă un dig din saci de nisip. Sau poate că am stat tot timpul întins pe vinilinul albastru al scaunului unui autopilot, imaginându-mi astfel de lucruri? Şi ce era în neregulă cu

memoria mea? Cum se face că nu-mi aduceam aminte cum mi-am petrecut acele zile dureroase şi de ce eram împăcat cu faptul nu mi le puteam aminti? Preferam asta, nu-i aşa? În comparaţie cu uitarea, existenţa chiar avea vreo şansă?

*

Când, în cele din urmă, m-am întors la Divizia 42, eram agitat. Coborând ultimul rând de scări, nu eram sigur ce voi găsi. Însă totul părea în funcţiune şi normal. Pe tabla cea mare erau trecute cazuri noi şi luminile roşii sclipeau deasupra tancurilor de detenţie. Q-Kee trecu pe lângă mine, cu un nou stagiar în urma ei.

— Mă bucur să vă văd, domnule, zise ea.

— Iată-l şi pe anchetatorul nostru, zise Sergentul, deosebit de jovial. Mă bucur că ai revenit.

A spus-o pe un ton care sugera că se referea nu doar la recenta mea absenţă.

Pe masa de lucru avea un obiect mare din metal.

— Salut, Sergentule, am spus.

— Sergent? întrebă el. Cine-i ăsta?

— Scuze, tovarăşe am vrut să zic.

— Aşa, da, spuse el.

Chiar atunci trecu pe acolo Comandantul Park, şchiopătând, cu braţul într-o faşă. Avea ceva în mână – nu mi-am dat seama ce, dar era roz, ud şi crud. Daţi-mi voie să vă spun, Comandantul Park, cu faţa lui plină de cicatrice, era un personaj tare sinistru. La cum se uita la tine cu ochii ăia inexpresivi în orbitele desfigurate, ai fi zis că ieşise din vreun film de groază despre dictatori malefici din Africa sau ceva de genul ăsta. El înfăşură obiectul în hârtie de ziar, apoi îl trimise prin tub jos, în buncărul de sub noi. Se şterse pe mână de pantaloni şi apoi plecă.

— Tovarăşe! mă strigă Sergentul, pocnind din degete în faţa mea.

— Scuze, nu l-am mai văzut pe Comandantul Park aici sus.

— El e Comandantul, zise Sergentul.

— El e Comandantul, am repetat în ecou.

— Uite ce e, ştiu c-ai fost luat pe sus la recoltat şi că apartamentul tău e la etajul 22. Ştiu că nu beneficiezi de locuri rezervate în metrou. Aşa că ţi-am adus ceva, zise el şi-şi băgă mâna în buzunar. Ceva cu care să scapi de toate micile probleme ale vieţii.

Am fost sigur că era vorba de sedativul de nouă generaţie, despre care auzisem zvonuri.

În loc de asta, scoase o insignă Pubyok nouă şi lucitoare.

— Nu există echipă formată dintr-un singur om, zise el oferindu-mi insigna. Eşti un tip deştept. Avem nevoie de un tip deştept. Q-Kee a învăţat multe de la tine. Haide, fii deştept. Poţi continua să lucrezi cu ea.

— Cazul lui Ga este încă al meu, i-am spus. Trebuie să-l duc la bun sfârşit.

— Cu asta sunt de acord, zise Sergentul. Nici nu aş vrea să fie altfel. Termină-ţi munca, desigur, apoi alătură-te echipei.

După ce am luat insigna, el spuse:

— Îi voi pune pe băieţi să programeze petrecerea ta de tăiere a părului.

Am răsucit insigna în mână. Nu era nici un nume pe ea, doar un număr.

— Haide, vino să vezi ceva, zise Sergentul, luându-mă de umăr.

La bancul de lucru, îmi dădu obiectul din metal. Cântărea foarte mult. Abia puteam să-l ţin. Avea un mâner solid care se unea cu o bucată de matriţă inscripţionată cu un şir de litere, din fier forjat.

— Ce limbă e asta? Engleză? l-am întrebat.

Sergentul aprobă din cap.

— Dar chiar dacă ai şti engleză, nu ai putea s-o citeşti, zise el. Scrisul e de-a-ndoaselea. Îmi luă matriţa, ca să-mi poata arăta scrisul: Se numeşte

marcaj. Fier pur, topit la comandă. Se foloseşte pentru a marca un lucru, pe care apoi poţi să-l citeşti normal. Nu mi-aduc aminte dacă scrie „Proprietatea Republicii Populare Democrate Coreene“ sau „Proprietatea Iubitului Conducător Kim Jong-il“.

Sergentul mă studie cu atenţie, să vadă dacă voi face vreo remarcă inteligentă de genul „Care-i diferenţa?“.

Cum nu am făcut, el zâmbi şi aprobă din cap.

M-am uitat după un cablu de alimentare cu energie electrică a dispozitivului, dar n-am văzut nimic.

— Cum funcţionează?

— Simplu, răspunse el. Este o veche tehnologie americană. Îl pui în cărbuni încinşi până se înroşeşte. Apoi imprimi mesajul.

— Pe ce? am întrebat.

— Pe Comandantul Ga. În zori, va fi însemnat cu fierul ăsta încins, pe stadionul de fotbal.

Hienele, m-am gândit eu, deşi am încercat din răsputeri să nu arăt nici o emoţie.

— Asta făcea aici Comandantul Park?

— Nu, răspunse Sergentul. Iubitul Conducător l-a trimis cu o misiune personală. Se pare că Iubitului Conducător îi este dor de Sun Moon şi a vrut o ultimă imagine ca să-şi aducă aminte de ea.

M-am holbat la Sergent, încercând să înţeleg ce spunea, dar în timp ce pe chip îi apărea un zâmbet şiret, m-am întors şi am luat-o la fugă, am alergat cât de repede am putut la Comandantul Ga. L-am găsit într-un tanc de detenţie izolat fonic.

— O vor face dimineaţă, zise Ga când am intrat în camera lui. Zăcea pe o masă de interogatoriu, fără cămaşă, cu mâinile legate. Au de gând să mă ducă pe stadionul de fotbal şi să mă însemneze cu fierul roşu în faţa tuturor.

Însă nu eram în stare să-i aud cuvintele. Doar mă holbam la pieptul lui. M-am apropiat încet, cu ochii aţintiţi la pătratul roşu, de carne expusă, din locul unde fusese tatuajul cu Sun Moon. Cursese mult sânge – masa şiroia de sânge –, dar acum din rană se scurgea doar un lichid transparent, care-i lăsa dâre rozalii pe coaste.

— Mi-ar prinde bine un bandaj, zise el.

M-am uitat prin încăpere, dar nu era nimic care să-mi fie de folos.

Am văzut cum trupul îi fu scuturat de un fior, apoi urmară câteva respiraţii adânci, care-i provocară o mare durere. Din gură îi ieşea un râs ciudat, gâlgâind de agonie.

— Nici măcar nu m-au întrebat despre actriţă, zise el.

— Bănuiesc că asta înseamnă că i-ai învins.

Maxilarul îi era încleştat din cauza durerii, aşa că nu putu decât să aprobe din cap. Respiră scurt de câteva ori, apoi spuse:

— Dacă vei avea vreodată de ales între Comandantul Park cu un briceag şi… – în acel moment îşi încleştă dinţii o clipă –… şi un rechin…

— Să aleg rechinul, corect? am spus punându-mi mâna pe fruntea lui şiroind de transpiraţie. Nu vorbi, nu e nevoie să faci glume. Nu încerca să fii Tovarăşul Buc.

Numele acesta, mi-am putut da seama, îi provocă durerea cea mai mare.

— Nu aşa trebuia să se întâmple, zise Ga. Buc nu trebuia să aibă de suferit.

— Tu fă-ţi griji doar pentru tine, i-am spus.

Transpiraţia i se strângea în ochi, care-i ardeau de îngrijorare.

— Asta i s-a întâmplat lui Buc? întrebă el.

— Nu, i-am răspuns, folosindu-mi poalele cămăşii ca să-l şterg la ochi. Buc a murit în propriile lui condiţii.

Ga dădu aprobator din cap, maxilarul zgâlţâindu-se violent de câteva ori.

În cameră intră Sergentul, rânjind.

— Ei, ce crezi acum despre marele Comandant Ga? întrebă el. E cel mai periculos om din ţară, să ştii.

— Acesta nu este adevăratul Comandant Ga, i-am reamintit Sergentului. E doar un bărbat.

Sergentul încălecă pe masa Comandantului Ga.

Tresărind, Comandantul Ga încercă să-şi ţină capul cât mai departe posibil de Sergent.

Cu toate astea, Sergentul se apropie, aplecându-se peste Comandantul Ga ca pentru a-i examina rana mai cu atenţie. Sergentul aruncă o privire înapoi la mine, zâmbind.

— Ah, da, spuse el. Bunul Comandant Ga aici de faţă a făcut antrenament împotriva durerii, spuse el.

Apoi Sergentul inspiră adânc şi suflă peste rana lui Ga.

Urletul care urmă îmi făcu urechile să ţiuie.

— Acum e gata să vorbească, zise Sergentul. Iar tu vei obţine mărturisirea lui.

M-am uitat la Comandantul Ga, care respira întretăiat, fără putere.

— Şi cum rămâne cu biografia lui? l-am întrebat pe Sergent.

— Înţelegi că asta e ultima biografie, da? îmi zise el. Epoca aia s-a terminat. Însă poţi să faci orice doreşti câtă vreme vom avea în mână mărturisirea lui mâine la prima oră, când îl vor duce pe stadion.

După ce eu am aprobat din cap, Sergentul plecă.

M-am aplecat mai aproape de Comandantul Ga. Pielea lui se răcea, făcându-se ca de găină, apoi de destindea. Nu era un erou. Era doar un om, ale cărui limite fuseseră forţate mai mult decât ar fi trebuit să îndure vreun om. Privindu-l în acel moment, am înţeles basmul pe care ni-l spusese despre micuţul orfan care a lins mierea de pe ghearele Iubitului Conducător. Noaptea când ne-a spus povestea aia, am realizat, fusese ultima oară când echipa mea a fost întreagă şi împreună.

— Nu-l voi lăsa pe urs să-ţi vină de hac, i-am spus. Nu-i voi lăsa să facă ceea ce au de gând să facă.

În ochii lui Ga erau lacrimi.

— Bandaj, fu tot ce putu să zică.

— Am de făcut o trebuşoară. Apoi o să mă-ntorc să te salvez.

*

La blocul de locuinţe Gloria Muntelui Paektu, nu am urcat cu paşi săltaţi cele douăzeci şi unu de etaje până la părinţii mei, ci pentru prima oară am urcat scările încet, simţind efortul cerut de fiecare treaptă. Nu reuşeam să-mi scot din minte fierul ăla pentru marcat. Îl vedeam arzând roşu, cu un fâsâit, pe Comandantul Ga, îmi imaginam cicatricele lăsate de el, vechi şi decolorate, pe dosurile groase ale tuturor bătrânilor Pubyok-i, vedeam trupul perfect al lui Q-Kee desfigurat de el, o arsură de la gât până la buric, despărţind sânii către stern, abdomenul şi ce era mai jos. Nu m-am folosit de insigna Pubyok ca să mă urc în vagonul rezervat din metrou. Am stat cu cetăţenii obişnuiţi şi nu m-am putut abţine să văd pe toate acele corpuri însemnul cu „Proprietatea…“ scris cu litere roz, în relief. Însemnul acesta era pe toată lumea, doar că abia acum puteam, în sfârşit, să-l văd. Era perversiunea extremă a visului comunist care-mi fusese predat din copilărie. Simţeam că-mi vine să vomit napii din stomac.

În timpul zilei, nu eram aproape niciodată acasă. Am profitat de ocazie şi mi-am scos pantofii pe coridor, băgând apoi foarte încet cheia în broască. Deschizând uşa, am ridicat-o trăgând un pic în sus de clanţă, ca balamalele să nu scârţâie. Înăuntru, difuzorul mergea cu volumul dat tare, iar părinţii mei erau la masă, având deschise şi întinse în faţă nişte dosare de-ale mele. Şuşoteau între ei în timp ce-şi treceau degetele peste pagini,

pipăind etichetele dosarelor şi agrafele de birou, timbrele şi sigiliile departamentului ieşite în relief.

Ştiam că nu trebuia să las acasă dosare importante. Acelea erau doar nişte formulare de rechiziţie.

Am împins uşa în urma mea, ca să se închidă. A scârţâit în arcul ei, apoi încuietoarea a păcănit, închizându-se.

Cei doi au înlemnit.

— Cine e? a întrebat tata. Cine-i acolo?

— Eşti un hoţ? a întrebat mama. Te asigur că n-avem nimic care să merite furat.

Se uitau amândoi direct spre mine, deşi păreau să nu mă vadă.

Peste masă, mâinile lor s-au căutat una pe alta, unindu-se.

— Pleacă, zise tata. Lasă-ne în pace sau te vom spune fiului nostru.

Mama a căutat pe bâjbâite pe masă până a găsit o lingură. A apucat mânerul şi l-a ţinut ridicat ca pe un cuţit.

— N-ai vrea ca fiul meu să afle despre asta, a zis ea. E torţionar.

— Mamă, tată, nu vă îngrijoraţi, eu sunt, fiul vostru.

— Dar e ziua în amiaza mare, zise tata. Totul e-n regulă?

— Totul e-n regulă, l-am asigurat.

M-am dus la masă şi am închis dosarele.

— Eşti desculţ, zise mama.

— Da.

Puteam să văd însemnele şi pe ei. Puteam să văd că fuseseră marcaţi cu fierul ăla.

— Dar nu înţeleg, spuse tata.

— O să am o noapte lungă, le-am zis. Şi vor urma zile foarte lungi. Nu voi fi aici să vă pregătesc cina sau să vă ajut să mergeţi pe coridor până la baie.

— Nu-ţi face griji pentru noi, zise mama. Putem să ne descurcăm. Dacă trebuie să pleci, pleacă.

— Chiar trebuie să plec.

M-am dus până la bucătărie. Dintr-un sertar, am scos deschizătorul de conserve. M-am oprit lângă fereastră. Cum îmi petreceam zilele sub pământ, nu eram obişnuit cu lumina puternică din miezul zilei. Am observat lingura, tigaia şi plita fierbinte cu care gătea mama. M-am uitat lung la suportul pentru uscat vasele, unde două boluri din sticlă captau şi reflectau lumina. Am decis să nu le iau.

— Cred că vă este teamă de mine, le-am spus. Pentru că sunt un mister pentru voi. Pentru că nu mă cunoaşteţi cu adevărat.

Credeam că vor protesta, dar ei rămaseră tăcuţi. M-am întins până la raftul de sus şi am găsit conserva de piersici. Am suflat peste capac, dar cutia nu se afla acolo de suficient timp încât să se pună prea mult praf pe ea. La masă, am luat lingura din mâna mamei şi m-am aşezat, cu obiectele alea în faţa mea.

— Ei bine, nu va mai trebui să vă faceţi griji niciodată, le-am spus eu, pentru că astăzi o să mă cunoaşteţi pe mine cel adevărat.

Am înfipt deschizătorul în cutia de tablă şi am început să tai lent un cerc.

— Piersici? întrebă tata, adulmecând aerul.

— Exact, am spus. Piersici în propriul lor suc dulce.

— De la piaţa de noapte? întrebă mama.

— De fapt, le-am furat din fişetul cu probe.

Tata a respirat adânc.

— Mai că pot să le văd, ca pe lumina zilei, sucul gros în care sunt băgate, felul în care strălucesc în lumină, zise el.

— A trecut foarte multă vreme de când n-am mai gustat o piersică, spuse mama. Pe vremuri, primeam în carnetul de raţii un cupon pentru o conservă pe lună.

— Oh, asta a fost acum mulţi ani, zise tata.

— Cred că ai dreptate, răspunse mama. Eu zic doar că odinioară ne plăceau foarte mult piersicile şi că într-o bună zi nu s-au mai putut găsi nicăieri.

— Ei, atunci, daţi-mi voie, le-am spus. Deschideţi gura.

Îşi deschiseră gurile ca nişte copii. Anticipând plăcerea, tata îşi închise ochii lăptoşi.

Am amestecat piersicile în cutia de tablă, apoi am ales o felie. Am trecut fundul lingurii peste marginea cutiei, ca să nu se scurgă siropul, apoi am întins mâna şi am strecurat felia de piersică în gura mamei.

— Mmm, făcu ea.

După aceea i-am dat tatălui meu să mănânce.

— Fiule, asta da piersică, spuse el.

Era linişte, cu excepţia difuzorului care urla, în timp ce ei savurau momentul.

— Mulţumim, Iubite Conducător Kim Jong-il, ziseră ei la unison.

— Da, lui să-i mulţumiţi, am spus.

Am amestecat iar în cutie, vânând felia următoare.

— Am un prieten nou, le-am zis.

— Un prieten de la serviciu? mă întrebă tata.

— Un prieten de la serviciu. Noi doi am devenit foarte apropiaţi. Îmi dă speranţă că, undeva acolo, există iubire şi pentru mine. E un bărbat care are dragostea adevărată. I-am studiat cazul cu foarte mare atenţie şi cred că secretul iubirii este sacrificiul. El însuşi a făcut sacrificiul suprem pentru femeia pe care o iubeşte.

— Şi-a dat viaţa pentru ea? întrebă tata.

— De fapt, i-a luat viaţa, i-am răspuns şi i-am vârât o felie de piersică în gură.

— Ne bucurăm pentru tine, zise mama, cu un tremur în glas. Aşa cum spune Iubitul Conducător, „Iubirea face Pământul să se învârtă“. Aşa că

nu şovăi. Du-te şi caută acea iubire adevărată. Nu-ţi face griji pentru noi. Putem să avem grijă de noi înşine.

I-am băgat cu lingura o felie de piersică în gură. Asta o luă prin surprindere şi tuşi.

— Poate că, din când în când, m-aţi văzut scriind în jurnalul meu. De fapt, nu este un jurnal, e o autobiografie. După cum ştiţi, cu asta mă ocup la serviciu, scriu biografiile oamenilor, pe care le păstrăm în ceea ce s-ar putea numi o bibliotecă privată. Un tip cu care lucrez, căruia eu îi zic Sergentul, zice că problema cu biografiile mele e că nu le citeşte nimeni niciodată. Asta mă trimite la ce mi-a spus noul meu prieten, anume că singurii oameni care ar vrea să citească biografia lui au murit.

Am mai pescuit nişte felii de piersică, pline de sirop.

— „Oameni“ însemnând femeia pe care o iubeşte prietenul tău, zise tata.

— Da.

— Femeia pe care prietenul tău a ucis-o, spuse mama.

— Şi copiii ei, am adăugat. Povestea asta are o latură tragică, nu se poate nega.

Am înclinat aprobator din cap la acest adevăr. Ar fi constituit un subtitlu bun pentru biografia lui: *Comandantul Ga – o tragedie*. Sau cum l-o fi chemând.

Mai era doar jumătate de conservă. Am amestecat piersicile în cutie, alegând alte câteva felii.

— Păstrează câteva şi pentru tine, zise tata.

— Da, e de ajuns, spuse mama. N-am mai mâncat nimic dulce de aşa multă vreme, stomacul meu nu poate să facă faţă.

Am clătinat din cap în semn că nu.

— Asta e o conservă de piersici rară, le-am zis. Voiam s-o ţin pentru mine, dar a alege calea uşoară nu constituie răspunsul la problemele vieţii.

Mamei începură să-i tremure buzele. Şi le acoperi cu mâna.

— Dar să ne întoarcem la problema mea, am spus. Biografia mea şi greutatea cu care am scris-o. Pana de inspiraţie de care sufeream – îmi dau seama limpede acum – provenea din faptul că, adânc în sinea mea, ştiam că nimeni nu vrea să-mi audă povestea. Apoi prietenul meu a avut revelaţia că tatuajul său nu era public, ci personal. Deşi era la vederea întregii lumi, exista de fapt pentru nimeni altcineva decât pentru el însuşi. Pierzând tatuajul, de fapt a pierdut tot.

— Cum poate cineva să piardă un tatuaj? întrebă tata.

— Din nefericire, este mai uşor decât aţi crede, le-am zis. Asta însă m-a pus pe gânduri şi mi-am dat seama că nu scriam pentru posteritate sau pentru Iubitul Conducător ori pentru binele cetăţenilor. Nu, oamenii care trebuiau să-mi audă povestea erau cei pe care-i iubeam, oamenii aflaţi chiar în faţa mea, care au început să mă considere un străin, care erau speriaţi de mine din cauză că nu mă mai cunoşteau pe mine cel adevărat.

— Dar prietenul tău… I-a ucis pe oamenii pe care îi iubea, nu?

— Mare păcat, ştiu, am spus. Nu poate fi iertat pentru asta şi nici măcar n-a cerut acest lucru. Dar daţi-mi voie să încep cu biografia mea. M-am născut la Phenian, ca fiu al unor muncitori în fabrică. Mama şi tatăl meu erau mai în vârstă, dar au fost nişte părinţi buni. Au supravieţuit fiecărei epurări a muncitorilor şi au evitat denunţarea şi reeducarea.

— Dar noi ştim deja aceste lucruri, mă întrerupse tata.

— Sstt, i-am replicat. Nu poţi să te contrazici cu o carte. N-ai cum să rescrii o biografie pe măsură ce o citeşti. Şi acum, înapoi la povestea mea.

În timp ce terminau piersicile, le-am relatat cât de normală a fost copilăria mea, cum cântam la acordeon şi la flaut drept la şcoală şi cum, când eram în cor, am cântat ca alto în spectacole cu *Normele făcute ne entuziasmează*. Cum am memorat toate discursurile lui Kim Ir-sen şi am obţinut cele mai mari note la Teoria Juche. Apoi m-am apucat să povestesc lucruri pe care ei nu le ştiau:

— Într-o zi, la şcoală a venit un om de la Partid, le-am zis. A testat loialitatea tuturor băieţilor, pe rând, în şopronul îngrijitorului. Testul în sine dura doar câteva minute, dar era foarte dificil. Presupun că ăsta e rostul unui test. Sunt fericit să spun că am trecut testul, toţi l-am trecut, însă nici unul dintre noi nu a vorbit vreodată despre asta.

Mi se părea foarte eliberator să vorbesc, în sfârşit, despre asta, un subiect pe care nu-l puteam aşterne niciodată pe hârtie. Am ştiut, brusc, că le voi împărtăşi totul, că vom fi mai apropiaţi ca niciodată – le voi povesti despre umilinţele pe care le-am suferit în timpul serviciului militar obligatoriu, despre singura mea relaţie sexuală cu o femeie, despre farsele crude pe care le-am îndurat ca stagiar în echipa Pubyok.

— Nu intenţionez să insist prea mult pe subiectul acelui test de loialitate, însă el a schimbat modul în care vedeam lucrurile. În spatele unui piept acoperit de medalii ar fi putut fi un erou sau un bărbat cu un deget arătător nesătul. Am devenit un băiat suspicios, care ştia că întotdeauna exista ceva mai mult dincolo de suprafaţă, dacă erai dispus să încerci să descoperi. Poate că asta m-a împins pe drumul spre cariera mea, o traiectorie care a confirmat că cetăţeanul care gândeşte corect, cu spirit de sacrificiu, despre care guvernul ne spune că suntem fiecare, nu există. Nu mă plâng, luaţi aminte, doar explic. Mie nu mi-a fost nici pe jumătate la fel de rău ca unora. Nu am crescut într-un orfelinat, ca prietenul meu, Comandantul Ga.

— Comandantul Ga? întrebă tata. El este noul tău prieten?

Am aprobat din cap.

— Răspunde-mi, zise tata. Comandantul Ga e noul tău prieten?

— Da.

— Dar nu poţi să ai încredere în Comandantul Ga, spuse mama. E un laş şi un criminal.

— Da. E un impostor, adăugă tata.

— Nu-l cunoaşteţi pe Comandantul Ga, le-am zis. Îmi citiţi dosarele?

— N-avem nevoie să citim nici un dosar, zise tata. Ştim de la cea mai înaltă autoritate. Comandantul Ga este un inamic al statului.

— Ca să nu mai pomenim de prietenul lui cel viclean, Tovarăşul Buc, adăugă mama.

— Nici măcar să nu rosteşti numele ăsta, avertiză tata.

— De unde ştiţi toate astea? i-am întrebat. Povestiţi-mi despre autoritatea asta.

Amândoi arătară înspre difuzor.

— În fiecare zi se spune câte ceva din povestea lui, zise mama. Despre el şi Sun Moon.

— Da, confirmă tata. Ieri a fost episodul 5. În el, Comandantul Ga merge la Operă cu Sun Moon, dar ştii, de fapt el nu este adevăratul Comandant Ga…

— Încetează, am spus. E imposibil. Am avansat foarte puţin în biografia lui. Nici măcar nu are un final.

— Ascultă chiar tu, zise mama. Difuzorul nu minte. Următorul episod va fi în această după-amiază.

Am târât un scaun în bucătărie, unde l-am folosit ca să ajung la difuzor. Chiar şi după ce l-am smuls din perete, era conectat la un cablu care-l făcea să cârâie în continuare. Doar cu ajutorul unui cuţit de carne am reuşit să-l fac să tacă.

— Ce se întâmplă? întrebă mama. Ce faci?

Tata era isteric.

— Dacă americanii atacă prin surprindere? întrebă el. Cum vom primi avertizarea?

— Nu trebuie să vă mai faceţi griji pentru atacurile-surpriză, le-am spus.

Tatăl meu dădu să protesteze, dar din gură îi curse un firicel de salivă. Îşi duse mâna la buze şi şi le pipăi, ca şi cum i-ar fi amorţit. Iar la o mână a mamei se vedea un tremurat. Ea şi-l opri ţinând-o cu cealaltă mână.

Toxina botulinică începea să se reverse în trupurile lor. Timpul suspiciunilor şi certurilor se terminase.

Mi-am amintit fotografia aceea cumplită cu familia Tovarăşului Buc, prăbuşită sub masă. I-am dat fiecăruia un pahar cu apă şi i-am pus în paturile lor ca să aştepte căderea nopţii. Toată după-amiaza şi în amurg, le-am oferit darul poveştii mele, fiecare amănunt al ei, fără să omit nimic. În timp ce vorbeam priveam afară pe fereastră şi-am încheiat doar atunci când au început să se zvârcolească în paturile lor. Nu puteam să acţionez înainte de sosirea întunericului, iar când, în cele din urmă, am făcut-o, oraşul Phenian semăna cu acel greier negru din basm – era pretutindeni şi nicăieri, ţârâitul lui enervându-i doar pe cei care ignorau ultima chemare la somn. Luna apăru strălucind din fluviu, iar după ce bufniţele îşi dădură atacul, nu se mai auzi nimic altceva decât ţăcănitul dinţilor de oi şi capre în timp ce rumegau pe întuneric. Când bezna fu totală, iar părinţii mei îşi pierdură toate facultăţile fizice şi mentale, i-am sărutat de rămas-bun, căci nu puteam îndura să fiu martor la inevitabil. Un semn sigur de botulism este pierderea văzului, aşa că speram doar că nu vor şti niciodată ce i-a lovit. Am privit prin cameră pentru ultima oară, la fotografia de familie, la muzicuţa tatei, la verighetele lor. Dar le-am lăsat pe toate acolo. Acolo unde mergeam, nu puteam să iau nimic.

*

Era imposibil ca Ga să poată pleca în istovitoarea călătorie care-l aştepta cu o rană deschisă. La piaţa de noapte, am dat la schimb insigna Pubyok pe nişte iodoform şi o compresă mare. Treversând oraşul pe întuneric, în drum spre Divizia 42, simţeam nemişcarea marii maşinării în repaus. În cablurile de deasupra capului nu se auzea nici un zumzet de electricitate şi nici un gâlgâit de apă nu venea dinspre ţevile de dedesubt. Phenianul se strângea colac în întuneric pentru a se năpusti asupra zilei de

mâine. Şi cât de mult iubeam capitala care ţâşnea la viaţă, fumul de lemn din aer dimineaţa, mirosul de ridichi care se prăjeau, mirosul de încins al frânelor de la tramvaie! Eram un băiat de la oraş. Avea să-mi fie dor de metropolă, de zarva şi vitalitatea ei. De-ar exista un loc în care cineva să adune poveştile oamenilor şi să le aştearnă în scris! Dar Phenianul este deja plin cu scriitori de necrologuri. Iar eu nu pot să suport propaganda. Ai crede că o persoană se obişnuieşte cu soarta crudă.

Când am intrat în camera Comandantului Ga, el m-a întrebat:

— E deja dimineaţă?

— Încă nu, i-am răspuns. Mai e timp.

Am încercat să-l oblojesc cât de bine am putut. Degetele mi s-au înroşit de la iodoform, făcându-le să arate de parcă eu eram cel care-l brutalizase pe bărbatul din faţa mea. Dar când i-am pus bandajul, rana dispăru. Am folosit toată rola de leucoplast pentru a-l fixa.

— Eu o să plec de-aici, i-am spus. Ai vrea să te iau cu mine?

Dădu aprobator din cap.

— Îţi pasă unde mergi sau de obstacolele ce se vor ivi?

— Nu, răspunse scuturând din cap.

— Eşti gata? Trebuie să faci ceva ca să te pregăteşti?

— Nu, sunt gata.

L-am ajutat să se ridice, apoi l-am cărat prin Divizia 42 până la o cameră de interogatoriu, unde l-am rostogolit într-un scaun albastru.

— Ăsta e locul în care mi-ai dat o aspirină când am ajuns aici, zise el. Pare să fi trecut atât de mult timp de atunci…

— Nu va fi o călătorie neplăcută, i-am zis. La celălalt capăt, nu vor mai fi Pubyok-i, bastoane electrice sau fiare încinse. Să sperăm că vei fi trimis într-o cooperativă agricolă, la ţară. Nu e o viaţă uşoară, dar vei putea să-ţi întemeiezi o nouă familie şi să-ţi slujeşti patria în adevăratul spirit al comunismului – prin muncă grea şi devotament.

— Mi-am trăit viaţa, zise Comandantul Ga. Sar peste restul.

Am dat deoparte două sedative. Comandantul Ga refuză să ia o pastilă, aşa că le-am înghiţit eu pe amândouă. Am scotocit în dulăpiorul cu furnituri până am dat de un scutec de unică folosinţă de mărime medie.

— Vrei unul? l-am întrebat. Ţinem câteva la îndemână, pentru când ne vin VIP-uri. Te poate scuti de o parte din jenă. Am unul de mărime mare chiar aici.

— Nu, mulţumesc.

Mi-am lăsat pantalonii în jos şi mi-am fixat scutecul, folosind benzile adezive.

— Te respect, să ştii, i-am spus. Ai fost singurul tip ajuns la noi care n-a vorbit. Ai fost deştept – dacă ne-ai fi spus unde e actriţa, te-ar fi omorât imediat.

— Ai de gând să mă conectezi la maşinăria asta?

Am înclinat din cap aprobator.

Ga s-a uitat la firele şi la voltmetrele autopilotului.

— Nu există nici un mister, zise el. Actriţa a fugit pur şi simplu din ţară.

— Nu încetezi niciodată, nu-i aşa? Eşti pe cale să pierzi tot ce ai, mai puţin bătăile inimii, şi totuşi încerci să ne pui pe o pistă falsă.

— Este adevărat. A urcat într-un avion şi a plecat.

— Imposibil, i-am zis. Sigur, există ţărani care îşi riscă viaţa şi o mână sau un picior ca să traverseze înot un fluviu rece ca gheaţa. Dar actriţa noastră naţională, chiar sub nasul Iubitului Conducător? Mă insulţi.

I-am dat o pereche de botoşi din hârtie. S-a aşezat pe scaunul lui albastru-deschis, eu m-am aşezat pe al meu şi amândoi ne-am dat jos pantofii şi şosetele ca să ne punem botoşii.

— Nu vreau să te insult, dar ale cui crezi că sunt pozele din telefonul meu? m-a întrebat. Soţia şi copiii mei dispar, dar pe urmă, de departe, apar nişte poze cu o femeie şi copiii ei. E ăsta un mister aşa de mare?

— Este o dilemă, recunosc. M-am gândit mult la ea. Dar ştiu că i-ai ucis pe cei pe care-i iubeai. Nu se poate altfel.

Am scos telefonul lui din buzunarul meu şi am folosit tastele ca să şterg pozele. Am continuat:

— Dacă un anchetator începe să pună la îndoială singurele lucruri pe care le ştie sigur, atunci… dar gata, nu mai sunt persoana aceea. Nu mai consemnez biografii. Acum mă preocupă doar propria mea poveste.

Am aruncat telefonul într-o chiuvetă din inox, odată cu nişte monede şi cu legitimaţia mea, pe care scria doar „Anchetator“.

— O să-mi pui alea, nu-i aşa? mă întrebă el, arătând spre curelele din piele.

— Sunt nevoit s-o fac, îmi pare rău. Trebuie ca lumea să ştie că eu ţi-am făcut asta, că nu s-a întâmplat invers.

I-am lăsat scaunul pe spate, apoi i-am legat picioarele şi braţele. I-am făcut favoarea de a lăsa legăturile destul de lejere.

— Îmi pare rău că n-am reuşit să-ţi termin biografia, i-am spus. Dacă n-aş fi eşuat, aş fi putut să-ţi trimit biografia cu tine, ca atunci când vei ajunge la capătul celălalt să poţi citi cine ai fost şi să redevii tu.

— Nu-ţi face griji, îmi zise el. Ea va fi la capătul celălalt. Mă va recunoaşte şi-mi va spune cine sunt.

— Pot să-ţi ofer ăsta, i-am spus, arătându-i un pix. Dacă vrei, poţi să-ţi scrii numele undeva pe corp, într-un loc unde nu va fi observat – pe *umkyoung* sau între degetele de la picioare. În felul ăsta, mai târziu, s-ar putea să descoperi cine ai fost. Nu încerc să te păcălesc ca să îţi aflu identitatea, te asigur.

— Tu ai de gând să faci asta?

— Nu vreau să ştiu cine am fost, i-am răspuns.

— Nici măcar nu ştiu ce nume să scriu, îmi zise.

Am îngenuncheat pentru a-i conecta toţi electrozii la craniu.

— Ştii că povestea ta e spusă la difuzoare? i-am zis.

— De ce?

— Nu ştiu, dar, cum mâine nu te vei căi pe stadionul de fotbal, cred că vor născoci un nou final pentru povestea ta.

— Un final pentru povestea mea, repetă el. Povestea mea s-a terminat deja de zece ori, dar cu toate astea nu se termină niciodată. Finalul tot vine după mine, însă îi ia pe toţi ceilalţi. Orfani, prieteni, superiori ierarhici, am trăit mai mult decât toţi.

În mod clar, se confunda pe el însuşi cu povestea lui, ceea ce constituie rezultatul firesc al anumitor greutăţi şi necazuri.

— Ăsta nu e finalul pentru tine, i-am spus. E un nou început. Şi n-ai trăit mai mult decât toţi prietenii tăi. Noi suntem prieteni, nu-i aşa?

S-a uitat lung la tavan, de parcă pe acolo trecea o paradă cu oamenii pe care îi cunoscuse cândva.

— Eu ştiu de ce sunt în scaunul ăsta albastru, zise el. Dar tu de ce te afli pe el?

Să aliniez toate firele roş-albe care plecau din capul lui semăna cu împletitul părului.

— Cândva, aici era un loc în care se făcea o muncă importantă, plină de însemnătate, i-am spus. Aici, cetăţeanul era separat de povestea lui. Asta era treaba mea. Din cele două, povestea se păstra, în vreme ce persoana era transformată. Eram împăcat cu asta. În felul acesta, au fost descoperiţi mulţi devianţi şi contrarevoluţionari. E-adevărat, uneori oameni nevinovaţi erau doborâţi alături de vinovaţi, dar nu exista altă cale de a descoperi adevărul şi, din nefericire, odată ce unei persoane i s-a luat istoria, din rădăcini, dacă vrei, ea nu-i mai poate fi restituită. Dar acum…

— Da? întrebă Ga, întinzându-şi gâtul ca să se uite la mine.

— Acum, nu doar viaţa dinainte, dar şi persoana piere. Ambele mor.

Am potrivit scala de voltaj de la autopilotul lui. Ga avea o minte putenică, aşa că am fixat-o la 8.

— Mai spune-mi o dată, cum funcţionează intimitatea? l-am întrebat.

— S-a dovedit a fi uşor, zise Ga. Îi povesteşti cuiva totul, şi cele bune, şi cele rele, ce te face să pari puternic, dar şi ce este ruşinos. Dacă ai omorât soţul femeii, trebuie să-i spui. Dacă cineva a încercat un atac homosexual asupra ta, trebuie să-i spui şi asta. Eu ţi-am spus tot, cât de bine am fost în stare. Poate că nu ştiu cine sunt. Însă actriţa e liberă. Nu sunt sigur că înţeleg libertatea, dar am simţit-o şi acum şi actriţa are libertate.

Am dat aprobator din cap. Era plăcut să aud asta din nou. Mi-a redat calmul lăuntric. Cu părinţii mei, reuşisem în cele din urmă să fiu intim. Iar Comandantul Ga era prietenul meu, în ciuda minciunii cum că actriţa era în viaţă. Se pătrunsese atât de mult de această idee, încât ea devenise, cumva, adevărată pentru el. Prin logica lui sucită, Ga îmi spunea mie, prietenul lui, adevărul absolut.

— Ne vedem la celălalt capăt, i-am zis.

Ga îşi aţinti ochii asupra unui punct care nu exista.

— Mama mea era cântăreaţă, spuse el.

Când îşi închise ochii, am apăsat butonul de pornire.

Ga făcu obişnuitele mişcări involuntare, clipind din ochi, ridicându-şi braţele, căutând aerul ca un crap la suprafaţa unui iaz de meditaţie. „Mama mea era cântăreaţă“ au fost ultimele sale cuvinte, ca şi cum ar fi fost singurele în care putea să aibă încredere că descriau cine a fost.

Am urcat pe scaunul albastru de lângă al lui, dar nu m-am obosit să-mi leg curelele. Voiam ca Pubyok-ii să ştie că-mi alesesem propriul drum, că le respinsesem metodele. Mi-am conectat firele şi mi-am îndreptat atenţia spre scala voltmetrului autopilotului. Voiam să nu-mi mai amintesc niciodată nimic despre locul ăla, aşa că l-am setat la 8,5. Totuşi, nu îmi doream o lobotomie, aşa că l-am reglat la 7,5. Iar dacă eram intim cu mine însumi, puteam, de asemenea, să recunosc că mă temeam de durere. M-am mulţumit cu 6,5.

Tremurând de speranţă şi, ciudat, de regret, degetul meu apăsă butonul de pornire.

Braţele mi se înălţară în faţă. Parcă erau braţele altcuiva. Am auzit un geamăt şi mi-am dat seama că eu gemeam. O limbă de curent electric mă linse în profunzimile creierului, scormonitor, aşa cum sunt inspectaţi molarii după o masă. Îmi închipuisem această experienţă ca fiind una de amorţire, dar gândirea mea era foarte activă, gândurile mele zburau cu repeziciune. Totul era singular – sclipirea unei armături metalice, verdele strident al ochiului unei muşte. Exista doar lucrul în sine, fără legătură sau context, de parcă totul din minte nu mai era legat de nimic altceva. Albastru, piele, scaun – nu le puteam pune laolaltă. Mirosul de ozon era fără precedent, incandescenţa becului nu se compara cu nimic dinainte. Perii fini din nas mi se ridicară în sus. Erecţia, abominabilă şi solitară, îmi dădea fiori. Nu am văzut nici un vârf de munte acoperit de gheaţă sau vreo floare albă. M-am uitat prin cameră după ele, dar am văzut doar elemente: strălucire, luciu, asprime, umbră.

Am devenit conştient de faptul că Ga se mişca lângă mine. Cu mâinile ridicate, tot ce-am putut să fac a fost să-mi întorc capul uşor ca să-l observ. Avea un braţ eliberat din curea şi întindea mâna spre scala voltmetrului. L-am văzut rotind-o la maxim, o doză letală. Însă nu mai puteam să-mi fac griji pentru el. Mă aflam în propria-mi călătorie. În curând, aveam să fiu într-un sat, verde şi liniştit, unde oamenii mânuiau coasele în tăcere. Acolo avea să existe o văduvă şi nu vom pierde vremea cu prea mult curtat. O voi aborda şi-i voi spune că sunt noul ei soţ. La început, vom urca în pat de pe părţi opuse. O vreme, ea va avea reguli, dar, până la urmă, organele noastre genitale vor comunica într-un mod corect şi satisfăcător. Noaptea, după ce voi fi ejaculat, vom sta întinşi în pat, ascultând sunetele copiilor noştri care vor alerga pe întuneric, ca să prindă broaşte. Soţia mea va trebui să vadă bine cu ambii ochi, ca să ştie când sting lumânarea. În satul acela, urma să am un nume, iar lumea mă

va striga cu acel nume. Când se va stinge lumânarea, ea îmi va vorbi, spunându-mi să dorm foarte, foarte profund. Şi, pe măsură ce electricitatea se ascuţea tot mai mult pe creierul meu pe post de pilă, ascultam vocea acelei femei, care mă striga pe un nume care în curând avea să fie al meu.

Dimineaţa, Comandantul Ga se trezi în huruitul motoarelor unui avion militar de transport american. Copiii se treziseră deja şi se zgâiau la tavan. Ştiau că acesta nu era zborul săptămânal spre Beijing sau avioneta care zbura de două ori pe lună la Vladivostok. Copiii nu auziseră niciodată un avion deasupra Phenianului, care constituia spaţiu aerian interzis. De la raidurile de bombardament americane din 1951, nici măcar o singură dată nu mai fusese zărit vreun avion deasupra capitalei ţării.

O trezi pe Sun Moon şi împreună ascultară cum avionul se îndrepta spre nord, ca şi cum ar fi venit dinspre Seul, o direcţie din care nimic nu avea voie să vină. Ga se uită la ceas – americanii ajunseseră cu trei ore mai devreme. Iubitul Conducător avea să fie furios.

— Zboară jos ca să-şi anunţe sosirea, zise el. Tipic american.

— Aşadar a sosit timpul, spuse Sun Moon, întorcându-se spre el.

Ga o privi în ochi, ca să vadă ce rămăsese din actul lor de dragoste din noaptea precedentă. Însă ea privea înainte, nu înapoi.

— A sosit timpul, întări el.

— Copii, strigă ea, astăzi mergem într-o aventură. Duceţi-vă să puneţi ceva de mâncare pentru noi.

După ce ei plecară, Sun Moon îşi trase halatul pe ea şi îşi aprinse o ţigară la fereastră, uitându-se cum mastodontul american îşi lăsa trenul de aterizare deasupra Taedongului şi cobora spre aeroport.

— Trebuie să înţelegi ceva, zise ea întorcându-se spre Ga. În ceea ce-l priveşte pe Iubitul Conducător, există una singură ca mine. Are multe fete, un întreg *kippumjo*[1], dar numai eu contez. Crede că eu îi dezvălui totul, că emoţiile îmi apar pe chip fără control, făcându-mă incapabilă de

conspiraţie contra lui. Sunt singura persoană din lume în care crede că poate avea încredere.

— Atunci, astăzi va simţi durerea.

— Eu nu vorbesc despre el, zise Sun Moon. Aici e vorba de tine. Înţelege că, dacă eu voi scăpa din mâinile Iubitului Conducător, cineva o să plătească, şi acel preţ va fi inimaginabil. Nu poţi să rămâi, nu poţi fi tu cel care va plăti.

— Nu ştiu de unde ţi-au venit ideile astea despre mine, zise el. Dar…

— Tu eşti cu ideile, continuă ea. Cred c-ai văzut filmul ăla şi ţi-a intrat în cap că un bărbat nobil rămâne în urmă.

— Eşti tatuată pe pieptul meu. Vei fi mereu cu mine.

— Eu mă refer la să fii tu cu mine.

— Vom face astfel încât să meargă planul nostru. Îţi promit. Totul o să iasă bine. Trebuie să ai încredere în mine.

— Genul ăsta de vorbe mă sperie, zise ea suflând fumul. Toată treaba seamănă cu un test de loialitate. Unul atât de groaznic, că nici măcar soţul meu nu l-ar fi putut născoci.

Cât de diferit era să fii avertizat că viaţa ta e pe cale să se schimbe, darămite să şi cunoşti momentul în care schimbarea se va petrece, se gândi Ga. Sun Moon nu înţelegea asta? Şi *ei înşişi* aveau un cuvânt de spus în această privinţă. Simţi nevoia imperioasă de a zâmbi la gândul că era posibil ca, pentru o singură dimineaţă, lucrurile să fie influenţate de ei.

— Expresia de pe faţa ta… Până şi aia mă îngrijorează, zise ea.

Sun Moon se apropie de el, iar Ga se ridică pentru a-i fi alături.

— Vei veni cu mine. Înţelegi? Nu pot s-o fac fără tine, zise ea.

— N-o să plec niciodată de lângă tine.

Încercă să o atingă, dar ea se dădu înapoi.

— De ce nu vrei să spui pur şi simplu că vei veni?

— De ce nu vrei să auzi ce zic? Bineînţeles că voi merge cu tine.

Ea îl privi cu îndoială.

— Sora, tata, cealaltă soră, mama. Până şi soţul ăla crud al meu. Unul câte unul, mi-au fost luaţi. Să nu faci să se întâmple asta din nou. Nu aşa ar trebui să fie, nu când ai de ales. Uită-te în ochii mei şi spune-o.

El făcu asta, o privi în ochi.

— Ai spus pentru totdeauna, şi ăsta sunt eu, pentru totdeauna. În curând, n-o să mai poţi scăpa de mine.

*

După ce Sun Moon se îmbrăcă în *choson-ot*-ul alb, le agăţă pe cel albastru şi pe cel roşu în spatele Mustangului. Ga îşi trase în picioare cizmele de cowboy, băgă conserva de piersici în rucsac, iar apoi se lovi uşor peste buzunar, ca să se asigure că avea aparatul de fotografiat. Fetiţa alerga după câine cu o sfoară, ca să-l pună în lesă.

— Mi-a dispărut capcana pentru păsări! zise băiatul, venind în fugă.

— Oricum n-aveam de gând s-o luăm cu noi, spuse Sun Moon.

— Unde s-o luăm? întrebă copilul.

— O să facem alta, cândva, îi zise Ga.

— Pun pariu c-a prins o pasăre uriaşă, spuse băiatul. Una cu aripi atât de puternice, încât a zburat cu tot cu capcana mea.

Sun Moon stătea în faţa vitrinei cu Centura de Aur a soţului ei. Ga i se alătură şi priviră împreună bijuteriile şi lucrătura aurie, felul în care, la un loc, sclipirea ei era suficient de puternică încât să-i permită deţinătorului să ia orice femeie din ţară.

— Adio, soţul meu, zise ea şi stinse becul care ilumina vitrina.

Apoi se întoarse pentru a studia o clipă husa care adăpostea *gayageum*-ul ei, tronând înalt şi regal în colţul încăperii. Pe faţă i se zugrăvi o tragedie pură când, în locul *gayageum*-ului, apucă instrumentul lipsit de complexitate numit *chitară*.

Afară, Ga făcu o poză în faţa spalierului cu fasole căţărătoare, cu florile-i albe deschise, cu vrejul de la pepenele fetiţei împletindu-se printre scândurile albe. Fata ţinea câinele, băiatul ţinea un laptop, iar Sun Moon avea în mână groaznicul instrument muzical american. Lumina era blândă, însă, iar el îşi dori ca poza să nu fie a Wandei, ci a lui.

Îmbrăcat în cea mai bună uniformă militară a sa, Comandantul Ga porni maşina şi rulă încet, cu Sun Moon alături, pe scaunul din faţă. Era o dimineaţă frumoasă, cu lumină aurie şi rândunele care zburau în jurul serelor din Grădina Botanică, deschizându-şi ciocurile brusc, ca pe nişte beţişoare de mâncat, înspre norii de insecte de acolo. Sun Moon îşi rezemă capul de geam şi se uită lung, cu melancolie, în timp ce treceau pe lângă Grădina Zoologică şi Cimitirul Martirilor Revoluţionari. El ştia acum că Sun Moon n-avea nici un unchi îngropat acolo, că era doar fiica unui miner ce lucrase la zăcămintele de zinc din Huchang, însă, în lumina dimineţii, văzu şirurile de busturi din bronz părând a se aprinde la unison. Observă cum mica de pe postamentele de marmură strălucea şi înţelese, şi el, că nu va mai vedea niciodată aşa ceva. Dacă era norocos, va fi trimis înapoi într-o mină-închisoare. Cel mai probabil, avea să fie trimis jos, în unul dintre buncărele pentru interogatorii ale Iubitului Conducător. Oricum ar fi fost, n-avea să mai simtă niciodată adieri cu gust de sevă de molid sau să miroasă aroma de sorg distilat în vase la marginea drumului. Brusc, savură praful pe care-l ridica Mustangul şi huruitul roţilor când traversară Podul Yanggakdo. Văzu sclipirea de smarald a fiecarei foi de tablă armată care apăra acoperişul Pavilionului Autocriticii şi fu încântat de lucirea roşie a ceasului digital care indica numărul de copii, amplasat deasupra Maternităţii din Phenian.

Spre nord, puteau vedea imensul avion american rotindu-se constant deasupra aeroportului, arătând de parcă s-ar fi aflat într-un continuu raid de bombardament. Ga ştia că ar trebui să-i înveţe pe copii câteva cuvinte în engleză. Ştia că ar trebui să-i înveţe cum să-l denunţe, în cazul în care

ceva ar fi mers prost. Totuşi, pe Sun Moon o cuprindea o tristeţe adâncă, iar el nu se putu ocupa de nimic altceva decât de asta.

— Te-ai împrietenit cu *chitara*? o întrebă el.

Ea zdrăngăni o singură notă, falsă.

Ga îi întinse ţigările lui:

— Pot să-ţi aprind una?

— Nu înainte să cânt, răspunse ea. Voi fuma când vom fi în siguranţă, în aer. În avionul ăla american, o să fumez o sută de ţigări.

— Mergem cu avionul? întrebă băiatul.

Sun Moon îl ignoră.

— Aşadar, îi vei cânta vâslaşei de adio? o întrebă Ga.

— Presupun că trebuie s-o fac.

— Despre ce e cântecul?

— Încă nu l-am scris. Când voi începe să cânt, cuvintele vor veni singure. În general, dau pe dinafară de întrebări. Luă *chitara* şi ciupi corzile o dată. „De cât timp te cunosc?“, cântă ea.

— „De cât timp te cunosc?“, răspunse fata, cântând versul ca pe o lamentaţie.

— „Ai vâslit peste şapte mări“, cântă Sun Moon.

— „Şapte oceane ai cunoscut“, cântă fiica ei.

— „Însă acum te afli pe a opta mare“, zdrăngăni Sun Moon.

— „Cea pe care noi o numim acasă“, cântă băiatul, cu voce mai înaltă decât a surorii lui.

Ga fu cuprins de mulţumire în timp ce-i asculta cântând, de parcă ceva de demult se împlinea în sfârşit.

— „Ia-ţi zborul, Vâslaşo, şi lasă marea în pace“, cântă Sun Moon.

— „Zboară de-aici, Vâslaşo, şi lasă a opta mare în pace“, îi răspunse fata.

— E bine, zise Sun Moon. Haideţi să încercăm împreună.

— Cine e Vâslaşa? întrebă fata.

— Mergem cu maşina ca să-i urăm rămas-bun, răspunse Sun Moon. Şi acum, toţi odată.

Apoi familia cântă în cor:

— „Zboară de-aici, Vâslaşo, şi lasă a opta mare în pace.“

Vocea băiatului era cristalină şi încrezătoare, a fetei era asprită de o crescândă conştientizare. În combinaţie cu aleanul lui Sun Moon, se născu o armonie care pentru Ga era dătătoare de putere. Nici o altă familie din lume nu putea să creeze un astfel de sunet, iar el se afla acolo, în strălucirea lui. Nici măcar vederea stadionului de fotbal nu reuşi să-i diminueze acest sentiment.

*

La aeroport, uniforma îi permise lui Ga să meargă cu maşina în jurul terminalului până la hangare, unde, pentru a-i întâmpina pe americani, se îmbulzea mulţime de oameni, toţi luaţi pe sus de pe străzile Phenianului, cetăţeni care încă-şi ţineau servietele, cutiile cu scule şi riglele de calcul.

Formaţia de Muzică Uşoară Wangjaesan cânta *Tunsoarea Bătăliei Vitezei*, pentru a comemora realizările militare ale Iubitului Conducător, în timp ce o armată de copii în costume de gimnastică verzi cu galben exersau rostogolirea unor butoaie mari din plastic alb. Prin fumul de la grătar, Ga reuşi să zărească oameni de ştiinţă, soldaţi şi oamenii Ministerului Mobilizării Maselor, cu banderole galbene la braţ, aranjând o mulţime numeroasă în şiruri, în funcţie de înălţime.

Americanii deciseră, în sfârşit, că puteau ateriza în siguranţă. Poziţionară bestia gri, cu aripile mai largi decât lăţimea pistei, şi o aduseră la sol, printre fuselajele de Antonov şi Topolev abandonate de-a lungul fâşiilor cu iarbă, ca o sfidare.

Ga parcă lângă hangarul unde el şi dr. Song fuseseră anchetaţi după întoarcerea din Texas. Lăsă cheile maşinii în contact. Fata căra rochiile

mamei ei, în timp ce băiatul ducea câinele de sfoară. Sun Moon îşi luă *chitara*, iar Comandantul Ga ducea husa acesteia. În soarele dimineţii târzii, zări la distanţă câteva camioane-ciori care stăteau degeaba.

Iubitul Conducător discuta ceva cu Comandantul Park când ei se apropiară.

Când o văzu pe Sun Moon, Iubitul Conducător îi făcu semn să-şi ridice braţele, ca să-i poată privi rochia. Apropiindu-se de el, Sun Moon se învârti o dată, evazând poalele de un alb strălucitor de la *chima*. Apoi făcu o plecăciune. Iubitul Conducător îi luă mâna şi i-o sărută. Scoase două chei din argint şi-şi flutură mâna pentru a arăta spre cabina de schimb a lui Sun Moon, o replică miniaturală a Templului Pohyon, cu coloanele sale roşii şi cornişele înclinate, din cercuri concentrice. Deşi nu era mai mare decât un ghişeu de control al documentelor de călătorie, era splendidă în fiecare detaliu. Iubitul Conducător îi dădu o cheie, după care şi-o vârî în buzunar pe cealaltă. Îi zise lui Sun Moon ceva ce Ga nu reuşi să audă, iar ea râse pentru prima oară în ziua aceea.

Apoi Iubitul Conducător îl observă pe Comandantul Ga.

— Iată-l pe campionul la *taekwondo* al Coreei! anunţă Iubitul Conducător.

Din mulţime răsunară ovaţii, care-l făcură pe Brando să dea din coadă.

— Şi aduce cu el cel mai plin de rele câine care s-a pomenit, adăugă Comandantul Park.

Când Iubitul Conducător râse, râse toată lumea.

Dacă Iubitul Conducător era furios, ăsta era modul lui de-a o arăta, se gândi Ga.

Avionul venea încet spre ei, reuşind să parcurgă lent pistele de acces proiectate pentru aparate de zbor mult mai mici. Iubitul Conducător se întoarse spre Comandantul Ga, ca să poată sta de vorbă într-o relativă intimitate.

— Nu se întâmplă ca americanii să vină în vizită în fiecare zi, spuse el.

— Am sentimentul că ziua de azi va fi o ocazie foarte rară, replică Ga.

— Într-adevăr, am sentimentul că după asta, totul va fi diferit, pentru noi toţi, zise Iubitul Conducător. Îmi plac la nebunie ocaziile astea, ţie nu? Noi începuturi, s-o iei de la zero. Iubitul Conducător îl privi pe Ga cu o expresie întrebătoare: Nu mi-ai povestit niciodată, e un lucru care m-a făcut întotdeauna curios – cum ai scăpat din închisoarea aia?

Ga se gândi să-i reamintească Iubitului Conducător că trăiau într-o ţară în care oamenii erau antrenaţi să accepte orice realitate li se prezenta. Se gândi să-i spună că exista o singură pedeapsă – cea supremă – pentru punerea la îndoială a realităţii, că un cetăţean putea să fie în mare pericol doar pentru că observase că realităţile se schimbaseră. Nici măcar un director de închisoare nu voia să rişte asta. Însă îi spuse doar atât:

— M-am îmbrăcat cu uniforma Comandantului Ga şi am vorbit aşa cum vorbea el. Directorul închisorii căra pe umeri o piatră foarte grea. Asta îl preocupa pe el, să primească permisiunea de a o pune jos.

— Da, dar cum l-ai forţat să facă ce voiai, să răsucească cheia în broască şi să deschidă porţile închisorii? N-aveai nici o putere asupra lui. Ştia că erai cel mai umil dintre deţinuţi, un nimeni fără nume. Totuşi, l-ai făcut să te elibereze.

Comandantul Ga ridică din umeri.

— Cred că directorul închisorii s-a uitat în ochii mei şi a văzut că tocmai i-am venit de hac celui mai periculos bărbat aflat în viaţă.

— Ei, acum ştiu că minţi, zise Iubitul Conducător râzând. Pentru că bărbatul acela sunt eu.

— Într-adevăr, zise Ga, râzând şi el.

Imensul avion rulă pe sol până aproape de terminal. Când ajunse mai aproape, însă, motoarele i se domoliră şi aparatul se opri. Mulţimea se holba în sus la geamurile întunecate ale cabinei, aşteptând ca pilotul să

vină spre doi muncitori aeroportuari care făceau semne cu bastoanele lor portocalii. În loc de asta, avionul ambală motoarele de la tribord şi, rotindu-se pe loc, se întoarse înapoi spre pistă.

— Pleacă? întrebă Sun Moon.

— Americanii sunt insuportabili, zise Iubitul Conducător. Nici un truc nu e prea jalnic? Nu e nimic sub demnitatea lor?

Avionul rulă până înapoi pe pistă, întoarse pentru a lua poziţia de decolare, apoi îşi opri motoarele. Botul uriaş al bestiei se deschise încet şi fu coborâtă o rampă hidraulică.

Avionul se afla la aproape un kilometru depărtare. Comandantul Park începu să se răstească la cetăţenii adunaţi acolo, ca să-i pună în mişcare. La soare, pielea cu cicatrice de pe faţa lui lucea într-un roz translucid. Grupuri de câte douăzeci de copii se apucară să-şi rostogolească butoaiele spre pistă, în timp ce masele de cetăţeni mustraţi îi urmară. Printre oameni se deplasau, ca nişte stafii, o mică flotă de motostivuitoare şi maşina personală a Iubitului Conducător. În spate rămaseră orchestrele, vetrele de foc şi expoziţia cu echipament agricol din Republica Populară Democrată Coreeană. Comandantul Ga îl zări pe Tovarăşul Buc pe motostivuitorul său galben, încercând să mute templul unde trebuia să se schimbe Sun Moon, dar acesta se dovedi prea mare pentru a fi ridicat. Însă nu se putea privi înapoi, căci Comandantul Park încheia alaiul.

— Oare chiar nimic nu poate să-i inspire pe americani? întrebă Iubitul Conducător, în timp ce mergeau încet, cu paşi târşâiţi. Vă spun eu, înălţarea sufletească le este necunoscută. Arătă spre terminal: Uitaţi-vă la marele edificiu al lui Kim Ir-sen, patriotul suprem, întemeietorul acestei naţiuni, tatăl meu. Priviţi mozaicul roşu-auriu al flăcării Juche – nu-i aşa că pare cu adevărat aprinsă în lumina dimineţii? Şi, totuşi, americanii – unde se opresc? Lângă toaleta stewardeselor şi iazul în care avioanele îşi deversează reziduurile.

Sun Moon începu să transpire. Ea şi Ga schimbară o privire.

— Americanca ni se va alătura? îl întrebă Ga pe Iubitul Conducător.

— Interesant că ai adus vorba de ea, zise Iubitul Conducător. E un noroc că mă aflu în compania celui mai coreean cuplu din ţară, campionul nostru la arte marţiale şi soţia lui, actriţa unui popor întreg. Pot să vă cer părerea într-o chestiune?

— Vă ascultăm, răspunse Ga.

— Recent, am descoperit că există o operaţie prin care un ochi coreean poate fi făcut să arate ca unul occidental, zise Iubitul Conducător.

— Cu ce scop? întrebă Sun Moon.

— Da, cu ce scop, repetă Iubitul Conducător. Necunoscut, dar operaţia există, am fost asigurat în privinţa asta.

Ga simţi că întreaga conversaţie devia spre un teritoriu în care se puteau face mişcări greşite fără a şti.

— Ah, miracolele medicinei moderne, zise el, la modul general. Păcat că sunt aplicate în scopuri cosmetice, când atât de mulţi se nasc ologi în Coreea de Sud.

— Bine spus, aprobă Iubitul Conducător. Totuşi, aceste realizări medicale ar putea avea o aplicaţie socială. Chiar astăzi, în zori, i-am chemat pe chirurgii din Phenian şi le-am pus întrebarea dacă un ochi occidental ar putea fi transformat în unul coreean.

— Şi care a fost răspunsul lor? întrebă Sun Moon.

— Unanim, zise Iubitul Conducător. Printr-o serie de proceduri, orice femeie ar putea fi făcută coreeană. „Din cap până-n picioare“, au spus ei. Când medicii ar termina cu ea, ar fi la fel de coreeană ca slujnicele din mormântul regelui Tangun. Spune-mi, i se adresă el lui Sun Moon în timp ce mergeau, crezi că această femeie, această nouă coreeancă, ar fi considerată virgină?

Ga dădu să vorbească, dar Sun Moon îl întrerupse.

— Prin iubirea bărbatului potrivit, o femeie poate fi făcută să fie mai pură decât în pântecul care a zămislit-o, răspunse ea.

— Întotdeauna pot să contez pe tine pentru un răspuns bine gândit, zise Iubitul Conducător, privind-o. Dar, serios, dacă procedurile ar avea succes, dacă ea ar fi restaurată cu totul, ai folosi termenul „pudică“ pentru a o descrie? Ai putea să o numeşti „coreeancă“?

— Absolut deloc, zise Sun Moon fără ezitare. Această femeie n-ar fi decât o impostoare. „Coreean“, acesta e un cuvânt scris cu sânge pe pereţii inimii. Nici un american n-ar putea să-l folosească vreodată. Şi ce dacă a vâslit în bărcuţa ei, ce dacă a bătut-o un pic soarele. Au înfruntat moartea cei pe care i-a iubit, pentru ca ea să poată trăi? Este durerea singurul lucru care o leagă de toţi care-au trăit înaintea ei? A fost ţara ei ocupată de asupritori mongoli, chinezi şi japonezi timp de zece mii de ani?

— Ai vorbit aşa cum numai o coreeancă adevărată ar putea vorbi, replică Iubitul Conducător. Însă ai rostit cuvântul „impostoare“ cu atâta venin! E atât de urât când îl spui tu. Se întoarse apoi spre Ga: Spune-mi, Comandante, care este opinia ta despre impostori? Crezi că, odată cu trecerea timpului, un înlocuitor ar putea deveni lucrul adevărat?

— Substitutul devine adevărat atunci când îl declari astfel, răspunse Ga.

Iubitul Conducător ridică din sprâncene la acest adevăr.

— Nu, zise Sun Moon, fulgerându-şi soţul cu o privire severă, după care se întoarse spre Iubitul Conducător. Nimeni nu poate avea sentimente faţă de un impostor. Un impostor va fi întotdeauna inferior, va lăsa mereu inima flămândă.

Din avion ieşiră oameni. Ga îl zări pe Senator, precum şi pe Wanda şi Tommy şi încă vreo alţi câţiva, toţi însoţiţi de un contingent de personal de pază în costume albastre. Numaidecât, fură asaltaţi de muştele din balta spălătorului.

Chipul Iubitului Conducător fu străbătut de iritare.

— Totuşi, azi-noapte ai pledat pentru siguranţa acestui bărbat – un orfan, un răpitor, un ucigaş de tunel, îi zise Iubitul Conducător lui Sun Moon.

Sun Moon se răsuci şi se uită lung la Comandantul Ga, dar Iubitul Conducător îi captă din nou atenţia cu vocea sa:

— Azi-noapte, am avut o listă cu daruri şi atenţii plăcute pregătite pentru tine, am anulat o operă pentru tine, iar tu mi-ai mulţumit implorând în favoarea lui? Nu, nu te preface că nu-ţi plac impostorii.

Iubitul Conducător îşi luă privirea de la ea, iar Sun Moon îi urmări chipul, disperată să-l facă să se uite în ochii ei:

— Dumneavoastră sunteţi cel care l-a făcut soţul meu, zise ea. Este din cauză că dumneavoastră îl trataţi ca atare. Când Iubitul Conducător se uită în cele din urmă la ea, Sun Moon adăugă: Şi dumneavoastră sunteţi cel care poate desface acest lucru.

— Nu, eu nu te-am dat, ci mi-ai fost luată, zise Iubitul Conducător. În clădirea Operei mele, Comandantul Ga a refuzat să se încline. Apoi te-a numit ca premiu al său. În faţa tuturor, ţi-a rostit numele.

— Asta a fost acum mulţi ani, spuse Sun Moon.

— Te-a chemat şi tu i-ai răspuns, te-ai ridicat în picioare şi ai plecat cu el.

— Bărbatul despre care vorbiţi este mort acum. Nu mai există.

— Şi, totuşi, tu nu te întorci la mine.

Iubitul Conducător se uită lung la Sun Moon, pentru a lăsa aceste cuvinte să fie digerate.

— De ce jucăm aceste jocuri? întrebă ea. Sunt chiar aici, singura femeie în viaţă de pe pământ demnă de dumneavoastră. Ştiţi asta. Dumneavoastră îmi faceţi povestea fericită. Aţi fost acolo la începutul ei. Şi sunteţi finalul ei.

Iubitul Conducător se întoarse spre ea, gata să asculte mai mult, cu îndoiala încă în privire.

— Şi Vâslaşa? întrebă el. Ce propui pentru ea?

— Daţi-mi un cuţit, zise Sun Moon. Şi lăsaţi-mă să-mi dovedesc loialitatea.

Ochii Iubitului Conducător se măriră de încântare.

— Retrage-ţi colţii, tigrul meu de munte! exclamă el. O privi lung în ochi. Frumosul meu tigru de munte, zise el, mai încet. Apoi se întoarse spre Comandantul Ga: Straşnică soţie ai. Pe dinafară, liniştită ca zăpezile de pe Muntele Paektu. Pe dinăuntru, se răsuceşte de tensiune ca o viperă de stâncă simţind călcâiul imperial.

Senatorul şi anturajul său se prezentară.

— Domnule Secretar General al Comitetului Central al Partidului Muncitorilor din Coreea, zise Senatorul, înclinându-se uşor către Iubitul Conducător.

— Stimate Senator al statului democratic Texas, îi răspunse Iubitul Conducător în aceeaşi manieră.

În acel moment, Comandantul Park păşi în faţă, împingând de la spate mai mulţi mici gimnaşti. Fiecare copil purta o tavă cu un pahar de apă.

— Veniţi, e o zi călduroasă, zise Iubitul Conducător. Trebuie să vă răcoriţi. Nimic nu înviorează mai tare ca apele revigorante ale dulcelui Taedong.

— Cel mai medicinal fluviu din lume, preciză Park.

Unul dintre copii ridică un pahar către Senator, care se holba la vederea Comandantului Park, la felul în care i se formau picăturile de transpiraţie pe faţă, curgând apoi în diagonală de-a lungul crestelor cicatricelor sale. Senatorul luă paharul. Apa avea o nuanţă tulbure, de jad.

— Îmi pare rău pentru locaţie, spuse Senatorul, luând o înghiţitură mică înainte de a da înapoi paharul. Pilotului i-a fost teamă că avionul e prea greu pentru asfaltul pistei de lângă terminal. Scuze, de asemenea, pentru că ne-am învârtit atâta timp deasupra aeroportului. Am tot chemat

turnul de control pentru instrucţiunile de aterizare, dar nu am reuşit să-i prindem la radio.

— Devreme, târziu, aici, acolo, zise Iubitul Conducător. Aceste cuvinte n-au nici o semnificaţie între prieteni.

Comandantul Ga traduse cuvintele Iubitului Conducător, adăugând propriile sale cuvinte la final:

— Dacă dr. Song s-ar afla aici, ne-ar aminti că aeroporturile americane sunt cele care impun control, în vreme ce ale noastre lasă libertatea de a ateriza în Coreea de Nord. Ar întreba dacă nu este acesta cel mai democratic sistem de transport.

Senatorul zâmbi când auzi asta.

— Măi să fie, dacă nu e chiar vechea noastră cunoştinţă, Comandantul Ga, Ministrul Minelor-Închisori, maestru în *taekwondo*.

Pe chipul Iubitului Conducător apăru un zâmbet batjocoritor.

— Tu şi americanii păreţi vechi prieteni, îi zise el lui Ga.

— Spune-mi, unde este prietenul nostru dr. Song? îl întrebă Wanda pe Ga.

Ga se întoarse spre Iubitul Conducător:

— Au întrebat de dr. Song.

— *Song-ssi nu mai este*, zise Iubitul Conducător într-o engleză stricată.

Americanii înclinară din cap cu respect pentru faptul că Iubitul Conducător a răspuns personal, informându-i despre trista veste, şi că a făcut acest lucru în limba oaspeţilor săi. Senatorul şi Iubitul Conducător începură imediat să vorbească despre relaţiile naţionale, despre importanţa diplomaţiei şi despre viitorul luminos, iar pentru Ga fu dificil să traducă suficient de repede. Putu să observe că Wanda se holba la Sun Moon, la pielea ei perfectă în *choson-ot*-ul impecabil, al cărui *jeogori* era atât de fin, încât părea să strălucească din interior, în vreme ce Wanda era îmbrăcată într-un costum din lână cu croială masculină.

Când toţi erau numai zâmbete, Tommy interveni şi i se adresă Iubitului Conducător în coreeană:

— Vă oferim un dar din partea poporului american – un stilou al păcii.

Senatorul i-l înmână Iubitului Conducător, adăugând speranţele sale că în curând avea să se semneze un acord de durată cu acel stilou. Iubitul Conducător acceptă stiloul făcând mare caz, apoi îl chemă bătând din palme pe Comandantul Park.

— Şi noi oferim un dar, zise Iubitul Conducător.

— Şi noi avem un dar al păcii, traduse Ga.

Comandantul Ga înaintă cu o pereche de opritoare pentru rafturile de cărţi, confecţionate din corn de rinocer, iar Ga pricepu că Iubitul Conducător nu se afla acolo ca să se joace cu americanii. Intenţiona să provoace durere.

Tommy avansă pentru a intercepta darul, în vreme ce Senatorul se prefăcu a nu-l vedea.

— Poate că e timpul să discutăm chestiunea în cauză, zise Senatorul.

— Da’ de unde, protestă Iubitul Conducător. Veniţi, haideţi să ne revigorăm relaţiile la o masă însoţită de muzică. Vă aşteaptă multe surprize.

— Ne aflăm aici pentru Allison Jensen, zise Senatorul.

La acest nume, Iubitul Conducător se ofensă.

— Aţi zburat şaisprezece ore. Se cuvine o înviorare a dispoziţiei. Ce persoană are prea puţin timp pentru acordeoanele unor copii?

— Ne-am întâlnit cu părinţii lui Allison înainte de a veni încoace, spuse Tommy în coreeană. Sunt foarte îngrijoraţi pentru ea. Înainte de a continua, avem nevoie de asigurări, trebuie să vorbim cu cetăţeana noastră.

— Cetăţeana voastră? îşi ieşi din fire Iubitul Conducător. Mai întâi îmi veţi restitui ceea ce mi-a fost furat. Apoi, vom discuta despre fată.

Tommy traduse. Senatorul clătină din cap în semn că nu.

— Naţiunea noastră a salvat-o de la moarte sigură în apele noastre teritoriale, zise Iubitul Conducător. Naţiunea voastră a violat apele noastre teritoriale, a abordat ilegal vasul nostru şi a furat de la mine. Primesc înapoi ce mi-aţi furat înainte ca voi să primiţi înapoi ce am salvat. Şi acum, divertismentul, flutură el din mână.

Un grup de copii-vedetă cu acordeoane veniră fuga în faţă şi, cu precizie de experţi, începură să interpreteze *Tatăl nostru este Mareşalul*. Zâmbetele lor erau uniforme, iar mulţimea ştiu momentele când trebuia să aplaude şi să strige „Flacăra Mareşalului este eternă“.

Sun Moon, cu propriii copii în spatele ei, nu-şi lua privirea de la micii acordeonişti, care cântau în unison perfect, cu întreaga fiinţă contorsionată pentru a proiecta bucurie. Începu să plângă în tăcere.

Iubitul Conducător îi observă lacrimile şi faptul că era din nou vulnerabilă. Îi făcu semn Comandantului Ga că era timpul să se pregătească momentul cântecului lui Sun Moon.

Ga o conduse pe lângă mulţimea de la marginea pistei, unde nu era decât iarbă pe care zăceau împrăştiate bucăţi ruginite de avioane, până la gardul electric care înconjura aerodromul.

Sun Moon se răsuci încet, înregistrând nimicul din jurul lor.

— În ce ne-ai băgat? întrebă ea. Cum o să scăpăm cu viaţă din asta?

— Calmează-te, zise el. Respiră adânc.

— Dacă-mi dă un cuţit, dacă e vreun test de loialitate? Apoi ochii i se măriră: Dacă mi se dă un cuţit şi nu e un test?

— Iubitul Conducător n-o să te pună să omori o americancă în faţa unui senator.

— Încă nu-l cunoşti, zise ea. L-am văzut făcând tot felul de lucruri, în faţa ochilor mei, la petreceri – prietenilor, duşmanilor, nu contează. Poate să facă orice, orice vrea.

— Nu astăzi. Astăzi, noi suntem cei care putem să facem orice.

Ea râse, un râs speriat, nervos.

— Sună bine când spui lucrurile aşa. Chiar vreau să te cred.

— Atunci, de n-o faci?

— Chiar ai făcut lucrurile acelea? întrebă ea. Chiar ai rănit oameni, i-ai răpit?

— Hei, eu sunt tipul cel bun în povestea asta, zâmbi Comandantul Ga.

— Tu eşti tipul cel bun? râse ea, cu neîncredere.

Ga dădu din cap.

— Crezi sau nu, eu sunt eroul.

Atunci îl zăriră, apropiindu-se de ei cu o viteză de doar câţiva kilometri pe oră, pe Tovarăşul Buc deasupra unei macarale joase, pentru ridicarea motoarelor de avion. De lanţurile acesteia era suspendată cabina de schimb a lui Sun Moon.

— Am avut nevoie de o maşină mai mare, strigă Buc la ei. Toată noaptea am stat să construim chestia asta. În nici un caz nu puteam să o las în urmă.

Când templul fu coborât, lemnul se cutremură şi gemu, dar cheia lui Sun Moon se răsuci în broască. Toţi trei intrară înăuntru, iar Buc le arătă cum peretele din spate al cabinei se deschidea pe o balama, ca poarta unui ţarc, suficient pentru a permite lamelor unui motostivuitor să intre.

Sun Moon se întinse spre Tovarăşul Buc. Cu vârfurile degetelor, îi atinse chipul şi apoi se uită lung în ochii lui. Era modul ei de a spune mulţumesc. Sau poate că era un rămas-bun. Buc îi susţinu privirea cât de mult putu, apoi se întoarse şi fugi la motostivuitorul lui.

Sun Moon se schimbă în faţa soţului ei fără să-i fie ruşine şi, în timp ce se lega la *goreum*, îl întrebă:

— Chiar nu ai pe nimeni? Cum el nu răspunse, ea continuă: Nu tată pentru îndrumare, nu mamă care să-ţi cânte? Nici soră? Nimic?

El îi potrivi funda.

— Te rog, zise Ga. Trebuie să cânţi acum. Oferă-i Iubitului Conducător exact ceea ce vrea.

— Nu pot să controlez ceea ce cânt, spuse ea.

În curând, îmbrăcată în albastru, se afla cu soţul ei lângă Iubitul Conducător. Era punctul culminant al numărului de acordeon, în care băieţii erau aşezaţi unii pe umerii celorlalţi, pe trei rânduri suprapuse. Ga văzu că ochii lui Kim Jong-il erau plecaţi, că melodiile copiilor – săltăreţe, pline de entuziasm nestăvilit – îl impresionau cu adevărat. După ce se termină cântecul, americanii făcură mişcarea de a bate din palme, dar nu se auzi nici un sunet.

— Trebuie să ascultăm un alt cântec, anunţă Iubitul Conducător.

— Nu, se opuse Senatorul. Mai întâi, cetăţeana noastră.

— Proprietatea mea, zise Iubitul Conducător.

— Asigurările, interveni Tommy.

— Asigurări, asigurări, zise Iubitul Conducător. Se întoarse spre Comandantul Ga şi-l întrebă: Aş putea să împrumut aparatul tău de fotografiat?

Zâmbetul de pe chipul Iubitului Conducător îl sperie din nou pe Ga. Scoase aparatul foto din buzunar şi i-l dădu Iubitului Conducător, care o luă prin mulţime şi se îndreptă spre maşina sa.

— Unde se duce? întrebă Wanda. Pleacă?

Iubitul Conducător urcă pe bancheta din spate a Mercedesului negru, dar maşina nu se mişcă din loc.

Apoi se auzi un bip pe telefonul din buzunarul Wandei. Când ea examină ecranul, clătină din cap, nevenindu-i să creadă. I-l arătă Senatorului şi lui Tommy. Ga făcu semn spre micul telefon roşu. Wanda i-l dădu şi acolo, pe ecran, era o poză cu Allison Jensen, Vâslaşa, pe bancheta din spate a unei maşini. Ga dădu din cap spre Wanda şi, chiar în faţa ei, îşi strecură telefonul în buzunar.

Iubitul Conducător se întoarse şi-i mulţumi lui Ga că-l lăsase să folosească aparatul lui foto.

— Asiguraţi? întrebă Iubitul Conducător.

Senatorul dădu un semnal şi două motostivuitoare ieşiră cu spatele din burta avionului. În tandem, cărau detectorul de radiaţie cosmică de fond, adăpostit într-o ladă din scânduri făcută special.

— Ştiţi că n-o să funcţioneze, zise Senatorul. Japonezii l-au construit pentru a descoperi radiaţia cosmică, nu izotopi de uraniu.

— Toţi savanţii mei de frunte ar fi de altă părere, îi spuse Iubitul Conducător. De fapt, sunt unanimi în opinia lor.

— Sută la sută, zise Comandantul Park.

Iubitul Conducător flutură din mână, apoi zise:

— Dar haideţi să vorbim altă dată despre statutul nostru comun de naţiuni deţinătoare de arme nucleare. Acum să ascultăm nişte blues.

— Dar unde este Vâslaşa? îl întrebă Sun Moon. Trebuie să-i cânt cântecul chiar ei. Pentru ea mi-aţi spus să compun cântecul.

Pe faţa Iubitului Conducător apăru o umbră de supărare.

— Cântecele tale sunt ale mele, îi spuse el. Doar pentru mine cânţi. Apoi, Iubitul Conducător li se adresă americanilor: Am primit asigurări că bluesul va rezona cu conştiinţa voastră americană colectivă. Bluesul este modalitatea prin care oamenii deplâng rasismul, religia şi nedreptăţile capitalismului. Bluesul este pentru cei care cunosc foamea.

— Unul din şase, zise Comandantul Park.

— Unul din şase americani flămânzeşte în fiecare zi, repetă Iubitul Conducător. Bluesul este şi pentru violenţă. Comandante Park, când a fost ultima dată când un cetăţean din Phenian a comis o infracţiune?

— Acum şapte ani, răspunse Park.

— Acum şapte ani lungi, zise Iubitul Conducător. Însă în capitala Americii, cinci mii de bărbaţi negri lâncezesc în închisoare din cauza violenţei. Luaţi aminte, domnule Senator, sistemul dumneavoastră penitenciar este invidiat de întreaga lume – închisori ultramoderne, sistem de supraveghere totală, trei milioane de deţinuţi în cap! Şi, cu toate astea, nu-l folosiţi pentru nici un bine social. Cetăţeanul aflat în detenţie nu-l

motivează în nici un fel pe cel liber. Iar munca deţinuţilor nu pune în mişcare maşina nevoii naţionale.

Dregându-şi glasul, Senatorul spuse:

— Aşa cum ar spune dr. Song, „Asta e foarte revelator“.

— V-aţi săturat de teorie socială? Iubitul Conducător dădu din cap, ca şi cum s-ar fi aşteptat la mai mult de la oaspetele american. Atunci, v-o prezint pe Sun Moon.

Sun Moon îngenunche pe cimentul pistei şi puse *chitara* culcată pe jos în faţa ei. La umbra celor care închideau cercul din jurul ei, ea se uită lung în jos la *chitară*, de parcă ar fi aşteptat o inspiraţie de departe.

— Cântă, îi şopti Comandantul Park, lovind-o apoi uşor cu vârful cizmei în mijlocul spatelui. Sun Moon scoase un icnet de teamă. Cântă, repetă el.

Brando mârâi la capătul sforii de care era legat.

Sun Moon începu să cânte la gâtul chitarei, frecând corzile cu buricele degetelor şi ciupind cu pana provenită de la o bufniţă. Fiecare notă suna discordant faţă de următoarea, stranie şi solitară. În cele din urmă, cu glasul aspru şi rugător al unui nomad *sanjo*, ea se apucă să cânte despre un băiat care a hoinărit prea departe pentru ca părinţii lui să-l mai găsească.

Mulţi cetăţeni se aplecară mai aproape, încercând să identifice cântecul.

— „Un vânt rece s-a înălţat şi a zis: *Vino, orfanule, dormi în aşternuturile mele albe, care plutesc*“, cântă Sun Moon.

Din acest vers, cetăţenii începură să recunoască melodia şi basmul din care provenea, însă nimeni nu cântă ca răspuns: „Nu, copile orfan, nu lăsa vântul să te îngheţe“. Era un cântec care li se preda tuturor copiilor din capitală, un cântec menit să aducă un pic de bucurie tuturor orfanilor confuzi care goneau pe străzile Phenianului. Sun Moon cântă mai departe, în timp ce mulţimea era clar nemulţumită că un cântec atât de vesel, un

cântec pentru copii, care, în ultimă instanţă, era un cântec despre găsirea iubirii părinteşti a Iubitului Conducător, era cântat cu atât de puţină veselie.

— „Apoi un puţ de mină l-a chemat pe copil: *Vino, adăposteşte-te în adâncul meu*“, cântă Sun Moon.

În minte, Ga auzi răspunsul: „Fereşte-te de întuneric, copile orfan. Caută lumina“.

— „Pe urmă, o fantomă i-a şoptit: *Lasă-mă înăuntrul tău şi te voi încălzi din interior*“, cântă Sun Moon.

„Împotriveşte-te febrei, copile orfan“, se gândi Ga. „Nu muri la noapte.“

— Cântă-l cum trebuie, îi ceru Comandantul Park.

Însă Sun Moon continuă să cânte în maniera ei melancolică despre sosirea Marelui Urs, despre limbajul special al Ursului, despre cum l-a luat şi l-a ridicat pe copilul orfan şi, cu ghearele, a spart stupul de albine. Vocea ei sugera lucrurile pe care cântecul le omitea, cum ar fi cât de ascuţite erau ghearele, cât de tare înţepau albinele. În sonoritatea cântului ei puteai auzi insaţiabilitatea Ursului, nesfârşitul său apetit omnivor.

Bărbaţii din mulţime nu strigară: „Mănâncă din mierea Marelui Urs!“.

Femeile nu spuseră în cor: „Împărtăşeşte-te cu dulceaţa faptelor sale!“.

Comandantul Ga fu străbătut de un fior de mare emoţie, dar nu-şi dădea seama de ce. Să fi fost cântecul, cântăreaţa, faptul că era cântat în acel loc, în acel moment sau era din cauza orfanului despre care era vorba în cântec? Ga ştiu doar că aceasta era mierea ei, asta avea ea ca să-l hrănească.

Când se termină cântecul, înfăţişarea Iubitului Conducător se schimbase enorm. Dispăruseră învelişul vioi şi sigur de sine şi gesturile de încântare. Ochii îi deveniseră inexpresivi, obrajii i se lăsaseră în jos.

Oamenii de ştiinţă raportară că, în urma inspectării detectorului de radiaţie, constataseră că acesta era intact.

Iubitul Conducător îi făcu semn lui Park să o aducă pe Vâslaşă.

— Haideţi să terminăm cu asta, domnule Senator, zise Iubitul Conducător. Poporul ţării noastre doreşte să doneze nişte alimente cetăţenilor dumneavoastră flămânzi. După ce se va încheia această operaţiune, aveţi permisiunea să vă repatriaţi cetăţeana şi să vă luaţi zborul spre afaceri mai importante.

După ce Ga traduse asta, Senatorul spuse:

— De acord.

Iubitul Conducător îi zise lui Ga doar atât:

— Spune-i soţiei tale să se îmbrace în roşu.

De l-ar mai fi avut încă Iubitul Conducător pe dr. Song, se gândi Ga. Dr. Song, care se mişca atât de fluid în astfel de situaţii, pentru care astfel de scene deveneau doar nişte mici tulburări, care puteau fi netezite atât de uşor…

Wanda trecu foarte aproape pe lângă el, cu uimire pe faţă:

— Despre ce dracu’ a fost cântecul ăla? întrebă ea.

— Despre mine, îi răspunse el, luând-o din loc cu băiatul, fata, soţia şi câinele lui.

Când intrară în Templul Pohyon, acesta părea demn de rugăciune, căci, înăuntru, Tovarăşul Buc pusese un palet cu patru butoaie goale.

— Nu întrebaţi nimic, le spuse Sun Moon copiilor, smulgând capacele albe ale butoaielor.

Comandantul Ga deschise husa *chitarei* şi scoase rochia argintie a lui Sun Moon.

— Pleacă în condiţiile tale, îi zise el, apoi ridică fetiţa şi o băgă în butoi.

Desfăcându-i mâna, îi puse în palmă seminţele de la pepenele din ultima noapte. Urmă băiatul, iar pentru el Ga avea beţişoarele de declanşare, sfoara şi piatra folosită ca greutate moartă de la capcana pentru păsări pe care o meşteriseră împreună.

Se uită lung la cei doi copii, cu capetele ieşindu-se din butoaie, cărora le era interzisă orice întrebare, nu că ar fi ştiut întrebările corecte pe care să le pună, sau, oricum, neştiindu-le pentru multă vreme de atunci încolo. Ga îşi oferi un răgaz pentru a se minuna de ei, de lucrul pur şi rar care se întrupa în acele fiinţe. Totul îi fu deodată foarte limpede. Nu exista abandon, ci doar oameni în situaţii imposibile, oameni care aveau o speranţă la mai bine sau, poate, o unică speranţă. Când păştea un pericol mai grav, ăsta nu era abandon, era salvare. Fusese salvat, îşi dădea seama acum. Mama lui – o frumuseţe, o cântăreaţă. Din cauza aceasta, îi pândea o soartă teribilă – ea nu-l lăsase în urmă, îl salvase de la ceea ce avea să vină. Şi, brusc, percepu acel palet, cu cele patru butoaie albe de pe el, ca pe barca de salvare pe care visaseră atât de mult s-o aibă la bordul vasului Junma, lucrul care însemna că n-aveau să se scufunde şi ei odată cu nava. Cândva, fuseseră nevoiţi s-o lase să plutească goală, iar acum ea îşi croise drum înapoi, în acest loc. Se afla aici pentru cea mai importantă încărcătură. Întinse mâna şi-i ciufuli pe cei doi copii nedumeriţi, care nici măcar nu ştiau că în acel moment avea loc salvarea lor şi cu atât mai puţin nu ştiau de la ce anume erau salvaţi.

După ce Sun Moon se înveşmântă în argintiu, el nu pierdu nici o clipă ca s-o admire. O ridică şi, după ce o puse în butoi la locul ei, îi dădu laptopul.

— Asta e scrisoarea ta de tranzit, îi zise el.

— Ca în filmul nostru, spuse ea şi zâmbi, parcă nevenindu-i să creadă.

— Exact, îi zise el. Lucrul de aur care te duce în America.

— Ascultă-mă, spuse ea. Sunt patru butoaie aici, câte unul pentru fiecare dintre noi. Ştiu ce-ţi trece prin cap, dar nu fi prost. Mi-ai auzit cântecul, ai văzut expresia de pe faţa lui.

— Tu nu vii cu noi? întrebă fata.

— Stt, o atenţionă mama ei.

— Şi Brando? întrebă băiatul.

— El merge, le spuse Ga. Iubitul Conducător o să-l returneze Senatorului, spunând că firea lui e prea rea pentru cetăţenii iubitori de pace ai naţiunii noastre.

Copiii nu zâmbiră când auziră asta.

— O să te mai vedem? întrebă fata.

— O să vă văd eu, zise Ga şi-i dădu fetei aparatul de fotografiat. Când vei face o poză, aceasta apare aici, pe telefonul meu.

— Cu ce să facem poze? întrebă băiatul.

— Cu orice vreţi să-mi arătaţi, zise el. Cu orice vă face să zâmbiţi.

— Destul cu asta, interveni Sun Moon. Eu am făcut ce mi-ai cerut, te-am pus în inima mea. E singurul lucru pe care-l ştiu, să nu ne separăm, să stăm toţi laolaltă, indiferent de ce se întâmplă.

— Şi tu eşti în inima mea, zise Ga.

Apoi, la auzul zgomotului făcut de motostivuitorul Tovarăşului Buc, puse capacele peste butoaie.

Această turnură a evenimentelor i se păru câinelui foarte neliniştitoare. Schelălăind, Brando dădu ocol butoaielor, căutând o modalitate de a intra în ele.

În cel de-al patrulea butoi, Comandantul Ga răsturnă restul conţinutului husei de la *chitară*. Înăuntru căzură fluturând fotografii, mii de fotografii, toate sufletele pierdute din Închisoarea 33, fiecare cu numele, data de intrare şi data morţii.

Ga deschise peretele din spate al templului, apoi îl ghidă pe Buc prin semne.

— Chiar facem asta? întrebă Buc, de pe a cărui faţă pierise culoarea.

— Ocoleşte larg mulţimea, îi zise Ga. Fă să pară că vii din direcţia opusă.

Buc ridică paletul şi băgă în marşarier, dar nu plecă.

— Ai de gând să mărturişeşti, aşa-i? întrebă Buc. Iubitul Conducător va şti că asta e opera ta?

— Va şti, ai încredere în mine, zise Ga.

Când Buc dădu cu spatele şi ajunse în lumină, Ga văzu cu groază cât de clar era că în butoaie erau oameni – li se vedea conturul, ca nişte viermi de salcie mişcându-se în coconul lor.

— Cred că am uitat de găurile pentru aer, zise Buc.

— Du-te, îi spuse Ga.

Pe pistă, Ga îi găsi pe Iubitul Conducător şi pe Comandantul Park dirijând echipele de copii care rostogleau butoaiele pe paleţii motostivuitoarelor. Mişcările copiilor alcătuiau o coregrafie, însă, fără un fundal muzical asigurat de o orchestră, pantomima semăna cu ansamblul robotizat de tractoare din vitrina de la Muzeul Progresului Socialist.

Vâslaşa era cu ei, în rochia sa aurie. Stătea tăcută lângă Wanda, purtând ochelari de soare mari, din spatele cărora nu i se puteau vedea ochii. Asta o făcea să pară foarte drogată. Sau poate că ochii ei suferiseră o intervenţie chirurgicală, se gândi Ga.

Iubitul Conducător veni aproape de el şi Ga observă că-i revenise zâmbetul.

— Unde este Sun Moon a noastră? întrebă el.

— O cunoaşteţi doar, zise Ga. Trebuie să arate perfect. Se va agita până când perfecţiunea va fi atinsă.

Iubitul Conducător înclină din cap la auzul acestui adevăr.

— Cel puţin, americanii îi vor vedea în curând frumuseţea incontestabilă când îi va ura rămas-bun vizitatoarei noastre înţepate. Stând una lângă alta, nu va exista nici o îndoială cine este superioară. Măcar voi avea această satisfacţie.

— Când voi restitui câinele? întrebă Ga.

— Asta va fi insulta finală, Comandante Ga.

Câteva motostivuitoare trecură în viteză pe lângă Tommy şi Senator, îndreptându-se către rampa avionului. Cei doi îşi manifestară interesul faţă de o încărcătură ciudată care trecea pe lângă ei – un butoi strălucea de

vinalonul albastru al combinezoanelor brigăzii de muncă, în timp ce altul avea brun-roşcatul de coşmar al cărnii de vită pentru grătar. Când un motostivuitor trecu purtând toalete de fertilizare, Tommy întrebă:

— Ce fel de ajutoare sunt astea?

— Ce zice americanul? îl întrebă pe Ga Iubitul Conducător.

— Sunt curioşi în legătură cu varietatea ajutoarelor care se găsesc în transportul nostru, îi zise Ga Iubitului Conducător.

Iubitul Conducător îi vorbi Senatorului:

— Vă asigurăm, singurele articole incluse sunt cele de care s-ar putea să fie nevoie într-o ţară lovită de boli sociale. Doriţi o inspecţie?

Tommy se întoarse către Senator şi-l întrebă:

— Vrei să inspectezi un motostivuitor?

Când Senatorul ezită, Iubitul Conducător îi strigă Comandantului Park să oprească unul dintre motostivuitoare. Ga îl văzu pe Tovarăşul Buc apropiindu-se de pe latura îndepărtată a mulţimii de gură-cască, dar, din fericire, Park strigă la un alt motostivuitor – însă şoferul acestuia, cu groază pe faţă, se prefăcu a nu auzi şi conduse mai departe. Park strigă la altul şi, din nou, şoferul simulă o concentrare extremă pe drumul spre avion.

— Dak-Ho! urlă Park în urma lui. Ştiu că tu eşti. Ştiu că m-ai auzit.

Iubitul Conducător râse.

— Încearcă să foloseşti vorba bună! îi strigă el lui Park.

Era greu de identificat emoţia de pe chipul lui Park, dar când îi strigă Tovarăşului Buc, o făcu autoritar, iar Ga ştiu că Buc va fi cel care va opri.

La nici zece metri depărtare, cu paletul ridicat, Tovarăşul Buc opri motostivuitorul, şi oricui s-ar fi deranjat să ridice privirea avea să-i fie clar că înăuntru se mişcau forme omeneşti.

Comandantul Ga se duse la Senator, bătându-l cu o mână rigidă pe spate.

Senatorul se uită cu mare atenţie la el. Ga arătă spre motostivuitor, spunând:

— Asta va fi o excelentă mostră de ajutoare de examinat, nu? îl întrebă pe Senator. Mult mai bună decât conţinutul motostivuitorului de acolo, da?

Senatorului îi luă o clipă să proceseze asta. Arătă spre celălalt motostivuitor şi-l întrebă pe Iubitul Conducător:

— Există vreun motiv pentru care nu vreţi să-l inspectăm pe acela?

— Examinaţi-l pe care doriţi, zâmbi Iubitul Conducător.

Când lumea se îndreptă spre motostivuitorul ales de Senator, Brando ridică botul în aer şi, dând din coadă, începu să latre la motostivuitorul Tovarăşului Buc.

— Lasă, nu mai avem nevoie de tine! îi strigă Ga Tovarăşului Buc.

Comandatul Park îşi lăsă capul într-o parte, gânditor, privind câinele care lătra.

— Nu, aşteaptă! îl strigă Park pe Buc, care se uita lung în altă direcţie, în încercarea de a nu fi recunoscut.

Park îngenunche lângă câine şi îl studie.

— Se zice că animalele astea sunt bune să detecteze diverse lucruri, îi spuse Park lui Ga. Se zice că nasul lor are o mare putere. Cercetă poziţia câinelui, apoi se uită printre urechile acestuia şi de-a lungul botului, iar pe direcţia acestuia văzu, ca în bătaia unei puşti, butoaiele de pe motostivuitorul lui Buc.

— Hmm, făcu Park.

— Comandante Park, vino încoace! îl strigă Iubitul Conducător. O să-ţi placă asta la nebunie.

Park mai zăbovi un moment pentru a se gândi la situaţie, apoi se răsti la Buc:

— Să nu pleci nicăieri.

Iubitul Conducător îl chemă din nou pe Comandantul Park. Râdea.

— Vino, Park, avem nevoie de un talent pe care numai tu îl poţi pune la dispoziţie.

Park şi Ga merseră împreună la Iubitul Conducător, cu Brando care trăgea de sfoară în cealaltă direcţie.

— Caninele, se spune, sunt animale foarte rele, zise Park. Tu ce crezi?

— Cred că sunt doar la fel de periculoase ca stăpânii lor, răspunse Ga.

Se apropiară de motostivuitorul unde stăteau Iubitul Conducător şi Senatorul şi lângă care li se alăturau în acel moment Tommy, Wanda şi Vâslaşa. Pe paletul motostivuitorului erau două butoaie şi un teanc de cutii, împachetate strâns în folie de plastic.

— Cum pot să vă fiu de folos? întrebă Park.

— E perfect, spuse râzând Iubitul Conducător. E prea frumos ca să fie adevărat. Se pare c-avem o cutie care trebuie deschisă.

Comandantul Park scoase un briceag din buzunar.

— Ce e aşa de amuzant? întrebă Tommy.

Comandantul Park trecu lama peste linia de îmbinare a cutiei.

— Faptul că, până acum, n-am mai folosit niciodată ăsta pe o cutie, zise Park.

Iubitul Conducător râse din nou.

În cutie erau volume legate – operele complete ale lui Kim Jong-il.

Iubitul Conducător luă unul, îl deschise, apoi inspiră profund mirosul de cerneală tipografică din interior.

Vâslaşa îşi scoase ochelarii, privirea ei părând foarte sedată. Mijind din ochi, se uită la cărţi, recunoscându-le cu o groază subită.

— Nu, zise ea, părând că o să i se facă rău.

Tommy scoase capacul unui butoi şi luă o mână de orez.

— Ăsta-i orez cu bobul scurt, remarcă Tommy. Nu Japonia cultivă orezul cu bob scurt, în timp ce Coreea îl cultivă pe cel cu bob lung?

— Grânele nord-coreene sunt cele mai înalte din lume, zise Wanda, adoptând vocea lui dr. Song.

Iubitul Conducător îşi putu da seama după tonul ei că avusese loc o insultă, dar nu ştia de ce fel.

— Unde-i Sun Moon? îl întrebă el pe Ga. Du-te să vezi ce ar putea să o reţină atât de mult timp.

Pentru a trage de timp, Ga îi spuse Senatorului:

— Nu v-a promis dr. Song în Texas că, dacă veţi vizita vreodată măreaţa noastră patrie, Iubitul Conducător vă va semna operele sale?

— Asta ar reprezenta o ocazie să testăm stiloul ăla al păcii, zise Senatorul zâmbind.

— Nu am mai dat niciodată până acum un autograf pe cărţile mele, spuse Iubitul Conducător, deopotrivă flatat şi bănuitor. Presupun că e o ocazie specială, însă.

— Şi, Wanda, voiai şi tu un autograf pentru tatăl tău, da? zise Ga. Iar tu, Tommy, nu ziceai că trebuie să ai musai un exemplar cu autograf?

— Credeam că nu voi avea niciodată onoarea, spuse Tommy.

Comandantul Park se întoarse spre motostivuitorul Tovarăşului Buc.

Brando trăgea de sfoara lui.

— Comandante Park, vino cu mine, îl chemă Ga. Hai să ne asigurăm că este totul în regulă cu Sun Moon.

Park nu întoarse capul.

— Într-o clipă, zise el, în timp ce se apropia de motostivuitor.

Comandantul Ga văzu cum mâinile lui Buc erau încordate de teamă pe volan, cum siluetele din acele butoaie se răsuceau din cauza arşiţei şi a lipsei de aer. Ga se lăsă jos, lângă Brando. Scoase sfoara de la gâtul câinelui şi-l ţinu de o cută a pielii.

— Dar, Comandante Park…, zise Ga.

Park se opri şi privi înapoi. Comandantul Ga zise:

— Vânează!

— Vânează? întrebă Park.

Însă era prea târziu, câinele se repezise deja la el, apucându-i un braţ între fălci.

Senatorul se întoarse cu groază şi văzu unul dintre preţioşii săi câini Catahoula sfâşiind tendoanele antebraţului unui om. Apoi îşi cântări din privire gazdele, expresia de descoperire sumbră de pe chipul lui sugerând că acum înţelegea că nu exista nimic din care Coreea de Nord să nu facă, în cele din urmă, ceva rău şi înspăimântător.

Vâslaşa ţipă şi, la vederea Comandantului Park care înjunghia câinele, a stropilor mari de sânge de câine care începură să zboare, fata alergă isteric spre avion. Când dădu cu putere din braţe, trupul ei drogat de atletă, care stătuse în somnolenţă sub pământ un an întreg, răspunse chemării.

În curând, blana animalului fu neagră de sânge. Când Comandantul Park îl săgetă din nou cu briceagul, câinele îşi mută colţii la glezna lui Park, de unde, îţi puteai da seama, îl muşcă până la os.

— Împuşcaţi-l! urlă Park. Împuşcaţi-l pe afurisitul ăsta.

Agenţii MPSS din mulţime îşi scoaseră pistoalele Tokarev. În acel moment, cetăţenii începură să fugă în toate direcţiile. Tovarăşul Buc se îndepărtă în viteză, strecurându-se printre agenţii de securitate americani care alergau să asigure protecţia Senatorului şi a delegaţiei sale.

Iubitul Conducător stătea singur, confuz. Scrisese jumătate dintr-o lungă dedicaţie pe o carte. Deşi se holba la spectacolul sângeros, părea să nu recunoască un eveniment care avea loc fără autorizaţia sa.

— Ce-i asta, Ga? Ce se întâmplă? întrebă el.

— E un episod de violenţă, domnule, îi răspunse Ga.

Iubitul Conducător aruncă stiloul păcii.

— Sun Moon, zise el.

Se întoarse să se uite spre pavilion, apoi scoase cheia de argint din buzunar. Începu să meargă cu paşi mici spre acesta, cât de repede putea,

cu burta săltându-i în combinezonul gri. Câţiva dintre oamenii Comandantului Park se ţineau după el, iar Ga îi urmă.

În spatele lor, un atac prelungit, acum desfăşurat la sol, un câine care nu voia să se dea bătut.

La cabina de schimb, Iubitul Conducător se opri, nesigur, ca şi cum s-ar fi apropiat de adevăratul Templu Pohyon, bastion împotriva japonezilor în timpul Războaielor Imjin[2], căminul marelui călugăr războinic Sosan, locul de odihnă al Analelor Dinastiei Yi.

— Sun Moon! strigă el. Ciocăni în uşă, apoi strigă iar: Sun Moon!

Băgă cheia în broască, părând să nu audă focurile de armă din spatele lui şi ultimul urlet al câinelui, înainte să moară. Înăuntru, mica încăpere era goală. Pe perete erau atârnate cele trei *choson-ot*-uri – alb, albastru şi roşu. Husa de la *chitara* ei era pe jos. Iubitul Conducător se aplecă s-o ridice. Înăuntru era o *chitară*. Ciupi o coardă cu degetul mare.

— Unde e? întrebă Iubitul Conducător, întorcându-se spre Ga. Unde s-a dus?

— Şi unde sunt copiii ei? zise Ga.

— Aşa e, zise Iubitul Conducător. Lipsesc şi copiii ei. Însă unde ar putea fi ea, fără nici un fel de îmbrăcăminte?

Iubitul Conducător atinse toate cele trei rochii, de parcă verifica dacă erau adevărate. Apoi adulmecă o mânecă.

— Da, ale ei sunt, zise el.

Observă ceva jos, pe ciment. Când îl ridică de jos, văzu că erau două fotografii, capsate spate în spate. Prima înfăţişa un tânăr cu o nesiguranţă sumbră pe chip. Când Iubitul Conducător întoarse poza ca s-o vadă pe cealaltă, văzu un corp omenesc frânt, la pământ, prăfuit, cu gura deschisă din care se revărsa ţărână.

Iubitul Conducător se trase înapoi, azvârlind fotografia.

Ieşi afară, unde se puteau auzi motoarele avionului ambalându-se, cu uşa hidraulică de la cală închizându-se. Iubitul Conducător se mai uită o

dată prin cabină. Inexplicabil, privi în sus spre nori.

— Dar hainele ei sunt aici, zise el. Rochia ei roşie e chiar aici.

Tovarăşul Buc veni la ei şi coborî din motostivuitor.

— Am auzit focuri de armă, zise el.

— Sun Moon a dispărut, îl informă Ga.

— Asta e imposibil, zise Buc. Unde-ar putea fi?

Iubitul Conducător se întoarse spre Ga:

— N-a spus nimic despre plecarea undeva?

— N-a spus nimic, absolut nimic, răspunse Ga.

Comandantul Park li se alătură. Şchiopăta.

— Câinele ăla…, zise el şi respiră adânc.

Pierduse mult sânge.

— A dispărut Sun Moon, zise Iubitul Conducător.

Park se aplecă, respirând cu greutate. Îşi puse mâna nevătămată pe genunchiul nevătămat.

— Reţineţi toţi cetăţenii, le spuse oamenilor săi. Verificaţi-le actele de identitate. Scotociţi peste tot, căutaţi în toate avioanele abandonate şi puneţi pe cineva să dragheze iazul ăla cu cărcat.

Avionul american începu să accelereze pe pistă, zgomotul motoarelor făcând imposibil să se audă între ei. Un minut, rămaseră acolo aşa, aşteptând până când puteau să vorbească. Cât avionul se ridică de la sol şi începu să se încline în aer, Park înţelese totul.

— Să-ţi aduc un pansament, îi zise Buc Comandantului Park.

— Nu, refuză Park, cu ochii în pământ. Nimeni nu pleacă nicăieri. Trebuie să presupunem că în tărăşenia asta a fost mâna Comandantului Ga, i se adresă el Iubitului Conducător.

— Comandantul Ga? întrebă Iubitul Conducător. Arătă cu mâna: El?

— Era prieten cu americanii, zise Park. Acum americanii au plecat. Iar Sun Moon a dispărut.

Iubitul Conducător ridică privirea, în încercarea de a localiza avionul american, ochii săi plimbându-se încet dintr-o parte în alta a cerului. Apoi se răsuci spre Ga. Pe chipul Iubitului Conducător era o expresie neîncrezătoare. Ochii săi cutreierară toate opţiunile, toate lucrurile imposibile care i s-ar fi putut întâmpla lui Sun Moon. Pentru o clipă, privirea Iubitului Conducător deveni complet goală, iar Ga cunoştea bine acea expresie. Faţa aceea o arătase Ga lumii, faţa unui băiat care a înghiţit lucrurile ce i s-au întâmplat, dar care n-a înţeles pentru multă, multă vreme ce anume însemnau.

— E-adevărat? întrebă Iubitul Conducător. Spune adevărul.

În locul zgomotul avionului, acum era linişte.

— Acum ştiţi ceva despre mine, îi zise Ga Iubitului Conducător. V-am oferit o bucată din mine, iar acum ştiţi cine sunt cu adevărat. Iar eu ştiu ceva despre dumneavoastră.

— Ce tot vorbeşti acolo? întrebă Iubitul Conducător. Spune-mi unde este Sun Moon.

— V-am luat cel mai important lucru, îi zise Ga. Am tras de firul care vă va destrăma.

Comandantul Park se îndreptă, părând doar parţial întremat. Ridică briceagul însângerat.

Iubitul Conducător îl opri cu un deget.

— Trebuie să-mi spui adevărul, fiule, îi zise Iubitul Conducător lui Ga cu o voce încetinită şi severă. I-ai făcut ceva?

— V-am oferit cicatricea care e pe inima mea, îi spuse Ga. N-o voi mai vedea niciodată pe Sun Moon. Şi nici dumneavoastră. De-acum încolo, vom fi ca fraţii sub acest aspect.

Comandantul Park dădu un semnal şi doi dintre oamenii săi îl apucară pe Ga, înfigându-şi adânc degetele mari în bicepşii lui.

— Băieţii mei de la Divizia 42 vor face lumină în asta, îi spuse Park Iubitului Conducător. Pot să-l dau pe mâna Pubyok-ilor?

Însă Iubitul Conducător nu răspunse. Se răsuci să se uite din nou la cabina de schimb, la micuţul templu simplu, cu rochiile înăuntru.

Comandantul Park trecu la acţiune.

— Duceţi-l pe Ga la Pubyok-i, le ceru oamenilor săi. Şi-aţi face bine să-i luaţi şi pe ceilalţi şoferi.

— Aşteaptă, zise Ga. Buc n-a avut nimic de-a face cu asta.

— Aşa e, confirmă Tovarăşul Buc. Eu n-am făcut nimic.

— Îmi pare rău, îi spuse Comandantul Park lui Buc. Dar cantitatea de durere ce va ieşi din povestea asta va fi prea multă, ca s-o suporte un singur om. Chiar şi când o vom împărţi la restul dintre voi, s-ar putea să fie prea multă.

— Iubite Conducător, zise Buc. Eu sunt, cel mai apropiat tovarăş al dumneavoastră. Cine vă ia coniacul din Franţa şi aricii de mare din Hokkaido? Cine v-a procurat toate mărcile de ţigări din lume? Sunt loial. Am o familie. Buc se apropie mai mult. Nu fug din ţară, adăugă el. Nu am fugit din ţară.

Însă Iubitul Conducător nu asculta. În schimb, se uita lung la Comandantul Ga.

— Nu înţeleg cine eşti, îi zise Iubitul Conducător. Mi-ai omorât duşmanul. Ai evadat din Închisoarea 33. Ai fi putut să scapi de tot. Însă ai venit aici. Ce fel de om ar face asta? Cine şi-ar croi drum până la mine, cine ar renunţa la propria-i viaţă, doar ca s-o ruineze pe a mea?

Ga se uită în sus la dâra albă lăsată de avion şi o urmări până la orizont. Îl cuprinse un val de satisfacţie. O zi nu era doar un băţ de chibrit pe care-l aprindeai după ce toate celelalte se stinseseră. Peste o zi, Sun Moon avea să fie în America. Ziua de mâine o va găsi într-un loc în care putea să interpreteze un cântec pe care aşteptase o viaţă întreagă ca să-l cânte. De-acum încolo, nu va mai fi vorba despre supravieţuire şi îndurarea suferinţei. Iar în această nouă zi se aventurau împreună.

Răspunzând privirii Iubitului Conducător, Ga nu simţi deloc teamă când se uită în ochii bărbatului care urma să aibă ultimul cuvânt. De fapt, Ga era ciudat de lipsit de griji. *M-aş fi simţit aşa toată viaţa, de n-ai fi existat tu*, se gândi Ga. Ga simţi propriul sentiment al scopului, se afla acum sub propria-i comandă. Ce sentiment straniu şi nou! Poate că asta avea în minte Wanda când stătea în faţa acelei întinderi a cerului din Texas şi l-a întrebat dacă se simţea liber. Se putea *simţi*, ştia asta acum. Degetele lui vibrau de la acest sentiment, libertatea îi accelera respiraţia. Îi permitea ca, brusc, să vadă toate vieţile pe care le-ar fi putut trăi, iar acest sentiment nu dispăru când oamenii Comandantului Park îl loviră, punându-l la pământ, şi îl târâră de călcâie spre un camion care aştepta.

1. În traducere, *Brigada plăcerii*, *Grupul plăcerii* sau *Detaşamentul plăcerii*; înfiinţat în 1978, grupul cuprinde aproximativ 2.000 de femei şi fete întreţinute de şeful statului nord-coreean cu scopul de a oferi plăcere şi distracţie înalţilor oficiali ai Partidului Muncitorilor din Coreea, familiilor acestora şi, ocazional, unor oaspeţi distinşi.
2. Invaziile japoneze în Coreea din anii 1592 şi 1597, care s-au terminat cu retragerea forţelor japoneze din Peninsula Coreea în anul 1598.

Cetăţeni, strângeţi-vă laolaltă în jurul difuzoarelor! E timpul pentru ultimul episod al Celei Mai Bune Poveşti Nord-Coreene din acest an, deşi ea s-ar putea intitula la fel de bine Cea Mai Grozavă Poveste Nord-Coreeană a Tuturor Timpurilor! Totuşi, în acest ultim episod urâţenia îşi face inevitabila apariţie, cetăţeni, aşa că vă recomandăm să nu ascultaţi singuri. Căutaţi alinarea colegilor de muncă din fabrică. Îmbrăţişaţi-l pe necunoscutul din vagonul metroului. Vă sugerăm, de asemenea, să-i protejaţi pe cei mai mici tovarăşi ai noştri de conţinutul de astăzi al poveştii, deoarece ei nu sunt conştienţi de existenţa nedreptăţilor umane. Da, astăzi americanii dau drumul la ogari. Aşa că măturaţi rumeguşul de pe podelele gaterului, strângeţi bumbac de la motoarele războiului de ţesut mecanic – folosiţi orice găsiţi pentru a astupa urechile fragede ale celor inocenţi.

În sfârşit, a sosit momentul să ne întoarcem la sărmana Vâslaşă americană, salvată din marea primejdioasă de către brava noastră flotă de pescuit. Vă aduceţi bine aminte de înfăţişarea jalnică a Vâslaşei înaine ca Sun Moon s-o înfrumuseţeze. În această zi, Vâslaşa avea părul împletit de către Sun Moon însăşi. E adevărat, nici un *choson-ot*, chiar dacă auriu, nu putea să ascundă umerii aceia lăsaţi şi sânii dizgraţioşi, dar Vâslaşa arăta, măcar, mai întremată de când dieta ei fusese echilibrată cu porţii sănătoase de sorg nutritiv şi plin de savoare. Iar după ce Iubitul Conducător îi ţinu o prelegere severă despre castitate, ea păru imediat mai feminină, chipul ei deveni mai sobru, ţinuta ei deveni dreaptă.

Totuşi, plecarea ei era una tristă, căci se întorcea în America la o viaţă de analfabetism, canine şi prezervative multicolore. Cel puţin, avea la ea

caietele în care erau copiate în întregime vorbele de înţelepciune şi de duh ale Iubitului Conducător, ca să-i arate calea. Şi trebuie să recunoaştem: locul îi era lângă poporul ei, chiar dacă într-o ţară în care nimic nu este gratis – nici algele de mare, nici bronzatul, nici măcar elementara transfuzie de sânge.

Imaginaţi-vă pompa cu care Mult Veneratul nostru General Kim Jong-il îi primi pe americanii care zburau la Phenian ca să-şi recupereze tânăra Vâslaşă. În spiritul bunei cooperări, Iubitul Conducător era dispus să lase deoparte, pentru o zi, amintirile bombardamentelor americane cu napalm asupra Phenianului, bombardarea de către americani a Barajului Haesang, mitralierea americană a civililor la No Gun Ri. Pentru binele prieteniei reciproce, Iubitul Conducător decise să nu aducă în discuţie ceea ce au făcut colaboraţionştii americani la închisoarea Daejeon sau în timpul revoltei Jeju, darămite atrocităţile de la Ganghwa şi Valea Dae Won. N-avea de gând să pomenească nici măcar de Masacrul Ligii Bodo sau de înregimentarea forţată a prizonierilor noştri de la Perimetrul Pusan.

Nu, era mai bine să lase trecutul deoparte şi să se gândească doar la băieţii care dansau, la cântecul animat de acordeon şi la bucuriile generozităţii, căci această zi însemna mai mult decât exuberanţa unui schimb cultural amabil: agenda Iubitului Conducător includea o misiune umanitară constând în livrarea de ajutoare alimentare pentru acei unu din şase americani care rămân flămânzi în fiecare zi.

La început, vizitatorii americani s-au prefăcut a fi destul de plăcuţi, dar au adus cu ei mulţi câini! Aduceţi-vă aminte că, în America, caninele primesc lecţii regulate de obedienţă, în timp ce oamenii, cetăţenii obişnuiţi ca voi şi ca vecinii voştri, nu primesc deloc. Atunci, ar trebui să fie o surpriză că, după ce americanii au obţinut ce voiau – restituirea compatrioatei lor şi destulă mâncare pentru a-şi hrăni săracii – şi-au arătat recunoştinţa printr-o agresiune laşă?

Da, cetăţeni, a fost un atac-surpriză!

La pronunţarea unui cuvânt codificat, toţi câinii şi-au arătat colţii şi s-au repezit asupra gazdelor coreene. Apoi, din pistoalele americanilor au început să zboare necontenit gloanţe din plumb fierbinte către nobilii lor omologi coreeni. Acela a fost momentul când o echipă de comando americană a înşfăcat-o pe Sun Moon şi a târât-o fără menajamente spre avionul lor yankeu! Au plănuit americanii în detaliu s-o fure pe cea mai mare actriţă din lume din umila noastră ţară? Sau, la vederea ei neaşteptată, pentru că era extraordinar de frumoasă într-un *choson-ot* roşu, s-au simţit pe loc îmboldiţi s-o ia? Dar unde era Tovarăşul Buc? se întreabă, sigur, cetăţeanul ager la minte. Nu se afla Tovarăşul Buc lângă Sun Moon, ca s-o apere? Răspunsul, cetăţeni, este că Buc nu mai e tovarăşul vostru. N-a fost niciodată.

Oţeliţi-vă pentru ceea ce urmează, cetăţeni, şi nu ardeţi singuri din cauza nevoii de răzbunare. Canalizaţi-vă mânia în efort, cetăţeni, dublându-vă norma de producţie! Lăsaţi ca flacăra mâniei voastre să alimenteze furnalele productivităţii!

Când americanii au pus mâna pe actriţa noastră naţională, infamul Buc, temându-se pentru propria-i siguranţă, pur şi simplu le-a predat-o. Apoi s-a întors şi a luat-o la fugă.

— Împuşcaţi-mă! striga Sun Moon în timp ce era dusă de acolo. Împuşcaţi-mă acum, tovarăşi, căci nu doresc să trăiesc fără îndrumarea binevoitoare a celui mai măreţ dintre conducători, Kim Jong-il.

Folosindu-şi antrenamentul militar, Iubitul Conducător a intrat rapid în acţiune, urmărindu-i pe laşii care ne furaseră comoara naţională. În mijlocul ploii de gloanţe, Iubitul Conducător alerga. Porumbel după porumbel zbura în calea gloanţelor, fiecare explodând de strălucirea fină a sacrificiului patriotic!

Şi acolo este şi laşul Comandant Ga – impostor, orfan, practicantul unei slabe calităţi cetăţeneşti –, stând fără să facă nimic. Însă fiind martor la felul în care Iubitul Conducător evita câinii şi gloanţele, în omul acesta

simplu se născu un zel revoluţionar pe care nu-l mai cunoscuse niciodată. Văzând nemijlocit un act de suprem curaj, Ga, cel mai de jos membru al societăţii, fu îmboldit să slujească în mod similar cele mai înalte idealuri socialiste.

Când un soldat american strigă „Adopţii libere!“ şi înhăţă un braţ de micuţi gimnaşti, Comandantul Ga trecu la acţiune. În ciuda faptului că-i lipseau puterile de apărare contra câinilor deţinute de Iubitul Conducător, el ştia *taekwondo*.

— *Charyeot*! urlă el la americani. Asta le captă atenţia. *Junbi*, a spus el apoi. *Sijak*! strigă el.

Atunci începură combinaţii de lovituri cu mâinile şi picioarele. Împărţind pumni în toate părţile, Ga se năpusti după americanii care se retrăgeau şi îşi croi drum, prin luptă, fără să ia seama la siajul avionului, gloanţele din cupru şi incisivii de fildeş, până la aeronava care accelera.

Deşi motoarele avionului urlau cu putere, gata de decolare, Comandantul Ga îşi adună tot curajul coreean şi, folosindu-se de forţa Juche, urmări avionul şi sări pe aripa acestuia. În timp ce avionul se desprindea de pe pistă, ridicându-se deasupra Phenianului, Ga se trase în sus şi se împotrivi vânturilor aspre, înaintând până la geamuri, unde, prin sticlă, o văzu pe Vâslaşă râzând în timp ce americanii, sărbătorind, cântau zgomotos muzică uşoară sud-coreeană şi o dezbrăcau pe Sun Moon de pudoarea ei, cu fiecare articol vestimentar.

Vârându-şi un deget într-o rană însângerată, Comandantul Ga scrise slogane pline de inspiraţie pe geamurile avionului şi, pentru a-i da lui Sun Moon un pic de hotărâre, scrise cu roşu, de-a-ndoaselea, ceva care să-i aducă aminte de iubirea eternă a Iubitului Conducător pentru ea, ba nu, de iubirea sa pentru fiecare cetăţean al Republicii Populare Democrate Coreene! Prin geamuri, americanii făceau spre Ga gesturi mânioase, dar nici unul nu avu curajul să se caţăre afară pe aripa avionului şi să se lupte cu el ca un bărbat. În schimb, accelerară avionul până la o viteză

uluitoare, executând manevre de urgenţă şi acrobaţii aeriene pentru a-l scutura de pe avion pe oaspetele tenace, dar nici o spirală nu avea să-l oprească pe hotărâtul Comandant Ga! El alunecă şi se prinse bine de marginea aripii în timp ce avionul se ridica deasupra binecuvântaţilor munţi din Myohyang şi peste Lacul Chon, cuibărit în vârfurile îngheţate ale Muntelui Paektu, dar în cele din urmă îşi pierdu cunoştinţa deasupra oraşului-grădină Chongjin.

Doar puternica rază de acoperire a radarului nord-coreean ne permite să relatăm restul poveştii.

În aerul rece, rarefiat, degetele îngheţate ale Comandantului Ga apucau cu o strângere fermă, însă câinii îşi luaseră obolul. Tovarăşul nostru se stingea. Atunci, Sun Moon, cu părul răvăşit şi chipul învineţit, veni la geam şi, cu puterea vocii ei patriotice, îi cântă repetând la nesfârşit versurile din *Tatăl nostru este Mareşalul* până când, exact la momentul potrivit din cântec, Comandantul Ga murmură:

— Flacăra Mareşalului este eternă.

Vântul îi smulse firicele de sânge de pe buze, dar bunul comandant îşi reveni în simţiri, repetând „Flacăra Mareşalului este eternă“ în timp ce se ridica în picioare.

Înfruntând vânturile cumplite, el îşi croi drum până la geam, unde Sun Moon îi arătă spre marea de dedesubt. Acolo, el văzu ce vedea ea: un portavion american patrulând agresiv în apele noastre suverane. Văzu, de asemenea, o ocazie de a scăpa, în sfârşit, de fantomele actelor de laşitate din trecut. Comandantul Ga îi făcu lui Sun Moon un ultim şi îngheţat salut, apoi îşi luă zborul de pe aripă, transformându-se într-un proiectil în timp ce se deplasa cu viteză în jos, navigând spre turnurile de control ale capitalismului, unde, în cabina de comandă, un căpitan american complota, cu siguranţă, la următorul atac-surpriză ilegal.

Nu vi-l imaginaţi pe Ga prăbuşindu-se pentru totdeauna, cetăţeni! Închipuiţi-vi-l într-un nor alb. Vedeţi-l într-o lumină perfectă, strălucind ca

o floare de pe un munte îngheţat. Da, imaginaţi-vă o floare care se înalţă maiestuoasă, albă, atât de înaltă, că ajunge până jos ca să vă culeagă. Da, iată-l pe Comandantul Ga, cules în floarea vârstei şi ridicat sus de tot. Şi acolo apar – totul e strălucitor, totul e luminos – braţele lui Kim Ir-sen însuşi, care-l ţin strâns.

Când un Conducător Glorios te pune în mâinile următorului Conducător Glorios, trăieşti cu adevărat veşnic, cetăţeni. Aşa devine un om obişnuit erou, martir, o inspiraţie pentru toţi. Aşa că nu plângeţi, cetăţeni, căci priviţi: bustul din bronz al Comandantului Ga este deja aşezat în Cimitirul Martirilor Revoluţionari! Ştergeţi-vă la ochi, tovarăşi, căci generaţii de orfani care vor veni vor fi binecuvântate acum cu numele unui erou şi martir deopotrivă. Pentru totdeauna, Comandante Ga Chol Chun. În felul acesta, vei trăi pentru totdeauna.

Mulţumiri

Pentru această carte a fost oferit sprijin de National Endowment for the Arts, Whiting Foundation şi Stanford Creative Writing Program. Părţi din această carte au apărut mai întâi în următoarele publicaţii: *Barcelona Review*, *Electric Literature*, *Faultline*, *Fourteen Hills Review*, *Granta*, *Hayden's Ferry Review*, *Playboy*, *Southern Indiana Review*, *Yalobusha Review* şi *ZYZZYVA*. Autorul este îndatorat, de asemenea, Bibliotecii Medicale Kalmanovitz din cadrul Universităţii din California, San Francisco, unde a fost scrisă mare parte din această carte.

Mulţumirile mele tovarăşilor mei de călătorie în Coreea de Nord: dr. Patrick Xiaoping Wang, Willard Chi şi stimatului dr. Joseph Man-Kyung Ha. Kyungmi Chun, bibliotecară la secţia de Studii Coreene din cadrul Universităţii Stanford, s-a dovedit de mare ajutor, asemenea şi Cheryl McGrath de la Biblioteca Widener de la Harvard. Ajutorul celor de la Facultatea de Arta Scrisului de la Stanford a fost nepreţuit pentru mine, mai ales cel al lui Eavan Boland, Elizabeth Tallent şi Tobias Wolff. Le sunt recunoscător lui Scott Hutchins, Ed Schwarzschild, Todd Pierce, Skip Horack şi Neil Connelly, care cu toţii au citit versiuni ale acestei cărţi şi au răspuns cu sfaturi înţelepte.

Acest roman n-ar fi putut avea un editor şi un apărător mai bun decât David Ebershoff. Ca întotdeauna, Warren Frazier este prinţul impresarilor literari. Mulţumiri speciale lui Phil Knight, care a făcut un student din profesorul său. Mulţumiri speciale, de asemenea, lui dr. Patricia Johnson, dr. James Harrell şi stimatei Gayle Harrell. Soţia mea oferă muncii mele

inspiraţie, iar copiii mei îi conferă scop, aşa că îţi mulţumesc, Stephanie, şi vă mulţumesc, Jupiter, James Geronimo şi Justice Everlasting.